

DZIEJE KAWALERII POLSKIEJ

W OKRESIE DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO
I II WOJNY ŚWIATOWEJ

TOM II

ZYGMUNT SRZEDNICKI

DZIEJE KAWALERII POLSKIEJ

TOM II

ZYGMUNT SRZEDNICKI

DZIEJE KAWALERII POLSKIEJ

w okresie dwudziestolecia
międzywojennego i II wojny światowej

TOM II

Redakcja

Teresa Kołakowska-Bajtlik, Tadeusz Skoczek

Warszawa 2024

Projekt okładki: Wojciech Jelonek

Wykorzystano obraz: Szarża Kawalerii, MP 5385 MNW

Autor: Wojciech Kossak

ISBN 978-83-67398-77-0 (Tom drugi)

Wydawnictwo Muzeum Niepodległości

(identyfikator wydawnictwa naukowego 42 700)

al. Solidarności 62; 00-240 Warszawa

wydawnictwo@muzn.pl

tel. 22 826 90 91 w. 41

DOWÓDCY BRONI JEZDNYCH, KAWALERII I ARTYLERII KONNEJ W NIEPODLEGŁEJ POLSCE

I. GENERAŁOWIE

A. Dowodzący wielkimi jednostkami Kawalerii Polskiej w okresie wojen 1918–1920, którzy przeszli do wojsk polskich mając stopień generałów z armii zaborczych, zostali zweryfikowani w tej randze, względnie uzyskali awans na generałów za działalność bojową do 1921 roku.

a) Generałowie broni

1. RASZEWSKI Kazimierz, ur. 1864 w pow. Kościan. Od 1885 oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Służył w 4 Pułku Huzarów, dochodząc do rangi majora. Przeszedł następnie na stanowisko zastępcy dowódcy 16 Pułku Huzarów. W czasie I wojny światowej, na froncie francuskim, od kwietnia 1918 roku dowodził w randze ppłk. samodzielną brygadą piechoty.

15 stycznia 1919 powrócił do Wielkopolski, wstępując do formującego się tam wojska polskiego. Mianowany przez ówczesną Naczelną Radę Ludową w Poznaniu pułkownikiem, objął 14 lutego 1919 dowództwo 1 Wielkopolskiego Pułku Ułanów (przemianowanego na 3 Pułk Ułanów, a ostatecznie na 17 Pułk Wielkopolskich Ułanów). Sprawował dowództwo w okresie organizacji Pułku, do 20 marca 1919, po czym przeszedł na stanowisko szefa Wydziału Wojskowego Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, pozostając na nim do sierpnia 1919.

4 kwietnia 1919 otrzymał od Naczelnej Rady Ludowej nominację na generała-podporucznika.

Od 19 sierpnia do 10 września 1919 był generałem do zleceń przy Dowództwie Armii Wielkopolski. W tym czasie dostał od Naczelnego Dowództwa Okręgu Generalnego Wojska Polskiego nominację na generała-porucznika (odpowiednio później generała dywizji), ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 roku. 10 września 1919 został dowódcą Okręgu Generalnego (OG) Pomorze (Włocławek i Inowrocław), ale już 10 listopada, skierowany na front bolszewicki, objął dowództwo 6 Dywizji Piechoty. Dowodził nią do 2 czerwca 1920 roku.

W okresie od 2 lipca do 10 sierpnia 1920 dowodził II Armią na Wołyniu. Opracował wówczas plan bitwy pod Równem, mającej na celu wstrzymanie postępów konnej armii Budionnego. Niestety ten uderzył, zanim piechota polska zdążyła przegrupować się do natarcia. Walczyły tylko rozpaczliwie pułki polskiej kawalerii.

15 sierpnia 1920 gen. Raszewski objął dowództwo Armii Zachodniej (Poznańskiej i Pomorskiej), następnie dowództwo OG Poznań (późniejszy OK nr VII). W okresie walk pod Warszawą w sierpniu 1920 roku podporządkował swemu dowództwu część Dowództwa Okręgu Generalnego (DOG) Pomorze, wzmacniając obronę granic i linii Wisły.

Pozostawał na stanowisku dowódcy OK nr VII – Poznań do 4 kwietnia 1925. Mianowany 20 maja 1925 roku generałem broni, przeszedł w stan spoczynku z dniem 1 maja 1925.

Zmarł gen. Raszewski w Poznaniu w 1939 roku.

2. ROZWADOWSKI-JORDAN Tadeusz, ur. 1866 w Babinie, pow. Kałusz. Oficer zawodowy armii Monarchii Austro-Węgierskiej, artylerzysta.

Kształcił się w Szkole Wojskowej w Weisskirchen, następnie w Wojskowej Akademii Technicznej w Wiedniu, którą ukończył jako ppor. artylerii. Po kilku latach służby garnizonowej, skierowany do Szkoły Sztabu Generalnego w Wiedniu, ukończył ją w 1893 w stopniu kapitana.

Oficer Sztabu Generalnego Brygady Kawalerii i Dywizji Piechoty.
attaché wojskowy w Bukareszcie 1895–1907.

Awans na majora w 1900, na ppłk. w 1904, na płk. w 1906, z nominacją na dowódcę pułku artylerii polowej w Stanisławowie.

W 1912 dowódca Brygady Artylerii w Krakowie. W maju 1913 gen. mjr, w 1916 gen. ppor.

Od początku I wojny światowej na froncie rosyjskim dowodził XII Brygadą Artylerii, a okresowo 1 Armią austriacką.

W lutym 1916 wyszedł ze służby czynnej, na skutek konfliktu z Naczelnym Dowództwem, spowodowanym ekscesami wojsk austriackich na terenach polskich.

W czasie procesu internowanych w Huszt (na Węgrzech) legionistów interweniował w ich obronie.

W październiku 1918 mianowany przez Radę Regencyjną szefem Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, do 15 listopada 1916 stał na czele organizujących się sił zbrojnych.

Po powrocie Józefa Piłsudskiego z Magdeburga uzyskał zwolnienie z szefostwa Sztabu Generalnego, obejmując dowództwo wojsk walczących przeciw Ukraińcom o Lwów i wschodnią Małopolskę, tzw. Armii Wschód. Pełnił je od 16 listopada 1918 do 22 marca 1919.

Po odsieczy Lwowa przez gen. Iwaszkiewicza, wiosną 1919 roku, delegowany został do Francji w charakterze szefa Polskiej Misji Wojskowej, na konferencję pokojową państw alianckich z Niemcami. Reprezentował Wojsko Polskie w Paryżu, Londynie i Rzymie do 21 lipca 1920.

Został szefem Sztabu Generalnego 22 lipca 1920, pozostając na tym stanowisku do 31 marca 1921.

Mianowany generałem broni z dniem 1 kwietnia 1921.

Inspektor 2 Armii i członek Ścisłej Rady Wojennej w latach 1921–1922.

Generalny Inspektor Jazdy (Kawalerii od 1923), pełnił tę funkcję od 1921 do 12 maja 1926.

W czasie zamachu majowego 1926 roku był naczelnym dowódcą Wojsk Belweverskich, od 12 do 15 maja 1926. Więzień stanu od 16 maja 1926 do 18 maja 1927, najpierw w Warszawie, potem w Wilnie; przeszedł w stan spoczynku z momentem zwolnienia. Zmarł w Warszawie w październiku 1928 roku.

b) Generałowie dywizji

3. FRANKOWSKI Władysław, ur. 1859 w Sygczowcach, w guberni kijowskiej. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, podczas I wojny światowej jako generał-major dowodził na froncie dywizją kawalerii. Zgłaszał się do wojskowych formacji w Rosji w 1917, a następnie do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Formalnie przyjęty został 30 października 1919 i jako gen. ppor. zaliczony do rezerwy. Powołany wkrótce potem do służby czynnej został p.o. dowódcy OG Kielce, zastępcą przewodniczącego Oficerskiego Trybunału Orzekającego. Następnie był dowódcą OG Białystok (potem Grodno).

Przeszedł w stan spoczynku w styczniu 1922. W roku tym był jeszcze przewodniczącym Stowarzyszenia Wiedzy Wojskowej. Zmarł w Warszawie w sierpniu 1922.

Przebieg jego kariery w byłej armii rosyjskiej był następujący: por. 1880, rtm. 1890, ppłk 1900, gen. mjr 1914.

W 1923 został zweryfikowany jako tytularny generał dywizji.

4. KARNICKI Aleksander, ur. 1869 w Warszawie. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze w 1890 w stopniu ppor. W 1900 brał udział, w stopniu rotmistrza, w wojnie chińskiej, a w 1926, w stopniu podpułkownika, w wojnie japońskiej.

W 1910 mianowany płk. i dowódcą 2 Zaaurskiego Pułku Konnego.

W latach 1915–1917 kolejno gen. mjr i gen. ppor., dowódca Kaukaskiej Dywizji Konnej.

W lutym 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do Mińska Litewskiego, gdzie jako gen. por. został zastępcą dowódcy Korpusu gen. J. Dowbór-Muśnickiego, do czerwca 1918.

W październiku 1918 przedostał się do Królestwa, gdzie z chwilą odzyskania przez Polskę niepodległości mianowany został (14 stycznia 1919) Generalnym Inspektorem Kawalerii.

W kwietniu i maju 1919 był dowódcą frontu wołyńskiego. W tym okresie zorganizował Grupę gen. Karnickiego, która przełamała front ukraiński pod Uściługiem i dokonała rajdu kawaleryjskiego na Łuck.

Zostaje generałem dywizji z dniem 1 czerwca 1919.

Wczesną wiosną 1920 wysłany został, jako szef Polskiej Misji Wojskowej na pertraktacje z gen. Denikinem, Naczelnym Wodzem Białej Armii rosyjskiej. 30 kwietnia

1920 objął, po gen. J.E. Romerze, dowództwo 1 Dywizji Jazdy, złożonej z IV i V Brygady Jazdy, i na jej czele ścigał uchodzące za Dniepr wojska bolszewickie. 7 czerwca 1920 przekazał to dowództwo gen. J. Sawickiemu.

18 lipca 1920 sformował ponownie Grupę Jazdy gen. Karnickiego, do której weszła VIII Brygada Jazdy i mniejsze oddziały kawalerii. Grupa broniła przejścia przez Narew pod Nowogrodem. Gen. Kernicki objął następnie dowództwo VIII Brygady Jazdy, ale dowodził nią tylko od 5 do 18 sierpnia 1920, rezygnując z dowództwa z chwilą wejścia Brygady w skład Północnej Dywizji Jazdy.

Zweryfikowany w 1921 w stopniu generała dywizji, przeszedł w stan spoczynku w kwietniu 1921. Zmarł w Bydgoszczy w 1937 roku.

5. KASPRZYCKI de CASTENODOLO Stefan, ur. 1870 w Czerniowcach, na Bukowinie. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, w 1917 był rtm. w 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie. Ukończył Akademię Wojskową w Wiedniu, uzyskując stopień płk. dypl.

Przeszedł do Wojska Polskiego w lipcu 1919, w stopniu płk., i mianowany został komendantem Centralnej Szkoły Podoficerów Kawalerii w Przemyślu.

Od lipca 1920 roku komendant Centralnej Szkoły Jazdy, przemianowanej 11 listopada 1925 na Obóz Szkoleniowy Kawalerii.

W 1921 został zweryfikowany jako gen. bryg., ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Awansował 15 sierpnia 1924 na generała dywizji.

Przeszedł w stan spoczynku w kwietniu 1927.

Zmarł w Otwocku w listopadzie 1936.

6. KOSTECKI Zdzisław, ur. 1864 we Lwowie. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ppłk 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie. W 1914 przeszedł w stan spoczynku, ale został powołany znów do służby czynnej z chwilą wybuchu I wojny światowej. Dowodził na froncie 6 Pułkiem Ułanów austriackich do 1917, po czym był w administracji okupacyjnej austriackiej na Ukrainie. Od 20 listopada 1918, jako płk, współdziałał w organizacji 6 Pułku Ułanów, który następnie otrzymał zaszczytną nazwę „Kaniowskich”. Dowodził nim od sierpnia do 10 października 1919. Następnie, od 10 października 1919 do 10 sierpnia 1920, był dowódcą II Brygady Jazdy. Od 10 sierpnia do 17 września 1920 dowodził Grupą Operacyjną Jazdy „Płock”.

17 września 1920 mianowany gen. bryg. i dowódcą OG Kraków, przemianowanego w 1921 na OW Kraków. Pozostawał na tym stanowisku do 1 czerwca 1922. Przeszedł następnie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu II Kawalerii. Przeniesiony w stan spoczynku z dniem 1 sierpnia 1922, uzyskał tytularną rangę generała dywizji.

Zmarł w Krakowie w 1947 roku.

7. LAMEZAN SALINS Robert Franciszek Walenty, ur. 1869 w Mödling koło Wiednia. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ukończył w 1890 roku Oficerską Szkołę Kawalerii w Wiedniu, ze stopniem podporucznika. W 1896 wstąpił, jako porucznik, do Wyższej Szkoły Wojskowej w Wiedniu. Pełnił służbę liniową w pułkach kawalerii, a następnie był attaché wojskowym w Paryżu i Brukseli. W 1914 roku awansował na płk. Sztabu Generalnego.

W początkach I wojny światowej pełnił funkcję szefa Sztabu Komendy Korpusu we Lwowie, a od września 1914 do czerwca 1916 – szefa Sztabu Korpusu austriackiego gen. Hoffmanna, na froncie karpackim. Był następnie w Namiestnictwie Galicji, awansując w 1917 na generała-majora.

Do Wojska Polskiego przeszedł 5 grudnia 1918 w randze generała-podporucznika.

W 1919 był szefem Polskiej Misji Wojskowej w Bukareszcie, a następnie brał udział w misji alianckiej dla spraw Małopolski Wschodniej, po czym został szefem Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie.

Od grudnia 1919 roku kolejno:

- dowódca 12 Dywizji Piechoty na froncie północnym i dowódca Grupy Operacyjnej;
- komendant Okręgu Generalnego Pomorze;
- komendant Okręgu Generalnego Lwów, awansowany na generała-porucznika.

Od 22 sierpnia do 16 września 1920 dowódca 6 Armii na froncie południowo-wschodnim.

Od września 1920 do 31 sierpnia 1921 ponownie komendant Okręgu Generalnego Lwów. Zrezygnował z tego stanowiska na skutek złego stanu zdrowia, wobec czego został przeniesiony do dyspozycji Ministra Spraw Wojskowych. W maju 1922 zatwierdzony w stopniu gen. dywizji, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Przeszedł w stan spoczynku 30 września 1926.

Zmarł we Lwowie w 1930 roku.

8. LASOCKI (z LASOCINA) Józef, ur. 1861 w pow. Mława. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ppor. w 1883, płk i dowódca 2 Pułku Ułanów austriackich od 1913.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej dowodził kolejno: Brygadą Kawalerii, Brygadą Piechoty, a wreszcie, mianowany w 1918 generałem-majorem, Dywizją Piechoty. Przeszedł do Wojska Polskiego 10 października 1918, mianowany 6 grudnia 1918 generałem-podporucznikiem.

Od marca 1919 na froncie przeciwsowieckim, dowodził kolejno:

- II Brygadą Jazdy i Grupą Zaniemeńską;
- od 14 kwietnia do 10 lipca 1919 roku 2 i 1 Dywizją Litewsko-Białoruską;
- od 10 lipca 1919 do lutego 1920 roku Dywizją Piechoty i Grupą gen. Lasockiego.

Od lutego 1920 do dyspozycji Naczelnego Dowództwa i Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W sierpniu 1920 objął dowództwo Grupy Dolna Wisła, aż do rozgromienia armii bolszewickiej pod Warszawą.

Przeniesiony w stan spoczynku z dniem 1 kwietnia 1921, został mianowany tytularnym generałem dywizji 30 listopada 1921.

Zmarł w Krakowie w czerwcu 1931 roku.

9. ŁEMPICKI Zygmunt Leonard, ur. 1867. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze. Służył w 13 Pułku Huzarów rosyjskich. W czasie I wojny światowej dowodził, jako pułkownik, pułkiem dragonów.

W grudniu 1917 przeszedł do Polskiego Korpusu Wschodniego w Bobrujsku, zostając dowódcą 3 Pułku Ułanów, a od lutego 1918 dowódcą Brygady Jazdy, następnie dowódcą 1 Dywizji Ułanów I Korpusu Polskiego, od lutego do 5 lipca 1918, to znaczy do rozbrojenia.

Po przedostaniu się do Królestwa, latem 1918, wszedł do Ministerstwa Spraw Wojskowych, pozostając w nim przez październik i listopad 1918. Otrzymał zadanie organizacji Dywizji Jazdy, które rozpoczął 4 listopada 1918. Mianowany 20 listopada 1918 generałem-podporucznikiem, był kolejno: przewodniczącym Komisji Kwalifikacyjnej Oficerów Jazdy, p.o. inspektora jazdy Okręgu Wołożyn, szefem VIII Departamentu Ministerstwa Spraw Wojskowych (MSW), zastępcą dowódcy, a potem dowódcą OG Kielce.

Mianowany generałem brygady w 1921, zweryfikowany w stopniu tytularnego generała dywizji, przeszedł w stan spoczynku w kwietniu 1921.

Zmarł w Warszawie w 1932 roku.

10. PAST Wiktor, ur. 1858 w Brzeżanach na Podolu. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, wstąpił do wojska w 1874. Dosłużył się w 1910 rangi generała-majora. W latach 1911/12 dowodził III Brygadą Kawalerii Landwehry we Lwowie. W okresie I wojny światowej, w 1917, został powołany ze stanu spoczynku na komendanta Szkoły dla Inwalidów w Krakowie. Przeszedł do Wojska Polskiego 1 listopada 1918, zachowując to samo stanowisko do 1 kwietnia 1919.

Został następnie szefem Generalnej Ekspozytury Sekcji Opieki Ministerstwa Spraw Wojskowych przy DOG Kraków.

Mianowany tytularnym generałem dywizji, przeszedł w stan spoczynku 1 czerwca 1921.

Zmarł w Krakowie w listopadzie 1924 roku.

11. POMIANKOWSKI Józef, ur. 1866. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, mjr Sztabu Generalnego w 1904, ppłk SG w 14 Pułku Dragonów austriackich w 1909, generał-major w Sztapie Generalnym w 1917.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918.

Szef Polskiej Misji Zakupu w Paryżu od 24 listopada 1919, a następnie szef Polskiej Misji Wojskowej w Paryżu w lipcu 1920.

Generał-porucznik w stanie spoczynku od lipca 1921, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Zweryfikowany jako generał dywizji w 1924.

Zmarł w Krakowie w styczniu 1929 roku.

12. PRUSZYŃSKI Stanisław, ur. 1857 w Paryżu. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ppor. w 1878, ukończył Szkołę Sztabu Generalnego w Wiedniu. Major w 5 Pułku Ułanów austriackich w 1904, ppłk w 3 Pułku Dragonów w 1909, gen. mjr w 1917. Od czerwca 1914 w służbie liniowej. Na początku I wojny światowej dowodził najpierw XVIII Brygadą Kawalerii, następnie 2 Dywizją Kawalerii austriackiej. Z końcem 1915 przeszedł do administracji wojskowej na terenie okupowanej części Królestwa, początkowo jako Generalny Inspektor w Zamościu, następnie jako zastępca Generalnego Gubernatora w Lublinie.

W Wojsku Polskim od 17 lipca 1919, jako generał-podporucznik dowódca Okręgu Etapowego w Wołkowysku, w lipcu i sierpniu 1919.

Od 24 sierpnia 1919 zastępca dowódcy 8 Dywizji Instrukcyjnej Armii gen. J. Hallera, a od 15 października 1919 dowódca Grupy Operacyjnej, na czele której zajął 15 stycznia 1920 część Pomorza, na prawym brzegu Wisły.

Mianowany generałem-porucznikiem 1 kwietnia 1920, zweryfikowany jako gen. dyw. ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Przeniesiony w stan spoczynku w 1921.

Zmarł w Grudziądzu w listopadzie 1929 roku.

13. RACZYŃSKI Wiktor, ur. 1864. Oficer zawodowy armii austro-węgierskiej, służył w taborach. W Wojsku Polskim od 1 listopada 1918. Płk służby taborowej od 1 kwietnia 1920. Dowódca Taborów w Poznaniu w 1921/1922.

Szef Wydziału Taborów w Departamencie II Jazdy Ministerstwa Spraw Wojskowych 1922 – 30 lipca 1923.

Generał brygady od 1 czerwca 1919, tytularny generał dywizji w stanie spoczynku od 30 lipca 1923.

Zmarł w Poznaniu w kwietniu 1928 roku.

14. ROMER Jan Edmund, ur. 1869 we Lwowie. Oficer zawodowy armii austro-węgierskiej, ukończył w 1890 Wyższą Akademię Techniczną (Szkołę Oficerów Artylerii) jako podporucznik, w 1896 Szkołę Sztabu Generalnego, jako porucznik. Przeszedł następnie do służby liniowej, a z niej do Sztabu Generalnego. Mianowany w 1911 podpułkownikiem, od grudnia 1913 dowodził 32 Pułkiem Artylerii Polowej.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej skierowany został na czele tego Pułku na front rosyjski do Galicji. Tam został dowódcą Brygady Artylerii. W maju 1916 prze-

rzucony został na front włoski, jako gen. mjr. Od listopada 1917 dowodził artylerią 50 austriackiej Dywizji Piechoty. Ranny na froncie dostał się 13 listopada 1918 do niewoli angielskiej.

Do Polski powrócił po kapitulacji państw centralnych 18 grudnia 1918.

Mianowany początkowo komendantem OG Lublin, objął następnie dowództwo „Grupy Bug”, na czele której walczył z Ukraińcami we wschodniej Małopolsce. W okresie 5 stycznia – 16 marca 1919 przełamał linie ukraińskie pod Lwowem. Mianowany generałem dywizji 1 czerwca 1919.

Od marca do sierpnia 1919 był przewodniczącym Wojskowej Misji Zakupu w Paryżu.

Od 15 grudnia 1919 do kwietnia 1920 dowodził 13 Dywizją Piechoty na froncie bolszewickim. 20 kwietnia 1920 objął dowództwo 1 Dywizji Jazdy (IV i V Brygada Jazdy), dokonując w dniach 25–27 kwietnia zagonu na Koziatyn. 30 kwietnia przekazał dowództwo gen. Karnickiemu.

Od 7 maja 1920 był dowódcą Etapów na Ukrainie, prowadząc działania zaczepno-odporowe przeciw konnej armii Budionnego. 27 czerwca 1920 objął dowództwo 6 Armii, a 22 lipca 1920 roku dowództwo 1 Armii, przekazane następnie gen. Latinikowi.

Od 30 sierpnia do 2 września 1920 był członkiem Delegacji Rozjemczej.

22 września 1920 został szefem Naczelnej Kontroli Wojskowej w MSWojsk.

We wrześniu 1922 mianowany dowódcą OK nr II w Lublinie. Zweryfikowany w tymże roku w stopniu generała dywizji, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 roku. W lipcu 1926 został inspektorem Armii, pozostając na tym stanowisku do 31 lipca 1932, po czym przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w Warszawie, w kwietniu 1933 roku.

Aczkolwiek artylerzysta, gen. J.E. Romer zasługuje na wymienienie pomiędzy generałami Kawalerii ze względu na okres dowodzenia 1 Dywizją Jazdy i świetny zagon na Koziatyn.

15. SERDA-TEODORSKI Aureli, ur. 1860 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, w 1917 płk, dowódca 1 Pułku Dragonów austriackich. Przeszedł do Wojska Polskiego w 1918.

W 1919 dowódca Grupy Operacyjnej „Gródek Jagielloński”.

Zweryfikowany w stopniu generała-podporucznika 1 czerwca 1919, wszedł do Generalnego Inspektoratu Kawalerii, jako zastępca inspektora.

Mianowany komendantem Wyższej Szkoły Wojennej 3 października 1922, pozostawał na tym stanowisku do 3 września 1925.

25 października 1925 przeszedł w stan spoczynku z rangą tytularnego generała dywizji.

Zmarł w Poznaniu około 1930 roku.

16. STRZELECKI STRZELEC Zygmunt Wiktor, ur. 1864 w Brzeżanach na Podolu. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ukończył Wojskową Akademię Techniczną w Wiedniu, po czym wszedł do 4 austriackiego Pułku Ułanów we wschodniej Małopolsce. W Pułku tym awansował od rotmistrza do pułkownika (maj 1915), dowódcy tegoż. Dowództwo 4 Pułku Ułanów austriackich sprawował do grudnia 1917. Został następnie dowódcą XV Brygady Piechoty Górskiej 50 Dywizji Piechoty, potem XXV Brygady Strzelców i XXI Brygady Kawalerii austriackiej.

W początkach I wojny światowej, wkraczając na czele 4 Pułku Ułanów austriackich do Kongresówki, wobec całego Sztabu 2 Dywizji Kawalerii austriackiej i jej dowódcy, gen. Brudermanna, zwrócił się po polsku do ułanów swego Pułku, wygłaszając przemówienie: „Cesarscy ułani, wkraczamy dziś na prastare ziemie polskie, by uwolnić je od wroga i zdobyć dla przyszłego Króla Polskiego”.

Po przejściu do Wojska Polskiego w 1918, w okresie walk z Ukraińcami we wschodniej Małopolsce, pełnił funkcję zastępcy dowódcy na Galicję Wschodnią, gen. Rozwadowskiego-Jordana. Następnie był zastępcą dowódcy załogi Lwów, gen. Leśniewskiego i gen. Jędrzejewskiego, po czym zastępcą dowódcy Brygady, płk. Kulińskiego.

Od 10 maja 1919 był dowódcą 5 Dywizji Piechoty, w okresie ofensywy na Złoczów – Tarnopol.

Od grudnia 1919 był inspektorem administracyjnym w Dowództwach Frontów: Litewsko-Białoruskiego, dowodzonego przez gen. Szeptyckiego oraz Północno-Wschodniego i Wschodniego.

Został zweryfikowany w stopniu generała-podporucznika w maju 1920.

Po zakończeniu działań wojennych pełnił funkcje: I zastępcy szefa Sztabu Generalnego i zastępcy szefa Oddziału Naczelnego Kontroli Wojskowej, będąc od października 1921 członkiem Oficerskiego Trybunału Orzekającego.

Przeniesiony w stan spoczynku 1 czerwca 1922, został zweryfikowany w 1923 w stopniu generała dywizji.

Zmarł we Lwowie w listopadzie 1924 roku.

17. SUSZYŃSKI Stefan, ur. 1872 na Białorusi. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, ukończył w 1896 Szkołę Kawalerii w Twerze, w stopniu podporucznika. Jako podrotmistrz ukończył w 1905 Wyższą Szkołę Kawalerii w Petersburgu. Z wybuchem I wojny światowej był na froncie niemieckim, kolejno jako: dowódca szwadronu, zastępca dowódcy pułku, a w 1917 jako dowódca 1 Pułku Ułanów rosyjskich. Mianowany pułkownikiem na początku 1916 roku.

W listopadzie 1917 przeszedł z 2 Dywizji Kawalerii Gwardii rosyjskiej do formujących się na Ukrainie oddziałów jazdy polskiej, biorąc czynny udział w organizacji 2 Pułku Ułanów Polskich.

14 grudnia 1917 został pierwszym dowódcą tego Pułku i przeszedł z nim z Antonin koło Szepietówki do Urzecza koło Słucka, przybywając tam 3 kwietnia 1918.

W połowie marca 1918 przekazał dowództwo Pułku rtm. A.M. Waraksiewiczowi, obejmując dowództwo 1 Pułku Krechowieckich Ułanów, którego dowódca, płk B. Mościcki, zginął w walce z bandami bolszewickimi.

Płk Suszyński sprawował dowództwo 1 Pułku Krechowieckich Ułanów od 31 marca do 5 czerwca 1918, tzn. do rozbrojenia I Polskiego Korpusu.

Przedostał się do Królestwa jesienią 1918. Mianowany został szefem Remontu, w Departamencie Mobilizacyjno-Organizacyjnym MSWojsk. Funkcję sprawował do 1919, po czym przeszedł do służby w linii.

Generał Brygady od 1 czerwca 1919, został mianowany generałem-podporucznikiem w kwietniu 1920.

Był kolejno:

- dowódcą V Brygady Jazdy, na frontach galicyjsko-wołyńskim i pomorskim, od lipca 1919 do kwietnia 1920;
- dowódcą VII Brygady Jazdy na froncie ukraińskim od 23 maja do 30 czerwca 1920;
- dowódcą VIII Brygady Jazdy, od 25 lipca do 18 sierpnia 1920. Następnie w V Armii.

Od 1 lutego 1921 do 1 maja 1927 był komendantem stołecznego miasta Warszawy.

Mianowany gen. dywizji z dniem 15 sierpnia 1924, był jednocześnie przewodniczącym Komisji Weryfikacyjnej Oficerów Kawalerii Korpusów Wschodnich i byłej armii rosyjskiej.

Przeszedł w stan spoczynku w 1927 roku.

W czasie II wojny światowej, znajdując się na wschodnich terenach Polski, został uwięziony przez bolszewików i wywieziony do Kazachstanu.

Zmarł tam w okolicach Karagandy 15 lipca 1940 roku.

18. SZYMANOWSKI Piotr, ur. 1858. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, w 1915 uzyskał rangę generała-porucznika. 30 marca 1915 objął dowództwo Legionu Polskiego (Legion Puławski), uzyskując zezwolenie na sformowanie Brygady Strzelców Polskich. Sprawował dowództwo tylko do 20 lipca 1915, gdyż uważał, że nie może dowodzić dużą jednostką piechoty, będąc kawalerzystą. Prowadził natomiast do końca 1916 roku Biuro Werbunkowe Polaków z armii rosyjskiej do Korpusów Polskich na Wschodzie.

Po przybyciu do Polski w końcu 1918, ze względu na zaawansowany wiek nie wziął udziału w akcjach bojowych, współdziałając jedynie w administracji wojskowej.

Zweryfikowany w 1923 roku jako tytularny generał dywizji, przeszedł w 1924 w stan spoczynku.

Zmarł w Warszawie w 1926 roku.

19. ŻABA Roman, ur. 1864 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, rotmistrz 13 Pułku Ułanów austriackich w 1900, pułkownik w 7 Pułku Ułanów austriackich w 1917. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918.

15 listopada 1918 został mianowany dowódcą 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów i dowodził nim do 2 lipca 1919, po czym przejął dowództwo IV Brygady Jazdy, pozostając na tym stanowisku do marca 1920.

Do Wojska Polskiego przeszedł w randze pułkownika, chociaż w armii austro-węgierskiej był generałem-podporucznikiem. Zweryfikowany został dopiero w 1920, jako gen. dywizji, ze starszeństwem z dnia 1 czerwca 1919.

Przeniesiony w stan spoczynku w 1923.

Zmarł w Krakowie po 1934 roku.

c) Generałowie brygady

20. BIELIŃSKI Adam Jerzy, ur. 1868 w Mińszczyźnie. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, wstąpił w 1889 do Szkoły Kawalerii w Twerze, którą ukończył w stopniu podporucznika. W 1906 w wojnie rosyjsko-japońskiej, jako podpułkownik, dowodził pułkiem kozackim. W I wojnie światowej w 2 Pułku Huzarów awansował na pułkownika w 1917.

W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, początkowo obejmując dowództwo Legii Rycerskiej Jazdy, po płk. Rawicz-Dziewulskim, następnie mianowany komendantem Mińska Litewskiego. Pozostawał na tym stanowisku do rozbrojenia Korpusu.

Po przedostaniu się do Królestwa i wstąpieniu do Wojska Polskiego, od listopada 1918 był przewodniczącym Komisji Remontów w rejonie Łomży, następnie przeszedł do MSWojsk. Został mianowany generałem brygady z prawem starszeństwa od 1 czerwca 1919.

Od końca 1919 do maja 1923 był szefem Departamentu Jazdy.

Od sierpnia 1923 do 1927 był zastępcą dowódcy OK Grodno, po czym przeszedł do Oficerskiego Trybunału Orzekającego w Warszawie.

Przeniesiony w stan spoczynku 30 czerwca 1927.

Zmarł w Warszawie około 1935 roku.

21. DZIEWULSKI względnie RAWICZ-DZIEWULSKI Stanisław, ur. 1869 w Okniach, w powiecie Łuków. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. Ukończył w 1894 Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie, w stopniu podporucznika. Na I wojnę światową wyszedł jako rotmistrz, dowódca szwadronu. W grudniu 1916 awansował na pułkownika, a w lipcu 1917 został dowódcą pułku.

W grudniu 1917 przeszedł do 1 Polskiego Korpusu Wschodniego, gdzie został początkowo dowódcą Legii Rycerskiej Jazdy, a następnie otrzymał zadanie zorganizowania

wania 4 Pułku Ułanów. Zadania tego nie zdążył wykonać, ponieważ w międzyczasie Korpus został rozbrojony.

Po przybyciu do Królestwa od 4 listopada 1918 zaczął organizować 2 Pułk Ułanów, mianowany przez Radę Regencyjną jego dowódcą. Dowodził tym Pułkiem do początku października 1920, przekazując tylko dowództwo na okres 21 lutego – 14 kwietnia 1919, gdy objął sam dowództwo Podgrupy w Zaniemeńskiej Grupie Operacyjnej. 9 października 1920 objął dowództwo II Brygady Jazdy, sprawując je do 18 października, dnia zawieszenia broni.

Przeszedł w stan spoczynku z dniem 1 lutego 1921. Mianowany generałem brygady 7 listopada 1921, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Zmarł w Warszawie w październiku 1939 roku.

22. JASIŃSKI względnie SAS-JASIŃSKI Aleksander Walenty, ur. 1869 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, służył w 7 Pułku Ułanów austriackich. Przeszedł do Armii Polskiej w listopadzie 1916. Był dowódcą 9 Pułku Strzelców Granicznych. Mianowany pułkownikiem 1 kwietnia 1920. W lipcu 1920 był dowódcą Grupy Operacyjnej „Brody”.

Komendant miasta Lwowa od 30 stycznia 1921 do 1 września 1922. Tego dnia przeszedł w stan spoczynku, jednocześnie mianowany tytularnym generałem brygady, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Dalsze losy nieznane. Wraz z żoną spoczywa na cmentarzu parafialnym w Bystrej koło Gorlic.

23. KAWECKI Roman, ur. 1868 w Nowym Sączu. Ukończył Wydział Prawa na Uniwersytecie Krakowskim. Od 1887 w wojsku austro-węgierskim, w 1 Pułku Ułanów austriackich. Awansowany na podporucznika Kawalerii w 1889, został oficerem zawodowym. Major w 1913, komendant kadry kawalerii i wykładowca jazdy konnej w Wyższej Szkole Wojennej w Wiedniu. W czasie I wojny światowej w austriackim Naczelnym Dowództwie, w 1915 awans na podpułkownika. Dowodzi następnie dywizjonem, potem 1 Pułkiem Ułanów austriackich, a od 17 września 1917 do 18 lutego 1918 roku 2 Pułkiem Ułanów Legionowych. Po przejściu II Brygady Legionów na Ukrainę zostaje zawieszony w służbie.

W listopadzie 1918 zgłasza się do służby w Wojsku Polskim, obejmując dowództwo 8 Pułku Ułanów. Sprawuje je od grudnia 1918 do 14 stycznia 1919. Przechodzi następnie do Oficerskiego Trybunału Orzekającego. Od kwietnia 1922 kolejno: zastępca Inspektora Generalnego Kawalerii przy Naczelnym Dowództwie, p.o. inspektora, Inspektor Generalny. Przechodzi następnie na stanowisko inspektora Armii Nr 5. Zweryfikowany jako generał brygady, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Przeszedł w stan spoczynku we wrześniu 1925.

Zmarł w Krakowie po 1934 roku.

24. PAJEWSKI Aleksander, ur. 1879 w Suwałkach. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. Ukończył w 1900 Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie. Z początkiem I wojny światowej dowodził szwadronem 2 Pułku Huzarów rosyjskich na froncie niemieckim. Mianowany rotmistrzem w 1917, w końcu tegoż roku przeszedł do sformowanego Pułku Ułanów Polskich (następnie 1 Pułk Krechowieckich Ułanów), jako dowódca dywizjonu, następnie drugi zastępca dowódcy Pułku.

Wraz z Pułkiem przeszedł następnie do I Polskiego Korpusu Wschodniego, w którym otrzymał nominację na pułkownika w czerwcu 1918.

Po przedostaniu się do Królestwa i wstąpieniu do Armii Polskiej, w listopadzie 1916, współdziałał w restytuowaniu 1 Pułku Krechowieckich Ułanów.

Od grudnia 1918 do 12 stycznia 1919 dowodził dywizjonem tego Pułku w walkach z Ukraińcami w Małopolsce wschodniej.

Przeszedł następnie do formujących się w Poznaniu Wojsk Wielkopolskich. Od 27 stycznia do 18 kwietnia 1919 dowodził 1 Pułkiem Ułanów Wielkopolskich (przemianowanym następnie na 15 Pułk Poznańskich Ułanów), a potem, do lipca 1915, Brygadą Jazdy Wielkopolskiej.

Mianowany w czerwcu 1919 przez Radę Ludową w Poznaniu generałem-podporucznikiem, został następnie zweryfikowany jako generał brygady ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Brał udział w walkach o wyzwolenie Wielkopolski. 4 marca przeszedł do MSWojsk. jako szef Departamentu Uzupełnienia Koni, pozostając na tym stanowisku do września 1921, po czym 25 września 1921 został inspektorem jazdy przy Inspektoracie Nr V we Lwowie. Od 1 czerwca 1924 do 1926 pełnił funkcję szefa Departamentu Kawalerii w MSWojsk.

Zmarł w Warszawie we wrześniu 1926.

25. PEDENI Władysław, ur. 1861 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, przeszedł do Armii Polskiej w listopadzie 1918. Od 1 lutego 1919 służył w Straży Granicznej, mianowany 1 marca 1919 dowódcą 2 Pułku Strzelców Granicznych. Awansował na pułkownika kawalerii 1 kwietnia 1920. Przeniesiony w stan spoczynku z końcem 1920, dnia 26 października 1923 został mianowany generałem brygady, z pierwszeństwem od 1 czerwca 1919.

Zmarł w Polesinie Rawskim w październiku 1925 roku.

26. ROMANOWICZ Aleksander vel Iskander, ur. 1871 na Wileńszczyźnie, Tatar, muzułmanin. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, ukończył Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie. W czasie I wojny światowej uzyskał w armii rosyjskiej rangę generała-podporucznika. Po przewrocie bolszewickim walczył w szeregach „białej armii”. Do Wojska Polskiego zgłosił się dopiero w końcu 1919.

3 lutego 1920 objął dowództwo Pułku Tatarskich Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza. W połowie marca 1920 został mianowany dowódcą nowo utworzonej VII Brygady Jazdy. Na jej czele dokonał zagonu na Malin, a następnie dotarł, jako jeden z pierwszych, do Kijowa 8 maja 1920.

25 maja 1920 przekazał dowództwo VII Brygady Jazdy gen. St. Suszyńskiemu. Przeniesiony do sztabu ppor. Romanowicz przeszedł do dyspozycji Naczelnego Wodza. W 1923 zweryfikowany w randze generała brygady przeszedł w stan spoczynku. Zmarł w Wilnie w grudniu 1933 roku.

27. RYCHLIŃSKI Tadeusz, ur. 1862 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, w 7 Pułku Ułanów austriackich. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1916, jako ppłk, do 6 Pułku Kaniowskich Ułanów. Następnie w 16 Pułku Wielkopolskich Ułanów i inspektor etapów VI Armii. W 1921 awans na pułkownika i przeniesienie w stan spoczynku. Powołany ponownie do służby czynnej w 1922, do 1924 szef Remontu DOG nr 1, Warszawa. Przeniesiony ostatecznie w stan spoczynku 31 grudnia 1924 w stopniu generała brygady, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

28. SAWICKI Jan, ur. 1872 w majątku Telatyn, w Grodzieńszczyźnie. Zawodowy oficer kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. Ukończył Mikołajewską Szkołę Jazdy w Petersburgu. W 1910 podpułkownik w 19 Pułku Dragonów rosyjskich, w listopadzie 1914 pułkownik, w sierpniu 1917 generał-major.

W czasie rewolucji rosyjskiej dowódca polskich oddziałów przy VIII Armii rosyjskiej i członek Polskiego Komitetu Wykonawczego.

W Armii Polskiej od marca 1919 początkowo jako generał-podporucznik, następnie zweryfikowany 1 czerwca 1919 jako generał brygady.

Dowódca III Brygady Jazdy na froncie galicyjskim i wołyńskim od 14 marca 1919 do 10 czerwca 1920 oraz przejściowo dowodził, jednocześnie od sierpnia 1919 do czerwca 1920, 13 Dywizją Piechoty.

Dowódca I Dywizji Jazdy na froncie ukraińskim, po gen. Karnickim, od 8 czerwca do 15 lipca 1920.

Dowódca Grupy Operacyjnej (Korpusu Jazdy) od 15 lipca do 13 sierpnia 1920, w akcji przeciw konnej armii Budionnego, w obszarze między Beresteczkiem a Brodami.

W 1921 członek i zastępca przewodniczącego Oficerskiego Trybunału Orzekającego, do 1922, potem w Centralnej Komisji Kontroli Stanów do czerwca 1924.

Przeniesiony do służby w linii od 1 kwietnia 1924, był kolejno:

- dowódcą 3 Dywizji Kawalerii, 25 kwietnia 1924 – marzec 1926;
- dowódcą 2 Dywizji Kawalerii, marzec – kwiecień 1926;
- dowódcą 3 Dywizji Kawalerii, 1 maja 1926 – kwiecień 1927.

Przeszedł w stan spoczynku 30 kwietnia 1927.

W 1939 lub 1940 aresztowany przez NKWD, zmarł w czasie transportu do Sowiec.

29. SULIMIRSKI Tadeusz, ur. 1866 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, w 1 Pułku Ułanów Landwehry, pułkownik w 1918 roku.

Przeszedł do Armii Polskiej w listopadzie 1918. Dowódca IV Brygady Jazdy w marcu i kwietniu 1920, następnie komendant miasta Lwowa. Awans na generała brygady w 1922, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Od grudnia 1921 do połowy 1922 roku dowódca 1 Pułku Strzelców Konnych, następnie w DOG Kielce. Od końca 1922 do 1923 zastępca dowódcy DOG Przemyśl. Od 1923 do 1 września 1927 w MSWojsk., Departament Kawalerii, inspektor remontów. Przeniesiony w stan spoczynku 1 września 1927.

Aresztowany przez NKWD we Lwowie w 1940, zmarł w więzieniu „Brygidki”.

30. UNRUG Antoni, ur. 1860 w Poznańskim. Służył w armii Cesarstwa Niemieckiego, uzyskując rangę pułkownika. W Wojsku Polskim od wiosny 1919 w DOG Poznań. Zweryfikowany w stopniu pułkownika 1 maja 1920. Przeszedł w stan spoczynku 2 czerwca 1921. Mianowany potem tytularnym generałem brygady, ze starszeństwem 1 czerwca 1919.

Zmarł w latach trzydziestych w Poznańskim.

31. ZAWADZKI Antoni, ur. 1859 w Małopolsce. Służył w armii austro-węgierskiej, uzyskując rangę pułkownika kawalerii. Wstąpił do Wojska Polskiego przypuszczalnie w 1919, w stopniu pułkownika, do 3 Pułku Ułanów. Był komendantem miasta stołecznego Warszawy w latach 1919–1921. W sierpniu 1920 był dowódcą Odcinka VI Obrony Warszawy.

Przeszedł w stan spoczynku w 1921, w randze generała brygady, ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919.

Zmarł w 1928 roku w Siarach koło Gorlic.

B. Awansowani na generałów w okresie międzywojennym, od roku 1921 do października 1939.

a) Generałowie broni

1. ANDERS Władysław, ur. 1892 w majątku Błonie, pow. Kutno, syn administratora majątków. Po ukończeniu szkoły realnej w Warszawie studiował na Politechnice w Rydze, będąc w tym czasie w polskiej korporacji Arkonia. W międzyczasie ukończył oficerską Szkołę Kawalerii i odbył służbę, w stopniu korneta rezerwy, w 3 Pułku Dragonów rosyjskich.

Powołany w 1914 do wojska walczył na froncie niemieckim, awansując w 1917 na podrotmistrza.

W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, do 1 Pułku Krechowieckich Ułanów, obejmując dowództwo 5 szwadronu.

W 1918, aż do rozbrojenia Korpusu na początku lipca tegoż roku, był szefem Sztabu 1 Dywizji Strzelców.

Po rozwiązaniu I Polskiego Korpusu Wschodniego przedostaje się do Królestwa i w grudniu 1918 zgłasza się do głównodowodzącego formowanej Armii Wielkopolskiej, gen. Jazdy Dowbór-Muśnickiego, wchodząc jako kwatermistrz do Sztabu. 1 kwietnia 1919 obejmuje stanowisko szefa Sztabu Armii Wielkopolskiej, a 23 kwietnia dowództwo 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego później na 15 Pułk Poznańskich Ułanów.

Sprawuje dowództwo tego Pułku do września 1921, walcząc na jego czele najpierw przy oswobodzeniu Wielkopolski, a następnie na froncie wschodnim, przeciw nawale bolszewickiej.

Z dniem 1 czerwca 1919 otrzymuje awans na podpułkownika Sztabu Generalnego. Przez cały okres wojny z bolszewikami współdziała ściśle z 14 Dywizją Piechoty.

W październiku 1921 zostaje skierowany do École Supérieures de Guerre w Paryżu, gdzie pozostaje do końca 1923 roku.

Po powrocie do Polski obejmuje, na początku 1924 roku, dyrektorstwo kursu dla starszych dowódców, jako Dyrektor Nauk.

15 sierpnia 1924 otrzymuje awans na pułkownika Sztabu Generalnego.

W 1925 obejmuje stanowisko szefa Sztabu w Generalnym Inspektoracie Kawalerii, pozostając na nim do połowy maja 1926. Po wypadkach majowych stanowisko to zostało zlikwidowane.

W sierpniu 1926 objął dowództwo Samodzielnej Brygady Kawalerii „Brody”, przemianowanej 1 kwietnia 1937 na Kresową Brygadę Kawalerii. Dowództwo sprawował do maja 1937.

Dnia 1 stycznia 1934 otrzymał awans na generała brygady.

W maju 1937 został dowódcą Nowogródzkiej Brygady Kawalerii. Na jej czele wyszedł w chwili wybuchu II wojny światowej do Lidzbarka, na granicy Prus Wschodnich, ażeby osłaniać przed uderzeniem wroga Płock.

12 września 1939 przekazał dowództwo Brygady płk. Kazimierzowi Żeliszawskiemu, organizując Grupę Operacyjną Kawalerii gen. Andersa, w skład której weszły jednostki z częściowo rozproszonych Brygad Kawalerii: Wileńskiej, Wołyńskiej, Mazowieckiej i Kresowej.

Grupa Operacyjna Kawalerii gen. Andersa toczyła walki odwrotowe w rejonie Mławy, Płocka, Mińska Mazowieckiego, Modlina i Warszawy, a następnie przeszła w Lubelskie.

26 września Grupa podjęła walkę z armią bolszewicką. Wobec beznadziejności sytuacji i wyczerpania amunicji gen. Anders zdecydował podzielić oddziały na małe grupy i wycofać się na Węgry. W czasie przedzierania się został ciężko ranny.

Po krótkim leczeniu w szpitalu we Lwowie został przez bolszewików aresztowany. Trzymany był najpierw w więzieniu „Brygidki” we Lwowie, a następnie wywieziony do Moskwy i umieszczony w więzieniu „Łubianka”. Zwolniony został z więzienia dopiero 4 sierpnia 1941, na skutek porozumienia między rządem RP w Londynie i rządem sowieckim, spowodowanego atakiem wojsk niemieckich na ZSRR.

Gen. Anders organizuje Armię Polską w ZSRR, stając na jej czele. 11 sierpnia 1941 zostaje mianowany generałem dywizji.

Do 1942 jest dowódcą Armii Polskiej na terenie Sowietów, następnie wyprowadza ją, wraz z wyratowanymi z bolszewickiej katorgi cywilami, do Iranu i na Bliski Wschód.

W połowie 1943 otrzymuje dowództwo Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie i formuje 2 Korpus Polski.

Na czele 2 Korpusu wylądował na początku 1944 we Włoszech, prowadząc go do wspaniałych bitew: od Monte Cassino i Piedimonte, do walk na froncie adriatyckim o Ankonę i o rzekę Cesano i Metauro, potem o Linie Gotów, zakończonych zdobyciem Bolonii.

Zwycięstwa we Włoszech dodały chlubnych kart do historii polskiego oręża.

26 lutego 1945 otrzymał nominację na p.o. Naczelnego Wodza, ponieważ mianowany uprzednio na to stanowisko gen. Bór-Komorowski przebywał w niewoli niemieckiej. Sprawował tę funkcję do przyjazdu gen. Bora, tzn. do 12 maja 1945.

31 października 1946, w ramach przesunięcia 2 Korpusu Polskiego do Wielkiej Brytanii, gen. Anders opuścił Włochy i przybył do Londynu. Tu, wśród demobilizacji i częściowej emigracji żołnierzy do Polski, ponownie objął 8 listopada 1946 funkcję Naczelnego Wodza.

16 maja 1954, w dziesiątą rocznicę bitwy pod Monte Cassino, otrzymał nominację na generała broni. Przebywał aż do śmierci w Londynie.

Zmarł 12 maja 1970. Zwłoki jego zostały przewiezione do Monte Cassino i pochowane na polskim cmentarzu wojskowym, pomiędzy jego dawnymi podkomendnymi i towarzyszami broni.

b) Generałowie dywizji

2. DEMBIŃSKI Stefan Jacek, ur. 1887 w Nowym Siole, w woj. lwowskim.

Oficer zawodowy armii austro-węgierskiej, w 1907 ppor. w 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie. W latach 1911–1914 w Wyższej Szkole Jazdy w Wiedniu. W I wojnie światowej służył początkowo, jako porucznik, w Sztapie Dywizji Kawalerii, potem w 1 Pułku Ułanów, jako dowódca szwadronu, następnie dywizjonu, mianowany rotmistrzem w 1916.

W 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego i dowodził Batalionem Rezerwowym Obrony Lwowa. 22 listopada 1918 został mianowany dowódcą samodzielnego dywizjonu 8 Pułku Ułanów w Grupie „Wołyń”, którym dowodził do 18 sierpnia 1919. Przeszedł następnie na instruktora Szkoły Jazdy w Przemyślu (pozostając w 8 Pułku Ułanów), pełniąc tę funkcję do 1920 roku.

7 lipca 1920, w stopniu majora, został mianowany dowódcą 9 Pułku Ułanów, którym dowodził do 12 września 1921.

1 maja 1922 awansowany na podpułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

W październiku 1922 został zastępcą dowódcy 18 Pułku Pomorskich Ułanów, następnie dowódcą tegoż Pułku i jednocześnie p.o. dowódcy Brygady Kawalerii „Grudziądz”, od 1925 do rozwiązania Brygady w 1927.

W marcu 1928 objął dowództwo 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, sprawując je do 18 marca 1930. Równocześnie był p.o. dowódcy Samodzielnej Brygady Kawalerii „Kraków”, sprawując tę funkcję od grudnia 1929 do marca 1930.

Od kwietnia 1930 do 9 grudnia 1932 był dowódcą XII Brygady Kawalerii „Ostrołęka”. Został następnie szefem Remontu Koni w MSWojsk. od grudnia 1932 do 1939. W dniu 19 marca 1938 awansował na generała brygady.

We wrześniu 1939 dowodził Grupą Operacyjną „Stryj”. Internowany następnie na Węgrzech był tam od września 1939 do kwietnia 1940 przedstawicielem Naczelnego Dowództwa Armii Polskiej. Przedostawszy się w 1940 do Francji, został szefem Wydziału Kawalerii MSWojsk., aż do kapitulacji wojsk francuskich.

W okresie pobytu w Wielkiej Brytanii, od maja 1940 do października 1941 był komendantem Obozu Oficerskiego w Szkocji. Został następnie szefem Gabinetu Wojskowego Prezydenta RP, sprawując tę funkcję od 22 listopada 1941.

W 1964 awansował na generała dywizji.

Zmarł w Londynie w marcu 1972 roku.

3. GŁUCHOWSKI Janusz, ur. 1888 w majątku Bukowa, pow. Piotrków. Po ukończeniu gimnazjum wstąpił do organizacji bojowej PPS. W 1912 ukończył Szkołę Oficerską Związku Strzeleckiego w Krakowie, uzyskując odznakę „Parasol” i obejmując funkcję instruktora w kompaniach strzeleckich, pod pseudonimem „Janusz”.

W chwili wybuchu I wojny światowej był w „Siódemce” Beliny, która wyruszyła 6 sierpnia 1914 w patrolu do Miechowa.

W 1 Pułku Ułanów Legionowych dowodził kolejno: plutonem, szwadronem i dywizjonem.

W lipcu 1916, po odejściu z Pułku jego dowódcy, ppłk. Beliny-Prażmowskiego i zastępcy rtm. G. Orlicz-Dreszera, na skutek tzw. pierwszego kryzysu 1 Brygady Legionów, mianowany rotmistrzem, dowodził do 27 sierpnia 1917 roku Pułkiem.

Po drugim „kryzysie przysięgowym” został internowany w Werl, w Niemczech, przebywając w obozie do października 1918.

Po powrocie do Królestwa w końcu października 1918, awansowany na majora, zorganizował w Lubelskiem, w listopadzie 1918 roku, 3 Pułk Ułanów Legionowych, przemianowany następnie na 7 Pułk Lubelskich Ułanów, którego objął dowództwo.

Dowodził 7 Pułkiem Ułanów do 6 lipca 1920, przejmując w tym dniu dowództwo I Brygady Jazdy, mianowany podpułkownikiem. Dowodził Brygadą do września 1924. W 1924/25 odbył jednoroczny kurs w Centralnym Studium Wojskowym, po ukończeniu którego mianowany został jesienią 1925 pułkownikiem.

Jesienią 1926 objął dowództwo 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie, sprawując je do rozformowania Dywizji w 1929 roku.

W 1927 mianowany został generałem brygady.

W latach 1930–1933 był komendantem Centralnego Wyższego Studium Wojskowego, a następnie dowódcą OK nr X w Przemysłu.

W 1935 awansował na generała dywizji i mianowany został 1 wiceministrem Spraw Wojskowych. Pozostał na tym stanowisku do końca kampanii wrześniowej 1939 roku.

Internowany w Rumunii do końca 1940, w lutym 1941 przedostał się do Londynu, gdzie pozostawał jako generał do zleceń Naczelnego Wodza. Od połowy 1941 do listopada 1943 był dowódcą Brygady Szkoleniowej.

Po demobilizacji pozostał w Londynie, gdzie zmarł w czerwcu 1964.

4. ORLICZ-DRESZER Gustaw Konstanty, ur. 1889 w Jazdowie, pow. Radzymin. Po ukończeniu gimnazjum w Warszawie studiował prawo na Uniwersytetach we Lwowie, Leuven i Havre, uzyskując dyplom w 1914 roku.

W chwili wybuchu I wojny światowej powołany do wojska rosyjskiego, jako kornet rezerwy 14 Pułku Huzarów Mittawskich (w Częstochowie). 14 sierpnia 1914 przeszedł pod Brzegami nad Nidą, konno w pełnym uzbrojeniu, do Ułanów Beliny.

W 1 Pułku Ułanów Legionowych rozpoczął służbę od prostego ułana. Już 9 października tegoż roku został porucznikiem i dowódcą szwadronu, a następnie 1 Dywizjonu. 19 września 1915 awansował na rotmistrza i został zastępcą dowódcy Pułku.

Po dymisji z dowództwa I Brygady komendanta J. Piłsudskiego, w lipcu 1916, Orlicz-Dreszer był przywódcą akcji protestacyjnej i przeciwaustrzyackiej grupy oficerów i żołnierzy. Wyszedł też z 1 Pułku Ułanów Legionowych, przechodząc do 1 Pułku Piechoty Legionowej. Dowodził w nim najpierw kompanią, potem batalionem.

Po aresztowaniu komendanta Piłsudskiego, w końcu lipca 1917, odmówił złożenia przysięgi na wierność państwu centralnym, wobec czego został 30 lipca 1917 internowany w Szczypiornie. Nie chcąc być rozdzielony z szeregowcami-legionistami podał się za podoficera. Zdemaskowany wkrótce jako oficer, został wywieziony do

obozów oficerskich w Niemczech, najpierw do Havelberg, potem do Rastatt, w końcu do Werl. Zwolniony z obozu z końcem października 1918 powrócił do Królestwa.

5 listopada 1918 został przez Radę Regencyjną mianowany dowódcą Okręgu Wojskowego Chełm, gdzie zorganizował, w większości z byłych „beliniaków”, 1 Pułk Ułanów Legionowych, późniejszy 1 Pułk Szwoleżerów, którego został dowódcą 10 listopada, mianowany jednocześnie majorem.

W końcu grudnia 1918 na czele Pułku walczył z Ukraińcami na froncie galicyjskim, przydzielony początkowo do „Grupy ppłk. Beliny-Prażmowskiego”, następnie do „Grupy Bug” gen. Romera, potem do Brygady Jazdy ppłk. Beliny, a wreszcie do „Grupy płk. Berbeckiego”.

28 stycznia 1919 dowodził brawurową szarżą swego Pułku na Krystynopol.

10 kwietnia 1919, w składzie I Brygady Jazdy ppłk. Beliny, wyruszył na czele Pułku do ofensywy przeciwsowieckiej na Wilno i Białoruś.

19 kwietnia pierwszy wpadł szarżą do śródmieścia Wilna, na czele półszwadronu 1 Pułku Ułanów Legionowych.

1 czerwca 1919 został awansowany na pułkownika. Do połowy marca 1920 dowodził Pułkiem, przemianowanym na 1 Pułk Szwoleżerów, na Białorusi i na granicy Łotwy. Przeszedł z nim następnie do VII Brygady Jazdy, mającej rozpocząć ofensywę na południowy wschód, na Ukrainę.

25 kwietnia został ciężko ranny pod Malinem, w czasie zagonu Brygady na tę miejscowość, wobec czego był zmuszony przekazać dowództwo Pułku swemu zastępcy. Objął je ponownie 25 maja, sprawując do 25 czerwca 1920.

1 lipca objął dowództwo IV Brygady Jazdy, sprawując je do 9 sierpnia, po czym przejął dowództwo IX Brygady Jazdy, pozostając na nim do 16 sierpnia.

Wezwany do Warszawy na skutek zagrożenia stolicy przez posuwającą się gwałtownie ofensywę bolszewicką, błyskawicznie zorganizował tzw. Północną Dywizję Jazdy, przemianowaną następnie na 2 Dywizję Jazdy, dowodząc nią od 18 sierpnia 1920 do 1 lipca 1921. Na jej czele walczył początkowo na północny wschód od Warszawy, a następnie na Wołyniu i południowym Polesiu, wchodząc w skład Korpusu Konnego płk. Rómmla.

1 lipca 1921 został inspektorem II Armii Warszawa, pozostając na tym stanowisku do 1923 roku.

Awansował na generała brygady z dniem 1 lipca 1923, po odbyciu wyższych studiów wojskowych polskich i francuskich.

Od 25 kwietnia 1924 do marca 1926 był dowódcą 2 Dywizji Kawalerii w Warszawie. Od marca do kwietnia 1926 miał być dowódcą 2 Dywizji Kawalerii we Lwowie, ale nie objął dowództwa, będąc na urlopie.

Od kwietnia do 11 września 1926 był ponownie dowódcą 2 Dywizji Kawalerii, pozostając nim nominalnie do początku 1932, ale faktycznie będąc generałem do prac taktycznych przy Marszałku Piłsudskim w GISZ do 15 grudnia 1930.

15 grudnia 1930 otrzymał nominację na inspektora Armii, a 1 stycznia 1931 awansował na generała dywizji.

Przez dwa i pół roku zakres jego działalności obejmował tylko armię lądową, przede wszystkim kawalerię, w tym Centrum Wyszkożenia Kawalerii. Od kwietnia 1933 rozciągnął się również na lotnictwo.

Pamiętnego dnia 15 maja 1935 prowadził kondukt żałobny Marszałka Piłsudskiego.

4 lipca 1936 został mianowany inspektorem Obrony Powietrznej Państwa, zachowując swą funkcję inspektora Armii.

Zginął 16 lipca 1936 w katastrofie lotniczej nad Bałtykiem w Orłowie koło Gdyni.

5. RÓMMEL Juliusz Karol Wilhelm Józef, ur. 1881 w Grodnie. Oficer zawodowy armii Cesarstwa Rosyjskiego. Od roku 1903 artylerzysta konny. W 1915 był kapitanem w artylerii konnej gwardii, w 1916 został pułkownikiem.

Od sierpnia 1917 brał udział w formowaniu oddziałów polskich i wszedł do III Polskiego Korpusu Wschodniego, pozostając w nim do 10 czerwca 1918.

11 maja 1918, na skutek ciągłych ataków ze strony rozjuszonego chłopstwa ukraińskiego na polskie oddziały, a z drugiej strony naporu wojsk austriackich, zorganizował Lekką Brygadę III Polskiego Korpusu, której objął dowództwo. Liczyła ona jeden pułk kawalerii, jeden dywizjon artylerii konnej, batalion strzelców pieszych i oddział samochodowy. Sprawował dowództwo do 10 czerwca 1918, kiedy otoczony przez przeważające siły wojsk austriackich, zmuszony został do złożenia broni.

Internowany przez Austriaków, zwolniony został w końcu października 1918.

Wstąpił do Wojska Polskiego, w randze pułkownika, 3 listopada 1918. Był kolejno dowódcą 8 Pułku Artylerii Polowej, Obozu w Rembertowie, I Brygady Artylerii, a następnie, do połowy 1920 roku, 1 Dywizji Piechoty Legionowej.

Od 10 lipca do 8 września 1920 dowodził 1 Dywizją Jazdy, staczając walki z konną armią Budionnego, początkowo odwrotowe, a następnie zamykające jej drogę na Lwów i Lubelskie.

8 września 1920 został dowódcą Korpusu Konnego, założonego z dwóch Dywizji Jazdy, na czele którego ścigał wycofującą się w popłochu konną armię Budionnego, a następnie, w dniach 8–12 października 1920 dokonał zagonu na Korosteń. Po rozwiązaniu Korpusu Konnego 18 października 1920 był do końca 1920 roku dowódcą 1 Dywizji Jazdy, a od 1 czerwca 1921 do 1923 inspektorem jazdy I Armii Wilno.

Awansował na generała brygady w 1922 roku.

Od kwietnia 1924 do września 1927 był dowódcą 1 Dywizji Kawalerii Białostok.

Przeszedł w październiku 1927 do GISZ na stanowisko Generała prac taktycznych. Od 1929 do sierpnia 1939 inspektor Armii. Awansował na generała dywizji w 1930.

Aczkolwiek z formacji artylerzysta, był bardzo związany z Kawalerią. Z chwilą wybuchu wojny, 1 września 1939, został dowódcą Armii „Łódź”, a następnie Grupy Armii „Warszawa”, do kapitulacji tejże w końcu września 1939.

Wzięty przez Niemców do niewoli, przez cały okres wojenny przebywał w oflagu w Murnau. Po kapitulacji Niemiec powrócił latem 1945 roku do Warszawy.

Zmarł w Warszawie we wrześniu 1967 roku.

c) Generałowie brygady

6. ABRAHAM Roman, ur. 1891 we Lwowie. Odbił studia na Uniwersytecie we Lwowie, uzyskując tytuł doktora prawa. Powołany do służby w armii austriackiej 1 sierpnia 1914 był w 1 Pułku Ułanów Landwehry do 26 października 1915, w którym to roku uzyskał rangę porucznika.

Przeszedł do Wojska Polskiego w końcu października 1918, otrzymując awans na rotmistrza 24 listopada tegoż roku.

Od 1 stycznia do 1 kwietnia 1919 był dowódcą Samodzielnego Batalionu w Grupie płk. Sikorskiego pod Lwowem, a od 1 kwietnia do 15 sierpnia dowódcą Pułku i I Podgrupy w Dywizji płk. Sikorskiego.

Od 15 sierpnia 1919 do 1 lipca 1920 był w III Dywizjonie Lotniczym, 59 Eskadrze, pod Lwowem. Mianowany majorem w 1920 roku.

Od 1 lipca do 1 grudnia 1920 był w Małopolskich Oddziałach Ochotniczych. Przeszedł do 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów, po czym 1 grudnia 1920 skierowany został do Sztabu Generalnego, jako oficer do zleceń szczególnych szefa Sztabu. Pozostawał nim do 1 listopada 1921, skierowany następnie na kurs doszkoleniowy Szkoły Sztabu Generalnego, który ukończył 1 października 1922.

W 1922 otrzymał awans na podpułkownika Sztabu Generalnego, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Od 10 grudnia 1922 do 1 grudnia 1927 był początkowo asystentem, a następnie kierownikiem Katedry Taktyki Ogniowej w Wyższej Szkole Wojennej.

Od grudnia 1927 do marca 1929 dowódca 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. Hetmana Wielkiego Litewskiego Jana Karola Chodkiewicza. Awansował 1 stycznia 1928 na pułkownika dyplomowanego.

Od 22 marca 1929 do 9 listopada 1932 dowódca Brygady Kawalerii „Toruń”.

Od 10 listopada 1932 do 10 sierpnia 1933 w Centralnym Wyższym Studium Wojskowym.

Od 11 sierpnia 1933 do 12 kwietnia 1937 dowódca Brygady Kawalerii „Bydgoszcz”.

Od 13 kwietnia 1937 do 26 września 1939 dowódca Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, awansowany na generała brygady 19 marca 1938.

W czasie działań wojennych, we wrześniu 1939, zorganizował Grupę Operacyjną Kawalerii (Wielkopolska i Podlaska Brygada Kawalerii), którą dowodził od 15 do 21 września.

Po kapitulacji w niewoli niemieckiej, w oflagach: Johannisberg, Konigstein, Murnau. Powrócił do Warszawy po klęsce Niemiec latem 1945 roku.

Zmarł w Warszawie w 1978 roku.

7. DRESZER Rudolf Eugeniusz, ur. 1891 w Jazdowie, powiat Radzymin, rodzony brat Gustawa, generała dywizji. Z chwilą wybuchu I wojny światowej powołany został do kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego jako oficer rezerwy.

Do Wojska Polskiego przeszedł w październiku 1918, do 7 Pułku Ułanów. Awansowany na rotmistrza na początku 1919 roku, był zastępcą dowódcy Pułku. Pozostawał nim do lipca 1919.

Skierowany do Szkoły Sztabu Generalnego na Kurs wojenny w lipcu 1919, ukończył ją w 1921. W międzyczasie, od sierpnia 1920 do jesieni tegoż roku, był na froncie, jako zastępca dowódcy, potem p.o. dowódcy 201 Pułku Szwoleżerów (przemianowanego potem na 3 Pułk Szwoleżerów).

Został w tym czasie awansowany na majora Sztabu Generalnego, ze starszeństwem od dnia 1 czerwca 1919.

W latach 1922–1923 był w 3 Pułku Szwoleżerów. 1 lipca 1923 został awansowany na podpułkownika dyplomowanego.

W okresie 1923–1924 był szefem Sztabu Inspektoratu Jazdy przy I Armii w Wilnie.

Od 1924 do 1927 – Dyrektor Nauk w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu.

Od września 1927 do października 1931 dowódca 15 Pułku Poznańskich Ułanów.

Pułkownik dyplomowany od 1 stycznia 1920.

W okresie 1931–1937 był dowódcą Brygady Kawalerii „Suwałki” (dawnej IV Brygady Kawalerii), a od 1937 – dowódcą Wileńskiej Brygady Kawalerii. Awansował na generała brygady w dniu 19 marca 1938.

Z chwilą wybuchu II wojny światowej dowodził zorganizowaną w sierpniu 1939 roku Grupą Operacyjną Kawalerii, do końca września 1939. Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej, przedostając się do Francji, a potem Wielkiej Brytanii. W 1942 był dowódcą 10 Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej w Szkocji, do sierpnia 1943. Po zakończeniu wojny osiadł w Kanadzie.

Zmarł w Toronto w latach sześćdziesiątych dwudziestego wieku.

8. EHRBAR Aleksander Juliusz, ur. 1870 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, służył w 3 Pułku Dragonów austriackich. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Zweryfikowany został w stopniu pułkownika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Dowodził 5 Pułkiem Strzelców Konnych od 1920 do 1924. Przeniesiony w stan spoczynku w 1924, został w roku 1928 awansowany na generała brygady, wyłącznie z prawem do tytułu.

Zmarł w Bydgoszczy po 1934 roku.

9. GRZMOT-SKOTNICKI Stanisław, ur. 1894 w rodzinnym majątku Skotniki, powiat pińczowski. Będąc na studiach w Szwajcarii, wstąpił do „Strzelca” i został do-

wódcą plutonu w Sankt Gallen. Przed samym wybuchem I wojny światowej wszedł do krakowskiego oddziału „Strzelca”. 6 czerwca 1918 był w „siódemce” Beliny, która pierwsza przekroczyła granice Królestwa. Od początku wojny do 30 lipca 1917 był w 1 Pułku Ułanów Legionowych, pod pseudonimem „Grzmot”. Dowodził plutonem, potem szwadronem, awansowany na porucznika. Po „kryzysie przysięgowym” został internowany w Werl, w Niemczech. Po powrocie stamtąd zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego potem na 1 Pułk Szwoleżerów. Od listopada 1918 do lutego 1919 brał w tym Pułku udział w walkach z Ukraińcami w Małopolsce wschodniej, awansowany na rotmistrza.

Od marca do września 1919 był na Kursie Szkoleniowym Jazdy w Warszawie, który ukończył z pierwszą lokatą. Odkomenderowany do l'École d'Application de Cavalerie w Saumur, we Francji, odbył w niej kurs od początku października 1919 do września 1920 roku. Otrzymał awans na podpułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

17 września 1920 mianowany został dowódcą VIII Brygady Jazdy, z którą brał udział w walkach pościgowych za konną armią Budionnego oraz w zagonie na Korosteń. Dowodził tą Brygadą do grudnia 1920.

W okresie 1921–1924 był Głównym Instruktorem Wyszkożenia Bojowego w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu.

1 lipca 1923 awansował na pułkownika.

Od 5 czerwca 1924 do 1 sierpnia 1927 był dowódcą 15 Pułku Poznańskich Ułanów.

1 sierpnia 1927 objął dowództwo IX Samodzielnej Brygady Kawalerii, przemianowanej następnie na Brygadę Kawalerii „Baranowicze”. Sprawował je do 1937.

1 stycznia 1930 otrzymał awans na generała brygady. Był najmłodszym spośród generałów.

Od 1937 do 31 sierpnia 1939 był dowódcą Pomorskiej Brygady Kawalerii, a od 1 września 1939 dowódcą Grupy Operacyjnej „Czersk”, aby od 9 do 15 września dowodzić Grupą Operacyjną Kawalerii, obejmującą Brygady Pomorską i Podolską.

Poległ 18 września 1939 pod Białą Górą nad Bzurą w Puszczy Kampinoskiej.

Był jednym z pięciu generałów polskich, którzy polegli na polu walki we wrześniu 1939, obok: Mikołaja Bołtucia, Józefa Kustronia, Józefa Olszyny-Wilczyńskiego i Franciszka Włada.

10. HEMPEL Jan Marian, ur. 1879 we Lwowie. Po ukończeniu gimnazjum w Chyrowie, a następnie w 1900 roku Szkoły Podchorążych w Hranicach, na Morawach, postanowił zostać oficerem zawodowym kawalerii austro-węgierskiej. Będąc porucznikiem 13 Pułku Ułanów austriackich, wstąpił do Wyższej Szkoły Wojennej w Wiedniu, którą ukończył w 1906. Przeszedł do 7 Pułku Ułanów austriackich, pełniąc różne

funkcje w Sztabie, przeważnie w wywiadzie. W 1912, jako rotmistrz 7 Pułku Ułanów, był szefem Biura Wywiadowczego we Lwowie. Nawiązał wówczas kontakt ze Związkiem Walki Czynnej.

W czasie I wojny światowej trzykrotnie ranny, był przez pewien czas szefem Sztabu Dywizji Kawalerii, następnie Dywizji Piechoty, potem szefem oddziału operacyjnego na froncie rumuńskim. Awansował na pułkownika SG w 1917. W maju 1918 brał udział w pertraktacjach pokojowych w Bukareszcie. Od kwietnia 1918 pełnił funkcję szefa sztabu Generalnego Generał-Gubernatorstwa austriackiego w Odessie.

Przeszedł do wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze majora Sztabu Generalnego. Był zastępcą szefa I Oddziału Sztabu w Ministerstwie Spraw Wojskowych od stycznia do czerwca 1919, następnie zastępcą szefa Sztabu i szefem Kwaternmistrzostwa Dowództwa Armii Wschód. Wziął udział w walkach z Ukraińcami pod Lwowem.

Mianowany następnie szefem Sztabu Korpusu Armii gen. Hallera, wziął na początku 1920 udział w pertraktacjach z Gdańskiem. Został potem przydzielony do Sztabu marszałka Focha w Paryżu.

Zweryfikowany został w stopniu pułkownika SG ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Mianowany po powrocie z Paryża zastępcą szefa Sztabu I Armii, w sierpniu i wrześniu był szefem Sztabu Grupy gen. F.K. Latinika, w ramach VI Armii gen. St. Hallera.

Od jesieni 1920 do czerwca 1921 był przewodniczącym Polskiej Delegacji w Komisji Rozjemczej Polsko-Rosyjsko-Ukraińskiej w Mińsku Litewskim.

W lipcu 1923, będąc pułkownikiem 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, został mianowany dowódcą 24 Dywizji Piechoty w Jarosławiu.

Awansował na generała brygady 15 lipca 1924.

W 1926, po przewrocie majowym, został przeniesiony w stan spoczynku.

Zmarł w Potoku, pow. Krosno, we wrześniu 1932, po nieszczęśliwym wypadku na polowaniu.

11. KICIŃSKI Adam, ur. 1872 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, w 1917 rotmistrz 6 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego, jako podpułkownik, 1 listopada 1918, do 8 Pułku Ułanów.

W styczniu 1919 objął dowództwo tego Pułku, sprawując je do 4 lutego 1920. Awansował na pułkownika z dniem 1 czerwca 1919.

Od października do grudnia 1920 zastępca dowódcy IV Brygady Jazdy. Między grudniem 1920 a rokiem 1921 był zastępcą Generalnego Inspektora Jazdy.

Od 1921 do 1927 – dowódca III, przemianowanej na X, Brygady Jazdy.

Awansowany na generała brygady 15 sierpnia 1924. Przeszedł w stan spoczynku w 1928.

Zmarł w Poznaniu w 1959 roku.

12. KLEEBERG Juliusz, ur. 1890 w Trembowli. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej. Ukończył w 1910, jako podporucznik, Szkołę Kawalerii Wiener Neustadt. Był następnie w 4 Pułku Ułanów austriackich.

We wrześniu 1915 przeszedł, w randze porucznika, do Legionów, do Sztabu III Brygady, a następnie do 2 Pułku Ułanów Legionowych. Awansował na rotmistrza w listopadzie 1916.

W maju 1917 przeszedł do organizowanej tzw. Polskiej Siły Zbrojnej (Polnische Wehrmacht) i ukończył kursy Sztabu Generalnego, po czym pełnił służbę sztabową w Inspektoracie Wyszkozenia.

W okresie od 15 stycznia do 4 listopada 1918 dowodził szwadronem Ułanów Polskiej Siły Zbrojnej, z byłego 2 Pułku Ułanów Legionowych, na kursie wyszkolenia Jazdy w Mińsku Mazowieckim. Awansowany na majora, złożył 1 października 1918 przysięgę na wierność Radzie Regencyjnej.

Przeszedł do Wojska Polskiego automatycznie, w listopadzie 1918, do zrekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego później na 2 Pułk Rokitniańskich Szwoleżerów. Pozostawał w nim do 24 lutego 1919. Mianowany podpułkownikiem 1 czerwca był szefem Sztabu 1 Dywizji Piechoty Legionowej do 14 czerwca.

W drugiej połowie 1919 i pierwszej 1920 roku był polskim attaché wojskowym przy rządzie Republiki Ludowej Ukraińskiej w Kijowie.

Po powrocie został szefem Sztabu Inspektoratu Jazdy i wykładowcą taktyki kawalerii w Szkole Sztabu Generalnego.

Mianowany podpułkownikiem Sztabu Generalnego, wysłany został w połowie 1920 do Paryża, w charakterze szefa Sekcji Zakupów. Bawił tam do 16 października 1920.

Od listopada do grudnia 1920 był zastępcą szefa Sztabu V Armii Wschodniej, a następnie skierowany został na kurs do l'École Supérieure de Guerre w Paryżu. Ukończył go w grudniu 1922, po czym został mianowany, po powrocie do Polski, dyrektorem Nauk w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu.

Od grudnia 1923 do 1926 był attaché wojskowym i morskim w Paryżu. Awansował w tym czasie, 15 sierpnia 1924, na pułkownika dyplomowanego.

Od 28 stycznia 1929 do 25 marca 1930 był dowódcą 5 Pułku Strzelców Konnych.

Od 26 marca 1930 do lipca 1939 – dowódca VI Samodzielnej Brygady Kawalerii, przemianowanej na Podolską Brygadę Kawalerii. Awansowany na generała brygady 15 sierpnia 1937. Od sierpnia do września 1939 zastępca dowódcy DOK Lublin.

Od października 1939 do czerwca 1940 ponownie attaché wojskowy w Paryżu, następnie w Dowództwie Wojsk Polskich.

W 1944 szef Wojskowej Delegacji Polskiej przy Sztabie Wojsk Sprzymierzonych (APRH). Po zakończeniu wojny osiadł w Australii.

Zmarł w lipcu 1970 w Sydney.

13. KMICIC-SKRZYŃSKI Ludwik, ur. 1893 w Odessie. Po ukończeniu gimnazjum w Tyflisie udał się do Francji, gdzie rozpoczął studia na Politechnice w Nancy. W 1912 wstąpił do Związku Strzeleckiego i po ukończeniu kursu instruktorskiego w Liège zorganizował pluton w Nancy.

Latem 1914 był w Krakowie i wszedł w skład „siódemki” Beliny, w patrolu do Miechowa, w dniu 6 sierpnia 1914. Pozostał w 1 Pułku Ułanów Beliny do maja 1915, awansując na porucznika i dowódcę plutonu. W maju 1915 skierowany został na 9 miesięcy do 5 Pułku Piechoty Legionowej, 7 kompanii, dla zapoznania się z taktyką bojową piechoty. Powrócił do 1 Pułku Ułanów w lutym 1916. Po „kryzysie przysięgowym”, w sierpniu 1917, internowany został w Beniaminowie, gdzie pozostawał do września 1918.

Od października 1918 był czynny w rekonstruowaniu 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego potem na 1 Pułk Szwoleżerów. Awansował na rotmistrza w listopadzie 1918 i został początkowo dowódcą szwadronu, potem zastępcą dowódcy Pułku.

Wziął udział w wyprawie na Wilno w kwietniu 1919, a następnie w walkach 1 Pułku Szwoleżerów na Białorusi i pograniczu Łotwy. Awansował na majora 1 lipca 1919. W dalszym ciągu w 1 Pułku Szwoleżerów uczestniczył w ofensywie na Kijów i walkach odwrotowych. 16 lipca 1920 został mianowany dowódcą 16 Pułku Wielkopolskich Ułanów. Dowodził nim do 26 marca 1921.

W końcu marca 1921 skierowany został na kurs doszkoleniowy oficerów jazdy, tzw. Obóz Szkoleniowy Kawalerii w Grudziądzu, który ukończył w październiku 1921.

Mianowany jesienią 1921, początkowo pełniącym obowiązki, następnie dowódcą 11 Pułku Legionowych Ułanów, dowodził nim do jesieni 1924. W tym czasie awansował na podpułkownika z dniem 1 lipca 1923.

W okresie 1924–1925 ukończył kurs doszkoleniowy w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Uzupełnił przeszkolenie w Centrum Wyższych Studiów Wojskowych.

W 1925, będąc nadal podpułkownikiem 11 Pułku Legionowych Ułanów, został szefem Sztabu 2 Dywizji Kawalerii. Przeszedł stamtąd do MSW, na szefa Wydziału Ogólnego, pozostając nim do 1928. W dniu 1 stycznia 1928 otrzymał awans na pułkownika dyplomowanego.

Od początku 1928 do marca 1929 był dowódcą Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza.

Awansowany został 19 marca 1938 na generała brygady.

W marcu 1929 został dowódcą XVIII Brygady Kawalerii, przemianowanej następnie na Podlaską Brygadę Kawalerii. Sprawował dowództwo do 6 października 1939, walcząc jeszcze w Grupie gen. F. Kleeberga, gdy większość Armii Polskiej została rozgromiona.

Skapitulował 6 października 1939 pod Kockiem i poszedł do niewoli niemieckiej. Uwolniony z niewoli w 1945, przedostał się do II Korpusu Polskiego we Włoszech, a stamtąd wyjechał do Anglii.

Osiedlił się po zakończeniu wojny w Manchester, gdzie zmarł 14 lutego 1972.

14. KORYTOWSKI Adam, ur. 1886 w Przemyślanach, woj. tarnopolskie. Oficer zawodowy armii austro-węgierskiej. Ukończył w 1908, jako podporucznik, Oficerską Szkołę Kawalerii w Wiener Neustadt i wszedł do 4 Pułku Ułanów austriackich, zostając awansowany na rotmistrza w 1916. W czasie I wojny światowej dowodził szwadronem, następnie grupą piechoty, aby przejść do Sztabu kadry swego 4 Pułku Ułanów w Kraśniku.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze majora, zostając szefem Sztabu I Brygady Jazdy ppłk. Beliny-Prażmowskiego.

W 1919 zostaje mianowany szefem Sztabu Okręgu Generalnego Pomorze.

W 1920 przechodzi do 10 Pułku Litewskich Ułanów, a po zakończeniu wojny w 1921 roku zostaje szefem Sztabu Okręgu Generalnego Białystok, sprawując tę funkcję do 1922. Przechodzi następnie do MSW, awansowany na podpułkownika.

W okresie 1923–1924 był w 3 Pułku Śląskich Ułanów.

Od 1924 do 1925 na kursie doszkalającym w Wyższej Szkole Wojennej.

Od 1927 do 1929 był dowódcą 13 Pułku Wileńskich Ułanów. Awansowany na pułkownika Sztabu Generalnego 1 stycznia 1928.

1 kwietnia 1930 objął dowództwo Brygady Kawalerii „Równe”, przemianowanej potem na Wołyńską Brygadę Kawalerii. Sprawował je do sierpnia 1939.

Dnia 19 marca 1936 awansował na generała brygady.

Mianowany 1 września 1939 delegatem Naczelnego Dowództwa na Bazę „Łódź”, był zastępcą dowódcy DOK „Łódź” od sierpnia do początku września 1939.

Po przedostaniu się do Francji z końcem 1939 został w 1940 roku komendantem Polskiego Obozu Szkoleniowego w Coetquidan. Po kapitulacji Francji wyjechał do wielkiej Brytanii.

Zmarł w sierpniu 1942 w Edynburgu, w Szkocji.

15. KUBIN Jan, ur. 1876 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej. W 1917 rotmistrz w 6 Pułku Ułanów austriackich. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze majora. Od czerwca do 1 października 1919 był szefem Sztabu II Brygady Jazdy. Awansował na pułkownika Sztabu Generalnego 1 czerwca 1919, przechodząc do 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego.

W okresie 1922–1923 był szefem sztabu DOG V Kraków.

Od 1923 do 1927 był dowódcą III Samodzielnej Brygady Kawalerii Wilno.

Awansowany na generała brygady z dniem 15 sierpnia 1924.

Zmarł w kwietniu 1927 w Wilnie.

16. LIPCZYŃSKI Ignacy Piotr Karol, ur. 1870, oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. Przeszedł do Wojska Polskiego w końcu 1916, w randze majora.

Od 1919 w 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów. Awansował na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1919.

W 1921 w MSWojsk. w Oddziale Naczelnej Kontroli Wojskowej. Awansował na pułkownika z dniem lipca 1923. Przeszedł do Korpusu Kontrolerów.

Przeszedł w stan spoczynku w 1926, awansowany na generała brygady, wyłącznie z prawem do tytułu.

Zmarł w Warszawie w grudniu 1932.

17. PIASECKI Zygmunt, ur. 1893 w majątku Szafarnia, pow. Rypin. Studiował w Akademii Rolniczej w Dublanach i tam wstąpił do Związku Strzeleckiego.

Po wybuchu I wojny światowej wszedł do 1 Pułku Ułanów Beliny, w sierpniu 1918, pod pseudonimem „Dublańczyk”. Awansowany na podporucznika, następnie porucznika, pozostawał w Pułku do kryzysu przysięgowego w sierpniu 1917. Internowany w Beniaminowie, został zwolniony w październiku 1918.

Od chwili zwolnienia z obozu współdziałał z mjr. J. Głuchowskim w organizacji 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego potem na 7 Pułk Lubelskich Ułanów. Został w nim dowódcą szwadronu, walcząc na jego czele na froncie galicyjskim i litewsko-białoruskim, od grudnia 1918 do lipca 1920.

Wiosną 1920 awansował na rotmistrza, a następnie na majora ze starszeństwem od dnia 1 czerwca 1919.

W lipcu 1920 zostaje zastępcą dowódcy 7 Pułku Ułanów, następnie p.o. dowódcy i dowódcą, pozostając nim do 29 marca 1929.

W tym czasie był awansowany na podpułkownika 1 lipca 1923 oraz na pułkownika 1 stycznia 1928. Za działalność bojową w latach 1918–1920 został trzykrotnie odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, III, IV i V klasy.

Od marca 1929 do marca 1930 dowódca XVII Brygady Kawalerii „Hrubieszów”.

Od marca 1930 do 20 września 1939 dowódca V Samodzielnej Brygady Kawalerii, przemianowanej następnie na Krakowską Brygadę Kawalerii. W międzyczasie, w dniu 19 marca 1937, otrzymał awans na generała brygady.

20 września 1939 roku Krakowska Brygada Kawalerii, wraz z Armią „Kraków”, po nieudanej próbie przejścia na Węgry, zmuszona była skapitulować. Gen. Piasecki dostał się do niewoli niemieckiej i przez cały okres wojny przebywał w oflagu.

Po zakończeniu wojny wyjechał do Francji i tu zmarł w styczniu 1954 w Nicei.

18. PLISOWSKI Konstanty, ur. 1890, oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. W armii rosyjskiej od 1911 roku w 12 Pułku Huzarów. W początkach I wojny światowej na froncie niemieckim dowodził od czerwca 1916 szwadronem.

Awansował na rotmistrza w maju 1917.

Sformował w ramach 12 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, w rejonie Odessy, polski szwadron ułanów. Przeprowadził go w rekordowym czasie, od 23 stycznia do 3 marca 1918, z Odessy do Bobrujska, pokonując odległość 1400 km.

Szwadron wszedł w skład 3 Pułku Ułanów, jako 4, a rtm. Plisowski został jego dowódcą. Przeszedł następnie na oficera sztabowego, a potem na zastępcę dowódcy 3 Pułku Ułanów.

Pozostawał w Pułku do lipca 1918, do kapitulacji I Korpusu Polskiego.

Po kapitulacji, wraz z garstką oficerów, przedostał się na Kubań, gdzie dotarł w sierpniu 1918. Wstąpił tam do formowanej przez gen. L. Żeligowskiego 4 Dywizji Strzelców. Mianowany majorem sformował dywizjon jazdy, który przyjął nazwę „Dywizjon 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. Żeligowskiego”. 8 września 1918 objął jego dowództwo.

Po przejściu 4 Dywizji Strzelców Polskich do Odessy, w dniu 24 stycznia 1919, uzupełnił dywizjon do stanu pułku, który otrzymał nazwę „Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. Żeligowskiego”.

10 kwietnia przeszedł na czele Pułku do Rumunii, a 15 czerwca 1919 na teren Małopolski, dziesięć dni potem prowadząc go do boju przeciw Ukraińcom.

Od 11 do 13 lipca 1919 dowodził brawurowymi szarżami Pułku pod Jazłowcem, w wyniku których Pułk otrzymał zaszczytną nazwę 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów. Dowodził 14 Pułkiem Ułanów do 10 lipca 1920, mianowany pułkownikiem 1 czerwca 1919.

Od 1 czerwca do początku lipca 1920 pełnił obowiązki dowódcy IV Brygady Jazdy.

Od 15 lipca 1920 do początku lipca 1921 był dowódcą VI Brygady Jazdy.

Od kwietnia do listopada 1921 dowódca VIII Brygady Jazdy.

Od listopada 1921 do grudnia 1927 dowódca VI Samodzielnej Brygady Jazdy, przemianowanej następnie na Samodzielną Brygadę Kawalerii „Stanisławów”, potem na VI Samodzielną Brygadę Kawalerii „Podolska”.

Od 23 grudnia 1927 do 21 marca 1930 dowódca V Samodzielnej Brygady Kawalerii „Kraków”.

Awansował na generała brygady 1 stycznia 1929. Przeszedł w stan spoczynku 1 stycznia 1931. Powołany znów do służby czynnej we wrześniu 1939, w chwili wybuchu wojny, został dowódcą twierdzy Brześć nad Bugiem. Po upadku twierdzy wszedł do Grupy Operacyjnej Kawalerii gen. Andersa, jako zastępca dowódcy. Przez trzy dni, od 25 do 28 września 1939, dowodził Nowogródzką Brygadą Kawalerii. Do stał się do niewoli sowieckiej, wywieziony do obozu w Starobielsku.

Zginął, zamordowany przez bolszewików, prawdopodobnie w Katyniu w 1940 roku.

19. PODHORSKI Zygmunt, ur. 1891 w Kijowszczyźnie, inżynier rolnik. Ukończył studia rolnicze na Uniwersytecie w Kijowie. Oficer rezerwy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, powołany do służby z chwilą wybuchu I wojny światowej do 9 Pułku Ułanów rosyjskich. Awansował na porucznika w 1917.

1 marca 1917 przeszedł do Polskiego Dywizjonu Ułanów Dywizji Strzelców Polskich, późniejszego 1 Pułku Ułanów. Brał w nim udział w szarży pod Krechowcami, dowodząc szwadronem.

Był w 1 Pułku Krechowieckich Ułanów do 5 lipca 1918 do rozbrojenia I Polskiego Korpusu Wschodniego. Potem przedostał się do Królestwa, współdziałając w rekonstytuowaniu 1 Pułku Ułanów. Pozostawał w nim od 9 listopada 1918 do 26 lipca 1920, awansowany na rotmistrza w 1919, na majora w 1920, następnie na podpułkownika w tymże roku, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

W dwóch krótkich okresach, od 7 sierpnia do 8 października i od 1 do 9 listopada 1919, pełnił obowiązki dowódcy 1 Pułku Ułanów. Od 18 lutego do 26 lipca 1920 był dowódcą szwadronu zapasowego tegoż Pułku w Tarnowie.

Od 27 lipca do 8 września 1920 był dowódcą 203 Pułku Ułanów, późniejszego 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego.

Dnia 9 września 1920 powrócił do 1 Pułku Ułanów im. płk. Bolesława Mościckiego, początkowo w charakterze p.o. dowódcy, następnie mianowany dowódcą. Pozostawał na tym stanowisku do 29 lipca 1927, awansowany w międzyczasie na pułkownika 15 sierpnia 1924.

Od 1927 do 1935 był komendantem Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu. W 1935 został dowódcą XIII Brygady Kawalerii „Płock”, pozostając na tym stanowisku do rozwiązania Brygady 1 kwietnia 1937.

Przeszedł następnie na stanowisko dowódcy Suwalskiej Brygady Kawalerii, prowadząc ją do walki we wrześniu 1939. W międzyczasie awansował na generała brygady w dniu 19 marca 1938.

We wrześniu 1939 sformował Grupę Operacyjną Kawalerii, złożoną z Brygad Suwalskiej i Podlaskiej, dowodząc nią do 6 października, początkowo samodzielnie, potem w Grupie gen. F. Kleeberga.

Po kapitulacji Grupy dostał się do niewoli niemieckiej, którą spędził w oflagu w Murnau, w latach 1939–1945.

Zwolniony z niewoli wyjechał do Włoch, do II Korpusu Polskiego, w którym był zastępcą dowódcy w latach 1945–1946.

Po wojnie osiadł w Londynie, gdzie zmarł we wrześniu 1960 roku.

20. PRZEWŁOCKI Marian Roman, ur. 1888 w Kamieńcu Podolskim. Ukończył Korpus Kadetów w Odessie, a następnie Akademię Sztabu Generalnego w Petersburgu, w latach 1916–1917. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego.

W 1908 podporucznik w 12 Pułku Ułanów rosyjskich. W czasie I wojny światowej był w Sztabie Generalnym Korpusu Jazdy. W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, w stopniu podpułkownika. Od 14 kwietnia 1918 był szefem Sztabu 1 Dywizji Ułanów I Polskiego Korpusu, aż do rozbrojenia tegoż w lipcu 1918. Po przedostaniu się do Królestwa w listopadzie 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego.

Od 5 grudnia 1918 do 23 stycznia 1919 był szefem Sztabu DOG Łódź.

Od 23 stycznia do 20 maja 1919 był szefem Sztabu w Inspektoracie Jazdy.

Zweryfikowany jako podpułkownik Sztabu Generalnego z dniem 1 czerwca 1919.

Od 20 maja do 20 lipca 1919 był szefem Sztabu w Grupie Operacyjnej gen. Karnickiego, na froncie wołyńskim, w walce przeciw Ukraińcom, a od 27 lipca, nadal jako szef Sztabu II Armii gen. A. Listowskiego, na froncie ukraińskim, do 28 czerwca 1920.

Od 1 lipca do 13 sierpnia 1920 był szefem Sztabu Grupy Operacyjnej Kawalerii gen. J. Sawickiego, w działaniach przeciw konnej armii Budionnego.

Od 1 września 1920 do 11 stycznia 1921 – zastępca Generalnego Inspektora Jazdy.

Od 11 stycznia do 4 września 1921 – dowódca Dywizji Jazdy Wojsk Litwy Środkowej.

Od 4 września 1921 do 1 listopada 1923 szef Sztabu DOG Warszawa, jako podpułkownik SG z 12 Pułku Podolskich Ułanów.

Od 1 listopada 1923 do 1924 Dyrektor Nauk w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu. Awansowany na pułkownika Sztabu Generalnego 15 sierpnia 1924.

W latach 1924–1925 na kursie doszkoleniowym Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie.

Dnia 16 grudnia 1925 objął dowództwo 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów, sprawując je do 12 maja 1927.

Od 12 maja 1927 do 14 maja 1937 dowódca III Samodzielnej Brygady Kawalerii „Wilno”, przemianowanej potem na Wileńską Brygadę Kawalerii. Awansowany w tym okresie, dnia 1 stycznia 1933, na generała brygady.

Od 14 maja 1937 do sierpnia 1939 był dowódcą Kresowej Brygady Kawalerii. Przekazał dowództwo w przededniu II wojny światowej, mając zadanie organizacji Grupy Operacyjnej. Gwałtowny postęp inwazji niemieckiej uniemożliwił to zadanie. Uniknął niewoli niemieckiej, przedostając się przez Rumunię do Francji, a potem do Wielkiej Brytanii.

6 lipca 1943 został szefem Sztabu Armii Polskiej na Środkowym Wschodzie, sprawując tę funkcję do 1944, do wyłączenia II Korpusu we Włoszech.

Od 1944 do 1946 był dowódcą Bazy II Korpusu, a następnie dowódcą 7 Grupy Brygady Foxley w Anglii.

Po wojnie pozostał w Anglii, gdzie zmarł w grudniu 1966 w Penley.

21. SIARKIEWICZ Filip, ur. 1872 w Małopolsce. Oficer zawodowy Cesarsko-Królewskiej Armii, służył w taborach austriackich od 1892 do 31 października 1918. Przeszedł do Wojska Polskiego w randze majora, mianowany dowódcą Taborów Obrony Lwowa. Awansowany na pułkownika 1 lipca 1919. Przeorganizował Taborzy Armii „Wschód”. Był następnie dowódcą szwadronu zapasowego nr 6, potem komentantem Szkoły Podchorążych Taborów w latach 1921–1922.

W latach 1922–1923 był zastępcą szefa Wydziału Taborów w Departamencie Jazdy MSWojsk.

W 1923–1924 dowódca IV Dywizjonu Taborów w Łodzi. Awansowany na generała brygady w stanie spoczynku w grudniu 1924.

Zmarł w Łańcucie w 1932 roku.

22. SKURATOWICZ Piotr, ur. 1891 w Mińsku Litewskim. Ukończył najpierw Korpus Kadetów w Połocku (Gubernia Witebska), a następnie w 1913 Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie, w stopniu korneta. Wszedł do 6 Pułku Huzarów Kliastycznych w Mławie i w nim rozpoczął I wojnę światową.

Do Wojska Polskiego przeszedł w kwietniu 1918, w stopniu rotmistrza, do Armii gen. J. Hallera we Francji.

5 czerwca 1919 został dowódcą „Szwadronu Instrukcyjnego Szwoleżerów” Armii gen. J. Hallera, następnie szwadronu zapasowego i wreszcie dywizjonu strzeleckiego, z którym przeszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych w październiku 1920. Awansował na majora z dniem 1 czerwca 1919.

W 1923 przeszedł do 8 Pułku Ułanów księcia Józefa Poniatowskiego.

Od 1924 do 1929 był Głównym Instrukctorem Wyszkozenia Bojowego w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, awansowany na podpułkownika 15 sierpnia 1924. Od 5 kwietnia 1929 do 11 lutego 1932 dowódca 10 Pułku Strzelców Konnych, awansowany z dniem 1 stycznia 1930 na pułkownika.

W okresie od grudnia 1934 do 1 kwietnia 1937 dowódca XII Brygady Kawalerii „Ostrołęka”, do rozformowania Brygady.

23 kwietnia 1937 został mianowany szefem Departamentu Kawalerii w MSWojsk., pozostając na tym stanowisku do października 1939. Awansował na generała brygady 9 marca 1939.

We wrześniu 1939 był dowódcą obrony Dubna. W czasie walk przeciw wojskom bolszewickim dostał się do niewoli. Wywieziony do obozu w Starobielsku, zginął w 1940 roku, prawdopodobnie zamordowany przez bolszewików w Katyniu.

23. SOCHACZEWSKI Stanisław, ur. 1877 na Ukrainie. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, po przeszkoleniu w jednej ze Szkół Kawalerii, porucznik w jednym z Pułków Zaamurskich w 1902 roku. Wziął w nim udział w wojnie japońsko-rosyjskiej w 1906. W I wojnie światowej na froncie niemieckim awansowany na rotmistrza w listopadzie 1917.

W grudniu 1917 zorganizował, w ramach 9 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, Polski Kawaleryjski Dywizjon, którego został dowódcą. Dnia 1 stycznia 1918 roku Dywizjon został przekształcony w Pułk.

1 lutego 1918 na czele Pułku, który otrzymał nazwę 5 Pułku Ułanów, wszedł do II Polskiego Korpusu Wschodniego. Został awansowany na podpułkownika 5 lutego 1918.

11 maja 1918 dowodził Pułkiem w bitwie pod Kaniowem. Wzięty przez Niemców do niewoli, został przewieziony na teren Królestwa.

13 listopada 1918 dostał od Naczelnika Państwa rozkaz sformowania 5 Pułku Ułanów. Od grudnia 1918 do października 1920 dowódca 5 Pułku Zasławskich Ułanów, prowadził Pułk do walk przeciw Ukraińcom, a następnie bolszewikom.

Awansował na pułkownika 1 czerwca 1919.

W końcu 1920 roku został mianowany dowódcą V Brygady Jazdy, przemianowanej następnie na VII Brygadę Jazdy, potem Kawalerii. Sprawuje dowództwo do 31 maja 1929, jednocześnie w 1927 pełniąc obowiązki dowódcy 3 Dywizji Kawalerii. Awansował na generała brygady 1 stycznia 1927.

Przeniesiony w stan spoczynku z dniem 31 maja 1929.

Po wojnie zamieszkał w Anglii, gdzie zmarł w lipcu 1953 w Penley.

24. STRZEMIŃSKI Stefan Marian, ur. 1885, oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, rotmistrz w 1917 w 14 Dywizji Kawalerii.

W końcu 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, przyprawdzając do formującego się 3 Pułku Ułanów oddział kawalerzystów Polaków ze swej Dywizji. Został w 3 Pułku Ułanów dowódcą 6 szwadronu.

W lutym 1918 roku został dowódcą tegoż Pułku. Był nim aż do jego rozbrojenia w czerwcu 1918.

Po przybyciu do Królestwa otrzymał 13 października zlecenie Rady Regencyjnej rekonstruowania Pułku Ułanów, którego zostaje mianowany dowódcą. Na czele Pułku bierze czynny udział w rozbrajaniu Niemców, w listopadzie 1918.

Dowodził 3 Pułkiem Ułanów do 10 lipca 1920.

W okresie 10 lipca – 13 sierpnia 1920 był dowódcą III Brygady Jazdy.

Od 17 września do grudnia 1920 dowódca II Brygady Jazdy i okresowo Grupy Pościgowej, tzw. Północnej Grupy Jazdy, złożonej z Brygad II i IV.

Od końca 1920 do czerwca 1921 był zastępcą dowódcy 1 Dywizji Jazdy.

Od listopada 1921 do czerwca 1924 dowódca VIII Brygady Jazdy, następnie przemianowanej na VIII Brygadę Kawalerii.

Od czerwca 1924 do września 1926 dowódca XII Brygady Kawalerii „Ostrołęka”.

Od września 1926 do maja 1930 dowódca I Brygady Kawalerii „Warszawa” i jednocześnie p.o. dowódcy 2 Dywizji Kawalerii.

Od maja 1930 do końca 1933 był komendantem Garnizonu m.st. Warszawy.

Mianowany generałem brygady 30 listopada 1932. Przeszedł w stan spoczynku z początkiem 1934 roku. Powołany znów do służby czynnej w związku z wybuchem II wojny światowej, został dowódcą Grupy Operacyjnej „Dubno”, w listopadzie 1939.

Po wojnie przebywał w Wielkiej Brytanii. Zmarł w lipcu 1955 w Penrhos, w Szkocji.

25. ŚLASKI Eugeniusz, ur. 1892 w Mińszczyźnie. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego. Ukończył Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie w stopniu korneta, po czym służył w 6 Pułku Huzarów rosyjskich od 1914 do 1917.

W październiku 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, do 2 Pułku Ułanów, w randze rotmistrza, następnie podpułkownika. Był początkowo dowódcą szwadronu, następnie dywizjonu. Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu przedostał się do Królestwa, gdzie współdziałał w rekonstruowaniu 2 Pułku Ułanów.

Od listopada 1918 do 5 maja 1919 był zastępcą dowódcy tego Pułku.

5 maja 1919 został mianowany dowódcą Pułku Tatarskiej Jazdy, przemianowanego potem na Pułk Tatarski Ułanów im. Mustafy Achmatowicza. Sprawował dowództwo do 31 stycznia 1920. W międzyczasie awansował na pułkownika, z dniem 1 czerwca 1919. Dnia 1 kwietnia 1920 objął dowództwo 13 Pułku Ułanów, sprawując je do końca sierpnia 1920.

Od października 1920 do maja 1921 był inspektorem jazdy w Dowództwie Okręgu Generalnego (DOG) „Łódź”.

W okresie od maja do października 1921 był dowódcą IX Brygady Jazdy, początkowo w Kaliszu, potem w Nieświeżu, jako pułkownik 25 Pułku Ułanów.

Od października 1921 do grudnia 1922 dowódca IV Brygady Jazdy, w Grodnie i Suwałkach.

W okresie 1923 – 31 maja 1924 był szefem Departamentu Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

5 czerwca 1924 objął dowództwo 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie, sprawując je do 6 maja 1926. W tym czasie został awansowany na generała brygady z dniem 1 lipca 1925.

Od 6 maja 1926 do 30 kwietnia 1927 był dowódcą VIII Samodzielnej Brygady Kawalerii „Starogard”.

Przeszedł w stan spoczynku 30 kwietnia 1927.

Zmarł w majątku Żukowo, w pow. Starogard, w październiku 1935.

26. TOKARZEWSKI Józef, ur. 1879. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, służył w 4 Pułku Dragonów rosyjskich, awansując w 1917 na podpułkownika.

Wiosną 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, do 2 Pułku Ułanów, w którym dowodził 4 szwadronem. Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu przewieziony przez Niemców do Królestwa, wstąpił do Wojska Polskiego.

Mianowany 17 marca 1919 dowódcą 12 Pułku Podolskich Ułanów, sprawował dowództwo do 5 czerwca 1920.

Na początku 1921 został dowódcą VI Brygady Jazdy, ale przeszedł w krótkim czasie do Wojsk Litwy Środkowej.

Od 4 września 1921 do 18 kwietnia 1922 był dowódcą Dywizji Jazdy Litwy Środkowej, a następnie, do roku 1923, dowódcą III Brygady Jazdy.

Od drugiej połowy 1923 do 1927 był inspektorem Kawalerii i zastępcą dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza. W tym czasie otrzymał awans na generała brygady, 15 sierpnia 1924.

W latach 1927–1928 dowódca 3 Dywizji Kawalerii w Poznaniu.

Przeszedł w stan spoczynku w końcu 1928.

Zmarł w Warszawie w 1931 roku.

27. WARAKSIEWICZ Adolf Mikołaj, ur. 1881 w Nowogrodzkiem. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, powołany do służby frontowej w 1915, do Przymorskiego Pułku Dragonów. Przeszedł w stopniu porucznika do Dywizjonu Ułanów Polskich Legionu Puławskiego, a następnie Pułku Ułanów Dywizji Strzelców Polskich, jako dowódca dywizjonu. W 1916 awansował na rotmistrza.

W końcu 1917 został zastępcą dowódcy 1 Pułku Krechowieckich Ułanów. Wraz z Pułkiem przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego.

W marcu 1918 objął dowództwo 2 Pułku Ułanów i przeprowadził go z Antonin na Ukrainie do Urzecza koło Słucka, na Białorusi. Dowodził Pułkiem do czasu rozbrojenia I Polskiego Korpusu Wschodniego, do lipca 1918.

Po przybyciu do Królestwa otrzymał od ówczesnego Ministra Wojny, w listopadzie 1918, rozkaz zrekonstruowania 2 Pułku Ułanów. Dowodził nim od listopada 1918 do czerwca 1920. Otrzymał awans na pułkownika 1 czerwca 1919.

Od 10 czerwca 1920 do połowy grudnia 1920 roku dowódca III Brygady Jazdy.

Od drugiej połowy grudnia 1920 do lipca 1921 dowódca I Brygady Jazdy.

Od października 1921 do połowy 1927 dowódca IX Brygady Jazdy, przemianowanej potem na IX Samodzielną Brygadę Kawalerii „Baranowicze”.

Od połowy 1927 do marca 1929 dowódca XVIII Brygady Kawalerii „Podlaskiej” i jednocześnie, do 8 lutego 1929, p.o. dowódcy 1 Dywizji Kawalerii.

Awansował na generała brygady 1 stycznia 1928.

Od marca 1929 do 1933 dowódca Brygady Kawalerii „Suwałki”.

Przeszedł w stan spoczynku w 1933 roku. Przebył w Polsce cały okres okupacji niemieckiej.

Zmarł w 1960 roku we Wrocławiu.

28. WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI Bolesław Ignacy Florian, ur. 1881 w Bobowej, pow. Nowy Sącz, doktor medycyny. W czasie studiów należał do Związku Strzeleckiego w Krakowie. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Beliny. Od roku 1915 do 25 czerwca 1916 adiutant komendanta Józefa Piłsudskiego, w randze porucznika. Po ustąpieniu tegoż z Komendy I Brygady Legionów powrócił do Pułku. Awansowany na rotmistrza, objął dowództwo szwadronu w Ostrołęce, sprawując je do „kryzysu przysięgowego” w lipcu 1917. Unika internowania przez Niemców, mianowany Delegatem Polskiej Organizacji Wojskowej (POW) w Rosji.

Powrócił do Królestwa w listopadzie 1918, wchodząc do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego potem na 1 Pułk Szwoleżerów. Pozostawał w nim do 1922, będąc adiutantem Naczelnego Wodza, Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Awansowany na podpułkownika 1 czerwca 1919.

W 1923 był attaché wojskowym w Bukareszcie, jako ppłk 1 Pułku Szwoleżerów w „stanie nieczynnym”.

Po powrocie do Pułku awansowany na pułkownika 15 lipca 1924, od 1924 do 1925 był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej.

W okresie 1925–1926 był I oficerem do zleceń Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych.

Od 2 października 1926 do 26 października 1928 dowódca 1 Pułku Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego.

Od października 1928 do maja 1930 komendant m.st. Warszawy.

Mianowany w maju 1928 dowódcą I Brygady Kawalerii i jednocześnie p.o. dowódcy 2 Dywizji Kawalerii. Pełnił dowództwo Brygady do 1936, natomiast od 1 stycznia 1932 awansowany na generała brygady, został jednocześnie mianowany dowódcą 2 Dywizji, pozostając nim do wiosny 1938, gdy Dywizja uległa rozformowaniu.

Przeszedł następnie do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych w charakterze generała inspekcyjnego.

W czerwcu 1938 otrzymał nominację na ambasadora RP przy Kwirynale. Pozostawał na tym stanowisku do 10 czerwca 1940, dnia wypowiedzenia przez Włochy wojny Francji i Wielkiej Brytanii.

Po opuszczeniu Rzymu udał się do Stanów Zjednoczonych.

28 czerwca 1942 w Waszyngtonie, według ogłoszonej oficjalnej wersji, popełnił samobójstwo, rzucając się z wysokiego piętra drapacza chmur.

29. ZAHORSKI Sergiusz, ur. 1886. Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, służył w Pułku Dragonów Gwardii, w którym uzyskał rangę podrotmistrza.

W marcu 1917 przeszedł do Dywizjonu Polskich Ułanów przy Dywizji Polskiej Piechoty, późniejszego 1 Pułku Krechowieckich Ułanów. Po bitwie pod Krechowcami przeszedł z Pułkiem do I Polskiego Korpusu Wschodniego. Awansowany na rotmistrza od listopada 1917 do marca 1918 dowodził 1 szwadronem.

20 listopada 1917, na rozkaz dowódcy I Polskiego Korpusu Wschodniego, wyjechał na Podole i Wołyń, aby werbować do formującego się 2 Pułku Ułanów oficerów, podoficerów i szeregowców z pułków kawalerii Gwardii rosyjskiej.

Od kwietnia 1918 do lipca tegoż roku był w Sztapie Pułku.

Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu Wschodniego przewieziony przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa wziął czynny udział w rekonstruowaniu 1 Pułku Ułanów.

Pozostawał w 1 Pułku Krechowieckich Ułanów od listopada 1918 do 31 lipca 1922.

Był początkowo dowódcą szwadronu zapasowego w Wolbromiu, następnie w okresie od 14 listopada 1918 do 20 marca 1920 pięciokrotnie zastępcą dowódcy Pułku, a od 20 sierpnia do 9 września 1920 p.o. dowódcy.

Awansował na pułkownika 1 czerwca 1919.

1 sierpnia 1922 przeszedł do 16 Pułku Wielkopolskich Ułanów, na zastępstwo dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do 22 stycznia 1923.

W latach 1923–1924, jako pułkownik 16 Pułku Wielkopolskich Ułanów, był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej.

Jesienią 1924, jako pułkownik Sztabu Generalnego, został dowódcą 11 Pułku Legionowych Ułanów, sprawując dowództwo do jesieni 1926.

Powołany na stanowisko szefa Gabinetu Wojskowego Prezydenta RP pełnił tę funkcję od jesieni 1926 do końca października 1928.

Od 5 listopada 1928 do 17 kwietnia 1929 dowódca XII Brygady Kawalerii „Ostrołęka”.

Od kwietnia 1929 do końca 1936 dowódca Brygady Kawalerii „Poznań”. Awansowany w międzyczasie na generała brygady 1 stycznia 1931.

W 1937 przeszedł do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii. Był w latach 1937–1938 inspektorem Krakusów, konnego przysposobienia wojskowego.

Po wojnie znalazł się w Anglii. Zmarł w Londynie w czerwcu 1962 roku.

30. ZARUSKI Mariusz, ur. 1867 w Domanowie, na Podolu. Był od młodych lat działaczem niepodległościowym. Uwięziony przez władze rosyjskie, został zesłany do Guberni Archangielskiej. Ukończył tam Szkołę Morską, zostając kapitanem rosyjskiej marynarki handlowej. Po paru latach żeglugi po różnych morzach i oceanach powrócił około 1900 roku do Odessy, a następnie wyjechał do Krakowa. Zapisał się tam na studia w Akademii Sztuk Pięknych.

W 1908 wyjechał do Zakopanego, gdzie wstąpił do Strzelca. Gdy w sierpniu 1914, w związku z wybuchem I wojny światowej, Kompania dołączyła do Legionów, Zaruski wstąpił do 1 Pułku Ułanów Beliny. W 1915 został awansowany na rotmistrza i dowodził 2 szwadronem, a przez krótki okres, w momencie 1 kryzysu, Pułkiem.

W listopadzie 1918 wszedł do Wojska Polskiego, otrzymując rozkaz organizacji 2 Pułku Legionowych Ułanów, przemianowanego potem na 11 Pułk Legionowych Ułanów.

Awansowany 1 stycznia 1919 na majora i mianowany w tymże miesiącu dowódcą 11 Pułku Legionowych Ułanów, dowodził nim do 12 lipca 1920, biorąc udział w zajęciu Wilna, walkach na froncie białoruskim, a następnie południowo-wschodnim.

Awansował na pułkownika 1 czerwca 1919.

W lipcu 1920 przeszedł do DOG Warszawa.

Jesienią 1921 został Adiutantem Generalnym Naczelnika Państwa, a od grudnia 1922 do 1 maja 1926 Adiutantem Generalnym Prezydenta RP. Awansował w tym czasie, 15 sierpnia 1924, na generała brygady.

Przeszedł w stan spoczynku 1 maja 1926.

W początkach II wojny światowej, jesienią 1939, aresztowany przez NKWD we Lwowie i uwięziony początkowo w więzieniu „Brygidki”, został następnie wywieziony do Chersonia w ZSSR.

Zmarł tam w więzieniu w marcu 1941 roku.

31. ŻAKIEJ-PORAJ Aleksander, ur. 1866 w Małopolsce. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, pułkownik w 1918 roku.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, zweryfikowany jako pułkownik 1 czerwca 1919. Od sierpnia 1920 do sierpnia 1921 Główny Instruktor Jazdy i zastępca komendanta Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu. Następnie, do końca 1922, w DOG Pomorze, nominalnie jako pułkownik 1 Pułku Krechowieckich Ułanów.

Awansowany 1 stycznia 1923 na tytularnego generała brygady w stanie spoczynku.

Zmarł we Lwowie w 1932 roku.

C. Awansowani na generałów po październiku 1939, przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich na Zachodzie, względnie przez Rząd RP w Londynie.

a) Generałowie dywizji

1. BÓR-KOMOROWSKI Tadeusz, ur. 1895 w Chorobowie, w Małopolsce Wschodniej. Odbывał służbę wojskową w kawalerii austriackiej, w 3 Pułku Ułanów Landwehry, awansowany w 1913 na podporucznika. W chwili wybuchu I wojny światowej powołany do służby frontowej, początkowo na front rosyjski, potem włoski, odznaczył się w bojach i został awansowany najpierw na porucznika, a w 1918 na rotmistrza. W listopadzie 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, przeprowadzając do Dębicy, do 2 Pułku Legionowych Ułanów, dowodzony przez siebie szwadron karabinów maszynowych i oddział liniowy swego Pułku.

W połowie listopada 1918 wszedł do Oddziału konnego Odsieczy Lwowa, nazwanego początkowo Pułkiem Strzelców Konnych, a następnie 9 Pułkiem Małopolskich Ułanów, w kwietniu 1919. Zweryfikowany w randze rotmistrza 1 czerwca 1919, był zastępcą dowódcy Pułku.

Odbył w 9 Pułku Ułanów kampanie w 1919 i 1920, do 20 sierpnia, gdy objął dowództwo 12 Pułku Podolskich Ułanów, na skutek ciężkiej rany dowódcy tegoż. Sprawował dowództwo do 31 sierpnia 1920, prowadząc 30 sierpnia szarżę pod Komorowem, w czasie której został ranny.

Po zakończeniu wojny przechodzi do 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego. Awansowany 1 lipca 1923 na majora, został w marcu 1924 zastępcą dowódcy tego Pułku, sprawując tę funkcję do 1925.

Doskonały jeździec, był w I Grupie Olimpijskiej w Grudziądzu i uczestniczył w szeregu Międzynarodowych Konkursów Hippychnych, odnosząc sukcesy; m.in. zdobył Puchar na VIII Olimpiadzie w Paryżu, w 1924 roku.

Od 1925 do listopada 1926 był komendantem Szkoły dla podoficerów zawodowych kawalerii w Jaworowie.

W końcu 1926 przeszedł do 9 Pułku Małopolskich Ułanów, najpierw jako zastępca dowódcy, potem p.o. dowódcy, a od listopada 1928 jako dowódca tego Pułku. Sprawował dowództwo do października 1938, awansując w międzyczasie na podpułkownika 1 stycznia 1928 i na pułkownika 1 stycznia 1930.

W 1938 został mianowany komendantem Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. W tym samym roku był szefem Ekipy Polskiej na XI Olimpiadzie w Berlinie.

Z momentem wybuchu II wojny światowej, we wrześniu 1939, na czele Szkół Podchorążych Kawalerii, walczył w obronie odcinka Wisły, na południe od Warszawy. Zorganizował Kombinowaną Grupę Kawalerii, którą dowodził do 14 września. Następnie został zastępcą dowódcy Pomorskiej Brygady Kawalerii, do 22 września, gdy ta uległa rozbiciu.

Uniknął niewoli niemieckiej. Od końca 1939 prowadził akcję konspiracyjną, do sierpnia 1941, jako dowódca Okręgu Związku Walki Zbrojnej Kraków, pod pseudonimem „Korczak”. Awansowany został 3 maja 1940 na generała brygady, przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich we Francji.

W sierpniu 1941 został zastępcą komendanta Związku Walki Zbrojnej, gen. Roweckiego, a po aresztowaniu tegoż, w lipcu 1943, komendantem Głównym Armii Krajowej, pod pseudonimem „Bór”. W związku z tym został 1 marca 1944 awansowany na generała dywizji. Dowodził powstaniem warszawskim od 1 sierpnia do 20 października 1944.

Po upadku powstania i kapitulacji został wywieziony do oflagu w Colditz, w którym pozostawał do końca wojny.

Jeszcze w czasie trwania walk w Warszawie, 30 września 1944, został powołany przez Rząd i Prezydenta RP w Londynie na stanowisko Naczelnego Wodza Wojsk Polskich. Objął to stanowisko 28 maja 1945 i pozostawał na nim do 8 listopada 1946.

W okresie od 2 lipca 1947 do 7 kwietnia 1949 był Premierem Rządu RP w Londynie. Pozostał potem w Anglii, gdzie zmarł 24 sierpnia 1966 w Londynie.

2. KOPAŃSKI Stanisław, ur. 1895 w Petersburgu. Powołany z początkiem I wojny światowej do wojska rosyjskiego, ukończył w 1916 Oficerską Szkołę Artylerii, w randze podporucznika. Służbę na froncie rozpoczął w 3 konnej baterii przy 2 Dywizji Kawalerii rosyjskiej.

Jesienią 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu Wschodniego, służąc w Dywizjonie Artylerii Konnych, aż do rozbrojenia Korpusu.

Po przedostaniu się do Królestwa wszedł do 1 DAK, do 1 baterii. Wziął w jej składzie udział w walkach, najpierw z Ukraińcami, potem na froncie litewsko-białoruskim. Ze swą baterią brał udział w zdobyciu Wilna 19 kwietnia 1919. Został wówczas ciężko ranny i był odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, osobiście przez Marszałka Piłsudskiego.

Awansowany na kapitana w 1923.

Po wojnie wstąpił na studia na Politechnice Warszawskiej, którą ukończył z tytułem inżyniera. Pozostał w wojsku, jako wykładowca w Oficerskiej Szkole Artylerii. Został awansowany na majora w 1928, pozostając teoretycznie w 1 DAK którą ukończył w randze podpułkownika.

W latach 1938–1939 był na kursie doszkoleniowym dla oficerów dyplomowanych w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Został awansowany na pułkownika dyplomowanego.

W 1939 był pierwszym oficerem operacyjnym przy Głównym Inspektorze Sił Zbrojnych. Po przedostaniu się do Francji, jesienią 1939, był początkowo w Sztapie Naczelnego Wodza Armii Polskiej, a od stycznia 1940 dowódcą Wojsk Polskich w Syrii, następnie dowódcą Karpackiej Brygady.

Awansowany w 1940 na generała brygady, dowodził Brygadą w walkach w Libii, w Tobruku oraz w zachodnim Egipcie, pod Marsa Matrouh. W składzie Brygady były m.in. Karpacki Pułk Ułanów i Karpacki Dywizjon Artylerii Konnej.

W 1942 objął dowództwo 3 Dywizji Piechoty w Armii Polskiej na Wschodzie, początkowo w Iranie, następnie w Iraku. Sprawował je do 15 czerwca 1943, gdy został mianowany szefem Sztabu Naczelnego Wodza. Pozostał na tym stanowisku do końca wojny. Awansowany został w 1944 na generała dywizji.

Po wojnie osiedlił się w Kanadzie, gdzie zmarł w Montrealu w marcu 1976.

3. MACZEK Stanisław Władysław, ur. 1892 w pow. Lwów. Ukończył studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Odbył służbę wojskową w armii austriackiej, w piechocie, uzyskując rangę podporucznika. Powołany do służby frontowej z wybuchem I wojny światowej, awansował w wojsku austriackim na porucznika w 1918. W tymże roku, jesienią, przeszedł do Wojska Polskiego.

Był dowódcą lotnej kompanii w 4 Dywizji Piechoty, w rejonie Sanok – Chyrów, na froncie galicyjskim w latach 1918–1919.

Awansowany na majora 1 czerwca 1919, był szefem Sztabu Oddziału Operacyjnego 2 Armii, w okresie od lipca 1919 do lipca 1920.

Od połowy lipca 1920 do 18 października 1920 roku dowódca batalionu szturmowego strzelców przy 1 Dywizji Jazdy gen. J. Rómmla.

Po zakończeniu działań wojennych był w Sztabie 5 Dywizji Piechoty.

W 1923 był dowódcą batalionu w 26 Pułku Piechoty we Lwowie. Awansowany na podpułkownika 15 sierpnia 1924, został skierowany do Wyższej Szkoły Wojennej, gdzie przebywał w latach 1924–1925.

Od 1925 do 1927 był szefem Ekspozytury Oddziału II Sztabu Generalnego Lwów.

Od 1927 do 1928 zastępca dowódcy 76 Pułku Piechoty w Grodnie.

Od 1928 do 1934 dowódca 81 Pułku Piechoty w Grodnie.

Od 1935 do 1938 był zastępcą dowódcy 7 Dywizji Piechoty w Częstochowie.

Od października 1938 do 20 września 1939 dowódca X Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej. Przeprowadził Brygadę na Węgry, unikając jej rozbrojenia i wzięcia do niewoli.

Po przedostaniu się do Francji, do formowanej Armii Polskiej, awansowany na generała brygady, został jesienią 1939 roku komendantem Obozu Szkoleniowego w Coëtquidan i sprawował tę funkcję do maja 1940.

Od czerwca 1940 do 26 lutego 1942 dowódca X Brygady Pancerno-Motorowej, początkowo we Francji, a po kapitulacji tejże – w Anglii.

Od 26 lutego 1942 do 20 maja 1945 dowódca 1 Dywizji Pancerno-Motorowej, a w okresie od 16 marca do 29 października 1943 p.o. dowódcy I Korpusu Pancerno-Motorowego. Awansował na generała dywizji 1 czerwca 1945.

Od maja 1945 do 1947 dowódca I Korpusu Pancerno-Motorowego.

Po wojnie osiadł w Edynburgu w Szkocji.

Zmarł 11 grudnia 1994 w Edynburgu.

Gen. St. Maczek, chociaż był oficerem piechoty, może być uznanym za jednego z dowódców Kawalerii nie tylko z uwagi na dowodzenie X Brygadą Kawalerii Zmotoryzowanej, ale i ze względu na swoje współdziałanie w 1920 roku z 1 Dywizją Jazdy.

4. ROWECKI Stefan Paweł, ur. 1895 w Małopolsce, był w czasie I wojny światowej w Legionach Polskich. W Wojsku Polskim był oficerem zawodowym piechoty, dochodząc do stopnia pułkownika dyplomowanego.

W czerwcu 1939, w związku ze sformowaniem Warszawskiej Brygady Pancerno-Motorowej, został jej dowódcą. Pełnił dowództwo w stadium organizacyjnym, wobec czego nie mógł wykazać większej aktywności bojowej we wrześniu 1939.

Po klęsce wrześniowej pozostał w Polsce, przechodząc do organizowania akcji oporu przeciw hitlerowskim okupantom. Od grudnia 1939 do czerwca 1940 był komendantem Okręgu Warszawa Oficerskiego Związku Walki Zbrojnej. Został 13 maja 1940 awansowany na generała brygady przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich we Francji.

Od czerwca 1940 do lipca 1943 był dowódcą Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. Aresztowany przez Gestapo został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen i tam zamordowany w 1944 roku.

Nosił w konspiracji pseudonim „Grot”. Przed śmiercią został awansowany przez Naczelnego Wodza Armii Polskiej w Londynie na generała dywizji.

b) Generałowie brygady

5. BOBIŃSKI Władysław, ur. 1901 w Marianowce, na Ukrainie. Jako siedemnastoletni chłopiec zgłosił się na ochotnika do Pułku Ułanów III Polskiego Korpusu Wschodniego, noszącego najpierw nr 5, potem nr 7. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa i tam wstąpił znów do 5 Pułku Ułanów. Z Pułkiem tym odbył całą kampanię 1918 – 18 października 1920, początkowo jako ułan, potem jako podchorąży, i pozostawał w nim do końca lipca 1921.

Awansowany na podporucznika 1 sierpnia 1921, dostał przydział do 15 Pułku Poznańskich Ułanów, w którym pozostawał do 1939 roku.

W latach 1922–1923 był instruktorem w Szkole Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Poznaniu, awansowany 1 października 1922 na porucznika.

Awansowany był w następnych latach: 1 stycznia 1932 na rotmistrza i 19 marca 1939 na majora.

Kampanię wrześniową 1939 rozpoczął w swoim Pułku, ale już w pierwszych dniach uległ złamaniu nogi, w wyniku czego został przydzielony do Grupy gen. Skuratowicza, dla obrony Krzemieńca.

Uniknął niewoli i przedostał się jesienią 1939 do Francji. Przydzielony do Sztabu Naczelnego Wodza, pełnił w nim obowiązki referenta ewidencji Kawalerii, od grudnia 1939 do marca 1940.

Przeniesiony w marcu 1940 do Wojska Polskiego na Bliskim Wschodzie, zorganizował w Homs, w Syrii, w maju 1940, konny Dywizjon rozpoznawczy, obejmując jego dowództwo. Dywizjon rozrósł się stopniowo do liczby czterech szwadronów i 11 czerwca 1941 został przemianowany na Pułk Karpackich Ułanów.

Mjr Bobiński, awansowany w 1943 na podpułkownika, dowodził Pułkiem Karpackich Ułanów w czasie walk w Tobruku i na pustyni egipskiej do 26 maja 1943.

Był następnie, do końca 1943, oficerem do zleceń i głównym oficerem łącznikowym w Sztabie Armii Polskiej na Środkowym Wschodzie.

Awansowany w 1944 na pułkownika, został zastępcą dowódcy II Brygady Pancernej. Na tym stanowisku odbył całą kampanię włoską, podczas której wyróżnił się, zdobywając Piedimonte.

23 grudnia 1944 został dowódcą XIV Wielkopolskiej Brygady Pancernej.

Sprawował dowództwo do czasu przesunięcia Brygady do Wielkiej Brytanii i jej demobilizacji w 1947.

Po zakończeniu wojny osiadł w Paryżu. 1 stycznia 1964 otrzymał awans na generała brygady.

Zmarł w Londynie w lutym 1975 roku.

6. BRZESZCZYŃSKI Stefan, ur. 1893 w Lublinie. Ukończył gimnazjum w Lublinie, należąc w latach szkolnych do organizacji niepodległościowej „Zarzewie”. Służbę wojskową odbył w artylerii armii rosyjskiej.

Ukończył w 1914 Oficerską Szkołę Artylerii, po czym został skierowany na front turecki, w stopniu podporucznika. W 1916 awansował na porucznika. Po wybuchu pierwszej rewolucji rosyjskiej (luty 1917), w kwietniu tegoż roku zorganizował w Erzurum, w północno-wschodniej Turcji, zajętej przez wojska rosyjskie, Związek Wojskowych Polaków, zostając wybranym jego Prezesem. Związek wysyłał stopniowo do I Polskiego Korpusu na Wschodzie oficerów i żołnierzy Polaków.

W listopadzie 1918, wraz z grupą 5 oficerów i 47 żołnierzy, dotarł do Noworożyjska na Kubaniu, aby dołączyć do formowanej w Stanicy Paszkowskiej, koło Eka-terinodar, 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. L. Żeligowskiego. Został włączony do Dywizjonu Artylerii. W grudniu 1918 roku 4 Dywizja została przewieziona morzem do Odessy. Por. St. Brzeszczyński został tam starszym oficerem 3 baterii, w Dywizjone Artylerii dowodzonym przez płk. Barthel de Weydenthala, legionistę z I Brygady.

W czerwcu 1919 roku 4 Dywizja Strzelców Polskich przybyła, przez Rumunię, do Małopolski. Por. St. Brzeszczyński, dowodząc baterią, walczył początkowo w Małopolsce, w 10 Dywizji Piechoty gen. L. Żeligowskiego, następnie do końca wojny 1920, w 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej.

W 1921 był na kursie Oficerów Sztabów Artylerii, awansowany w 1922 na kapitana. Po ukończeniu, w latach 1924–1925, IV Kursu Doszkalającego w Wyższej Szkole Wojennej, został awansowany na majora dyplomowanego. W okresie 1925–1927 był w Biurze Ścisłej Rady Wojennej. W 1927 został kwatermistrzem 1 DAK, pozostając nim do 1929, po czym został mianowany dowódcą 1 DAK, pozostając na tym stanowisku do 1932.

1 stycznia 1933 otrzymał awans na pułkownika dyplomowanego i przeszedł do Głównego Inspektoratu Sił Zbrojnych, jako 1 oficer sztabu Armii, gen. dyw. Aleksandra Osińskiego. Sprawował tę funkcję do 1935, po czym został mianowany dowódcą 24 Pułku Artylerii Lekkiej.

Awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1938, został attaché wojskowym w Moskwie. W związku z napaścią Sowieców na Polskę 17 września 1939 opuścił Moskwę i przez Szwecję przedostał się do Francji, zgłaszając się do służby w jednostce bojowej. Został też z początkiem 1940 mianowany dowódcą 1 PAL 1 Dywizji Grenadierów Polskich, dowodzonej przez gen. B. Ducha. Dowodził Pułkiem w walkach we Francji, od maja do połowy czerwca 1940.

W czasie odwrotu Dywizji z Lotaryngii na Wogezy dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Otrzymywał tam różne

funkcje wojskowe, m.in. był szefem Sekcji Łączności Wojska Polskiego przy Dowództwie Armii Stanów Zjednoczonych we Francji.

1 stycznia 1964 płk dypl. Stefan Brzeszczyński otrzymał awans na generała brygady.

W 1972 gen. St. Brzeszczyński został Ministrem Obrony Narodowej legalnego Rządu RP w Londynie. Pozostawał na tym zaszczytnym stanowisku do roku 1980.

Przez szereg lat był wiceprezesem, potem prezesem, wreszcie prezesem honorowym Związku Artylerzystów Konnych, będąc jego seniorem.

Zmarł w Londynie 18 kwietnia 1982 roku.

7. BRZEWOWSKI Henryk, ur. 1879 w Krakowie. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, ukończył Szkołę Oficerską Kawalerii w Wiedniu, a następnie Wyższą Szkołę Wojenną w Wiedniu. Służył w 2 Pułku Ułanów Austriackich w Małopolsce zachodniej, z którym walczył na froncie rosyjskim. Awansował w 1917 na rotmistrza, a w 1910 na majora. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, do ówczesnego 1 Pułku Ułanów Ziemi Krakowskiej, późniejszego 8 Pułku Ułanów, przeprowadzając znaczną ilość oficerów, podoficerów i sporo żołnierzy oraz konie i materiał wojenny z eks-2 Pułku Ułanów austriackich.

W lutym 1920 objął dowództwo 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, sprawując je do początku sierpnia 1920, awansowany w tym czasie na podpułkownika.

12 sierpnia 1920 został mianowany dowódcą VII Brygady Jazdy, awansowany na pułkownika. Dowodził Brygadą, w walkach z konną armią Budionnego, odnosząc sukcesy zwłaszcza pod Komarowem, w walkach o Równe i w zagonie na Korosteń. Pełnił funkcję dowódcy VII Brygady Jazdy do czerwca 1921.

Od czerwca 1921 do maja 1923 był dowódcą V Brygady, początkowo Jazdy, potem Kawalerii, a od 1923 do 23 grudnia 1928 dowódcą V Samodzielnej Brygady Kawalerii „Kraków”.

Przeszedł w stan spoczynku, w randze pułkownika, z końcem 1928 roku. W czasie II wojny światowej i okupacji niemieckiej pozostawał w Polsce.

Zmarł w Krakowie w październiku 1964. 11 listopada 1969 został pośmiertnie mianowany, przez Rząd RP w Londynie, generałem brygady.

8. DEMBIŃSKI Włodzimierz Leon, ur. 1889 w Nowym Siole, pow. Cieszanów, w woj. lwowskim, brat gen. bryg. Stefana Dembińskiego, kawalerzysty. Ukończył Wydział Prawa Uniwersytetu Lwowskiego, uzyskując w 1914 roku doktorat.

Powołany z początkiem I wojny światowej do służby czynnej, jako oficer rezerwy, był w pułku artylerii austriackiej 34 Dywizji Landwehry, na froncie rosyjskim, a później włoskim. Tam ranny jesienią 1918 został odesłany do szpitala do Krakowa.

W Krakowie wstąpił do Wojska Polskiego i wziął udział w walkach o Lwów, w 4 Pułku Artylerii, w nowo sformowanej baterii.

Wojnę 1919–1920 odbył w 5 Pułku Artylerii Lekkiej.

W latach 1920–1921 odbył kurs w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu.

W maju 1922 został dowódcą 7 DAK w Poznaniu, sprawując dowództwo do maja 1924. Od maja 1924 do czerwca 1934 był dowódcą 11 DAK w Bydgoszczy, awansowany w 1925 na podpułkownika, a w 1933 na pułkownika.

W 1934 objął dowództwo 21 Pułku Artylerii Lekkiej, a następnie dowództwo Artylerii Dywizyjnej 28 Dywizji Piechoty. Na stanowisku tym odbył kampanię wrześniową 1939.

Uniknął szczęśliwie niewoli i przedostał się jesienią 1939 do Francji, gdzie został dowódcą Artylerii Dywizyjnej 2 Dywizji Piechoty, gen. bryg. Prugar-Ketlinga. Wraz z Dywizją przekroczył w czerwcu 1940 granice Szwajcarii. Został tam internowany i pozostawał w Szwajcarii do stycznia 1945.

Po zwolnieniu wyjechał do Wielkiej Brytanii, gdzie skierowany został na kurs dla wyższych dowódców. Był następnie, do zakończenia wojny, oficerem do dyspozycji dowódcy I Korpusu Polskiego.

Mianowany generałem brygady w 1947, osiadł po wojnie w Anglii. Zmarł w Londynie w grudniu 1973 roku.

9. DRUCKI-LUBECKI Konstanty Maria Józef Zygmunt Stefan Adam Jan Nepomucen, ur. w 1893 roku w Porochońsku, na Polesiu. Powołany w 1914, po wybuchu I wojny światowej, do armii rosyjskiej, był początkowo w artylerii konnej gwardii, a następnie, po ukończeniu Szkoły Kawalerii w Petersburgu, podporucznikiem w 1 Pułku Huzarów w 12 Dywizji Kawalerii rosyjskiej.

W grudniu 1917 przeszedł do formowanego w Odessie przez rtm. K. Plisowskiego szwadronu Polskich Ułanów. W czasie pamiętnego przemaszu tegoż szwadronu do Bobrujska (1400 km w czasie od 26 grudnia 1917 do 4 marca 1918) dowodził 1 plutonem.

W Bobrujsku, wraz ze szwadronem, wszedł w skład 3 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu Wschodniego. Mianowany porucznikiem pozostawał w nim od 4 marca do 3 lipca 1918, do momentu rozbrojenia Pułku. Przedostał się następnie do Wilna, gdzie wstąpił do 1 Pułku Ułanów Wileńskich, dowodzonego przez rtm. Wł. Dąbrowskiego. Wziął w nim udział w walkach partyzanckich na terenach Grodzieńszczyzny i północnego Polesia. Pułk został początkowo przeorganizowany na Dywizjon Jazdy Wileńskiej, a w czerwcu 1919 ponownie przeorganizowany i otrzymał nazwę 13 Pułku Ułanów.

W 13 Pułku Ułanów odbył Drucki-Lubecki, awansowany na początku 1919 na rotmistrza, a 1 czerwca 1919 na majora, całą wojnę przeciw bolszewikom i przeciw Li-

twinom, a następnie w Wojskach Litwy Środkowej. Pozostawał w nim do 1923 roku. Skierowany został następnie do Wyższej Szkoły Wojennej, którą ukończył w IV Promocji (1923–1925).

Przeszedł potem do 23 Pułku Grodziskich Ułanów, ale niezwłocznie został mianowany Dyrektorem Nauk w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu. Pozostawał na tym stanowisku od 1925 do 1929, mianowany w międzyczasie, 1 stycznia 1927, podpułkownikiem Sztabu Generalnego. Na początku 1929 był przez krótki okres zastępcą dowódcy 13 Pułku Wileńskich Ułanów.

Od 1 kwietnia 1929 do 1 kwietnia 1932 – dowódca 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów, awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1932.

Od 1 kwietnia 1932 do jesieni 1938 był ponownie w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie kierownikiem Katedry Taktyki Kawalerii, a jednocześnie w latach 1933–1934 kierownikiem I rocznika.

Jesienią 1938 został mianowany zastępcą dowódcy Wileńskiej Brygady Kawalerii, a w sierpniu 1939 dowódcą tej Brygady. Na jej czele wyruszył do boju we wrześniu 1939, staczając szereg walk, w ostatniej fazie w składzie Grupy Operacyjnej Kawalerii gen. Andersa.

26 września 1939, ciężko ranny w bitwie z wojskami sowieckimi pod Leszczecznem, w woj. lwowskim, dostał się do niewoli bolszewickiej. Więziony był początkowo w Samborze, potem w Kijowie.

Wywieziony z więzienia w Kijowie 23 marca 1940 w nieznanym kierunku, zginął w ZSRR.

1 stycznia 1964 został przez Rząd RP w Londynie mianowany generałem brygady.

10. DURSKI-TRZASKA względnie TRZASKA-DURSKI Antoni, ur. 1895 w Krakowie. Wstąpił w sierpniu 1915 do I Brygady Legionów Polskich, do baterii Artylerii Konnej, współdziałającej z 1 Pułkiem Ułanów Beliny. Przeszedł następnie z Baterią do 1 Pułku Artylerii Legionów, awansowany kolejno na podporucznika i porucznika.

Na przełomie lat 1918–1919 ukończył Kurs Wojenny w Szkole Sztabu Generalnego, awansowany na kapitana w 1919 roku.

Kampanię wojenną antysowiecką odbył w 1 DAK, do 20 lipca 1920, następnie w 8 DAK, przemianowanym w 1921 na 9 DAK.

W latach 1921–1922 był na kursie doszkoleniowym w Szkole Sztabu Generalnego.

Od 1922 do kwietnia 1923 był w Sztapie Generalnym, w Oddziale II, mianowany uprzednio podpułkownikiem Sztabu Generalnego ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Od kwietnia 1923 do czerwca 1926 był attaché wojskowym w Pradze Czeskiej, z przynależnością do 9 DAK.

Od sierpnia 1926 do 1929 dowódca 1 DAK w Warszawie, awansowany w tym czasie, 1 stycznia 1928, na pułkownika SG Artylerii.

Od 1929 do 1931 był szefem Sztabu Dowództwa Okręgu Korpusu (DOK) nr I, Warszawa.

Dnia 2 października 1931 został dowódcą 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, jako pułkownik dyplomowany Kawalerii. Sprawował dowództwo do 28 maja 1937.

Od czerwca 1937 do października 1938 był dowódcą X Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej.

Od października 1938 do końca września 1939 był dowódcą 15 Dywizji Piechoty, którą dowodził w kampanii wrześniowej 1939. Po rozgromieniu przez Niemców jego dywizji dostał się do niewoli, pozostając w oflagu do końca wojny.

Po wyzwoleniu z niewoli wyjechał do Francji, gdzie w 1945 wstąpił do armii francuskiej, do Legii Cudzoziemskiej, jako pułkownik. Pozostawał w niej przez 10 lat, po czym przeszedł na emeryturę, przebywając stale we Francji. W 1967 został mianowany przez Rząd RP w Londynie generałem brygady.

Zmarł we Francji, w domu spokojnej starości w Lailly-en-Val, w maju 1982 roku.

11. DWORAK Kazimierz Juliusz Tadeusz, ur. 1895 w Małopolsce. Powołany do służby czynnej w armii austro-węgierskiej w drugim lub trzecim roku I wojny światowej. Służył w którymś z pułków Ułanów Landwehry. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze porucznika.

W maju 1919 wszedł do IV Dywizjonu 3 Pułku Szwoleżerów Armii gen. J. Hallera, stanowiącego od 1 września 1919 jazdę dywizyjną 12 Dywizji Piechoty. W Dywizjonie tym, przekształconym następnie na 4 Pułk Dragonów, a potem na 4 Pułk Strzelców Konnych, odbył całą kampanię wojenną przeciwko bolszewikom z 1919–1920. Awansowany został na rotmistrza 1 czerwca 1919.

W końcu października 1920, w związku z reorganizacją Pułków Strzelców Konnych, oddział jego wszedł w skład 6 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał w nim do 1922.

W 1922 był w Generalnym Inspektoracie Jazdy, jako rotmistrz 6 Pułku Strzelców Konnych. W latach 1923–1924 był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej. Awansowany na majora Sztabu Generalnego 15 sierpnia 1924, był szefem Sztabu VI Samodzielnej Brygady Kawalerii „Stanisławów”.

W latach 1925–1926 był w 9 Pułku Małopolskich Ułanów.

Od 1927 do 1932 w 2 Dywizji Kawalerii, awansowany 1 stycznia 1931 na podpułkownika dyplomowanego.

W 1932, do listopada, był w 15 Pułku Poznańskich Ułanów.

W listopadzie 1932 został mianowany dowódcą 24 Pułku Ułanów, w którym dowodził w czasie kampanii wrześniowej 1939 i z którym przeszedł na Węgry. Pozostawał na tym stanowisku do lutego 1940. Uprzednio, 19 marca 1938, został awansowany na pułkownika dyplomowanego.

Po przedostaniu się do Francji, a następnie Wielkiej Brytanii, został w 1942 zastępcą dowódcy 1 Dywizji Pancерnej. Pozostawał na tym stanowisku do 6 kwietnia 1945.

1 kwietnia 1945 został awansowany na generała brygady i mianowany zastępcą dowódcy I Korpusu Polskiego. Po zakończeniu wojny osiadł w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie we wrześniu 1945.

12. FILIPOWICZ Julian, ur. 1895 we Lwowie. W 1914 roku wstąpił do 1 Pułku Ułanów Beliny, pozostając w nim do „kryzysu przysięgowego” w sierpniu 1917, uzyskując stopień wachmistrza sztabowego. Internowany w Beniaminowie został zwolniony w listopadzie 1918.

Wszedł do zrekonstruowanego 1 Pułku Legionowych Ułanów, przemianowanego potem na 1 Pułk Szwoleżerów, odbywając w nim kampanię antyukraińską i antysowiecką w latach 1918–1920. Awansował w tym czasie na podporucznika i porucznika.

W 1921 przeszedł do 11 Pułku Legionowych Ułanów, pozostając w nim do 1928 roku.

W 1922 został awansowany na rotmistrza, ze starszeństwem z 1 kwietnia 1919, następnie na majora 15 sierpnia 1924. W okresie 1923–1924 był p.o. dowódcy Pułku.

W latach 1928–1930 był na doszkoleniu w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX), mianowany podpułkownikiem 1 stycznia 1930.

Od października 1930 do 4 lipca 1935 był dowódcą 7 Pułku Lubelskich Ułanów, awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1933.

Od 4 lipca 1935 do sierpnia 1939 był dowódcą 3 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Polnego Koronnego Stefana Czarnieckiego w Wołkowysku.

Mianowany w sierpniu 1939 dowódcą Wołyńskiej Brygady Kawalerii, dowodził nią w czasie kampanii wrześniowej 1939, do 23 września, do chwili rozwiązania Brygady.

Uniknął niewoli niemieckiej i bolszewickiej. Wszedł do ruchu oporu, jako dowódca Okręgów Związku Walki Zbrojnej i AK Kraków oraz Białystok, w latach 1940–1944.

15 sierpnia 1942 otrzymał od Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich w Londynie awans na generała brygady. Po zakończeniu wojny pozostał na terenie Polski, będąc ciężko chory na gruźlicę.

Zmarł w Otwocku w sierpniu 1945.

13. GROBICKI Jerzy, ur. 1891 w majątku Piasków koło Grójca. Jako 16-letni chłopiec, uczeń 4 klasy gimnazjum, uciekł do Legii Cudzoziemskiej. Po romantycznych przygodach na terenie Maroka powrócił do domu rodziców. Uzyskał od nich zgodę na ukończenie gimnazjum w Krakowie. Po uzyskaniu matury wstąpił do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, którą ukończył w randze podporucznika.

Służył następnie w 13 Pułku Ułanów austriackich, w Małopolsce wschodniej, awansowany w 1917 na porucznika. W Pułku tym walczył na froncie rosyjskim. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, mianowany szefem Sztabu Dywizji Litewsko-Białoruskiej gen. Iwaszkiewicza, na froncie północnym. Sprawuje tę funkcję na przełomie lat 1918/1919, awansowany na rotmistrza z początkiem 1919.

W 1919 jest szefem Sztabu 9 Podlaskiej Dywizji Piechoty, awansowany na majora 1 czerwca 1919.

W 1920 zostaje szefem Sztabu Grupy Operacyjnej gen. Pruszyńskiego, a następnie 8 Dywizji Piechoty. Kawalerzysta z powołania i mający za sobą służbę w austriackich ułanach poprosił o zwolnienie z tego stanowiska, przechodząc na początku lipca 1920 do Pułku Ułanów Obrony Wilna, zorganizowanego przez rtm. J. Dąbrowskiego, na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku. Odszedł z niego 24 lipca 1920, po bitwie pod Gibuliczami, przechodząc z częścią dywizjonu do IV Brygady Kawalerii.

15 sierpnia 1920 objął dowództwo 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, sprawując je do 19 marca 1921.

Od kwietnia 1921 do grudnia 1922 był attaché wojskowym w Budapeszcie.

W styczniu 1923 przeszedł do 16 Pułku Wielkopolskich Ułanów, pełniąc do 10 czerwca 1924 funkcję zastępcy dowódcy, a od 10 czerwca do 1 września 1924 p.o. dowódcy.

15 sierpnia 1924 został awansowany na podpułkownika Sztabu Generalnego.

W okresie 1924–1925 był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej, po czym skierowany został do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych.

Od 13 grudnia 1926 do stycznia 1930 był dowódcą 22 Pułku Podkarpackich Ułanów, jednocześnie w okresie od 1928 do stycznia 1930 mianowany p.o. dowódcy VI Samodzielnej Brygady Kawalerii „Stanisławów”.

Awansował na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1930, obejmując kierownictwo katedry Taktyki Kawalerii w Wyższej Szkole Wojennej i sprawując je do 16 listopada 1931.

Mianowany attaché wojskowym w Teheranie w 1932 pozostawał na tym stanowisku do 1934, po czym został przeniesiony w stan spoczynku.

Powołany do służby czynnej latem 1939 został mianowany dowódcą Grupy Operacyjnej. Dowództwo to sprawował tylko od 1 do 4 września 1939, przejmując 5 września dowództwo Kresowej Brygady Kawalerii. Sprawował je do 26 września, ale faktycznie Brygada przestała istnieć w połowie września. Płk dypl. Grobicki dostał się 26 września do niewoli bolszewickiej.

Przebywał w niewoli do 25 sierpnia 1941, kolejno w Kozielsku i Griazowcu. Wydostawszy się z niej dotarł do formowanej w Buzułuku Armii Polskiej gen. Wł. Andersa.

W 1941 był zastępcą dowódcy 5 Dywizji Piechoty w Tatiszczewie.

W 1942 był komendantem Centrum Wyszkozenia Wojsk Polskich w Beit-Dzierdzia.

Od 26 października 1942 do kwietnia 1943 dowódca III Brygady Strzelców w 5 Dywizji Piechoty w Iraku.

W 1944 był komendantem Polskiego Skrzydła w Wielkiej Brytanii, komendantem Centrum Wyszkożenia w Deir-Sunaid i oficerem łącznikowym przy armii francuskiej we Włoszech.

W 1945, po ukończeniu Kursu Wyższych Dowódców w Szkocji, został wysłany do Chin, jako attaché wojskowy przy rządzie Czang-Kaj-Szeka.

W latach 1946–1947 był dowódcą Obozu Szkoleniowego Quassasin w Egipcie.

W końcowym okresie demobilizacji przeszedł do Polskiego Korpusu Przystosobienia i Rozmieszczenia w Londynie.

Wyemigrował następnie do Kanady. W 1963 otrzymał awans na generała brygady. Zmarł w Toronto w Kanadzie w październiku 1972 roku.

14. GRUDZIŃSKI Antoni, ur. 1897 w Wilnie. Studiował w Instytucie Technologicznym w Petersburgu. W 1918 wstąpił na ochotnika do formującego się w Stacji Paszkowskiej, na Kubaniu, szwadronu polskiej kawalerii. Wszedł ze szwadronem w skład Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, przekształconego w Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy, a po przejściu 4 Dywizji Strzelców Polskich na tereny Małopolski wschodniej przemianowanego na 14 Pułk Ułanów.

Awansowany na podporucznika 1 czerwca 1919, całą kampanię antybolszewicką odbył w 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów. Pozostawał w nim do 1926, awansowany na porucznika 1 września 1920.

W latach 1926–1928 studiował w Wyższej Szkole Wojennej (VII promocja), po ukończeniu której otrzymał awans na rotmistrza dyplomowanego.

Od 31 października 1928 do 6 listopada 1930 był w 2 Dywizji Kawalerii, pełniąc w końcowym okresie, od 3 kwietnia do 6 września, funkcję szefa Sztabu Dywizji.

Od 7 listopada 1930 do 20 listopada 1933 był przy Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych szefem Sztabu Inspektoratu Armii Lwów.

W latach 1934–1935 był z powrotem w 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów, po czym przeszedł do Sztabu Głównego, Oddział III. Pozostawał w nim od 1 stycznia 1936 do 19 lipca 1939.

Od 20 lipca do 26 sierpnia 1939 był zastępcą dowódcy 14 Pułku Jazłowieckich Ułanów.

Powołany 27 sierpnia 1939 do Sztabu Naczelnego Wodza, do Oddziału Operacyjnego, pozostawał w nim w czasie kampanii wrześniowej, do 19 września 1939, po czym ze Sztabem przeszedł do Rumunii, a stamtąd przedostał się do Francji.

W Paryżu wszedł 23 października 1939 do Sztabu Naczelnego Wodza, gen. Sikorskiego, jako zastępca szefa Oddziału III i pozostawał na tym stanowisku do 24 kwietnia 1940, mianowany 3 maja podpułkownikiem dyplomowanym.

Od 25 kwietnia do 7 czerwca 1940 był w Sztapie francuskiego XX Korpusu, w Oddziale operacyjnym. Po klęsce Francji wyjechał do Wielkiej Brytanii.

W Londynie objął ponownie stanowisko zastępcy szefa Oddziału III w Sztapie Naczelnego Wodza, sprawując je od 22 czerwca 1940 do 1 lipca 1941.

W okresie od 2 lipca 1941 do 13 sierpnia 1942 był dowódcą I Dywizjonu, następnie 1 Pułku Rozpoznawczego.

Od 14 lipca 1942 do 19 listopada 1943 był zastępcą dowódcy XVI Brygady Pancерnej.

Od 20 listopada 1943 do 12 marca 1944 w Sztapie Naczelnego Wodza w Londynie.

Od 14 marca do 5 września pełnił misję łącznikową Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich przy Dowództwie 21 Grupy Armii brytyjskiej.

Od 6 września 1944 do 15 czerwca 1945 zastępca dowódcy Brygady Kawalerii Pancерnej, a od 16 czerwca 1945 do 10 czerwca 1947 jej dowódcą, mianowany w międzyczasie, 1 stycznia 1945, pułkownikiem dyplomowanym.

Awansowany na generała brygady 1 stycznia 1946, był od 11 czerwca 1947 do 8 lipca 1949 p.o. dowódcy 1 Dywizji Pancерnej w Polskim Korpusie Przysposobienia i Rozmieszczenia.

Osiedlił się następnie w Londynie, gdzie zmarł w grudniu 1981 roku.

15. JASTRZĘBSKI Jerzy Jan, ur. 1895 w majątku Anizańce, pow. Sejny. Ukończył gimnazjum w Mariampolu. Od 1914 służył w kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, uzyskując w 1917 rangę porucznika. Po rewolucji rosyjskiej przeszedł jesienią 1917 do I Polskiego Korpusu Wschodniego, a następnie, po rozbrojeniu tegoż, do Dywizji Syberyjskiej. Powrócił do Królestwa jesienią 1918 i w grudniu został skierowany do organizującego się w Białostockim 12 Pułku Ułanów, który został następnie przemianowany na 10 Pułk Ułanów.

W 10 Pułku Litewskich Ułanów odbył całą kampanię antybolszewicką 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, dowodząc szwadronem. Na czele szwadronu zdobył 8 sierpnia 1919 miasto Nieśwież.

Awansowany na majora 15 sierpnia 1924, w 1925 był kwatermistrzem 10 Pułku Litewskich Ułanów.

W latach 1926–1928 studiował w Wyższej Szkole Wojennej (VII promocja), po ukończeniu której został skierowany do Inspektoratu Armii gen. Rómmla. 1 stycznia 1931 został awansowany na podpułkownika dyplomowanego.

Od 1932 do 1934 był zastępcą dowódcy 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Bato-rego w Nieświeżu.

W 1934 objął dowództwo 8 Pułku Strzelców Konnych w Chełmnie i sprawował je do końca kampanii wrześniowej 1939. W międzyczasie, w 1935, odbył IX Kurs dla oficerów sztabowych kawalerii w Centrum Wyszukolenia Kawalerii w Grudziądzu.

Dnia 19 marca 1936 awansował na pułkownika dyplomowanego.

W kampanii wrześniowej walczył początkowo w Borach Tucholskich, a następnie uczestniczył w bitwie nad Bzurą, w składzie Armii „Poznań”, dowodząc zorganizowanym przez siebie, z 8 Pułku Strzelców Konnych i resztek pułków kawaleryjskich Pomorskiej Brygady Kawalerii, „Kombinowanym Pułkiem Kawalerii”.

Po kapitulacji Warszawy i zajęciu jej przez wojska niemieckie przedostał się do stolicy i wziął udział w akcji konspiracyjnej, w Służbie Zwycięstwu Polski.

Na początku maja 1940, na wezwanie gen. Sikorskiego, przedostał się do Paryża, gdzie wszedł do Polskich Sił Zbrojnych. Po klęsce Francji wyjechał do Wielkiej Brytanii. Do 1942 roku pozostawał bez określonego przydziału, tylko przez krótki okres będąc zastępcą dowódcy X Brygady Kawalerii Pancерnej. Dopiero w maju 1943 został skierowany na Środkowy i Bliski Wschód, gdzie objął stanowisko zastępcy dowódcy 3 Dywizji Strzelców Karpaccich i dowództwo III Brygady Piechoty. Brał udział w szkoleniu Dywizji na terenach Palestyny, Iraku, Syrii i Egiptu.

W grudniu 1943 był komendantem 1 transportu morskiego Dywizji z Egiptu do Włoch.

W przygotowaniu akcji wojennej na Monte Cassino, 23 maja 1944, został na górze Monte Troceno ciężko ranny przez wybuch miny, która urwała mu obie stopy.

Zmarł w szpitalu w Venato 24 kwietnia 1944 roku.

1 stycznia 1964 roku został pośmiertnie awansowany na generała brygady.

16. KARCZ Jan, ur. 1892 w Modlnicy w woj. krakowskim. Ukończył szkoły realną w Krakowie, a następnie studia na Wydziale Budownictwa Dróg i Mostów na Politechnice we Lwowie. Od sierpnia 1914, jako jednoroczny ochotnik w wojsku austro-węgierskim, ukończył Szkołę Saperską w Krems. Od kwietnia 1915 był na froncie, dowodząc jako porucznik kompanią saperską.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, walcząc w obronie Lwowa. Został następnie zastępcą dowódcy szwadronu technicznego w 7 Pułku Ułanów.

Od lutego 1919 był dowódcą tegoż szwadronu w 1 Pułku Szwoleżerów, kilkakrotnie pełniąc, przez krótkie okresy, obowiązki dowódcy Pułku. Został awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, a zweryfikowany na majora 1 kwietnia 1920. Kampanię antybolszewicką 1919–1920 odbył w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

Od września 1921 do lipca 1922 był na kursie dowódców szwadronów w Centrum Szkolenia Kawalerii w Grudziądzu, po czym został dowódcą szwadronu zapasowego 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, pełniąc tę funkcję do listopada 1925.

W okresie od 1926 do 1928 był na studiach w Wyższej Szkole Wojennej (VII promocja), mianowany w międzyczasie, 1 stycznia 1927, podpułkownikiem.

27 października 1928 został dowódcą 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, pozostając na tym stanowisku do 30 października 1931. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1931.

Od października 1933 do 1936 roku był szefem Departamentu Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojskowych. W 1936 został dowódcą Mazowieckiej Brygady Kawalerii, dowodząc nią do października 1939, do jej rozgromienia.

Nie został wzięty do niewoli. Pozostając na terenie Polski, wziął bardzo aktywny udział w akcji konspiracyjnej, w AK.

Aresztowany przez Gestapo w 1942, wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, został tam zamordowany 26 kwietnia 1942 roku.

Rząd RP w Londynie mianował go pośmiertnie generałem brygady 11 listopada 1969 roku.

17. MACHALSKI Tadeusz, ur. 1893 w Wiedniu. Po ukończeniu szkoły realnej wstąpił do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, uzyskując po jej ukończeniu w 1914 stopień podporucznika. Służył następnie jako oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej w 4 Pułku Ułanów austriackich. Walczył w nim na froncie rosyjskim, awansując stopniowo na porucznika w 1916 i na rotmistrza 1 listopada 1918.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918 w stopniu rotmistrza Sztabu Głównego. Wziął natychmiast udział w obronie Lwowa i walkach z Ukraińcami w Małopolsce wschodniej, kolejno jako 1 oficer Sztabu, szef Sztabu Brygady Lwowskiej i szef Sztabu Dywizji Lwowskiej.

Na froncie bolszewickim był kolejno: szefem Oddziału IV Dowództwa Frontu Litewsko-Białoruskiego, IV Armii i Frontu Północnego, a wreszcie szefem Oddziału III Grupy Wołyńskiej, po czym do końca 1920 był w Sztabie Generalnym.

W latach 1921–1922, jako oficer 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie.

W 1923 przeszedł do DOG VII w Poznaniu, mianowany 1 lipca 1923 majorem Sztabu Generalnego. Pełnił tam funkcję szefa Oddziału.

W 1924 przeszedł do 7 Pułku Wielkopolskich Strzelców Konnych.

Był następnie szefem Sztabu Dywizji, potem referentem w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych.

Awansowany 1 stycznia 1928 na podpułkownika dyplomowanego, przeszedł do Wojskowego Biura Historycznego na stanowisko szefa Wydziału Wojny Światowej.

Od 22 marca 1929 do 1937 był dowódcą 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego Karola Chodkiewicza.

Awansowany w 1938 na pułkownika dyplomowanego, został w 1939 attaché wojskowym w Ankarze i Atenach. Pozostawał na tym stanowisku do 1945.

Po wojnie osiadł w Wielkiej Brytanii. W 1962 roku został przez Rząd RP w Londynie awansowany na generała brygady.

Gen. Machalski wyróżnił się nie tylko jako oficer sztabowy kawalerii, ale również jako pisarz, autor szeregu dzieł dotyczących Kawalerii Polskiej.

Zmarł w Londynie w lutym 1983 roku.

18. MAJEWSKI Tadeusz Adam Feliks, ur. 1899 we Lwowie. W wieku 17 lat, w listopadzie 1916, wstąpił do 1 Pułku Piechoty Legionów Polskich.

Jesienią 1917, po „kryzysie przysięgowym”, przeszedł do Polskiego Korpusu Posiłkowego na Bukowinie, do 1 Pułku Artylerii. Po nieudanej próbie przedarcia się pod Sadogórą został 15 lutego 1918 internowany w Huszt-Szeklencze na Węgrzech.

4 kwietnia 1918 został wcielony do armii austriackiej, do 46 Pułku Artylerii Ciężkiej, i wysłany na front włoski. Tam dostał się, na początku listopada 1918, do niewoli. Po kapitulacji państw centralnych, 20 grudnia 1918, zgłosił się na ochotnika do formujących się we Włoszech oddziałów Wojska Polskiego.

Przyjęty do 6 Pułku Artylerii Armii gen. J. Hallera 15 lutego 1919 został kapralem, a 13 maja 1919 awansował na podporucznika.

Po powrocie „Błękitnej Armii” do Polski został odkomenderowany do 1 Pułku Czołgów i wysłany na kurs oficerski do Łodzi.

W 1920 dowodził plutonem w 4 Kompanii Czołgów, a w 1921 dowodził tą Kompanią, awansowany na porucznika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Od maja do października 1922 był na kursie w Centralnej Szkole Czołgów w Żurawnicy koło Przemyśla.

Od października 1923 do sierpnia 1924 był na kursie oficerów technicznych w Centre d'Etudes des Chars de Combat w Versaille.

Został awansowany na kapitana 15 sierpnia 1924.

W latach 1925–1929 był referentem do spraw czołgów w Wydziale Wojsk Samochodowych w Ministerstwie Spraw Wojskowych, a następnie w Wojskowym Instytucie Badań Inżynierii. Jednocześnie był wykładowcą w Centralnej Szkole Czołgów.

W latach 1930–1932 odbył studia w Wyższej Szkole Wojennej w Warszawie. Awansowany na majora dyplomowanego, przeszedł do Sztabu Generalnego, do III Oddziału.

Dnia 30 listopada 1937 został dowódcą Batalionu Pancernego we Lwowie i pełnił tę funkcję do końca sierpnia 1939.

Awansował na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1939.

Od początku września 1939 pełnił służbę w Oddziale Operacyjnym Sztabu Armii „Karpaty”, aż do dnia klęski. Uniknął niewoli i przez Węgry przedostał się do Francji, gdzie zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych, do X Brygady Kawalerii Pancerniej. Został mianowany dowódcą 1 Pułku Czołgów.

Po klęsce Francji przedostał się 5 września 1940 do Wielkiej Brytanii, gdzie został mianowany komendantem Zgrupowania Broni Pancerniej w Crawford, w Szkocji.

Od 1 sierpnia 1941 do sierpnia 1943 był dowódcą XVI Brygady Czołgów, awansowany w 1942 na pułkownika dyplomowanego.

W sierpniu 1943 objął dowództwo X Brygady Kawalerii Pancerniej, w składzie 1 Dywizji Pancerniej. Dowodził Brygadą w bitwie pod Falaise w Normandii, następnie na terenach Francji, Belgii i Holandii. Dowodził do 16 stycznia 1945.

Dnia 23 stycznia 1945 został zastępcą szefa Sztabu Naczelnego Wodza, sprawując tę funkcję do października 1945, po czym 24 października 1945 został zastępcą dowódcy 1 Dywizji Pancерnej.

Od 12 października 1946 do 1947 był w Sztabie Naczelnego Wodza, zajmując się sprawami demobilizacji.

23 lutego 1949 wyemigrował do Kanady. W 1962 został przez Rząd RP w Londynie awansowany na generała brygady. Zmarł w Toronto, w Kanadzie, w czerwcu 1969.

Aczkolwiek nigdy nie był kawalerzystą, z uwagi na dowodzenie w latach 1943–1945 X Brygadą Kawalerii Pancерnej został tu wliczony do grupy generałów dowodzących Kawalerią i Artylerią Konną.

19. MALLY Fryderyk Dominik Józef, ur. 1893 w Wiedniu. Po ukończeniu szkoły realnej wstąpił do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, którą ukończył w randze podporucznika w 1914 roku. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej, służył w 4 Pułku Ułanów austriackich, gdzie w 1917 uzyskał rangę porucznika. Z pułkiem tym był w czasie I wojny światowej na froncie rosyjskim.

W listopadzie 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, początkowo do Legii Oficerskiej w Krakowie, a od 1 stycznia 1919 do 6 Pułku Ułanów, w którym pozostawał do 30 kwietnia 1919. Awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, przeszedł na stanowisko szefa Sztabu 5 Dywizji Piechoty Lwowskiej.

Był następnie w 1919 roku szefem Sztabu kolejno Grup Operacyjnych: gen. Jędrzejewskiego, gen. Rządковского i w 1920 gen. Osińskiego.

W 1921 był w Inspektoracie V Armii we Lwowie.

W latach 1922–1923 był na kursie doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej.

Po ukończeniu tegoż powrócił do macierzystego 6 Pułku Kaniowskich Ułanów, awansowany 1 lipca na majora Sztabu Generalnego.

Przeszedł następnie, w charakterze referenta operacyjnego, do Biura Ścisłej Rady Wojskowej, pozostając w nim do 1924 roku.

Od 1924 do 1925 był w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. W 1925 przeszedł do Sztabu Generalnego do Oddziału II, pozostając w nim do 1927. Następnie przeszedł do 21 Pułku Nadwiślańskich Ułanów.

Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1928.

W latach 1928–1929 był w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych. Od 1929 do 1937 dowódca 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego.

W 1934 awansował na pułkownika dyplomowanego.

Od 1937 do 31 sierpnia 1939 był ponownie w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych.

Od 1 do 14 września 1939 w Sztabie Naczelnego Wodza, następnie do 18 września 1939 dowódca obrony Kołomyi. Uniknął niewoli i przez Rumunię przedostał się jesienią 1939 do Francji.

Od 24 grudnia 1939 do 22 czerwca 1940 był szefem Biura Rejestracyjnego w Ministerstwie Spraw Wojskowych w Paryżu.

Mianowany attaché wojskowym w Lizbonie i Madrycie pozostawał na tym stanowisku od 14 sierpnia 1940 do 6 maja 1942.

Od 7 maja do 15 września 1942 w Ministerstwie Spraw Wojskowych w Londynie, jako 2 zastępca wiceministra. W Ministerstwie tym, przemianowanym na Ministerstwo Obrony Narodowej, pozostawał do 31 stycznia 1943.

Dnia 1 lutego 1943 został wydelegowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej do Armii Polskiej na Wschodzie, przy której pozostawał do końca wojny.

Osiadł w Anglii. Został awansowany na generała brygady w 1967.

Zmarł w sierpniu 1984 roku w Londynie.

20. MORAWSKI względnie DZIERŻYKRAJ-MORAWSKI Witold Józef, ur. 1895 w Oporowie, pow. Leszno Wielkopolskie. W czasie I wojny światowej służył w Poczdamskim Pułku Huzarów Gwardii, uzyskując rangę podporucznika. W grudniu 1918, po wybuchu powstania wielkopolskiego, zgłosił się do dyspozycji Dowództwa Wojsk Powstańczych w Poznaniu, które przydzieliło go do Oddziału Operacyjnego.

Od 25 stycznia 1919 był w 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, późniejszym 15 Pułku Poznańskich Ułanów, pozostając oficerem tego Pułku do roku 1921. Brał udział w walkach na froncie wielkopolskim do lipca 1919, a następnie na froncie litewsko-białoruskim do kwietnia 1920.

1 kwietnia 1920 otrzymał awans na rotmistrza, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

W kwietniu 1920 przeszedł do Sztabu VII Brygady Jazdy, zostając od końca kwietnia jego szefem. Funkcję tę pełnił w czasie walk odwrotowych, a następnie pościgowych za konną armią Budionnego.

1 stycznia 1921 został skierowany do Szkoły Sztabu Generalnego, na 2 rok kursów, które ukończył we wrześniu 1921 (I promocja), po czym został przeniesiony do 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego.

Został też od razu skierowany do Sztabu Inspektoratu Armii nr II w Warszawie.

W 1923 był wykładowcą w Centralnej Szkole Kawalerii. Awansowany na majora Sztabu Głównego 1 lipca 1923.

Od 1924 do 1926 attaché wojskowy w Bukareszcie.

Po powrocie z placówki dyplomatycznej przeszedł do 17 Pułku Wielkopolskich Ułanów, na dowództwo 1 szwadronu.

W okresie 1927–1928 był w Sztabie Generalnym w III Oddziale.

Od 1928 do grudnia 1931 attaché wojskowy w Berlinie. Awansował w tym czasie, 1 stycznia 1929, na podpułkownika dyplomowanego.

Od kwietnia 1932 do 1937 dowódca 25 Pułku Wielkopolskich Ułanów.

1 stycznia 1934 awansowany na pułkownika dyplomowanego.

W maju 1935 był członkiem Polskiej Delegacji Wojskowej, pod kierownictwem gen. T. Kutrzeby, bawiącej w Niemczech.

W 1938 był I oficerem Sztabu Inspektoratu Armii we Lwowie.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 był szefem Sztabu Armii „Karpaty”, dowodzonej przez gen. dyw. K. Fabrycego, od lipca do września.

Pod Lwowem dostał się do niewoli niemieckiej. Przebywał w oflagach: Arnswalde, Woldenberg, Gross Born do lata 1944. W Gross Born starał się zorganizować batalion szturmowy AK, aby bronić jeńców i pracujących przymusowo cywilnych Polaków w razie rozprężenia w armii niemieckiej, na skutek zarysowującego się upadku III Reichu.

Wydany przez dowództwo oflagu w ręce Gestapo, które wykryło organizację, został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Mauthausen i tam zamordowany 9 listopada 1944.

Pośmiertnie został awansowany na generała brygady przez Rząd RP w Londynie, 1 stycznia 1964 roku.

21. NOËL Bronisław Antoni Marian, ur. 1899 w Łańcucie, wychowany w Krakowie i na galicyjskim Podolu. Pochodził z rodziny francuskiej – Noël Sens Terre de Lions. Powołany w 1915 do wojska austriackiego wstąpił do artylerii konnej. Przebył wojnę na froncie w randze podporucznika.

W listopadzie 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego, przydzielony do Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego dla przejęcia sprzętu wojskowego rozpadającej się armii austriackiej.

W lipcu 1920 dostał przydział do 4 DAK, w którym był najpierw dowódcą plutonu, a następnie baterii.

Po zakończeniu kampanii wojennej został skierowany do Szkoły Sztabu Generalnego w Warszawie, którą ukończył w 1923. Został od razu skierowany do Sztabu Generalnego, do III Oddziału. W 1923 awansowany na kapitana Sztabu Generalnego, objął stanowisko szefa Sztabu 18 Dywizji Piechoty, na którym pozostawał do 1927. Awansował na majora Sztabu Generalnego.

W 1927 odbył roczny staż w artylerii armii rumuńskiej, po czym w 1930 otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego.

W 1930 został wysłany do École Supérieure de Guerre w Paryżu, którą ukończył w 1932.

Od 1932 do 1936 był attaché wojskowym w Pradze Czeskiej.

W 1938 został awansowany na pułkownika dyplomowanego.

Objął w 1939 funkcję szefa II Oddziału Armii „Karpaty” we Lwowie, pozostając na tym stanowisku do 17 września 1939. Przez Rumunię przedostał się do Francji, gdzie został włączony do Sztabu Naczelnego Wodza. Po klęsce Francji wyjechał do Wielkiej

Brytanii. Stamtąd został wysłany na stanowisko attaché wojskowego do Berna, gdzie przebywał do 1942 roku.

Po powrocie do Wielkiej Brytanii otrzymał przydział do formującej się w Szkocji 1 Dywizji Pancerniej gen. Maczka. Od 1 lutego 1946 do 10 czerwca 1947 był zastępcą dowódcy tej Dywizji.

Osiadł po wojnie w Londynie, awansowany na generała brygady 1 stycznia 1964.

Zmarł w Londynie w sierpniu 1979 roku.

Aczkolwiek działalność gen. Noëla jako kawalerzysty była dość krótka, gdyż dotyczyła tylko wczesnego okresu służby w artylerii konnej, został wymieniony między generałami Kawalerii ze względu na dowodzenie w 1 Dywizji Pancerniej.

22. PRAGŁOWSKI względnie RADWAN-PRAGŁOWSKI Aleksander, ur. 1895 w majątku Paszowy, pow. Lesko. Oficer zawodowy kawalerii austro-węgierskiej. Ukończył w 1914 Szkołę Kawalerii w Wiener Neustadt i jako podporucznik wszedł do 4 Pułku Ułanów austriackich. Walczył w tym pułku na froncie rosyjskim, awansując w 1917 na porucznika.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, mianowany dowódcą Kompanii Sanockiej w walce z Ukraińcami. Z początkiem 1919 został skierowany do formowanego 11 Pułku Legionowych Ułanów, w którym pozostawał do końca 1920.

W 1919 był w Sztapie Dowództwa frontu południowego. Awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, od stycznia do lipca 1920 był w Sztapie Naczelnego Dowództwa. Był następnie szefem Sztabu 1 Dywizji Jazdy, od lipca do sierpnia 1920, i Korpusu Jazdy gen. J.K. Rómmla, od sierpnia do grudnia 1920.

Przeszedł na początku 1921 do 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów, skierowany na kurs do Szkoły Sztabu Generalnego (I promocja). Był w niej do 1924 asystentem Katedry taktyki ogniowej. Awansował na majora Sztabu Generalnego 1 lipca 1923.

Od października 1925 do 1 sierpnia 1926 odbywał staże i kursy w armii francuskiej.

W latach 1926–1927 pełnił obowiązki zastępcy dowódcy 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów.

Od 1927 do 1929 w Wyższej Szkole Wojennej, kierownik Katedry Taktyki Ogniowej. Awansował na podpułkownika Sztabu Generalnego 1 stycznia 1928.

Od 15 marca 1929 do 1 stycznia 1936 był dowódcą 17 Pułku Wielkopolskich Ułanów.

Awansował na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1931, po czym przeszedł do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, jako 1 oficer sztabu gen. J.K. Rómmla. Pozostawał na tym stanowisku do września 1939, do wybuchu II wojny światowej.

W czasie kampanii wrześniowej, do października 1939, był szefem Sztabu Armii „Łódź” i Grupy Armii „Warszawa”. Dostał się następnie do niewoli niemieckiej, którą przebył w oflagach w Königstein i w Murnau.

Po zakończeniu wojny wyjechał do Anglii, osiedlając się w Londynie. Awansowany 1 stycznia 1964, przez Rząd RP, na generała brygady. Zmarł w marcu 1975 roku.

23. RADECKI-MIKULICZ Witold Marian, ur. 1891 w majątku Lipki, na Wołyniu.

Oficer zawodowy kawalerii Cesarstwa Rosyjskiego, uzyskał w 1917 rangę porucznika. Jesienią 1917 zgłosił się ze swym plutonem do I Polskiego Korpusu w Bobrujsku. Po rozbrojeniu tegoż przedostał się na teren Królestwa.

Po wybuchu powstania wielkopolskiego zgłosił się do Dowództwa Wojsk Powstańczych i skierowany został do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, późniejszego 15 Pułku Poznańskich Ułanów. Jako oficer tego Pułku, awansowany na rotmistrza, został adiutantem dowódcy Wojsk Wielkopolski, gen. J. Dowbór-Muśnickiego. Pozostawał na tym stanowisku od lutego do czerwca 1919.

Wziął następnie udział, wraz ze swym Pułkiem, w ofensywie na Mińsk Litewski.

Od lutego do maja 1920 był w Komisji ustalenia granicy polsko-niemieckiej.

W lipcu 1920 współdziałał w formowaniu 115 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego później na 25 Pułk Wielkopolskich Ułanów. Wziął w nim udział w walkach obronnych na północ od Warszawy, następnie w pościgu za korpusem konnym Gaja, a wreszcie w walkach pościgowych za konną armią Budionnego. Do 31 sierpnia dowodził szwadronem, następnie został p.o. zastępcy dowódcy Pułku, do grudnia 1920, będąc w randze rotmistrza.

Od grudnia 1920 do kwietnia 1921 był zastępcą dowódcy Pułku. Mianowany został majorem ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

W 1922 powrócił do 15 Pułku Poznańskich Ułanów i skierowany został do Szkoły Sztabu Generalnego. Ukończył ją w 1924, pozostając w niej jako wykładowca taktyki kawalerii do 1928. Otrzymał awans na podpułkownika Sztabu Generalnego 1 stycznia 1927.

Od marca 1928 do maja 1930 był dowódcą 6 Pułku Kaniowskich Ułanów.

W latach 1930–1935 był wykładowcą historii wojen w Wyższej Szkole Wojennej.

Od 1935 do 1937 dowódca 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów. Awans na pułkownika dyplomowanego 19 marca 1937.

Od 1937 do 1939 ponownie wykładowca historii wojen w Wyższej Szkole Wojennej.

W 1939 wysłany w Polskiej Misji Wojskowej do Francji. Tam zastał go wybuch II wojny światowej. Z chwilą rozpoczęcia formowania Armii Polskiej we Francji został szefem Gabinetu Naczelnego Wodza, pozostając na tym stanowisku do 1940. Mianowany następnie attaché wojskowym przy emigracyjnych rządach Francji, Belgii i Holandii w Londynie, następnie Brukseli, pozostawał na tym stanowisku do 1945.

Po zakończeniu wojny osiadł w Londynie. Awansowany na generała brygady 1 stycznia 1964.

Zmarł w Londynie w lutym 1979 roku.

24. RAKOWSKI Bronisław, ur. 1895. W sierpniu 1914 wstąpił jako ochotnik do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, biorąc udział we wszystkich walkach, aż do „kryzysu przysięgowego” w sierpniu 1917 i osiągając stopień podporucznika.

Internowany, podobnie jak inni oficerowie i żołnierze I Brygady Legionów, został zwolniony z obozu na początku listopada 1917. Zgłosił się natychmiast do formowanego w Lubelskiem 3 Pułku Legionowych Ułanów, przemianowanego następnie na 7 Pułk Lubelskich Ułanów.

20 listopada 1917, na czele pierwszego sformowanego oddziału Pułku nazwanego „detaszowanym oddziałem kawalerii”, ruszył na odsiecz Lwowa. Wziął następnie udział we wszystkich akcjach bojowych 7 Pułku Lubelskich Ułanów, na froncie ukraińskim, litewsko-białoruskim, wołyńskim, walkach pościgowych za umykającą armią sowiecką i w bitwie niemeńskiej. Awansowany został na porucznika, a w połowie 1920 na rotmistrza, ze starszeństwem 1 czerwca 1919.

Pozostawał w 7 Pułku Lubelskich Ułanów do 1926, mianowany majorem 15 sierpnia 1924. Dowodził w Pułku 3 szwadronem.

W okresie 1926 do 1928 był w Szkole Sztabu Generalnego (VII promocja).

Był następnie Głównym Instrukctorem Wyszakolenia Wojskowego w Centrum Wyszakolenia Kawalerii w Grudziądzu, do sierpnia 1931. Otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1930.

Od 15 sierpnia 1931 do 15 lutego 1936 dowódca 12 Pułku Podolskich Ułanów. Awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1934.

W okresie od 15 lutego 1936 do początku września 1939 był szefem Wojskowego Biura Historycznego. Na początku września 1939 został szefem Sztabu Dowództwa Frontu Południowego i Obrony Lwowa. Dostał się do niewoli sowieckiej, więziony od października 1939 do sierpnia 1941.

Natychmiast po zwolnieniu z więzienia zgłosił się do formowanej przez gen. Wł. Andersa Armii Polskiej w ZSRR. W połowie września 1941 został mianowany zastępcą komendanta Ośrodka Organizacyjnego Armii w Tocku.

Na początku grudnia 1941, awansowany na generała brygady, został dowódcą 8 Dywizji Piechoty z miejscem postoju w Czok-Pak, w Uzbekistanie. Pozostawał na tym stanowisku do grudnia 1942.

Od grudnia 1942 do czerwca 1943 był szefem Sztabu Armii Polskiej na Wschodzie.

Od 3 sierpnia 1943 do maja 1945 dowódca II Warszawskiej Brygady Czołgów, a następnie, od 24 maja 1945 do 1946, dowódca 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej.

Po zakończeniu wojny wyemigrował do Argentyny.

Zmarł w Buenos Aires w grudniu 1950 roku.

25. ROSTWOROWSKI Stanisław Janusz Marian, ur. 1888 w Krakowie. Ukończył gimnazjum w Krakowie, Wydział Przyrodniczy na Uniwersytecie we Fryburgu (Szwajcaria) i w 1913 Wydział Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, uzyskując tytuł doktora.

W sierpniu 1914 wstąpił na ochotnika do 2 Pułku Legionowych Ułanów, w którym pozostawał do początku września 1917, uzyskując stopień wachmistrza. Awansowany na podporucznika, przeszedł do Sztabu II Brygady Legionowej na Bukowinie.

Nie był obecny przy przejściu II Brygady Legionów Polskich pod Rarańczą 15 lutego 1918. Dołączył do szwadronu Ułanów Polskich Sił Zbrojnych w Mińsku Mazowieckim. Awansowany na porucznika w październiku 1918, wszedł do Adiutantury Rady Regencyjnej.

W grudniu 1918 przeszedł do 1 Pułku Wielkopolskich Ułanów, przemianowanego następnie na 15 Pułk Poznańskich Ułanów. W Pułku tym uczestniczył w walkach o wyzwolenie Wielkopolski, a następnie w ofensywie na Mińsk Litewski.

Na przełomie lat 1919/1920 był kwatermistrzem w Grupie Wielkopolskiej gen. D. Konarzewskiego.

W 1920 był szefem Oddziału Operacyjnego w Grupie Poleskiej, III i V Armii Polskiej. Awansowany został na majora, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W 1921 przeszedł do DOG nr VII w Poznaniu, na stanowisko zastępcy szefa Sztabu.

W marcu 1921 został skierowany na Górny Śląsk, do Dowództwa Obrony Plebiscytu, na stanowisko szefa Sztabu. Po wybuchu III powstania górnośląskiego, 2 maja 1921, przeszedł do Komendy Powstańczej, gdzie również został szefem Sztabu, pozostając nim do zakończenia akcji, do 12 czerwca 1921.

W latach 1922–1923 był na kursie doszkoleniowym w Szkole Sztabu Generalnego.

Od 1923 do 1924 był zastępcą dowódcy 15 Pułku Poznańskich Ułanów. Awansował na podpułkownika Sztabu Generalnego 15 sierpnia 1924.

W 1924 był szefem Sztabu 14 Dywizji Piechoty.

Od 1928 do 1930 był dowódcą 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego.

Od września 1930 do 1936 dowódca 22 Pułku Podkarpackich Ułanów. Otrzymał awans na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1931.

Z końcem 1936 na własne żądanie przeszedł w stan spoczynku.

Powołany do służby czynnej z chwilą wybuchu II wojny światowej, w końcu września 1939 przeszedł granicę węgierską.

Od 1941 do 1942 kierował bazą Armii Krajowej w Budapeszcie. Powrócił następnie do Polski. Mianowany przez Rząd RP w Londynie generałem brygady 1 października 1943, był od marca do sierpnia 1944 komendantem Okręgu AK Kraków.

Aresztowany na początku sierpnia 1944 przez Gestapo, został rozstrzelany w Krakowie 12 sierpnia 1944 roku.

26. RUDNICKI Klemens Stanisław, ur. 1897 w Żydaczowie nad Stryjem, w woj. stanisławowskim. W chwili wybuchu I wojny światowej, w sierpniu 1914, wstąpił jako ochotnik do Legionu Wschodniego. Po rozwiązaniu tegoż we wrześniu został w październiku 1915 wcielony do armii austriackiej, do piechoty. Awansował w niej

w sierpniu 1917 na podporucznika. Przeszedł do Wojsk Polskich 1 listopada 1918, do 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 2 Pułk Rokitniańskich Szwoleżerów, w stopniu podporucznika.

W 2 Pułku Rokitniańskich Szwoleżerów odbył całą kampanię ukraińską, następnie antysowiecką, awansowany na porucznika i ciężko ranny na froncie. Pozostawał w Pułku do 1926, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

W 1926 przeszedł do Korpusu Ochrony Pogranicza, dowodząc 7 szwadronem Kawalerii w Poświle.

Pozostawał w Korpusie Ochrony Pogranicza do 1928, awansowany na majora 1 stycznia 1928 roku.

Od 1928 do 1930 był w Wyższej Szkole Wojennej (X promocja).

Pozostał w niej następnie w okresie 1930–1932 jako wykładowca taktyki ogniowej.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1933.

10 kwietnia 1933 został zastępcą dowódcy 7 Pułku Wielkopolskich Strzelców Konnych. Pełnił tę funkcję do 1934 roku.

Od 1934 do 1938 był ponownie wykładowcą taktyki ogniowej w Wyższej Szkole Wojennej.

23 listopada 1938 został dowódcą 9 Pułku Małopolskich Ułanów. Dowodził nim w czasie kampanii wrześniowej, do 28 września 1939.

Początkowo uniknął niewoli i od listopada 1939 do połowy 1940 był oficerem Związku Walki Zbrojnej. Aresztowany przez NKWD przebywał w więzieniach bolszewickich przez przeszło półtora roku, zwolniony w sierpniu 1941.

Zgłosił się natychmiast do formującej się w Buzułuk Polskiej Armii w ZSRR, otrzymując nominację na dowódcę VI Brygady Strzelców. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1942. Mianowany pułkownikiem dyplomowanym w grudniu 1942, został zastępcą dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty. Pełnił tę funkcję od lata 1943 do 8 lipca 1944, po czym był p.o. dowódcy Kresowej Dywizji Piechoty, do 18 sierpnia 1944.

Otrzymał awans na generała brygady 1 kwietnia 1945.

Od 20 maja 1945 do 10 czerwca 1947 był dowódcą 1 Dywizji Pancерnej.

Po wojnie osiadł w Londynie, gdzie był wieloletnim Prezesem Zrzeszenia Cór Pułków Kawalerii, poczynając od października 1966.

Zmarł 12 czerwca 1992 w Londynie.

27. SAWICKI względnie **NOWINA-SAWICKI** Witold Eugeniusz, ur. 1896 w Zmysłówce, w Małopolsce. W 1914 zgłosił się do 2 Pułku Ułanów Legionowych, biorąc w nim udział we wszystkich walkach na rosyjskim froncie, aż do rozwiązania Pułku w lutym 1918. Zgłosił się następnie w listopadzie 1918 do restytuującego się 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 2 Pułk Rokitniańskich Szwoleżerów.

Odbył w nim kampanie na frontach: ukraińskim, czeskim, niemieckim i sowieckim, awansując stopniowo na porucznika i rotmistrza (1 czerwca 1919).

Od 1923 do 1925 był na przeszkoleniu w Centralnej Szkole Kawalerii.

Od 1927 do 1929 w Szkole Sztabu Generalnego (VIII promocja). Awansował na majora dyplomowanego 1 stycznia 1930, po czym został skierowany do Departamentu Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

Od 1932 do 1934 był wykładowcą w Centrum Wyszkożenia Piechoty w Zambrowie.

W latach 1934–1935 był zastępcą dowódcy 2 Pułku Strzelców Konnych.

W 1935 był na IX Kursie dla Oficerów Sztabowych w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Awansował na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1936.

Od 1936 do 1938 był szefem Sztabu Pomorskiej Brygady Kawalerii.

W 1938 został mianowany Dyrektorem Nauk w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu, pozostając na tym stanowisku do wybuchu II wojny światowej.

Po wydostaniu się z obozów i więzień sowieckich dotarł latem 1941 do formującej się w Buzułuku Armii Polskiej w ZSRR. W 1943 został awansowany na pułkownika dyplomowanego i objął dowództwo 6 Lwowskiej Brygady Piechoty w 2 Korpusie Polskim. Dowodził nią w walkach we Włoszech, od wiosny 1944.

Po zakończeniu wojny osiadł w Londynie. Awansowany został na generała brygady przez Rząd RP w Londynie, 1 stycznia 1964.

Zmarł też w Londynie, w styczniu 1979 roku.

28. SMOLEŃSKI Marian Józef, ur. 1894 w majątku Gostków, pow. Ciechanów. Po ukończeniu gimnazjum w Rydze jesienią 1913 wyjechał na studia techniczne do Liège, w Belgii. Wstąpił tam do oddziału Związku Strzeleckiego.

Wybuch I wojny światowej zastał go w Krakowie. W 1 Kompanii Kadrowej przekroczył 6 sierpnia 1914 granicę rosyjsko-austriacką. Dołączył następnego dnia do patrolu Beliny i został ułanem 1 Pułku Legionowych Ułanów. Mianowany w krótkim czasie wachmistrzem, na początku 1917 został skierowany do Szkoły Oficerskiej, po ukończeniu której został mianowany podporucznikiem. 17 lipca 1917 w związku z „kryzysem przysięgowym” został internowany w obozie w Szczypiornie.

Zwolniony w listopadzie 1918, zgłosił się natychmiast w Lublinie do formowanego tam 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Lubelskich Ułanów.

Wszedł do Pułku 20 listopada i pozostawał w nim do września 1922, uczestnicząc w nim w walkach na frontach: ukraińskim, litewsko-białoruskim, wołyńskim, w walkach pościgowych za pobitą armią bolszewicką i w bitwie niemeńskiej. Awansowany stopniowo na porucznika, następnie 1 czerwca 1919 na rotmistrza, dowodził najpierw plutonem, potem szwadronem.

Skierowany w 1922 do Szkoły Sztabu Generalnego, ukończył ją w 1924. Awansowany na majora Sztabu Generalnego 15 sierpnia 1924, 1 października przeszedł do Sztabu

Generalnego, Oddział I, w którym pozostawał do 31 grudnia 1924, po czym przeszedł do Sztabu 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie, na stanowisko szefa. Pełnił tę funkcję do kwietnia 1928. Awansowany na podpułkownika Sztabu Generalnego 19 marca 1928.

Od maja 1928 do maja 1930 był ponownie w Sztabie Generalnym, w Oddziale III.

W maju 1930 został dowódcą 2 Pułku Grochowskich Ułanów im. gen. J. Dwernickiego. Pozostał na tym stanowisku do 4 lipca 1935, mianowany w międzyczasie pułkownikiem dyplomowanym 1 stycznia 1932.

Od 4 lipca 1935 do listopada 1938 był komendantem Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu.

W listopadzie 1938 został szefem Oddziału II w Sztabie Głównym, pełniąc tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939, do dnia klęski.

Przedostał się jesienią 1939 do Francji, gdzie od 1 maja do 30 czerwca 1940 był II zastępcą kierownika Pracy Wojskowej w Kraju, w Ministerstwie dla Spraw Krajowych. Po kapitulacji Francji przedostał się do Wielkiej Brytanii.

Od 1 lipca 1940 do listopada 1941 był szefem Oddziału VI (sprawy krajowe) w Sztabie Naczelnego Wodza.

Po krótkim przydziale na dowódcę Batalionu Oficerskiego Brygady Szkolnej był od września 1942 do 31 marca 1943 komendantem Wyższej Szkoły Wojennej.

Od maja 1943 do 15 sierpnia 1944 był II zastępcą szefa Sztabu Naczelnego Wodza.

Na własne żądanie zostaje skierowany do służby frontowej, zostając mianowanym zastępcą dowódcy 3 Dywizji Strzelców Karpackich, 15 sierpnia 1944. Pozostał na tym stanowisku do września 1948.

Po zakończeniu wojny osiadł w Londynie, gdzie 1 stycznia 1964 Rząd RP mianował go generałem brygady.

Zmarł w Londynie w styczniu 1978 roku.

29. STRZELECKI Leon, ur. 1895 w Piotrkowie Trybunalskim. Już w gimnazjum w Piotrkowie należał potajemnie do Drużyn Strzeleckich. Latem 1914 przedostał się nielegalnie do Galicji, gdzie ukończył kurs Drużyn Strzeleckich. Po wybuchu I wojny światowej, w połowie sierpnia 1914 został przydzielony do 4 plutonu Ułanów Beliny. Wziął w nim udział we wszystkich walkach 1 Pułku Ułanów Legionowych, zdobywając szlify podporucznika i uzyskując dowództwo plutonu.

W lipcu 1917 został internowany w obozie w Beniaminowie. Po wyjściu z obozu, w listopadzie 1918, zgłosił się do Mińska Mazowieckiego, gdzie formowany był 5 Pułk Ułanów. Wszedł do tego Pułku, w randze porucznika, odbywając w nim wszystkie kampanie, od marca 1919 do końca 1920. Został awansowany na rotmistrza z 1 czerwca 1919.

Na początku 1921 przeszedł do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, pozostając w nim do 1926 roku. Do września był dowódcą szwadronu, następnie, awansowany na majora 1 lipca 1923, był kwatermistrzem Pułku.

Od 1926 do 1928 był na kursach w Wyższej Szkole Wojennej (VII promocja).

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1928, został Dyrektorem Nauk Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Pełnił tę funkcję do 1930.

21 października 1930 został mianowany dowódcą 1 Pułku Krechowieckich Ułanów im. płk. B. Mościckiego. Pozostawał na tym stanowisku do 2 stycznia 1934. W międzyczasie otrzymał 1 stycznia 1932 awans na pułkownika dyplomowanego.

W 1934 przeszedł do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, pozostając do 1935 oficerem do zleceń Marszałka J. Piłsudskiego, a następnie do końca czerwca 1939 szefem Biura Inspekcyjnego.

1 lipca 1939 został mianowany dowódcą Podolskiej Brygady Kawalerii, którą dowodził w kampanii wrześniowej, do 10 września 1939. Brygada jego weszła w skład Armii „Poznań”, dowodzonej przez gen. T. Kutrzebę, a następnie do Zbiorowej Brygady Kawalerii.

Dostał się do niewoli niemieckiej, w której przebył cały okres wojny. Po wyzwoleniu z niewoli wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Dnia 3 stycznia 1946 został dowódcą 1 Pułku Pancernych Ułanów Krechowieckich w 2 Korpusie Armii Polskiej, w Osimo, we Włoszech. Pozostawał na tym stanowisku do 1948, do przejścia do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia – PKPiR.

Osiadł potem w Londynie. Awansowany na generała brygady 1 stycznia 1964, przez Rząd RP w Londynie.

Zmarł też w Londynie w październiku 1968 roku.

30. RÜCKEMANN-ORLIK względnie ORLIK-RÜCKEMANN Wilhelm, ur. 1894 we Lwowie. Od 1914 był w Legionach Polskich, w 6 Pułku Piechoty, w II Brygadzie.

W niepodległej Rzeczypospolitej wszedł ponownie do zrekonstruowanego 6 Pułku Piechoty Legionów. Wziął w nim udział w kampanii 1918–1920, w tym okresie awansując stopniowo, aby 1 czerwca 1919 uzyskać rangę podpułkownika. W latach 1920–1921 był dowódcą 1 Pułku Czołgów, będąc podpułkownikiem Piechoty 6 Pułku Piechoty. Był następnie inspektorem czołgów przy Departamencie Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych w 1922.

W latach 1923–1924 był dowódcą 1 Pułku Czołgów, po czym przeszedł na dowództwo Brygady Korpusu Ochrony Pogranicza, awansowany na pułkownika 15 sierpnia 1924.

Od 1926 do 1928 był szefem Wydziału Broni Pancерnej w Departamencie Inżynierii Ministerstwa Spraw Wojskowych, po czym został zastępcą dowódcy 23 Dywizji Piechoty, w składzie której był 1 Pułk Czołgów.

Awansowany w 1934 na generała brygady, został dowódcą 9 Dywizji Piechoty, pozostając na tym stanowisku do 1938. Przeszedł następnie ponownie do Korpusu

Ochrony Pogranicza, pełniąc tam funkcję zastępcy dowódcy, a od sierpnia 1939 do 1 października 1939 był dowódcą Korpusu Ochrony Pogranicza.

Po stoczeniu walk z wojskami sowieckimi, na czele Zgrupowania Korpusu Ochrony Pogranicza, na Polesiu i Wołyniu, zmuszony został rozwiązać Zgrupowanie, po zwycięskiej bitwie pod Szackiem, nad górną Prypecią. Przeszedł przez Bug i pod Włodawą dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostawał w Anglii do 1972, po czym wyjechał do Kanady.

Zmarł w Ottawie w 1982 roku.

Gen. bryg. W. Orlik-Rückeman nie był nigdy kawalerzystą. Wspomniany został między generałami kawalerii ze względu na to, że był pierwszym dowódcą w Broni Pancерnej Wojska Polskiego. Sprawował od 1929 do 1934 zwierzchnictwo nad pierwszymi Dywizjonami samochodów pancernych, w Brześciu nad Bugiem i Żurawicy, dowodzonymi przez kawalerzystów, ppłk. J. Taube i ppłk. J. Koczwarę. Szwadronami tych Dywizjonów dowodzili oficerowie Kawalerii. Stanowiło to pierwsze stadium motoryzacji Kawalerii.

| II. BRYGADIERZY

(w rozdziale tym opisani są dowódcy i zastępcy dowódców Brygad Kawalerii, którzy nie otrzymali awansów na generałów)

A. Dowodzący Brygadami Jazdy Polskiej w okresie wojen 1918–1920

1. BELINA-PRAŻMOWSKI Władysław Zygmunt, ur. 1888 w Ruszkowcu, w Kieleckiem, syn powstańca 1863. Po ukończeniu w 1905 gimnazjum w Warszawie wstąpił na Politechnikę Lwowską, na Wydział Górniczy. Od 1909 był członkiem Związku Walki Czynnej, założonego i prowadzonego przez Józefa Piłsudskiego. Belina-Prażmowski przeniósł się następnie do Krakowa, gdzie w 1913 został zastępcą komendanta Okręgu Krakowskiego „Strzelca”. W pierwszej połowie 1914, wspólnie ze Zbigniewem Dunin-Wąsowiczem, organizował konny oddział „Strzelca”. Belina-Prażmowski sformował 1 szwadron, który w końcu lipca 1914 liczył już 140 jeźdźców, w czterech plutonach.

Dnia 6 sierpnia, na rozkaz komendanta J. Piłsudskiego, Belina-Prażmowski poprowadził sześćosobowy patrol na Miechów i Słomniki. Ten urosł w drodze powrotnej do 20 osób, przez dołączanie się ochotników.

W krótkim czasie 1 szwadron Beliny wszedł w skład 1 Brygady Legionów, stacząc wraz z nią boje pod Laskami i Krzywopłotami, a następnie od 15 listopada pod Dobrą, Limanową, Jurkowem i 25 grudnia pod Łowczówkiem.

Dnia 12 listopada 1914 Belina-Prażmowski otrzymał rangę rotmistrza, a 1 szwadron został przeorganizowany na Dywizjon dwuszwadronowy.

W końcu stycznia 1915, w Kątach nad Sołą, rtm. Belina-Prażmowski sformował 3 szwadron, przekształcając Dywizjon w 1 Pułk Ułanów Legionowych, nazywany powszechnie Pułkiem Ułanów Beliny. Rtm. Belina-Prażmowski został awansowany na podpułkownika.

Od czerwca 1915 roku 1 Pułk Ułanów Beliny walczył, wraz z I Brygadą Legionową, na Wołyniu, nad Stochodem i Styrem. We wrześniu 1916 nastąpił pierwszy kryzys I Brygady Legionowej, wywołany ustąpieniem z Dowództwa Brygady J. Piłsudskiego. Liczni oficerowie i żołnierze I Brygady zażądali zwolnienia z Legionów.

Wojskowe władze austriackie zdjęły ppłk. Belinę-Prażmowskiego z dowództwa 1 Pułku Ułanów Legionowych, odmawiając mu prawa noszenia munduru Pułku.

W drugiej połowie października 1918 Monarchia Austro-Węgierska wycofała się z wojny i nastąpił jej rozpad. Rada Regencyjna Królestwa Polskiego wydaje 19 października 1918 dekret o formowaniu Armii Polskiej. Podpułkownik Belina-Prażmowski zaczął czynnie współdziałać w rekonstruowaniu Pułków Ułanów Legionowych 1 i 2, przemianowanych następnie na Pułki Szwoleżerów oraz 3, który stał się 7 Pułkiem Ułanów Lubelskich. Rozbroił w tym czasie 4 Pułk Ułanów austriackich, z którego większość oficerów i ułanów Polaków przeszła do formujących się Pułków Jazdy Polskiej.

W listopadzie 1918 ppłk Wł. Belina-Prażmowski sformował Grupę swego imienia, walcząc przeciw Ukraińcom w Chełmszczyźnie. Weszły w jej skład pojedyncze szwadrony Pułków Ułanów: 1 Legionowych, Kadrowy 1 Legionowego (późniejszy 11 Pułk Ułanów Legionowych), 3 i 7 Lubelskich.

Na początku stycznia 1919 z Grupy ppłk. Beliny została sformowana I Brygada Jazdy. Brygada ta, dowodzona przez ppłk. Belinę, walczyła do końca stycznia 1919 na froncie ukraińskim, od Rawy Ruskiej po Lwów, po czym ppłk Belina-Prażmowski otrzymał od Naczelnego Wodza rozkaz przejścia na front północno-wschodni, celem podjęcia akcji na Wilno.

Dnia 11 lutego 1919 Wł. Belina-Prażmowski otrzymał awans na pułkownika. 16 kwietnia poprowadził I Brygadę Jazdy do jednego z najznakomitszych w tej wojnie rajdów kawaleryjskich, spod Myta na Wilno, zdobywając 19 kwietnia miasto, bez wsparcia Piechoty i Artylerii. 30 czerwca 1919 roku I Brygada Jazdy rozpoczęła działania na froncie północno-wschodnim, dochodząc do Berezyny, Dżisny i Dźwiny. W ciągłych walkach z wojskami bolszewickimi pozostała na froncie białoruskim i łotewskim do końca czerwca 1920. Dopiero trudna sytuacja na froncie ukraińskim, jaka wynikła po wtargnięciu konnej armii Budionnego, spowodowała konieczność przerwania tam I Brygady Jazdy, pod Równem.

Dnia 6 sierpnia 1920, pod Równem, płk Wł. Belina-Prażmowski, będąc w złym stanie zdrowia, przekazał dowództwo I Brygady Jazdy ppłk. J. Głuchowskiemu, a sam wyjechał do Lwowa, celem podjęcia kuracji.

24 września 1920 objął dowództwo nowo sformowanego 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, przemianowanego później na 22 Pułk Ułanów Podkarpackich. Dowodził tym

Pułkiem do 31 grudnia 1920, po czym na własną prośbę został przeniesiony w stan spoczynku.

W 1927 roku został wojewodą lwowskim, pozostając na tym stanowisku do końca 1937 roku. W 1938 wyjechał dla względów zdrowotnych do Włoch.

Zmarł w Wenecji 13 października 1938 roku.

2. BUTKIEWICZ Mścisław, ur. 1876 w Warszawie. Oficer rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Powołany został do służby czynnej, z awansem na podrotmistrza, w dniu 1 sierpnia 1914. W końcu tegoż roku, po usilnych staraniach, uzyskał zezwolenie wojskowych władz rosyjskich na wstąpienie do tzw. Legionu Puławskiego. Tam, wraz z rtm. H. Budkowskim, organizował dwuszwadronowy oddział Jazdy. Sformował 2 szwadron na początku lutego 1915 i objął jego dowództwo.

Połączone w Dywizjon, oba szwadrony zostały wysłane w sierpniu 1915 na front, na Polesie, gdzie zostały rozdzielone. Połączone ponownie w końcu 1915, otrzymały nazwę „Polski Ułański Dywizjon”, którego dowództwo objął podrotmistrz M. Butkiewicz. Dywizjon został przydzielony do Brygady Strzelców Polskich i skierowany do Bobrujska.

W Bobrujsku dowództwo Dywizjonu przejął płk W. Obuch-Woszczatyński, a podrotmistrz M. Butkiewicz powrócił na dowództwo 2 szwadronu.

Na początku 1917 roku Polski Ułański Dywizjon został skierowany do Czugujewa koło Charkowa. Tam, po dołączeniu dwóch szwadronów złożonych z Polaków z gwardyjskich pułków Jazdy rosyjskiej, Dywizjon rozrósł się do rozmiarów Pułku, otrzymując nazwę „Polski Pułk Ułanów”.

W maju 1917 Mścisław Butkiewicz otrzymał awans na rotmistrza, a w czerwcu 1917 opuścił Pułk, wezwany do swojego pierwotnego pułku Jazdy rosyjskiej.

Brak jest danych, kiedy i jak przedostał się do Polski, ale nastąpiło to nie wcześniej niż w 1919. Nie udało się też ustalić początków jego służby wojskowej w odrodzonej Rzeczypospolitej. Dokładniejsze dane datują się dopiero od czerwca 1920, kiedy ppłk Mścisław Butkiewicz został zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów, płk. E. Ślaskiego. Ten, mianowany 2 lipca dowódcą Brygady Jazdy, przekazał ppłk. Butkiewiczowi dowództwo Pułku.

Dnia 13 października 1920, rozkazem Naczelnego Wodza, Marszałka J. Piłsudskiego, 13 Pułk Ułanów został oddany do dyspozycji gen. L. Żeligowskiego, dla operacji odzyskania Wileńszczyzny. 19 października Pułk, noszący nieoficjalnie jeszcze nazwę Ułanów Wileńskich, wszedł w skład Wojsk Litwy Środkowej.

Dnia 15 listopada ppłk Butkiewicz został dowódcą Wileńskiej Brygady Jazdy w Wojskach Litwy Środkowej.

Na początku stycznia 1921 zapadła decyzja sformowania Dywizji Jazdy Litwy Środkowej, pod dowództwem ppłk. Butkiewicza. Sprawował dowództwo do 11 stycz-

nia 1921, po czym do kwietnia 1922 pozostawał w Dowództwie Wojsk Litwy Środkowej. Powrócił potem do Wojska Polskiego, pełniąc funkcje administracyjne.

Przeszedł w stan spoczynku w 1924 roku.

Gdzie i kiedy zmarł, nie udało się ustalić. Nastąpiło to prawdopodobnie w latach trzydziestych, przypuszczalnie w Warszawie.

3. BYSTRAM Cyprian, ur. 1889 w dawnych Inflantach, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W pierwszych latach wojny został awansowany na rotmistrza. W listopadzie 1917 przyprowadził do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do Bobrujska, szwadron Jazdy rosyjskiej swego pułku, znajdującego się w Gratsku pod Moskwą. Szwadron ten wszedł w skład formującego się 3 Pułku Ułanów, stając się jego 1 szwadronem. Rtm. C. Bystram wszedł do Sztabu Dowództwa Pułku.

Po rozbrojeniu przez Niemców 3 Pułku Ułanów, w końcu czerwca 1918, rtm. C. Bystram, wraz z grupą oficerów Pułku, został ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa Polskiego.

W końcu października 1918, na podstawie dekretu Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego, zaczęło się rekonstruowanie 3 Pułku Ułanów. Wziął w tym czynny udział C. Bystram, awansowany na majora.

Nocą z 10 na 11 listopada 1918 mjr Bystram, na czele 1 szwadronu 3 Pułku Ułanów, zajął Zamek Królewski w Warszawie, siedzibę niemieckiego Generał-Gubernatora.

W styczniu 1919 mjr C. Bystram, na czele 1 szwadronu 3 Pułku Ułanów, walczył na froncie galicyjskim, w Grupie ppłk. Beliny, a od początku marca na froncie poleskim. Tam nocą z 13 na 14 czerwca przedsięwziął na własną rękę i dokonał zdobycia miejscowości Łohiszyn, nad Kanałem Ogińskiego.

Od 9 kwietnia do września 1919 major C. Bystram był zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów. W tym charakterze wziął udział w ofensywie na Mińsk Litewski i walkach na północnym Polesiu.

Od maja do 11 sierpnia 1920 walczył wraz z Pułkiem na Ukrainie, potem na Wołyniu. 10 sierpnia został mianowany dowódcą 3 Pułku Ułanów.

Dnia 16 sierpnia 1920, w charakterze zastępcy dowódcy IV Brygady Jazdy, chwilowo nieobecnego płk. A. Nieniewskiego, dowodził Brygadą w rozstrzygającej bitwie pod Cycowem.

26 sierpnia, w wyniku sformowania z Pułków IV Brygady Jazdy „Grupy Operacyjnej Jazdy płk. Nieniewskiego”, ppłk Bystram otrzymał dowództwo tzw. Brygady A. Dowodził nią w walkach z Litwinami na Suwalszczyźnie i w pościgu za umykającym armiami bolszewickimi do 8 października, dnia rozwiązania Grupy. Powrócił na stanowisko dowódcy 3 Pułku Ułanów, który od września 1921 nosił nazwę 3 Pułku Ułanów Śląskich.

Cyprian Bystram, awansowany na pułkownika 15 sierpnia 1924, pełnił dowództwo 3 Pułku Ułanów Śląskich do 1926. W roku tym został mianowany dowódcą XVI Brygady Kawalerii „Lwów”. Dowodził nią do jej rozformowania w końcu 1929. Wtedy pułkownik Cyprian Bystram przeszedł w stan spoczynku.

Jako cywil został dyrektorem Państwowego Monopolu Tytoniowego.

Po wybuchu II wojny światowej we wrześniu 1939 Cyprian Bystram wyjechał do Francji, a stamtąd do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam na stałe.

Zmarł w Londynie, w latach pięćdziesiątych XX wieku.

4. DZIEWICKI Feliks Adam, ur. 1863 w Mirczu, pow. Hrubieszów, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W 1913, w randze podrotmistrza, przeszedł do rezerwy. Powołany do służby czynnej w chwili wybuchu I wojny światowej, na wiadomość o formowaniu oddziału jezdnych w ramach tzw. Legionu Puławskiego, zaczął robić starania o zezwolenie na przejście do tej formacji. Zezwolenie uzyskał w listopadzie 1914, ale dołączyć do Legionu mógł dopiero na początku 1915 roku. W sierpniu 1915 objął dowództwo 1 szwadronu Dywizjonu po rtm. H. Budkowskim, odwołanym do pierwotnego pułku.

Po sformowaniu Polskiego Pułku Ułanów i objęciu jego dowództwa przez płk. Bolesława Mościckiego podrotmistrz F. Dziewicki przeszedł do Sztabu Pułku, pozostając w nim do wejścia Pułku, noszącego już nazwę 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, w skład I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Dnia 20 stycznia 1917 Feliks Dziewicki został awansowany na rotmistrza.

Po rozbrojeniu przez Niemców I Polskiego Korpusu rtm. F. Dziewicki został ewakuowany do Królestwa Polskiego. Tam, po wydaniu przez Radę Regencyjną dekretu z 19 września 1918 o formowaniu Armii Polskiej, awansowany na podpułkownika, wspólnie z grupą oficerów „krechowiaków” zrekonstruował 1 Pułk Ułanów Krechowieckich, obejmując 1 listopada 1916 jego dowództwo.

Od 18 grudnia 1918 do 25 października 1919 roku Pułk, dowodzony przez podpułkownika, następnie pułkownika (awans otrzymał 1 czerwca 1919) F. Dziewickiego, walczył na frontach galicyjskim i wołyńskim, przeciw Ukraińcom, a w ostatnim okresie przeciw bolszewikom.

Od jesieni 1919 płk F. Dziewicki dowodził 1 Pułkiem Ułanów Krechowieckich na froncie północno-zachodnim, biorąc udział od 17 stycznia do 10 lutego 1920 w wyparciu Niemców z Pomorza. Pułk przeszedł następnie na front południowo-wschodni, uczestnicząc w ofensywie na Ukrainę i walkach z konną armią Budionnego.

W okresie od 7 czerwca do 1 lipca płk Dziewicki był p.o. dowódcy V Brygady Jazdy, zastępując nieobecnego płk. W. Okszę-Orzechowskiego. Był potem do 10 lipca jego zastępcą.

6 sierpnia płk F. Dziewicki został p.o. dowódcy IV Brygady Jazdy, płk. G. Orlicz-Dreszera, wezwanego na front północny. Sprawował dowództwo do 11 sierpnia.

Teoretycznie płk F. Dziewicki pozostawał dowódcą 1 Pułku Ułanów Krechowieckich do 19 września, ale do Pułku nie dołączył, zatrzymany w Naczelnym Dowództwie WP. Dnia 19 września otrzymał nominację na dowódcę III Brygady Jazdy.

III Brygada Jazdy, usytuowana w rejonie Ejszyszek, w czasie marszu „zrewoltowanej” Armii gen. L. Żeligowskiego na Wilno, ubezpieczała jej flanki i linię kolejową Wilno – Grodno. Płk Dziewicki pozostawał na stanowisku dowódcy tej Brygady do marca 1921. W kwietniu 1921 został mianowany dowódcą II Brygady Jazdy, z siedzibą w Równem, przemianowanej w 1923 na II Brygadę Kawalerii.

W 1923 i początkach 1924 pełnił równocześnie obowiązki inspektora jazdy Inspektoratu Armii nr IV w Krakowie. Jego działalność obejmowała OK nr IV – Łódź i nr V – Kraków. Funkcja ta uległa likwidacji w drugiej połowie 1923, w związku z reorganizacją Kawalerii.

II Samodzielną Brygadą Kawalerii z miejscem postoju w Białokrynicy dowodził płk F. Dziewicki do czerwca 1926. Został następnie mianowany inspektorem Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza, pozostając nim do końca 1928.

Był potem w dyspozycji Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. Przeszedł w stan spoczynku 31 sierpnia 1929.

Jesienią 1939 został przez bolszewików wywieziony z Krzemieńca, gdzie zamieszkiwał, do lagru pod Archangielsk.

Zaginął tam lub został zamordowany w nieznanych okolicznościach w zimie 1939/1940.

5. GŁOGOWSKI Jan, ur. 1888 w Bojańcu, pow. Żółkiew. Po uzyskaniu w 1907 matury we Lwowie wstąpił na wyższe studia do Akademii Rolniczej w Wiedniu. Ukończył je w 1911. Służbę wojskową odbył, wraz ze swym starszym bratem Piotrem, w Kawalerii austriackiej. Zdecydowali wówczas zostać oficerami zawodowymi. Weszli obaj do 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie, w 1912 otrzymując stopień podporucznika.

Po wybuchu wojny ppor. J. Głogowski był najpierw na froncie rosyjskim, dowodząc plutonem, potem awansowany w lipcu 1915 na porucznika, dowodził szwadronem. Został następnie przydzielony do Kawalerii niemieckiej, na froncie rumuńskim.

Dnia 20 listopada 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Legionowych (późniejszego 1 Pułku Szwoleżerów). W nim odbył kampanię jesienną 1918, cały rok 1919, a 1920 – do 15 sierpnia. Awansowany 1 grudnia 1918 na rotmistrza, do 28 czerwca 1919 dowodził szwadronem, po czym został zastępcą dowódcy Pułku, do 28 czerwca 1920.

W czasie zagonu kawaleryjskiego na Malin i marszu na Kijów, w okresie 25 kwietnia – 25 maja, był p.o. dowódcy Pułku, zastępując rannego ppłk. Orlicz-Dreszera. W dniu 8 maja 1920 meldował osobiście w Kijowie Naczelnemu Wodzowi WP, Marszałkowi J. Piłsudskiemu, o wkroczeniu poprzedniego dnia do miasta 1 Pułku Szwoleżerów.

Dnia 1 kwietnia 1920 był awansowany na majora, a 28 czerwca został mianowany dowódcą 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, pozostając nim do 15 sierpnia 1920.

Tego dnia otrzymał nominację na dowódcę IX Brygady Jazdy. Dowodził nią w pościgu za uciekającymi wojskami bolszewickimi na Wołyniu i w zagonie na Korosteń, do 18 października 1920.

W końcu 1920 został zweryfikowany w stopniu podpułkownika, ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919.

Dnia 19 marca 1921 ppłk J. Głogowski objął powtórnie dowództwo 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, sprawując je do 2 października 1926. Równocześnie, do września 1924, był zastępcą dowódcy I Brygady Kawalerii, ppłk. (potem płk.) J. Głuchowskiego.

Od kwietnia do czerwca 1925 ppłk J. Głogowski odbył staż w Kawalerii brytyjskiej. 29 września 1926 otrzymał nominację na dowódcę XII Brygady Kawalerii w Ostrołęce. Sprawował dowództwo od 3 października 1926 do 31 sierpnia 1928.

Dnia 1 września 1928 został powołany na stanowisko szefa Gabinetu Wojskowego Prezydenta RP, prof. Ignacego Mościckiego.

Zmarł 12 sierpnia 1933 w Warszawie, nie doczekawszy przewidzianego awansu na generała brygady.

6. JASIEWICZ Wincenty, ur. 1891 w Łomży. Ukończył Korpus Kadetów i Oficerską Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie, w stopniu korneta. Służył w 6 Pułku Dragonów rosyjskich. Po wybuchu I wojny światowej, jako porucznik, był w dywizjonie konnych saperów tegoż Pułku. W 1915, po awansie na podrotmistrza, dowodził szwadronem na froncie niemieckim.

W listopadzie 1917, po usilnych staraniach, uzyskał zgodę Dowództwa 6 Dywizji Kawalerii rosyjskiej na przejście do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Z rozkazu gen. J. Dowbór-Muśnickiego W. Jasiewicz wyjechał na Podole, dla werbowania do Korpusu oficerów, podoficerów i żołnierzy Polaków z Kawalerii rosyjskiej. Podrotmistrz W. Jasiewicz wziął udział w organizacji w Antoninach koło Szepietówki 2 Pułku Ułanów, sformowanego całkowicie z dniem 14 grudnia 1917.

Otrzymał dowództwo 1 szwadronu i wraz z Pułkiem przeszedł na Białoruś, docierając 4 kwietnia 1918 do Urzecza koło Słucka.

Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu W. Jasiewicz, wraz z większością oficerów i ułanów 2 Pułku, został przez wojskowe władze niemieckie ewakuowany do Królestwa Polskiego.

Na początku listopada 1918 był dowódcą 2 Pułku Ułanów, ppłk Waraksiewicz, zebrał dawnych oficerów Pułku i rozpoczął jego rekonstruowanie. Pułk został zorganizowany całkowicie 4 grudnia 1918. Rtm. Wincenty Jasiewicz zorganizował 1 szwadron w Łodzi, objął jego dowództwo i wziął udział w rozbrojeniu oddziałów niemieckich.

15 stycznia 1919 roku 1 szwadron rtm. Jasiewicza wyruszył na front poleski. W tym czasie szwadrony 2 Pułku Ułanów walczyły na różnych frontach. Ich połączenie nastąpiło dopiero w końcu lipca 1919 w Zbarażu. Tam rtm. Jasiewicz otrzymał funkcję szefa Sztabu Pułku.

Jesienią tegoż roku, na skutek poważnej choroby, zmuszony był pójść do szpitala. Powrócił dopiero w lutym 1920 i, awansowany na majora, został zastępcą dowódcy 2 Pułku Ułanów. W tym charakterze wziął udział w ofensywie na Ukrainę. Na Ukrainie też otrzymał 7 czerwca 1920 nominację na dowódcę tegoż Pułku. Na stanowisku tym pozostawał przez cały okres wojny 1920 i w okresie międzywojennym, gdy Pułk otrzymał nazwę Ułanów Grochowskich i szefostwo honorowe gen. J. Dwernickiego, do 10 maja 1930.

Przez krótki okres, bo od 18 do 31 sierpnia, mjr Wincenty Jasiewicz był p.o. dowódcy VIII Brygady Jazdy, po odejściu z tego stanowiska gen. R. Karnickiego, a w oczekiwaniu na płk. E. Stablewskiego (płk Jasiewicz został właściwie Brygadierem dopiero w okresie międzywojennym. Został umieszczony w tym miejscu z uwagi na okres spełniania obowiązków dowódcy Brygady w sierpniu 1920).

W 1922 Wincenty Jasiewicz otrzymał awans na podpułkownika, ze starszeństwem od 1 kwietnia 1919, a w 1927 awans na pułkownika.

W 1928, pełniąc wciąż obowiązki dowódcy 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego, płk W. Jasiewicz objął czasowo dowództwo IV Brygady Kawalerii „Suwałki”, sprawując je do lutego 1930.

Dnia 31 marca 1930 został mianowany dowódcą X Brygady Kawalerii „Rzeszów”. Pozostał na tym stanowisku do 1 kwietnia 1937, dnia rozformowania Brygady. Z dniem tym przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w Bukareszcie 27 listopada 1941 roku.

7. NIENIEWSKI Adam, ur. 1886 w majątku Zawady, pow. Sieradz. Kształcił się w latach 1897–1904 najpierw w wojskowej szkole realnej w Kaszycach, na Słowacji, potem w Mährisch-Weisskirchen, na Morawach. Wstąpił następnie do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, którą ukończył w stopniu podporucznika w 1907 roku. Uzyskał przydział do 6 Pułku Ułanów austriackich w Żółkwi. W latach 1907–1910 uczestniczył w kursach uzupełniających dla oficerów Kawalerii.

W październiku 1911, w stopniu porucznika, wstąpił do Akademii Sztabu Generalnego w Wiedniu, ukończywszy ją w przededniu wybuchu I wojny światowej, w lipcu 1914. Skierowany też został od razu do Kwatery Głównej Armii austriackiej, a stamtąd do Sztabu Dowództwa I Armii.

W 1915 awansował na rotmistrza SG Rozpoczął starania o zezwolenie na wstąpienie do Legionów Polskich, ale go nie otrzymał. Był w 1915 kolejno szefem Sztabu 130 Brygady Górskiej i zastępcą szefa Sztabu 55 Dywizji Piechoty. Przydzielony wreszcie 28 maja 1916 do Dowództwa Legionów Polskich, pełnił w nim funkcję szefa Sztabu, awansując na majora SG.

Dnia 9 października 1917 przeszedł do Polskiego Korpusu Posiłkowego, wciąż jako szef Sztabu. Po przejściu II Brygady Legionów dnia 6 marca 1918 pod Rarańczą do Rosji, major SG A. Nieniewski został internowany w Nagy-Szólös, na Węgrzech.

Do Wojska Polskiego zgłosił się w listopadzie 1918, w stopniu podpułkownika SG. Został zastępcą szefa Sztabu Generalnego, gen. Stanisława Szeptyckiego. Pełnił tę funkcję do 1 maja 1919.

Po przybyciu do Polski Armii gen. J. Hallera został 17 czerwca 1919 szefem Sztabu tej Armii. Od 1 września był kolejno szefem Sztabu: frontu południowo-zachodniego, pomorskiego, I armii (marzec – maj 1920), wreszcie Dywizji Litewsko-Białoruskiej. W tym czasie otrzymał awans na pułkownika SG.

Od 6 do 29 lipca 1920 płk SG A. Nieniewski dowodził 5 PSK.

Dnia 1 sierpnia przeszedł do Grupy Operacyjnej Jazdy gen. A. Karnickiego, jako zastępcą dowódcy. Grupa została rozwiązana dnia 11 sierpnia. Wobec decydującego momentu uderzenia znad Wieprza, celem odparcia inwazji bolszewickiej, płk SG A. Nieniewski został mianowany dowódcą IV Brygady Jazdy, która miała rozpocząć natarcie.

Płk SG A. Nieniewski objął dowództwo Brygady 17 sierpnia, nazajutrz po bitwie pod Cycowem. Poprowadził Brygadę w pogoń za uchodzącymi armiami wroga. Dnia 16 sierpnia otrzymał z Naczelnego Dowództwa WP rozkaz uformowania z IV Brygady Jazdy, po dołączeniu poszczególnych oddziałów jezdnych, Grupy Operacyjnej płk. Nieniewskiego. Podzielił też IV Brygadę na dwie Brygady, „A” i „B”, po czym ruszył na Suwalszczyznę, celem wyparcia z niej Litwinów. Grupa Operacyjna uczestniczyła w zdobyciu mostu pod Druskiennikami, walkach pod Lidą i dalszym pościgu na Białorusi. Została rozwiązana 8 października, a płk Nieniewski objął ponownie dowództwo IV Brygady Jazdy, sprawując je do 30 października 1920.

Od listopada 1920 do stycznia 1921 płk SG A. Nieniewski był na kursie dla generałów i wyższych dowódców w Warszawie, po czym pozostał przez pewien czas w dyspozycji szefa Sztabu Generalnego Wojsk Polskich.

Został następnie mianowany dowódcą, najpierw VII Brygady Piechoty, potem 10 Dywizji Piechoty, a od 1 kwietnia do 1 października 1925 zastępcą komendanta Wyższej Szkoły Wojennej. Ponadto był w tym okresie kierownikiem Kursu Oficerów Sztabowych w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu.

W czasie wydarzeń majowych 1926 roku płk A. Nieniewski zajął stanowisko wrogie w stosunku do Marszałka J. Piłsudskiego. W wyniku tego został z dniem 31 stycznia 1928 przeniesiony w stan spoczynku, w stopniu pułkownika dyplomowanego.

W 1945 łudząc się, że stosunki w Polsce pod reżimem komunistycznym ulegną ewolucji, zgłosił się do służby w wojsku tegoż reżimu. Na okres dwóch miesięcy był mianowany szefem Dowództwa Okręgu Wojskowego Poznań, po czym przeniesiony w stan spoczynku. Zaczął pracować w Państwowych Nieruchomościach Ziemi, jako dyrektor Okręgu Olsztyńskiego PNZ.

Zmarł w Olsztynie w kwietniu 1947 roku.

8. OBUCH-WOSZCZATYŃSKI Władysław, ur. 1877 w majątku Niedźwiadek Wielki, na Suwalszczyźnie oficer zawodowy armii Cesarstwa Rosyjskiego, artylerzysta konny. Od 1914 roku, w randze kapitana, był dowódcą Dywizjonu Artylerii Konnej Dywizji Jazdy Kaukaskiej, na froncie niemieckim.

Na początku 1916, awansowany na podpułkownika, Wł. Obuch-Woszczatyński objął dowództwo Polskiego Ułańskiego Dywizjonu, zawiązku 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Polski Pułk Ułanów sformował się w czasie nieobecności ppłk. Obuch-Woszczatyńskiego, który na początku 1917 wyjechał do Moskwy, dla uzgodnienia z Dowództwem rosyjskim spraw jego organizacji. Do Pułku już nie powrócił. Z Moskwy przybył jesienią 1917 do Mińska, współdziałając z gen. J. Dowbor-Muśnickim w formowaniu I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

W kwietniu 1918 ppłk Wł. Obuch-Woszczatyński objął dowództwo trzybaterijnego Dywizjonu Artylerii Konnej w Bobrujsku.

Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu na Wschodzie przez Niemców, w czerwcu 1918, został przez wojskowe władze niemieckie przewieziony na teren Królestwa Polskiego. Tam w grudniu 1918, rozkazem Naczelnika Państwa i Wodza Naczelnego Wojsk Polskich, otrzymał zadanie sformowania 12 Pułku Ułanów przy Dywizji Litewsko-Białoruskiej i mianowany jego dowódcą. Dnia 30 grudnia 1915 roku Pułk, na razie dwuszwadronowy, został przemianowany na 10 Pułk Ułanów, pod dowództwem płk. Obuch-Woszczatyńskiego.

W pierwszych dniach września 1919 płk. Obuch-Woszczatyński objął, w charakterze p.o. dowódcy, II Brygadę Jazdy, sprawując dowództwo do 27 października 1919.

Dnia 8 kwietnia 1920 został przesunięty do Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, pozostając w nim do końca działań wojennych.

Był potem, przypuszczalnie, w Oficerskim Trybunale Orzekającym (OTO).

Przeszedł w stan spoczynku, w stopniu pułkownika, w 1924 roku.

Zmarł w Warszawie w latach trzydziestych XX wieku.

9. ORZECZOWSKI-OKSZA względnie OKSZA-ORZECZOWSKI Władysław, ur. 1875 w pow. przemyskim. Po ukończeniu gimnazjum w Przemyślu wstąpił do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, którą ukończył w stopniu podporucznika. Otrzymał następnie przydział do 3 Pułku Ułanów austriackich. W Pułku tym walczył na frontach rosyjskim i włoskim, awansowany stopniowo na porucznika, rotmistrza, majora i podpułkownika. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w stopniu podpułkownika, do 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 2 Pułk Szwoleżerów.

Awansowany na pułkownika w sierpniu 1919 Wł. Oksza-Orzechowski został mianowany dowódcą 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Dowodził nim na froncie pomorskim. W związku z przygotowaniem ofensywy na Ukrainę płk Wł. Oksza-Orzechowski został mianowany 17 kwietnia 1920 dowódcą V Brygady Jazdy.

V Brygada Jazdy, wraz z IV, sformowały 1 Dywizję Jazdy gen. Romera. Płk Wł. Oksza-Orzechowski dowodził V Brygadą Jazdy w triumfalnym marszu nad Dniepr, potem w odwrocie nad Styr, do końca lipca 1920. Dnia 1 sierpnia został mianowany dowódcą 2 Dywizji Jazdy, w skład której weszła I i IV Brygada Jazdy. Dywizje Jazdy 1 i 2 sformowały Grupę Operacyjną Jazdy gen. J. Sawickiego. Grupa Operacyjna Jazdy toczyła ciężkie boje na Wołyniu do 12 sierpnia 1920, po czym została rozwiązana. Ponieważ sytuacja na froncie północno-wschodnim wymagała wzmocnienia, przez przesunięcie kilku Pułków Jazdy, 2 Dywizja Jazdy uległa rozwiązaniu. Płk Wł. Oksza-Orzechowski powrócił nominalnie na stanowisko dowódcy V Brygady Jazdy, ale faktycznie Brygada ta przestała istnieć, gdyż formujące ją uprzednio Pułki przeszły do innych Brygad. Stan ten nie uległ zmianie do końca wojny, tzn. do 18 października 1920. Płk Wł. Oksza-Orzechowski pozostawał przez cały ten okres w Sztapie Generalnym.

W 1921 płk Wł. Oksza-Orzechowski został zastępcą Generalnego Inspektora Jazdy (od 1923 – Kawalerii), sprawując tę funkcję do końca maja 1926.

Przeniesiony do rezerwy w 1927, zmarł w latach trzydziestych, przypuszczalnie we Lwowie.

10. STABLEWSKI Erazm Władysław, ur. 1885. Oficer zawodowy armii Cesarstwa Niemieckiego, w Pułku kirasjerów Cesarzowej Augusty-Wiktorii, we Wrocławiu, podporucznik w 1907. W 1917, na froncie, awansował na rotmistrza. Przeszedł do Wojska Polskiego wiosną 1919, do 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 16 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Awansował na majora w 1919, na podpułkownika w kwietniu 1920.

W połowie lipca 1920 ppłk E. Stablewski otrzymał zlecenie sformowania, przy szwadronie zapasowym 15 Pułku Ułanów Poznańskich, 115 Pułku Ułanów. Pułk został sformowany do 27 lipca i natychmiast wyruszył na front północno-wschodni.

Dnia 29 lipca 1920, w Ostrołęce, ppłk E. Stablewski został mianowany dowódcą tegoż Pułku. Sprawował dowództwo do końca grudnia 1920, z przerwą od 31 sierpnia do 17 września, w którym to okresie pełnił obowiązki dowódcy VIII Brygady Jazdy, zastępując nieobecnego chwilowo płk. St. Grzmot-Skotnickiego. Po zakończeniu działań wojennych awansowany na pułkownika w 1921, do 1923 pozostawał w Dowództwie DOK VII, w Poznaniu.

W 1923 płk E. Stablewski został szefem Wydziału Jazdy (następnie Kawalerii) w Departamencie Kawalerii MSWojsk., pozostając na tym stanowisku do czerwca 1924.

W czerwcu 1924 został p.o. dowódcy XV Brygady Kawalerii „Grudziądz”, sprawując tę funkcję do 1925. Na własną prośbę został przeniesiony do rezerwy. We wrześniu 1939 nie został zmobilizowany. Wsiedlony przez Niemców z Poznańskiego do Warszawy, zmarł tam w latach czterdziestych, w czasie okupacji niemieckiej.

B. Dowodzący Brygadami Kawalerii Polskiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej

1. BUDKOWSKI Henryk, ur. 1879 w Mińsku Mazowieckim. Po ukończeniu tam gimnazjum rozpoczął studia w Instytucie Technologicznym w Charkowie. Powołany w 1899 do służby w wojsku rosyjskim, ukończył w 1901 Szkołę Kawalerii w Elizawetgradzie, w stopniu korneta. Otrzymał przydział do 13 Pułku Ułanów rosyjskich. Wojnę rozpoczął w tym Pułku. W sierpniu 1914, jako podrotmistrz, został ciężko ranny na froncie niemieckim. Po wyleczeniu się uzyskał zezwolenie na przejście do Legionu Puławskiego. Tam sformował 13 stycznia 1915 roku 1 szwadron Jazdy, a latem tegoż roku, dwuszwadronowy Dywizjon. Został w tym czasie awansowany na rotmistrza.

W lipcu 1915 został odwołany do 13 Pułku Ułanów rosyjskich i mianowany dowódcą dywizjonu tegoż Pułku. Był ponownie ranny we wrześniu 1915.

W lutym 1917 został przeniesiony do piechoty rosyjskiej, na dowódcę batalionu. Awansowany na podpułkownika, został zastępcą dowódcy Pułku, a od lipca 1917 dowódcą Pułku Strzelców Piesznych.

30 listopada 1917, w randze pułkownika, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu Korpusu w czerwcu 1918 przedostał się przez Murmań do Francji, towarzysząc gen. J. Hallerowi, jako członek Misji Francusko-Polskiej.

We Francji, od 9 września 1918 do 10 kwietnia 1919, był komendantem Centrum Wyszkolenia Armii Polskiej we Francji, w Quintin (Department Côtes-du-Nord).

Po powrocie do Polski z „Błękitną Armią”, w maju 1919, został oficerem do szczególnych zleceń przy gen. J. Hallerze, potem komendantem Kwatery Głównej. Od lutego 1920 do grudnia 1922 był zastępcą komendanta m.st. Warszawy.

W 1923 był na Kursie wyższych dowódców, po czym w grudniu 1924 otrzymał nominację na dowódcę XVII Brygady Kawalerii „Hrubieszów”. Dowództwo sprawował do maja 1927, po czym przeszedł do OTO.

Zmarł w Warszawie w październiku 1928 roku.

2. GIESZKOWSKI WOLFF PLOTTEGG Ryszard, ur. 1888 w Modar (Czechy). Ukończył Szkołę Wojskową w Košicach i Mährisch Weisskirchen, w latach 1901–1908, po czym dostał skierowanie do 6 Pułku Ułanów austriackich. W czasie wojny był na froncie rosyjskim. W 1917 otrzymał awans na majora.

Przeszedł do Wojska Polskiego z dniem 1 listopada 1918, w stopniu podpułkownika. Wraz z ppłk. R. Kaweckim organizował 6 Pułk Ułanów, który w maju 1919 złączył się w jedno z 6 Pułkiem Ułanów Kaniowskich.

W 1919 ppłk R. Gieszkowski Wolff Plottegg został instruktorem jazdy w Oficerskiej Szkole Jazdy w Starej Wsi koło Przemyśla.

Awansowany na pułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, przeszedł 15 sierpnia do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, na instruktora.

Dnia 1 marca 1921 został mianowany dowódcą 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Sprawował dowództwo do grudnia 1927, po czym został dowódcą X Brygady Kawalerii „Rzeszów”. Pozostawał na tym stanowisku do marca 1930. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

Zmarł najprawdopodobniej w latach czterdziestych w Krakowie, w czasie okupacji niemieckiej.

3. GRABOWSKI Józef, był dowódcą XI Brygady Kawalerii „Augustów” od roku 1924 do 1928. Nie udało się odnaleźć żadnych danych dotyczących jego personaliów, a zwłaszcza kariery wojskowej. Przeszedł przypuszczalnie w 1928 do rezerwy (Grabowski Józef figuruje, jako mianowany dowódcą XI Brygady Kawalerii „Augustów”, w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wojskowych. Nie wymienia go Rocznik Oficerski 1928, stąd wniosek, że w 1928 był w rezerwie. Dalsze jego losy są również nieznane).

4. KOISZEWSKI Mikołaj Antoni, ur. 1889 w Warszawie. Ukończył w 1906 Korpus Kadetów w Poławie, a w 1914 Mikołajewską Szkołę Kawalerii i Oficerską Szkołę Kawalerii w Petersburgu, jako oficer zawodowy.

W grudniu 1917, będąc rotmistrzem, przyprzewodził do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów, oddział sformowany z oficerów i żołnierzy Polaków, z 14 Dywizji Kawalerii rosyjskiej. Został w styczniu 1918 dowódcą 3 szwadronu 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu przez Niemców został przez nich ewakuowany do Królestwa, gdzie w listopadzie 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego, do 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanię 1919 i większą część 1920 roku. Awansował na pułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Dnia 6 września 1920 został dowódcą 12 Pułku Ułanów Podolskich. Sprawował dowództwo do 1 czerwca 1924, po czym został mianowany dowódcą XIII Brygady Kawalerii „Płock”. Pozostawał na tym stanowisku do 1928. W roku tym otrzymał nominację na komendanta Placu miasta Lublin. Pełnił tę funkcję do 1931, po czym przeszedł w stan spoczynku.

Po klęsce wrześniowej 1939 pozostał w Polsce, będąc czynnym w ZWZ, a następnie w AK. Aresztowany przez Gestapo w 1943, w Warszawie, został wywieziony do Oświęcimia i tam zmarł lub został zamordowany w 1943 albo 1944 roku.

5. KULESZA-HANKA lub HANKA-KULESZA Stefan, ur. 1892. Po ukończeniu gimnazjum w Kongresówce wyjechał na wyższe studia do Gandawy, w Belgii. Tam wstąpił do „Strzelca”, stając się podoficerem. Latem 1914 przybył do Krakowa, gdzie odbył przeszkolenie wojskowe. Dnia 6 sierpnia 1914 był jednym z „siódemki” patrolu Beliny na Jędrzejów, Miechów i Słomniki.

Służył potem w 1 Pułku Ułanów Legionowych, awansując stopniowo na podporucznika i porucznika, do 15 sierpnia 1917. W związku z „kryzysem przysięgowym”

został internowany w Beniaminowie do września 1915. Po zwolnieniu z obozu zgłosił się do Wojska Polskiego, do 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich.

Dnia 1 stycznia 1920 awansował na rotmistrza, obejmując dowództwo szwadronu. Większą część kampanii 1918–1920 odbył w tym Pułku.

Dnia 1 sierpnia 1920 Stefan Hanka-Kulesza, w stopniu majora, objął dowództwo nowo sformowanego 201 Pułku Szwoleżerów. Dowodził nim do 17 sierpnia, dnia, w którym został ciężko ranny w boju pod Ćwiklinem. Po wyleczeniu objął ponownie dowództwo Pułku z dniem 1 stycznia 1921 roku. W kwietniu 1922 roku Pułk otrzymał nazwę 3 Szwoleżerów Mazowieckich. Stefan Hanka-Kulesza, awansowany w 1923 na podpułkownika, a 1 stycznia 1926 na pułkownika, sprawował dowództwo Pułku do 1930 roku.

W marcu 1930 płk St. Hanka-Kulesza został mianowany dowódcą XVII Brygady Kawalerii „Hrubieszów”. Sprawował dowództwo do chwili sformowania Brygady w 1937.

W lipcu 1939 został dowódcą Kresowej Brygady Kawalerii, wyprowadzając ją do boju 1 września. Dnia 5 września został zdjęty z dowództwa, ponieważ nie zdołał z Brygadą utrzymać mostów na Warcie pod Sieradzem.

Sformował następnie z rozproszonych oddziałów Podgrupę, z którą dołączył do Grupy Operacyjnej „Dubno” gen. St. Strzemińskiego. Podgrupa walczyła od 20 do 25 września nad Bugiem, ale ulegając przewadze wrogich sił, zmuszona została do złożenia broni.

Płk Stefan Hanka-Kulesza przebywał przez resztę wojny w niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w czerwcu 1964 roku.

6. MOCHNACKI Marian, ur. 1884 we Lwowie, ukończył Akademię Wojskową w Wiener Neustadt, zostając oficerem zawodowym kawalerii austriackiej w 7 Pułku Ułanów austriackich. W Pułku tym przebył całą wojnę 1914 – październik 1918, awansowany w 1917 na majora. Przeszedł do Wojska Polskiego, do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego w listopadzie 1916. W tym też Pułku odbył kampanię 1919–1920.

Został awansowany na podpułkownika w 1920 roku. Po ustaniu działań wojennych ppłk M. Mochnacki został skierowany na I kurs doszkolenia w Wyższej Szkole Wojennej, który ukończył jako podpułkownik SG w 1922.

Na początku 1923 został mianowany szefem Sztabu DOK Toruń, a 15 sierpnia awansowany na pułkownika SG. Pozostawał na stanowisku szefa Sztabu do 1929. W tym roku został mianowany dowódcą XIII Brygady Kawalerii „Płock”, pozostając nim do końca 1934 roku. Przeszedł w 1935 roku w stan spoczynku.

W chwili wybuchu wojny, we wrześniu 1939, nie został prawdopodobnie zmobilizowany. Jesienią 1939 został we Lwowie aresztowany przez NKWD. Po dłuższym

pobycie w więzieniu Brygidki we Lwowie został wywieziony do Charkowa, gdzie wyładowany na dworcu kolejowym 3 czerwca 1941, zmarł z wycieńczenia lub został zamordowany.

7. OSTROWSKI Michał, ur. 1873 w Wadowicach, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Nie dało się ustalić przebiegu jego służby w wojsku austriackim. Prawdopodobnie był w którymś z Pułków Ułanów Obrony Krajowej.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w stopniu majora. Nie dało się odnaleźć żadnych danych odnośnie do działalności majora, następnie podpułkownika M. Ostrowskiego w czasie kampanii 1919–1920. Możliwe, że był w Sztapie lub Dowództwie którejś z Armii. W każdym razie nie dowodził żadnym z Pułków Jazdy.

W 1923 otrzymał nominację na dowódcę IV Brygady Kawalerii „Suwałki”. Sprawował dowództwo do 1924, po czym przeszedł na stanowisko dowódcy do XVIII Brygady Kawalerii „Podlaskiej” w Białymstoku. Pozostał na tym stanowisku do 1927. W 1928 przeszedł w stan spoczynku, w stopniu pułkownika.

Nie do odnalezienia były dane dotyczące jego dalszych losów.

8. PIEKARSKI Konrad, ur. 1885 w Kieleckiem, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. Po ukończeniu jednej ze szkół oficerskich Kawalerii został skierowany do któregoś z Pułków Zamujskich. Wziął w nim udział w walkach na froncie niemieckim, po czym powrócił na Syberię.

Na początku 1918, w związku z formowaniem w głębi Rosji 5 Polskiej Dywizji Syberyjskiej, sformował w Omsku, nad górnym Irtyszem, konny szwadron zwiadowców. Szwadron ten, przewieziony do Rosji europejskiej, rozwinął się stopniowo w Dywizjon, a następnie Pułk, przyjmując nazwę 1 Pułku Ułanów 5 Dywizji Syberyjskiej. Dowództwo jego objął K. Piekarski, awansowany w międzyczasie na podpułkownika.

Po kapitulacji 10 stycznia 1920 roku 5 Dywizji Syberyjskiej K. Piekarski, wraz z grupą oficerów i żołnierzy, przedostał się do Mandżurii chińskiej. Po licznych perypetiach dostał się do portu Dajren, a stamtąd statkiem do Polski, gdzie przybył na początku sierpnia 1921. Wziął jeszcze udział w walkach, w Dowództwie Brygady Syberyjskiej. Awansował na pułkownika, ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919.

W lipcu 1922 płk K. Piekarski został mianowany dowódcą 1 Pułku Strzelców Konnych. Dowództwo sprawował do 30 kwietnia 1924.

W 1927 został dowódcą XVII Brygady Kawalerii „Hrubieszów”. Pozostawał na tym stanowisku do 1929. Przeszedł w stan spoczynku w 1930 roku. Jego dalszych losów nie udało się ustalić.

9. POTEN Gwido Erwin, ur. przypuszczalnie w Czerniowcach w 1879, był Austriakiem. Nie nauczył się nigdy poprawnego mówienia po polsku. Po ukończeniu Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt, wszedł w stopniu podporucznika do 4 Pułku

Ułanów austriackich. Na początku I wojny światowej, w składzie tego Pułku, walczył na froncie rosyjskim w Kongresówce.

W 1915 był awansowany na rotmistrza, a w 1918 na majora. Po rozpadzie Monarchii Austro-Węgierskiej i rozbrojeniu 4 Pułku Ułanów przez ppłk. Belinę, w listopadzie 1918 wstąpił do Wojska Polskiego, w stopniu majora, prawdopodobnie do 2 Pułku Ułanów Legionowych (2 Pułk Szwoleżerów). W pierwszym okresie był w Sztabach. Od września 1919 do maja 1920 w Szkołach Podchorążych Jazdy, jako instruktor jazdy i szef szwadronu. Awansował na pułkownika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

We wrześniu 1921 płk G.E. Poten został mianowany dowódcą 1 Pułku Ułanów Poznańskich. Wybitny jeździec sportowy, płk Poten brał nie tylko udział w szeregu konkursów hippicznych, ale rozwinął również ducha sportowego w kadrach oficerskich swego Pułku, który zajął potem pierwsze miejsce w sporcie jeździeckim, spośród 40 Pułków Kawalerii i 11 Artylerii Konnej.

Płk G.E. Poten sprawował dowództwo 15 Pułku Ułanów Poznańskich do 15 sierpnia 1924. Z dniem tym został mianowany dowódcą XVI Brygady Kawalerii „Lwów”. Pozostawał na tym stanowisku do 1928 roku Przeszedł następnie do OTO we Lwowie. Przeniesiony w stan spoczynku w 1936, pozostał na stałe we Lwowie. Tam też zastał go najazd bolszewicki we wrześniu 1939. Został aresztowany przez NKWD i uwięziony w Brygidkach.

Zmarł lub został zamordowany w tym więzieniu w 1940 roku.

10. POŻERSKI Mieczysław, ur. 1884, był, jak można domniemywać, oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Zgłosił się do Wojska Polskiego w Królestwie na przełomie lat 1918/19, otrzymując przydział do 1 Pułku Szwoleżerów. W czasie kampanii 1919–1920 był w Sztabach i Dowództwach Armii.

Awansował na pułkownika 1 czerwca 1919. Po zakończeniu działań wojennych został skierowany, jako pułkownik 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, na I Kurs Doszkalający w Wyższej Szkole Wojennej w latach 1921–1922. Był następnie, jako pułkownik SG, w dyspozycji Generalnego Inspektora Jazdy (od 1923 – Kawalerii). W 1924 otrzymał nominację na dowódcę XIV Brygady Kawalerii „Toruń”. Dowództwo sprawował do 1929, po czym przeszedł w stan spoczynku.

Nie został zmobilizowany w 1939 i pozostał na terenach okupowanych przez Niemców. Aresztowany przez Gestapo został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau i tam zamordowany w 1943 roku.

11. WOŁKOWICKI Włodzimierz, ur. w 1881 w Suwałkach, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Zgłosił się do Wojska Polskiego na przełomie lat 1918/19. Od września 1918 do maja 1919 był komendantem Szkoły Jazdy w Starej Wsi, potem w Sztabach różnych jednostek Kawalerii.

26 marca 1921 płk Włodzimierz Wołkowicki został mianowany dowódcą 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Dowodził nim do października 1924, po czym otrzymał

nominację na dowódcę IV Brygady Kawalerii „Suwałki”. Pozostawał na tym stanowisku krótko, na przełomie lat 1924/25. Był potem w dyspozycji Generalnego Inspektora Kawalerii. Przeszedł w stan spoczynku 30 września 1927 roku.

W 1940 roku został przez Gestapo wzięty jako zakładnik i zamordowany w Warszawie.

Pełniący obowiązki dowódców, względnie dowódcy sformowanych dorywczo Brygad Kawalerii

12. BOGUSZ-ZEMBLIC Roland Włodzimierz Karol, ur. w 1888 we Lwowie. Po ukończeniu tam gimnazjum wstąpił do Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt. Skierowany w stopniu podporucznika do 4 Pułku Ułanów austriackich, został oficerem zawodowym Kawalerii. W Pułku tym był od 1914 do października 1918, na frontach: rosyjskim, rumuńskim i włoskim.

Awansował w 1918 na rotmistrza. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Awansowany w 1919 na majora, kampanię 1919–1920 odbył w Sztabach i Dowództwach większych jednostek Kawalerii. W grudniu 1920 został zastępcą i p.o. dowódcy IX Brygady Jazdy, której nominalny dowódca, płk St. Grzmot-Skotnicki, był w tym czasie Głównym Instrukтором Wyszkołenia Bojowego w Centrum Wyszkołenia w Grudziądzu.

Dnia 1 stycznia 1921 R. Bogusz-Zemblic otrzymał awans na podpułkownika, a w marcu 1921 nominację na dowódcę 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Do początku maja sprawował dowództwo zarówno IX Brygady Jazdy, jak i Pułku.

W 1922 został skierowany na roczny kurs doszkoleniowy do Wyższej Szkoły Wojskowej. Po jego ukończeniu, jako podpułkownik SG, pozostawał w dyspozycji Generalnego Inspektoratu Kawalerii.

W październiku 1927 został dowódcą 19 Pułku Ułanów Wołyńskich, od 1930 noszącego nazwę „im. gen. Edmunda Różyckiego”. W 1929 otrzymał awans na pułkownika. Opuścił Pułk w 1931, otrzymując nominację na komendanta Placu miasta Lublin. Przeszedł w stan spoczynku w 1934. W 1939 roku nie został zmobilizowany. Przedostał się, prawdopodobnie na początku wojny, do Francji, a następnie do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w sierpniu 1964 roku.

13. KACZKOWSKI Franciszek, ur. 1877 w Grajewie, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, jaką szkołę wojskową ukończył i w którym pułku kawalerii rosyjskiej służył. Również nie udało się odnaleźć, czy był w I Polskim Korpusie na Wschodzie. Do Wojska Polskiego wszedł zapewne na przełomie lat 1918/19, w stopniu podpułkownika.

Od 1 marca do 30 lipca 1919 był instruktorem w Oficerskiej Szkole Jazdy w Warszawie. Awansowany na pułkownika, przeszedł do 13 Pułku Ułanów, od lipca 1920 na zastępcę dowódcy Pułku. Funkcję tę pełnił do 15 października 1920. Z dniem tym został mianowany dowódcą 1 Pułku Ułanów Grodzieńskich, na terenie Litwy Środkowej. Opuścił Pułk po jego połączeniu z 23 Pułkiem Ułanów Nadniemeńskich, w 23 Pułk Ułanów Grodzieńskich, w dniu 30 maja 1921.

Pułkownik F. Kaczkowski powrócił na tereny Rzeczypospolitej, aby 25 listopada 1921 objąć dowództwo 9 Pułku Strzelców Konnych. Sprawował je do 31 grudnia 1927.

W 1928 płk F. Kaczkowski został p.o. dowódcy XI Brygady Kawalerii „Augustów”. Pozostawał na tym stanowisku do rozwiązania Brygady, z końcem 1928. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

Zmarł w Warszawie 10 listopada 1962 roku.

14. KOWALCZEWSKI Ignacy Włodzimierz, ur. 1895. W 1914 wstąpił na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, w którym został podoficerem. Internowany potem w Beniaminowie został zwolniony we wrześniu 1918. W grudniu 1918 zgłosił się do 3 Pułku Ułanów, w którym odbył całą kampanię 1919–1920, w randze podporucznika i porucznika.

Po wojnie awansował na rotmistrza, a 1 czerwca 1924 na majora.

Przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, zostając w 1927 zastępcą dowódcy Pułku. Sprawował tę funkcję do kwietnia 1930.

Dnia 25 marca 1931 mjr I.Wł. Kowalczewski został dowódcą 5 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na podpułkownika w 1935, sprawował dowództwo tego Pułku do 1936.

W 1938 otrzymał nominację na dowódcę 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich, który w 1939 otrzymał szefostwo honorowe Króla Bolesława Chrobrego. W tymże roku ppłk I.W. Kowalczewski otrzymał awans na pułkownika.

1 września 1939 wyprowadził Pułk do walki, dowodząc nim do 16 września. W dniu tym został p.o. dowódcy Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, w związku ze sformowaniem przez jej dowódcę, gen. bryg. dr. R. Abrahama, Grupy Kawalerii swego imienia.

Wprowadził Wielkopolską Brygadę Kawalerii do oblężonej Warszawy, uczestnicząc w jej obronie. Dnia 27 września, w dniu kapitulacji stolicy, płk Kowalczewski dostał się do niewoli niemieckiej. Po uwolnieniu z oflagu, w 1944, wyjechał do Włoch, do 2 Korpusu Polskiego. Tam odbył paromiesięczny staż dowodzenia pułkiem kawalerii zmotoryzowanej w Pułku Ułanów Karpackich. Został mianowany dowódcą 4 Pułku Pancernego „Skorpion”. Dowodził nim do końca wojny, w kampanii włoskiej.

Po zakończeniu działań wojennych wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Penley, w Anglii, w grudniu 1976 roku.

15. MICHALSKI-ŁODZIA lub ŁODZIA-MICHALSKI Leonard Jerzy, ur. 1894 w Lubelskiem. Wstąpił w 1914, jako prosty ułan, do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. W 1917 został porucznikiem. W sierpniu 1917, w związku z „kryzysem przysięgowym”, był internowany w Beniaminowie. Zwolniony z obozu we wrześniu 1918 zgłosił się do formowanego w Lubelskiem 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył całą kampanię 1919–1920.

W 1921 otrzymał awans na rotmistrza. W 1922 ukończył kurs doszkoleniowy młodszych oficerów. W 1926, awansowany na majora, został zastępcą dowódcy 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Pełnił tę funkcję do 1930.

Awansowany na podpułkownika, został w 1932 mianowany dowódcą 3 Pułku Strzelców Konnych, którym dowodził do 4 czerwca 1935. W tym okresie otrzymał awans na pułkownika.

Od 5 lipca 1935 do 26 sierpnia 1939 płk Łodzia-Michalski był dowódcą 7 Pułku Ułanów Lubelskich, któremu przyznane zostało w tym okresie szefostwo honorowe gen. Kazimierza Sosnkowskiego.

Dnia 26 sierpnia 1939 płk Łodzia-Michalski został mianowany zastępcą dowódcy X Zmotoryzowanej Brygady Kawalerii. W końcu września 1939, po stoczonych walkach, przeszedł wraz z Brygadą na Węgry. Stamtąd udało mu się przedostać do Francji. Po kapitulacji tejże wyjechał do wielkiej Brytanii. Był tam inspektorem pociągów pancernych, a następnie komendantem Centrum Wyszkozenia Broni Pancernej. Po zakończeniu działań wojennych płk L.J. Łodzia-Michalski pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w kwietniu 1963 roku.

16. MILEWSKI Edward, ur. 1894 na Wileńszczyźnie. Po ukończeniu gimnazjum odbył jednoroczną służbę wojskową w kawalerii rosyjskiej, uzyskując stopień chorążego. Wiosną 1918 przeszedł do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w I Polskim Korpusie na Wschodzie. Po zrekonstruowaniu Pułku w Rzeczypospolitej, w grudniu 1918, zgłosił się doń ponownie. Odbył całą kampanię 1919–1920 w tym Pułku, awansując na podporucznika i porucznika, a w 1921 na rotmistrza. Do 1930 był dowódcą szwadronu zapasowego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, awansowany z dniem 1 stycznia 1927 na majora.

Od 1930 do 1934 był zastępcą dowódcy 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, awansowany w 1932 na podpułkownika.

W 1934 objął dowództwo 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich. W 1935 był na kursie dla oficerów Sztabu Kawalerii w Centrum Wyszkozenia Kawalerii (CWK) w Grudziądzu, po czym w 1936 awansował na pułkownika. W 1938 dowodzony przez niego 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich otrzymał szefostwo honorowe płk. Jana Koziatulskiego.

Dnia 1 września 1939 wyprowadził Pułk do walki z hitlerowskim najeźdźcą, w składzie Suwalskiej Brygady Kawalerii, która od 10 września, wraz z Podlaską Brygadą Kawalerii, sformowała Zgrupowanie Kawalerii „Zaza” gen. bryg. Z. Podhorskiego.

18 września, w związku z przeorganizowaniem Zgrupowania Kawalerii „Zaza”, wynikającym z utraty łączności z Dowództwem Podlaskiej Brygady Kawalerii, płk E. Milewski został dowódcą Brygady Kawalerii noszącej kryptonim „Edward”, a grupującej trzy Pułki Suwalskiej Brygady Kawalerii. Walczył na jej czele do dnia 6 października 1939, po czym zmuszony był złożyć broń. W dniu tym dostał się do niewoli niemieckiej. Zwolniony w 1945 z oflagu, wyjechał do Włoch, do 2 Korpusu Polskiego.

We wrześniu 1945, już po zakończeniu działań wojennych, został dowódcą 25 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pełnił dowództwo do sierpnia 1947, do rozformowania Pułku. Wyjechał następnie do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie 26 stycznia 1951 roku.

17. PLISOWSKI Kazimierz, ur. 1896 w Nowosiółce, pow. bałcki, na Podolu. Po ukończeniu Szkoły Kawalerii w Elizawetgradzie został oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. W styczniu 1913, w stopniu korneta, zgłosił się do I Korpusu Polskiego na Wschodzie, otrzymując przydział do 3 Pułku Ułanów, w którym brat jego Konstanty (późniejszy generał WP) dowodził 4 szwadronem.

Po kapitulacji Korpusu, wraz z bratem przedostał się do Noworosyjska. Wszedł tam do Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, w stopniu porucznika, mając zleczone dowództwo 2 szwadronu.

Z Pułkiem tym, dowodzonym przez mjr. Konstantego Plisowskiego, przybył 15 czerwca 1919 pod Stanisławów. Tam Pułk otrzymał nr 14 Ułanów, a w krótkim czasie zdobył zaszczytne miano „Jazłowieckich”. W Pułku tym odbył porucznik, a wkrótce rotmistrz, Kazimierz Plisowski, całą kampanię wojenną 1919–1920, pozostając w nim do 1926. W latach 1925 i 1925 był komendantem Szkoły Podchorążych Kawalerii przy 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie.

Przeszedł w 1926 roku do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich, w latach 1926–1928 będąc kwatermistrzem. W 1928 otrzymał awans na podpułkownika.

Od kwietnia 1929 do października 1932 ppłk Kazimierz Plisowski był zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Awansowany w 1932 na pułkownika, został 11 października 1932 dowódcą 10 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał na tym stanowisku do 17 marca 1937 roku. Przeszedł następnie na dowódcę 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. Józefa Dwernickiego. Wyprowadził 1 września 1939 roku Pułk do walki z hitlerowskim najeźdźcą.

10 września dowódca Suwalskiej Brygady Kawalerii, gen. bryg. Z. Podhorski, sformował Zgrupowanie Kawalerii „Zaza” i przekazał płk. Kazimierzowi Plisowskiemu dowództwo Suwalskiej Brygady Kawalerii.

19 września, po przeorganizowaniu Zgrupowania Kawalerii „Zaza”, płk K. Plisowski objął dowództwo przeorganizowanej Brygady Kawalerii, noszącej kryptonim „Plis”, a złożonej z 2 Pułku Ułanów Grochowskich i należących do Podlaskiej Bryga-

dy Kawalerii: 10 Pułku Ułanów Litewskich, dywizjonu 5 Pułku Ułanów Zasławskich i szwadronu pionierów.

Po stoczeniu walk w składzie Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie” gen. Franciszka Kleeberga Brygada Kawalerii „Plis” złożyła 6 października, pod Kockiem, broń przed wojskami niemieckimi. Płk Kazimierz Plisowski dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu, w 1943 roku, wrócił do Polski. Udało mu się uniknąć wciągnięcia do wojska reżimu warszawskiego.

Zmarł w Warszawie 12 grudnia 1962 roku.

18. TARNASIEWICZ-HELDUT, względnie HELDUT-TARNASIEWICZ Edmund Waław, ur. 1892 w Grodzieńskim. Odbił służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej, uzyskując stopień porucznika. Przeszedł do Wojska Polskiego z początkiem 1919, prawdopodobnie do 10 Pułku Ułanów. Odbił w nim kampanię 1919 i część 1920 roku.

Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1920, wstąpił do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, pozostając w nim do końca wojny. Przeszedł następnie do 201 Pułku Szwoleżerów, awansując na majora 1 stycznia 1927. Był kwatermistrzem 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich do 1928, potem został komendantem Szkoły Podoficerów Zawodowych Kawalerii. Awansował na podpułkownika w 1931.

26 stycznia 1932 został mianowany dowódcą 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, który 31 grudnia 1937 otrzymał szefostwo honorowe gen. Gustawa Orlicz-Dreszera. W 1935 E.W. Heldut-Tarnasiewicz awansował na pułkownika. Dowództwo 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich sprawował do 15 lipca 1939, dnia mianowania go komendantem Szkoły Podchorążych Zawodowych Kawalerii.

Pozostawał na tym stanowisku za ledwie przez miesiąc, przeniesiony na dowódcę Ośrodka Zapasowego Brygady Kawalerii Suwalskiej i Podlaskiej w Izabelinie koło Wołkowyska, na skutek zagrożenia inwazją niemiecką.

W Ośrodku tym, w pierwszym tygodniu września 1939, nastąpiło formowanie Pułków: 101 i 102 Ułanów, 103 Szwoleżerów oraz, niezależnie, 110 Pułku Ułanów – z nadwyżek mobilizacyjnych. Z trzech pierwszych płk E.W. Heldut-Tarnasiewicz sformował Brygadę Kawalerii swego imienia. Dołączył do niej po paru dniach, ale tylko przejściowo, 110 Pułk Ułanów.

Brygada Kawalerii płk. Heldut-Tarnasiewicza weszła w skład Grupy Operacyjnej „Wołkowysk” gen. dyw. W.J. Przeździeckiego. Nie miała ona możliwości walki z wojskami niemieckimi, natomiast walczyła z armią i partyzantką bolszewicką i komunistyczną.

Dnia 22 września stoczyła ona bój pod Sopoćkinami, na północ od Grodna. Wobec beznadziejności dalszej walki Brygada przekroczyła granicę Litwy Kowieńskiej i została tam internowana.

Pułkownikowi E.W. Heldut-Tarnasiewiczowi udało się przedostać przez Łotwę do Szwecji, stamtąd do Francji, a następnie Wielkiej Brytanii.

Dnia 1 września 1942 płk Heldut-Tarnasiewicz, wraz z grupą byłych oficerów 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, zorganizował w Galashiels w Szkocji Komitet Pomocy Jeńcom Wojennym 16 Pułku Ułanów.

Płk E.W. Heldut-Tarnasiewicz pozostawał w Wielkiej Brytanii do końca wojny. Po klęsce hitlerowskich Niemiec wyjechał do Polski. Udało mu się uniknąć wciągnięcia do wojska reżimu warszawskiego.

Zmarł w Lublinie w kwietniu 1952 roku.

19. ZAKRZEWSKI-BOGORIA, względnie BOGORIA-ZAKRZEWSKI Adam, ur. 1892, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W zimie 1917/1918 zgłosił się do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, otrzymując w stopniu podrotmistrza przydział do 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu dnia 7 lipca Pułku przez Niemców przedostał się do Odessy, gdzie wszedł do 1 Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. W końcu stycznia 1919 został drugim zastępcą dowódcy tegoż Pułku. Wraz z Pułkiem przybył 15 czerwca 1919 pod Stanisławów. Tam Pułk otrzymał nr 14, a po świetnej akcji pod Jazłowcem nazwę „Ułanów Jazłowieckich”.

A. Bogoria-Zakrzewski, awansowany na rotmistrza, na początku września 1919 powrócił do macierzystego 3 Pułku Ułanów, odbywając w nim kampanię końca 1919 i pierwszej połowy 1920 roku.

W lipcu 1920, będąc w Ośrodku zapasowym 3 Pułku Ułanów, wziął udział w formowaniu 203 Pułku Ułanów. Dnia 29 lipca został p.o. dowódcy tego Pułku, a po objęciu 2 sierpnia dowództwa przez rtm. Z. Podhorskiego, jego zastępcą.

Dnia 18 lutego 1921 roku 203 Pułk Ułanów został przemianowany na 27 Pułk Ułanów. Rtm. A. Bogoria-Zakrzewski pozostał na stanowisku zastępcy dowódcy Pułku do 1922 roku. W 1923, awansowany na majora, został zastępcą dowódcy 19 Pułku Ułanów Wołyńskich, pełniąc tę funkcję do 1927.

Został awansowany na podpułkownika z dniem 1 stycznia 1927, obejmując stanowisko zastępcy dowódcy 10 Pułku Strzelców Konnych. Od stycznia 1930 do stycznia 1937, awansowany w międzyczasie na pułkownika, A. Bogoria-Zakrzewski był dowódcą 1 Pułku Strzelców Konnych.

W przededniu rozpoczęcia wojny przez hitlerowskie Niemcy został powołany na zastępcę dowódcy Pomorskiej Brygady Kawalerii, gen. bryg. St. Grzmot-Skotnickiego. Ten, obejmując dowództwo Grupy Operacyjnej „Czersk”, przekazał płk. Bogoria-Zakrzewskiemu dowodzenie Brygadą, w charakterze pełniącego obowiązki.

Po krwawych walkach Pułków Pomorskiej Brygady Kawalerii i jej odwrocie z Borów Tucholskich, z nieudaną próbą przebicia się do Bydgoszczy, płk A. Bogoria-Zakrzewski dysponował tylko dwoma niepełnymi Pułkami: 2 Szwoleżerów Rokitniańskich i 8 Strzelców Konnych, jednym szwadronem 18 Pułku Ułanów Pomorskich, jednym pionierów i technicznym, paru plutonami 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich i dwiema bateriami 11 DAK, wobec tego zdecydował odtworzyć Pomorską Brygadę Kawalerii.

Dnia 4 września przekazał dowództwo płk. dypl. J. Jastrzębskiemu, dowódcy 8 Pułku Strzelców Konnych, sam udając się do Garwolina, Ośrodka zapasowego Brygad Kawalerii: Warszawskiej i Pomorskiej. Tam udało się sformować tylko jeden Pułk konny – „Warszawski Pułk Ułanów nr 111”, dwa szwadrony konne z Centrum Wyszkozenia Kawalerii i ośmioszwadronowy Pułk spieszony z podchorążych i personelu CWK. Tak sformowana Brygada Kawalerii płk. Zakrzewskiego nie posiadała artylerii, ckm, ani łączności.

Początkowo dołączyła ona do Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, ale już 9 września przeszła pod Stoczek Łukowski, gdzie dołączył do niej jeden Dywizjon 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich i oddział podchorążych CWK, sformowany przez płk. Tadeusza Komorowskiego. Płk A. Bogoria-Zakrzewski przekazał mu 10 września dowództwo swojej Brygady, sam poszukując rozproszonych oddziałów kawalerskich. Objął ponownie dowództwo Brygady 13 września, po czym dołączył do Zgrupowania Kawalerii gen. Andersa.

Dnia 22 września dołączył do Brygady 8 Pułk Ułanów Ks. J. Poniatowskiego. Tego dnia Brygada Kawalerii płk. Zakrzewskiego zakończyła swą działalność bojową pod Jacnią. 27 września 1939 została rozwiązana. Płk. Bogoria-Zakrzewskiemu udało się przedostać na Węgry, stamtąd do Francji, a następnie do Wielkiej Brytanii.

W 1940 płk A. Bogoria-Zakrzewski został komendantem Obozu Zbiorczego Oficerów, początkowo w Broughton, potem w Dunfermline, w Szkocji. Stał się tam inicjatorem Zjazdów Kawalerii Polskiej. Pierwszy miał miejsce w Glasgow 6 października 1940, drugi 19 stycznia 1941. Następne odbywały się i odbywają nadal co roku. Wyłoniło się z nich Zrzeszenie Kół Pułkowych Kawalerii.

Płk A. Bogoria-Zakrzewski został następnie dowódcą Brygady Kadr Strzelców. Po zakończeniu wojny pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Wielkiej Brytanii najprawdopodobniej w pierwszym dziesięcioleciu po wojnie.

20. ŻELISŁAWSKI Kazimierz, ur. 1893, oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej. Był w 1917 roku w 2 Dywizji Kawalerii Gwardii, w stopniu podrotmistrza. W listopadzie 1917 uzyskał w Dowództwie swego Pułku zezwolenie na przejście do formującego się w Antoninach 2 Pułku Ułanów Polskich. Pułk, po stoczeniu walk ze zbolszewizowanym żołądactwem i ukraińskim chłopstwem, przeszedł na Białoruś, wchodząc w skład I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W Urzeczku koło Słucka, dnia 4 kwietnia 1918, podrotmistrz K. Żelisławski otrzymał dowództwo 4 szwadronu.

Po rozbrojeniu Korpusu przez Niemców, w czerwcu 1918, podrotmistrz K. Żelisławski, jak i większość oficerów 2 Pułku Ułanów, został ewakuowany do Królestwa.

Od połowy listopada 1918 brał czynny udział w zrekonstruowaniu 2 Pułku Ułanów. Objął w nim dowództwo szwadronu, w stopniu rotmistrza.

Brał udział w walkach z Ukraińcami, a następnie odbył całą kampanię bolszewicką. Mianowany majorem w kwietniu 1921, został zastępcą dowódcy 2 Pułku Ułanów

Grochowskich, któremu zostało przyznane szefostwo honorowe gen. J. Dwernickiego. Mjr K. Żeliśławski, awansowany 1 stycznia 1927 na podpułkownika, pozostawał w Pułku do końca 1927. W końcu 1928 został mianowany dowódcą 3 Pułku Ułanów Śląskich. Awansowany w 1930 na pułkownika pełnił dowództwo do końca 1935.

Od 1936 do końca 1938 był dowódcą 13 Pułku Ułanów Wileńskich.

Na początku 1939, w przewidywaniu agresji niemieckiej, płk K. Żeliśławski został powołany na zastępcę dowódcy Nowogródzkiej Brygady Kawalerii, gen. bryg. Wł. Andersa. Po wybuchu wojny, dnia 12 września 1939, gen. Anders otrzymał z Naczelnego Dowództwa WP rozkaz sformowania kilkubrygadowej Grupy Kawalerii swego imienia. Przekazał wobec tego dowództwo Nowogródzkiej Brygady Kawalerii płk. K. Żeliśławskiemu, w charakterze p.o. dowódcy.

Płk Żeliśławski dowodził w dniach 22 i 23 września całą Grupą w bitwie pod Kraśnobrodem. Dnia 25 września przekazał dowództwo Nowogródzkiej Brygady Kawalerii gen. bryg. Konstantemu Plisowskiemu, sam pozostając zastępcą gen. Andersa.

Po rozwiązaniu Zgrupowania Kawalerii gen. Andersa, nocą z 29 na 30 września, płk K. Żeliśławski usiłował przedostać się w przebraniu na Węgry, a stamtąd do Francji. Ujęty przez wojska bolszewickie, dostał się do niewoli.

Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku, został zamordowany przez bolszewików w Katyniu w 1940 roku.

21. WIĘCKOWSKI Mikołaj Kazimierz, ur. 1889 w Rosji, był oficerem zawodowym Artylerii Konnej armii rosyjskiej. Nie jest wiadome, jaką miał tam rangę. W każdym razie musiał być oficerem, na co wskazuje jego szybki awans na kapitana w Wojsku Polskim. Nie udało się odnaleźć informacji, kiedy przeszedł do Wojska Polskiego, ale było to prawdopodobnie w 1918 i niewątpliwie do jednego z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie, względnie do 4 Dywizji Strzelców Polskich. Wiadomo tylko, że przeszedłszy do Wojska Polskiego, nie zgłosił stopnia oficerskiego i został przyjęty jako ogniomistrz do Artylerii Konnej.

Nie do odnalezienia jest jego historia po II wojnie światowej, co jest spowodowane jego hańbiącym postępkami w czasie jej trwania i po zakończeniu. Wszyscy autorzy piszący o Wojsku Polskim, znajdujący się na Zachodzie, starają się pominąć tę ciemną postać.

Pierwsza informacja o Więckowskim dotyczy jego skierowania w marcu 1921 na kurs doszkoleniowy oficerów w Obozie Szkolnym Kawalerii w Grudziądzu. Brał w nim udział jako kapitan 6 DAK. Po ukończeniu kursu przeszedł, w stopniu rotmistrza, do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. 1 stycznia 1925 otrzymał awans na majora.

Od 1926 do grudnia 1929 był zastępcą dowódcy 22 Pułku Ułanów Podkarpaccykich, awansowany 1 stycznia 1928 na podpułkownika. Od 1930 do jesieni 1938 był dowódcą 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, awansowany w tym czasie na pułkownika.

Wiosną 1939 płk M.K. Więckowski został pierwszym zastępcą dowódcy Mazowieckiej Brygady Kawalerii, płk. dypl. J. Karcza. Brak jest danych o jego działalności w czasie kampanii wrześniowej 1939. W każdym razie uniknął niewoli i pozostał w Polsce, gdzie ukrywał się, nie biorąc żadnego udziału w akcji konspiracyjnej o wyzwolenie. W 1944, natychmiast po wkroczeniu wojsk sowieckich do Lublina, przedostał się tam i zaproponował ówczesnemu rządowi komunistycznemu swoje usługi. Miał prawdopodobnie już uprzednio bliższe kontakty z Moskwą, gdyż natychmiast uzyskał dowództwo jednej z Dywizji wojsk reżimowych. Dowodził tą Dywizją w walkach z Niemcami i na jej czele wkroczył do Berlina. Został przez reżim komunistyczny mianowany, w bardzo krótkim czasie, generałem brygady, a wkrótce potem generałem dywizji.

Rola Mikołaja Kazimierza Więckowskiego jest mocno podejrzana. Uwidoczniła się zwłaszcza w związku z wytoczeniem przez reżim warszawski procesu wojskowym wyższych stopni, uprzednio będącym w Wojsku Polskim.

Więckowski był pierwszym spośród oficerów polskich, pozostających w czasie okupacji niemieckiej i bolszewickiej na terenach Polski, który sam zgłosił się do służby w wojsku podlegającym władzom okupacyjnym. Pohańbił tym honor oficera polskiego.

Wiadomo o nim jeszcze, że był po zakończeniu wojny attaché wojskowym w Moskwie.

Umarł w Polsce w 1960 roku.

22. BAHAEDDIN-BEJ EMIR HASSAN CHURSZ, ppłk dypl., ur. ok. 1890 roku, In-gusz, oficer kontraktowy w WP. Jego dzieje w służbie Rzeczypospolitej, od 1919 roku, podane zostały w podrozdziałach: „Dywizjon «A» 3 PSK” oraz „Pułk Tatarski Ułanów im. płk. M. Achmatowicza”. Będzie to również omawiane w dalszym rozdziale „Oficerowie kontraktowi w Kawalerii Polskiej”.

W 1922 roku ówczesny rotmistrz Bahaeddin-Bej Emir Hassan Chursz wszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Awansował w nim na majora, następnie podpułkownika. W latach 1930–1932 ukończył WSW (Promocja XI), po czym jako podpułkownik dyplomowany powrócił do Pułku. W latach 1936–1938 był zastępcą dowódcy tegoż Pułku.

W końcu 1938 lub na początku 1939 został mianowany drugim zastępcą dowódcy Mazowieckiej Brygady Kawalerii. W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli niemieckiej. Zwolniony z oflagu, jako cudzoziemiec, w 1940 wyjechał przez Turcję do Syrii. Tam usiłował wstąpić do Armii Polskiej, do Brygady Strzelców Karpackich.

Ponieważ w tym czasie nie było sprecyzowanego stanowiska Naczelnego Dowództwa WP odnośnie do dawnych oficerów kontraktowych, dowódca Brygady, gen. St. Kopański, nie mógł sam podjąć decyzji. Ppłk dypl. Chursz pozostał bez przydziału. Oczekując decyzji, przebywał na terenie Syrii.

Zmarł też tam lub w Iraku, w końcu lat czterdziestych.

23. HALICKI Kazimierz Bolesław Józef, ur. 1894 na Podolu, pełnił służbę wojskową w Kawalerii armii rosyjskiej. W grudniu 1917, w stopniu porucznika, zgłosił się, na czele plutonu swego Pułku, do formowanego w Antoninach 2 Pułku Ułanów. Wraz z nim przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu tegoż przez Niemców został przez okupacyjne władze niemieckie ewakuowany do Królestwa Polskiego.

Od listopada 1918, w stopniu porucznika, brał czynny udział w rekonstytuowaniu 2 Pułku Ułanów. Wziął w nim udział w akcjach bojowych na frontach ukraińskim i bolszewickim. W lipcu 1920, w czasie odwrotu spod Kijowa, gdy 2 Pułk Ułanów został wycofany dla uzupełnienia pod Hrubieszów, por. K.B.J. Halicki sformował wzmocniony szwadron 2 Pułku Ułanów i pozostał z nim na froncie pod Beresteczkiem, w składzie III Brygady Jazdy.

Awansowany w 1920 na rotmistrza, został w 1921 przeniesiony do 25 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, na kwatermistrza. W 1922 przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego.

W 1924, awansowany na majora, został przeniesiony do Centralnej Szkoły Kawalerii, przemianowanej w listopadzie 1925 na Obóz Szkolny Kawalerii. W latach 1926 i 1927 był komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii. Awansowany w 1927 na podpułkownika, z końcem tegoż roku został zastępcą dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich, pełniąc tę funkcję do kwietnia 1929.

Przeszedł następnie do 24 Pułku Ułanów, na stanowisko dowódcy, pozostając na nim do listopada 1932. W międzyczasie, w 1930, został awansowany na pułkownika. W 1933 płk Kazimierz Halicki został przewodniczącym Komisji Remontowej nr 1 Warszawa.

Z początkiem 1939 przeszedł na stanowisko dowódcy Ośrodka Zapasowego Wołyńskiej Brygady Kawalerii w Hrubieszowie.

Dnia 10 września 1939 płk K. Halicki zorganizował w Ośrodku, ze szwadronów zapasowych Pułków Ułanów: 19 Wołyńskich i 21 Nadwiślańskich oraz z 2 Pułku Strzelców Konnych, Zgrupowanie Kawalerii swego imienia. Zgrupowanie to weszło w skład Grupy Operacyjnej „Dubno”, gen. bryg. Stefana Strzemińskiego, broniąc, wraz z Podgrupą płk. Stefana Hanki-Kuleszy, przeprawy przez Bug w Chołojowie. Zmuszone do wycofania się Zgrupowanie Kawalerii płk. Kaliskiego manewrowało między pancernymi oddziałami obu wrogów do dnia 25 września. Nie mając wyjścia, płk K. Halicki zmuszony był złożyć broń. Został wzięty do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z otlagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Przez szereg lat był w Londynie przewodniczącym Komisji dla spraw wydawnictwa „Przegląd Kawalerii i Broni Pancernej”.

Zmarł w Londynie we wrześniu 1973 roku.

Płk Kazimierz Bolesław Józef Halicki nominalnie nie był nigdy dowódcą Brygady Kawalerii. Wymieniony został pomiędzy „Brygadierami”, ponieważ jego Zgrupowanie Kawalerii odegrało w kampanii 1939 roku rolę równoznaczną z ówczesnymi Brygadami Kawalerii.

C. Dowodzący Brygadami Pancernymi (względnie zastępcy dowódcy Dywizji Pancernych) na Zachodzie, w okresie 1940–1947, w dalszym przebiegu II wojny światowej (wymienieni tu są tylko ci dowódcy i zastępcy dowódców, którzy nie otrzymali awansu na generałów ani w czasie trwania wojny, ani w latach następnych)

1. MITKIEWICZ-ŻÓŁTEK, względnie ŻÓŁTEK-MITKIEWICZ Leon, ur. 1896, był oficerem zawodowym Kawalerii armii rosyjskiej. Po ukończeniu Szkoły Kawalerii w Twerze, we wrześniu 1917, w stopniu korneta, otrzymał przydział do 4 Pułku Huzarów Mariampolskich.

W zimie 1917/1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 2 Pułku Ułanów. Przewieziony przez wojskowe władze niemieckie, po rozbrojeniu Korpusu w czerwcu 1918, na teren Królestwa, wszedł ponownie do 2 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika, w listopadzie 1918.

W czasie wojen 1919–1920 był p.o. szefa Sztabu 2 Dywizji Piechoty Legionowej. Awansowany na rotmistrza 2 Pułku Ułanów Grochowskich w 1923, został szefem Sztabu IV Brygady Kawalerii „Suwałki”.

W latach 1924–1925 był na IV Kursie w Wyższej Szkole Wojennej, po którym został awansowany na majora dyplomowanego. Od 1925 do 1928 wykładał taktykę Kawalerii w Obozie Szkolnym Kawalerii w Grudziądzu, przemianowanym później na Centrum Wyszkozenia Kawalerii. W 1928 awansował na podpułkownika dyplomowanego.

Od 1929 do 1930 ppłk dypl. L. Żółtek-Mitkiewicz był zastępcą dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich, a jednocześnie wykładowcą Taktyki Kawalerii w WSWoj.

W kwietniu 1932 otrzymał nominację na dowódcę 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Awansowany w 1933 na pułkownika dyplomowanego, pozostawał na tym stanowisku do 1935. W 1935 prowadził w Centrum Wyszkozenia Kawalerii kurs dla oficerów Sztabowych Kawalerii. Został następnie pierwszym oficerem Sztabu Inspektora Armii, gen. L. Berbeckiego.

W czerwcu 1938 został mianowany pierwszym attaché wojskowym RP przy rządzie Litwy Kowieńskiej. Po napaści hitlerowskich Niemiec, a w związku z tym niepewną sytuacją na Litwie, w październiku 1939 wyjechał na Łotwę, a stamtąd przedostał się przez Szwecję do Francji. Wszedł do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, zostając kolejno: szefem Polskiej Misji Wojskowej w Londynie, szefem Oddziału II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i zastępcą szefa Sztabu Naczelnego Wodza.

W czerwcu 1942 został mianowany zastępcą dowódcy 1 Dywizji Pancерnej, gen. dyw. St. Maczka, w Szkocji. Pozostawał na tym stanowisku do stycznia 1943.

W końcu stycznia 1943 został przedstawicielem Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych przy Najwyższym Sztabie w Połączonym Sztabie Sojuzniczym Wojsk Alianckich (Combined Chiefs of Staff) w Waszyngtonie oraz szefem Polskiej Misji Wojskowej w Stanach Zjednoczonych.

Po zakończeniu wojny pozostał w Stanach Zjednoczonych.

Zmarł w Nowym Jorku w grudniu 1972 roku.

2. GRABOWSKI Ziemowit Tadeusz Michał, ur. 1898 na Mińszczyźnie już w 1916 wstąpił na ochotnika do Polskiego Ułańskiego Dywizjonu, z którego powstał później 1 Pułk Ułanów Krechowieckich. Był w Pułku w I Polskim Korpusie na Wschodzie, a po jego rozbrojeniu przez Niemców, 5 lipca 1918, został ewakuowany do Królestwa. Tam, w listopadzie 1918, zgłosił się doń ponownie. W szeregach 1 Pułku Ułanów Krechowieckich odbył całą kampanię 1919–1920, awansowany na podporucznika, a w 1923 na porucznika. W 1923 wstąpił do WSWoj., kończąc kurs w 1925 roku jako porucznik dyplomowany (Promocja IV). Powrócił do Pułku awansowany w 1926 na rotmistrza dyplomowanego. Był następnie szefem Sztabu VI Brygady Kawalerii w Stanisławowie.

W 1928 awansował na majora dyplomowanego i został zatrudniony jako wykładowca w CW Kawalerii w Grudziądzu. Awansowany w 1937 na podpułkownika dyplomowanego, od roku 1938 do września 1939 był wykładowcą i kierownikiem Katedry Taktyki w WSWoj.

Uniknął niewoli i jesienią 1939 przedostał się przez Węgry do Francji, a następnie do Wielkiej Brytanii. Tam od lipca do 30 sierpnia 1940 był dowódcą Oddziału Rozpoznawczego (OR) Dywizji Grenadierów.

Awansowany w 1943 na pułkownika dyplomowanego, został w czerwcu 1945 mianowany dowódcą 2 Brygady Pancерnej we Włoszech (uprzednio 2 Warszawskiej Brygady Czołgów). Sprawował dowództwo do 1947, do zdemobilizowania Brygady. Po wojnie wyemigrował do Argentyny.

Zmarł w Buenos Aires we wrześniu 1985 roku.

3. SKIBIŃSKI Franciszek, ur. 1899, był w 1919 ułanem w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. W nim odbył kampanię 1919–1920, uzyskując rangę podporucznika. W 1921 został przeniesiony do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, awansowany w 1923 na porucznika, a 1 stycznia 1927 na rotmistrza, po ukończeniu kursu doszkalającego dowódców szwadronów w CW Kawalerii w Grudziądzu.

W latach 1933–1935, po awansie w 1932 na majora, był w WSWoj. (Promocja XIV). Powrócił do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich.

W końcu 1938, w randze majora dyplomowanego, został szefem Sztabu X Zmo-

toryzowanej Brygady Kawalerii. Wziął udział w kampanii wrześniowej 1939, po czym, uniknąwszy niewoli, wraz z Brygadą przeszedł 20 września 1939 na Węgry. Przedostał się stamtąd do Francji, a następnie do Wielkiej Brytanii. Awansowany tam 1 stycznia 1942 na podpułkownika dyplomowanego, został dnia 23 lutego 1942 mianowany dowódcą 10 Zmotoryzowanego Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał na tym stanowisku do 8 listopada 1942, po czym przeszedł do Sztabu 10 Brygady Kawalerii Pancerniej. Awansowany w 1943 na pułkownika dyplomowanego, został zastępcą dowódcy tej Brygady.

W sierpniu 1944, po wylądowaniu 1 Dywizji Pancerniej we Francji, otrzymał dnia 22 sierpnia nominację na dowódcę 10 Brygady Pancerniej. Pozostawał na tym stanowisku do 16 lipca 1945.

Krótko po kapitulacji Niemiec płk dypl. F. Skibiński wyjechał do Polski. Zgłosił się tam do wojska reżimu warszawskiego. Awansował w nim na generała brygady.

Kierowały nim zapewne wygórowane ambicje i liczył na szybki awans na generała. Inaczej trudno zrozumieć jego przejście na służbę armii podlegającej zaborcy. Nie zawahał się splamić honoru oficera Armii Polskiej dla zdobycia wężyków generalskich. Nie utrzymywał żadnego kontaktu z dawnymi towarzyszami broni.

Zmarł w Warszawie 16 maja 1991 roku.

4. SOKOŁOWSKI Bolesław, ur. 1895 w Tulczy, na Podolu. Studiował na Wydziale Leśnym Uniwersytetu w Kijowie. Służbę wojskową odbył w Kawalerii rosyjskiej, uzyskując stopień korneta. Przedostał się do Polski z końcem 1919 i na początku 1920 wstąpił na ochotnika do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Odbił w nim kampanię 1920, awansowany ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 na porucznika. Pozostawał w Pułku do 1936, awansując w 1927 na rotmistrza, a w 1933 na majora. W 1936 przeszedł kurs przeszkolenia Broni Pancerniej i jako major został 1 zastępcą dowódcy 6 Batalionu Pancernego we Lwowie. W nim odbył kampanię wrześniową 1939. Uniknął niewoli, przedostając się przez Węgry do Francji, a następnie do Wielkiej Brytanii.

Awansowany w Szkocji na podpułkownika Broni Pancerniej, otrzymał 3 czerwca 1942 nominację na dowódcę 1 Pułku Pancernego. Sprawował jego dowództwo do 15 listopada 1943, po czym został dowódcą XVI Samodzielnej Brygady Pancerniej. Dowodził nią do 1947, również w Polskim Korpusie Przysposobienia i Rozmieszczenia (PKPiR).

Przeszedł następnie w stan spoczynku. Zamierzał pozostać w Wielkiej Brytanii, gospodarząc na fermie. Niestety, jego stan zdrowia pogarszał się z roku na rok, co spowodowało, że jego rodzina zabrała go do Polski.

Zmarł tam wkrótce po przyjeździe w maju 1980 roku.

5. MONWID-OLECHNOWICZ Jan, ur. 1896 na Litwie, był oficerem Kawalerii rosyjskiej w którymś z pułków syberyjskich. W 1918 zgłosił się do formującego się w Nowo-Mikołajewsku tzw. 1 Pułku Ułanów 5 Polskiej Dywizji Syberyjskiej, w stopniu porucznika. Wraz z Pułkiem walczył z wojskami bolszewickimi, we współdziałaniu z „Białą Armią” rosyjską. Po kapitulacji 5 Dywizji Syberyjskiej dnia 10 stycznia 1920 nie poszedł do niewoli, lecz wraz z oddziałem płk. Rumszy przedostał się do chińskiej Mandżurii. Wraz z innymi, z portu Dajren, został przewieziony drogą morską do Gdańska, gdzie przybył w sierpniu 1920. Wstąpił do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, biorąc w nim udział w walkach pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi.

Dnia 15 sierpnia 1924 został awansowany na rotmistrza. Od 1928 do 1930 był na studiach w WSWoj. (Promocja IX). W latach 1932–1933, jako rotmistrz dyplomowany, a następnie major dyplomowany, był szefem Sztabu III Samodzielnej Brygady Kawalerii „Wilno”. W 1935 został awansowany na podpułkownika dyplomowanego i w drugiej połowie tegoż roku mianowany zastępcą dowódcy 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich.

Sprawował tę funkcję do 15 lipca 1939, po czym został odkomenderowany do III Oddziału Armii „Karpaty”. Pozostawał w nim przez czas kampanii wrześniowej 1939 i wraz z nim przeszedł na Węgry. Przedostał się stamtąd do Francji, a następnie Wielkiej Brytanii. Tam, w Szkocji, od 16 lipca 1940 do 23 lutego 1942 był dowódcą 10 Pancernego Pułku Strzelców Konnych. Przeszedł następnie do Sztabu 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej. Awansowany tam został w 1944 na pułkownika dyplomowanego.

Dnia 1 stycznia 1945 otrzymał nominację na zastępcę dowódcy tej Dywizji. Pozostawał na tym stanowisku do 1947 roku. Po wojnie pozostał w Anglii.

Płk dypl. J. Monwid-Olechnowicz zmarł w Londynie w sierpniu 1971 roku.

6. ŚWIĘCICKI Eugeniusz, ur. 1896 na Mińszczyźnie. Odbił służbę wojskową w kawalerii rosyjskiej, z której przeszedł w 1917 do 1 Pułku Ułanów, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, w stopniu korneta. Powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowickich w czasie jego rekonstruowania na terenie Królestwa, jesienią 1918, w stopniu porucznika. Odbił w nim całą kampanię 1919–1920, awansowany na rotmistrza ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Pozostawał w nim do 1935, awansowany w 1927 na majora. W 1935 otrzymał awans na podpułkownika i nominację na zastępcę dowódcy 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich.

W 1937 został dowódcą tegoż Pułku. Sprawował dowództwo do czerwca 1939. Przeszedł następnie, w związku z zagrożeniem przez inwazję hitlerowskich Niemiec, przypuszczalnie do Dowództwa Wileńskiej Brygady Kawalerii i w nim odbył kampanię wrześniową 1939 roku. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu, w lipcu 1944, wyjechał do Włoch. W sierpniu 1944 został dowódcą 3 Pancernego Pułku Ułanów Śląskich.

Sprawował dowództwo tego Pułku do 1945, po czym został mianowany zastępcą dowódcy 14 Wielkopolskiej Brygady Pancerniej, awansowany na pułkownika. Pozo-

stawał na tym stanowisku do chwili demobilizacji Brygady w 1947, po przewiezieniu jej do Wielkiej Brytanii.

Pozostał w Anglii w Brighton (Sussex), gdzie zmarł 19 marca 1961 roku.

D. Dowódcy Brygad Kawalerii Armii Krajowej na terenach Polski, pod okupacją niemiecką i sowiecką

1. MARSZEWSKI Zygmunt, ur. 1897 wstąpił w listopadzie 1918 na ochotnika do formowanego w Lubelskiem 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Awansowany na podporucznika w 1919, w Pułku tym odbył kampanię 1919–1920.

W 1921, w stopniu porucznika, został przeniesiony do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w którym awansował 1 lipca 1923 na rotmistrza. W 1928 został przeniesiony do Grudziądza, do Centrum Wyszkożenia Kawalerii, gdzie został dowódcą Szwadronu Szkolnego. Awansowany na majora w 1932, do 1933 był kwatermistrzem CW Kawalerii.

W 1935 został mianowany zastępcą dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W listopadzie 1935 był na kursie dla Oficerów Sztabowych w CW Kawalerii, po ukończeniu którego został awansowany na podpułkownika. Pełnił funkcję zastępcy dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich do połowy 1936, po czym przeszedł na stanowisko zastępcy dowódcy 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego J.K. Chodkiewicza.

Jesienią 1937 został inspektorem regionalnym Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP) Południowej Grupy Szwadronów w Łucku. Pozostawał na tym stanowisku do jesieni 1938, po czym otrzymał nominację na dowódcę 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

W tym czasie 1 Pułk Strzelców Konnych został przeniesiony z Mazowieckiej Brygady Kawalerii do Nowogródzkiej Brygady Kawalerii. W jej składzie podpułkownik Z. Marszewski dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939, do 24 września, gdy został ranny w boju nad Wieprzem.

Uniknął niewoli niemieckiej, opuszczając szpital w przebraniu. Wziął od razu udział w konspiracji, początkowo w ZWZ, potem w AK. Sformował Mazowiecką Brygadę Kawalerii AK w 1942, awansowany na pułkownika przez Dowództwo AK (podane to zostało w rozdziale „4 Pułk Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej”).

Płk Z. Marszewski wziął udział w powstaniu warszawskim, po upadku którego dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu, powrócił do Polski. Uniknął wcielenia do armii reżimu warszawskiego i przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w Warszawie w końcu lat siedemdziesiątych lub na początku osiemdziesiątych.

2. MULARCZYK Józef Jerzy, ur. 1893, przypuszczalnie w Małopolsce. Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do początków jego kariery wojskowej. Nasuwa się przypuszczenie, że z początkiem I wojny światowej był zmobilizowany do kawalerii austriackiej i dostał się do niewoli włoskiej, po czym wszedł do 1 Pułku Szwoleżerów Armii gen. J. Hallera. W takim razie przybyłby do Polski w maju lub czerwcu 1919, pozostając w jednym z Dywizjonów 1 Pułku Dragonów, od 1 października 1919 – 1 Pułku Strzelców Konnych, biorąc w nim udział w kampanii wojennej 1919–1920.

Awansował w tym czasie na porucznika, a z dniem 1 stycznia 1923 na rotmistrza. W 1927, awansowany na majora, został kwatermistrzem 1 Pułku Strzelców Konnych.

W latach 1930–1932 był komendantem Szkoły Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu.

W 1934 został zastępcą dowódcy 1 PSK. Awansowany na podpułkownika na początku 1935 roku, sprawował tę funkcję do 1936, po czym został mianowany dowódcą 2 Pułku Strzelców Konnych. Awansował na pułkownika w 1938 roku.

Płk J.J. Mularczyk dowodził 2 Pułkiem Strzelców Konnych w kampanii wrześniowej 1939 do rozwiązania Grupy Kawalerii gen. Andersa, dnia 29 września.

Uniknął niewoli i przedostał się do Warszawy. Wszedł tam od razu do akcji walki podziemnej, początkowo w ZWZ, następnie w AK. Został mianowany komendantem Kieleckiego Inspektoratu AK i dowódcą Brygady Kawalerii AK w tym Okręgu. Nie dało się odnaleźć, jakie formacje kawaleryjskie weszły w skład tej Brygady. W każdym razie były one bardzo aktywne.

Prawdopodobnie płk Mularczyk nie był w okresie powstania warszawskiego w stolicy. Uniknął w ten sposób niewoli, pozostając po wejściu wojsk sowieckich na terenach Polski. Uniknął wcielenia do szeregów wojsk reżimu warszawskiego.

Zmarł w Warszawie w kwietniu 1968 roku.

3. SZENDZIELARZ Zygmunt, ur. 1910 we Lwowie. Ukończył Szkołę Podchorążych Kawalerii w latach 1932–1934. Promowany na podporucznika 15 sierpnia 1934, został skierowany do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Awansowany na rotmistrza w 1936, został dowódcą 2 szwadronu. W kampanii wrześniowej 1939 był jednym z dwóch dowódców szwadronów, którzy przeprowadzili szwadron przez Wisłę pod Maciejowicami. Po kapitulacji Wileńskiej Brygady Kawalerii uniknął niewoli i w przebraniu powrócił do Wilna z początkiem listopada 1939. W Wilnie pracował fizycznie.

Wszedł do AK w 1943 formując oddział konny. Oddział ten rozrósł się i otrzymał nazwę V Brygady Wileńskiej, a rtm. Z. Szendzielarz, który przyjął pseudonim Łupaszko, został mianowany jego dowódcą.

V Brygada Partyzancka Okręgu AK Wilno przeprowadziła szereg akcji bojowych na Wileńszczyźnie, rozbijając niemieckie konwoje wojskowe, przerywając linie kolejowe itp. Walczyła jednocześnie z bandami komunistycznymi i oddziałami nacjonalistów litewskich, chroniąc życie i mienie ludności polskiej.

Rtm. Szendzielarz był dwukrotnie aresztowany przez Gestapo, ale za każdym razem udawało mu się wydostać. Za drugim razem udało się uzyskać jego zwolnienie drogą wymiany, za porwanego przez ułanów Brygady wysokiego dygnitarza hitlerowskiego.

Losy Z. Szendzielarza, awansowanego przez Dowództwo AK na majora, zostały podane w rozdziale „Działalność Formacji Kawaleryjskich, początkowo ZWZ, potem AK, na terenach okupowanych przez Niemcy i Sowiety”.

Niezłomność, determinacja i energia mjr. Z. Szendzielarza, połączone z głęboką wiarą w wyzwolenie Polski, pozwalają postawić go w rzędzie sławnych zagończyków z ubiegłej epoki: płk. Jerzego Dąmbrowskiego i mjr. Feliksa Jaworskiego. Brał z nich przykład, zwłaszcza z płk. J. Dąmbrowskiego, którego znał osobiście i którego przezwisko „Łupaszka”, z przekształceniem na „Łupaszko”, przyjął jako pseudonim konspiracyjny.

Wokół jego postaci nie powstała legenda, jak istniały legendy dotyczące wyżej wymienionych, czy „Hubala” – mjr. H. Dobrzańskiego. Dla Polaków na Zachodzie był jednym z tysięcy bojowników o wolność Polski. Na terenach Polski jego postawa została skalana przez reżim komunistyczny. Przedstawiano go jako „przywódcę bandytów, skazanego sądownie za swą przestępczą działalność”. Legalny Rząd RP w Londynie zapomniał nawet odznaczyć go pośmiertnie Krzyżem Virtuti Militari.

Bohaterski mjr Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko” umierał 8 lutego 1951 roku w warszawskim więzieniu, z rąk oprawców komunistycznych, zapomniany przez swych rodaków.

SZEFOWIE DEPARTAMENTU KAWALERII MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH, od końca 1919 do końca września 1939 roku

Szefami Departamentu, do 1923 – Jazdy, potem Kawalerii, jak podane zostało w rozdziale „Kawaleria Polska w okresie międzywojennym – od 1922 do września 1939”, byli następujący wyżsi oficerowie Kawalerii:

koniec 1919 – maj 1923 – gen. bryg. Bieliński Adam Jerzy;

czerwiec 1923 – 31 maja 1924 – płk Ślaski Eugeniusz (gen. bryg. od 1 lipca 1925);

1 czerwca 1924 – wrzesień 1926 – gen. bryg. Pajewski Aleksander;

wrzesień 1926 – 1 września 1927 – p.o. szefa, gen. bryg. Sulimirski Tadeusz;

grudzień 1927 – wrzesień 1933 – płk dypl. Brochwicz-Lewiński Zbigniew Wincenty;

październik 1933 – druga połowa 1936 – płk dypl. Karcz Jan (pośmiertnie gen. bryg.);

23 kwietnia 1937 – koniec sierpnia 1939 – gen. bryg. Skuratowicz Piotr.

Bliższe dane dotyczące szefów w randze generałów lub awansowanych później zostały podane w rozdziale „Generałowie”.

BROCHWICZ-LEWIŃSKI Zbigniew Wincenty, ur. 1877 w Kielcach. Po ukończeniu w 1895 gimnazjum w Warszawie odbył służbę wojskową w kawalerii rosyjskiej, uzyskując stopień korneta rezerwy w 1897. Wstąpił następnie na Wydział Architektury Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu. Ukończył studia w 1903 roku. W związku z wybuchem wojny rosyjsko-japońskiej w 1904, nie chcąc zostać powołany do służby czynnej, jako oficer rezerwy wyjechał do Lwowa. W stosunkowo niedługim czasie otrzymał obywatelstwo austriackie. We Lwowie Zbigniew Brochwicz-Lewiński nawiązał kontakty z ruchem niepodległościowym. Od 1910 należał do Drużyn Polowych Sokoła.

W chwili wybuchu I wojny światowej wstąpił do Związku Strzeleckiego i w krótkim czasie wszedł do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, w stopniu wachmistrza. Dowodził początkowo plutonem, po czym, awansowany na podporucznika, został adiutantem Pułku i dowódcą szwadronu.

W czasie „kryzysu przysięgowego” I Brygady Legionów uniknął internowania i jako obywatel austriacki został skierowany do Galicji, do Polskiego Korpusu Posiłkowego. Wszedł do 2 Pułku Ułanów Legionowych w Medyce, wraz z nim był na Bukowinie, a następnie w Synowódzku koło Stryja. Jak znaczna większość Pułku, nie zdążył przejść z II Karpacką Brygadą Legionów pod Rarańczę.

W przebraniu przedostał się do Warszawy, gdzie zaczął pracować jako asystent na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Wstąpił w tym czasie do Polskiej Organizacji Wojskowej i został skierowany na Zamojszczyznę. Awansowany w Polskiej Organizacji na porucznika został w listopadzie 1918 komendantem na pow. zamojski.

Z chwilą rozpoczęcia działań wojennych przeciw Ukraińcom, por. Z. Brochwicz-Lewiński był na froncie, kolejno: w Grupie mjr. Bończy-Uzdowskiego, Szwadronie mjr. F. Jaworskiego i w Grupie Operacyjnej gen. Babiańskiego.

Na początku lutego 1919 przeszedł do sformowanego w Lubomlu tzw. Lubomlskiego Szwadronu Marszowego 1 Pułku Ułanów Legionowych, obejmując jego dowództwo. Dowodził nim w walkach na Polesiu i Wołyniu do sierpnia 1919, po czym Szwadron został odwołany do Warszawy. Nazwany tam początkowo 5 szwadronem 1 Pułku Szwoleżerów, dnia 1 września został przemianowany na 2 szwadron 1 Pułku Dragonów, aby 1 października 1919 roku otrzymać nazwę 2 szwadronu 1 Pułku Strzelców Konnych. Porucznik Brochwicz-Lewiński awansował na rotmistrza 1 grudnia 1919.

4 stycznia 1920 roku rtm. Brochwicz-Lewiński przeprowadził 2 szwadron 1 Pułku Strzelców Konnych do Dynaburga, gdzie wszedł on do I Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych. Opuścił go rtm. Z. Brochwicz-Lewiński, odkomenderowany 1 stycznia 1920 do Szkoły Sztabu Generalnego. Rozpoczął kurs, ale w krótkim czasie zmuszony był przerwać go, w związku z ofensywą na Ukrainę.

W kwietniu 1920 został oficerem operacyjnym w Dywizji Jazdy gen. Romera, następnie gen. Karnickiego, a potem w Grupie Operacyjnej Jazdy gen. Sawickiego.

2 lipca 1920 pod Milutynem nad Horyniem objął tymczasowe dowództwo 9 Pułku Ułanów Małopolskich, którego dowódca padł w boju. Sprawował je przez parę dni, do przybycia nowego dowódcy.

15 sierpnia Z. Brochwicz-Lewiński otrzymał awans na majora, a 16 sierpnia objął dowództwo 12 Pułku Ułanów Podolskich. Sprawował je tylko przez trzy dni, gdyż 19 sierpnia, pod Dziżułkami, prowadząc Pułk do szarży, został ciężko ranny.

Po zakończeniu wojny, jeszcze przed końcem 1920, powrócił do Wyższej Szkoły Wojennej, kończąc kurs w 1921 roku (Promocja I). Bezpośrednio potem został skierowany do Sztabu Generalnego, do Inspektoratu Jazdy. W 1922 otrzymał awans na podpułkownika Sztabu Generalnego (później dyplomowanego).

31 października 1922 otrzymał nominację na dowódcę 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Dowództwo sprawował do 7 października 1927, w międzyczasie awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1927.

W grudniu 1927 przeszedł do Ministerstwa Spraw Wojskowych, początkowo na stanowisko szefa Wydziału Ogólnego Departamentu Kawalerii, a następnie – szefa Departamentu. Pozostawał na tym stanowisku do września 1933.

Przeszedł w stan spoczynku 1 stycznia 1934.

Nie udało się ustalić, jaką drogą udało mu się przedostać jesienią 1939 roku do Francji i Wielkiej Brytanii, gdyż nie wydaje się, aby mógł być zmobilizowany w czasie kampanii, ze względu na wiek.

Płk dypl. Zbigniew Wincenty Brochwicz-Lewiński zmarł w Glasgow, w Szkocji, w grudniu 1951 roku.

| ZASTĘPCY SZEFÓW DEPARTAMENTU KAWALERII

Funkcja zastępcy szefa Departamentu datuje się od końca 1926. Nie udało się ustalić, jacy oficerowie zajmowali to stanowisko do listopada 1930.

Pierwszym, odnośnie do którego udało się ustalić dane, był płk dypl. Słoniński Marian, sprawujący tę funkcję od listopada 1930 do września 1933.

Brak jest natomiast danych, kto był jego następcą. Udało się natomiast ustalić, że ostatnim z zastępców szefa Departamentu Kawalerii, w okresie niepodległości, był mjr dypl. Fidler Mieczysław Henryk.

SŁONIŃSKI Marian Aleksander Wincenty, ur. 17 lipca 1891 w Łądzie, w województwie wielkopolskim, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. Jesienią 1917, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu Pułku przez Niemców przybył do Królestwa. Tam był jednym z pierwszych oficerów, którzy działali nad zrekonstruowaniem Pułku. W 3 Pułku Ułanów wziął udział w kampaniach 1918–1920, awansując kolejno na majora i podpułkownika.

W 1921 został skierowany do Wyższej Szkoły Wojennej, kończąc kurs w 1923 (Promocja II). Od 1924 do 1927 jako podpułkownik dyplomowany był zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich.

Awansowany w 1927 na pułkownika dyplomowanego, został mianowany 25 lipca 1927 dowódcą 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego. Dowodził Pułkiem do 20 października 1930. Przeszedł następnie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, gdzie pełnił funkcję zastępcy szefa Departamentu Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku do września 1933, po czym został przeniesiony do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych. Nie udało się ustalić jego tam funkcji.

Zmarł w Poznaniu 21 kwietnia 1936 roku.

FIEDLER Mieczysław Henryk, ur. 1898, wstąpił w 1919 do 2 Pułku Ułanów Grochowskich. W okresie od października 1919 do kwietnia 1920 ukończył, najprawdopodobniej, Oficerską Szkołę Jazdy w Gumniskach. Kampanię 1920 odbył w 2 Pułku Ułanów Grochowskich, w stopniu podporucznika. W 1922 został awansowany na porucznika, a w 1927 na rotmistrza.

W latach 1927–1929 ukończył kurs w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). W 1933, jako rotmistrz dyplomowany, został mianowany szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Baranowicze”. Awansowany w 1934 na majora dyplomowanego, pozostawał na tym stanowisku do końca 1935. Przeszedł następnie do Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Przypuszczalnie w kwietniu 1937 został zastępcą szefa Departamentu Kawalerii, a 1 września 1939, w związku z wybuchem wojny, p.o. szefa Departamentu. Nie udało się odnaleźć, w jakich okolicznościach dostał się do niewoli bolszewickiej. Został wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku.

Został zamordowany, prawdopodobnie w Katyniu, wiosną 1940 roku.

SŁAWNI KAWALERZYŚCI Z OKRESU I WOJNY ŚWIATOWEJ – organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcy

1. MOŚCICKI Bolesław Euzebiusz (1877–1918), pułkownik Wojska Polskiego. Urodził się 14 grudnia 1877 w Wysokiem Mazowieckiem, syn Ludwika, powstańca 1863. Uczęszczał do gimnazjum w Łomży, ale ciężkie warunki materialne zmusiły go do przerywania nauki. Rozpoczął praktykę w górnictwie, w Zagłębiu Dąbrowskim, jednocześnie się samokształcąc.

Złożył egzamin uprawniający go do jednorocznej służby w wojsku rosyjskim. Pełnił ją w Starokolskim Batalionie zapasowym piechoty, po czym został skierowany do Szkoły Piechoty w Czugujewie, na Ukrainie. Ukończył ją w stopniu chorążego, po czym, na własne żądanie, został przeniesiony do oddziału Konnej Straży Granicznej, w Zaamurskim okręgu, w Mandzurii. W wojnie rosyjsko-japońskiej (1904–1905) wziął udział w stopniu porucznika jednego z konnych oddziałów Kawalerii Zaamurskiej. Pozostał w niej po zakończeniu wojny, dowodząc szwadronem w walce z tunguską partyzantką.

W latach 1911–1913 był w Oficerskiej Szkole Kawalerii w Petersburgu. Ukończył ją w stopniu rotmistrza.

Od kwietnia 1915 był na froncie niemiecko-austriackim, dowodząc szwadronem 2 Zaamurskiego Pułku Kawalerii. Wyróżnił się w boju pod Horodenką, na Podolu, odznaczony oficerskim Krzyżem Św. Jerzego. Podczas następnych działań otrzymał szereg wysokich, rosyjskich odznaczeń wojskowych. W 1916, za brawurową szarżę konną pod Neterpińcami, otrzymał złotą szablę. Awansował też na podpułkownika, zostając zastępcą dowódcy Pułku. Wczesną wiosną 1917 został pułkownikiem i dowódcą 1 Zaamurskiego Pułku Kawalerii.

19 lipca 1917 przeszedł do Wojska Polskiego na Wschodzie, obejmując dowództwo Polskiego Pułku Ułanów. Pięć dni później, 24 lipca, powstrzymał pod Krechowcami natarcie wojsk niemieckich i austriackich, ścigających rosyjską 11 Dywizję Piechoty i Zaamurską Brygadę Jazdy. Sześciokrotnie prowadził szarżę swego Pułku, rozbijając i wypierając wroga.

Dowodził następnie Pułkiem Ułanów w czasie walk odwrotowych armii rosyjskiej na linii Zbrucza i na froncie rumuńskim.

Przeprowadził potem Pułk na Białoruś, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, stając 15 września 1917 w Dukorze koło Mińska. Tam Pułk otrzymał nazwę 1 Pułku Ułanów, a początkowo nieoficjalnie, potem powszechnie, „Ułanów Krechowieckich”. Od stycznia 1918 płk B. Mościcki dowodził Pułkiem w czasie licznych walk i utarczek ze zbolszewizowanymi oddziałami wojska i chłopstwem.

11 listopada 1918 został przez dowódcę I Polskiego Korpusu i jego oficerów wybrany szefem delegacji Korpusu do Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego w Warszawie, dla uzgodnienia działalności formacji wojskowych na terenach wschodnich.

Płk Mościcki sformował szwadron zbiorowy ułanów, pod dowództwem rtm. Bronisława Romera, w sile 120 szabel, i tego samego dnia wyruszył z nim z Bobrujska.

16 lutego dotarł ze szwadronem do Łopatycz koło Łunińca. Tam, następnego dnia, stoczył pomyślną walkę z oddziałami bolszewickiej dywizji, ale w boju stracił jednego oficera i trzech ułanów. Stwierdził niemożność przedostania się z niewielkim nawet oddziałem do Królestwa. Odesłał wobec tego szwadron do Bobrujska i zdecydował, że delegacja będzie starała przedostać się w przebraniu. Rozdzielił ją na dwie grupy, które miały iść różnymi drogami. Obie jednakże zostały napadnięte przez bolszewików.

Pułkownik Mościcki, broniąc się bohatersko, poległ w boju 18 lutego 1918 roku w rejonie leśniczówki Dub. Został tam pochowany.

Prochy bohaterskiego dowódcy zostały ekshumowane przez delegację 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, po zakończeniu wojny z bolszewikami, w czerwcu 1921. Złożone zostały początkowo na terenie koszar Pułku w Augustowie. 26 sierpnia 1921 prochy zostały uroczyście przewiezione do Warszawy i w obecności Naczelnika Państwa, Marszałka J. Piłsudskiego, szeregu wyższych oficerów WP i w asyście całego Pułku Ułanów Krechowieckich złożone w krypcie Kościoła Św. Krzyża w Warszawie. Trumna płk. Bolesława Mościckiego została udekorowana przez Naczelnika Państwa wysokimi odznaczeniami: Krzyżem *Virtuti Militari* V Klasy, Krzyżem Niepodległości z mieczami i Krzyżem Walecznych.

Płk Bolesław Euzebiusz Mościcki był jedynym dowódcą Pułku, poległym w walkach o niepodległość Polski w czasie I wojny światowej, któremu przyznane zostało szefostwo honorowe Pułku, którym uprzednio dowodził.

2. DUNIN-WĄSOWICZ Zbigniew, ur. 14 października 1882 w Brzeżanach na Ukrainie, w rejonie tarnopolskim. Prawnik oficera Szwoleżerów Gwardii Cesarza Napoleona I, ukończył studia na Politechnice Lwowskiej, należąc w tym czasie do konnej Drużyny Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Służbę wojskową odbył w 13 Pułku Ułanów austriackich, uzyskując stopień porucznika rezerwy.

W 1914, na żądanie komendanta J. Piłsudskiego, przybył do Krakowa, otrzymując rozkaz sformowania konnego pułku „Strzelca”. Powierzył zadanie formowania 1 szwadronu Władysławowi Belina-Prażmowskiemu, a sam wystosował 11 sierpnia 1914 apel zaciągu do 2 szwadronu, obejmując jego dowództwo. Równocześnie 3 szwadron był formowany przez por. rezerwy Kawalerii austriackiej, Juliusza Klosterskiego.

1 szwadron Beliny, przydzielony do I Brygady Legionów, walczył już na froncie od końca sierpnia. Szwadrony 2 i 3, wraz z 2 i 3 Pułkiem Piechoty Legionowej, wyjechały na front karpacki, na Węgry, 1 października 1914. Tam sformowała się II Brygada Legionów. 2 szwadron por. Dunin-Wąsowicza współdziałał z 3 Pułkiem Piechoty Legionowej, 3, którego dowództwo przejął por. Jan Dunin-Brzeziński z 2 Pułkiem Piechoty Legionowej. Przy wspólnym działaniu obu szwadronów dowodził nimi por. Dunin-Wąsowicz, awansowany jeszcze w październiku, po bitwie pod Fitkowem, na rotmistrza.

W pierwszych dniach czerwca 1915 roku Komenda Legionów złączyła szwadrony 2 i 3 w Dywizjon Ułanów Polskich, pod dowództwem rtm. Dunin-Wąsowicza.

8 czerwca 1915 ofensywna bukowińska dotarła do Toporowic i Rarańczy. Wojska rosyjskie obsadziły więc Rokitnę. Dnia 13 czerwca dowodzący akcją austriacki płk Küttner zarządził natarcie, z zadaniem zdobycia Rokitny. Do akcji wyznaczył Dywizjon Ułanów Legionowych Polski. Rtm. Dunin-Wąsowicz pozostawił 3 szwadron w odwodzie, a sam poprowadził do szarży 2 szwadron.

Była to jedna z najwspanialszych szarż kawaleryjskich. Ułani z szaloną brawurą uderzyli na okopy wroga, ponosząc ogromne straty w zabitych i rannych. Jednym z pierwszych był dowódca, rtm. Zbigniew Dunin-Wąsowicz, zabity ogniem karabinów maszynowych 13 czerwca 1915 roku pod Rokitną.

Przyplącił życiem swą brawurę kawaleryjską, wierny tradycji swego pradziada pod Somosierrą.

3. DUNIN-BORKOWSKI Józef, doktor inżynier, podpułkownik Wojska Polskiego, pochodził z Podola rosyjskiego, ur. 1879 we Florencji. Odbył służbę wojskową w kawalerii rosyjskiej, uzyskując w 1898 stopień korneta rezerwy. Studia wyższe odbył na Politechnice w Dreźnie, po czym ukończył Wydział Chemii na Uniwersytecie w Paryżu. Był następnie asystentem na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W tym okresie nawiązał kontakty z kierownictwem organizacji niepodległościowych.

Natychmiast po wybuchu I wojny światowej, w sierpniu 1914, zgłosił się do formowanego przez Zbigniewa Dunin-Wąsowicza 2 Szwadronu Konnego „Strzelca”. Wszedł do niego w stopniu chorążego i otrzymał dowództwo II plutonu. W październiku 1914 otrzymał awans na podporucznika.

W maju 1915 podporucznik Dunin-Borkowski otrzymał z Komendy Legionów rozkaz formowania nowego szwadronu. Formował szwadron, który otrzymał nr 5, w okolicach Piotrkowa Trybunalskiego. Nie będąc w maju 1915 na froncie, nie wziął udziału w szarży pod Rokitną. Ukończył formowanie 5 szwadronu 28 czerwca, przekazał jego dowództwo por. Juliuszowi Ostoja-Zagórskiemu, a sam powrócił do Dywizjonu Ułanów Legionowych II Karpackiej Brygady Legionów, obejmując dowództwo 2 szwadronu. Został awansowany na porucznika, a w sierpniu na rotmistrza. W tym czasie Dywizjon rozrósł się do stanu pułku i otrzymał nazwę 2 Pułku Ułanów Legionowych. W Pułku tym rtm. J. Dunin-Borkowski uczestniczył w walkach na Wołyniu, Polesiu i Białorusi.

W związku z „kryzysem przysięgowym” Legionów rtm. J. Dunin-Borkowski został internowany w lutym 1918 w Huszt na Węgrzech. Pozostawał w obozie internowanych do października 1918.

Natychmiast po powrocie do Krakowa zgłosił on do Komisji Likwidacyjnej projekt sformowania pułku jazdy. Po uzyskaniu pełnomocnictwa i nawiązaniu kontaktu

z dawnymi towarzyszami broni przystąpił do organizowania w Dębicy, w koszarach austriackiego 3 Pułku Strzelców Konnych, pierwszego szwadronu pułku, który nazywał Pułkiem Strzelców Konnych.

Już 21 listopada 1918 rtm. Dunin-Borkowski wyprowadził 1 szwadron na front ukraiński, biorąc udział w odsieczy Lwowa.

W maju 1919 roku Pułk Strzelców Konnych liczył już trzy szwadrony. Rtm. Dunin-Borkowski przekazał jego dowództwo przybyłemu z 3 szwadronem mjr. Z. Bartmańskiemu, jako starszemu rangą. Ten zginął w boju wkrótce potem, 19 maja 1919, w akcji na Drohobycz. Dowództwo Pułku przejął ponownie rtm. J. Dunin-Borkowski.

W czerwcu 1919 roku Pułk został przemianowany, decyzją Naczelnego Wodza, na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. Rtm. J. Dunin-Borkowski otrzymał 1 grudnia 1919 awans na majora. Dowodził Pułkiem na froncie ukraińskim, potem bolszewickim i w ofensywie na Ukrainę, wiosną 1920.

W czasie odwrotu z Ukrainy, w boju pod Milutyńem nad Horyniem, mjr dr inż. Józef Dunin-Borkowski poległ, broniąc przeprawy przez rzekę, dnia 2 lipca 1920 roku.

Pośmiertnie został awansowany na podpułkownika. Prośba oficerów Pułku o przyznanie 9 Pułkowi Ułanów Małopolskich szefostwa honorowego poległego dowódcy, nie została uwzględniona.

4. DĄMBROWSKI względnie DĄBROWSKI Jerzy, ur. 1889 w Wybörgu (Viipuri) w Finlandii, był synem oficera zawodowego kawalerii rosyjskiej. Zwany przez rówieśników „Łupaszka”, dla wyłupiastych oczu Jerzy po ukończeniu gimnazjum w Wybörgu zdecydował wybrać karierę wojskową w kawalerii, podobnie jak jego ojciec i starszy brat, Bohdan. Ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze, po czym w stopniu kometa wszedł do któregoś z pułków jazdy. Przez pewien czas był w lotnictwie, ale powrócił do kawalerii.

W czasie I wojny światowej był na froncie niemieckim. W 1917, w stopniu podrotmistrza, był pod Rygą. Znalazł się potem, zapewne na skutek rozpadu rewolucyjnego niektórych pułków rosyjskich, w Petersburgu. Tam dokonał „ekspropriacji” transportu wojskowych pieniędzy, dla polskiego „Naczelny”, celem zapewnienia finansowego przetrwania do Francji polskich oficerów i żołnierzy z rozpadającej się armii rosyjskiej.

Brak jest danych, czy był w I Polskim Korpusie na Wschodzie. W każdym razie w listopadzie 1918 był w Wilnie, gdzie organizował, w ramach Samoobrony Wilna, oddział jezdny, nazwany 1 Pułkiem Ułanów Wileńskich. Dowodził dwoma zorganizowanymi już szwadronami od 28 grudnia 1918 do 1 stycznia 1919, przy rozbrajaniu okupacyjnych wojsk niemieckich i opanowaniu miasta.

Po dołączeniu nowych oddziałów jezdnych, które pozwoliło na sformowanie trzeciego szwadronu, przekazał dowództwo swemu bratu Władysławowi, mającemu starszeństwo rangi.

5 stycznia 1919, gdy oddziały Samoobrony Wilna zmuszone zostały do opuszczenia miasta, ulegając przewadze sił bolszewickich, podrotmistrz Jerzy Dąmbrowski

walczył do późnego wieczora, ochraniając wycofywanie się oddziałów pieszych. Wycofał się też, ze swym szwadronem, jako ostatni.

Gdy wojskowe władze niemieckie zażądały od Samoobrony Wilna złożenia broni, obiecując ewakuację rozbrojonych oddziałów do Królestwa, obaj bracia Dąmbrowscy odrzucili tę koncepcję, postanawiając prowadzenie partyzantki. Z niepełnych dwóch szwadronów ułanów i oddziałów piechoty sformowali tzw. Oddział rtm. Dąmbrowskiego, który natychmiast rozpoczął akcję na terenach Wileńszczyzny.

Od 17 stycznia do 3 lutego 1919 rtm. Jerzy Dąmbrowski – „Łupaszka” dowodził Oddziałem, w zastępstwie nieobecnego mjr. Władysława, po czym ponownie objął dowództwo oddziału jeźdźnego, nazwanego „Dywizjonem Jazdy Wileńskiej”.

Na czele tego Dywizjonu rtm. J. Dąmbrowski walczył od początku marca do 25 maja 1919 na terenach: od wideł rzek Zelwa i Szczara po Baranowicze, a na południu po Pińsk.

Na początku czerwca 1919 Oddział mjr. Dąmbrowskiego został rozwiązany, a Dywizjon Jazdy Wileńskiej przemianowany na 13 Pułk Ułanów, pod dowództwem mjr. Władysława Dąmbrowskiego. Rtm. Jerzy Dąmbrowski powrócił na zastępstwo dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do połowy stycznia 1920. Sformował potem pewne nieregularne oddziały partyzanckiej jazdy, z którymi walczył na tyłach wojsk bolszewickich, głównie na Polesiu. Spalił wówczas, tytułem represji, miasto Mozyrz nad dolną Prypecią.

W maju 1920 rtm. J. Dąmbrowski znalazł się w Wilnie. Otrzymał tam dowództwo formowanego IV Dywizjonu 3 Pułku Strzelców Konnych.

Gdy w końcu czerwca 1920 ofensywa bolszewicka zaczęła zagrażać Wilnu, rtm. J. Dąmbrowski sformował z IV Dywizjonu 3 Pułku Strzelców Konnych, Oddziału Konnych Zwiadowców, dwóch szwadronów Pułku Tatarskich Ułanów oraz ochotników, tzw. Pułk Obrony Wilna, obejmując jego dowództwo.

Od 12 lipca Pułk ten stoczył szereg walk. W jednej z pierwszych, pod Sundzielami, rtm. Dąmbrowski został ranny. Pozostał mimo to przy Pułku, doprowadzając go do Oran, po czym zmuszony był opuścić go, aby udać się do szpitala, do Warszawy. Pułk się rozproszył. Pozostały w nim tylko dwa szwadrony, łącznie 120 szabel, które podążyły do Warszawy.

W Warszawie, w szpitalu, rtm. J. Dąmbrowski otrzymał od gen. J. Hallera rozkaz zorganizowania ochotniczego Pułku Jazdy. Sformował go z resztek „Jazdy Dąmbrowskiego” i ochotników. Pułk otrzymał nazwę „211 Ochotniczego Pułku Ułanów”. Jego dowództwo objął mjr Władysław Dąmbrowski, zastępstwo – rtm. Jerzy Dąmbrowski „Łupaszka”.

W trzeciej dekadzie października 1920 roku 211 Ochotniczy Pułk Ułanów wszedł w skład Wojsk Litwy Środkowej gen. L. Żeligowskiego. W styczniu 1921 nazwa jego została zmieniona na 23 Pułk Ułanów Nadniemeńskich, a 30 maja 1921 roku Pułk został scalony z 1 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich, otrzymując nazwę 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Z tym dniem rtm. Jerzy Dąmbrowski wyszedł z Pułku. Powrócił do 3 Pułku Strzelców Konnych, gdzie dowodził szwadronem.

Dnia 1 stycznia 1928 awansowany na majora, zorganizował szwadron Kawalerii Korpusu Ochrony Pogranicza (KOP) w Krasnem, zostając jego dowódcą. Przeszedł potem z dowództwa szwadronu KOP „Krasne” do Inspektoratu Regionalnego Kawalerii KOP w Wilnie. Awansowany z dniem 1 stycznia 1932 na podpułkownika, został mianowany zastępcą dowódcy 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Sprawował tę funkcję do 1934, po czym został inspektorem regionalnym koni w Święcianach.

Po wybuchu II wojny światowej dnia 12 września 1930 ppłk Jerzy Dąmbrowski został dowódcą 110 Pułku Ułanów, sformowanego z nadwyżek mobilizacyjnych, w Ośrodku Zapasowym Brygad Kawalerii Suwalskiej i Podlaskiej, w Izabelinie koło Wołkowyska. Dowodził Pułkiem w utarczkach z dywersyjnymi bojówkami komunistycznymi, potem ze zmotoryzowanymi oddziałami niemieckimi.

Dnia 19 października ppłk J. Dąmbrowski powziął decyzję ruszenia na pomoc Warszawie i skierował się z Pułkiem na Grodno. Ponieważ miasto zostało opanowane 21 września przez wojska bolszewickie, zmienił kierunek marszu, sunąc na Puszcę Augustowską.

Gdy dalszy marsz stał się niemożliwy, ppłk J. Dąmbrowski pozostawił 23 września wolną rękę oficerom i ułanom w podjęciu decyzji odnośnie do dalszej walki. Sam, z oddziałem 30 ułanów, zdecydował się przedrzeć do lasów Wileńszczyzny, aby prowadzić tam partyzantkę. Wobec braku możliwości dotarcia tam, do wiosny 1940 działał w Puszczy Augustowskiej.

Oddział jego, pomimo strat w walkach, nie tylko nie topniał, a wręcz wzrastał w liczebności. Przyciągało ochotników nazwisko sławnego zagończyka.

Niestety, ciężkie warunki zimowania w lesie spowodowały, że ppłk Dąmbrowski zapadł na ciężkie zapalenie płuc. Udało się przewieźć go na Litwę Kowieńską. Wprawdzie tam wyleczono go, ale nie udało się przerzucić go przez Szwecję do Francji.

Ppłk J. Dąmbrowski został uwięziony w twierdzy w Kownie. Stamtąd władze sowieckie przetransportowały go do obozu jeńców w Kozielsku, gdzie został rozpoznany przez NKWD. Przewieziono go natychmiast do więzienia w Mińsku Litewskim. Był tam nieludzko torturowany. W połowie grudnia 1940 przewieziono go do Ługańska nad Dońcem na Ukrainie. Po sfingowaniu rzekomego „procesu” ppłk Jerzy Dąmbrowski wraz z trzema oficerami polskimi został skazany na karę śmierci.

Zostali zamordowani nocą z 16 na 17 grudnia 1940 roku.

Ppłk Jerzy Dąmbrowski „Łupasza” był jednym z najoryginalniejszych dowódców Polskiej Kawalerii, wokół którego powstała legenda. Świetny organizator pułków, z reguły przekazywał ich dowództwo bratu. Niezwykle zuchwały w boju, pasjonował się tylko walką. Nie interesowała go ani strona administracyjna, ani rygor wojskowy. Prawie nie reagował na wykroczenia ze strony swych podkomendnych, jak rabunki, mordy, podpalenia itp.

Wymagał od żołnierza odwagi i całkowitego posłuszeństwa w boju. Był uwielbiany wręcz przez swych ułanów, natomiast nielubiany, a niekiedy wręcz nienawidzony przez równych mu rangą lub wyższych oficerów.

Przeszkadzało mu to, przez dłuższy okres, w uzyskiwaniu awansów. Uznawano jego walory w czasie wojny, ale uważano za kłopotliwego w garnizonie w czasie pokoju.

5. DĄMBROWSKI względnie. DĄBROWSKI Władysław, brat Jerzego, ur. 1892 w Wyborgu, został oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. Po ukończeniu Szkoły kawaleryjskiej w Twerze został skierowany do 2 Pułku Ułanów Lejbgwardii, w którym służył już najstarszy z Dąmbrowskich, Bohdan.

Po wybuchu I wojny światowej Władysław Dąmbrowski był przez pewien czas na froncie niemieckim, po czym został skierowany do Syzrania, do szwadronu zapasowego. W listopadzie 1917, w stopniu podrotmistrza, doprowadził do I Polskiego Korpusu na Wschodzie około 100 ułanów ze swego Pułku. Sformowany z nich został 5 szwadron 3 Pułku Ułanów, którym podrotmistrz Władysław Dąmbrowski dowodził przez pewien czas. Po rozbrojeniu I Korpusu przez Niemców, w lipcu 1918, Dąmbrowski przedostał się do Wilna. Od listopada 1918, wraz z bratem Jerzym, był czynny w Samoobronie Wilna. Po zorganizowaniu 1 Pułku Ułanów Wileńskich objął jego dowództwo.

Po zajęciu Wilna przez wojska bolszewickie obaj Dąmbrowscy zdecydowali prowadzić partyzantkę na Kresach, przeciw wojskom niemieckim, bolszewickim i ukraińskim. Sformowana przez nich grupa bojowa przyjęła nazwę Oddziału rtm. Dąmbrowskiego.

Dnia 17 stycznia 1919 rtm. Wł. Dąmbrowski wyjechał do Warszawy, dla uzgodnienia działalności Oddziału z Dowództwem WP. Awansowany na majora, powrócił 3 lutego 1919 do Prużany, obejmując ponownie dowództwo całości Oddziału.

Po licznych potyczkach na ogromnym obszarze, od Niemna po Pinę, 25 maja Oddział mjr. Dąmbrowskiego wraz z Dywizjonem Jazdy Wileńskiej przeszły do Lidy. Tam na początku czerwca 1919 przyszedł rozkaz rozwiązujący Oddział i przemianowujący Dywizjon na 13 Pułk Ułanów. Jego dowództwo objął mjr Wł. Dąmbrowski, sprawując je do 15 stycznia 1920.

Nie dało się ustalić działalności mjr. Wł. Dąmbrowskiego w czasie ofensywy na froncie północno-wschodnim lub na Ukrainę ani jego przynależności pułkowej od stycznia do sierpnia 1920 roku. Dopiero 16 sierpnia 1920 mjr Władysław Dąmbrowski objął dowództwo 211 Ochotniczego Pułku Ułanów, sformowanego przez Jerzego.

Po walkach pościgowych za wycofującymi się wojskami bolszewickimi doprowadził Pułk do Wilna, stając z nim do dyspozycji Naczelnego Wodza Wojsk Litwy Środkowej, gen. L. Żeligowskiego.

W styczniu 1921 nazwa Pułku została zmieniona na 23 Pułk Ułanów Nadniemeńskich, a 30 maja 1921, złączony z 1 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich, stał się 23 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich. Mjr Wł. Dąmbrowski został zastępcą dowódcy tegoż Pułku, pełniąc tę funkcję do 25 października 1921. Z dniem tym został przeniesiony do rezerwy. Powołany w krótkim czasie do służby czynnej był, zdaje się, w latach

1922–1924 zastępcą dowódcy 6 Pułku Strzelców Konnych, potem dowódcą Batalionu Straży Granicznej, a w 1925 przeszedł do 27 Pułku Ułanów. 31 maja 1926 został ponownie przeniesiony do rezerwy. Swoją renomę „zagończyka” zawdzięczał właściwie bratu Jerzemu.

Zmarł w Warszawie 21 października 1927 roku.

6. JAWORSKI Feliks, major rezerwy WP, ur. 1892 w Cyganówce, na Podolu. Po ukończeniu gimnazjum w Kamieńcu Podolskim wstąpił w 1912 na Wydział Agronomii Uniwersytetu Kijowskiego. Po wybuchu 1 wojny światowej zgłosił się na ochotnika do 12 Pułku Huzarów rosyjskich. Walczył w nim na froncie niemiecko-austriackim do stycznia 1915, po czym został skierowany do Szkoły Kawalerii w Elizawetgradzie. W październiku 1915 uzyskał stopień korneta i został wcielony do 17 Pułku Huzarów rosyjskich. Awansował w nim na porucznika, następnie podrotmistrza, obejmując dowództwo szwadronu.

W kwietniu 1917, na własną prośbę, został przeniesiony do Polskiej Dywizji Strzelców, sformowanej w Okręgu Kijowskim. Przez krótki okres dowodził oddziałem zwiadowczym 3 Pułku Strzelców Polskich, po czym samorzutnie sformował, ze zgłaszających się do Dywizji ochotników Polaków z Kawalerii rosyjskiej, tzw. Polski Szturmowy Szwadron Huzarów. Na jego czele stoczył liczne utarczki z bandami ukraińskimi i przeprowadził go do Płoskirowa nad Donem. Tam Oddział został przemianowany na „Dywizjon Szwoleżerów Polskich”. Na jego czele podrotmistrz F. Jaworski wyruszył do Antonin, gdzie formował się 2 Pułk Ułanów. Po drodze i w Antoninach staczał wciąż walki z bandami chłopstwa, odnosząc ranę.

Dołączył następnie do III Polskiego Korpusu na Wschodzie, biorąc na czele Dywizjonu Szwoleżerów Polskich udział w akcji na Starokonstantynów. W marcu 1918 został przez Dowódcę Korpusu, gen. E. Michaelis de Henning, awansowany na rotmistrza (odpowiednik majora w WP).

Po przeorganizowaniu III Polskiego Korpusu i sformowaniu tzw. Lekkiej Brygady Dywizjon Szwoleżerów Polskich, uzupełniony resztkami rozgromionego 7 Pułku Ułanów, przekształcony został na Pułk Szwoleżerów Polskich, dowodzony przez rtm. F. Jaworskiego.

Dnia 10 czerwca 1918 roku III Polski Korpus zmuszony został do kapitulacji. Rtm. F. Jaworski rozwiązał Pułk, ukrył broń w okolicznych dworach, a sam pozostał w Ludwipolu nad Słuczą, koło Korca, obejmując kierownictwo tajnej organizacji wojskowej.

W listopadzie 1918, na czele małego oddziału jazdy – byłych szwoleżerów, wyruszył do Królestwa, przedzierając się do Włodzimierza Wołyńskiego. Tam dołączył do Grupy Operacyjnej mjr. Bończy-Uzdowskiego, biorąc od 18 grudnia 1918, jako dowódca Szwadronu Jazdy swego imienia, udział w walkach o Włodzimierz.

Dnia 5 stycznia 1919 dokonał wypadu na Poryck, po czym wszedł ze Szwadronem w skład Wojsk Polskich. Jako major WP brał udział w zdobyciu Łucka, w składzie „Kombinowanego Oddziału” mjr. L. Lisa-Kuli. Po śmierci tegoż, dnia 7 marca w Tor-

czynnie, objął dowództwo Oddziału, biorąc udział w przełamaniu frontu ukraińskiego pod Uściługiem dnia 14 maja i w rajdzie kawaleryjskim na Łuck, dnia 16 maja. W tym czasie Szwadron wzrósł w liczebności i został przemianowany na Dywizjon Jazdy Kresowej.

Dnia 6 września 1919 Dywizjon Jazdy Kresowej, rozkazem Ministerstwa Spraw Wojskowych, został włączony do 1 Pułku Dragonów, przemianowanego 1 października 1919 na 1 Pułk Strzelców Konnych, jako IV Wołyński Dywizjon.

W grudniu 1919 roku IV Wołyński Dywizjon 1 Pułku Strzelców Konnych został przydzielony, jako jazda dywizyjna, do 9 Dywizji Piechoty. W jej składzie udział w walkach na Polesiu i w ofensywie na Ukrainę.

Dnia 27 maja 1920 roku Dywizjon wszedł przejściowo w skład 1 Dywizji Jazdy. Po rozpoczęciu się ofensywy bolszewickiej, na początku czerwca 1920, przeszedł do Grupy Operacyjnej płk. Łuczyńskiego. Dnia 13 czerwca mjr F. Jaworski, ranny w boju pod Czarnobylem, został ewakuowany z frontu do szpitala do Warszawy.

W pierwszej połowie lipca 1920, będąc jeszcze w szpitalu, otrzymał bezpośrednio od Marszałka J. Piłsudskiego rozkaz sformowania na terenach Lubelszczyzny brygady ochotniczej jazdy.

Z końcem lipca 1920 Brygada Jazdy Ochotniczej mjr. Jaworskiego, złożona z trzech Pułków, została sformowana, a 9 sierpnia zajęła stanowiska w obszarze Kurów – Puławy. 14 sierpnia Brygada została wzmocniona dołączeniem IV Wołyńskiego Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych, a 16 sierpnia rozpoczęła akcję na Podlasiu, w Grupie Uderzeniowej, pozostającej pod rozkazami Naczelnego Wodza.

Mjr F. Jaworski *ipso facto* został „Brygadierem”, ale funkcję tę pełnił krótko, gdyż nocą 18/19 sierpnia został ponownie ranny w boju o most na Bugu we Frankopolu. Pozostał początkowo przy Brygadzie, ale zmuszony był powrócić do szpitala do Warszawy.

Brygada Jazdy Ochotniczej mjr. Jaworskiego wzięła udział w walkach pościgowych za wycofującymi się pośpiesznie armiami bolszewickimi, dochodząc do granic Prus Wschodnich i Litwy Kowieńskiej.

30 sierpnia 1920 mjr F. Jaworski otrzymał rozkaz Naczelnego Dowództwa reformowania Brygady. Przeorganizował ją w ten sposób, że z dwóch Pułków, Wołyńskiego i Siedleckiego, sformował 19 Pułk Ułanów Wołyńskich, a Lubelski Pułk Jazdy Ochotniczej przekazał do przyszłego 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. 19 Pułk Ułanów Wołyńskich, dowodzony przez mjr. F. Jaworskiego od 1 września 1920, patrolował do maja 1921 linię demarkacyjną polsko-sowiecką nad rzeką Dźwiną.

Z początkiem czerwca 1921 mjr Feliks Jaworski przekazał dowództwo Pułku ppłk. M. Cieńskiemu i, przeniesiony do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich, został skierowany na kurs Dowódców Pułków w Rembertowie. W maju 1922 jego stopień majora został oficjalnie zatwierdzony, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

W czasie kursu chorował i przez długie okresy był na urlopiach zdrowotnych. Kurs mimo to ukończył i otrzymał przydział do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Złożył jednak

1 listopada 1923 prośbę o przeniesienie do rezerwy. 30 marca 1928 komisja lekarska orzekła zwolnienie go od powszechnego obowiązku służby wojskowej.

Zmarł w Warszawie na początku lat trzydziestych.

7. MIELŻYŃSKI Ignacy Maciej Karol, podpułkownik WP, ur. 1871 w Chobienicach, pow. Babimost, w Poznańskim. Kształcił się w gimnazjum francuskim w Berlinie, następnie w Szkole Kadetów w Dreźnie. Służbę wojskową odbył w Pułku Huzarów Królewskich Saskich w Grossenheim. Zamiłowany jeździec, uczęszczał na studia jeździeckie w Nicei, Dreźnie i Wiedniu. Odbył następnie studia rolnicze na Uniwersytecie w Halle nad Saale.

Od początku I wojny światowej był w Kawalerii saskiej na frontach: zachodnim i rosyjskim, awansując na rotmistrza.

W końcu grudnia 1918, natychmiast po wybuchu powstania w Wielkopolsce, zgłosił się jako szeregowiec. Awansowany na majora przez Naczelną Radę Ludową, został mianowany szefem Sztabu Wojsk Wielkopolskich. Przeszedł następnie do Sztabu Grupy Wielkopolskiej gen. D. Konarzewskiego (późniejszej 14 Dywizji Piechoty Wielkopolskiej).

W momencie zagrożenia niepodległości Polski przez inwazję bolszewicką, rotmistrz/major Ignacy M.K. Mielżyński, na własną prośbę, otrzymał upoważnienie, z dniem 13 lipca 1920, sformowania Ochotniczego Pułku Jazdy.

Formował Pułk w znacznej mierze własnym kosztem, najpierw w Bydgoszczy, potem w Poznaniu, przy szwadronach zapasowych Pułków Ułanów 16 i 15. Pułk otrzymał nazwę 215 Ochotniczego Pułku Jazdy Wielkopolskiej. Dowódcą został mjr Ignacy M.K. Mielżyński. Wyprowadził Pułk na front 12 sierpnia 1920, a 14 sierpnia otrzymał rozkaz sformowania Grupy Operacyjnej swego imienia, dla obrony Torunia i Grudziądza.

18 sierpnia Grupa odniosła zwycięstwo pod Brodnicą. Mjr Mielżyński powrócił 6 września na dowództwo 215 Ochotniczego Pułku Jazdy Wielkopolskiej. Po krótkim pobycie w Poznaniu, niezbędnym dla uzupełnienia i reorganizacji, wyruszył na jego czele na front wschodni, biorąc udział w akcji pościgowej za uchodzącymi armiami bolszewickimi.

3 października Pułk zdobył samodzielnie miasteczko Mir, po czym posunął pod Mińsk Litewski. Major Mielżyński otrzymał w tym czasie awans na podpułkownika. Po zawarciu zawieszenia broni z Sowietami ppłk Ignacy M.K. Mielżyński pozostał z Pułkiem na linii demarkacyjnej Raków – Sieniawka.

W drugiej połowie stycznia 1921 roku 215 Ochotniczy Pułk Ułanów Wielkopolskich został przemianowany na 26 Pułk Ułanów Wielkopolskich. 20 stycznia 1921 ppłk Ignacy Maciej Karol Mielżyński przekazał dowództwo Pułku, przechodząc do DOK Poznań. W 1922, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy, a w latach następnych w stan spoczynku.

Zmarł w Iwnie, w Poznańskim, 11 stycznia 1938 roku.

8. LOSSOW Józef Antoni, major rezerwy WP, ziemianin, ur. 1874 w Gryżynie pow. Kościan. Odbył służbę wojskową w Kawalerii niemieckiej, uzyskując stopień podporucznika rezerwy. W listopadzie 1918, po abdykacji Cesarza Wilhelma II, J. Lossow powrócił z frontu do Gryżyny. 27 grudnia 1918, z chwilą wybuchu powstania wielkopolskiego, Naczelna Rada Ludowa zleciła J.A. Lossowowi, mianowanemu porucznikiem, sformowanie konnego oddziału.

Por. Lossow sformował go z kilkudziesięciu kawalerzystów, byłych podoficerów i żołnierzy armii niemieckiej, z którymi opanował koszary Pułku Reiterjäger, uzyskując tam konie, rzędy i broń. Oddział otrzymał początkowo nazwę „Strzelców Konnych Straży Miasta Poznania”, pozostając pod dowództwem por. Lossowa do 21 stycznia 1919.

Rozrastał się szybko, przez napływ ochotników, głównie z Wielkopolski, ale również zgłosiło się do Oddziału kilku oficerów z I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W drugiej połowie stycznia 1919 liczył on cztery szwadrony, co pozwoliło na przekształcenie go w 1 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Por. J.A. Lossow zdał dowództwo ppłk. A. Pajewskiemu, z I Polskiego Korpusu, pozostając w Pułku przez cały okres walk z Niemcami.

W sierpniu 1919, po skierowaniu 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich na front północno-wschodni, por. A. Lossow został przeniesiony do Dowództwa Okręgu Generalnego Poznań.

Od 3 grudnia 1919 do 5 listopada 1921 był prezesem komisji remontowej, awansowany na rotmistrza. Z końcem 1921 roku przeszedł do rezerwy, w stopniu majora 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

W czasie okupacji niemieckiej 1939–1945 został wysiedlony z Wielkopolski do tzw. Generalnego Gubernatorstwa. Będąc czynnym w działalności konspiracyjnej, przetrwał ten okres szczęśliwie i w maju 1945 powrócił do Poznania.

Zmarł tam w marcu 1950 roku.

9. CZUCZEŁOWICZ Stanisław, major WP, ur. 1881 na Grodzieńszczyźnie, w rodzinie białoruskiej. Służbę wojskową odbył w świetnym Pułku Kawalergardów w Petersburgu. Zdecydował się pozostać w wojsku i został podoficerem tegoż Pułku. Pomimo swego niepolskiego pochodzenia i służby w moskiewskim wojsku, czuł się Polakiem. Jego działalność jako „zagończyka” i organizatora oddziału konnego – Szwadronu Ułanów Grodzieńskich – została podana w rozdziale „23 Pułk Ułanów Grodzieńskich”.

Por. St. Czuczełowicz pozostawał w 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich do 1925, awansowany na rotmistrza w 1923, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Skierowany potem został na skrócony kurs dla oficerów, celem uzupełnienia ogólnego wykształcenia i uzyskania świadectwa dojrzałości. Uzyskał je przez swą determinację, terroryzując Komisję Egzaminacyjną.

Awansowany w 1926 na majora St. Czuczełowicz przeniesiony został do Kadr Kawalerii i skierowany do KOP. Przeszedł w stan spoczynku w 1931 roku. Nie udało się odnaleźć danych odnośnie do jego dalszych losów. Należy domniemywać, że zmarł przed wybuchem II wojny światowej, gdyż w przeciwnym razie niewątpliwie wziąłby udział w akcji partyzanckiej.

OFICEROWIE SZTABOWI I WYŻSI KAWALERII POLSKIEJ

I. OD ZARANIA NIEPODLEGŁOŚCI RZECZYPOSPOLITEJ W 1918 DO JEJ UTRATY WE WRZEŚNIU 1939 ROKU

A. PUŁKOWNICY

1. ABŁAMOWICZ Konstanty, ur. 1884. Był zapewne oficerem kawalerii austriackiej, w którymś z pułków obrony krajowej, nie dało się ustalić jego przeszłości. Przeszedł do Wojska Polskiego prawdopodobnie w listopadzie 1918, ale również nie udało się odnaleźć danych, w jakich jednostkach kawalerii odbył kampanię 1918–1920.

Jedynie wiadomo, że 1923 mjr Abłamowicz Konstanty był mianowany attaché wojskowym w Estonii. Pozostawał tam przypuszczalnie do 1927 roku, gdyż 1 stycznia 1927 otrzymał awans na podpułkownika 11 Pułku Ułanów Legionowych, a w czerwcu 1927 został mianowany dowódcą tegoż Pułku. Sprawował dowództwo do 1931 roku. Przeszedł następnie do Kadr Oficerów Kawalerii, ale nie udało się odnaleźć jego przydziału. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

W 1939 nie został powołany do służby czynnej. Pozostał w Warszawie, biorąc czynny udział w działalności Związku Walki Zbrojnej (ZWZ), następnie AK. W sierpniu 1944 wziął udział w powstaniu warszawskim. Wzięty do niewoli w pierwszych jego dniach, został rozstrzelany przez SS.

2. ADAMOVICH de CESPIN Franciszek, ur. 1880 (uzupełnienie informacji podanych w rozdziale „Oficerowie cudzoziemscy lub cudzoziemskiego pochodzenia”). Ppłk Adamovich de Cespín przeszedł do Wojska Polskiego do 8 Pułku Ułanów Ks. Józefa Poniatowskiego.

Był znakomitym jeźdźcem sportowym, zdobywcą wielu nagród na konkursach hippicznych. Ze stanowiska komendanta Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu przeszedł w lipcu 1920 roku na zastępcę komendanta Centralnej Szkoły Jazdy, a następnie do Centrum Wyszkożenia Kawalerii, gdzie był równocześnie od 1921 Głównym Instruktorem Jazdy Konnej. W 1920 lub na początku 1921 otrzymał awans na pułkownika.

Zmarł, na skutek wypadku na polowaniu, w 1925 roku.

3. ALZNER Rudolf, ur. 1870, był oficerem zawodowym kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do Wojska Polskiego na początku 1919 w stopniu podpułkownika. Otrzymał przydział do Okręgu Generalnego (OG) Pomorze, awansowany z początkiem 1920 na pułkownika. W sierpniu 1920 roku, w Dowództwie Okręgu Generalnego (DOG) Pomorze brał udział w obronie linii Wisły i granicy północnej.

Dnia 20 września został dowódcą 18 Pułku Ułanów Pomorskich, dowodząc nim w pościgu za uchodzącymi armiami bolszewickimi na Białorusi. Ustąpił z tego stanowiska 31 grudnia 1920 roku, powracając do DOG Pomorze. W pierwszej połowie lat dwudziestych przeszedł w stan spoczynku, zamieszkując w Poznaniu.

W 1934, jako oficer w stanie spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Poznań Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VII.

Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do dalszych jego losów.

4. ANDERS Jerzy Edward, ur. 1896, był w 1917 roku w Szkole Kawalerii w Twerze. Jako junkier przeszedł w zimie 1917/18 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, otrzymując przydział do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, w stopniu podporucznika. Po rozbrojeniu Korpusu przewieziony przez wojskowe władze niemieckie na teren Królestwa, w grudniu 1918 zgłosił się do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, późniejszego 15 Pułku Ułanów Poznańskich. W Pułku tym odbył całą kampanię 1918–1920.

Awansowany na porucznika z dniem 1 czerwca 1919. Pozostawał w 15 Pułku Ułanów Poznańskich do 1929 roku, awansowany na rotmistrza z dniem 1 lipca 1923 roku. Przeszedł następnie do 9 Pułku Strzelców Konnych, awansowany na majora, zostając kwatermistrzem Pułku.

W 1936 awansowany na podpułkownika, został zastępcą dowódcy 5 Pułku Ułanów Zasławskich. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939. Po kapitulacji Pułku pod Ofiarą koło Kocka, w dniu 7 października 1939, dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu, na przełomie 1944 i 1945 wyjechał do Włoch, gdzie objął dowództwo 3 Pancernego Pułku Ułanów Śląskich. Pełnił je do czerwca 1946.

Wyjechał następnie do Wielkiej Brytanii, gdzie awansowany na pułkownika przeszedł w stan spoczynku, po czym wyemigrował do Kanady.

Zmarł w Toronto w grudniu 1977 roku.

5. BAJRASZEWSKI Maciej, Tatar, muzułmanin, ur. 1870. Był jednym z organizatorów Pułku Tatarskiej Jazdy, przemianowanego na Pułk Tatarskich Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza. Uprzednio pułkownik w jednym z pułków kawalerii Gwardii Rosyjskiej. Do Pułku Tatarskiej Jazdy nie wszedł, powołany do dowództwa VII Brygady Jazdy. Po zakończeniu kampanii wojennej 1919–1920 przeszedł w stan spoczynku, osiedlając się w Honimiu.

O dalszych jego losach nie dało się odnaleźć danych. W każdym razie żył do lat trzydziestych.

6. BELINA-PRAŻMOWSKI Władysław Zygmunt, ur. 1888. Pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”.

7. BIELOBRADEK Władysław, ur. 1887, był przypuszczalnie oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej, zmobilizowany w 1914.

W 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, do 1 Pułku Szwoleżerów. Odbił w nim kampanie wojenne 1918–1920, w stopniu porucznika. Awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924, został skierowany do 2 Dywizjonu Samochodów Pancernych do Brześcia, gdzie objął dowództwo 2 szwadronu.

W 1928 przeszedł do GISZ, pozostając w ewidencji 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do spełnianych przez niego funkcji od 1928 do końca kampanii wrześniowej 1939 ani też dotyczących jego działalności po klęsce wrześniowej. Był przypuszczalnie w niewoli niemieckiej, ale brak potwierdzenia. Znajduje się jego nazwisko, w stopniu pułkownika, jako przewodniczącego Komitetu Wydawnictwa Przeglądu Kawalerii i Broni Pancernej w Londynie w 1984 roku.

8. Dyplomowany BITTNER Leon, ur. 1903. Ukończył w 1923 roku Centralną Szkołę Jazdy w Grudziądzu, otrzymując przydział do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Otrzymał awans na porucznika 1 września 1925, na rotmistrza w 1933. Od 1934 do 1936 był w Wyższej Szkole Wojennej – Promocja XV, po czym wrócił do Pułku. W 1938 awansowany na majora dyplomowanego został kwatermistrzem 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

W Pułku odbył kampanię wrześniową 1939. Uniknął niewoli i przedostał się do Francji, a po jej kapitulacji do Wielkiej Brytanii. W końcu sierpnia 1943 został wysłany do Palestyny, do Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie. Dnia 8 września 1943 roku mjr dypl. L. Bittner został dowódcą 12 Pułku Kawalerii Pancernej, przemianowanego 1 stycznia 1944 na 12 Pancerny Pułk Ułanów Podolskich. Awansowany w tym czasie na podpułkownika dyplomowanego, dowodził Pułkiem w pierwszej fazie kampanii włoskiej do 6 sierpnia 1944. Otrzymał przeniesienie do Sztabu 1 Dywizji Pancernej. Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł w Londynie w listopadzie 1983 roku.

9. Dyplomowany BOGUSZ-ZEMBLIC Roland Włodzimierz Karol, ur. 1888 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

10. Dyplomowany BOKALSKI Karol Krzysztof, ur. 1894 w Małopolsce. W 1914 wstąpił na ochotnika do formującego się w Krakowie 3 Szwadronu Ułanów Legionowych, który wszedł w skład późniejszego 2 Pułku Ułanów.

Od 5 listopada 1916, jako podoficer, był w szwadronie zapasowym Pułku w Mińsku Mazowieckim. Awansował w nim na podporucznika. W listopadzie 1918 wszedł ze szwadronem w skład nowo sformowanego 5 Pułku Ułanów. Odbił z nim kampanię wojenną 1918–1920.

Awansował na rotmistrza 1 listopada 1920, na majora 1 lipca 1925. W latach 1925–1927 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VI). Jako major dyplomowany był w latach 1928/29 szefem Sztabu 1 Dywizji Kawalerii. W 1930 awansowany na podpułkownika dyplomowanego, został zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich. Sprawował tę funkcję do końca 1931. Dnia 2 stycznia 1934 objął dowództwo 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. Bolesława Mościckiego. Awansowany w 1936 na pułkownika dyplomowanego, pozostawał na tym stanowisku do 17 maja 1938.

W kampanii wrześniowej 1939 był w dowództwie którejś armii. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z ołagru wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w czerwcu 1967 roku.

11. Dyplomowany BOKSZCZANIN Janusz, ur. 1894, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. Jesienią 1917, jako porucznik 4 Pułku Huzarów Mariupolskich, zgłosił się do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do Bobrujska, gdzie został włączony do 3 Pułku Ułanów.

Po rozbrojeniu I Korpusu przedostał się na Ukrainę, wstępując do ocalałego Dywizjonu 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Awansowany na podrotmistrza, przeprowadził Dywizjon do Chersonia, dołączając do 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. L. Żeligowskiego jako Jazda Dywizyjna.

W czerwcu 1919 roku 6 Pułk Ułanów Kaniowskich przewieziony został z Odessy, przez Rumunię, do Małopolski. Staczał tam walki z Ukraińcami. W lipcu 1919, po bitwie pod Jazłowcem, przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, pozostając w nim do połowy sierpnia.

Powrócił do macierzystego 3 Pułku Ułanów mianowany na rotmistrza, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W 3 Pułku Ułanów odbył większą część kampanii wojennej 1919–1920. We wrześniu 1920 został przeniesiony do nowo sformowanego 215 Ochotniczego Pułku Ułanów, przyszłego 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Uczestniczył w nim w walkach pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi. Powrócił następnie do 3 Pułku Ułanów, noszącego od listopada 1921 nazwę „Śląskich”, awansowany na rotmistrza.

W latach 1922/23 był instruktorem wychowania fizycznego i szermierki w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu. W 1928 otrzymał awans na majora, po czym od 1930 do 1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). W 1933 major dyplomowany J. Bokszczanin był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Równe”.

Od 1935 do maja 1939 był zastępcą dowódcy 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego i 4 sierpnia 1939 nominację na dowódcę 10 Zmotoryzowanego Pułku Strzelców Konnych. Dowodził nim na początku kampanii wrześniowej 1939.

Ciężko ranny przy natarciu na Zboiska dnia 16 września został przewieziony do szpitala, przypuszczalnie do Lwowa. Nie dało się ustalić, jakim sposobem po wyle-

czeniu przedostał się do Warszawy. Wziął tam aktywny udział w działalności Armii Krajowej, mianowany przez Dowództwo AK pułkownikiem dyplomowanym i kometandantem Mokotowa w czasie powstania warszawskiego. Dostał się w czasie jego trwania do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu 1945, wyjechał do Francji.

Zmarł w Paryżu w sierpniu 1973 roku.

12. BOYEN Rudolf Jan Otton, ur. 1876. Nie udało się odnaleźć danych dotyczących jego kariery wojskowej ani w którejś z armii zaborczych, ani w pierwszym okresie w Wojsku Polskim. Wydaje się, że był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, zapewne w którymś z pułków Obrony Krajowej. Możliwe, że był potem w Sztabach większych jednostek Jazdy, następnie w Kawalerii.

Wiadomo jedynie, że od 1926 do grudnia 1927 był dowódcą 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III, któremu był podporządkowany 8 Pułk Ułanów im. Księcia Józefa Poniatowskiego. W styczniu 1928 przeszedł w stan spoczynku. Pozostał w Warszawie.

O dalszych jego losach brak danych.

13. BRABEC Hubert, ur. 1878, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, w 1917 rotmistrzem 3 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w stopniu majora, do 8 Pułku Ułanów im. Księcia Józefa Poniatowskiego. Odbył z nim kampanię 1919–1920, awansowany na podpułkownika.

Po zakończeniu wojny został skierowany do Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Od 1923 do 1927 był kierownikiem Oficerskich Kursów Instruktorów Jazdy. Przeszedł w stan spoczynku z końcem 1927, w stopniu pułkownika. Przebywał w Krakowie.

W 1934, jako oficer w stanie spoczynku, pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzuppełnień Poznań Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VII. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”. Założył Wielkopolski Klub Jeździecki.

Zmarł 7 czerwca 1939 roku.

14. Dyplomowany BRACŁAWSKI Herman Jan Jerzy, ur. 1895, Beliniak. Po wyjściu z obozu internowania w Beniaminowie w listopadzie 1918 wszedł w stopniu podporucznika do 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego. Odbył w nim znaczną część kampanii 1918–1920, awansowany na porucznika.

W lipcu 1920, w szwadronie zapasowym Pułku, przeszedł do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów, przemianowanego w kwietniu 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów. Otrzymał awans na rotmistrza, ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919.

W 201 Pułku Szwoleżerów odbył resztę kampanii 1920 roku. Awansowany na majora z początkiem 1921, był do końca 1922 zastępcą dowódcy 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego.

Od 1922 do 1924 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja III). Od 1926 do 1929 był w Sztapie Generalnym, w Oddziale II. Od 1929 do końca 1930, po awansie na podpułkownika dyplomowanego, był zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich.

Od 1931 ppłk dyplomowany H.J.J. Braclawski był w Sztabach większych jednostek Kawalerii, następnie w Sztapie jednej z Armii. Był awansowany na pułkownika dyplomowanego w 1938 roku. W kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Penley, w Anglii, w kwietniu 1966 roku.

15. Dyplomowany BROCHWICZ-LEWIŃSKI Zbigniew Wincenty, ur. 1877 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Szefowie Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych”).

16. BUDKOWSKI Henryk, ur. 1879 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

17. BUTKIEWICZ Mścisław, ur. 1876 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

18. BYSTRAM Cyprian, ur. 1889 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

19. CHŁAPOWSKI Kazimierz, ur. 1898 w Gozdaniewie, w Wielkopolsce. W grudniu 1918 zgłosił się na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, późniejszego 15 Pułku Ułanów Poznańskich. W lipcu 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Poznaniu, którą ukończył wiosną 1920.

Powrócił do Pułku w stopniu podporucznika. W 15 Pułku Ułanów Poznańskich odbył kampanię bolszewicką 1920 roku. Awansował na porucznika 1 czerwca 1921. Przez cały okres międzywojenny pozostawał w tym samym Pułku, awansując kolejno na rotmistrza w 1928, a następnie na majora 1 stycznia 1938 roku.

W kwietniu 1938 mjr K. Chłapowski został zastępcą dowódcy 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Na tym stanowisku wziął udział w początku kampanii wrześniowej 1939 roku. Dnia 12 września, gdy poległ dowódca Pułku, ppłk T. Mikke, dowódca Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, w toku akcji bojowej, mianował go dowódcą 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Dnia 27 września dostał się do niewoli niemieckiej, po doprowadzeniu Pułku do Warszawy i wzięciu udziału w obronie stolicy.

Wyzwolony z oflagu mjr K. Chłapowski wyjechał jesienią 1944 roku do Włoch. Na początku 1945 został mianowany zastępcą dowódcy 15 Pancernego Pułku Ułanów Poznańskich. Awansowany na podpułkownika w drugiej połowie 1945 roku, pełnił funkcję zastępcy dowódcy, również po przejściu do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia (PKPiR) do września 1948, momentu rozwiązania Pułku. Pozostał w Wielkiej Brytanii, awansowany na pułkownika w 1960.

Zmarł w Ramsgate, w Hrabstwie Kent, w Anglii w kwietniu 1969 roku.

20. CHMIELEWSKI Czesław, ur. 21 kwietnia 1897, (nie należy mylić z Czesławem Chmielewskim pułkownikiem piechoty, ur. 17 kwietnia 1924) był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. W zimie 1917/18, w stopniu korneta, przybył do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, wchodząc do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Po rozbrojeniu I Korpusu został ewakuowany do Królestwa.

Powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, odbywając w nim kampanię wojenną 1918–1920. Awansował kolejno na porucznika i rotmistrza. W 1924 został przeniesiony do 9 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany 15 sierpnia 1924 na majora, został kwatermistrzem Pułku, a w styczniu 1928 zastępcą dowódcy. Sprawował tę funkcję do 1930.

Awansowany na podpułkownika, był od 1930 do 1935 dowódcą 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Po awansie na pułkownika objął w 1935 dowództwo 3 Pułku Ułanów Śląskich.

Dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939 do dnia 20 września. Ciężko ranny, w tym dniu, pod Pankowem, stał się inwalidą w 97%. Przeżył w tym stanie całą okupację niemiecką, potem długi okres rządów komunistycznych.

Zmarł w Tomaszowie Mazowieckim 1 lipca 1960 roku.

21. CHOMICZ Stefan, ur. 1890 we Lwowie. Ukończył studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Lwowskiego, uzyskując stopień magistra. W 1914 zgłosił się na ochotnika do 2 Pułku Ułanów Legionowych, w którym uzyskał rangę podporucznika. Po rozbrojeniu Pułku przez władze wojskowe austriackie, 19 lutego 1918, został internowany, ale uniknął wcielenia do armii austriackiej.

W grudniu 1918 zgłosił się do formowanego 10 Pułku Ułanów. W Pułku tym, który w grudniu 1920 na Litwie Środkowej przyjął nazwę „Ułanów Litewskich”, Stefan Chomicz, awansowany na porucznika, odbył całą kampanię wojenną 1918–1920 i służbę na Litwie.

W marcu 1921, awansowany na rotmistrza, został skierowany na 6-tygodniowy Kurs Oficerów Sztabowych w Grudziądzu. W 1923 przeszedł do 9 Pułku Ułanów Małopolskich, a w 1924 został kwatermistrzem 6 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na majora 1 lipca 1925, przeszedł do 24 Pułku Ułanów, w którym od 1928 do 1930 był zastępcą dowódcy Pułku. Awansowany w 1932 na podpułkownika, był od

1931 do 1936 roku komendantem Szkoły Podchorążych Kawalerii w CW Kawalerii w Grudziądzu.

W kwietniu 1936 otrzymał awans na pułkownika i nominację na dowódcę 5 Pułku Ułanów Zasławskich. Dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939 do dnia 7 października.

Chcąc przedostać się do Francji przez Litwę, został tam internowany, ale uciekł z obozu i przez Łotwę, następnie Szwecję, dotarł do Francji.

Po jej kapitulacji przyjechał do Wielkiej Brytanii. Początkowo działał przy organizacji oddziałów Armii Polskiej w Szkocji, następnie w Inspektoracie Zarządzeń Wojskowych. Po demobilizacji pozostał w Anglii.

Zmarł w Londynie w lutym 1974 roku.

22. Dyplomowany CHRZANOWSKI Eugeniusz, ur. 1897. Wszedł do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w listopadzie 1918, odbywając w nim całą kampanię wojenną 1918–1920, awansowany kolejno na podporucznika i porucznika 1 czerwca 1919, a po zakończeniu wojny, 1 lipca 1923, na rotmistrza.

W 1926 został wysłany do Francji na dwuletni kurs w École Supérieure de Guerre w Paryżu. Po ukończeniu go w 1928 otrzymał awans na majora dyplomowanego. Od 1931 do 1935 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Brody”.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, został w 1938 szefem Sztabu Wielkopolskiej Brygady Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dostał się do niewoli niemieckiej w czasie bitwy nad Bzurą. Wyzwolony z oflagu w końcu 1944, wyjechał do Wielkiej Brytanii, wchodząc do Sztabu Naczelnego Wodza Armii Polskiej, awansowany na pułkownika dyplomowanego. Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł w Londynie w lutym 1974 roku.

23. Dyplomowany CHRZAŚTOWSKI Zdzisław, ur. 1891. Oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej, dołączył do I Polskiego Korpusu na Wschodzie zimą 1917/18, wchodząc w stopniu porucznika do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Po rozbrojeniu Korpusu ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa, w listopadzie 1918 wszedł ponownie do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbył w nim kampanię wojenną 1918–1920, awansowany na rotmistrza. Następnie, od 4 lipca 1920 do początku 1921, był dowódcą II Dywizjonu 4 Pułku Strzelców Konnych.

Od 1921 do 1923 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja II). Od 1924 do 1927 był zastępcą dowódcy 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego, otrzymując z dniem 1 lipca 1925 awans na majora dyplomowanego. Przeszedł następnie do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych (GISZ).

Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1930, a na pułkownika dyplomowanego w 1935. Od 1935 do 1937 był dowódcą 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. W 1939 został szefem Sztabu Armii „Łódź”.

W pierwszym tygodniu wojny zginął od bomby lotniczej w Kwaterze Głównej Armii, w Julianowie koło Łodzi, dnia 6 września 1939 roku.

24. Dyplomowany CIEŚLIŃSKI Witold, ur. 1891, oficer zawodowy kawalerii rosyjskiej. W grudniu 1917, w stopniu korneta, dołączył do formującego się w Besarabii, w rejonie Sorok, Dywizjonu Jazdy, przysłanego 6 Pułku Ułanów Kaniowskich.

Po kapitulacji II Polskiego Korpusu na Wschodzie przedostał się w przebraniu do Chersonia, wchodząc ponownie do odtworzonego Dywizjonu 6 Pułku Ułanów, przekształconego w Odessie w Pułk. W połowie czerwca 1919 znalazł się, wraz z 6 Pułkiem Ułanów Kaniowskich, pod Stanisławowem.

W Pułku tym odbył całą kampanię wrześniową 1918–1920, awansując kolejno na porucznika i rotmistrza. Dnia 15 sierpnia 1924 został majorem. Od 15 listopada 1925 do 1928 był wykładowcą łączności w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu. Od 1928 do 1930 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX).

Od 1931 do 1932, jako major dyplomowany 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Baranowicze”. W 1932 został zastępcą dowódcy 6 Pułku Strzelców Konnych, sprawując tę funkcję do 1 lipca 1935, gdy został awansowany na podpułkownika dyplomowanego. Przeszedł do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego, od 5 lipca 1935 do lipca 1936 jako zastępca dowódcy Pułku, a następnie do stycznia 1937 na stanowisku dowódcy. Został w tym czasie awansowany na pułkownika dyplomowanego.

Od 17 marca 1937 do 4 sierpnia 1939 był dowódcą 10 Zmotoryzowanego Pułku Strzelców Konnych. Odnośnie do dalszych jego losów nie udało się odnaleźć żadnych danych.

Prawdopodobnie zmarł nieoczekiwanie 4 sierpnia 1939 roku.

25. CZAYKOWSKI Witold, ur. 1885, był oficerem kawalerii rosyjskiej. W styczniu 1918 w stopniu korneta dołączył do formowanego w Sorokach, na pograniczu Besarabii, 4 szwadronu tzw. Pułku Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii.

W jego składzie przybył do Stancji Paszkowskiej na Kubaniu, aby wejść następnie do Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, przemianowanego później, po przejściu do Polski, na 14 Pułk Ułanów. Był więc jednym z pierwszych oficerów tego Pułku.

W 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich odbył całą kampanię wojenną 1918–1920, awansowany na porucznika, a w 1921 na rotmistrza. Pozostawał w Pułku przez prawie cały okres międzywojenny. Awansowany na majora 1 stycznia 1928, został kwatermistrzem Pułku, a w czerwcu 1935, po awansowaniu na podpułkownika, zastępcą

dowódcy. Pełnił tę funkcję do 20 lipca 1939, po czym został powołany do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

We wrześniu 1939, wraz z Ministerstwem Spraw Wojskowych, został ewakuowany do Rumunii. Przedostał się stamtąd do Francji, a po jej kapitulacji do Wielkiej Brytanii. W czasie pobytu we Francji był jednym z inicjatorów sformowania 14 Pancernego Pułku Ułanów Jazłowieckich. Przez cały okres wojny ppłk W. Czaykowski był w Ministerstwie Obrony Narodowej. Otrzymał awans na pułkownika w 1964.

Płk W. Czaykowski pozostał w Wielkiej Brytanii. Do końca życia pozostawał w stopniu pułkownika kawalerii.

Zmarł w Londynie 6 września 1972 roku.

26. DESKUR Jerzy, ur. 1896 we Lwowie. W 1917 został powołany do służby wojskowej w kawalerii austriackiej. Uzyskał stopień podporucznika.

W marcu 1919 wstąpił do formującego się w Zamościu szwadronu 12 Pułku Ułanów. Wziął w nim udział w walkach z Ukraińcami, do zawarcia rozejmu w sierpniu 1919.

W połowie października tegoż roku został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, na kurs trwający do 30 kwietnia 1920. Powrócił do 12 Pułku Ułanów Podolskich, biorąc udział w kampanii przeciw bolszewickiej. Awansował na porucznika 1 czerwca 1921, na rotmistrza 1 stycznia 1925, a na majora 1 stycznia 1928.

Przeszedł jako major do 12 Pułku Ułanów Podolskich, do 3 Dywizji Kawalerii we Lwowie, zostając drugim oficerem sztabowym. W lipcu 1929 przeszedł do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, na kwatermistrza. Pełnił tę funkcję do 1931, po czym został zastępcą dowódcy 24 Pułku Ułanów.

W 1932 został powołany do GISZ. Awansował w 1938 na podpułkownika. W 1939, w czasie kampanii wrześniowej, był w Sztapie jednej z Armii. Przedostał się przez Węgry do Francji.

W lutym 1940 został dowódcą I Batalionu im. 24 Pułku Ułanów, mającego być zawiązkiem rekonstruowania tego Pułku. Po kapitulacji Francji został w dniu 21 czerwca 1940 przewieziony z Batalionem do Szkocji.

Tam I Batalion rozrósł się do stanu Pułku, otrzymując nazwę 24 Pancernego Pułku Ułanów. Ppłk J. Deskur pozostawał jego dowódcą do listopada 1942. Był następnie w dowództwie 1 Dywizji Pancerniej, awansowany w 1943 na pułkownika.

Po zakończeniu wojny wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Binghampton, w Stanie Nowy Jork, w sierpniu 1978 roku.

27. DŁUGOBORSKI Antoni, ur. 1887. Nie udało się odnaleźć informacji o przebiegu jego służby wojskowej w jednej z armii zaborowych, ani austriackiej, ani rosyjskiej. Od końca 1918 względnie początku 1919 był niewątpliwie w Wojsku Polskim, prawdopodobnie w którejś formacji Jazdy dywizyjnej. Wiadomo tylko, że otrzymał awans

na podpułkownika 2 Pułku Strzelców Konnych ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919, ale dopiero w październiku 1921. Był więc uprzednio majorem.

Dnia 10 października 1921, po reorganizacji Pułków Strzelców Konnych i ustaleniu ich ostatecznej formy, został mianowany dowódcą 2 PSK. Sprawował dowództwo do grudnia 1928, po czym przeszedł na stanowisko Rejonowego Inspektora Koni w Płocku. W 1935 przeszedł w stan spoczynku, otrzymując awans na pułkownika.

Dalsze jego losy pozostają nieznane.

28. DUCHNOWSKI Kazimierz, ur. 1891, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W 1913 ukończył szkołę Kawalerii w Twerze i wszedł do 3 Pułku Huzarów Elizawetgradzkich. W 1917 uzyskał rangę podrotmistrza.

W styczniu 1918 przeszedł do formującego się w Besarabii Polskiego Kawaleryjskiego Dywizjonu, zaczątku przyszłego 6 Pułku Ułanów. W styczniu 1919 zorganizował w Odessie 1 szwadron tego Pułku, który uprzednio był rozbrojony przez wojska austriackie po bitwie pod Kaniowem.

Po przejściu Pułku do Małopolski Wschodniej, od 15 czerwca 1919 roku rtm. K. Duchnowski dowodził 1 szwadronem 6 Pułku Ułanów Kaniowskich w walkach z Ukraińcami. Wziął w dniach 11–13 lipca 1919 udział w bitwie pod Jazłowcem, prowadząc brawurową szarżę tego szwadronu. W następstwie przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, od 20 sierpnia 1919 do 10 czerwca 1920 będąc zastępcą dowódcy Pułku.

Ranny w bitwie pod Wernyhorodkiem, został wycofany z frontu. Awansował na majora 1 stycznia 1921, pozostając nadal w Pułku. W 1924 był przez krótki okres Komentantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii przy 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie.

Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na podpułkownika i został zastępcą dowódcy 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Sprawował tę funkcję do 1928. Awansowany na pułkownika, od końca 1928 do końca 1930 był dowódcą 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Przeszedł następnie na stanowisko Rejonowego Inspektora Koni w Skierniewicach.

Powołany w końcu 1938 do służby aktywnej, płk. K. Duchnowski został oficerem taktycznym Sztabu Grupy Operacyjnej „Polesie” gen. Fr. Kleeberga. W tym charakterze wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 roku.

4 października 1939, z ramienia gen. Kleeberga, pertraktował z Dowództwem Armii Niemieckiej warunki kapitulacji Grupy. Przeszedł tego dnia do niewoli.

Wyzwolony z oflagi w 1945, wyjechał do Wielkiej Brytanii. Wyemigrował następnie do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Santa Barbara, w Stanie Kalifornia, w maju 1973 roku.

29. Dyplomowany DUDZIŃSKI Zbigniew Marian, ur. 1902, był początkowo w Korpusie Oficerów Łączności, dnia 1 czerwca 1923 awansowany na porucznika w 1 Pułku Łączności.

W latach 1928–1930, jako porucznik tego Pułku, był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX), po czym przeszedł do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Awansowany w 1931 na majora dyplomowanego, pozostawał w Pułku do końca 1938. W 1939 wszedł do Sztabu Naczelnego Wodza i w nim pozostał w czasie kampanii wrześniowej 1939.

W końcu 1939 przedostał się przez Rumunię do Francji, a po jej kapitulacji w maju 1940, do Wielkiej Brytanii. Tam, w kwietniu 1941 został zastępcą dowódcy Dywizjonu Rozpoznawczego I Korpusu Polskiego w Szkocji. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, od czerwca do lipca 1943 roku był dowódcą 1 Pułku Rozpoznawczego 1 Dywizji Pancernej.

W 1944 został mianowany Dowódcą 4 Pułku Pancernego „Skorpion”. Pozostawał na tym stanowisku do końca sierpnia 1945, po czym 28 września został szefem Sztabu 1 Dywizji Pancernej. Dnia 1 lipca 1946 przeszedł do Sztabu I Polskiego Korpusu. Został awansowany na pułkownika dyplomowanego.

Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł w York w kwietniu 1976 roku.

30. DZIEWICKI Feliks Adam, ur. 1883 (pełny życiorys podany został w podrozdziale „Brygadierzy”).

31. FALEWICZ Tadeusz Antoni, ur. 1892 w Marwie, na Suwalszczyźnie, jako syn generała wojsk rosyjskich, następnie Wojska Polskiego, Wojciecha Falewicza, oficera saperów.

Po ukończeniu gimnazjum w Petersburgu wstąpił na Wydział Rolny Politechniki w Rydze. W 1914 był na skróconym Kursie Oficerskim Korpusu Paziów w Petersburgu, po czym otrzymał, wiosną 1915, przydział do rosyjskiego Pułku Ułanów Lejbguardii, tzw. Warszawskiego.

W Pułku tym walczył w latach 1915–1917 na froncie niemieckim, awansując stopniowo na porucznika i podrotmistrza. Przez pewien czas dowodził kompanią Jegierskiego Pułku Piechoty Gwardii rosyjskiej.

Po wybuchu rewolucji 1917 brał udział w formowaniu szwadronu kawalerzystów-Polaków z Samodzielnej Brygady Kawalerii rosyjskiej w Gratsku pod Moskwą. Ze szwadronem tym, dowodzonym przez rtm. C. Bystrama, przybył do Bobrujska, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Wszedł do 3 Pułku Ułanów, do 1 Szwadronu. W nim też podrotmistrz T. Falewicz wziął udział w walkach na Białorusi. Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu wyjechał najpierw do Kowna, a w listopadzie 1918 do Warszawy.

Wziął czynny udział w rekonstruowaniu 3 Pułku Ułanów, organizując 1 szwadron. Dowodził nim w walkach z Ukraińcami, na froncie galicyjskim, do połowy lutego 1919.

Od pierwszego marca do 31 lipca 1919 był na kursie w Oficerskiej Szkole Jazdy w Warszawie. Został wytypowany, w grupie 11 najlepszych jeźdźców z kursu do L'Ecole d'Application de Cavalerie w Saumur.

Powrócił z Francji na początku września 1920. W macierzystym 3 Pułku Ułanów wziął udział w akcji pościgowej za wycofującymi się wojskami bolszewickimi. W 1922 został powołany na Komendanta Klasy Kawaleryjskiej w Szkole Oficerskiej dla Podoficerów w Bydgoszczy.

Awansowany na majora w 1924, przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, obejmując początkowo dowództwo szwadronu zapasowego, potem kwaterymistrzostwo Pułku.

W styczniu 1928 został mianowany zastępcą dowódcy 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansowany na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1930, sprawował tę funkcję do września 1931.

Dnia 28 października 1931 został mianowany dowódcą 9 Pułku Strzelców Konnych im. gen. K. Pułaskiego. Awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1936, dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej 9 października, po złożeniu broni przez Podlaską Brygadę Kawalerii.

Po wyzwoleniu z oflagu w Murnau w końcu 1944, wyjechał do Włoch, aby dołączyć do 2 Korpusu Polskiego. Przydzielony został do 4 Pułku Pancernego „Skorpion”. Wobec braku etatu dla oficera jego rangi, został przeniesiony do II Grupy Oficerskiej, do Egiptu. Spowodowało to jego decyzję powrotu w 1946 na tereny polskie. W Warszawie przeszedł do stanu cywilnego.

Zmarł w Warszawie, w kwietniu 1971 roku.

32. FALKOWSKI Roman, ur. między 1872 a 1875 rokiem, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Musiał przejść do Wojska Polskiego w końcu 1918, ale nie do odnalezienia są jakiegokolwiek dane dotyczące jego osoby.

Wiadomym jest, że od stycznia 1919 był jednym z organizatorów Pułku Tatarskiej Jazdy, przyszedłszy do Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza i został mianowany jego dowódcą, po sformowaniu 1 szwadronu.

Zmarł nieoczekiwanie, przypuszczalnie w Ostrowi Mazowieckiej, w lutym 1919 roku.

33. FIBICH Władysław, ur. 1878, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, prawdopodobnie w 3 Pułku Strzelców Konnych w Dębicy. Zgłosił się do Wojska Polskiego w stopniu rotmistrza w listopadzie 1918, do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego w połowie czerwca 1919 roku na 9 Pułk Ułanów Małopolskich.

W sierpniu 1919 został Komendantem Centralnego Obozu Szkoleniowego dla Podoficerów w Przemyślu. Awansowany na majora ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, sprawował tę funkcję do lipca 1920.

W sierpniu 1920 skierowany na front, objął dowództwo I Dywizjonu 4 Pułku Strzelców Konnych (4 PSK). W związku z reorganizacją Pułków Strzelców Konnych Dywizjon ten został przekazany do tzw. nowo sformowanego 2 Pułku Strzelców Konnych jako jego III Dywizjon.

Awansowany na podpułkownika z dniem 1 maja 1921 roku Wł. Fibich wyszedł z 2 PSK, aby 24 maja zostać dowódcą 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. Pozostawał na tym stanowisku do 13 grudnia 1926.

Awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1927, przeszedł w stan spoczynku. Nie udało się odnaleźć danych odnośnie do dalszych jego losów.

34. GĄSSOWSKI Maurycy Roman, ur. 1879 we Francji, syn emigranta, oficer zawodowy Kawalerii francuskiej. W lipcu 1918 został przydzielony przez Dowództwo Armii Francuskiej do formującej się Armii Polskiej gen. Józefa Hallera.

W marcu 1919, w randze podpułkownika, objął dowództwo 1 Pułku Szwoleżerów „Błękitnej Armii”. Przybył wraz z nim do Polski w maju 1919. W dniu 1 września 1919, po połączeniu 1 i 3 Pułku Szwoleżerów w jeden Pułk i przemianowaniu go na 4 Pułk Dragonów Kresowych, ppłk M. Gąssowski został jego dowódcą. Dowództwo było w rzeczywistości nominalne, gdyż każdy z czterech Dywizjonów Pułku był przydzielony do innej Dywizji Piechoty, jako Jazda Dywizyjna.

Dnia 1 października 1919 roku Pułki Dragonów zostały przemianowane na Pułki Strzelców Konnych.

Dnia 1 kwietnia 1920 ppłk M. Gąssowski sformował z IV Dywizjonu 4 PSK i 6 Pułku Ułanów Kaniowskich Grupę Kawaleryjską, na czele której wykonał zagon rozpoznawczy na Bar. Pozostawał potem, do 28 października 1920, w Sztabie Armii Ochotniczej gen. J. Hallera.

W dniu 28 października 1920 dotychczasowy 4 Pułk Strzelców Konnych został przemianowany na 6 PSK, a jego dowództwo przejął faktycznie ppłk M. Gąssowski. Dowodził Pułkiem bardzo krótko, gdyż zaledwie do grudnia 1920 roku.

Przeszedł następnie do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, gdzie został Dyrektorem Nauk (do końca 1921), a równocześnie Głównym Instruktorem Wyszczolenia Wojskowego (do końca 1922).

Ze względu na stan zdrowia przeszedł w stan spoczynku 30 września 1925, awansowany na pułkownika. Przebywał przeważnie we Francji w Nice, przyjeżdżając od czasu do czasu do Polski.

Zmarł w 1944 roku.

35. Dyplomowany GIERULEWICZ Witold, ur. 1896, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Dnia 20 listopada, na rozkaz dowódcy Korpusu, por. W. Gierulewicz, wraz z całą grupą oficerów, wyjechał na Wołyń i Podole, aby ze zgrupowanych tam pułków Gwar-

dii rosyjskiej zwerbować oficerów, podoficerów i żołnierzy kawalerzystów do formujących się Pułków Jazdy. Wszedł ze zwerbowaną grupą do formującego się w Antoninach 2 Pułku Ułanów.

Wraz z Pułkiem przybył na początku kwietnia 1918 do Bobrujska, a następnie do Urzecza koło Słucka.

Po rozbrojeniu I Korpusu w lipcu 1918, został przez wojskowe władze niemieckie ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 uczestniczył w zrekonstruowaniu 2 Pułku Ułanów i wyruszył z pierwszymi szwadronami na front. W Pułku tym odbył całą kampanię 1919–1920.

Otrzymał awans na rotmistrza, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Pozostawał nadal w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. J. Dwernickiego. W latach 1923–1925 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IV).

Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1927, skierowany został do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, gdzie od 1928 do 1930 był Głównym Instruktorem Wyszkozenia Wojskowego, a następnie został Dyrektorem Nauk.

Powrócił do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego z końcem 1930, obejmując funkcję zastępcy dowódcy Pułku. Awansowany na pułkownika dyplomowanego, pozostawał na tym stanowisku do końca 1934 roku. W 1935 objął dowództwo 6 ułku Strzelców Konnych im. Hetmana Wielkiego Koronnego St. Żółkiewskiego, awansowany na pułkownika dyplomowanego. Dowodził tym Pułkiem do końca 1938 roku.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 był Generalnym Kwatermistrzem Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego. Internowany w końcu września w Rumuni, przedostał się do Francji, a po jej klęsce do Wielkiej Brytanii.

Od 1942 do grudnia 1943 był dowódcą 14 Pancernego Pułku Ułanów Jazłowieckich. Został następnie dowódcą Służb 1 Dywizji Pancerniej. Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł tam w Luton, w marcu 1962 roku.

36. GIESZKOWSKI WOLF PLOTTEGG Ryszard, ur. 1888 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

37. GŁOGOWSKI Jan, ur. 1888 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

38. GŁOGOWSKI Piotr Stanisław, ur. 1887 w Bojańcu. Po uzyskaniu matury we Lwowie w 1906, wyjechał na studia, przypuszczalnie w Handelshochschule w Wiedniu.

Odbył służbę wojskową w Kawalerii austriackiej, a po ukończeniu Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt otrzymał w 1912 roku, w stopniu podporucznika, przydział do 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie.

Po wybuchu I wojny światowej był na froncie rosyjskim, awansowany w lipcu 1915 na porucznika. Przeszedł wówczas do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Po „kryzysie przysięgowym” był internowany w Beniaminowie, do września 1918.

Zwolniony z obozu, zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. Odbył w nim większą część kampanii wojennych 1918–1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919.

Dnia 1 września 1920 został mianowany dowódcą 108 Pułku Ułanów, przemianowanego 15 stycznia 1921 na 20 Pułk Ułanów, a od 11 października 1921 noszącego nazwę 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego.

Awansowany na majora, pozostawał na stanowisku dowódcy do 1926 roku, awansowany na podpułkownika w 1925.

Nie dało się ustalić jego działalności w okresie 1926 do 1931. Możliwe, że był w którymś z Dowództw Okręgu Korpusu (D.OK) lub w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

W 1931 ppłk P. Głogowski został mianowany dowódcą 11 Pułku Ułanów Legionowych. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1932. Przeszedł następnie w stan spoczynku, awansowany na pułkownika.

W 1939 zgłosił się ochotniczo do służby czynnej, obejmując dowództwo Dywizjonu 1 Pułku Szwoleżerów im. J. Piłsudskiego, sformowanego z nadwyżek pułkowych. Wszedł z nim do zorganizowanego „Warszawskiego Pułku Ułanów”.

Wziął udział w walkach pod Komorowem, Suchowolą i Aleksandrowem. Po rozwiązaniu Grupy Kawalerii gen. Andersa, w nocy z 29 na 30 września, przedostał się w przebraniu do Warszawy. Okres okupacji niemieckiej spędził na terenie Polski, będąc aktywnym w Związku Walki Zbrojnej (ZWZ) oraz AK.

Uniknął niewoli niemieckiej po Powstaniu Warszawskim i pozostał w Polsce. Nie dał się zwerbować do wojsk reżimu komunistycznego.

Zmarł w Gdańsku w grudniu 1979 roku.

39. GODLEWSKI Edward Józef, ur. 1895. Służbę wojskową rozpoczął w Kawalerii rosyjskiej, w 2 Pułku Dragonów. W listopadzie 1917, w randze korneta, przeszedł do formującego się w Antoninach 2 Pułku Ułanów. W jego składzie przybył na początku kwietnia 1918 do Bobrujska, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Po rozbrojeniu Korpusu przez Niemców przedostał się w przebraniu na Kubań, do Stancy Paskowskiej, gdzie wszedł do sformowanego tam „Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Piechoty”, przekształconego następnie w Pułk Ułanów, który stał się potem 14 Pułkiem Ułanów Jazłowieckich.

Z Dywizjonem przybył w styczniu 1919 do Odessy, a z Pułkiem dnia 5 kwietnia 1919 do Małopolski. Awansowany na porucznika, brał w dniach 10 i 11 lipca udział

w szarży Pułku pod Jazłowcem. Kampanię wojenną 1919–1920 odbył w 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, awansowany na rotmistrza, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Awansował na majora 15 sierpnia 1924. Był zastępcą dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich do 1929 roku.

W dniu 1 stycznia 1930, awansowany na podpułkownika, został dowódcą 30 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Pozostawał na tym stanowisku do 1936. Awansowany na pułkownika, przeszedł na stanowisko dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 19 września osobiście prowadził Pułk do szarży pod Wólką Węglową w Kampinosie, doprowadzając go do oblężonej Warszawy. Po kapitulacji Stolicy, lekko ranny, za zgodą gen. J.K. Rómmła pozostał w Warszawie, w ukryciu. Od października 1939 był aktywny w ZWZ, następnie w AK. W sierpniu 1944 był komendantem okręgu AK Kraków.

Wykryty przez Gestapo i aresztowany w styczniu 1945, został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, stamtąd do Amstetten i ponownie do Mauthausen.

Zmarł tam w kwietniu 1945 roku, niewątpliwie po torturach i z wycieńczenia.

40. GRABOWSKI Józef – jak zostało podane w podrozdziale „Brygadierzy”, miał być dowódcą XI Brygady Kawalerii od 1924 do 1928, ale brak jakichkolwiek danych.

41. GRABOWSKI Stefan, ur. 1 września 1877 w majątku Turna, w ówczesnym powiecie brzeskim guberni grodzieńskiej, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W 1917 podpułkownik w jednym z Pułków 8 Dywizji Kawalerii rosyjskiej w Besarabii, w końcu tegoż roku zorganizował, w ramach dywizji, jeden dywizjon, złożony wyłącznie z oficerów i żołnierzy Polaków, obejmując jego dowództwo.

Dnia 1 stycznia 1918 roku Dywizjon ten, liczący już trzy szwadrony, został przemianowany na Pułk Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii, a 30 stycznia 1918 roku na 6 Pułk Ułanów. Dowodził nim nadal ppłk St. Grabowski.

Pułk wszedł skład II Polskiego Korpusu na Wschodzie. Został podzielony na szwadrony, jako Jazda dywizyjna 4 i 5 Dywizji Piechoty. Po kapitulacji II Polskiego Korpusu na Wschodzie, po bitwie pod Kaniowem, ppłk St. Grabowski dostał się do niewoli niemieckiej. Został wraz z dowódcą 5 Pułku Ułanów i grupą oficerów z obu pułków przewieziony przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa.

W grudniu 1918 ppłk St. Grabowski wszedł do 10 Pułku Ułanów, z początkiem stycznia 1919 obejmując stanowisko zastępcy dowódcy. Pozostawał na nim do początku kwietnia 1920, a w okresie od początku października do 27 października 1919, na skutek nieobecności dowódcy, dowodząc faktycznie Pułkiem.

Dnia 9 kwietnia 1920 został mianowany dowódcą 10 Pułku Ułanów, ale już w maju tegoż roku otrzymał przeniesienie na dowódcę 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Dowodził nim do końca 1923 roku.

Awansowany na pułkownika, z dniem 1 stycznia 1924, otrzymał nominację na dowódcę 6 Pułku Strzelców Konnych. Pozostał na tym stanowisku do drugiej połowy 1926. Przeszedł następnie w stan spoczynku 30 września 1927. Na emeryturze mieszkał w Warszawie.

W 1934, jako oficer w stanie spoczynku, pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł 22 grudnia 1946 roku.

42. Dyplomowany GRABOWSKI Tadeusz, ur. 1886, odbył służbę wojskową, jednoroczną, w którymś z Pułków Kawalerii austriackiej.

W 1914, w stopniu chorążego, zgłosił się do formowanego w Krakowie 3 Szwadronu, przyszłego 2 Pułku Ułanów Legionowych. Po sformowaniu Pułku, 1 stycznia 1916, będąc podporucznikiem, został adiutantem.

Po rozbrojeniu 2 Pułku Ułanów Legionowych przez Austriaków, 19 lutego 1918, został internowany. Zwolniony z obozu, zgłosił się w listopadzie 1918, w stopniu porucznika, do rekonstruowanego w Krakowie 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich.

W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1918–1920, awansowany na rotmistrza, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W kwietniu 1920 został zastępcą dowódcy pułku, awansowany na majora 1 czerwca 1920.

Pełnił tę funkcję do końca sierpnia 1921, po czym od września 1921 do października 1922 był na I Kursie Doszkalającym w Szkole Sztabu Generalnego w Warszawie. Od 1923 do 1925, jako major Sztabu Generalnego (SG), był wykładowcą taktyki w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu.

W 1926 przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych na zastępcę dowódcy Pułku. Awansowany dnia 1 stycznia 1928 na podpułkownika, objął z tym dniem dowództwo 9 PSK. Sprawował je do 31 lipca 1931 roku.

Nie dało się odnaleźć danych dotyczących stanowisk zajmowanych przez podpułkownika dyplomowanego, a od 1932 roku pułkownika dyplomowanego Tadeusza Grabowskiego do roku 1934, którym przeszedł w stan spoczynku. Nie jest też wiadome, czy został powołany do jakichś funkcji w 1939.

Musiał na przełomie lat 1939/40 znajdować się na terenach zagrabionych przez Sowiety, gdyż został wywieziony w 1940 roku w głąb Rosji i tam zaginął, zapewne zamordowany w więzieniu lub w Katyniu.

43. Dyplomowany GRABOWSKI Ziemowit Tadeusz Michał, ur. 1898 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy – C. Dowodzący Brygadami Pancernymi w okresie 1940–1947”).

44. Dyplomowany GROCHOLSKI Remigiusz Adam, ur. 1888 w Strzyżawce koło Winnicy, na rosyjskim Podolu. Po ukończeniu liceum w Petersburgu odbył służbę wojskową w którymś z Pułków Kawalerii Gwardii rosyjskiej. Został zmobilizowany z początkiem I wojny światowej, w 1914 roku. W końcu 1917, w stopniu porucznika, przeszedł do formowanego w jego rodzinnych stronach I Dywizjonu Pułku Kirasjerów Polskich. Gdy ten rozrósł się do rozmiarów pułku, otrzymał początkowo nazwę 2 Pułku Strzelców Konnych, a 20 kwietnia 1918 ostateczną – 7 Pułku Ułanów. Wziął w nim udział w walkach z chłopstwem ukraińskim i zbolszewizowanymi pułkami rosyjskimi.

W czerwcu 1918, wraz ze znaczną większością oficerów III Polskiego Korpusu na Wschodzie, został przez wojskowe władze austro-węgierskie ewakuowany do Królestwa.

W końcu listopada i na początku grudnia 1918 brał czynny udział w organizacji byłego 7 Pułku Ułanów III Polskiego Korpusu, przemianowanego na 12 Pułk Ułanów, od 25 września 1919 – 12 Pułk Ułanów Podolskich.

W Pułku tym wziął udział w całej kampanii wojennej 1918–1920, awansowany 1 czerwca 1919 na rotmistrza. Po zakończeniu działań wojennych, w 1921 został, jako rotmistrz 12 Pułku Ułanów Podolskich, adiutantem Naczelnego Wodza, Marszałka Józefa Piłsudskiego. Powrócił potem do Pułku na stanowisko dowódcy szwadronu.

W latach 1924–1925 był na IV Kursie Doszkalającym w Szkole Sztabu Generalnego (późniejszej Wyższej Szkole Wojennej). Powrócił do 12 Pułku Ułanów Podolskich, awansowany 1 stycznia 1927 na majora SG.

Przeszedł do Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego, pozostając tam do końca 1931. W 1932 major dyplomowany R.A. Grocholski został zastępcą dowódcy 1 Pułku Strzelców Konnych. Pełnił tę funkcję do 1934, awansowany 1 stycznia 1933 na podpułkownika dyplomowanego. Przeszedł następnie do rezerwy.

Był prawdopodobnie senatorem.

W 1939 został powołany do służby czynnej, z awansem na pułkownika dyplomowanego. Był przypuszczalnie w Naczelnym Dowództwie Wojska Polskiego. Po klęsce wrześniowej pozostał na terenach Polski. Uniknął niewoli niemieckiej lub sowieckiej.

Od października 1939 działał w konspiracji, w ZWZ, potem w AK. Miał duży wkład w organizację szwadronu 12 Pułku Ułanów Podolskich w AK. W Powstaniu Warszawskim wyróżnił się odwagą i niezwykłą brawurą.

Po upadku Powstania udało mu się uniknąć niewoli. Pozostał na terenie Polski. Uniknął również represji ze strony reżimu komunistycznego i władz wojskowych sowieckich. W latach sześćdziesiątych udało mu się wyjechać do Francji.

Zmarł w Cannes, w marcu 1965 roku.

45. Dyplomowany HABSBUK Lotaryński z Żywca, Karol Olbracht, Arcyksiążę, ur. 1888 w Pola, w Istrii.

Po ukończeniu szkoły realnej w Wiedniu wstąpił do Wyższej Akademii Technicznej (Szkola Oficerów Artylerii), a następnie podjął studia w Szkole Sztabu Generalnego

go w Wiedniu. Ukończył je w 1910, jako porucznik. Po kilku latach służby garnizono-
wej przeszedł do Sztabów.

Był w armii austro-węgierskiej do kapitulacji Cesarstwa. Przeszedł do Wojska Pol-
skiego, w randze pułkownika SG, w listopadzie 1918.

Nominalnie został pułkownikiem w 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskie-
go, ale nie pełnił w nim nigdy służby. Został mianowany dowódcą 15 Brygady Arty-
lerii Pomorskiej, następnie Komendantem Twierdzy Grudziądz, a wreszcie dowódcą
Artylerii Grupy Operacyjnej Generała Franciszka Ksawerego Latinika.

Po zakończeniu wojny przeszedł z początkiem 1921 roku, w stopniu pułkownika
dyplomowanego 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, do rezerwy.

W przeddzień napaści hitlerowskich Niemiec, w sierpniu 1939, zgłosił się do służ-
by czynnej. Został skierowany do Sztabu Armii „Kraków”. W nim odbył kampanię wo-
jenną. Uniknął niewoli niemieckiej i powrócił do rodzinnego Żywca.

Od końca października 1939 okupacyjne władze hitlerowskie zaczęły nań wywie-
rać nacisk, aby uznał, że jest Niemcem i podpisał Volkslistę. Arcyksiążę Karol Olbracht
od najwcześniejszej młodości uważał się za Polaka, mówił bezbłędnie po polsku
i szczyił się, że służył w Wojsku Polskim. Zdecydowanie odmówił więc żądaniom
władz najeźdźcy.

Na początku listopada 1939 został aresztowany i więziony w Cieszynie do począt-
ku 1945 roku. Wywieziony następnie do Niemiec, został zwolniony z więzienia przed
samym końcem wojny, w wyniku interwencji zagranicznych.

Bezpośrednio po zakończeniu wojny przebywał w Wiedniu, potem powrócił do
Krakowa. Pięć i pół roku więzienia zrujnowało mu zdrowie. Ciężko chorego wywiozła
żona do Szwecji.

Zmarł w Osterwick koło Sztokholmu, w marcu 1951 roku.

46. HALICKI Kazimierz Bolesław Józef, ur. 1894 (pełny życiorys został podany
w podrozdziale „Brygadierzy”).

47. HELDUT-TARNASIEWICZ Edmund Wacław, ur. 1892 (pełny życiorys został
podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

48. JACHIMOWICZ Walerian Stefan, ur. 1880 na Wileńszczyźnie, był oficerem za-
wodowym Kawalerii rosyjskiej.

Nie znajduje się jego nazwiska w żadnym z Korpusów Polskich na Wschodzie.
Możliwe, że przybył do Polski dopiero na początku 1919 roku, wstępując do Woj-
ska Polskiego w stopniu podpułkownika, gdyż uzyskał awans na pułkownika z dniem
1 czerwca 1919.

Był przypuszczalnie jesienią 1919 w Dowództwie II Brygady Jazdy płk. Zdzisława
Kosteckiego. W maju 1920 płk W.St. Jachimowicz został mianowany dowódcą 10 Puł-

ku Ułanów. Pełnił tę funkcję do 20 października 1920, to znaczy do końca kampanii antybolszewickiej.

Przypuszczalnie przeszedł następnie do Wojsk Litwy Środkowej gen. L. Żeligowskiego, do Naczelnego Dowództwa. Powrócił do Wojska Polskiego po integracji Wojsk Litwy Środkowej, w czerwcu 1922. Został nominalnie wcielony do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, ale nie sprawował w nim dowództwa.

W 1928 był w Powiatowej Komendy Uzuppełnień (PKU) Biała Podlaska. Przeszedł w stan spoczynku w latach trzydziestych.

Nie udało się odnaleźć żadnych informacji o jego dalszych losach.

49. JASIEWICZ Wincenty, ur. 1891 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

50. Dyplomowany JEDIGAR Veli Bek, ur. 1898 w majątku Takialo, w Bergostwie Borczało, w Azerbejdżanie.

Po zdaniu w 1915 matury w Tbilisi, w Gruzji, i paru miesiącach studiów na Politechnice Kijowskiej, zgłosił się na ochotnika do 1 Dagestańskiego Ochotniczego Pułku Konnego. Brał w nim udział w ofensywie gen. Brusilowa na Wołyń i Galicję, w sierpniu 1916.

Z początkiem 1917 został odkomenderowany do Szkoły Podchorążych Artylerii Konnej w Kijowie. Wybuch rewolucji udaremnił skończenie jej. Powrócił na Kaukaz, do Azerbejdżanu. Z chwilą rozpoczęcia przez kraj ten walki o wyzwolenie spod jarzma rosyjskiego, wstąpił do Szekińskiego Pułku Jazdy. Był początkowo, jako porucznik, dowódcą szwadronu. Potem, awansowany na podrotmistrza, doszedł do stanowiska dowódcy Pułku.

Po utracie przez Azerbejdżan niepodległości podrotmistrz Veli Bek Jedigar przedostał się do Gruzji, stamtąd do Turcji, a w 1923 przybył przez Rumunię do Polski. W 1924 został przyjęty w randze rotmistrza, jako oficer kontaktowy, do Wojska Polskiego, do 10 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał w nim do końca 1929.

W latach 1930-1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). Powrócił, jako rotmistrz dyplomowany, do 10 PSK. Na przełomie lat 1932/33 był szefem Sztabu Samodzielnej Brygady Konnej „Baranowicze”.

Awansowany dnia 1 stycznia 1934 na majora dyplomowanego, przeszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W 1936 został powołany do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, do Sztabu Komendy Kursu Doskonalenia Dowódców Wielkich Jednostek Kawalerii, na okres paru miesięcy.

Powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich na zastępcę dowódcy Pułku. Sprawował tę funkcję do 1938. Na początku 1939 został powołany do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, na Instruktora Wyszkozenia Bojowego, następnie Dyrektora Nauk, na Kursie dla Oficerów i Podoficerów Kawalerii.

W chwili wybuchu II wojny światowej powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego. W jego składzie stoczył pierwsze walki, dowodząc Dywizjonem. Dnia 11 września 1939 został mianowany szefem Sztabu Mazowieckiej Brygady Kawalerii.

Dnia 27 września dostał się do niewoli niemieckiej. Został zwolniony z ołagu, jako cudzoziemiec, oficer kontraktowy, w sierpniu 1940. Powrócił do okupowanej przez hitlerowców Polski, aby działać w ruchu oporu (bliższe dane w rozdziale „Kawaleria Polska kampanii wrześniowej 1939”).

W AK mjr dyplomowany Veli Bek Jedigar został awansowany na podpułkownika dyplomowanego. W lipcu 1944 na rozkaz dowódcy AK wyjechał z Warszawy, z poleceniem przedostania się do Polskich Sił Zbrojnych Na Zachodzie. Wydał rozkaz rozwiązujący Pułk „Jeleń”, to znaczy 7 Pułk Ułanów Lubelskich AK, i starał się przedostać za granicę.

Po wielu perypetiach dotarł wiosną 1945 do Włoch, do 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Otrzymał przydział do Sekcji Łącznikowej Korpusu.

Opracował kronikę działań 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego w kampanii wrześniowej i jego walk w ramach AK, zwłaszcza w Powstaniu Warszawskim.

Po demobilizacji P.K.P.R. i awansie na pułkownika dyplomowanego, na początku 1949 wyemigrował do Argentyny.

Zmarł w Buenos Aires w grudniu 1971 roku.

Aczkolwiek płk Veli Bek Jedigar do wojny 1939 roku był oficerem kontraktowym i nie miał obywatelstwa polskiego, zdobył je przez swą działalność w AK, swą wierną służbę dla Rzeczypospolitej Polskiej i przywiązanie do przybranej Ojczyzny. Ponadto jego funkcje w czasie służby w Wojsku Polskim powodują, że życiorys jego został podany tu, a nie w rozdziale „Oficerowie cudzoziemcy lub cudzoziemskiego pochodzenia w Kawalerii polskiej”.

51. JEZIERSKI-LEWALT względnie LEWALT-JEZIERSKI Anatol, ur. 1885, oficer zawodowy kawalerii rosyjskiej, był w jednym z Pułków Zamujskich.

Na początku 1918 przeszedł do formowanego w Bogorustaniu, w pobliżu Samary, Polskiego Dywizjonu Jazdy, przekształconego następnie w 1 Pułk Ułanów 5 Dywizji Syberyjskiej. Po długiej tułaczce na Syberii, w Mandżurii i w końcu w Chinach, przybył z grupą kolegów oficerów i ułanów, na początku sierpnia 1920, do Polski.

Wszedł do Wojska Polskiego w randze rotmistrza i skierowany został do 4 Pułku Strzelców Konnych, jako dowódca szwadronu w V Dywizjonie Syberyjskim Pułku. Awansowany na majora, w październiku 1921 przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do października 1922.

W 1924 otrzymał awans na podpułkownika. W marcu 1925 został mianowany dowódcą 5 Pułku Ułanów Zaslawskich. Pozostawał na tym stanowisku do lipca 1935, awansowany uprzednio, w 1929, na pułkownika.

Przeszedł w stan spoczynku dnia 31 sierpnia 1935. We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej. Okres okupacji hitlerowskiej spędził w Polsce. Pomimo działalności w ZWZ i AK uniknął aresztowania, jak również niewoli po Powstaniu Warszawskim. Pozostawał w Polsce.

Zmarł w Warszawie, we wrześniu 1976 roku.

52. KACZKOWSKI Franciszek, ur. 1877 (szczegółowy życiorys został podany podrozdziale „Brygadierzy”).

53. Dyplomowany KAMIONKO Waław, ur. 1901, ochotnik-ułan 13 Pułku Ułanów w 1919–1920. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Kawalerii powrócił do Pułku. Awansował na porucznika 13 Pułku Ułanów Wileńskich z dniem 1 grudnia 1921, na rotmistrza 1 stycznia 1929. W latach 1930–1932 w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). W 1933–1934, w stopniu rotmistrza dyplomowanego był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Kraków”.

Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do funkcji W. Kamionko w okresie 1934–1939, ani w czasie kampanii wrześniowej 1939. Należy przypuszczać, że dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Odnajduje się jego osobę dopiero w spisie uczestników Światowego Zjazdu Kawalerii, w dniach 23–24 października 1971, w Londynie. W stopniu pułkownika dyplomowanego reprezentował na nim 13 Pułk Ułanów Wileńskich.

Prawdopodobnie zmarł w Wielkiej Brytanii w końcu lat siedemdziesiątych lub na początku osiemdziesiątych.

54. KARASSEK Franciszek Wiktor, ur. 1891, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. W październiku 1918 przedostał się na Kubań, przechodząc do nowo sformowanego, w ramach 4 Dywizji Strzelców Polskich, nazwanego „Samodzielnym Szwadronem Szwoleżerów”, oddziału Jazdy Dywizyjnej. Przeszedł w stopniu porucznika.

Po przejściu 4 Dywizji Strzelców Polskich do Małopolski, szwadron został przemianowany najpierw na 3 szwadron 2 Pułku Dragonów, następnie na 3 szwadron 2 Pułku Strzelców Konnych. W jego składzie por. F. Karassek odbył kampanię 1918–1920. W czerwcu 1920 roku szwadron wszedł w skład III Dywizjonu 2 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego 4 października 1920 na III Dywizjon 4 Pułku Strzelców Konnych. Po zajęciu Wilna przez tzw. zrewoltowane oddziały gen. L. Żeligowskiego, w dniu 10 października 1920, III Dywizjon 4 Pułku Strzelców Konnych przeszedł na Wileńszczyznę, dołączając do Wojsk Litwy Środkowej. Został tam przemianowany na II Dywizjon Huzarów Litwy Środkowej.

Dnia 3 lutego 1921 por. Franciszek Wiktor Karasek, wraz ze 190 huzarami, został przeniesiony do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Awansował na rotmistrza 1 czerwca 1921, a na majora 1 stycznia 1927, zostając kwatremistrzem 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Po awansie na podpułkownika z dniem 1 stycznia 1935, został mianowany zastępcą dowódcy 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pełnił tę funkcję do końca 1936, po czym przeszedł do Kadry Oficerskiej Kawalerii.

Nie dało się odnaleźć informacji, jaką pełnił funkcję w okresie 1936-1939, ani też o jego działalności w czasie kampanii wrześniowej 1939. Był prawdopodobnie w niewoli niemieckiej, po wyzwoleniu z której wyjechał do Wielkiej Brytanii. Uzyskał tam awans na pułkownika.

Pozostał w Londynie, gdzie zmarł w maju 1981 roku.

55. KIERSNOWSKI Bohdan, data urodzenia nieznana, nie figuruje w spisie oficerów w roczniku oficerskim 1926, a więc prawdopodobnie urodził się w roku 1907 lub 1908. Był oficerem 13 Pułku Ułanów Wileńskich, ale całkowicie brak danych odnośnie do jego kariery wojskowej.

Wiadomo tylko, że w stopniu pułkownika wyemigrował po wojnie do Kanady i tam zmarł w Ontario w lipcu 1983 roku.

56. KLEPACZ Stanisław, ur. 1888, był ułanem w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Po internowaniu w Beniaminowie lub Szczypiornie wstąpił do rekonstruowanego w październiku 1918 roku 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Odbił w nim kampanię 1918-1920, awansując kolejno na podporucznika, porucznika i rotmistrza. Pozostawał w Pułku do końca 1926 roku.

W dniu 1 stycznia 1927 otrzymał awans na majora i przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, jako p.o. zastępcy dowódcy Pułku. Awansowany 1 stycznia 1932 na podpułkownika, otrzymał nominację na dowódcę 11 Pułku Ułanów Legionowych. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1936.

W 1937 lub 1938 otrzymał awans na pułkownika. Dalszych jego losów nie udało się ustalić, w każdym razie nie dostał się w kampanii wrześniowej 1939 roku do niewoli sowieckiej, gdyż nie figuruje na liście ofiar Katynia ani obozów jenieckich w Sowietach. Nie był również w Wielkiej Brytanii.

57. Dyplomowany KOCHAŃSKI Filip, ur. 1875, był prawdopodobnie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, ale nazwisko jego nie figuruje w spisie oficerów Polaków z 1917 roku.

Ukończył przygotowawczą Akademię Wojskową w Wiener Neustadt, gdyż wszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918 w stopniu podpułkownika SG Awansowany

został na pułkownika z dniem 1 czerwca 1919. Przebiegu jego służby w Wojsku Polskim nie dało się odnaleźć. Nie dowodził żadnym z Pułków Polskiej Jazdy. Przystępnie był w Sztapie którejś z Armii.

Z dniem 1 kwietnia 1922 roku został przeniesiony w stan spoczynku na podstawie orzeczenia Komisji Superrewizyjnej, jako inwalida z prawem noszenia munduru. 26 października 1923 roku Prezydent RP Stanisław Wojciechowski zatwierdził go w stopniu pułkownika. Później został zweryfikowany w tym stopniu ze starszeństwem z 1 czerwca 1919 roku w korpusie oficerów stanu spoczynku kawalerii. Nazwisko jego figuruje w roczniku oficerskim 1928.

W latach 20, jako emerytowany oficer, zamieszkiwał w Warszawie. W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzuppełnień Starogard. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VIII. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł w Gdańsku, we wrześniu 1936 roku.

58. KOCZWARA Józef, ur. 1881 w Małopolsce. Po ukończeniu gimnazjum odbył studia na Akademii Handlowej i na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Krakowie. W czasie studiów należał do drużyn strzeleckich.

Dnia 31 lipca 1914 wstąpił do I Brygady Legionów, walcząc w niej do „kryzysu przysięgowego”. Został następnie przymusowo wcielony do armii austriackiej, z której zwolnił się w październiku 1918. Działając w ramach Polskiej Organizacji Wojskowej (P.O.W.), został wyznaczony na dowódcę „Beliniaków”.

W listopadzie 1918, jako podporucznik, zgłosił się do tak zwanego „Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionowych”, zaczątku 11 Pułku Ułanów Legionowych. Odbył w nim boje z Ukraińcami na terenach Małopolski Wschodniej. Dnia 1 marca 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie, którą ukończył 31 lipca 1919.

Od sierpnia 1919 do lipca 1920 był instruktorem w Centralnym Obozie dla Podoficerów w Przemyślu. Powrócił do 11 Pułku Ułanów Legionów, ale już w końcu sierpnia 1920 został, po awansie na porucznika, skierowany do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, na instruktora Wyszczolenia Strzeleckiego i Nauki o Broni.

Awansował w 1922 na rotmistrza, po czym został przeniesiony do 5 Pułku Strzelców Konnych, na kwatermistrza. W 1925 przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, po czym, awansowany na majora 1 lipca, został zastępcą dowódcy Pułku. Pozostał na tym stanowisku do 1930. Awansowany na podpułkownika, został dowódcą 2 Dywizjonu Samodzielnego Pancernego w Żurawicy.

W 1934 powrócił do Kawalerii, mianowany zastępcą dowódcy 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Awansowany 1 czerwca 1935 na pułkownika, dnia 5 lipca został dowódcą tegoż Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do lipca 1936, po czym został przeniesiony do Broni Pancernej. Do września 1939 był dowódcą 2 Grupy Pancernej.

Z chwilą wybuchu wojny we wrześniu 1939 płk J. Koczvara został dowódcą Broni Pancernych Armii „Prusy”. Po walkach, w końcu września przeprowadził swoją jednostkę na Węgry i tam został internowany. W 1941 udało mu się wydostać z obozu i przedostać się na tereny Polski pod okupacją niemiecką.

Był czynny w AK i wziął udział w Powstaniu Warszawskim. Po upadku Powstania dostał się do niewoli i wysłany został do oflagu w Woldenberg. Po klęsce hitlerowskich Niemiec powrócił do Polski.

Zmarł w Tarnowie w lutym 1978 roku.

59. KOISZEWSKI Mikołaj Antoni, ur. 1889 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

60. KOISZEWSKI Spirydion Stanisław, ur. 1886 w Warszawie. Po ukończeniu Mikołajewskiej Szkoły Kawalerii, a następnie Oficerskiej Szkoły Kawalerii w Petersburgu, został oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej.

Pułk jego, wchodzący w skład 9 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, był w 1917 na froncie rumuńskim. W listopadzie 1917 w Besarabii zaczął się formować, w ramach tej Dywizji, Polski Kawaleryjski Dywizjon. Spirydion Stanisław Koiszewski, mający rangę rotmistrza, dołączył do Dywizjonu, obejmując dowództwo szwadronu. Dnia 1 lutego 1918, w Jampolu, Dywizjon, przemianowany na pułk, otrzymał nazwę 5 Pułku Ułanów.

Po kapitulacji II Polskiego Korpusu na Wschodzie, w następstwie walk pod Kaniewem, rtm. S.S. Koiszewski, wraz z szeregiem oficerów Pułku, został przez niemieckie władze wojskowe ewakuowany do Królestwa. Tam, na początku listopada 1918, współdziałał w zrekonstruowaniu 5 Pułku Ułanów. Objął w nim dowództwo szwadronu.

W Pułku tym odbył całą kampanię 1918-1920, awansowany na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1919. Dnia 5 października 1920 został dowódcą Pułku, który otrzymał zaszczytną nazwę 5 Pułku Ułanów Zasławskich. Dowodził Pułkiem do marca 1925, po czym w kwietniu 1925 został dowódcą 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, a 1 stycznia 1927 otrzymał awans na pułkownika.

W marcu 1932 płk Koiszewski opuścił Pułk, pozostając do 30 czerwca 1934 w dyspozycji szefa Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

W chwili najazdu hitlerowskich Niemiec nie został powołany do służby. Przez czas okupacji pozostawał w Warszawie, aktywny w ZWZ, potem w AK, pod pseudonimem „Topór”. Wziął udział w Powstaniu Warszawskim, po jego kapitulacji wzięty do niewoli i wysłany do oflagu w Murnau.

Po klęsce hitlerowskich Niemiec powrócił do Polski. Przebywał w Warszawie i tam zmarł w maju 1978 roku.

61. KOSIARSKI Kazimierz, ur. 1893, był ułanem w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, w którym dostał stopień podporucznika.

Internowany w związku z „kryzysem przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się do formującego się w Krakowie Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów, późniejszego 11 Pułku Ułanów Legionowych. W Pułku tym odbył wszystkie kampanie wojenne, od listopada 1918 do 18 października 1920, awansowany 1 czerwca 1919 na porucznika.

W listopadzie 1920 przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, awansowany 1 stycznia 1921 na rotmistrza. Następny awans, na majora, otrzymał 1 stycznia 1927, po czym został kwatermistrzem Pułku, a od maja 1929 do stycznia 1930 zastępcą dowódcy Pułku. Awansowany na podpułkownika w 1931, od 1932 do 1935 był dowódcą 18 Pułku Ułanów Pomorskich.

W 1936 otrzymał awans na pułkownika i został mianowany dowódcą 5 Pułku Strzelców Konnych. Dowodził nim w kampanii wrześniowej 1939. Dnia 20 września 1939, pod Ułowem, wobec złożenia broni przez Armię „Kraków”, dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu powrócił do Polski.

Płk Kazimierz Kosiarski zmarł w Cerkwicy, w powiecie Gryfice, w grudniu 1974 roku.

62. Dyplomowany KOSZUTSKI Stanisław Paweł, ur. 1903 w majątku Zagość, w Kieleckiem.

W 1918 zbiegł ze szkoły i wstąpił do formującego się 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Wycofany, jako małoletni, wstąpił do Korpusu Kadetów w Modlinie. W 1920 wyrwał się z Korpusu na trzy miesiące, aby pójść na front w 1 Pułku Artylerii Ciężkiej. W 1921 ponownie uciekł z Korpusu, aby wziąć udział w Powstaniu na Śląsku.

Po zdaniu matury ukończył Oficerską Szkołę Artylerii w Toruniu, w 1924, w stopniu podporucznika. Otrzymał przydział do 14 Dywizjonu Artylerii Konnej (14 DAK), w którym awansował na porucznika, z dniem 1 lipca 1925. Został następnie przeniesiony do 2 DAK, w którym pozostał do 1929. W 1930 ukończył Kurs Topografii i został odkomenderowany do IV Oddziału Sztabu Głównego i skierowany do pracy terenowej na Kresach Wschodnich.

W 1935, po krótkiej służbie, w stopniu kapitana 7 Pułku Artylerii Ciężkiej, wstąpił do Wyższej Szkoły Wojennej (1935-1937, Promocja XVI). W 1937, w stopniu kapitana dyplomowanego, był pierwszym oficerem Sztabu Wołyńskiej Brygady Kawalerii.

Awansowany na majora dyplomowanego, wojnę z Niemcami w 1939 rozpoczął w sztabie tej Brygady. Z dniem 14 września 1939 przeszedł do sztabu Grupy Kawalerii gen. Andersa. W końcu września dostał się do niewoli bolszewickiej. Po paru tygodniach udało mu się uciec z obozu jeńców w Szepietówce i przez Węgry przedostać do Francji. W Paryżu wstąpił na kurs do École Supérieure de Guerre, po czym był w Sztabie 3 Dywizji Strzelców.

W maju 1940 został przewieziony do Wielkiej Brytanii. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, został Komendantem Dywizjonu Szkolnego 10 Brygady Kawalerii Pancerniej.

Dnia 29 września 1942 roku został mianowany dowódcą 2 Pułku Pancernego. Pułk ten, dowodzony przez niego, po wylądowaniu we Francji pierwszy uderzył dnia 8 sierpnia 1944 na południe od Caen. Dowodził Pułkiem do końca wojny. Powrócił następnie do Londynu, gdzie został awansowany na pułkownika dyplomowanego.

Wyemigrował do Brazylii i tam zmarł, w mieście Brasilia, we wrześniu 1982 roku.

Pułkownik dyplomowany Stanisław Paweł Koszutski właściwie nie był kawalerzystą. Pomimo tego został umieszczony między oficerami kawalerii ze względu na swe powiązania ze Sztabami Brygad Kawalerii.

63. KOWALCZEWSKI Ignacy Włodzimierz, ur. 1895 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

64. KOWNACKI Włodzimierz, ur. 1890, oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej, był ze swym Pułkiem, wchodzącym w skład 8 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, w końcu 1917 roku na terenie Besarabii.

Przeszedł do formującego się na tym terenie Pułku Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii, przemianowanego na 6 Pułk Ułanów. W stopniu rotmistrza objął dowództwo szwadronu.

Po kapitulacji II Polskiego Korpusu na Wschodzie, w wyniku nieudanej próby przejścia Dniepru pod Kaniowem, rtm. Włodzimierz Kownacki dotarł do Chersonia. Tam objął dowództwo Dywizjonu 6 Pułku Ułanów, który został przewieziony statkami do Odessy, gdzie Dywizjon rozrósł się do stanu Pułku, otrzymując nazwę 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Wszedł on w skład 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. L Żeligowskiego.

Dnia 15 czerwca 1919 roku 6 Pułk Ułanów Kaniowskich przez Rumunię dotarł do Małopolski Wschodniej. Mjr Włodzimierz Kownacki sprawował jego dowództwo do sierpnia 1919, do połączenia w jedno z byłym 6 Pułkiem Ułanów austriackich i Jazdą Lwowską.

Przeszedł następnie do 12 Pułku Ułanów Podolskich, aby od 29 września 1919 do 5 czerwca 1920 sprawować funkcję zastępcy dowódcy. Ciężko ranny 5 czerwca 1920, pod Ozierną na Ukrainie, powrócił na stanowisko zastępcy dowódcy dopiero 1 grudnia 1926 roku i sprawował je do 31 grudnia 1926.

Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na podpułkownika i nominację na dowódcę 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Sprawował dowództwo do 1936 roku, awansowany na pułkownika.

W końcu 1938 roku został dowódcą Ośrodka Zapasowego Nowogródzkiej Brygady Kawalerii w Łukowie. Na stanowisku tym zastała go napaść hitlerowskich Niemiec. W czasie kampanii wojennej był w Zgrupowaniu Kawalerii gen. Andersa. Uniknął zarówno niewoli niemieckiej, jak i sowieckiej, i powrócił do Łukowa. Tam od pierwszych dni okupacji był bardzo aktywny najpierw w ZWZ, potem w AK.

Wykryty przez Gestapo wiosną 1944, został zamordowany w więzieniu w Łukowie.

65. KOZIEROWSKI Czesław, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W styczniu 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie w randze podrotmistrza i otrzymał przydział do 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa. Powrócił do 3 Pułku Ułanów w styczniu 1919.

Otrzymał awans na majora z dniem 1 czerwca 1919. Od 21 sierpnia do 8 października 1920, w czasie walk pościgowych na Białorusi, mjr Czesław Kozierowski dowodził 3 Pułkiem Ułanów w charakterze pełniącego obowiązki dowódcy.

Dnia 9 października został przeniesiony do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję przez parę dni, otrzymując 18 października nominację na dowódcę. Pozostawał na tym stanowisku do roku 1932, awansowany 1 stycznia 1927 na podpułkownika, a w 1932 na pułkownika. Przeszedł następnie do D.OK Wilno, a w 1934 roku w stan spoczynku.

Nie dało się ustalić, czy został powołany do służby czynnej we wrześniu 1939. Jesienią 1939 został aresztowany przez NKWD i wywieziony do obozu w Starobielsku.

Został zamordowany, tam lub w Katyniu, w 1940 roku.

66. KRÓLICKI Stanisław, ur. 1893. Nie dało się odnaleźć informacji o początkach kariery wojskowej w armii zaborczej, prawdopodobnie w Kawalerii rosyjskiej, ani służby Stanisława Królickiego w Wojsku Polskim w czasie kampanii wojennych w 1918-1920.

W latach 1925 i 1926 był niewątpliwie w 19 Pułku Ułanów Wołyńskich, w randze rotmistrza, gdyż 1 stycznia 1927 otrzymał awans na majora i został Kwatermistrzem Pułku. W 1932 przeszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich na zastępcę dowódcy Pułku. Awansowany na podpułkownika w 1933, pozostawał na tym stanowisku do końca 1936 roku.

Dnia 1 stycznia 1938 otrzymał awans na pułkownika i nominację na dowódcę 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939. Ciężko ranny w Kampinosie dnia 16 września 1939, został przewieziony do Modlina.

Tam zmarł na skutek ran 28 września 1939 roku i tam także został pochowany. W 1945 roku jego zwłoki zostały ekshumowane i przeniesione na Cmentarz Wojskowy na Powązkach w Warszawie.

67. KULESZA-HANKA względnie HANKA-KULESZA Stefan, ur. 1892 (szczegółowy życiorys został podany podrozdziale „Brygadierzy”).

68. KULESZA Władysław, ur. 1888, oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej, w 3 Dywizji Kawalerii, dołączył do I Polskiego Korpusu na Wschodzie w grudniu 1917 roku, w stopniu podrotmistrza. Otrzymał przydział do 3 Pułku Ułanów.

Po rozbrojeniu Korpusu przedarł się do Noworosyjska i wszedł do Dywizjonu Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Wraz z Dywizjonem został przewieziony stat-

kiem do Odessy, gdzie sformował się Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Rtm. Wł. Kulesza został zastępcą dowódcy Pułku.

Dnia 15 czerwca 1919 roku Pułk został przez Rumunię przewieziony do Małopolski, gdzie otrzymał nazwę 14 Pułku Ułanów, a wkrótce po bitwie pod Jazłowcem – „Jazłowieckich”. Rtm. Wł. Kulesza pełnił stanowisko zastępcy dowódcy Pułku od 24 stycznia (w Odessie) do 15 sierpnia 1919. Otrzymał następnie zadanie zorganizowania szwadronu zapasowego i Kadr Pułku, początkowo w Wiązowcu, potem we Lwowie, wraz z nominacją na jego dowódcę. Otrzymał awans na majora ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Dnia 27 sierpnia 1920 został ponownie zastępcą dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Pełnił tę funkcję do kwietnia 1924, awansowany w 1923 na podpułkownika.

Dnia 4 maja 1924 otrzymał nominację na dowódcę 1 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany w 1927 na pułkownika, pełnił dowództwo do końca grudnia 1929. Przeszedł następnie do dyspozycji Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, a w 1934 w stan spoczynku. Nie dało się odszukać informacji, czy został powołany do służby czynnej w związku z napaścią hitlerowskich Niemiec we wrześniu 1939, ani gdzie się wówczas znajdował.

Został aresztowany przez NKWD, wywieziony do jednego z obozów jenieckich w ZSRR i zamordowany w Katyniu w kwietniu 1940 roku.

69. Dyplomowany KUNACHOWICZ Andrzej Paweł, ur. 1895, wstąpił w 1914 do 2 szwadronu Ułanów Legionowych, następnie 2 Pułku Ułanów Legionowych.

W listopadzie 1918, w stopniu podporucznika, zgłosił się do formującego się 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. Odbił w nim kampanię 1918-1920. Został awansowany na rotmistrza dnia 1 stycznia 1921.

W marcu 1921 był na Kursie Doszkalającym Oficerów Jazdy i Artylerii Konnej w Obozie Szkolnym w Grudziądzu. Awansowany na majora 1 lipca 1925, przeszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych, na Kwatermistrza. W latach 1927-1928 był zastępcą dowódcy tegoż Pułku, awansowany na podpułkownika.

W latach 1929-1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). Dnia 1 stycznia 1932 podpułkownik dyplomowany A.P. Kunachowicz został mianowany dowódcą 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Awansowany 1 stycznia 1938 na pułkownika dyplomowanego, przeszedł na stanowisko dowódcy 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939. Po rozproszeniu Kresowej Brygady Kawalerii, w skład której wchodził Pułk, sformował 8 września z części swego Pułku i zebranych oddziałów jezdnych innych pułków zgrupowanie kawalerii swego imienia. W połowie września 1939 dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z ołagu powrócił do Polski. W latach sześćdziesiątych wyjechał do Kanady.

Zmarł w Toronto w 1979 roku.

70. KUNCMAN Henryk, ur. 1870, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej, dowodząc w 1917 jednym z Pułków Jezdnych 11 Dywizji Kawalerii Rosyjskiej, w okolicach Płoskirowa.

W związku z formowaniem Jazdy III Polskiego Korpusu na Wschodzie, płk H. Kuncman uzyskał zezwolenie rosyjskich władz wojskowych na przejście do Korpusu. Objął 17 stycznia 1918 dowództwo 2 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego 7 marca na 5 Pułk Ułanów. W połowie marca 1918 zaczęły się utarczki ze zbrojnymi bandami ukraińskiego chłopstwa. Płk H. Kuncman, chcąc nawiązać pertraktacje z Dowództwem organizowanych pod auspicjami Państw Centralnych wojsk Ukraińskich, udał się do jego siedziby.

Napadnięty po drodze przez zrewoltowane chłopstwo, poległ od wrażeń kuli 14 maja 1918 roku.

71. KUNICKI Aleksander, ur. 1876, był przypuszczalnie oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego przypuszczalnie w listopadzie 1918. Nie udało się ustalić początków jego działalności w Wojsku Polskim; był albo w Ministerstwie Spraw Wojskowych, albo dowodził Pułkiem Konnych Strzelców Granicznych, względnie był Komendantem Szkoły Podoficerskiej Straży Granicznej.

W trzeciej dekadzie lipca 1920 zapadła decyzja sformowania tzw. 11 Pułku Konnego Strzelców Granicznych, dla wzmocnienia Jazdy na froncie. Płk A. Kunicki został mianowany jego dowódcą z dniem 28 lipca 1920. Dowodził 11 Pułkiem Konnym Strzelców Granicznych do 20 października 1920. W tym czasie, w związku z zakończeniem kampanii antybolszewickiej, przewidziane było rozformowanie pułku. Na skutek usilnych starań płk. A. Kunickiego, popartych przez dowódcę III Armii i dowódcę III Brygady Jazdy, Pułk został utrzymany jako całość, uzyskując nazwę 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich.

Płk A. Kunicki dowodził nim do roku 1924. Przeszedł następnie na dowódcę 13 Pułku Ułanów Wileńskich, pozostając na tym stanowisku do 1927 roku. W końcu 1928 roku przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939, w czasie oblężenia Warszawy przez wojska hitlerowskich Niemiec, zgłosił się na ochotnika do służby wojskowej. Ciężko ranny na krańcach miasta, został przewieziony do Szpitala Ujazdowskiego.

Tam zmarł z ran w październiku 1939 roku.

72. LANG Rudolf, ur. 1880, był najprawdopodobniej oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Nie udało się ustalić, w którym z Pułków był w końcu wojny, gdyż nie znajduje się jego nazwiska pomiędzy oficerami kawalerii w spisie z 1917 roku. Możliwe, że był przydzielony do innego rodzaju broni. Również nie udało się odszukać żadnych danych z jego służby w Wojsku Polskim między listopadem 1918 a lipcem 1920 roku. Prawdopodobnie wstąpił do służby w stopniu rotmistrza lub majora.

W listopadzie 1921, w stopniu podpułkownika, otrzymał nominację na dowódcę 24 Pułku Ułanów. Awansowany z dniem 15 sierpnia 1924 na pułkownika, sprawował dowództwo do marca 1929. Przeszedł następnie w stan spoczynku, zamieszkując we Lwowie. Po wtargnięciu wojsk bolszewickich do Lwowa został przez NKWD aresztowany i osadzony w więzieniu Brygidki.

Zmarł tam lub został zamordowany 1940 roku.

73. LECEWICZ Zygmunt, ur. 1885. Nie dało się ustalić, czy był w Kawalerii austriackiej czy rosyjskiej, przed przejściem do Wojska Polskiego, jak również, w którym Pułku Jazdy był w okresie walk 1919 i początku 1920.

W 1920 przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w stopniu rotmistrza. Od 16 lipca do 1 listopada 1920 był zastępcą dowódcy Pułku, awansowany w tym okresie na majora. Wyszedł z 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w 1921. Odnośnie do okresu między rokiem 1921 do 1926 nie można znaleźć danych. W każdym razie w tym okresie został awansowany na podpułkownika.

Dnia 23 czerwca 1926 otrzymał nominację na dowódcę 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. Awansowany 1 stycznia 1928 na pułkownika, pozostawał na tym stanowisku do 1930 roku. Był potem Rejonowym Inspektorem Koni, prawdopodobnie w Płocku. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

W 1940 został aresztowany za działalność wywiadowczą w Niemczech przed wojną i osadzony na Pawiaku.

Zmarł 9 maja 1944 w więzieniu w Rawiczu. Został pochowany na cmentarzu Parafii Chrystusa Króla i Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny w Rawiczu.

74. LEWANDOWSKI Jan, ur. 1885 w Sąchocinie, pow. Płońsk.

Po ukończeniu gimnazjum w Warszawie w 1904 roku, rozpoczął od 1906 roku konspiracyjną działalność niepodległościową. Aresztowany przez policję carską, został skazany na zesłanie na Syberię i dożywotnie tam osiedlenie. Zdołał w 1908 uciec do Lwowa, aby tam rozpocząć działalność w Związku Walki Czynnej Norwid-Neugebauera.

Od 1912 był w Konnym Oddziale Sokoła. Z nim wszedł do 1 szwadronu 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Awansował na podporucznika, a 6 marca 1915 na porucznika. Po kryzysie przysięgowym był internowany w Beniaminowie.

Zwolniony z obozu, w październiku i listopadzie 1918, z ramienia P.O.W., organizował szwadron jezdny, z którym dołączył do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Dnia 19 grudnia 1918 dowodził dywizjonem Pułku na froncie ukraińskim. W marcu 1919 został odkomenderowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Starej Wsi.

Powrócił do Pułku, na front białoruski, w lipcu 1919, w stopniu rotmistrza, obejmując stanowisko zastępcy dowódcy. Awansowany 1 stycznia 1920 na majora, w dwóch okresach tego roku, a mianowicie od 27 sierpnia do 8 października i od 15 do 30 października, pełnił obowiązki dowódcy.

W zimie 1920 roku mjr J. Lewandowski był na Kursie Doszkalającym dla Oficerów Sztabowych. Pomimo tego w 1922, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy, w stopniu podpułkownika. Brał czynny udział w życiu politycznym, został wybrany na senatora w 1935 roku.

W dniu najazdu hitlerowskich Niemiec, 1 września 1939, ppłk rez. J. Lewandowski zgłosił się ochotniczo do swego dawnego 7 Pułku Ułanów Lubelskich im gen. K. Sosnkowskiego. Odbył w nim całą kampanię, do dnia 23 września, do bitwy pod Krasnobrodem.

Po prawie całkowitym rozgromieniu Pułku przedostał się, w cywilnym ubraniu, do Warszawy. Od listopada 1939 był aktywny, początkowo w ZWZ, potem w AK. Dnia 3 maja 1944 Komenda Główna AK mianowała go pułkownikiem. Wkrótce potem, 12 maja, został aresztowany przez gestapo i osadzony na Pawiaku, ale szczęśliwie został zwolniony 29 lipca.

Wybuch Powstania Warszawskiego zastał płk. J. Lewandowskiego na Pradze. Nie mógł przedostać się do walczącej Warszawy. Poza zajęciu Pragi przez wojska sowieckie zgłosił się do Berlinga. Został mianowany komendantem 1 Oficerskiej Szkoły Pancernej. Pełnił tę funkcję przez trzy lata, potem został przeniesiony w stan spoczynku.

Zadziwiającym jest fakt, że człowiek tak wyrobiony politycznie i gorący patriota dał się złudzić ideą, że niewolniczo poddane bolszewickiemu zaborcy pseudo-polskie wojsko służy sprawie odzyskania niepodległej Polski.

Zmarł płk J. Lewandowski w Warszawie, w marcu 1960 roku.

75. LISZKO Stefan Julian Marian, ur. 1892. Nie udało się ustalić, w której z armii zaborczych pełnił służbę wojskową w pierwszym okresie I wojny światowej.

Wstąpił prawdopodobnie do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, ale również nie dało się ustalić, do którego z Pułków Jazdy. Musiał w tym czasie mieć rangę porucznika i otrzymać w czasie kampanii wojennej 1920, względnie po jej zakończeniu, awans na rotmistrza.

Przeszedł następnie do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w którym dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na majora i funkcję kwatermistrza. W maju 1930, w stopniu podpułkownika, został mianowany dowódcą 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Otrzymał awans na pułkownika prawdopodobnie 1 stycznia 1938.

Dowodził 6 Pułkiem Ułanów Kaniowskich w kampanii wrześniowej 1939. Z resztkami swego pułku, który poniósł ogromne straty przy przejściu przez Bzurę do Puszczy Kampinoskiej, dotarł do Warszawy i brał udział w jej obronie. Po kapitulacji stolicy dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagi wrócił do Polski.

Tam zmarł prawdopodobnie w 1976 roku.

76. ŁOBACZEWSKI Wawrzyniec, ur. 1875, był przypuszczalnie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Możliwe, że był w którymś z Pułków Obrony Krajowej, gdyż nie figuruje pomiędzy oficerami Polakami w spisie z 1917.

Przeszedł prawdopodobnie do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze majora lub podpułkownika. Nie udało się ustalić jego działalności w 1919 roku; był prawdopodobnie w Dowództwie którejś z grup operacyjnych na froncie ukraińskim, następnie w sztabie którejś armii. Zdaje się, że w styczniu 1920 był w Armii gen. J. Hallera przy zajęciu Pomorza, a następnie w DOG Poznań. W 1920 został awansowany na pułkownika.

W lipcu 1920 płk W. Łobaczewski współdziałał z płk. SG A. Nieniewskim w formowaniu 5 Pułku Strzelców Konnych. Dnia 29 lipca przejął po nim dowództwo. Dnia 28 października 5 PSK, liczący faktycznie trzy szwadrony, został przemianowany na 7 Pułk Strzelców Konnych Wielkopolskich. Pułkownik W. Łobaczewski został jego dowódcą. Przeorganizował Pułk i sprawował jego dowództwo do lipca 1922. Przeszedł następnie do D.OK Poznań. W 1924 uczestniczył w wyścigach konnych na torze w Ławicy pod Poznaniem.

W grudniu 1926 ogłoszono jego przeniesienie do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr X. Z dniem 1 marca 1927 roku został mu udzielony dwumiesięczny urlop z zachowaniem uposażenia, a z dniem 30 kwietnia 1927 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

Na emeryturze mieszkał we Lwowie. W 1934, jako pułkownik kawalerii w stanie spoczynku, był przydzielony do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VI jako oficer przewidziany do użycia w czasie wojny i pozostawał wówczas w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Lwów Miasto. Był członkiem zwyczajnym Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego we Lwowie.

Po wybuchu II wojny światowej, kampanii wrześniowej i agresji ZSRR na Polskę z 17 września 1939 został aresztowany 22 grudnia 1939 we Lwowie przez NKWD.

Został zamordowany w Kijowie w więzieniu przy ul. Karolenkiwskiej 17 (lista wywozowa nr 55/5; pod numerem 1718). Jego nazwisko znajduje się na Ukraińskiej Liście Katyńskiej. Ofiary tej części zbrodni katyńskiej zostały pochowane na otwartym w 2012 Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni.

77. ŁOPIANOWSKI-SARNA względnie SARNA-ŁOPIANOWSKI Narcyz, ur. 1898, był w 1918 ochotnikiem-ułanem w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Według Rocznika Oficerskiego 1928 został podporucznikiem 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w dniu 15 sierpnia 1927.

Nie dało się odnaleźć żadnych bliższych danych dotyczących jego osoby, prócz wzmianki pośmiertnej w Przeglądzie Kawalerii i Broni Pancernej, która tu jest cytowana: „Płk Sarna-Łopianowski Narcyz, Krechowiak, więzień Butyrek i Łubianki, żołnierz AK Cichociemny, uczestnik Powstania Warszawskiego, zmarł w czerwcu 1984 w Vancouver (Kanada)”.

Prawdopodobnie rangę pułkownika uzyskał w AK, gdyż nie byłoby to możliwe, gdyby pozostawał w Pułku lub w Kadrach Oficerów Kawalerii.

78. MALINOWSKI Stefan, ur. 1870. Był zapewne oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Nie dało się ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach i do którego z Pułków Jazdy Wojska Polskiego przeszedł. Musiał mieć rangę pułkownika lub podpułkownika, ale nie znajduje się wzmianek o nim do połowy 1920 roku.

Dnia 15 sierpnia 1920 został zastępcą komendanta Centralnej Szkoły Jazdy, przemianowanej 11 listopada 1925 na Obóz Szkoleniowy Kawalerii. Nie wiadomo, czy był w tym czasie w ewidencji któregoś z Pułków Kawalerii. Przeszedł w stan spoczynku w roku 1926 lub 1927.

Zmarł w końcowym okresie przedwojennym.

79. MARSZEWSKI Zygmunt, ur. 1897 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

80. MARUSZCZAK Edward Franciszek, ur. 1901, był ochotnikiem-ułanem w 1920. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Kawalerii wszedł do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, mianowany podporucznikiem 15 sierpnia 1926.

Awansowany na rotmistrza w 1931, przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych. Powrócił, zdaje się, do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich po awansie na majora w 1938 i w nim odbył kampanię wrześniową 1939 roku. Uniknął niewoli zarówno niemieckiej, jak i sowieckiej. Działał aktywnie w konspiracji, początkowo w ZWZ, potem w AK. Otrzymał awans w AK na podpułkownika, następnie pułkownika.

Nie udało się stwierdzić, czy brał udział w powstaniu warszawskim, ale wydaje się, że raczej tak. Również brak jest danych, czy po powstaniu był w niewoli niemieckiej.

W każdym razie po zakończeniu wojny przebywał w Polsce i zmarł w Gdyni w marcu 1980 roku.

81. MASTALERZ Kazimierz, ur. 1894. Wstąpił w pierwszych latach I wojny światowej do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, jako prosty ułan.

Awansował stopniowo na podporucznika i porucznika. Po „kryzysie przysięgowym” był internowany w Beniaminowie. Po zwolnieniu z obozu internowanych przeszedł do 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. Odbył w nim całą kampanię 1918–1920, awansując 1920 na rotmistrza, a 1 lipca 1925 na majora. Został kwatermistrzem 1 Pułku szwoleżerów J. Piłsudskiego i pełnił tę funkcję do marca 1930.

Awansowany na podpułkownika z dniem 19 marca 1930, został mianowany dowódcą 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pozostawał na tym stanowisku do 1935. Po awansie z 1 stycznia 1935 został dowódcą 18 Pułku Ułanów Pomorskich.

Poprowadził Pułk do walki z chwilą wybuchu II wojny światowej. Pierwszego dnia kampanii, 1 września 1939, prowadząc brawurową szarżę ułanów na przeważające siły wroga, poległ pod Krojantami, w lasach Tucholskich.

82. MACZEWSKI Władysław, ur. 1894. Wstąpił w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny.

Po „kryzysie przysięgowym”, będąc w stopniu podporucznika, był internowany w Beniaminowie. Zwolniony z obozu, wszedł do formującego się „Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionów”, zaczątku 11 Pułku Ułanów Legionowych. Wziął udział w walkach Pułku z Ukraińcami i zagonie na Wilno.

We wrześniu 1919 roku został skierowany do Szkoły Jazdy w Starej Wsi, którą ukończył w maju 1920. Powrócił do 11 Pułku Ułanów Legionowych, pozostając z nim do końca 1924 roku.

Awansowany na rotmistrza z dniem 1 stycznia 1925, został przeniesiony do 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Awansował w nim, z dniem 1 stycznia 1928, na majora, zostając kwatermistrzem Pułku. Pozostawał nim do 1932, po czym przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, na zastępcę dowódcy Pułku. W 1934 awansował na podpułkownika.

Od 1935 do 1938 był inspektorem regionalnym Kawalerii KOP w Wilnie. W grudniu 1938 roku otrzymał nominację na dowódcę 11 Pułku Ułanów Legionowych im. Marszałka E. Śmigłego-Rydza. Poprowadził Pułk do walki z hitlerowskim najeźdźcą i dowodził nim do 27 września 1939, do dnia rozwiązania Mazowieckiej Brygady Kawalerii. Ppłk W. Maczewski starał się przedostać w przebraniu do Warszawy, ale nie udało mu się i dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał w 1944 do Wielkiej Brytanii. Wszedł do polskich sił zbrojnych i po zakończeniu działań wojennych otrzymał awans na pułkownika.

Zmarł w Londynie w lutym 1979 roku.

83. MICHALSKI-ŁODZIA względnie ŁODZIA-MICHALSKI Leonard Jerzy, ur. 1894 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

84. MILEWSKI Edward, ur. 1894 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

85. MILLER Julian Edward, ur. 1894, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej.

W grudniu 1918, jako kornet, dołączył w Odessie do Dywizjonu 6 Pułku Ułanów Kaniowskich Jazdy dywizyjnej 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. L. Żeligowskiego. Przewieziony przez Rumunię, wraz z Pułkiem, do Małopolski w czerwcu 1919, przeszedł w stopniu porucznika do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Awansował na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. W 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich odbył kampanię wojenną 1918–1920, pozostając w Pułku do końca 1929 roku, awansowany 1927 na majora.

W latach 1930/31 i 1931/32 był komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu. Awansowany na podpułkownika 1 stycznia 1933, został szefem Wydziału Organizacyjnego Departamentu Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojsko-

wych. W 1938 otrzymał awans na pułkownika. Po wybuchu II wojny światowej, ewakuowany wraz z Ministerstwem Spraw Wojskowych do Rumunii, zdołał przedostać się w listopadzie 1939 do Francji, wchodząc do Polskich Sił Zbrojnych. W 1940 został przewieziony do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu wojny osiedlił się w Holandii.

Zmarł w Hadze we wrześniu 1972 roku.

86. Dyplomowany MINCER Bohdan Artur Bernard, ur. 1904.

Jako szesnastoletni chłopiec był w 1920 roku ochotnikiem w 1 Pułku Ułanów Krechowickich. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu w 1926 otrzymał przydział do tegoż Pułku w stopniu podporucznika. Awansował na porucznika w 1930, a na rotmistrza w 1935.

W latach 1935–1937 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XVI). Powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowickich im. płk. A. Mościckiego. Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1939, odbył w Pułku kampanię wrześniową 1939 roku. Dnia 6 października 1939, po złożeniu broni przez Pułki Zgrupowania Kawalerii „Zaza”, dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu latem 1944 wyjechał do Wielkiej Brytanii. W Szkocji przeszedł do 10 Pułku Dragonów. Pełnił w nim od 19 listopada do 4 grudnia obowiązki dowódcy pułku. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, był do 1 lipca 1946 zastępcą dowódcy Pułku, a następnie, do 10 czerwca 1947 dowódcą.

Po zakończeniu wojny pozostał w Londynie. W 1964 otrzymał awans na pułkownika dyplomowanego.

Zmarł w Londynie w styczniu 1984 roku.

87. MINKUSZ-SCHOENFRIED Mikołaj, ur. 1883, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W 1917 był rotmistrzem 9 Pułku Dragonów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Nie dało się odnaleźć żadnych danych odnośnie do jego służby w okresie kampanii wojennych 1918–1920. Dopiero 20 października 1921 ppłk. M. Minkusz-Schoenfried został mianowany dowódcą 10 Pułku Strzelców Konnych, który formował do lutego 1922. Pełnił dowództwo do 5 kwietnia 1929. Awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1929.

W kwietniu 1929 został przeniesiony macierzyście do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym przeniesieniem służbowym na stanowisko rejonowego inspektora koni w Bielsku na Śląsku.

Z dniem 1 listopada 1931 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i skierowany na urlop, a z dniem 31 grudnia tego roku przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934, jako oficer w stanie spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Poznań Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VII. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł 16 września 1938 roku. Został pochowany na cmentarzu Parafii św. Mikołaja w Bielsku-Białej.

88. Dyplomowany MITKIEWICZ-ŻÓŁŁTEK Leon, ur. 1896 (szczegółowy życiorys został podany podrozdziale „Brygadierzy”).

89. MŁODZIANOWSKI Stanisław, ur. między 1896 a 1898, junkier w Kawalerii rosyjskiej. Nie udało się odnaleźć żadnych danych dotyczących jego osoby, prócz wzmianki w „Przeglądzie Kawalerii i Broni Pancerniej”: „Płk, długoletni oficer 12 Pułku Ułanów, zmarł w Paryżu w czerwcu 1981”.

Stanisław Młodzianowski nie figuruje w spisie oficerów w „Roczniku Oficerskim 1928”. Nasuwa to przypuszczenie, że przed rokiem 1927 przeszedł do rezerwy, jeżeli nie jest to przeoczeniem przy redagowaniu *Rocznika*. Trzeba jednakże stwierdzić, że St. Młodzianowski nie figuruje między dowódcami, zastępcami dowódców i kwatermistrzami Pułków kawalerii w okresie międzywojennym i kampanii wrześniowej, do czego predysponowała jego ranga oficera sztabowego.

90. Dyplomowany MNISZEK Adam, ur. 1889. Wstąpił w sierpniu 1914 do 2 szwadronu Ułanów Legionowych. Uzyskał w krótkim czasie stopień chorążego, następnie podporucznika. W październiku 1915 dowodził plutonem tzw. Dywizjonu Karpackiego, będącego w dyspozycji Komendy Legionów. Przeszedł z nim do 2 Pułku Ułanów Legionowych.

Po „kryzysie przysięgowym”, wraz z Pułkiem, był w sierpniu 1917 w Medyce, a w listopadzie na Bukowinie. Po rozbrojeniu 2 Pułku Ułanów Legionów w Synowódzku, 19 lutego 1918, został przez Austriaków internowany.

W listopadzie 1918 powrócił do zrekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich, w stopniu rotmistrza. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansując na majora.

W latach 1924–1925 był w Wyższej Szkole Wojennej na IV Kursie Doszkalającym. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1927, był w roku 1927 i 1928 zastępcą dowódcy 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Został następnie zastępcą do spraw administracyjnych komendanta Wyższej Szkoły Wojskowej.

Awansowany na pułkownika dyplomowanego w 1936, przeszedł do GISZ jako oficer sztabowy do zleceń szefa Sztabu Głównego.

W końcu września 1939, wraz ze Sztabem Głównym, wyjechał do Rumunii. Był tam internowany, ale udało mu się wydostać i przyjechać do Francji, a w maju 1940 do Wielkiej Brytanii. Funkcji pułkownika dyplomowanego A. Mniszka w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie nie dało się ustalić.

Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł w Londynie w listopadzie 1957 roku.

91. Dyplomowany MOCHNACKI Marian, ur. 1884 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

92. Dyplomowany MOKRZYCKI Bronisław, doktor praw, ur. 1893. Prawo ukończył na Uniwersytecie lwowskim w 1914, po czym został powołany do służby wojskowej w wojsku austriackim, w 1 Pułku Ułanów Obrony Krajowej.

Przeszedł do Wojska Polskiego, do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, w stopniu porucznika, w listopadzie 1918. W 1919 został szefem Sztabu Dowództwa Frontu Galicyjskiego gen. W. Iwaszkiewicza, awansowany na rotmistrza z dniem 1 lipca 1919. We wrześniu 1919 rtm. B. Mokrzycki powrócił do Pułku, uczestnicząc w nim w kampanii 1918–1920.

Pozostawał w Pułku do 1927, awansowany na majora. W latach 1927–1929 był w WSW (Promocja VIII). W 1930, jako major dyplomowany, wszedł do Oddziału I Sztabu Głównego, awansując w 1935 na podpułkownika dyplomowanego.

W czasie kampanii wrześniowej 1939, wraz ze Sztabem Głównym, został ewakuowany do Rumunii. Stamtąd przedostał się do Francji, do Polskich Sił Zbrojnych. Działał tam w Komisji Regulacyjnej. W maju 1940 został przewieziony do Wielkiej Brytanii. Został zastępcą szefa Sztabu I Korpusu.

Od 1941 do 1942 był dowódcą Oddziału Rozpoznawczego VII Brygady Kadrowej. W 1942, w grupie oficerów I Korpusu, został wysłany do ZSRR, do formującej się tam Armii Polskiej. Został zastępcą szefa Oddziału II w Dowództwie Armii. W 1944 ppłk dyplomowany B. Mokrzycki był oficerem łącznikowym Dowództwa II Korpusu na Środkowym i Bliskim Wschodzie.

Dnia 1 grudnia 1944 został mianowany zastępcą dowódcy 12 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Podolskich. Sprawował tę funkcję do 18 stycznia 1945, po czym w tym dniu objął dowództwo 7 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego. Pozostawał dowódcą tego Pułku do dnia demobilizacji, 2 października 1946, awansowany na pułkownika dyplomowanego w stanie spoczynku.

Przebywał przez pewien okres w Anglii, po czym przeniósł się do Francji.

Zmarł w Nice w lipcu 1954 roku.

93. Dyplomowany MONWID-OLECHNOWICZ Jan, ur. 1896 w głębi Rosji. Został w 1917 powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej.

Na początku 1918 przeszedł do formującego się w Bogorustawiu Dywizjonu Jazdy 5 Dywizji Strzelców Polskich, przekształconego następnie w 1 Pułk Ułanów 5 Dywizji Syberyjskiej, w stopniu korneta. Po rozbrojeniu 5 Dywizji, w oddziale płk. Rumszy przedarł się do Charbina, następnie dostał się do portu Dajren i statkiem został przewieziony do Polski, na początku sierpnia 1918.

Wstąpił do Wojska Polskiego, do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, biorąc udział w walkach pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi. Awansowany został w 1921 na porucznika, a 15 sierpnia 1924 na rotmistrza.

W latach 1928–1930 był w WSW (Promocja IX). Powrócił do 18 Pułku Ułanów Pomorskich jako rotmistrz dyplomowany. W latach 1932–1933 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Wilno” (eks-III), awansowany 19 marca 1933 na majora dyplomowanego.

W 1935 został zastępcą dowódcy 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Sprawował tę funkcję do 15 lipca 1939, awansowany w tym czasie na podpułkownika dyplomowanego. Został następnie odkomenderowany do III Oddziału Sztabu Armii „Karpaty”. Odbył w nim kampanię wrześniową 1939.

Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej, przedostając się przez Węgry do Francji, a w maju 1940 do Wielkiej Brytanii. Od lipca 1940 do lutego 1942 był dowódcą 10 Pancernego Pułku Strzelców Konnych w Szkocji. Był następnie w Sztabie I Korpusu. Mianowany 1 stycznia 1945 zastępcą dowódcy 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, pozostawał na tym stanowisku do 1947. Awansowany na pułkownika dyplomowanego, pozostał w Anglii.

Zmarł w Londynie w sierpniu 1971 roku.

94. MOŚCICKI Bolesław Euzebiusz, ur. 1877 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej”).

95. MULARCZYK Józef Jerzy, ur. 1893 (szczegółowy życiorys został podany podrozdziale „Brygadierzy”).

96. Dyplomowany NALEPA Tadeusz Julian, ur. 1894. Nie dało się odnaleźć informacji o jego służbie wojskowej w armiach zaborczych, prawdopodobnie austriackiej, ani początkowej w Wojsku Polskim.

Wiadomo jest tylko, że w okresie od 1 sierpnia do 3 października 1920, w stopniu porucznika, przeszedł do formującego się 209 Ochotniczego Pułku Jazdy. Pułk był formowany ze szwadronów zapasowych 1 Pułku Ułanów Kresowych, 9 Pułku Ułanów Małopolskich, 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich i 4 Pułku Strzelców Konnych oraz ochotników. W którym ze szwadronów był por. T. J. Nalepa, brak danych.

Po połączeniu 24 listopada 1920 tego Pułku z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy, przeorganizowany Pułk otrzymał nazwę 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. Por. T.J. Nalepa został awansowany na rotmistrza 22 Pułku Ułanów Podkarpackich, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Dowodził w Pułku szwadronem.

Od 1926 do 1928 roku był w WSW (Promocja VII). Jako rotmistrz dyplomowany był w latach 1928 i 1929 szefem Sztabu IX Samodzielnej Brygady Kawalerii „Bara-

nowicze". Awansował na majora dyplomowanego w 1930, zostając kwatermistrzem 22 Pułku Ułanów Podkarpackich.

Od 1932 do kwietnia 1934 był inspektorem regionalnym Kawalerii KOP w Baranowiczach.

W 1935 został zastępcą dowódcy 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. Ukończył w tymże roku IX Kurs Oficerów Sztabowych Kawalerii w Grudziądzu, po czym otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego. Sprawował funkcję zastępcy dowódcy 4 PSK do końca 1937.

W 1938 został szefem Sztabu Krakowskiej Brygady Kawalerii. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939. Dnia 20 września, w wyniku kapitulacji Krakowskiej Brygady Kawalerii, dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu jesienią 1944, wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Manchester, w Anglii, w styczniu 1985 roku.

97. NIEMENTOWSKI Romuald, ur. 1889, był w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, w którym uzyskał stopień porucznika.

Internowany w związku z „kryzysem przysięgowym” w sierpniu 1917, po zwolnieniu z obozu w październiku 1918, współdziałał z mjr. J. Głuchowskim w organizacji 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Został dowódcą 4 szwadronu. Na jego czele wziął udział w akcji bojowej Grupy Operacyjnej ppłk. Wł. Beliny-Prażmowskiego na froncie galicyjskim w połowie grudnia 1918.

W marcu 1918 zorganizował w Staszowie jeden szwadron 11 Pułku Ułanów Legionowych, po czym powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, w którym odbył kampanię wojenną 1918–1920, awansowany na rotmistrza, następnie majora. Od 26 sierpnia do 8 października 1920 był zastępcą dowódcy tego pułku.

Dnia 1 stycznia 1921 został mianowany dowódcą 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. Pozostawał na tym stanowisku do 24 maja 1921, po czym powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Otrzymał awans na podpułkownika 1 stycznia 1927. Dnia 1 stycznia 1929 został dowódcą 2 Pułku Strzelców Konnych. Pełnił do 22 sierpnia 1939 dowództwo 2 PSK i został awansowany na pułkownika.

Od 1 do 6 września 1939 był II zastępcą Obrony Warszawy. 7 września przeniósł się do Rawy Ruskiej celem objęcia dowództwa Ośrodka Zapasowego Straży Granicznej. Pod koniec września przekroczył granicę rumuńską, po internowaniu przedostał się na Bliski Wschód.

Po zakończeniu wojny pozostał na emigracji.

Zmarł w Dartford (Anglia) 25 listopada 1957 roku.

98. Dyplomowany Sztabu Generalnego (SG) NIENIEWSKI Adam, ur. 1886 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

99. NOWAKOWSKI Stanisław Piotr, ur. 1884. Brak danych odnośnie do jego kariery wojskowej w armii zaborczej, prawdopodobnie w Kawalerii austriackiej, w którymś z Pułków Ułanów Obrony Narodowej, jak również w Wojsku Polskim, do którego przeszedł przypuszczalnie w randze podpułkownika, gdyż 1 czerwca 1919 otrzymał awans na pułkownika 11 Pułku Ułanów Legionowych. Był prawdopodobnie w ewidencji tego Pułku, przydzielony do Sztabu którejś z Armii lub do administracji wojskowej.

Na podstawie *Rocznika Oficerskiego 1928* wiadomo, że w roku tym, jako pułkownik 11 Pułku Ułanów Legionowych, był w Komisji Przyjęć Oficerów Rezerwy Ministerstwa Spraw Wojskowych. Przeszedł w stan spoczynku 30 kwietnia 1929 roku.

Po wybuchu II wojny światowej przedostał się na Węgry, gdzie został internowany. Przebywał w obozie w Egerze.

Zmarł nagle 26 października 1944 roku.

100. OBUCH-WOSZCZATYŃSKI Władysław, ur. 1877 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

101. OKSZA-ORZECHOWSKI Władysław, ur. 1875 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

102. OSTROWSKI Michał, ur. 1873 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

103. PIEKARSKI Konrad, ur. 1885 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

104. PIETRASZEWSKI Aleksander, ur. 1890. Służył w Kawalerii rosyjskiej, w jednym z pułków 11 Dywizji Kawalerii.

W styczniu 1918 przeszedł do 2 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego na 5, następnie 7 Pułk Ułanów. Po ciężkich walkach z chłopstwem ukraińskim, wraz z resztkami Pułku dotarł do Pikowa, gdzie przeszedł do Pułku Szwolężerów Polskich rtm. Jaworskiego. Związał z nim swoje losy, wchodząc do tzw. Szwadronu rtm. Jaworskiego, który wzrósł w liczebności i stał się „Dywizjonem Jazdy Kresowej”, a następnie IV Wołyńskim Dywizjonem 1 PSK. Odbył z nim całą kampanię wojenną 1918 do sierpnia 1920, od początku w stopniu porucznika.

W sierpniu 1920, z częścią Dywizjonu, wszedł do Brygady Jazdy Ochotniczej mjr. F. Jaworskiego, do 1 Pułku Wołyńskiego. W dniu 19 sierpnia dowodził walką pod Frankopolem nad Bugiem. Awansowany ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 na rotmistrza, przeszedł następnie do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Pozostawał stale w tym Pułku, awansowany w 1924 na majora, a w 1927 na podpułkownika.

Od 1927 do 1931 był zastępcą dowódcy, po czym objął dowództwo, awansowany w 1934 na pułkownika, 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. Edmunda Różyckiego.

Wybitny jeździec sportowy, podniósł bardzo poziom jeździectwa w kadrze oficerskiej. W 1930 ppłk A. Pietraszewski był szefem ekipy sportowej na konkursach hipicznych w Nicei, która zdobyła Puchar Narodów. W maju 1938 płk A. Pietraszewski przekazał dowództwo podpułkownikowi kawalerii inż. Dezyderiuszowi Zawistowskiemu.

Dalsze losy płk A. Pietraszewskiego nie są znane.

105. PLISOWSKI Kazimierz, ur. 1896 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

106. Dyplomowany PŁONKA Władysław, ur. 1895. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie, po „kryzysie przysięgowym” w sierpniu 1917, w listopadzie 1918 w stopniu podporucznika zgłosił się do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego w czerwcu 1919 na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika, następnie rotmistrza.

Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na majora i objął dowództwo szwadronu zapasowego 9 Pułku Ułanów Małopolskich. Od 1929 do 1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). Od 1931 do 1932 mjr dyplomowany Wł. Płonka był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Toruń”.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, był od 1932 do 1935 Dyrektorem Nauk w CW Kawalerii w Grudziądzu.

W 1936 przeszedł do 22 Pułku Ułanów Podkarpackich, na zastępcę dowódcy Pułku, a w 1938 otrzymał awans na pułkownika dyplomowanego i nominację na dowódcę 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 20 września w Chełmie sformował Grupę Kawalerii z resztek swego Pułku i zebranych szwadronów rozproszonych Pułków Kawalerii. Stoczył utarczki z wojskami niemieckimi i sowieckimi.

Dnia 30 września zmuszony był rozwiązać Grupę oraz Pułk i starał się, wraz z częścią oficerów i ułanów, przedostać na Węgry. Pod Rzeszowem dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony został do obozu w Starobielsku.

Wiosną 1940 został zamordowany, prawdopodobnie w Katyniu.

107. PODHORSKI Włodzimierz Zygmunt Benedykt Piotr, inżynier, ur. 1884 na Ukrainie. Ukończył studia rolnicze na Uniwersytecie w Kijowie. Służbę wojskową odbył w Kawalerii rosyjskiej. Powołany w 1914 do służby czynnej, w 1917 awansował na podrotmistrza.

Jesienią 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Był, zdaje się, w Legii Rycerskiej. Po rozbrojeniu I Korpusu został ewakuowany do Królestwa. W końcu grudnia 1918 zgłosił się do formowanego w Kaliszu 3 szwadronu 3 Pułku Ułanów Wielkopolskich, obejmując jego dowództwo.

Dnia 12 marca 1919, w stopniu rotmistrza, został zastępcą dowódcy tego Pułku, przemianowanego na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał na tym stanowisku przez cały okres ofensywy na Ukrainie i w czasie walk odwrotowych do 25 sierpnia 1920.

W czasie natarcia na Kijów od 27 kwietnia do 6 maja pełnił obowiązki dowódcy Pułku, gdy ten był kontuzjowany w bitwie pod Malinem. Dnia 7 maja na czele dywizjonu Pułku wkroczył pierwszy do Kijowa, równocześnie z wkraczającym z innej strony podjazdem 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

Dnia 1 czerwca 1920 otrzymał awans na majora, a 25 sierpnia został mianowany dowódcą 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał na tym stanowisku do 15 marca 1929, awansowany w 1921 na podpułkownika, a 1 stycznia 1927 na pułkownika.

15 maja 1929 powołany został na członka Oficerskiego Trybunału Orzekającego przy Biurze Personalnym Ministerstwa Spraw Wojskowych. Z dniem 30 kwietnia 1933 przeniesiony został w stan spoczynku.

W czasie kampanii wrześniowej dostał się do niemieckiej niewoli. Był jeńcem oflagu VII A w Murnau.

Po przewiezieniu z transportem chorych zmarł 30 lipca 1941 w szpitalu Ujazdowskim w Warszawie, został pochowany na cmentarzu wojskowym na Powązkach.

108. POMIANKOWSKI-WIARA Stanisław Kazimierz, ur. 1880, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Ukończył Szkołę Kawalerii w Wiener Neustadt. W 1917 został rotmistrzem w 9 Pułku Dragonów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, wstępując do byłego 6 Pułku Ułanów austriackich, toczącego walki z Ukraińcami na terenie wschodniej Małopolski. Dnia 28 czerwca 1919 były 6 Pułk Ułanów austriackich i Ochotnicza Jazda Lwowska dołączyły w Haliczu do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, z byłego II Polskiego Korpusu na Wschodzie. W 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, awansowany 1 czerwca 1919 na majora, odbył S.K. Pomianowski całą kampanię drugiej połowy w 1919 i 1920 roku.

W październiku 1919 został zastępcą dowódcy Pułku, pełniąc tę funkcję do września 1921, awansowany 1 stycznia 1921 na podpułkownika. Dnia 13 września 1921 został mianowany dowódcą 9 Pułku Ułanów Małopolskich. Awansował na pułkownika z dniem 1 lipca 1923. Pozostawał na stanowisku dowódcy do września 1927. Przeszedł następnie do OTO (Oficerskiego Trybunału Orzekającego), a w 1930 w stan spoczynku.

W chwili najazdu hitlerowskich Niemiec nie został powołany do służby czynnej. Przebywał w Złoczowie koło Zaleszczyk. 17 września 1939 został aresztowany przez

funkcjonariuszy NKWD. Został przewieziony do więzienia przy ulicy Karolenkiwskiej 17 w Kijowie. Tam, prawdopodobnie wiosną 1940, został zamordowany przez NKWD.

Jego nazwisko znalazło się na tzw. Ukraińskiej Liście Katyńskiej opublikowanej w 1994 (został wymieniony na liście wywózkowej 66/2-13 oznaczony numerem 2354). Został pochowany na otwartym w 2012 roku Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni.

109. Dyplomowany PORCZYŃSKI Witosław, ur. 1892, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 w stopniu podrotmistrza przybył do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, dołączając do 3 Pułku Ułanów.

Ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie po rozbrojeniu I Korpusu do Królestwa, dołączył do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. W nim odbył kampanie wojenne 1918-1920, awansowany 1 czerwca 1920 na majora.

Od 1921 do 1923 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja II), po czym wrócił do 3 Pułku Ułanów Śląskich. W 1924 przeszedł do 10 Pułku Ułanów Litewskich na zastępcę dowódcy.

Awansował na podpułkownika dyplomowanego z dniem 1 stycznia 1927. W 1928 został dowódcą tego Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do 1935. Awansowany na pułkownika dyplomowanego, został szefem sztabu DOK Kraków.

W końcu września 1939, po ewakuacji Sztabu do Rumunii i internowaniu tam, zdołał wymknąć się i przedostać do Francji, a w maju 1940 został przewieziony do Wielkiej Brytanii.

W latach 1941-1943 był szefem Sztabu Dowództwa Kawalerii Zmotoryzowanej Wojska Polskiego w Edynburgu. Po zakończeniu wojny powrócił do Polski, pozostając w stanie spoczynku.

Zmarł w Warszawie w 3 lutego 1981 roku.

110. POTEN Gwido, ur. 1879 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

111. Dyplomowany POŻERSKI Mieczysław, ur. 1884 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

112. Dyplomowany PRZYŃSKI Jan Janusz, ur. 1879. Odbył jednoroczną służbę wojskową w Kawalerii austriackiej, uzyskując stopień podporucznika.

W sierpniu 1914 wszedł do 3 szwadronu Ułanów Legionowych, obejmując dowództwo I plutonu. Wszedł następnie, wraz ze szwadronem, w skład 2 Pułku Ułanów Legionowych. W lipcu 1915 sformował 6 szwadron Pułku, a po awansie na porucznika objął jego dowództwo.

Po rozbrojeniu Pułku przez Austriaków 19 lutego 1918 był internowany w Huszt, na Węgrzech. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919.

W latach 1922–23 był na II Kursie Doszkalającym w WSW Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1924, został zastępcą dowódcy 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Pełnił tę funkcję do września 1926. Przeszedł następnie do 9 Pułku Ułanów Małopolskich, pełniąc przez parę miesięcy obowiązki dowódcy Pułku, awansowany na podpułkownika dyplomowanego. W lutym 1928 został mianowany dowódcą tegoż Pułku, pozostając na tym stanowisku do listopada 1928.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934, po awansie na pułkownika dyplomowanego. W 1934 jako oficer stanu spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „reklamowany na 12 miesięcy”.

W kampanii wrześniowej w Dowództwie Frontu Południowego. 11 września kontrolował stan załóg w Stryju i Drohobyczu. Brał udział w obronie Lwowa, uniknął aresztowania przez NKWD, a następnie przedostał się do Warszawy.

Po II wojnie światowej zamieszkał u syna w Komorowie. Zmarł tamże 6 lutego 1959. Pochowany został w Pęcicach.

113. PRZEŹDZIECKI Konstanty, ur. 1879 w Warszawie, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej w Pułku Ułanów Lejbgwardii.

Nie dało się ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach zgłosił się do Wojska Polskiego. Prawdopodobnie nastąpiło to w końcu 1918 lub na początku 1919 roku. Przeszedł w stopniu pułkownika. W części kampanii wojennych 1919 i 1920 był przypuszczalnie w Sztapie Naczelnym Dowództwa lub którejś z Armii.

Dnia 8 lutego 1922 roku został mianowany dowódcą 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Sprawował dowództwo do 30 listopada 1925. W grudniu 1925 został komendantem Oficerskiej Szkoły Kawalerii w ramach Obozu Szkoleniowego Kawalerii w Grudziądzu. Pozostawał na tym stanowisku do maja 1926, po czym, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

Wybuch II wojny światowej zastał płk. K. Przeździeckiego na Wileńszczyźnie. Po wtargnięciu w granice Rzeczypospolitej wojsk sowieckich udało mu się przez Litwę i Łotwę przedostać do Szwecji. Pozostał tam przez cały okres trwania wojny i po jej zakończeniu.

Zmarł w Sztokholmie w kwietniu 1966 roku.

114. PYTLEWSKI-ŚWIERSZCZ Jerzy, ur. 1887. Był w 2 Pułku Ułanów Legionowych, następnie w szwadronie zapasowym, tzw. Polskiego Wehrmachtu, w Mińsku

Mazowieckim. W listopadzie 1918 wszedł wraz ze szwadronem, w stopniu rotmistrza, do formującego się 5 Pułku Ułanów.

Dnia 3 stycznia 1919, na czele dywizjonu tego Pułku, został skierowany do Małopolski, dla obrony Lwowa. Całą kampanię wojenną 1918–1920 odbył w 5 Pułku Ułanów Zasławskich. Awansowany 1 stycznia 1921 na majora, został zastępcą dowódcy tegoż Pułku. Sprawował tę funkcję do połowy 1924 roku, po czym przeszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych.

Dnia 15 sierpnia 1924 otrzymał awans na podpułkownika. Pozostawał zastępcą dowódcy tego Pułku do 1926, po czym objął jego dowództwo. 1 stycznia 1929 awansował na pułkownika. Przekazał dowództwo 6 Pułku Strzelców Konnych w 1934, przechodząc na własną prośbę do rezerwy.

Zmarł 20 maja 1939 w Warszawie. Cztery dni później został pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu Starym w Kielcach (kwatery 13B).

115. RIESS-RIESENHORST Stanisław, ur. 1887 w Małopolsce, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Ukończył Szkołę Kawalerii w Wiener Neustadt i otrzymał przydział do 6 Pułku Ułanów austriackich, w stopniu podporucznika.

Awansował na porucznika, a w 1917 na rotmistrza. W tej randze przeszedł w listopadzie 1918 do 6 Pułku Ułanów Jazdy Lwowskiej. W styczniu 1919 przeszedł do 1 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Otrzymał awans na majora z dniem 1 czerwca 1919 roku.

W lipcu 1920 przeszedł do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego i został skierowany do Warszawy, dla objęcia dowództwa szwadronu zapasowego. Szwadron ten stał się początkiem 201 Pułku Szwoleżerów, późniejszego 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich. Mjr Reiss-Riesenhorst powrócił z początkiem sierpnia 1920 roku do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

Awansowany na podpułkownika 1 stycznia 1921, pozostawał w Pułku do 1923. Został następnie mianowany dowódcą 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Z dniem 31 stycznia 1924 roku został przeniesiony w stan spoczynku „z powodu trwałej niezdolności do służby wojskowej stwierdzonej na podstawie superrewizji”. Dwukrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych. W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I z przeznaczeniem do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I w Warszawie.

W chwili wybuchu II wojny światowej nie został powołany do służby czynnej. Już w listopadzie 1939 zaczął organizować komórkę akcji podziemnej, grupując około dwudziestu młodych oficerów i podoficerów 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Działał najpierw w ZWZ, potem AK, pełniąc różne funkcje pod pseudonimami „Ryś”, potem „Budowniczy”.

Parę dni przed wybuchem powstania warszawskiego otrzymał w AK awans na pułkownika i został wyznaczony komendantem Placu miasta Warszawy.

Dnia 1 sierpnia, w parę godzin po rozpoczęciu akcji powstańczej, padł od kuli snajpera niemieckiego w rejonie ulicy Świętokrzyskiej i Zielnej, gdy szedł objąć powierzone mu stanowisko służbowe. Został pochowany na Cmentarzu Wilanowskim.

116. ROZLAU Władysław Antoni, ur. 1884. Był prawdopodobnie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, ale nie dało się odnaleźć dokładniejszych danych.

Przeszedł do Wojska Polskiego, przypuszczalnie w stopniu rotmistrza, w listopadzie 1918, ale nie dało się ustalić, do którego pułku kawalerii, ani zdobyć informacji o jego działalności w kampaniach wojennych 1918–1920.

Był, zdaje się, w 4 Pułku Strzelców Konnych i w końcu września 1920 przeszedł do 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, przekształconego, po zlaniu się z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy, w 22 Pułk Ułanów Podkarpackich, w stopniu majora.

Otrzymał awans na podpułkownika 1 stycznia 1921, a 24 maja został zastępcą dowódcy tegoż Pułku. Sprawował tę funkcję do 1923, po czym otrzymał nominację na dowódcę 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Awansował na pułkownika dnia 1 stycznia 1927. Dowództwo 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich sprawował do 1930.

Przeszedł następnie do Kadr Oficerów Kawalerii, do dyspozycji dowódcy OK X. W 1934 został przeniesiony w stan spoczynku.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

117. ROZWADOWSKI-JORDAN względnie JORDAN-ROZWADOWSKI Adam, ur. 1876, był oficerem zawodowym kawalerii austriackiej. W 1917 był rotmistrzem w 13 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Został awansowany na stopień podpułkownika kawalerii ze starszeństwem z dniem z 1 czerwca 1919. W 1921 był dowódcą 8 Pułku Ułanów w Rakowicach pod Krakowem.

Jako oficer nadetatowy w 1923 roku, w randze adiutanta sztabowego, pełnił funkcję zastępcy szefa sztabu Dowództwa Okręgu Korpusu Nr V w tym samym mieście. Następnie został awansowany na pułkownika kawalerii ze starszeństwem z dniem 15 sierpnia 1924.

Od 20 listopada 1924 sprawował stanowisko dowódcy 5 Pułku Strzelców Konnych w Tarnowie, z którego 4 lutego 1927 został przeniesiony w stan spoczynku z dniem 30 kwietnia 1927. Na emeryturze pozostał w Krakowie.

W 1934, jako pułkownik kawalerii w stanie spoczynku, był przydzielony do Oficerskiej Kadry Okręgowej nr V jako oficer przewidziany do użycia w czasie wojny i pozostawał wówczas w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Kraków Miasto.

Zmarł 23 stycznia 1957. Został pochowany w grobowcu Łętowskich na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

118. Dyplomowany ROZWADOWSKI Jan Władysław, ur. 1894, był oficerem zawodowym kawalerii austriackiej. W 1917 był porucznikiem w 4 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, początkowo do Legii Oficerskiej, potem, zdaje się, do sztabu dowództwa któregoś z frontów. Nie udało się odnaleźć żadnych danych dotyczących J.Wł. Rozwadowskiego, nie tylko w latach wojny 1918–1920, ale i w pierwszym okresie międzywojennym.

Jest wiadome, że był oficerem dyplomowanym, ale nie znajduje się go ani w spisie absolwentów Wyższej Szkoły Wojennej, ani École Supérieure de Guerre. Wiadome jest tylko, że awansowany 1 stycznia 1928 na pułkownika dyplomowanego, został dowódcą 3 Pułku Strzelców Konnych. Sprawował dowództwo do 1932 roku. Przeszedł następnie do GISZ. W drugiej połowie 1938 został szefem sztabu armii „Lublin”.

W czasie kampanii wrześniowej poległ pod Rawą Mazowiecką 6 września 1939 roku.

119. Dyplomowany ROZWADOWSKI Stanisław, ur. 1889, był oficerem zawodowym kawalerii austriackiej. Był przypuszczalnie w jednym z Pułków Ułanów Obrony Krajowej w 1917, w stopniu rotmistrza.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Wszedł, zdaje się do 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. Przeszedł potem, prawdopodobnie, do Sztabów Brygad Jazdy, gdyż nie dało się odnaleźć danych dotyczących służby wojskowej rotmistrza, następnie majora, St. Rozwadowskiego w historii wojennej żadnego z Pułków Jazdy.

W końcu kampanii antybolszewickiej 1920 roku przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, awansowany z dniem 1 stycznia 1921 na podpułkownika i otrzymując nominację na dowódcę tego Pułku. Sprawował dowództwo do 1923.

Został następnie skierowany do École Supérieure de Guerre w Paryżu, które ukończył w 1925. Awansowany na pułkownika dyplomowanego był, zdaje się, w Inspektoracie Generalnej Kawalerii, a następnie w DOK V Kraków. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do dalszych losów płk. dyplomowanego St. Rozwadowskiego.

120. Dyplomowany RUDNICKI Jan Alojzy, ur. 1901. Ukończył w maju 1920 roku Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu i został skierowany do IV Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych w stopniu podporucznika. Po rozformowaniu Dywizjonu, zredukowanego do stanu szwadronu, w jego składzie wszedł w październiku 1920 do formującego się 9 Pułku Strzelców Konnych, awansowany 1 sierpnia 1920 na porucznika. Pozostawał stale w tym Pułku, awansowany w 1930 na rotmistrza. Od 1933 do 1935 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIV). Awansowany na majora dyplomowanego w 1936, został w 1937 skierowany do École Supérieure de Guerre w Paryżu na Kursy 1937–1939.

Wybuch II wojny światowej zastał go, zdaje się przed ukończeniem Kursu. Pozostał we Francji, następnie Wielkiej Brytanii, wchodząc do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do jego działalności w czasie wojny. Był prawdopodobnie w Dowództwie lub Sztapie Generalnym. W każdym razie nie dowodził żadnym ze Zmotoryzowanych Pułków Kawalerii ani nie był w Sztapie Dywizji i Brygad Pancernych.

Awansowany na pułkownika dyplomowanego, Jan Alojzy Rudnicki wyemigrował po zakończeniu wojny do Kanady.

Zmarł w Hamilton koło Toronto w sierpniu 1972 roku.

121. RUDNICKI Zygmunt Marian, ur. 1881, oficer Kawalerii rosyjskiej, był w jednym z Pułków 11 Dywizji Kawalerii.

W styczniu 1918 przeszedł, w stopniu podrotmistrza, do formowanego w okolicy Niemirowa 2 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego kolejno na 5, potem 7 Pułk Ułanów. Po rozbrojeniu Lekkiej Brygady III Polskiego Korpusu na Wschodzie przez Austriaków, w maju 1918, podrotmistrz Zygmunt M. Rudnicki został ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 oficerowie byłego 7 Pułku Ułanów rozpoczęli rekonstruowanie Pułku. Rotmistrz Zygmunt M. Rudnicki sformował w Warszawie 2 szwadron Pułku, który otrzymał nazwę 12 Pułku Ułanów Odsieczy Lwowa.

Awansowany w marcu 1919 na majora, objął dowództwo Dywizjonu, dowodząc nim na froncie ukraińskim, we wschodniej Małopolsce i na Podolu. Dnia 20 czerwca mjr Z.M. Rudnicki zdał dowództwo dywizjonu, ażeby zakończyć w Zamościu organizację Pułku, który otrzymał ostateczną nazwę 12 Pułku Ułanów Podolskich. Wziął w nim udział w ofensywie na Ukrainę i w walkach odwrotowych, od 7 czerwca do 19 lipca 1920 pełniąc obowiązki dowódcy.

19 lipca objął obowiązki dowódcy Kadr Pułku, formując szwadron zapasowy. Awansowany na podpułkownika w 1921, dnia 1 czerwca 1924 został dowódcą 12 Pułku Ułanów Podolskich. Pozostawał na tym stanowisku do 29 marca 1929, awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1927. Od kwietnia 1929 do 1931 był w Kadrach Oficerskich Kawalerii, zdaje się, w Powiatowej Komendzie Uzupełnień (PKU) Krzemieniec. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej. Jakim sposobem uniknął aresztowania i deportacji przez NKWD oraz kiedy i jaką drogą przedostał się do Wielkiej Brytanii, nie dało się ustalić. Możliwe, że nastąpiło to po wojnie w latach sześćdziesiątych.

W każdym razie zmarł w Londynie w lipcu 1966 roku.

122. RUDOLPH Bohdan, ur. 1879, był zdaje się, oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Nie dało się ustalić, w którym z Pułków służył.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Od 1 marca do 31 lipca 1919 był szefem Ekwitacji i instruktorem w Oficerskiej Szkole Jazdy w Warszawie, awansowany na pułkownika dnia 1 czerwca 1919.

Był potem w sztabie którejś z Brygad Jazdy. W listopadzie 1921 przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych, ale był, zdaje się, w ewidencji Pułku, gdyż nie miał funkcji ani dowódcy, ani zastępcy. W 1927 jako pułkownik 9 Pułku Strzelców Konnych przeszedł do Komisji Remontowej Nr 3, a w 1929 w stan spoczynku.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

123. RUPP Rudolf Apolinary, ur. 1893, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Po ukończeniu Akademii Wojskowej w Wiener Neustadt dostał przydział do 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie. W 1917 był porucznikiem.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, do 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

W czasie odwrotu spod Kijowa przejął 10 czerwca, w czasie bitwy pod Chałaimgorodkiem, dowództwo Pułku, zastępując ciężko rannego dowódcę. Zatwierdzony na tym stanowisku, został awansowany na majora, podpułkownika, a 1 lipca 1923 na pułkownika. Dowodził 2 Pułkiem Szwoleżerów Rokitniańskich do 1927.

Przeszedł następnie do dyspozycji szefa Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. W czerwcu 1929 został mianowany dowódcą 12 Pułku Ułanów Podolskich. Pozostawał na tym stanowisku do maja 1931.

W sierpniu 1931 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr II, a z dniem 30 listopada tego roku przeniesiony w stan spoczynku. W 1934 jako oficer stanu spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Poznań Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VII. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł 29 marca 1938 w Krakowie. Dwa dni później został pochowany na cmentarzu Rakowickim.

124. SAFAR Roman Józef, ur. 1889, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W roku 1917 był porucznikiem w 6 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, wraz z przeważającą częścią swego dotychczasowego Pułku, przemianowanego na 6 Pułk Jazdy Lwowskiej. W nim brał udział w walkach przeciw Ukraińcom we wschodniej Małopolsce, a następnie, 28 czerwca 1919, dołączył do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, dowodził szwadronem. Pozostawał w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich do końca 1929.

Awansował na majora w 1923 roku. W 1927 został zastępcą dowódcy Pułku, a 1 stycznia 1928 otrzymał awans na podpułkownika. Na stanowisku zastępcy dowódcy pozostawał do 1930, po czym, mianowany dowódcą 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, sprawował dowództwo do 1936, awansowany na pułkownika 1 stycznia 1932.

Nie dało się ustalić, jaką funkcję objął w 1936. W każdym razie był w służbie czynnej w czasie kampanii wrześniowej 1939, zapewne w Sztapie którejs z Armii lub Grupy Operacyjnej.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Szczęśliwie uniknął tam śmierci i w 1942 zgłosił się do Armii Polskiej w ZSRR. Został mianowany komendantem Centrum Wyszkolenia Armii. Przeszedł następnie na Środkowy i Bliski Wschód, następnie do Egiptu. Po zakończeniu wojny wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Hicklenton Hill w Anglii w kwietniu 1965 roku.

125. Dyplomowany SCHWEITZER Ludwik, ur. 1894. Odbił służbę wojskową w Kawalerii austriackiej, w 13 Pułku Ułanów, awansowany w 1917 na podporucznika.

Przeszedł w listopadzie 1918 do Wojska Polskiego, do 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 1 Pułk Szwoleżerów. Ppor. L. Schweitzer został skierowany we wrześniu 1919 do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi koło Warszawy. Ukończył ją w maju 1920, powracając do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

Awansowany na rotmistrza 1 lipca 1920, przeszedł do 201 Pułku Szwoleżerów, późniejszego 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich. Awansowany w 1923 na majora, od 1924 do 1926 był w École Supérieure de Guerre w Paryżu.

Powrócił do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego, awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1928. Przeszedł następnie do Doświadczalnego Centrum Wyszkolenia w Rembertowie, pozostając tam do końca 1931 roku.

Na początku 1932 został mianowany dowódcą 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Pozostawał na tym stanowisku do 1935. Był potem w GISZ awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1937. W maju 1937 otrzymał nominację na dowódcę 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego J.K. Chodkiewicza.

Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939, do 28 września. Pułk jego był ostatnim, który złożył broń spośród pułków Nowogródzkiej Brygady Kawalerii. Płk dyplomowany L. Schweitzer uniknął niewoli niemieckiej i przez Węgry przedostał się do Francji, następnie Wielkiej Brytanii. Wszedł w skład Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Był zapewne w Sztapie lub Dowództwie I Korpusu, gdyż nie dowodził żadnym ze Zmotoryzowanych Pułków Kawalerii. Po wojnie został w Anglii.

Zmarł w Londynie w czerwcu 1960 roku.

126. Dyplomowany SKIBIŃSKI Franciszek, ur. 1899 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

Uzupełnienie: od marca do 1 maja 1920 był w Szkole Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Otrzymał przydział do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, w stopniu podporucznika.

127. Dyplomowany SKRZYDLEWSKI Jerzy Ludwik Mieczysław, ur. 1896 w Wielkopolsce. Odbił służbę wojskową w Kawalerii niemieckiej, uzyskując w 1918 stopień podporucznika.

W grudniu 1918, po wybuchu powstania wielkopolskiego, wstąpił do „Strzelców Konnych Straży Miasta Poznania”, zaczątku 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, późniejszego 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Awansowany na porucznika, następnie rotmistrza, odbył w tym Pułku całą kampanię wojenną 1918–1920, dowodząc 3 szwadronem.

W latach 1922–1924 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja III). Powrócił do 15 Pułku Ułanów Poznańskich, pozostając w nim do końca 1928, awansowany w tym czasie na majora dyplomowanego. W latach 1929–1930 był szefem Sztabu II Samodzielnej Brygady Kawalerii „Brody”.

Od 1932 do 1937 był zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich, awansowany w tym okresie na podpułkownika dyplomowanego. W 1938 został szefem Sztabu Wileńskiej Brygady Kawalerii, otrzymując awans na pułkownika dyplomowanego. Był szefem sztabu Grupy Operacyjnej Kawalerii Nr 1. Od 12 września w 39 Dywizji Piechoty.

Dnia 26 września pod Lesznową został wzięty do niewoli przez wojsko sowieckie. Został wysłany do obozu jeńców w Starobielsku.

Wiosną 1940 roku został zamordowany przez funkcjonariuszy NKWD w Charkowie i pogrzebany w Piatichatkach. Od 17 czerwca 2000 roku spoczywa na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Charkowie.

128. Dyplomowany SOKOŁOWSKI Adam Ludwik, ur. 1896, ochotnik-ułan 2 Pułku Ułanów Legionowych od sierpnia 1914. Był ranny w czerwcu 1915 w bitwie pod Rokitną, posiadając wówczas stopień wachmistrza.

Zgłosił się w 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego dnia 8 stycznia 1919 na 1 Pułk Szwoleżerów. Został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi we wrześniu 1919.

Powrócił do Pułku w stopniu podporucznika w maju 1920, odbywając w nim końcowy etap kampanii wojennej 1920. Awansował na porucznika 1 stycznia 1921, na rotmistrza 1 stycznia 1924. Od 1924 do 1926 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja V). Powrócił do Pułku w stopniu rotmistrza dyplomowanego.

Dnia 1 stycznia 1928 otrzymał awans na majora dyplomowanego i skierowanie do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. Awansował na pod-

pułkownika dyplomowanego w 1932. W 1937 przeszedł do rezerwy, awansowany na pułkownika dyplomowanego. W 1938 został mianowany Wojewodą Nowogródzkim. Nie dało się ustalić jego losów w czasie kampanii wrześniowej.

W okresie okupacji niemieckiej przebywał w Polsce, zdaje się, w Warszawie. Pozostał tam po zakończeniu wojny.

Zmarł też w Warszawie w sierpniu 1979 roku.

129. SONIŃSKI-GRAD względnie GRAD-SONIŃSKI Józef, ur. 1891. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Beliny. Internowany w Szczypiornie. W grudniu 1918 po wyjściu z obozu internowanych zgłosił się, w stopniu porucznika, do formującego się przyszłego 11 Pułku Ułanów Legionowych. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansując kolejno na rotmistrza i majora.

Dnia 1 stycznia 1932 otrzymał awans na podpułkownika i został zastępcą dowódcy 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Pełnił tę funkcję do marca 1933. W 1934 został zastępcą dowódcy 10 Pułku Ułanów Litewskich, po czym w 1937 został inspektorem regionalnym Kawalerii KOP w Warszawie.

W chwili wybuchu wojny we wrześniu 1939 przeszedł do Ośrodka Zapasowego Wileńskiej Brygady Kawalerii. Sformował szwadron marszowy, obejmując jego dowództwo. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Awansowany na pułkownika, przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w Londynie w styczniu 1966 roku.

130. STABLEWSKI Erazm Władysław, ur. 1885 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

Uzupełnienie: od sierpnia 1919 do lipca 1920 rotmistrz, następnie major E.Wł. Stablewski był instruktorem w Centralnym Obozie dla Podoficerów Jazdy w Przemyślu, pozostając w ewidencji 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

131. STACHLEWSKI Bohdan Kazimierz, ur. 1891. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny.

W momencie „kryzysu przysięgowego” z 1917 był podporucznikiem. Internowany w Beniaminowie, po zwolnieniu z obozu w październiku 1918, zgłosił się do Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionowych w Przemyślu.

W marcu 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie, a po jej ukończeniu wszedł w sierpniu 1919 do 11 Pułku Ułanów Legionowych. Odbył w nim resztę kampanii wojennej 1919 i całą z 1920 roku.

Dnia 1 czerwca 1920 otrzymał awans na rotmistrza, dowódcę szwadronu. W czasie walk na Wołyniu, pod Nową Sieniawką, na skutek ciężkiego zranienia dowódcy Pułku, został p.o. dowódcy. Pełnił tę funkcję do połowy 1921 roku.

W 1924 przeszedł do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansowany na majora z dniem 1 stycznia 1925, został kwatermistrzem Pułku. Sprawował tę funkcję do końca 1928. Awansowany na podpułkownika w okresie 1929–1932 był zastępcą dowódcy 27 Pułku Ułanów.

Przeszedł potem do KOP, jako inspektor Północnej Grupy Szwadronów w Wilnie. Awansowany z dniem 1 stycznia 1938 na pułkownika, został mianowany dowódcą 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939, do dnia 26 września. Znalazłszy się w sytuacji bez wyjścia, między oboma wrogimi armiami, rozwiązał Pułk, zalecając oficerom i ułanom przejść na Węgry, a następnie przedostać się do Francji, czego też sam usiłował dokonać.

Dnia 28 września 1939 został napadnięty i zamordowany w Pinkucie koło Mościsk przez bojówkę komunistyczną lub może nacjonalistyczną ukraińską.

132. STARNAWSKI Stefan, ur. 1899. Ukończył Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu w dniu 1 maja 1920 i otrzymał przydział do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego.

W końcu lipca 1920 szwadron, w którym S. Starnawski był podporucznikiem, został skierowany do Ostrołęki, gdzie stał się zaczątkiem 108 Pułku Ułanów. Awansował w nim na porucznika z dniem 1 grudnia 1920. Dnia 15 stycznia 1921 roku Pułk został przemianowany na 20 Pułk Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Por. Starnawski pozostawał w Pułku do 1927.

Ponieważ wyróżnił się jako jeździec sportowy, został skierowany do CW Kawalerii i oficerskich kursów jako instruktor jazdy, w latach 1927/28, 1928/29 i 1929/30. W 1929, wraz z por. Gzowskim i por. Zgorzelskim, zdobył na własność ekipy polskiej Puchar USA, po trzykrotnych zwycięstwach na konkursach hippicznych w Nowym Jorku. Miał ponadto szereg sukcesów na konkursach krajowych i zagranicznych.

Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1933, powrócił do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, obejmując dowództwo szwadronu. W 1938 otrzymał awans na majora. W kampanii wrześniowej dowodził dywizjonem Pułku. Był w zgrupowaniu Kawalerii płk. dyplomowanego A.P. Kunachowicza.

Po rozproszeniu Pułku w czasie walk odwrotowych na wschód udało się mjr. Starnawskiemu przedostać na Węgry, a stamtąd do Francji. Tam 7 stycznia 1940 został mianowany dowódcą 14 Pancernego Pułku Ułanów Jazłowieckich.

Po klęsce Francji, wraz z Pułkiem, został przewieziony do Wielkiej Brytanii. W lutym 1942 został awansowany na podpułkownika i przeszedł do Sztabu Dywizji Pancerno-Motorowej, następnie 16 Samodzielnej Brygady Pancerniej. Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii. W 1964 otrzymał awans na pułkownika.

Zmarł w Londynie w lipcu 1980 roku.

133. STEMPKOWSKI Michał, ur. 1896 w Owadnie koło Włodzimierza Wołyńskiego.

W 1919 zgłosił się na ochotnika do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Został skierowany we wrześniu 1919 do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi, którą ukończył jako podporucznik w maju 1920. Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, biorąc udział w walkach odwrotowych, a następnie w pościgu za uchodzącymi wojskami bolszewickimi.

Awansował na porucznika z dniem 1 stycznia 1921, potem stopniowo na rotmistrza i w 1933 na majora. Pozostawał w Pułku do marca 1934. Od kwietnia 1934 do 1937 był inspektorem regionalnym Kawalerii KOP Środkowej Grupy Szwadronów w Warszawie.

Awansowany z dniem 1 stycznia 1938 na podpułkownika, był komendantem Ośrodka Zapasowego Podlaskiej i Suwalskiej Brygady Kawalerii w Wołkowysku. W końcu tegoż roku został zastępcą dowódcy 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939, od 24 do 28 września dowodząc Pułkiem, na skutek zranienia dowódcy.

Po rozwiązaniu Pułku uniknął niewoli i w przebraniu przedostał się do Lublina. Od października 1939 roku był aktywny w ZWZ, następnie w AK, jako inspektor Okręgu AK Lublin, pod pseudonimem „Grzegorz”. Został przez dowództwo AK awansowany na pułkownika.

Śledzony przez Gestapo przedostał się do Łodzi, zostając komendantem Okręgu AK Łódź. Pełnił tę funkcję do zajęcia Łodzi przez wojska sowieckie, tzn. do 19 stycznia 1945. Pozostał w Polsce, ujawniając się dopiero w 1956. Był represjonowany i inwigilowany przez NKWD oraz UB, skazany na 10 lat więzienia w zawieszeniu na dwa lata.

Zmarł 21 lipca 1988 w Warszawie i jest pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

134. STRAWIŃSKI Edward, ur. 1876, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Ukończył Szkołę Oficerską Kawalerii w Wiedniu i został skierowany do 1 Pułku Ułanów austriackich w Krakowie. W 1917 był rotmistrzem w tym Pułku.

W listopadzie 1918 przeszedł do Wojska Polskiego do zrekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 roku na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. Dowodził początkowo szwadronem, potem dywizjonem, awansowany na majora ze starszeństwem z dnia 1 czerwca 1919. Od 1 stycznia do 17 kwietnia 1920 był zastępcą dowódcy Pułku, a następnie do 10 czerwca 1920 – dowódcą. Ranny w tym dniu pod Chałaimgorodkiem musiał zdać dowództwo, ewakuowany do szpitala.

Awansowany na podpułkownika przeszedł, zdaje się, do Generalnego Inspektoratu Jazdy, a w 1921 do Ministerstwa Spraw Wojskowych, Departamentu Jazdy (następnie Kawalerii). Przeszedł w stan spoczynku w 1926, awansowany na pułkownika. Przebywał we Lwowie.

Aresztowany w 1940 przez NKWD został zamordowany. Daty i miejsca jego śmierci nie dało się ustalić.

135. Dyplomowany SZOSTAK-RADZIWIŁŁOWICZ Józef, ur. 1897, był od 1915 ułanem w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Po „kryzysie przysięgowym” 1917 był internowany w Szczypiornie.

W listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego w Lubelskiem 3 Pułku Ułanów Legionowych. Już w końcu 1918 brał udział w akcji bojowej Pułku, przemianowanego w końcu grudnia na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1920.

Awansowany na rotmistrza jesienią 1921 został dowódcą Szwadronu Przybocznego Prezydenta RP. Pozostawał na tym stanowisku do likwidacji szwadronu w czerwcu 1926, po czym otrzymał przeniesienie do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Otrzymał awans na majora 1 stycznia 1930.

Od 1931 do 1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). Od 1933 do 1935 mjr dyplomowany J. Szostak-Radziwiłłowicz był szefem sztabu 2 Dywizji Kawalerii. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego został w 1935 zastępcą dowódcy 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Pozostawał na tym stanowisku do 1937, po czym, awansowany na pułkownika dyplomowanego, został dowódcą 13 Pułku Ułanów Wileńskich.

Dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939 do 26 września. Po kapitulacji Wileńskiej Brygady Kawalerii w Medyce uniknął niewoli niemieckiej lub bolszewickiej, przedostając się w przebraniu do Warszawy.

Od listopada 1939 był aktywny w ZWZ, potem AK, pod pseudonimem „Filip”. Uczestniczył w powstaniu warszawskim, a po jego upadku dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu powrócił do Polski. W 1950 został aresztowany przez władze komunistyczne, osądzony i skazany na więzienie, w którym przesiedział 5 lat. Zwolniony w 1956, pozostał nadal w Polsce.

Zmarł w Łodzi w lutym 1984 roku.

136. SZUSZKIEWICZ Antoni, ur. 1886, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej w jednym z pułków stojącej w Kijowie dywizji Gwardii.

W połowie grudnia 1917 wziął udział w sformowaniu 1 Chorągwi Kirasjerów Polskich, będąc w stopniu podrotmistrza. Chorągiew, po połączeniu z oddziałami jezdnyymi innych Pułków, przekształciła się w Dywizjon, następnie Pułk, który otrzymywał stopniowo nazwy 2 Pułku Strzelców Konnych, 5 Pułku Ułanów, a 20 kwietnia 1918 – 7 Pułku Ułanów III Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu przez Austriaków Lekkiej Brygady III Polskiego Korpusu w czerwcu 1918 podrotmistrz A. Szuszkiewicz został ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 uczestniczył w rekonstruowaniu byłego 7 Pułku Ułanów, pod nazwą „Szwadron Jazdy Województwa Warszawskiego Odsieczy Lwowa”. Rtm. A. Szuszkiewicz objął dowództwo Szwadronu, wyprowadzając go 24 grudnia 1918 na front ukraiński.

Dnia 20 czerwca 1919 objął w Zamościu dowództwo zorganizowanego już 1 dywizjonu 12 Pułku Ułanów. Dnia 25 września 1919 roku Pułk, noszący nazwę oficjalną 12 Pułku Ułanów Podolskich, był całkowicie zorganizowany, a w październiku przetrzycony na front północno-zachodni, dla odzyskania Pomorza. W połowie kwietnia 1920, w związku z ofensywą na Ukrainę, powrócił na front wschodni.

Rtm. A. Szuszkiewicz, awansowany w 1921 na majora ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, odbył w 12 Pułku Ułanów Podolskich całą kampanię antybolszewicką 1920 roku. Od 5 czerwca do 30 listopada 1920 był zastępcą dowódcy Pułku, a dwukrotnie, w okresach 19–23 lipca i 4–15 sierpnia pełnił obowiązki dowódcy Pułku. Pozostawał w 12 Pułku Ułanów Podolskich do sierpnia 1924.

Awansowany 15 sierpnia 1924 na podpułkownika, został zastępcą dowódcy 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pełnił tę funkcję do 1927. Dnia 1 czerwca 1928 został mianowany dowódcą 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Na stanowisku tym pozostawał do grudnia 1931, awansowany w 1930 na pułkownika. Przeszedł następnie do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr VI (OK VI) we Lwowie.

W 1934 został przeniesiony w stan spoczynku. W 1939 nie został zmobilizowany. Po wtargnięciu wojsk sowieckich w granice Rzeczypospolitej wyjechał przez Rumunię do Francji, stamtąd do Wielkiej Brytanii. Po wojnie wyemigrował do Kanady.

Zmarł tam w Toronto w marcu 1979 roku.

137. SZYSTOWSKI Franciszek Zygmunt, ur. 1896. W styczniu 1919 zgłosił się na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, w stopniu podporucznika. Awansowany na porucznika 1 czerwca, był w 1920 roku adiutantem Pułku. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920 i pozostawał w nim przez cały okres międzywojenny.

W 1927, po awansie na rotmistrza, został dowódcą Szwadronu Samochodów Pancernych 3 Dywizji Kawalerii. Pełnił tę funkcję do 1930, to znaczy do rozwiązania Dywizji, po czym objął dowództwo 3 Szwadronu Samochodów Pancernych w I Dywizjonie w Brześciu nad Bugiem. W 1932 otrzymał awans na majora 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Kampanię wrześniową 1939 odbył w broni pancernej, zdaje się, w składzie Armii „Prusy”. Przeszedł ze szwadronem na Węgry. Przedostał się następnie do Francji, potem Wielkiej Brytanii.

Przeszedł definitywnie do broni pancernej, awansowany na podpułkownika, potem pułkownika, i w niej brał udział w dalszej fazie wojny. Po zakończeniu jej pozostał w Wielkiej Brytanii.

Po wojnie, w marcu 1946 roku, został komendantem Centrum Wyszkożenia Pancernego i Technicznego we Fraserburgh, działającego następnie w ramach Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia (jako Centrum Szkolenia Technicznego i Zawodowego), zlikwidowanego 1 października 1947 roku. Działał w polskich organizacjach kombatanckich. Był m.in. prezesem Zarządu Zrzeszenia Kół Oddziałowych Broni Pancernej.

27 maja 1978 został mianowany członkiem Wojskowej Komisji Orzekającej. Od 14 maja 1980 roku do 1 września 1989 roku był prezesem Najwyższej Izby Kontroli przy rządzie na uchodźstwie (zastąpił w 1980 roku generała Jana Berka). Jego następcą w emigracyjnej NIK został Stanisław Borczyk (przed nominacją Borczyka przez dwa miesiące pełnił obowiązki prezesa Bolesław Kotowski).

Zmarł w Londynie 17 sierpnia 1991 roku.

138. Dyplomowany ŚMIGIELSKI Tadeusz, ur. 1893, był ułanem w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Awansował w nim na podporucznika i porucznika. Po „kryzysie przysięgowym” był internowany w Szczypiornie. W listopadzie 1918 zgłosił się do Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionowych, zawiązku 11 Pułku Ułanów Legionowych. Walczył w nim w obronie Lwowa.

W styczniu 1919 przeszedł do formującego się w Przemyślu Dywizjonu Pułku. Awansowany na rotmistrza, został w marcu 1919 zastępcą dowódcy 11 Pułku Ułanów Legionowych. Pełnił tę funkcję do lipca 1920, po czym został szefem Sztabu I Brygady Jazdy.

Awansowany na majora w 1921, otrzymał przeniesienie do 9 Pułku Ułanów Małopolskich. W latach 1922–1923 był w Wyższej Szkole Wojennej, na III Kursie Doszkalającym. Jako mjr SG (dyplomowany) został w 1924 szefem Sztabu 4 Dywizji Kawalerii.

Dnia 1 stycznia 1927 awansował na podpułkownika dyplomowanego. Uprzednio, w 1926, został zastępcą dowódcy 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pozostał na tym stanowisku do 1931.

W 1932 został komendantem PKU Kraków-Miasto, następnie naczelnikiem Wydziału Wojskowego w Ministerstwie Opieki Społecznej. Został awansowany na pułkownika dyplomowanego w 1936. W kampanii wrześniowej 1939 dowodził Jazdą Dywizjonu 60 Dywizji Piechoty „Kobryń”.

Dnia 6 października 1939 był parlamentariuszem dowódcy Grupy Operacyjnej „Polesie”, gen. Fr. Kleeberga, w związku z nieuniknionym złożeniem broni przed wojskami niemieckimi pod Kockiem.

Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z ołagru w końcu 1944 wyjechał do Wielkiej Brytanii. Stamtąd w latach pięćdziesiątych wyemigrował do Kanady.

Zmarł tam, w Montrealu, w czerwcu 1973 roku.

139. Dyplomowany ŚWIDZIŃSKI Bolesław Jerzy, ur. 1885. W 1914 wszedł do 2 szwadronu Pułku Ułanów Legionowych, formowanego przez por. rezerwy Zbigniewa Dunin-Wąsowicza, który wraz z 3 szwadronem sformował Dywizjon Ułanów Legionów Polskich. Dnia 13 czerwca 1915 uczestniczył, jako plutonowy, w szarży na okopy rosyjskie pod Rokitną, w której został ranny.

Dnia 1 stycznia 1916 został sformowany 2 Pułk Ułanów Legionów. Bolesław J. Świdziński został w nim wachmistrzem, następnie podporucznikiem. W sierpniu 1917 pozostał w szwadronie zapasowym Pułku w Mińsku Mazowieckim. W listopadzie 1918, wraz ze szwadronem, przeszedł do 5 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza w lipcu 1920.

W 1921 rtm. B.J. Świdziński przeszedł do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. W 1922 awansował na majora, a rok później na podpułkownika.

W latach 1924–1925 był na IV Kursie Doszkalającym w Wyższej Szkole Wojennej, po którego ukończeniu powrócił do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Awansowany 1 stycznia 1927 na pułkownika SG (dyplomowanego), dostał nominację na dowódcę Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do 31 marca 1929, po czym, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

W 1939 roku nie był zmobilizowany. Nie dało się ustalić, kiedy wyjechał do Wielkiej Brytanii, ale wydaje się, że miało to miejsce po wojnie.

Zmarł w Londynie w marcu 1972 roku.

140. Dyplomowany ŚWIERCZYŃSKI Józef, ur. 1893. Powołany do służby wojskowej w kawalerii rosyjskiej przeszedł w listopadzie 1917, w stopniu porucznika, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Ewakuowany do Królestwa przez wojskowe władze niemieckie po rozbrojeniu I Korpusu, zgłosił się w listopadzie 1918 do zrekonstruowanego 3 Pułku Ułanów.

W jego składzie odbył kampanie wojenne 1918–1920. Awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919, pozostawał w Pułku do roku 1922. W latach 1922–1923 był na II Kursie Doszkalającym w Wyższej Szkole Wojennej, awansowany w tym czasie, 1 lipca 1923, na majora. Powrócił do 3 Pułku Ułanów Śląskich i pozostawał tam od 1924 do 1926, jako mjr SG (dyplomowany), na stanowisku kwatermistrza Pułku.

W 1926 został zastępcą dowódcy 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, zastał w 1930 dowódcą 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Sprawował dowództwo do 1935, po czym przeszedł do CW Kawalerii na Głównego Inspektora Wyszkożenia Bojowego.

Awansowany na pułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1938, został jednocześnie komendantem Kursu Doskonalenia Oficerów i Podoficerów Zawodowych. Ewakuowany na tereny, na które wtargnęły wojska sowieckie, dostał się do niewoli.

Wywieziony do obozu jenieckiego w Starobielsku, został w 1940 zamordowany, prawdopodobnie w Katyniu.

141. ŚWIĘCICKI Eugeniusz, ur. 1896 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

142. Dyplomowany ŚWIĘCICKI Witold, ur. 1893, pełnił służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej.

W listopadzie 1917, w stopniu porucznika, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów. Ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa po rozbrojeniu Korpusu, zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowickich. W nim odbył kampanię wojenną 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1920. Dowodził szwadronem.

W latach 1923–1925 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IV). Powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowickich im. płk. B. Mościckiego, awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1928. Nie udało się odnaleźć danych odnośnie do jego funkcji do końca 1938 roku.

W tym jednak czasie awansował na podpułkownika dyplomowanego, a w 1938 na pułkownika dyplomowanego. W 1939 był szefem Sztabu Podolskiej Brygady Kawalerii. Wraz z Brygadą uczestniczył w bitwie nad Bzurą, następnie 20 września dotarł do Warszawy, a po kapitulacji stolicy dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu w końcu 1944 wyjechał do Anglii, gdzie pozostał.

Zmarł w Grayshott we wrześniu 1974 roku.

143. TOMASZEWICZ Władysław, ur. 1881, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie lub grudniu 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, w stopniu rotmistrza, ale nie udało się ustalić, do którego z Pułków Ułanów. Ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa po rozbrojeniu korpusu w listopadzie 1918, wziął udział w formowaniu 12 Pułku Ułanów, przemianowanego w grudniu 1918 roku na 10 Pułk Ułanów. Do końca grudnia 1918 sformował 3 szwadron Pułku, wyruszając na jego czele na front.

W lutym 1919, na froncie, sformował zbiorowy szwadron bojowy 10 Pułku Ułanów w składzie Dywizji Litewsko-Białoruskiej, na jego czele biorąc udział w akcji na Baranowicze. Brał następnie udział w ofensywie na Mińsk Litewski, docierając do najbardziej na wschód wysuniętego punktu – miasteczka Parycz. Brał udział, wraz z 10 Pułkiem Ułanów, w ofensywie na Ukrainę, strzegąc linii Dniepru na pograniczu Ukrainy i Polesia.

W okresie walk w obronie Warszawy i linii Wisły, w lipcu i sierpniu 1920, od początku sierpnia do 9 września 1920, mjr Wł. Tomaszewicz pełnił obowiązki dowódcy Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. M. Achmatowicza.

Awansowany na podpułkownika dnia 1 września 1920 powrócił do 10 Pułku Ułanów. W dniu zawarcia rozejmu z Sowietami, 18 października 1920, został dowódcą 10 Pułku Ułanów, przechodząc z nim do dyspozycji Wodza Naczelnego Wojsk Litwy Środkowej. Dowodził 10 Pułkiem Ułanów Litewskich do kwietnia 1922.

Dnia 27 kwietnia 1922 został mianowany dowódcą 3 Pułku Strzelców Konnych, który został właściwie przez niego zorganizowany. Awansowany na pułkownika 1 lipca 1923, dowodził Pułkiem do stycznia 1928. Został następnie inspektorem rejonowym koni w Wilnie. Przeszedł w stan spoczynku w 1932.

Dalszych jego losów nie dało się ustalić.

144. Dyplomowany (SG) TYSZKIEWICZ Włodzimierz Ignacy, ur. 1880, był niewątpliwie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej i musiał ukończyć Akademię Sztabu Generalnego. Był prawdopodobnie w przededniu wybuchu I wojny światowej w Sztabie Dowództwa jednej z Armii, gdyż nie znajduje się jego nazwiska wśród oficerów-Polaków Kawalerii austriackiej z 1917 roku.

Przeszedł do Wojska Polskiego przypuszczalnie w listopadzie 1918, w stopniu podpułkownika SG W okresie kampanii wojennych 1918-1920 był niewątpliwie w sztabach dywizji lub armii, gdyż nie dowodził żadnym z Pułków Jazdy. Otrzymał awans na pułkownika SG (dyplomowanego) ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, w 1922 roku, wraz z nominacją na dowódcę 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Sprawował dowództwo do 1925.

Przeszedł w stan spoczynku w 1928 roku.

Od sierpnia 1940 roku przebywał w Stacji Zbornej Oficerów Rothesay (Szkocja).

Zmarł w Londynie w 1953 roku.

145. WALKOWSKI Tadeusz, ur. 1898. Wstąpił w 1915 na ochotnika do 2 Pułku Ułanów Legionowych. Był trzykrotnie ranny na froncie. W 1917, gdy został porucznikiem, był w szwadronie zapasowym Pułku w Mińsku Mazowieckim.

W listopadzie 1918 wraz ze szwadronem przeszedł do 5 Pułku Ułanów, dowodząc plutonem. W pierwszej połowie 1919 wziął udział w walkach z wojskami ukraińskimi i bolszewickimi.

W połowie września 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemysłu, którą ukończył 30 kwietnia 1920. Powrócił do 5 Pułku Ułanów i w nim odbył kampanię wojenną 1920. W 1921 przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Awansował w nim na rotmistrza 15 sierpnia 1924, a w 1926 został kwatermistrzem Pułku. Awansował na majora w 1929.

W 1933 wstąpił do Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie. Po jej ukończeniu, awansowany w 1936 na podpułkownika, przeszedł do Korpusu Kontrolerów Ministerstwa Spraw Wojskowych. W końcu września 1939 ewakuowany ze znaczną częścią Ministerstwa do Rumunii, przedostał się do Francji. Tam wszedł do Najwyższej Izby Kontroli (NIK), awansowany na pułkownika. W maju 1940 został ewakuowany do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu wojny wyemigrował do Kanady.

Zmarł w Edmonton w styczniu 1983 roku.

146. WASILEWSKI Aleksander, ur. 1878, był prawdopodobnie oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Nie dało się ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, ani w którym z pułków odbył kampanię 1920 roku.

Musiał być w czasie jej trwania w stopniu co najmniej majora, gdyż 28 października 1920 został zastępcą dowódcy przeorganizowanego 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Pełnił tę funkcję do 30 sierpnia 1921. Dnia 1 października 1921 otrzymał nominację na dowódcę 8 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na pułkownika 1 stycznia 1924, pozostawał na tym stanowisku do 23 sierpnia 1925. Był potem w dyspozycji DOK VIII Toruń, po czym z końcem 1927 przeszedł w stan spoczynku. Pozostał w Chełmnie.

W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzuppełnień Wilno Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr III. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Dalszych jego losów nie dało się ustalić.

147. WIĘCKOWSKI Mikołaj Kazimierz, ur. 1889 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

148. Dyplomowany WITKOWSKI Antoni Czesław, ur. 1894. Był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1918 przeszedł do I Korpusu Polskiego na Wschodzie, w randze podrotmistrza. Po rozbrojeniu Korpusu przez Niemców został ewakuowany do Królestwa.

Już na początku listopada 1918 rtm. Antoni Czesław Witkowski wziął czynny udział w organizowaniu 4 Pułku Ułanów, mianowany dowódcą 2 szwadronu. W Pułku, który we wrześniu 1920 przyjął nazwę 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, odbył całą kampanię 1918–1920.

W latach 1922–1924 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja III). Awansował na majora dyplomowanego dnia 1 stycznia 1928, otrzymując przydział do Sztabu Generalnego Oddziału II. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1933, po nominacji na zastępcę dowódcy 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Pełnił tę funkcję do 1935, po czym przeszedł do GISZ.

Awansowany 1 stycznia 1939 na pułkownika dyplomowanego, został szefem Sztabu Kresowej Brygady Kawalerii. Pełniąc tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939, dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku, został tam – lub w Katyniu – zamordowany w 1940 roku.

149. WOŁKOWICKI Włodzimierz, ur. 1881 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

150. Dyplomowany WZACNY Bronisław, ur. 1889, był oficerem Kawalerii rosyjskiej.

W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu Korpusu został przez wojskowe władze niemieckie ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 roku wstąpił do zrekonstruowanego 3 Pułku Ułanów i w jego składzie odbył kampanię 1918–1920, awansowany na rotmistrza. W 1922 otrzymał awans na majora. W latach 1923–1924 był na III Kursie Doszkalającym w Wyższej Szkole Wojennej. Powrócił następnie do 3 Pułku Ułanów Śląskich.

Mjr SG (dyplomowany) był w latach 1925–1927 kwatermistrzem Pułku. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, przeszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych, obejmując 23 sierpnia 1927 roku jego dowództwo. Pozostał dowódcą Pułku do 1930, awansowany dnia 1 stycznia 1928 na pułkownika dyplomowanego. Był następnie w Kadrach Oficerskich Kawalerii, ale nie dało się ustalić funkcji, którą pełnił.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

Odnosnie do dalszych jego losów brak danych.

151. ZAKRZEWSKI-BOGORIA względnie **BOGORIA-ZAKRZEWSKI** Adam, ur. 1892 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

152. ZAORSKI Kazimierz Karol, ur. 1896. Wstąpił prawdopodobnie wiosną 1918 do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, w I Polskim Korpusie na Wschodzie. Powrócił do niego, po jego zrekonstruowaniu, w listopadzie 1918. Odbył w tym Pułku całą kampanię wojenną 1918–1920, uzyskując stopień podporucznika.

Awansował na porucznika 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego dnia 1 sierpnia 1922, a na rotmistrza 1 stycznia 1928. Dowodził szwadronem. W końcu 1933 otrzymał przydział do CW Kawalerii w Grudziądzu, na dowódcę szwadronu Szkoły Podchorążych Kawalerii. Pełnił tę funkcję przez trzy lata, 1934–1937.

Powrócił następnie do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Awansowany na majora został kwatermistrzem Pułku. W nim odbył kampanię wojenną we wrześniu 1939. Dostał się do niewoli sowieckiej na początku października 1939. Był wysłany, zdaje się, do obozu jenieckiego w Kozielsk. Szczęśliwie uniknął zamordowania.

Zwolniony z obozu w sierpniu 1941, zgłosił się do formującej się armii polskiej w ZSRR. Współdziałał aktywnie w organizacji 1 Pancernego Pułku Krechowieckiego w Buzułuku. Pułk został przemianowany następnie na 1 Pancerny Pułk Ułanów Krechowieckich.

Kazimierz Zaorski otrzymał awans na podpułkownika i nominację na dowódcę Pułku. Sprawował dowództwo od 18 listopada 1941 do 3 stycznia 1946. Został następnie komendantem Centrum Wyszkozenia Broni Pancernej we Włoszech, potem w Wielkiej Brytanii. Pozostał w Anglii, awansowany w 1964 na pułkownika.

Zmarł w Londynie w sierpniu 1985 roku.

153. ZELIO Aleksander, ur. 1882, był, zdaje się, oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, prawdopodobnie w którymś z Pułków Ułanów Obrony Krajowej, gdyż nie figuruje w spisie Polaków, oficerów Kawalerii.

Przeszedł do Wojska Polskiego, zapewne w listopadzie 1918, ale znów brak danych, do którego Pułku Jazdy. Nie udało się też ustalić jego działalności w czasie kampanii wojennych 1918–1920. Prawdopodobnie w końcowym stadium wojny antybolszewickiej przeszedł do 115 Pułku Ułanów, przemianowanego 25 lutego 1921 na 25 Pułk Ułanów Wielkopolskich.

W maju 1921, w stopniu majora, został zastępcą dowódcy tego Pułku. Sprawował tę funkcję do grudnia 1922. Awansowany został na podpułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W 1923 otrzymał nominację na dowódcę 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pozostawał na tym stanowisku do 1926 roku. Od 1927 do 1928 był dowódcą 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Przeszedł następnie w stan spoczynku, z awansem na pułkownika.

Oдноśnie do dalszych losów nie dało się uzyskać żadnych danych.

154. ZEMBRZUSKI Konrad, ur. 1890, był prawdopodobnie w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w 1917 powrócił do rekonstruowanego Pułku, który 8 stycznia 1919 został przemianowany na 1 Pułk Szwoleżerów.

Odbył w nim kampanię 1918–1920, awansując na porucznika i rotmistrza. Pozostał w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego do końca 1926. Awansowany na majora z dniem 1 stycznia 1927, przeszedł do GISZ, gdzie był adiutantem Marszałka J. Piłsudskiego.

Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego w 1931, zostając zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do października 1933, po czym otrzymał nominację na dowódcę 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Pozostawał na tym stanowisku do kwietnia 1938, awansowany w 1936 na pułkownika.

Przeszedł następnie w stan spoczynku. Zdaje się, że nie został zmobilizowany we wrześniu 1939, w związku z najazdem hitlerowskich Niemiec. Znajdował się na wschodnich terenach polskich w chwili wdarcia się wojsk sowieckich.

Aresztowany przez NKWD został wywieziony w głąb Rosji i zamordowany w Katyniu wiosną 1940 roku.

155. ZIEMBIŃSKI Kazimierz Antoni Bolesław, ur. 1888. Nie dało się odnaleźć żadnych danych dotyczących jego służby w armii rosyjskiej lub austriackiej przed 1918.

Musiał być oficerem zawodowym Kawalerii, ponieważ do Wojska Polskiego wszedł w randze majora. *Rocznik Oficerski 1928* podaje, że z dniem 1 czerwca 1919 został podpułkownikiem 24 Pułku Ułanów, przypuszczalnie jednak jest to błąd rzeczowy, gdyż 24 Pułk Ułanów został sformowany dopiero na początku sierpnia 1920

i w jego historii udział w organizowaniu ze strony ppłk. K.A.B. Ziemińskiego nie jest wspomniany. Odnośnie do działalności majora (potem podpułkownika) Ziemińskiego w kampaniach 1918–1920 istnieje luka w wiadomościach.

Dopiero z dniem 1 stycznia 1921 ppłk Ziemiński został mianowany dowódcą 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Pozostawał na tym stanowisku do 31 grudnia 1922. Przyszedł potem zapewne do 24 Pułku Ułanów, ale wydaje się, że był tylko w ewidencji, gdyż niewspomniany jest w wykazie oficerów sztabowych w dowództwie Pułku.

W 1927 został inspektorem rejonowym koni w Poznaniu. Przeszedł w stan spoczynku, zdaje się, w 1936, awansowany na pułkownika. Nie wydaje się, aby został powołany do służby czynnej we wrześniu 1939. Przebywał w tym czasie na terenach, na które wdarły się wojska bolszewickie, gdyż został wywieziony do obozu jenieckiego, a następnie zamordowany, przypuszczalnie w Katyniu.

156. ŻELISŁAWSKI Kazimierz, ur. 1893 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

157. ŻÓŁKIEWSKI Marian, ur. 1886. Służbę wojskową odbył w Kawalerii austriackiej. Zmobilizowany w 1914, w 1917 był porucznikiem rezerwy w 4 Pułku Ułanów austriackich.

W październiku 1918 przyproceedził do formującego się w Lubelskiem, rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, szwadron ze swojego austriackiego Pułku. Wszedł na jego czele, przyjęty w stopniu rotmistrza, do 1 Pułku Ułanów Legionowych, noszącego od 8 stycznia 1919 nazwę 1 Pułku Szwoleżerów. W jego składzie odbył kampanię 1918–1920.

Od sierpnia 1920, awansowany na majora, był zastępcą dowódcy Pułku. Sprawował tę funkcję do 1924 roku. W 1927 otrzymał przeniesienie do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku. Awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1928 pozostawał na stanowisku do 1931. Był potem, zdaje się, inspektorem rejonowym koni w Płocku.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934, z awansem na pułkownika. We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej.

Odnośnie do dalszych losów płk. M. Żółkiewskiego nie dało się odnaleźć danych.

158. ŻÓŁKIEWSKI Tadeusz, ur. 1884, odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. Powołany w 1914 do służby czynnej uzyskał zezwolenie na wejście, w stopniu porucznika, do jednego ze szwadronów Jazdy Legionu Pułaskiego, który w 1915 roku wszedł w skład Polskiego Ułańskiego Dywizjonu. Awansował z końcem 1916 na podrotmistrza. Z początkiem 1917 zorganizował w Czugujewie 3 Szwadron Dywizjonu, obejmując jego dowództwo.

Po wcieleniu do Dywizjonu nowego szwadronu, wyodrębnionego z rosyjskiego Pułku Gwardyjskiego, podrotmistrz T. Żółkiewski sformował faktycznie Pułk, który otrzymał nazwę Polskiego Pułku Ułanów, przemianowanego po bitwie pod Krechowcami, w końcu 1917, na 1 Pułk Ułanów Krechowickich. T. Żółkiewski dowodził w nim szwadronem.

Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu na Wschodzie przedostał się do Królestwa, zgłaszając się w listopadzie 1918, w stopniu majora, do 1 Pułku Ułanów Krechowickich. W nim odbył kampanię 1919, awansowany na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1919.

Przeszedł następnie do Sztabu, zdaje się III Armii, awansowany w lipcu 1920 na pułkownika. W tym czasie, wobec krytycznej sytuacji na froncie południowo-wschodnim, dowódca Armii Ochotniczej, gen. J. Haller, zlecił mu sformowanie Małopolskiej Brygady Jazdy, w składzie dwóch Ochotniczych Pułków.

Projekt został zaniechany, a płk T. Żółkiewski zajął się formowaniem 214 Ochotniczego Pułku Ułanów, obejmując jego dowództwo z dniem 9 lipca 1920. W grudniu 1920 roku Pułk został przemianowany na 24 Pułk Ułanów. Płk T. Żółkiewski dowodził nim do marca 1921.

Nie dało się odnaleźć żadnych danych dotyczących dalszych jego losów. Można przypuszczać, że przeszedł do rezerwy, gdyż nie jest wymieniany w *Roczniku Oficerskim 1928*, który nie zamieszczał w spisie oficerów rezerwy, względnie zmarł przed rokiem 1928.

PULKOWNICY TYTULARNI lub wyłącznie z prawem do tytułu

1. BRZOZOWSKI Rajmund Tomasz, ur. 1885, był, zdaje się, oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, nie dało się ustalić, jak również udziału w kampaniach wojennych 1918–1920.

W 1922, w stopniu podpułkownika, został dowódcą 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Sprawował dowództwo do końca września 1924. Dnia 14 października 1924 został dowódcą 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał na tym stanowisku do 22 marca 1929 jako pułkownik tytularny. Został następnie inspektorem regionalnym koni w Chełmnie.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934. Nie został powołany do służby czynnej w 1939. We wrześniu znalazł się w Warszawie.

Wzięty w 1940 roku jako zakładnik, został zamordowany przez Gestapo.

2. MOSIEWICZ Władysław, ur. 1880, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie w listopadzie 1917.

Już 20 listopada 1917 został na rozkaz dowódcy Korpusu gen. J. Dowbór-Muśnickiego wysłany z grupą oficerów na Wołyń i Podole, celem rekrutacji z Pułków Kawalerii

Gwardii rosyjskiej oficerów i żołnierzy do formujących się oddziałów polskich. Przeprowadził w Antoninach koło Szepietówki organizację 2 Pułku Ułanów. Dnia 14 grudnia 1917 został zastępcą dowódcy tego Pułku. Po rozbrojeniu I Korpusu ppłk Wł. Mosiewicz został ewakuowany przez niemieckie władze wojskowe do Królestwa.

W grudniu 1918 ppłk Wł. Mosiewicz wraz z gen. J. Dowbór-Muśnickim wyjechał do Poznania, do tzw. Armii Wielkopolskiej. W styczniu 1919 współdziałał w sformowaniu tzw. 1 Pułku Ułanów Gnieźnieńskich, przemianowanego na 3 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Dnia 16 lutego został zastępcą dowódcy tego Pułku, a 20 marca jego dowódcą. Wyprowadził Pułk na front północno-wschodni.

Dnia 13 lutego 1920 roku Pułk został przemianowany na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Ppłk Mosiewicz dowodził nim do 12 marca, przed rozpoczęciem ofensywy na Ukrainę. Był potem przypuszczalnie w dowództwie VII Brygady Jazdy, następnie 1 Dywizji Jazdy, ale nie dało się odnaleźć bliższych danych. W 1924 roku był komendantem Komendy Uzupełnień Koni Nr 11 w Częstochowie.

Przeszedł w stan spoczynku przed 1927 rokiem, łącznie z prawem do tytułu pułkownika.

Zmarł po 1934 roku.

3. O'BRIEN DE LACY Terencjusz, ur. 1885, pochodził z dawno osiadłej w Polsce rodziny irlandzkiej. Odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914 awansował na froncie na rotmistrza. Kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, nie dało się ustalić. W każdym razie był w którymś z polskich Pułków Kawalerii w 1919, gdyż otrzymał awans na podpułkownika 10 Pułku Ułanów ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Dnia 16 października 1920 został zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich, wchodzącego w tym okresie w skład Wojsk Litwy Środkowej. Sprawował tę funkcję do kwietnia 1922, to znaczy do momentu integracji Wojsk Litwy Środkowej z Wojskiem Polskim. W kwietniu 1922 otrzymał nominację na dowódcę 16 Pułku Ułanów Wileńskich. Sprawował dowództwo do 1926. Został następnie inspektorem regionalnym koni w Grodnie, w stopniu pułkownika tytularnego.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934. Dalsze jego losy nie są znane. Możliwe, że w 1939 lub 1940 został przez bolszewików wywieziony do ZSRR i tam zmarł lub został zamordowany.

4. PASŁAWSKI Roman, ur. 1879, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W 1917 był rotmistrzem w 8 Pułku Ułanów austriackich. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Nie dało się odnaleźć danych dotyczących jego działalności w końcu 1918.

Na początku 1919 roku był w tzw. Armii Wielkopolskiej. Dnia 29 maja otrzymał rozkaz sformowania 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich i nominację na jego dowódcę,

awansowany na podpułkownika. Dowodził Pułkiem w akcji odzyskania Pomorza i na jego czele wkroczył 29 stycznia 1920 do Bydgoszczy.

Dnia 21 lutego 1920 roku Pułk został przemianowany na 16/2 Pułk Ułanów Wielkopolskich. W marcu 1920 otrzymał rozkaz przejścia na front południowo-wschodni. Dnia 24 kwietnia, w przeddzień rozpoczęcia ofensywy na Ukrainę, ppłk R. Pasławski zmuszony był zrezygnować z dowództwa Pułku, ze względu na zły stan zdrowia.

Przez okres wojny antybolszewickiej 1920 roku był, zdaje się, w DOG Poznań, potem w Armii Zachodniej gen. K. Raszewskiego. Przeszedł potem do DOK VIII -Toruń, a w 1926 w stan spoczynku, jako pułkownik wyłącznie z prawem do tytułu.

Zmarł prawdopodobnie w latach trzydziestych.

5. RADWIŁŁOWICZ Dymitr, ur. 1885, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej, w 1917 roku w stopniu rotmistrza. Nie dało się ustalić, czy był w którymś z Polskich Korpusów na Wschodzie. W 1919 był w 2 Pułku Ułanów, w stopniu majora, a z dniem 1 czerwca otrzymał awans na podpułkownika.

Zdaje się, że przez pewien krótki okres był zastępcą dowódcy Pułku, ale nie znajduje się danych, w którym roku. W końcu maja 1920, w dniach odwrotu spod Kijowa, współdziałał w Hrubieszowie w reorganizacji i uzupełnieniu 2 Pułku Ułanów. Wraz z nim przybył 31 lipca do Ostrołęki.

Otrzymał tam rozkaz sformowania 108 Pułku Ułanów i nominację na jego dowódcę. Sprawował dowództwo tego Pułku, przemianowanego następnie 15 stycznia 1921 na 20 Pułk Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, do 31 sierpnia 1920.

Nie dało się odnaleźć przyczyn odejścia ppłk. D. Radwiłłowicza z dowództwa Pułku ani jego działalności w ostatnim okresie wojny i pierwszych latach międzywojennych.

W 1926, jako pułkownik tytularny 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, został inspektorem regionalnym koni w Krakowie. W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Oдноśnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

6. REYSKI DE DUBNITZ Zdzisław, ur. 1862, był, zdaje się, oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, ale nie dało się ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, w każdym razie miał w tym czasie rangę podpułkownika.

W maju 1919, w Dąbrowie Górniczej, objął dowództwo II Dywizjonu 4 Pułku Dragonów Kresowych (była II Grupa Szwadronów 1 Pułku Szwoleżerów Błękitnej Armii).

Dnia 25 września 1919 roku Dywizjon został przemianowany na II Dywizjon 4 Pułku Strzelców Konnych. Ppłk Reyski dowodził nim do 4 lipca 1920.

Przeszedł w stan spoczynku na początku 1921 roku jako pułkownik tytularny.

Zmarł w Krakowie w latach trzydziestych.

7. WISZNICKI Mikołaj, ur. 1870, malarz batalista. Odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej, ale nie dało się ustalić, czy był powołany do służby czynnej w 1914 roku i jaką uzyskał rangę. Również brak danych, czy był w I Polskim Korpusie na Wschodzie, a następnie w Wojsku Polskim w latach wojny 1918–1920, ani jakie były jego funkcje.

Po wojnie uzyskał tytuł pułkownika 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego, ale wyłącznie z prawem do tytułu. Przyznane mu to zostało za działalność artystyczną – szeregu obrazów ilustrujących walki Pułków Kawalerii i portretów jej dowódców.

Zmarł najprawdopodobniej w Warszawie w latach okupacji niemieckiej.

B. PODPUŁKOWNICY

1. Dyplomowany ALBRECHT Janusz, ur. 1892. Wstąpił w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, w którym uzyskał stopień podporucznika. Internowany po „kryzysie przysięgowym” w Szczypiornie.

Po zwolnieniu z obozu w 1917 roku, w październiku 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, od 8 stycznia 1919 noszącego nazwę 1 Pułku Szwoleżerów. Odbył z nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika.

We wrześniu 1920 doprowadził do III Dywizjonu 5 Pułku Strzelców Konnych szwadron zbiorowy, z plutonów 1 Pułku Szwoleżerów, 1 Pułku Ułanów i 10 Pułku Ułanów.

Został awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921. Od 1922 do 1924 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja III). Jako rotmistrz SG (dyplomowany) był wykładowcą Taktyki Kawalerii w CW Kawalerii w Grudziądzu.

Awansował na majora dyplomowanego z dniem 1 stycznia 1928, po czym przeszedł do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1936.

Dnia 1 czerwca 1937 został mianowany dowódcą 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939, do dnia 27 września. W dniu tym Mazowiecka Brygada Kawalerii została zmuszona do zaniechania dalszej walki, na skutek ogromnych strat. Pułkownik dyplomowany J. Albrecht przedostał się w przebraniu do Warszawy.

Od listopada 1939 działał aktywnie w ZWZ, następnie w AK.

W 1941, gdy Gestapo wtargnęło do jego mieszkania, popełnił samobójstwo.

2. ANDERS Karol, ur. 1893. Powołany do wojska rosyjskiego w 1915, po przeszkoleniu w Szkole Kawalerii w Twerze, był w stopniu korneta w jednym z pułków kawaleryjskich.

W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Po rozbrojeniu Korpusu został ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 zgłosił się do swego dawnego Pułku. Odbił w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika, następnie rotmistrza. W 1921 został przeniesiony do 2 Pułku Ułanów Grochowskich, w którym awansował 15 lipca 1924 na majora. Odkomenderowany następnie do CW Kawalerii w Grudziądzu, był kwatermistrzem w latach 1925–1927.

Powrócił do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku, na którym pozostał do sierpnia 1930. Przeszedł następnie, w październiku 1931 roku, do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, również na zastępcę dowódcy Pułku. Awansowany w 1933 na podpułkownika, został inspektorem rejonowym koni w Ciechanowie.

Dnia 15 maja 1936 został mianowany zastępcą dowódcy 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego. Na tym stanowisku rozpoczął kampanię wrześniową 1939. Został dowódcą Pułku dnia 12 września, na skutek śmierci w boju ppłk. J. Litewskiego. Pełnił dowództwo do dnia 6 października 1939.

Po złożeniu broni przez Suwalską Brygadę Kawalerii dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Został tam zastępcą dowódcy 18 Pomorskiej Brygady Piechoty.

Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii.

Zmarł w Penley w lipcu 1971 roku.

3. ARNOLD-RUSSOCKI Juliusz Edwin, ur. 1893, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Nie dało się ustalić, czy był w którymś z Polskich Korpusów na Wschodzie. Na przełomie lat 1918/1919 zgłosił się do 10 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika. W Pułku tym odbył kampanię 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921.

Pozostał w 10 Pułku Ułanów Litewskich do końca 1929, po awansie na majora 1 stycznia 1927, dowodząc szwadronem zapasowym. Otrzymał awans na podpułkownika z dniem 1 stycznia 1930 i nominację na zastępcę dowódcy 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, od 1 stycznia 1938 mającego szefostwo honorowe gen. G. Orlicz-Dreszera.

Dnia 15 lipca 1939 ppłk J.E. Arnold-Russocki został mianowany dowódcą Pułku. Poprowadził go do walki 1 września 1939, ale już w pierwszych dniach wojny Pułk poniósł ogromne straty i został okrążony przez potężne siły pancerne wroga. Nie mając możliwości przebicia się, ppłk J.E. Russocki, wraz z większością oficerów, zdecydował rozwiązanie Pułku w dniu 5 września 1939.

Został wzięty do niewoli niemieckiej i umieszczony początkowo w oflagu w Itzehoe, następnie trzykrotnie przewożony do innych, aby w 1944 znaleźć się w Woldenberg. Powrócił stamtąd do Polski.

Zmarł w Piotrkowie Trybunalskim w sierpniu 1953 roku.

4. BARANOWICZ Edward, ur. 1885. Nie dało się odnaleźć żadnych danych dotyczących jego kariery wojskowej w okresie I wojny światowej. Można domniemywać, że był oficerem Kawalerii rosyjskiej, ale nie wiadomo, kiedy i do jakiego Pułku Jazdy przeszedł i brał udział w kampaniach wojennych 1918–1920.

Wiadomo tylko, że w stopniu majora został w 1925 zastępcą dowódcy 5 Pułku Ułanów Zasławskich, awansował na podpułkownika i pełnił tę funkcję do 1929. Przeszedł prawdopodobnie w stan spoczynku około roku 1934. W 1939 lub wiosną 1940 został wywieziony przez bolszewików do Starobielska i tam zginął, przypuszczalnie zamordowany w Katyniu lub w innym miejscu kaźni.

5. BARDZIŃSKI Jerzy, ur. 23 listopada 1893 w Sokołowie. Oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej, w listopadzie 1917, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Krechowickich. Ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa po rozbrojeniu Korpusu, zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Krechowickich. W jego składzie walczył w Małopolsce z Ukraińcami, potem z bolszewikami, wziął udział w odzyskaniu Pomorza i ofensywie na Ukrainę.

Awansowany w kwietniu 1919 na majora, dowodził Dywizjonem Pułku. Dnia 10 lipca 1920, w czasie walk odwrotowych z Konną Armią Budionnego, objął dowództwo 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Kontuzjowany 18 sierpnia w czasie bitwy pod Dzibułkami, objął ponownie dowództwo 14 września. Pozostawał na stanowisku dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich do 1 kwietnia 1922.

Awansowany 1 stycznia 1923 na podpułkownika, został attaché wojskowym w Wielkiej Brytanii. Powrócił do Polski, zdaje się, w końcu 1926.

Następnie został przeniesiony do rezerwy. Pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział w rezerwie do 1 Pułku Ułanów Krechowickich.

Zmarł w Warszawie 26 października 1933 roku.

6. Dyplomowany BARLITZ Stanisław Leon, ur. 1892, został powołany do służby wojskowej w Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego w 1914. W 1918 był w stopniu Offiziersstellvertreter.

W styczniu 1919 zgłosił się na ochotnika do tzw. Strzelców Konnych Straży m. Poznania, przemianowanych 29 stycznia 1919 na 1 Pułk Ułanów Wielkopolskich,

uzyskując rangę podporucznika. Brał w nim udział w walkach o wyzwolenie Wielkopolski, a od końca lipca 1919 w ofensywie na Mińsk Litewski. Dowodził plutonem łączności.

Dnia 1 czerwca 1920 awansował na porucznika. W lipcu 1920 został przeniesiony do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, który poniósł ogromne straty w walkach odwrotowych spod Kijowa. Pozostał w tym Pułku do drugiej połowy 1921 roku, po czym powrócił do 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Został awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924. Od 1927 do 1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Od 1930 do końca 1932, jako rotmistrz dyplomowany, był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Białystok” (eks-XVIII).

Nie dało się ustalić jego działalności w latach 1933–1939. Był w ewidencji 15 Pułku Ułanów Poznańskich, ale prawdopodobnie w dyspozycji GISZ lub Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, awansując na majora dyplomowanego w 1933, a na podpułkownika dyplomowanego w 1938.

Dostał się prawdopodobnie do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w listopadzie 1957 roku.

7. BEREZA Władysław Feliks, ur. 1893. Był niewątpliwie zmobilizowany w 1914 do Kawalerii rosyjskiej. Zapewne przeszedł do któregoś z Korpusów Polskich na Wschodzie, ale nie dało się odnaleźć, do którego i kiedy.

W listopadzie 1918 zgłosił się, w stopniu porucznika, do formującego się 5 Pułku Ułanów, w którym odbył kampanie wojenne 1918–1920. Awansowany na rotmistrza 1 lipca 1923, przeszedł do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Pozostawał w nim do 1928, po czym objął dowództwo jednego ze szwadronów Kawalerii KOP.

W 1933 otrzymał awans na majora i został kwatermistrzem 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Na początku 1935 został przeniesiony do 2 Pułku Strzelców Konnych, na zastępcę dowódcy Pułku. Awansował na podpułkownika z dniem 1 stycznia 1938, po czym przeszedł ponownie do KOP, na stanowisko inspektora regionalnego Kawalerii w Południowej Grupie Szwadronów w Równem.

Po wybuchu wojny we wrześniu 1939, wobec przydzielenia konnych szwadronów KOP do Pułków pieszych, wszedł do Sztabu Zgrupowania KOP gen. W. Orlik-Rückemanna. Po jego rozwiązaniu dostał się do niewoli sowieckiej.

Przewieziony do obozu jeńców w Starobielsku zaginął, przypuszczalnie zamordowany na miejscu lub w Katyniu, w 1940 roku.

8. Dyplomowany BIERNACKI Mieczysław, ur. 1891, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Powołany do służby czynnej w 1914 był w jednym z pułków 11 Dywizji Kawalerii.

W styczniu 1918 przeszedł do 2 Pułku Strzelców Konnych III Polskiego Korpusu na Wschodzie, przemianowanego kolejno na 5, potem 7 Pułk Ułanów.

Ewakuowany przez wojskowe władze austriackie do Królestwa, powrócił do zrekonstruowanego Pułku, który otrzymał nazwę 12 Pułku Ułanów Podolskich. Odbył w nim, w stopniu porucznika, całą kampanię wojenną w 1918–1920.

Został awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921. W latach 1922–1923 był na II Kursie Doszkoleniowym w Wyższej Szkole Wojennej. Awansowany na majora dyplomowanego 1 lipca 1925 przeszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, po czym był asystentem Taktyki Ogólnej i Kawalerii w Wyższej Szkole Wojennej.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, był w latach 1928–1932 zastępcą dowódcy 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, a od października 1932 do 1934 zastępcą dowódcy 10 Pułku Strzelców Konnych. Był następnie, zdaje się, w dyspozycji DOK X.

Zmarł przed wybuchem wojny, w Krzemieńcu, w 1939 roku.

9. BŁASZCZAK Stanisław, ur. 1901. Wstąpił w 1919, jako ochotnik, do 12 Pułku Ułanów Podolskich. Skierowany został do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu, którą ukończył 1 maja 1920, po czym powrócił do Pułku i odbył w nim resztę kampanii 1920, uzyskując stopień podporucznika.

Awansowany 1 maja 1924 na porucznika, został przeniesiony do 9 Pułku Strzelców Konnych. W 1930 otrzymał awans na rotmistrza, a w 1938 na majora.

Na początku 1939 został przeniesiony do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. W Pułku tym wziął udział w kampanii wrześniowej. Ranny dostał się do niewoli niemieckiej. Uznany prawdopodobnie za inwalidę, został zwolniony.

Działał aktywnie w AK pod pseudonimem „Róg”. Wziął udział powstaniu warszawskim na czele zorganizowanej przez siebie „Grupy Róg”. Dostał się ponownie do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii, a następnie wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Marysville, w stanie Iowa.

10. Dyplomowany BOGUSŁAWSKI Antoni Jan, ur. 1889. Oficer Kawalerii rosyjskiej, przeszedł w listopadzie 1917 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, zdaje się, do 1 Pułku Ułanów, w stopniu podrotmistrza.

W listopadzie 1918 zgłosił się do formującego się 4 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na majora z dniem 1 czerwca 1919. W latach 1917–1918 był oficerem I Korpusu Polskiego w Rosji, a następnie oficerem Wojska Polskiego.

Od 16 czerwca do 30 listopada 1919 roku był słuchaczem I Kursu Wojennej Szkoły Sztabu Generalnego w Warszawie. W 1920 roku brał udział wojnie polsko-

bolszewickiej, za co został odznaczony orderem Virtuti Militari. 3 maja 1922 zweryfikowany został w stopniu majora ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 w Korpusie Oficerów Jazdy. W kolejnych latach pracował w Gabinetie Ministra Spraw Wojskowych. W 1923 był kierownikiem referatu w Wojskowym Biurze Historycznym Sztabu Generalnego WP. 1 listopada 1924 przydzielony został do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w Augustowie z równoczesnym odkomenderowaniem na Kurs Doszkolenia Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie. 15 października 1925 roku, po ukończeniu kursu i uzyskaniu dyplomu naukowego oficera Sztabu Generalnego, przydzielony został do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr II w Lublinie.

W 1928 roku pełnił służbę w 24 Pułku Ułanów w Kraśniku, na stanowisku dowódcy Szwadronu. W kolejnych latach pracował w Gabinetie Ministra Spraw Wojskowych. W 1923 był kierownikiem referatu w Wojskowym Biurze Historycznym Sztabu Generalnego WP. Przeszedł potem prawdopodobnie do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego, gdyż na Zjeździe Oficerów Kawalerii w dniu 6 października 1940 w Glasgow, w Szkocji, był jednym z reprezentantów tego Pułku.

Przeszedł w stan spoczynku w roku 1938.

Po wybuchu II wojny światowej początkowo dostał przydział do Wojskowego Instytutu Naukowo-Oświatowego, a wkrótce potem został przekomenderowany do dyspozycji gen. Władysława Sikorskiego. Wraz z nim przekroczył 17 września 1939 granicę kraju w Kutach i przez Rumunię, Jugosławię i Włochy dotarł do Francji, gdzie pracował w Ministerstwie Spraw Wojskowych w Paryżu.

W 1940 roku wraz z rządem przeniósł się do Anglii, gdzie jako oficer w stopniu podpułkownika dyplomowanego pełnił funkcję szefa Kwatery Prasowej w Gabinetie Naczelnego Wodza. Nadzorował dział cenzury wojskowej oraz był szefem Polskich Korespondentów Wojennych.

Zmarł 31 sierpnia 1956 roku w Londynie i pochowany został na Cmentarzu Brompton w Royal Borough of Kensington and Chelsea.

11. BOKOTA Józef, ur. 1897. Wstąpił w listopadzie 1918 do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego 15 czerwca 1919 na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, jako podoficer.

Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Kawalerii awansował na podporucznika, a 1 września 1924 na porucznika, w 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, w którym pozostawał do końca 1928.

Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1929, przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. W kampanii wrześniowej 1939 dowodził 4 szwadronem Pułku. Uniknął niewoli, działając aktywnie w ZWZ, następnie AK, awansowany początkowo na majora, potem podpułkownika przez Dowództwo AK. Uniknął, zdaje się, niewoli niemieckiej, pozostając nadal na terenach Polski.

Zmarł we Wrocławiu w listopadzie 1978 roku.

12. Dyplomowany BOLECHOWSKI Feliks, ur. 1897. Zgłosił się na ochotnika w listopadzie 1918 do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W nim początkowo jako ułan, potem podoficer, odbył całą kampanię 1918–1920.

W latach 1923–1925 był w Oficerskiej Szkole Kawalerii, na pierwszym powojennym 2-letnim Kursie. W stopniu podporucznika przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, awansowany na porucznika 1 lipca 1927.

W latach 1931–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). Powrócił do Pułku, awansowany na rotmistrza dyplomowanego 1 stycznia 1934, a na majora dyplomowanego w 1938. W 18 Pułku Ułanów Pomorskich wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 roku.

Po stoczonym pod Krowcami bitwie w dniu 1 września i rozbiciu Pułku przeszedł do Kombinowanego Pułku Kawalerii płk. dyplomowanego J. Jastrzębskiego, walcząc w obronie Warszawy.

Uniknął niewoli niemieckiej, przedostając się przez Węgry do Francji. Na początku 1940 został szefem sztabu OR 1 im. 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego przy 1 Dywizji Grenadierów.

Po klęsce Francji, wraz z Dywizją, został przewieziony do Wielkiej Brytanii. W końcu 1943 roku OR 1 im. 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego wszedł w skład 1 Dywizji Pancerniej. Major dyplomowany F. Bolechowski przeszedł do Sztabu Dywizji.

Po zakończeniu wojny, awansowany na podpułkownika dyplomowanego, pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Stafford, w Anglii, w styczniu 1967 roku.

13. Dyplomowany BONIECKI Edward, ur. 1897 na Ukrainie. Zgłosił się na ochotnika do 1 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu na Wschodzie, a w listopadzie 1918 do zrekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Wziął udział w działaniach bojowych Pułku w końcu roku 1918 i w 1919, zostając podoficerem.

Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu został 1 maja 1920 podporucznikiem. Odbył w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego kampanię wojenną 1920. Awansował na porucznika 1 maja 1921, na rotmistrza w 1928. W latach 1931–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII).

Po jej ukończeniu powrócił do Pułku. Awansowany w 1935 na majora dyplomowanego, od 1936 do 1938 był szefem Sztabu Kresowej Brygady Kawalerii, po czym przeszedł na takie samo stanowisko do Suwalskiej Brygady Kawalerii.

Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 i sformowaniu z Brygad Kawalerii Suwalskiej i Podlaskiej Zgrupowania Kawalerii „Zaza” został w nim szefem Sztabu. Po złożeniu broni przez obie Brygady, dostał się 6 października do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z obozowca wyjechał do Włoch, do 2 Korpusu Polskiego, a następnie

do Wielkiej Brytanii. Został awansowany na podpułkownika dyplomowanego po zakończeniu działań wojennych.

Zmarł w Londynie we wrześniu 1970 roku.

14. BOREWICZ Henryk, ur. 20 grudnia 1880 w miejscowości Kenowo. Po ukończeniu pięciu klas gimnazjum w Tule wstąpił do 5 Kijowskiego Pułku Grenadierów na prawach wolontariusza 2 kategorii. 31 sierpnia 1900 rozpoczął naukę w Kazańskiej Szkole Junkrów Piechoty. 31 lipca 1901 awansował z junkra na młodszego podoficera. 4 sierpnia 1902 został mianowany podchorążym.

Od 8 września 1904 walczył na wojnie rosyjsko-japońskiej. 1 października 1904 został ranny w bitwie nad Sha He. 1 września 1910 został mianowany „za wysługę lat” sztabsrotmistrzem.

Od 6 grudnia 1917 do 5 lipca 1918 służył w I Korpusie Polskim w Rosji. 28 października 1920, w stopniu podpułkownika, przejął dowództwo 4 Pułku Strzelców Konnych, który formował do listopada 1921 w Zgierzu. Pułkiem tym, który nosił nazwę 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, dowodził do 1922 roku. Chory na gruźlicę płuc i gardła, dość często przebywał na leczeniu ambulatoryjnym i urlopie zdrowotnym. Zastępował go wówczas major Jan Starczewski (16 sierpnia – 20 listopada 1921, 17 stycznia – 19 lutego 1922). 15 czerwca 1922 dowódca Okręgu Korpusu Nr IV, gen. dyw. Stefan Majewski, wystosował do Ministra Spraw Wojskowych pismo, w którym stwierdził, że z powodu stanu zdrowia nie nadaje się pułkownik Borewicz na dowódcę Pułku Jazdy. W następstwie tej opinii został zwolniony ze stanowiska dowódcy Pułku.

Zmarł w Warszawie 11 listopada 1922 roku.

15. Dyplomowany BORKOWSKI Zygmunt, ur. 1894. Zmobilizowany w 1915 do Kawalerii rosyjskiej, przeszedł w listopadzie 1917 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika.

Po ewakuowaniu przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa w lipcu 1918, w listopadzie tegoż roku zgłosił się do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanię 1918–1920, awansowany 1 czerwca 1919 na rotmistrza.

W 1921 przeszedł do Sztabu II Samodzielnej Brygady Jazdy. Prawdopodobnie w latach 1922–1923 był w Wyższej Szkole Wojennej, na II Kursie Doszkalającym Oficerów Kawalerii. Po 1924, awansowany na majora dyplomowanego, przeszedł do rezerwy.

Nie dało się ustalić, czy został zmobilizowany we wrześniu 1939. W każdym razie w końcu 1939 lub na początku 1940 znalazł się we Francji. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego został szefem Gabinetu Naczelnego Wodza, gen. Wł. Sikorskiego.

Został w maju 1940, po klęsce Francji, przewieziony do Wielkiej Brytanii. Był początkowo w Sztapie Głównym Armii Polskiej, następnie został organizatorem i dyrektorem Muzeum Wojska Polskiego w Szkocji. Przeszedł następnie do Londynu, na stanowisko dyrektora Instytutu Historycznego im. gen. Sikorskiego w Londynie.

Zmarł w Londynie w marcu 1977 roku.

16. BORYCKI Romuald, ur. 2 listopada 1895 w Nowogrodzie, w Rosji. Był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej w jednym z pułków gwardyjskich. W końcu listopada 1917 przeszedł, w stopniu podrotmistrza, do formowanego w Antoninach koło Szepietówki 2 Pułku Ułanów. W lutym 1918 dowodził 3 szwadronem Pułku.

Ewakuowany przez wojskowe władze niemieckie po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu do Królestwa, zgłosił się do formującego się 3 Pułku Ułanów Gnieźnieńskich, przemianowanego na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Odbił w nim kampanie wojenne 1918–1920. Przeszedł następnie do 27 Pułku Ułanów, awansowany w nim na majora w dniu 15 sierpnia 1924. Został kwatremistrzem Pułku, który od 1936 miał szefostwo honorowe Króla Stefana Batorego.

Awansowany z dniem 1 stycznia 1939 na podpułkownika, przeszedł do 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego J.K. Chodkiewicza. W Pułku tym wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Na stopień podpułkownika został mianowany ze starszeństwem 19 marca 1939 i lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. W tym czasie w dalszym ciągu pełnił służbę na stanowisku rejonowego inspektora koni Baranowicze.

20 września 1939, po przekroczeniu granicy w Zawiasach, został internowany na Litwie. 15 lipca 1940 przybył do Obozu NKWD w Kozielsku (tzw. Kozielsk II). 2 lipca 1941 został przeniesiony do Obozu NKWD w Griazowcu. 30 sierpnia tego roku wyjechał z obozu i 3 września 1941 przybył do Tockoje.

W Armii Polskiej na Wschodzie pełnił służbę na stanowisku dowódcy Rejonu Etapów w Iranie.

Zmarł 7 stycznia 1991 roku. Został pochowany w kolumbarium przy kościele św. Andrzeja Boboli w Londynie.

17. BREZA Stanisław Karol Edward Henryk Maria, ur. 9 kwietnia 1879, odbył służbę wojskową przypuszczalnie w Kawalerii Gwardii Królestwa Saskiego.

Powołany do służby czynnej w 1914 awansował w 1917 na rotmistrza. Przeszedł do Wojska Polskiego w styczniu 1919, po wybuchu powstania wielkopolskiego, do 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

We wrześniu 1919 został dowódcą I Dywizjonu. Dowodził nim przy wyzwalaniu Bydgoszczywkońcu styczniu 1920, awansowany na majora. W Pułku, przemianowanym na 16/2 Pułk Ułanów Wielkopolskich, odbył kampanię antybolszewicką, do początku sierpnia 1920. Był potem w Sztapie Armii Zachodniej.

Awansowany na podpułkownika w 1921 przeszedł do OK Nr VII w Poznaniu. Wyszedł z wojska prawdopodobnie w 1927, przechodząc w stan spoczynku względnie do rezerwy.

Odnośnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

18. BUKRABA Stanisław, ur. 1896, w 1915 wstąpił jako ochotnik do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Był internowany, jako podoficer, w lipcu 1917 w Szczypiornie. Po zwolnieniu z obozu zgłosił się do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich.

We wrześniu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi koło Warszawy, którą ukończył w maju 1920 w stopniu podporucznika. Powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, odbywając w nim część kampanii wojennej 1920.

Awansowany na porucznika przeszedł do 201 Pułku Szwoleżerów, przemianowanego 2 kwietnia 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich, od 1923 – im. płk. J. Kozińskiego. Awansowany w tym Pułku na rotmistrza dnia 15 sierpnia 1924, na majora w 1928. Przeszedł następnie do CW Kawalerii w Grudziądzu.

Awansowany na podpułkownika w 1937, został w 1938 zastępcą dowódcy 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku. Dostał się do niewoli niemieckiej 23 września po bitwie pod Jacnią. Wyzwolony z oflagu w 1945 powrócił do Polski.

Zmarł w Polsce w listopadzie 1961 roku.

19. BUŁHAK-JELSKI Jerzy, ur. 1899. Wstąpił w 1918, jako młody chłopak, na ochotnika do 3 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu Korpusu znalazł się w Królestwie, gdzie w listopadzie 1918 zgłosił się ponownie do 3 Pułku Ułanów.

Ukończył jako podporucznik Oficerską Szkołę Jazdy, po czym przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich. W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1920, awansowany 1 czerwca 1920 na porucznika. Pozostawał w Pułku do 1932, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928. Przeszedł następnie do Broni Panczernej, do 4 Dywizjonu w Brześciu nad Bugiem.

Nie udało się odnaleźć danych, czy powrócił do 15 Pułku Ułanów Poznańskich ani w jakiej jednostce bojowej odbył kampanię wrześniową 1939. Prawdopodobnie uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej, przedostając się do Francji i Wielkiej Brytanii. Był potem w 1 Dywizji Panczernej, a następnie w 2 Korpusie Polskim, biorąc udział w kampanii we Włoszech. Awansował w tym okresie na majora, następnie podpułkownika.

Pozostał po wojnie we Włoszech, gdzie zmarł w Semigalia koło Ankony w styczniu 1972 roku.

20. Dyplomowany BUSLER Kazimierz Karol, ur. 1894, był, zdaje się, w Legionach, w 1 Pułku Ułanów Beliny, ale nie udało się odnaleźć na ten temat informacji, jak również, w którym Pułku Jazdy odbył kampanię wojenną 1918–1920. Wydaje się, że był w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, gdyż 1 stycznia 1928 został w nim majorem i dowódcą szwadronu zapasowego. Od 1931 do 1934 był w GISZ, przez pewien czas jako adiutant Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Od 1934 do 1936 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XV). Awansowany 1 stycznia 1935 na podpułkownika dyplomowanego otrzymał nominację na dowódcę 10 Pułku Ułanów Litewskich. Dowodził nim w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku.

Po złożeniu broni przez Grupę Operacyjną „Polesie” i Podlaską Brygadę Kawalerii w dniu 6 października, dostał się do niewoli niemieckiej.

Zmarł w oflagu Murnau w 1945 roku.

21. Dyplomowany BUTERLEWICZ Kazimierz, ur. 1896. Przeszedł do I Korpusu Polskiego na Wschodzie, jako junkier Kawalerii rosyjskiej, w zimie 1917/1918. Był, zdaje się, w 2 Pułku Ułanów. Po ewakuowaniu do Królestwa powrócił do Pułku.

W lipcu 1919, w stopniu podporucznika, został skierowany na 5-miesięczny kurs do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie. Otrzymał następnie przydział do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. W nim odbył kampanię wojenną 1920, awansowany na porucznika 1 stycznia 1920. Pozostawał w Pułku do 1928 roku.

Awansowany na rotmistrza z dniem 1 stycznia 1928, od 1928 do 1930 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX). Przeszedł następnie jako rotmistrz dyplomowany do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W 1938 otrzymał awans na majora dyplomowanego.

Po wybuchu wojny, we wrześniu 1939, został oficerem informacyjnym Sztabu Naczelnego Wodza. Uniknął niewoli i przez Rumunię przedostał się do Francji, następnie do Wielkiej Brytanii. Od 17 października 1941 do 30 sierpnia 1942 był dowódcą Oddziału Rozpoznawczego 3 Dywizji Piechoty, przemianowanego następnie na 2 Pułk Rozpoznawczy, a w 1944 na 9 Pułk Ułanów Małopolskich.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego K. Buterlewicz był do końca wojny w sztabach. Po jej zakończeniu wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Nowym Jorku w grudniu 1985 roku.

22. BYLIŃSKI Tadeusz Stefan, ur. 1891, odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, był w jednym z pułków 2 Dywizji Kawalerii Gwardii. W listopadzie 1917, w stopniu korneta, przeszedł do formującego się w Antoninach 2 Pułku Ułanów i wraz z nim do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Ewakuowany po rozbrojeniu Korpusu przez wojskowe władze niemieckie do Królestwa, powrócił w listopadzie 1918 do rekonstruującego się 2 Pułku Ułanów. Brał

w nim udział w walkach z Ukraińcami w grudniu 1918 i na początku 1919 roku. Od 1 marca do 31 lipca 1919 był w Oficerskiej Szkole Jazdy w Warszawie, po ukończeniu której został awansowany na porucznika.

Powrócił do Pułku, biorąc w nim udział w kampaniach wojennych końca 1919 i 1920 roku. Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1926, awansowany kolejno na rotmistrza i majora.

Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na podpułkownika i przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Sprawował tę funkcję do 10 maja 1929, po czym otrzymał nominację na dowódcę.

Sprawował dowództwo 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich do 26 stycznia 1932, po czym został rejonowym inspektorem koni w Brześciu nad Bugiem. Przeszedł w stan spoczynku w 1938.

Wybuch wojny zastał go w Warszawie.

Dnia 17 września 1940, wzięty przez niemiecką żandarmerię jako zakładnik, został rozstrzelany w Palmirach koło Warszawy.

23. BZOWSKI-JANOTA względnie **JANOTA-BZOWSKI** Władysław Roman, ur. 1885. Po ukończeniu w Wiedniu Theresianum i Oficerskiej Szkoły Kawalerii został oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W 1917 roku był rotmistrzem w 1 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w stopniu rotmistrza, do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, w listopadzie 1918. Był początkowo w Kadrze Pułku, następnie na froncie wołyńskim.

We wrześniu 1919 został powołany na instruktora jazdy i kierownika I Grupy Podchorążych, do Szkoły Jazdy w Starej Wsi koło Warszawy. Pełnił te obowiązki do końca maja 1920, awansowany na majora. W czerwcu i lipcu 1920 formował szwadrony Pułku, dla uzupełnienia poniesionych w boju strat, oraz dające możliwość sformowania nowego, 108 Pułku Ułanów.

W 1921 otrzymał awans na podpułkownika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Pozostawał stale w 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W 1926 otrzymał nominację na dowódcę tego Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do marca 1928, po czym został inspektorem rejonowym koni w Lublinie. W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej. W czasie okupacji niemieckiej przebywał, zdaje się, w Krakowie, po czym udało mu się wyjechać do Austrii.

Zmarł w Modling koło Wiednia w 1945 roku.

24. CENDROWSKI Bolesław, ur. 1894, był niewątpliwie powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej w pierwszych latach I wojny światowej. Informacji

o tym, kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, nie dało się odnaleźć. W każdym razie w 1919 przybył wraz z ówczesnym Pułkiem Ułanów 1 Dywizji Jazdy, przemianowanym na 14 Pułk Ułanów Jazłowieckich, z Odessy do Małopolski. Był w stopniu porucznika, awansowany 1 czerwca 1919 na rotmistrza.

Kampanię wojenną 1919 i początek 1920 spędził w tym Pułku, po czym przeszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał w nim do połowy lat 1930, awansowany na majora, potem podpułkownika. Następnie został inspektorem rejonowym koni w Lesznie.

W 1938 został mianowany komendantem Ośrodka Zapasowego Podolskiej Brygady Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku w czasie kampanii wojennej 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po zwolnieniu z oflagu powrócił do Polski.

Zmarł w Lesznie Wielkopolskim w 1977 roku.

25. Dyplomowany CHEŁMIŃSKI Edmund Leopold, ur. 15 listopada 1897. Zgłosił się na ochotnika w listopadzie 1918 do 3 Pułku Ułanów. W nim odbył, jako ułan, następnie podoficer, kampanię końca 1918 i początku 1919 roku. Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej w 1919–1920. Po wojnie zweryfikowany w stopniu podporucznika sł. st. kaw. ze starszeństwem od 1 sierpnia 1920.

Skierowany został do jednej ze Szkół Jazdy, po ukończeniu której został podporucznikiem. Awansowany 1 lipca 1922 na porucznika, przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, a w 1926 roku do 6 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany 1 stycznia 1932 na rotmistrza, był w latach 1932–1934 w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII). Po odbyciu praktyk był wykładowcą służby sztabów w Wyższej Szkole Wojennej. Awansowany do stopnia majora dypl. sł. st. kaw. 19 marca 1939. Powrócił do 6 Pułku Strzelców Konnych, który na początku 1937 uzyskał szefostwo honorowe Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego.

W kampanii wrześniowej 1939 wziął udział jako oficer Oddziału IV Sztabu Armii „Warszawa”. Uczestnik obrony Warszawy. Po kapitulacji Warszawy dnia 11 września, wraz z dowódcą Pułku, dostał się do niewoli niemieckiej pod miejscowością Osuchów. Przebywał m.in. w oflagu VII A w Murnau. Po uwolnieniu z niewoli 29 kwietnia 1945 pozostał na Zachodzie. Mieszkał w Wielkiej Brytanii.

Był aktywny w życiu kombatanckim. Wieloletni prezes Koła 3 Pułku Ułanów, prezes Koła Oficerów Dyplomowanych, członek Kapituły Orderu Odrodzenia Polski. Był także podsekretarzem stanu w Rządzie RP na Uchodźstwie.

Awansowany do stopnia pułkownika dyplomowanego w stanie spoczynku. W 1971 brał udział, w dniach 23 i 24 października, w Światowym Zjeździe Kawalerii Polskiej w Londynie, reprezentując 3 Pułk Ułanów Śląskich.

Zmarł w Londynie 13 lutego 1991 roku.

Jego prochy pochowano w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Parafialnym w Tarnowskich Górach.

26. CHOJNACKI Jan, ur. 1893, był w Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł w końcu 1917 lub z początkiem 1918 roku do II Polskiego Korpusu na Wschodzie, do ówczesnego piątego, przemianowanego na siódmy, Pułku Ułanów, w stopniu korneta. Zgłosił się do rekonstruowanego Pułku, przemianowanego na 12 Pułk Ułanów Podolskich, wiosną 1919. Odbił w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika.

Awans na rotmistrza otrzymał dnia 1 stycznia 1928 roku. Nie dało się odnaleźć żadnych danych odnośnie do przebiegu jego kariery wojskowej. Przewidywano, że w 1939 był w stanie spoczynku i nie został powołany do służby czynnej. Nie dało się też stwierdzić, kiedy i w jakich okolicznościach przybył do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Penley, w Anglii, w 1975 roku.

27. CHOROSZEWSKI Kazimierz, ur. 1898. Zgłosił się wiosną 1919, na ochotnika, do 4 Pułku Ułanów. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi koło Warszawy, po ukończeniu jej w maju 1920 powrócił do Pułku. Odbił w nim resztę kampanii wojennej 1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1920.

Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do dalszej jego służby w okresie międzywojennym. Można domniemywać, że pozostał w 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, awansowany na rotmistrza, a w końcu lat trzydziestych na majora. Odbił w nim zapewne kampanię wrześniową 1939, ale brak danych, czy dostał się do niewoli niemieckiej. Wiadomo jedynie, że w 1945 został dowódcą 3 Karpackiego Pułku Artylerii Pancernej.

Zmarł w Londynie w styczniu 1964 roku.

28. Dyplomowany CHURSZ BAHAEDDIN-Bej Emir Hassan, ur. około 1890 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Brygadierzy”).

29. Dyplomowany CHWALIBOGOWSKI Władysław, ur. 1892, był oficerem 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, w którym odbył kampanie wojenne 1918–1920. Nie dało się ustalić, czy był oficerem Kawalerii austriackiej, czy też rosyjskiej, to znaczy, czy wszedł w skład Pułku po połączeniu 6 Pułku Ułanów II Polskiego Korpusu z Jazdą Lwowską, czy jeszcze w okresie pobytu Pułku na Ukrainie.

W okresie wojennym był w randze rotmistrza. Awansował na majora 15 lipca 1924. Od 1926 do 1928 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VII). W 1929, jako major dyplomowany, był szefem Sztabu VI Brygady Kawalerii w Stanisławowie.

W 1930 został zastępcą dowódcy 1 Pułku Strzelców Konnych. Sprawował tę funkcję do końca 1932. W październiku 1933 został przeniesiony do Dowództwa Okręgu Korpusu nr I. W tym samym roku został szefem Sztabu 2 Dywizji Kawalerii, pozostając na tym stanowisku do 1935. Tego roku otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego.

Odnosnie do dalszych jego dziejów nie udało się odnaleźć dokładniejszych danych. W marcu 1939 nadal pełnił służbę w DOK I na stanowisku kierownika Samodzielnego Referatu Ogólnego.

Zmarł po 19 marca 1939 roku.

30. CHWALIBÓG-PIECEK Eugeniusz, ur. 1890. Wstąpił w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny w stopniu podporucznika rezerwy Kawalerii austriackiej.

Internowany w Beniaminowie po „kryzysie przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się w grudniu 1918 do tzw. Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionowych, z którego powstał 11 Pułk Ułanów Legionowych. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, w stopniu porucznika.

Został awansowany na rotmistrza 1 lipca 1923. W 1928, po awansie na majora, przeszedł do dyspozycji DOK IX w Brześciu nad Bugiem. W latach trzydziestych był przez krótki okres w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego.

Awansowany na podpułkownika był, zdaje się, w Departamencie Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojskowych.

W kampanii wrześniowej 1939 był w Sztapie którejś z Armii. Uniknął niewoli niemieckiej i pozostał w Warszawie.

Wzięty jako zakładnik przez niemiecką żandarmerię wojskową, został rozstrzelany w Palmirach koło Warszawy 17 września 1940 roku.

31. CIECIERSKI Tadeusz, ur. 1892, odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, przeszedł w listopadzie 1917 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika.

Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa i w listopadzie 1918 wszedł ponownie do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbył z nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza. Pozostawał stale w tym Pułku, awansowany w 1924 na majora, z roczną przerwą na przełomie lat 1925 i 1926, gdy dowodził 1 Szwadronem Samochodów Pancernych w Brześciu nad Bugiem.

Awansowany dnia 1 stycznia 1927 na podpułkownika, został zastępcą dowódcy 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego. Sprawował tę funkcję do 1932 roku.

Nie dało się odnaleźć informacji o działalności ppłk. T. Ciecierskiego po roku 1932. Wydaje się wątpliwe, aby przeszedł do rezerwy, a wykluczone, aby w stan spoczynku.

Wiadome jest tylko, że zmarł we Francji w kwietniu 1965 roku.

32. CIENIA-CIENSKI Stefan, ur. 1875, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W 1917 roku był rotmistrzem w 6 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918 w stopniu majora, do formowanego 6 Pułku Ułanów Jazdy Lwowskiej. Po złączeniu tegoż z 6 Pułkiem Ułanów

z byłego II Polskiego Korpusu na Wschodzie w 6 Pułk Ułanów Kaniowskich S. Cienia-Cieński, awansowany na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1919, został zastępcą dowódcy Pułku.

W październiku 1919 przejął dowództwo, pozostając na tym stanowisku do maja 1920. Przeszedł następnie do Sztabu III Armii.

Po zakończeniu działań wojennych w 1921 roku ppłk. S. Cienia-Cieński był w OTO do 1926 roku. Został następnie przeniesiony w stan spoczynku. W 1928 mieszkał we Lwowie. W 1934, jako pułkownik kawalerii w stanie spoczynku, był przydzielony do Oficerskiej Kadry Okręgowej nr VI jako oficer przewidziany do użycia w czasie wojny i pozostawał wówczas w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Lwów Miasto.

Po wybuchu II wojny światowej i agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939 został aresztowany przez funkcjonariuszy NKWD. Został przewieziony do więzienia przy ulicy Karolenkiwskiej 17 w Kijowie.

Tam prawdopodobnie na wiosnę 1940 został zamordowany przez NKWD. Jego nazwisko znalazło się na tzw. Ukraińskiej Liście Katyńskiej.

33. CIEŃSKI Michał, ur. 1882 w Stanisławowie. Ukończył szkołę realną i kawalerską szkołę kadecką w 1902. W 1903 wszedł, w stopniu podporucznika, do 4 Pułku Ułanów austriackich jako oficer zawodowy.

W czasie I wojny światowej awansowany na porucznika, a w 1917 na rotmistrza, był na frontach: rosyjskim, rumuńskim i włoskim. W ostatnim okresie, w 1918, był dowódcą Grupy przy 36 Pułku Strzelców Pieszych austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego z dniem 1 października 1918, biorąc czynny udział w obronie Lwowa. W 1920 dowodził kolejno 38 Pułkiem Strzelców Lwowskich i 5 Pułkiem Strzelców Granicznych. Od 8 sierpnia 1921 do 11 września 1922 był dowódcą 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. Następnie pełnił funkcję inspektora granicy wschodniej województwa tarnopolskiego.

W kwietniu 1923 został zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich, pozostając na tym stanowisku do 1926. Przeszedł następnie do 22 Pułku Ułanów Podkarpackich, w którym dowodził dywizjonem do 30 września 1927. Na własne żądanie został z tym dniem przeniesiony w stan spoczynku.

Dalsze jego losy są nieznane. Wydaje się bardzo prawdopodobne, że przebywając na terenie wschodniej Małopolski, został przez bolszewików wywieziony w głąb Rosji i tam zmarł lub został zamordowany.

34. DACKIEWICZ Tadeusz, ur. 1888, odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, awansował na podrotmistrza. Kiedy i do którego z Polskich Korpusów na Wschodzie przeszedł, nie dało się ustalić. W każdym razie był Wojsku Polskim w końcu 1918 roku.

W styczniu 1919 wziął czynny udział w formowaniu Pułku Tatarskiej Jazdy. Sformował jego 1 szwadron, obejmując dowództwo. W marcu 1919 wyprowadził szwadron na front w składzie Dywizji Litewsko-Białoruskiej. W Pułku, przemianowanym 3 lutego 1920 na Pułk Tatarskich Ułanów im. płk. M. Achmatowicza, odbył kampanię na Polesiu, Ukrainie, a następnie w obronie Płocka.

Po rozwiązaniu Pułku zorganizował z ułanów „Oddział rtm. Dackiewicza”, który stał się zaczątkiem tzw. Dywizjonu Mahometańskiego, którego nazwę zmieniono następnie na Dywizjon Churszyłowa, aby ustalić ostateczną – Dywizjon „A” 3 Pułku Strzelców Konnych.

Rtm. T. Dackiewicz był od 17 września 1920 do 6 lipca 1921 zastępcą dowódcy Dywizjonu, a potem, do 19 sierpnia 1921, dowódcą. W dniu tym Dywizjon zredukowano do stanu szwadronu, który stał się 3 szwadronem 10 Pułku Strzelców Konnych. Rtm. T. Dackiewicz przeszedł do tego Pułku. Awansowany na majora, pozostawał w nim do 1926. Został w tym roku mianowany zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich.

Awansowany dnia 1 stycznia 1928 na podpułkownika, pozostawał na tym stanowisku do 31 grudnia 1928. Został następnie, zdaje się, inspektorem regionalnym koni w Głębokiem. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

Odnośnie do dalszych losów ppłk. T. Dackiewicza nie dało się znaleźć żadnych danych.

35. DĄBROWSKI Mieczysław Karol, ur. 1896. Kampanię wojenną 1918–1920 odbył w 10 Pułku Ułanów Litewskich. Ukończył prawdopodobnie w 1919 jedną ze Szkół Podchorążych Jazdy, awansując stopniowo na porucznika i rotmistrza. Przeszedł następnie do 6 Pułku Strzelców Konnych, awansowany na majora 1 stycznia 1928, pełniąc w nim funkcję kwatremistrza.

W 1932 był przez krótki okres inspektorem regionalnym Kawalerii KOP w Baranowiczach. Od 1933 do 1935, jako major, był zastępcą dowódcy 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

Awansował na podpułkownika w 1936. Odnośnie do jego działalności w ostatnich latach międzywojennych i w czasie kampanii wrześniowej 1939 nie dało się odnaleźć danych. Dostał się prawdopodobnie do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z ołagru wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Po zakończeniu wojny wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Bonito Springs na Florydzie w lutym 1986 roku.

36. DĄMBROWSKI względnie DĄBROWSKI Jerzy, ur. 1888 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej, organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcy”).

37. DEMBICKI Jerzy, ur. 1882, był od 1922 do kwietnia 1926 dowódcą 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. Przeszedł w stan spoczynku w 1928. Nie dało się odnaleźć danych dotyczących jego służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej ani jego działalności w Wojsku Polskim w kampaniach 1918–1920. Również brak danych odnośnie do jego dalszych losów.

Ponieważ zamieszkiwał we Lwowie, można przypuszczać, że został wywieziony w głąb ZSRR.

38. DEMBIŃSKI-PIÓRO Kazimierz, ur. 1884, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Niewątpliwie był zmobilizowany w 1914 roku. Zapewne przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale brak jest danych, które to potwierdzają.

Do Wojska Polskiego przeszedł w listopadzie 1918, do formującego się 4 Pułku Ułanów, w stopniu rotmistrza. Awansował na majora z dniem 1 czerwca 1919. W październiku 1920 został zastępcą dowódcy 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich.

Awansowany na podpułkownika dnia 1 lutego 1924, pozostawał na tym stanowisku do 1926. Został następnie inspektorem rejonowym koni w Baranowiczach. Przeszedł w stan spoczynku w 1932. We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej.

Na początku 1940 roku został przez bolszewików wywieziony w głąb ZSRR, gdzie zmarł wkrótce potem.

39. DĘBSKI Antoni, ur. 1898, był ochotnikiem w 1919 roku. Odbił kampanie wojenne 1919 i 1920 jako szeregowiec, potem podoficer. Po wojnie ukończył Szkołę Podchorążych Kawalerii i otrzymał przydział do 5 Pułku Strzelców Konnych. Awansował w nim na podporucznika, porucznika i rotmistrza, a w 1936 na majora.

Został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939 do dnia 20 września. Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej. Był czynny w Krakowskim Okręgu AK, gdzie awansował na podpułkownika. Po zakończeniu wojny pozostał w Polsce.

Zmarł w Krakowie w grudniu 1972 roku.

40. DOBROWOLSKI Stefan, ur. 1900 w majątku Tulin koło Żytomierza. Wstąpił w 1919 roku na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbił w tym Pułku kampanię 1919 i część 1920 roku, w czasie której został ranny.

Po ukończeniu Oficerskiej Szkoły Jazdy przeszedł w stopniu podporucznika do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, w którym pozostawał do 1922. Przeszedł następnie do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Wyróżnił się w nim jako doskonały jeździec sportowy. Awansował na porucznika 1 maja 1922, po czym został wysłany do L'École d'Application de Cavalerie w Saumur.

Po ukończeniu Kursu Roczego został instruktorem jazdy konnej w Oficerskiej Szkole Kawalerii w Grudziądzu, w ramach początkowo Centrum Szkolenia Kawale-

rii, potem w Obozie Szkolnym Kawalerii, a ostatecznie w Centrum Wyszokolenia Kawalerii.

W latach 1930 i 1931 był adiutantem w CW Kawalerii, jako porucznik. Awansował na rotmistrza w 1932. W 1937 powrócił do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich, otrzymując awans na majora. Wiosną 1939 został wysłany do Londynu, jako zastępca attaché wojskowego RP w Wielkiej Brytanii.

W 1940, awansowany na podpułkownika, został attaché wojskowym w Waszyngtonie, a w 1943 w Meksyku. Po zakończeniu wojny pozostał w Meksyku.

Zmarł w Mexico w październiku 1974 roku.

41. Dyplomowany DOBROWOLSKI Zygmunt Julian, ur. 1897. Wstąpił w styczniu 1919 do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne w latach 1919–1920, awansowany na porucznika 15 czerwca 1919. Pozostawał w 15 Pułku Ułanów Poznańskich do 1927. Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928, przeszedł do 10 Pułku Strzelców Konnych.

W latach 1931–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). W 1934, w stopniu rotmistrza dyplomowanego, został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Rzeszów”. W 1935 był kwatermistrzem 10 Pułku Strzelców Konnych, awansowany na majora dyplomowanego.

Między 1936 a 1939 był asystentem Taktyki Ogólnej, Kawalerii i Historii Wojskowości w Wyższej Szkole Wojennej. W 1938 otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego i w związku z zarysowującą się krytyczną sytuacją, przydział do Sztabu którejś z Armii.

Odnosnie do funkcji podpułkownika dyplomowanego Z.J. Dobrowolskiego w czasie kampanii wrześniowej nie dało się odnaleźć żadnych danych. Uniknął w każdym razie niewoli niemieckiej i sowieckiej. Działał aktywnie w akcji konspiracyjnej, początkowo w ZWZ, potem w AK. Został mianowany przez Komendę Główną AK komendantem Okręgu Lwów. Po wojnie pozostał w Polsce.

Zmarł w Zabrzu, na Śląsku, we wrześniu 1972 roku.

42. DOBRZAŃSKI Tadeusz, ur. 1878. Nie dało się ustalić, w Kawalerii której z Armii zaborczych, austriackiej czy rosyjskiej, służył uprzednio, ani poznać działalności mjr. T. Dobrzańskiego w czasie kampanii wojennych 1918–1920. Jesienią 1927 został mianowany, w stopniu podpułkownika, dowódcą 11 Pułku Ułanów Legionowych. Pozostawał na tym stanowisku do czerwca 1928. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

Dalsze jego losy pozostają nieznanne.

43. DOBRZAŃSKI Tomasz, ur. 1875, był oficerem rezerwy w Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, był w 1917 w jednym z pułków znajdujących się w Okręgu Kijowskim.

Przeszedł na własną prośbę do III Polskiego Korpusu na Wschodzie, do zorganizowanego przez podrotmistrza F. Jaworskiego tzw. Dywizjonu Szwoleżerów Polskich, następnie Pułku Szwoleżerów Polskich. Przeszedł do IV Wołyńskiego Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych, potem do Brygady Jazdy Ochotników mjr. Jaworskiego i wreszcie do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich.

W 1922 został komendantem Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, w stopniu majora. Kierował pierwszym 10-miesięcznym kursem w latach 1922–1923 i I Pokojowym Kursem 2-letnim w 1923–1925, w Oficerskiej Szkole Kawalerii.

Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1924. W 1926 przeszedł w stan spoczynku. Przebywał w Ciechanowie.

Danych odnośnie do dalszych jego losów nie udało się odnaleźć.

44. DONIMIRSKI August, ur. 1865, był oficerem zawodowym Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do Wojska Polskiego na początku 1919 roku, w stopniu podpułkownika.

Dnia 24 lipca 1919 otrzymał od dowódcy Frontu Wielkopolskiego, gen. J. Dowbór-Muśnickiego, rozkaz sformowania 4 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, wraz z nominacją na jego dowódcę. Pułk ten został przemianowany w lutym 1920 roku na 18 Pułk Ułanów Pomorskich. Ppłk A. Donimirski sprawował jego dowództwo do końca kampanii antybolszewickiej, do 19 września 1920.

Przeszedł następnie do DOK Pomorze, a na początku 1921 roku do rezerwy lub w stan spoczynku. W każdym razie nazwisko jego nie figuruje w spisie *Rocznika Oficerskiego 1928*. Jeśli był w stanie spoczynku, to przypuszczalnie zmarł przed 1928 rokiem.

45. DRACZYŃSKI Kazimierz, ur. 25 lutego 1909 roku w Nieświeżu. Ukończył gimnazjum im. Syrokomli w Nieświeżu i pierwszy rok studiów w Szkole Nauk Politycznych w Warszawie. W latach 1929–1932 był słuchaczem Szkoły Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu. 7 sierpnia 1932 roku Prezydent RP Ignacy Mościcki mianował go podporucznikiem ze starszeństwem z dniem 15 sierpnia 1932 roku i 3 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii, a Minister Spraw Wojskowych wcielił do 5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce. W Pułku został wyznaczony na stanowisko dowódcy plutonu ciężkich karabinów maszynowych.

Po studiach w Wyższej Szkole Wojennej otrzymał przydział do Korpusu Ochrony Pogranicza, gdzie pełnił obowiązki zastępcy dowódcy szwadronu 1 Pułku Kawalerii KOP.

Wraz z tą jednostką wziął udział w wojnie obronnej 1939 roku. Za akcję bojową nad Wartą 4 września został odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari. Dowódca Armii „Łódź”, gen. Juliusz Rómmel, w uzasadnieniu wniosku napisał m.in.: „Czynem swoim wykazał najwyższe wartości, jakie powinien posiadać polski oficer”. Ranny w boju dostał się do niewoli, ale zbiegł z transportu. Po powrocie do Ostrołęki włączył się w organizowanie zbrojnego oporu przeciwko Niemcom.

Uniknął niewoli niemieckiej oraz sowieckiej i pozostał na terenie Polski, działając w organizacji tajnych sił zbrojnych. Awansowany przez Komendę Główną AK na majora, zorganizował w rejonach Pułtuska i Wyszkowa plutony 5 Pułku Ułanów Zastawskich, dowodząc ich akcją w Operacji „Burza” w listopadzie 1943.

W sierpniu 1944 roku wziął udział w powstaniu warszawskim, pełniąc obowiązki oficera operacyjnego batalionu „Zaremba-Piorun”. Po upadku powstania w niemieckiej niewoli, w oflagu VIIA Murnau. 29 kwietnia 1945 roku, po uwolnieniu z niewoli, został przyjęty do 2 Korpusu Polskiego we Włoszech i przydzielony do 6 Pułku Pancernego na stanowisko zastępcy dowódcy szwadronu. W 1946 roku, razem z 2 Korpusem, wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Na emigracji osiadł w Londynie. Działał w środowiskach emigracyjnych, będąc jednym ze współzałożycieli Stowarzyszenia Polskich Kombatantów i redaktorem kwartalnika „Przegląd Kawalerii i Broni Pancernej”. Współpracował też z londyńskim Instytutem Sikorskiego.

18 października 2007 roku Prezydent RP Lech Kaczyński nadał mu stopień generała brygady. Miasto Ostrołęka nadało mu honorowe obywatelstwo. Oba wyróżnienia odebrał osobiście.

Zmarł w Londynie 18 czerwca 2012 roku.

46. DUNIN-BORKOWSKI Józef, dr inż., ur. 1879 (szczegółowy życiorys podany w podrozdziale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej – organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcycy”).

47. DUNIN-ŻUCHOWSKI Włodzimierz, ur. 1893, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze. W 1917, w stopniu podrotmistrza, był w jednym z Pułków Huzarów Gwardii na Ukrainie.

Na przełomie lat 1917 i 1918 przeprowadził do formującego się w Sorokach, w Besarabii, 5 Pułku Ułanów II Polskiego Korpusu na Wschodzie sześćdziesięciu huzarów – Polaków. Walczył pod Kaniowem, po czym przedarł się do Odessy, do 4 Dywizji Strzelców Polskich gen. Żeligowskiego. Na jego rozkaz był od 10 kwietnia 1919 szefem misji werbunkowej do Wojska Polskiego w Bukareszcie, następnie szefem Sztabu Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich.

Przybył do Polski 15 czerwca 1919, po czym zgłosił się do 5 Pułku Ułanów, znajdującego się na Wołyniu. W maju 1919 został wysłany do Saumur, do L'Ecole d'Applica-

tion de Cavalerie. Powrócił we wrześniu 1920 i wziął udział w walkach pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi w 5 Pułku Ułanów Zasławskich.

Od 1921 do 1923, jako rotmistrz tego Pułku, był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja II). Awansowany na majora dyplomowanego 1 lipca 1923, był w latach 1924–1926 komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii przy 2 Dywizji Kawalerii w Ostrołęce.

W latach 1928–1929, jako major dyplomowany 5 Pułku Ułanów Zasławskich, był kierownikiem Katedry Taktyki Kawalerii w Wyższej Szkole Wojennej. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1930, został zastępcą dowódcy 3 Pułku Strzelców Konnych. Sprawował tę funkcję do 1933.

W 1935 został mianowany dowódcą 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Dowodził Pułkiem w kampanii wrześniowej 1939 do dnia 23 września. Dostał się do niewoli sowieckiej, wywieziony do Starobielska.

Został zamordowany w Starobielsku lub w Katyniu w 1940 roku.

48. DZIADULSKI Zdzisław, ur. 1896, był w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. W listopadzie 1918 powrócił do rekonstruowanego Pułku, przemianowanego w 1919 roku na 1 Pułk Szwoleżerów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na podporucznika, następnie porucznika.

Awans na rotmistrza uzyskał w dniu 15 sierpnia 1924. Pozostawał stale w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Doskonały jeździec sportowy, był w ekipie polskiej na VIII olimpiadzie w 1924 roku w Paryżu i IX w 1928 roku w Amsterdamie. Brał ponadto udział w szeregu konkursów hippicznych, odnosząc wielokrotnie sukcesy.

Awansowany na majora w 1930, był kwatermistrzem Pułku. W 1938 otrzymał awans na podpułkownika. W sierpniu 1939 był zastępcą dowódcy Ośrodka Zapasowego Mazowieckiej i Pomorskiej Brygady Kawalerii. W pierwszych dniach napaści hitlerowskich Niemiec wziął udział w formowaniu, z nadwyżek Pułków tych Brygad, tzw. Warszawskiego Pułku Ułanów Nr 111. Został zastępcą dowódcy tego Pułku z dniem 9 września 1939. Pułk wszedł w skład Grupy Kawalerii gen. Andersa.

Po rozwiązaniu Grupy dnia 29 września ppłk Z. Dziadulski, chcąc przedostać się na Węgry, wpadł w ręce żołnierzy sowieckich.

Wysłany do obozu jeńców w Starobielsku został zamordowany, tam lub w Katyniu, wiosną 1940 roku.

49. Dyplomowany DZIEWANOWSKI Władysław, doktor prawa, ur. 1894. Wstąpił, przypuszczalnie na ochotnika, do 1 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu na Wschodzie, po ukończeniu studiów, jesienią 1917 lub wiosną 1918. Powrócił do niego w okresie rekonstruowania na terenie Polski w listopadzie 1918.

W marcu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu, którą ukończył w maju 1920. Resztę kampanii wojennej 1920 odbył w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, w stopniu podporucznika.

Awansował na porucznika dnia 1 grudnia 1921. Od 1925 do 1927 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VI). W latach 1928–1929 pracował w Centrum Wyszkolenia Kawalerii jako wykładowca, najpierw geografii i historii, potem taktyki, awansowany 1 stycznia 1928 na rotmistrza dyplomowanego.

Pozostając stale w ewidencji 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego, w latach 1934–1938, w stopniu majora dyplomowanego, był asystentem Katedry Taktyki Ogólnej i Kawalerii oraz Historii Wojskowości. Awansował na podpułkownika w 1938.

Nie udało się ustalić funkcji podpułkownika dyplomowanego Wł. Dziewanowskiego w czasie kampanii wrześniowej 1939 ani też czy był w niewoli niemieckiej, bo na pewno nie w rosyjskiej, gdyż po wojnie wyjechał do Argentyny.

Tam zmarł, najprawdopodobniej w 1972 roku.

50. Dyplomowany EICHLER Stefan Tomasz, ur. 1892. Wstąpił w 1914 roku do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany po „kryzysie przysięgowym” w Szczypiornie, w listopadzie 1918 zgłosił się, w stopniu podporucznika, do ówczesnego 3 Pułku Ułanów Legionowych. Został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie, w której był od 5 lutego do 31 marca 1917. Wysłany został następnie do Saumur, do l’Ecole d’Application de la Cavalerie.

Powrócił we wrześniu 1920 do 7 Pułku Ułanów Lubelskich i w nim wziął udział w walkach pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi.

Awansował na porucznika 1 stycznia 1921, na rotmistrza 15 września 1924. W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). Jako rotmistrz dyplomowany był w latach 1932–1933 szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Suwałki”. Był następnie w Departamencie Kawalerii w Ministerstwie Spraw Wojskowych, awansowany na majora dyplomowanego.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć danych. Został awansowany na podpułkownika dyplomowanego prawdopodobnie w 1938. Nie dało się ustalić jego przydziału i funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939, ani też czy był w niewoli niemieckiej.

Brał udział w obchodach sześćdziesiątej rocznicy Odrodzenia Jazdy Polskiej w dniu 10 października 1974 w Londynie, a uprzednio w Zjeździe Beliniaków, w dniu 2 sierpnia 1964, też w Londynie. Przebywał zatem w Wielkiej Brytanii.

Zmarł 12 marca 1980 roku i został pochowany na Morden Cemetery.

W 2023 roku doczesne szczątki S.T. Eichlera oraz jego małżonki Felicji zostały ekshumowane. Następnie trumny z ciałami sprowadzono do Polski i pochowano na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

51. GAUZA Stanisław Maria Stefan, ur. 1895, był w 1916 powołany do służby wojskowej w Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. W grudniu 1918 wstąpił do Strzelców Konnych Straży miasta Poznań, późniejszego 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, jako podoficer. Mianowany podporucznikiem, odbył w tym Pułku, przemianowanym na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, w 1 szwadronie, kampanie wojenne 1918–1920.

Awansował na porucznika w 1921, na rotmistrza dnia 1 lipca 1923. Pozostawał w Pułku przez cały okres międzywojenny, awansując na majora i podpułkownika w 1938. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939.

Został wzięty do niewoli niemieckiej dnia 27 września, po kapitulacji Warszawy. Po wyzwoleniu z ołagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w marcu 1962 roku.

52. GILEWSKI Roman Jan, ur. 1902 w Radomiu. W latach szkolnych był w harcerstwie i Polskiej Organizacji Wojskowej w Radomiu.

W listopadzie 1918 wziął, jako uczeń, udział w rozbrajaniu Niemców, po czym na początku 1919 wstąpił jako ochotnik do tzw. Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów Legionowych, zawiązku 11 Pułku Ułanów Legionowych. W Pułku tym odbył całą kampanię wojenną 1918–1920, początkowo jako ułan, potem podoficer.

W 1921 ukończył Szkołę Podchorążych Piechoty, następnie w Centralnej Szkole Jazdy 1 Kurs Doszkolenia Młodszych Oficerów Jazdy w Grudziądzu. W stopniu podporucznika otrzymał w 1922 przydział do 5 Pułku Strzelców Konnych.

W 1923 przebywał w Szkole Lotniczej, ale uległ wypadkowi w czasie lotu. W 1924 był słuchaczem Kursu Łączności w Zegrzu, a w 1925 uczył się w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu.

W 1931 został skierowany na 6-miesięczny Kurs Czołgów i Samochodów Pancernych. Po jego ukończeniu został przydzielony do 2 Dyonu Samochodów Pancernych w Żurawicy koło Przemyśla. W 1933 został przeniesiony do 5 Batalionu Czołgów i Samochodów Pancernych w Krakowie.

Awansowany na kapitana Broni Pancерnej w 1935, został przeniesiony do Dowództwa Broni Pancерnej w Warszawie. W 1937 został wysłany na staż do Francji i Włoch. Po powrocie, w 1938, otrzymał stanowisko liniowe w 3 Batalionie Pancernym w Warszawie. W 1939 był na kursie w Rembertowie, przydzielony do Sztabu Dowódcy Broni Pancерnej. W czasie wojny, we wrześniu 1939 roku, wyjechał z nim do Rumunii, gdzie został internowany.

Wiosną 1940 udało mu się uciec z obozu internowanych i przedostać do Francji. Został tam przydzielony do Ośrodka Broni Pancерnej w Vichy. Objął potem dowództwo Kompanii w Szkole Podchorążych Broni Pancерnej w Cazrain (Departament Pas-de-Calais).

W czerwcu 1940 wraz ze Szkołą został przewieziony morzem do Wielkiej Brytanii. Tam pozostał na tym stanowisku w Ośrodku w Crawford do października 1940.

Otrzymał potem przydział do Dywizjonu Rozpoznawczego I Korpusu Polskiego, następnie 1 kwietnia 1941 do 1 Pułku Rozpoznawczego. Przeszedł wkrótce do brytyjskiej Szkoły Taktycznej, po ukończeniu której szkolił kadry oficerów polskich.

W 1943 był wykładowcą w Wyższej Szkole Taktyki Broni Pancерnej, awansowany na majora. Pozostawał na tym stanowisku do rozwiązania szkoły 1 marca 1944.

Służbę w Wojsku Polskim zakończył w 1948, w PKPiR jako szef Oddziału Demobilizacyjnego. Awansowany na podpułkownika, pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w kwietniu 1973 roku.

Aczkolwiek ppłk R.J. Gilewski był kawalerzystą tylko przez krótki okres swej kariery wojskowej i właściwie został oficerem sztabowym po 1939, został tu wspomniany ze względu na swoją działalność w okresie międzywojennym.

53. GILEWSKI Włodzimierz, ur. 1893. Wstąpił na ochotnika w 1914 do 2 Pułku Ułanów Legionowych. Dnia 15 lutego 1917, będąc podoficerem, wraz z II Brygadą Legionów przeszedł pod Rarańczę na Ukrainę. Wszedł tam do 5 Pułku Ułanów II Polskiego Korpusu na Wschodzie, w stopniu podporucznika.

Po rozbrojeniu Korpusu został przez austriackie władze wojskowe ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów, a od czerwca 1919 – Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, z okresem przerwy od marca 1919 do 1 maja 1920, gdy był w Szkole Podchorążych Jazdy w Przemyślu.

Awansował na porucznika 1 czerwca 1920, a na rotmistrza 1 lipca 1923. Pozostawał w 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich do listopada 1936, awansowany w 1933 na majora. Dnia 14 listopada 1936 roku został zastępcą dowódcy 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Sprawował tę funkcję do 1938.

Awansowany na podpułkownika, został dowódcą Ośrodka Zapasowego Podolskiej Brygady Kawalerii w Stanisławowie.

Po wybuchu wojny z Niemcami objął obowiązki zastępcy dowódcy Ośrodka Zapasowego Kawalerii „Stanisławów”, sformował 15 września Pułk Marszowy Podolskiej Brygady Kawalerii – 221 Pułk Ułanów – i na jego czele stoczył szereg walk.

W końcu września 1939 przedostał się, z prawie całym Pułkiem, na Węgry. Został tam internowany w obozie w Ipolyverbo. Był tam polskim komendantem obozu. Przewieziony został, tak jak pozostali oficerowie internowani, w 1944 do oflagu na terenie Niemiec. Wyzwolony w 1945, powrócił do Polski.

Zmarł w Warszawie w lutym 1976 roku.

Pułk Włodzimierz Gilewski był autorem popularnej piosenki „Więc pijmy wino, Szwoleżerowie”.

54. GOŁASZEWSKI Stefan Witold, ur. 1894, był, zdaje się, zmobilizowany w 1915 do Kawalerii austriackiej.

W styczniu 1919, w stopniu podporucznika, przeszedł do Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego 15 czerwca 1919 na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. W Pułku odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika, pozostając z nim do 1932. Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1927, a na majora w 1931.

W 1932 przeszedł do Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu, mianowany komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku przez 4 lata. Awansowany 1 stycznia 1936 na podpułkownika, został zastępcą dowódcy 9 Pułku Ułanów Małopolskich.

W 1938 został mianowany dowódcą Ośrodka Zapasowego Kresowej Brygady Kawalerii w Żółkwi. W połowie września 1939 sformułował Pułk Marszowy Kresowej Brygady Kawalerii, wyprowadzając go do walki. Trwała ona niedługo i po rozbiciu Pułku przez przeważające siły wroga ppłk S.W. Gołaszewski dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu w 1944 wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po wojnie.

Zmarł w Penley w kwietniu 1979 roku.

55. GONTA Atanazy, ur. 1895, oficer kontraktowy, Ukrainiec. Był w latach 1918–1920 dowódcą 5 Pułku Kawalerii Ukraińskiej Republiki Ludowej. W 1920 walczył z bolszewikami we współdziałaniu z Wojskami Polskimi. W 1922 został przyjęty do Wojska Polskiego jako oficer kontraktowy, do 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Po klęsce kampanii wrześniowej 1939 przedostał się na Bliski Wschód, do Syrii. Zgłosił się do Samodzielnej Brygady Karpackiej. Ponieważ Naczelne Dowództwo Polskich Sił Zbrojnych nie uznawało kontraktów z okresu międzywojennego, prosił o przyjęcie jako prostego ułana do Pułku Ułanów Karpackich. Odbył w tym Pułku całą kampanię w Egipcie, Libii, następnie we Włoszech, w stopniu podporucznika.

Po wojnie wyjechał do Wielkiej Brytanii. W latach pięćdziesiątych Prezydent RP przywrócił mu rangę podpułkownika.

Zmarł w Londynie w listopadzie 1980 roku.

Aczkolwiek oficer kontraktowy, przez swoją lojalność w stosunku do kraju, który udzielił mu gościny, i stosunek do Wojska, w którym służył wiernie, zasługuje na umieszczenie między oficerami polskimi.

56. GRABOWSKI Eugeniusz Anastazy, ur. 1876. Nie dało się znaleźć danych, w której z armii zaborczych był oficerem Kawalerii, kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, ani też, w którym z Pułków odbył kampanie 1918–1920.

Wiadomo tylko, że 1 stycznia 1925, w stopniu podpułkownika, wszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich jako zastępca dowódcy Pułku. Pozostawał na tym stano-

wisku do 1 stycznia 1927. Przeszedł z tym dniem w stan spoczynku. Jako emerytowany oficer w 1928 zamieszkiwał w Bydgoszczy.

Zmarł w Wałbrzychu 3 marca 1952 roku.

57. Dyplomowany GRUSZECKI Emil, ur. 1897. Zgłosił się w grudniu 1918 do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Legionowych (1 Pułk Szwoleżerów).

W 1919 skierowany został do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, zapewne w Przemyślu. W maju 1920 powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, a na początku lipca 1920, w stopniu podporucznika, przeszedł do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów. Odbył w nim końcową fazę kampanii 1920 roku.

Awansował na porucznika w 1921, a na rotmistrza 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego dnia 1 stycznia 1927. Od 1927 do 1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Po jej ukończeniu powrócił do Pułku.

Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1932, był do 1938 kwatermistrzem Pułku. Podpułkownik dyplomowany w 1938 został na przełomie lat 1938 i 1939 odkomenderowany do Armii „Karpaty” na szefa I Oddziału.

W drugiej połowie września 1939 wraz z dowództwem Armii „Karpaty” przeszedł do Rumunii, gdzie został internowany. Udało mu się wydostać z obozu internowanych i przedostać do Francji, następnie Wielkiej Brytanii. Od 1 kwietnia 1941 do kwietnia 1942 był dowódcą, najpierw Dywizjonu, potem Pułku Rozpoznawczego I Polskiego Korpusu w Szkocji. Przeszedł następnie do Sztabu Warszawskiej Dywizji Czołgów. W niej wziął udział w kampanii we Włoszech.

Dnia 5 lipca 1944 zginął w boju pod Loreto.

58. Dyplomowany GRZEGŹUŁKO Tadeusz, ur. 1899. Zgłosił się wiosną 1919 na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Skierowany został do Szkoły Podchorążych Jazdy, zdaje się, w Przemyślu. Powrócił do Pułku w maju 1920, biorąc udział w końcowej fazie kampanii 1920 roku.

Otrzymał awans na porucznika 1 sierpnia 1921, na rotmistrza w 1928. W latach 1932–1934 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII).

Awansowany na majora dyplomowanego w 1935, był kwatermistrzem 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego. W 1938, po awansie na podpułkownika dyplomowanego, przeszedł do Sztabu Wielkopolskiej Brygady Kawalerii. W nim odbył kampanię wrześniową 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Dalszych jego losów nie dało się ustalić.

59. Dyplomowany GUZOWSKI Stanisław Feliks Waclaw, ur. 1896. Wszedł jako ochotnik – ułan, w 1918, do Konnego Oddziału „Samoobrony Ziemi Grodzieńskiej” por. St. Czuczelowicza. Walczył w nim na froncie białoruskim do lipca 1919, po czym został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, zdaje się, w Przemyślu.

W maju 1920 powrócił do Oddziału, który przekształcił się w III Dywizjon 3 Pułku Strzelców Konnych, aby w składzie Wojsk Litwy Środkowej stać się 1 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich, a następnie 23 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich. Awansował w nim na podporucznika, porucznika, a 15 sierpnia 1924 na rotmistrza.

W 1927 został skierowany na instruktora do Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. W latach 1931–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII).

W 1935/1936 rtm. dyplomowany St.F.W. Guzowski był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Równe”, przemianowanej na Wołyńską Brygadę Kawalerii.

W 1936 awansował na majora dyplomowanego i został zastępcą dowódcy 10 Pułku Strzelców Konnych. Pełnił tę funkcję do sierpnia 1939, po czym, awansowany na podpułkownika dyplomowanego, został przeniesiony do Sztabu Armii „Kraków”. W nim odbył kampanię wrześniową 1939, dostając się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagi jesienią 1944, wyjechał do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu wojny wyemigrował do Nowej Zelandii.

Zmarł tam w sierpniu 1972 roku.

60. HRAKAŁŁO-HORAWSKI Kazimierz, ur. 1887, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W grudniu 1917 przeszedł, w stopniu porucznika, do Polskiej Kawalerii Dywizjonu II Polskiego Korpusu na Wschodzie, przemianowanego następnie na 5 Pułk Ułanów.

Po rozbrojeniu II Korpusu przedostał się przez Murmań do Francji, gdzie wstąpił do Armii gen. Hallera, do jednego z Pułków Szwoleżerów. Wraz z Pułkiem przybył do Polski w maju 1919. Kampanie wojenne 1918–1920 odbył w stopniu rotmistrza, dowodząc, zdaje się, III Dywizjonem 4 Pułku Strzelców Konnych.

Awansowany na majora, dnia 15 listopada 1920 został mianowany dowódcą 13 Pułku Ułanów Wileńskich, w Wojskach Litwy Środkowej. Dowodził Pułkiem do dnia integracji z Wojskami Polskimi, 18 kwietnia 1922.

Przeszedł następnie do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Awansowany na podpułkownika został inspektorem rejonowym koni w Łucku. W 1936 przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939, w związku z wybuchem wojny z hitlerowskimi Niemcami, zgłosił się do służby czynnej. Nie dało się ustalić, jaka funkcja i gdzie została mu zlecona. Uniknął niewoli i przeszedł na Węgry, gdzie został internowany w obozie w Ipolyverbo.

W 1944 został przez niemieckie władze wojskowe wywieziony do oflagi w Luckenwalde koło Berlina. Wyzwolony z niego wiosną 1945 powrócił do Polski.

Zmarł w Lublinie w lutym 1965 roku.

61. Dyplomowany (SG) ILIŃSKI Janusz, ur. 1890, odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. W grudniu 1917 dołączył do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, wchodząc w stopniu porucznika do 3 Pułku Ułanów.

Po rozbrojeniu Korpusu przybył do Królestwa w listopadzie 1918 zgłaszając się do zrekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanię na Połesiu i ofensywę na Mińsk, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919.

W 1920 został wysłany do L'Ecole Superieure de Guerre w Paryżu, którą ukończył w 1922. Był jednym z pierwszych oficerów polskich, a pierwszym kawalerzystą, który odbył tu studia. Po powrocie do Pułku został dnia 15 sierpnia 1924 awansowany na majora SG (dyplomowanego).

W 1927 wysłany został do Francji na attaché wojskowego. Powrócił w 1931 roku, po czym na własną prośbę został przeniesiony do rezerwy.

Wybuch II wojny światowej zastał go we Francji. Jesienią 1939 zgłosił się do Polskich Sił Zbrojnych, przydzielony do Naczelnego Dowództwa. W czerwcu 1940 wyjechał do Wielkiej Brytanii. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, spędził tam cały okres wojny. Po jej zakończeniu wyjechał do Francji.

Zmarł w Paryżu w czerwcu 1961 roku.

62. IWANOWSKI Antoni, ur. 1889. Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do początków jego kariery wojskowej, zapewne w Kawalerii rosyjskiej. Musiał w niej uzyskać rangę podrotmistrza, skoro w Wojsku Polskim został awansowany na majora dnia 1 czerwca 1919. Nie dało się odnaleźć danych, w którym Pułku Kawalerii polskiej odbył kampanie wojenne 1918–1920.

Od 1922 do 1925, w stopniu majora, był zastępcą dowódcy 27 Pułku Ułanów. Awansowany na podpułkownika w 1926, od tegoż roku do końca 1927 był zastępcą dowódcy 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

Przeszedł potem na inspektora rejonowego koni w Inowrocławiu. Zdaje się, w 1936, przeszedł w stan spoczynku. Nie wydaje się, aby został powołany do służby czynnej we wrześniu 1939. Również nie dało się odnaleźć żadnych danych odnośnie do jego działalności i losów w czasie okupacji niemieckiej.

Po wojnie pozostał w Polsce i zmarł w Warszawie w kwietniu 1965 roku.

63. JABŁOŃSKI „ZDZISŁAW” Antoni, ur. 1894 we Lwowie, będąc tam na studiach, był w 1914 w Strzelcu. Dnia 6 sierpnia 1914, pod Baranowem, dołączył do patrolu Beliny, stając się jego „siódmym ułanem”.

W Pułku Ułanów Legionowych Beliny odbył całą kampanię lat 1914–1917, awansując stopniowo z podoficera na podporucznika i porucznika. Po „kryzysie przysięgowym” był internowany w Beniaminowie. Zwolniony z obozu we wrześniu 1918, awansowany na rotmistrza, zaczął zbierać dawnych „Beliniaków” celem zrekonstruowania Pułku.

Dnia 6 listopada 1918 sformował szwadron, a 28 stycznia dywizjon, którym dowodził. Dywizjon wszedł w skład Pułku, który w marcu 1919 otrzymał nazwę 11 Pułku Ułanów Legionowych.

Antoni Jabłoński „Zdzisław” awansował na majora z dniem 1 czerwca 1919. Dnia 28 lipca 1920 został dowódcą 11 Pułku Ułanów Legionowych. Dowodził Pułkiem w czasie walk odwetowych na Wołyniu, a następnie pościgowych za uchodzącą armią bolszewicką. W stoczonych pod Nową Sieniawką dnia 12 października walce został bardzo ciężko ranny.

Przewieziony do Lwowa, zmarł w szpitalu wojskowym 22 października 1920 roku. Pośmiertnie został awansowany na podpułkownika.

64. JAMPOLSKI Jerzy Maksymilian, ur. 1879. Przeszedł do Wojska Polskiego, w listopadzie 1918, z Kawalerii austriackiej, w stopniu porucznika. Nie dało się ustalić, czy był tam oficerem zawodowym, czy też rezerwy, ani w którym pułku służył.

Był początkowo w 7 Pułku Ułanów Lubelskich, po czym przeszedł do 9 Pułku Ułanów Małopolskich. Awansował na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. W Pułku tym odbył kampanię antyukraińską 1919 i większą część antybolszewickiej 1920.

Od 20 maja 1919 do końca czerwca 1920 był zastępcą dowódcy 9 Pułku Ułanów Małopolskich. W lipcu 1920, w związku z formowaniem 108 Pułku Ułanów, wziął udział w jego organizowaniu, obejmując początkowo dowództwo Dywizjonu, a następnie zostając, od początku września 1920, zastępcą dowódcy Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do stycznia 1921. W tym czasie Pułk otrzymał nazwę 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego.

Rtm. J.M. Jampolski otrzymał awans na majora i przeszedł do DOK Nr V w Krakowie. W 1924, awansowany na podpułkownika, przeszedł do rezerwy. Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 zgłosił się do służby jako podpułkownik pospolitego ruszenia. Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do Noworylska, przebywał w więzieniu do sierpnia 1941. Zwolniony, dotarł do Buzułuk, do formującej się Armii Polskiej.

Tam zmarł w lutym 1942 roku.

65. JANOWICZ-CZAIŃSKI Aleksander (Iskander), ur. 1870, Tatar – muzułmanin, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w końcu 1918, w stopniu rotmistrza (majora). Współdziałał w sformowaniu Pułku Tatarskiej Jazdy, od stycznia do kwietnia 1919, werbując Tatarów na Podlasiu, Wileńszczyźnie i Mińszczyźnie.

Był w Dowództwie Dywizji Litewsko-Białoruskiej. Awansowany na podpułkownika z dniem 1 czerwca 1919, przeszedł w stan spoczynku w latach dwudziestych.

66. JASIEWICZ Eugeniusz Józef, ur. 1892, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W grudniu 1917 dołączył, w stopniu porucznika, do formującego się na Wołyniu, w Antoninach koło Szepietówki, 2 Pułku Ułanów. Wraz z Pułkiem przeszedł na Białoruś, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu Korpusu przez Niemców został ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 wziął udział w rekonstruowaniu 2 Pułku Ułanów. Wziął w nim udział w kampaniach wojennych 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919. Od 18 sierpnia 1920 do marca 1921 był zastępcą dowódcy Pułku, który od grudnia 1920 nosił nazwę 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Awansował w nim na majora w 1924, podpułkownika 1 stycznia 1927.

W roku 1927 został zastępcą dowódcy 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Pełnił tę funkcję do 1930, po czym, w styczniu 1930, został zastępcą dowódcy 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. W 1936 objął dowództwo tegoż Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do 1938.

W czasie kampanii wrześniowej był prawdopodobnie w Dowództwie jednej z Armii, ale nie dało się ustalić, której. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu jesienią 1944 wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Penley, w Anglii, w 1975 roku.

67. Dyplomowany JASTRZĘBSKI Jan Kazimierz, ur. 1899. Wstąpił na ochotnika w 1919 do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich i odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, najpierw jako szwoleżer, potem podoficer.

W 1921 ukończył Szkołę Podchorążych Jazdy, po czym powrócił do Pułku. Awansował w 1921 na podporucznika, w 1925 na porucznika, a w 1930 na rotmistrza.

Od 1931 do 1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). Powrócił do Pułku, pozostając w nim do 1936.

Awansowany na majora dyplomowanego, przeszedł do 1 Pułku Strzelców Konnych na kwatrmistrza. W połowie 1936, jako major dyplomowany 1 Pułku Strzelców Konnych, został szefem I Oddziału Armii „Pomorze”, awansowany na podpułkownika dyplomowanego.

Dostał się do niewoli niemieckiej. Po zwolnieniu z oflagu wiosną 1945 powrócił do Polski.

Zmarł w Polsce w 1971 roku.

68. JEŁOWICKI-BOŻENIEC względnie **BOŻENIEC-JEŁOWICKI** Tomasz, ur. 1892. Odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej, po czym przeszedł do 1 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Nie dało się znaleźć żadnych danych dotyczących jego kariery wojskowej, prócz wzmianki „oficer 1 Pułku Ułanów Krechowickich, uczestnik obu wojen”. Nie znaj-

duje się go między dowódcami ani zastępcami dowódców żadnego z Pułków Kawalerii.

Był prawdopodobnie w niewoli niemieckiej i po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Francji.

Zmarł w Paryżu w styczniu 1967 roku.

69. JEZIERSKI Tadeusz Józef, ur. 1895. Wstąpił na ochotnika, latem 1915, do Dywizjonu Jazdy Legionu Pułaskiego, jako prosty ułan. W 1917, jako podoficer, był w tzw. Polskim Pułku Ułanów, następnie w 1 Pułku Ułanów Krechowickich, w I Polskim Korpusie na Wschodzie. Powrócił do Pułku po jego zrekonstruowaniu w Polsce w listopadzie 1918.

Ukończył prawdopodobnie którąś ze Szkół Podchorążych Jazdy. Awansował w 1 Pułku Ułanów Krechowickich na podporucznika, porucznika, rotmistrza, a w dniu 1 stycznia 1928 na majora.

Przeszedł w 1928, jako major 1 Pułku Ułanów Krechowickich, do Biura Organizacji Ogólnej Ministerstwa Spraw Wojskowych. Nie dało się odnaleźć danych, przez jaki okres był w Ministerstwie Spraw Wojskowych, czy przeszedł następnie do któregoś z Pułków i jakie funkcje pełnił w czasie kampanii wrześniowej 1939. Również brak danych, czy dostał się do niewoli niemieckiej.

Wiadomo jest jedynie, że wyemigrował do Kanady i zmarł w Vancouver w czerwcu 1962 roku.

70. KACZYŃSKI Jarosław Michał, ur. 1896. Zgłosił się na ochotnika, w grudniu 1918, do formującego się 10 Pułku Ułanów. Odbił w nim część kampanii 1919, po czym został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, zdaje się, w Starej Wsi.

Powrócił na front, do Pułku, w czerwcu 1920. Odbił w nim ostatnie etapy kampanii antybolszewickiej, awansowany na podporucznika, następnie porucznika.

W grudniu 1920, w składzie 10 Pułku Ułanów Litewskich, wszedł do Wojsk Litwy Środkowej. Pozostawał w Pułku po jego reintegracji do Wojska Polskiego.

Awansował na rotmistrza w 1924, na majora 1 stycznia 1928. W 1930 został kwartmistrzem Pułku.

Awansowany na podpułkownika w 1934 przeszedł do 24 Pułku Ułanów, na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku.

W lipcu 1939 został dowódcą Ośrodka Zapasowego X Brygady Kawalerii w Żółtkwi. W czasie kampanii wrześniowej 1939 został wzięty do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu w 1945 powrócił na tereny Polski.

Zmarł w Rzeszowie w kwietniu 1963 roku.

71. KALWAS Wilhelm, ur. 1896, był przypuszczalnie zmobilizowany w 1917 do Kawalerii austriackiej, w której uzyskał rangę podporucznika.

Przeszedł do Wojska Polskiego w 1918. Nie dało się odnaleźć danych, w którym Pułku Jazdy odbył kampanie wojenne 1918–1920. Przeszedł, zdaje się, w grudniu 1920, do 22 Pułku Ułanów Podkarpackich, w stopniu porucznika. Awansował w nim na rotmistrza 1 stycznia 1928. Pozostawał w Pułku do 1936, po czym, awansowany na majora, przeszedł do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich, na kwatermistrza, a od maja 1939 na zastępcę dowódcy Pułku. W nim wziął udział w kampanii wrzesniowej 1939. Został ranny w walce koło Włocławka. Podczas okupacji niemieckiej należał do Armii Krajowej. Po zakończeniu wojny pozostał w Polsce.

Zmarł w Warszawie 1 lutego 1978 roku.

72. KAŃSKI Jan Witold, ur. 1898. Z początkiem 1919 roku zgłosił się do Wojska Polskiego. Skierowany został do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Po jej ukończeniu, w maju 1920, w stopniu podporucznika, wszedł do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich.

W lipcu 1920 przeszedł do 214 Ochotniczego Pułku Ułanów, awansowany na porucznika, ze starszeństwem od 1 czerwca 1920. W Pułku tym odbył końcową fazę kampanii anty bolszewickiej.

W grudniu 1920 roku Pułk został przemianowany na 24 Pułk Ułanów. J.W. Kański pozostał w Pułku, zdaje się, przez cały okres międzywojenny, awansowany na rotmistrza w 1928, z pięcioletnią przerwą w latach 1929–1934, kiedy był w kawalerii KOP, dowodząc szwadronem.

W 1938 otrzymał w 24 Pułku Ułanów awans na majora i został kwatermistrzem Pułku. Wziął w nim udział w kampanii wrzesniowej 1939. Uniknął niewoli i wraz z gros Pułku przedostał się na Węgry, gdzie został internowany.

Wydostał się z obozu internowanych i wyjechał do Francji, gdzie wszedł do rekonstruowanej 10 Brygady Kawalerii Pancernej. Po kapitulacji Francji został przewieziony do Wielkiej Brytanii.

W listopadzie 1942 został zastępcą dowódcy 24 Pancernego Pułku Ułanów. Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1943. W listopadzie 1943 został dowódcą Pułku. Na jego czele wylądował 30 lipca 1944 w Normandii.

Dowodząc w bitwie pod Bayeux został ciężko ranny i zmarł z ran w szpitalu polowym w połowie sierpnia 1943 roku.

73. KAPUŚCIŃSKI Janusz, ur. 1898. Zgłosił się w styczniu 1919 na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Skierowany, zdaje się, do Poznańskiej Szkoły Oficerów Jazdy, w styczniu 1920 powrócił do Pułku, przemianowanego na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, wchodząc w randze podporucznika do 2 szwadronu. Odbył w Pułku kampanię wojenną 1920, awansowany na porucznika 1 stycznia 1921. Pozostawał w Pułku do 1934, awansowany na rotmistrza i dowódcę szwadronu 1 stycznia 1928.

Dobry jeździec sportowy, wziął udział w licznych konkursach hippicznych. W latach 1929 i 1930, w międzybrygadowych zawodach Militari, był w ekipie swojego Pułku, która zespołowo zdobyła mistrzostwo Armii.

W 1934, pozostając w ewidencji Pułku, został skierowany do Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu, gdzie prowadził wykłady z Jazdy Konnej i był kierownikiem Kursu Instruktorów Jazdy.

Awansował na majora w 1937. Wiosną 1939 powrócił do 15 Pułku Ułanów Poznańskich, zostając kwatermistrzem. W Pułku odbył kampanię wrześniową 1939.

Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Włoch, gdzie w sierpniu 1945, awansowany na podpułkownika, został zastępcą dowódcy Pułku Ułanów Karpackich. Pełnił tę funkcję do rozwiązania Pułku w Wielkiej Brytanii, w czerwcu 1947.

Pozostał potem w Anglii i tam zmarł, prawdopodobnie na początku lat siedemdziesiątych XX wieku.

74. Dyplomowany KASPERSKI Włodzimierz, ur. 1894, był zapewne zmobilizowany w 1915 do Kawalerii rosyjskiej. Prawdopodobnie na przełomie lat 1917 i 1918 wstąpił do jednego z Polskich Korpusów na Wschodzie, ale brak jest ściślejszych danych, także odnośnie do jego udziału w kampaniach wojennych 1918–1920. Dało się tylko ustalić, że 1 lipca 1923 awansował na rotmistrza w 3 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał w tym Pułku do końca 1927, po czym w latach 1928–1930 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX).

W 1932, jako rotmistrz dyplomowany, został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Poznań”. Awansowany w 1933 na majora dyplomowanego, pozostawał na tym stanowisku do 1934.

Nie dało się ustalić przebiegu jego służby wojskowej w okresie 1935 – październik 1939. Był zapewne w GISZ, Departamencie Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych lub Sztapie którejś z Dywizji Piechoty.

Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1938 lub 1939.

Kampanię wrześniową 1939 odbył najprawdopodobniej w Sztapie Naczelnym Dowództwa Wojska Polskiego. Uniknął niewoli i przedostał się zimą z 1939 na 1940 rok do Francji. Sformował tam Oddział Rozpoznawczy 1 Dywizji Grenadierów Polskich, częściowo konny, obejmując jego dowództwo w walkach we Francji.

Po kapitulacji Francji, w czerwcu 1940 wraz z Oddziałem Rozpoznawczym 1 (OR 1) został przewieziony do Wielkiej Brytanii. Dowodził Oddziałem, który nieoficjalnie nosił nazwę „im. 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego”, do jego rozwiązania w lipcu 1945.

Pozostał po wojnie w Anglii i tam zmarł w latach sześćdziesiątych.

75. KOPEĆ Feliks, ur. 1894. W 1915 został zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917, w stopniu korneta, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich.

Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa i w listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbił w tym Pułku kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostawał w nim do 1928, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1923, po czym przeszedł do 27 Pułku Ułanów.

W 1930, awansowany na majora, otrzymał przeniesienie do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, początkowo na kwatermistrza, od 1934 na zastępcę dowódcy Pułku. Pozostawał w nim do końca kwietnia 1938, po czym awansowany na podpułkownika, przeszedł do kawalerii KOP, na stanowisko dowódcy Północnej Grupy Szwadronów w Wilnie.

W marcu 1939, w związku z zagrożeniem ze strony hitlerowskich Niemiec, ppłk F. Kopeć został dowódcą 1 Pułku Kawalerii KOP, noszącego kryptonim „Feliks”.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 utracił łączność z Pułkiem. Na czele dwóch plutonów dołączył 1 września do Grupy płk. Płonki, przejmując dowództwo 22 Pułku Ułanów Podkarpackich.

Dnia 2 października 1939 dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został, tam lub w Katyniu, zamordowany wiosną 1940 roku.

76. KORCZAK Marian, ur. 1897. Zgłosił się w grudniu 1918, na ochotnika, do formowanego 10 Pułku Ułanów. W 1919 został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, po skończeniu której dołączył w maju 1920, w stopniu podporucznika, do 10 Pułku Ułanów. Odbił w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej, następnie służbę w ramach Wojsk Litwy Środkowej.

Awansował na porucznika w 1921. Pozostawał w 10 Pułku Ułanów Litewskich do 1928, awansowany na rotmistrza 15 lipca 1924, a na majora 1 stycznia 1928. Został z tym dniem przeniesiony do GISZ. Nie udało się ustalić, przez jaki czas tam pozostawał.

W 1938 otrzymał awans na majora i w czerwcu został zastępcą dowódcy 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Sprawował tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 29 września 1939 dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został, tam lub w Katyniu, zamordowany wiosną 1940 roku.

77. KOSSAK Jan, ur. 1886, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w październiku 1918, w randze rotmistrza.

W styczniu 1919 wszedł do 8 Pułku Ułanów im. Księcia J. Poniatowskiego. W jego składzie odbył kampanię wojenną 1919 i część 1920. Do końca 1920 dowodził szwadronem zapasowym Pułku, formując kadrę oficerską, awansowany na majora.

W 1921 przeszedł do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, zostając kierownikiem Kursu Dowódców Szwadronów.

Awansowany na podpułkownika 15 sierpnia 1924, był instruktorem Oficerskich Kursów Instruktorów Jazdy w Centralnej Szkole Kawalerii. Pełnił tę funkcję w latach szkolnych 1923–1924 i 1924–1925. W następnych promocjach, 1925–1926 i 1926–1927, był szefem Ekwitacji i instruktorem na tych Kursach.

Pozostawał stale w ewidencji 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W 1928 przeszedł do Komisji Remontowej Nr 3. W 1934 lub 1935 przeszedł w stan spoczynku.

Nie wydaje się, aby został powołany do służby czynnej we wrześniu 1939. Prawdopodobnie okres okupacji niemieckiej przeżył w Krakowie i zmarł w latach sześćdziesiątych.

78. Dyplomowany KOSTKIEWICZ Stanisław, ur. 1897. Zgłosił się do Wojska Polskiego zimą z 1918 na 1919 rok. W marcu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu, którą ukończył 1 maja 1920.

W stopniu podporucznika dostał przydział do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. W Pułku tym odbył ostatni etap kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika 1 września 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1926.

Od 1927 do 1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Powrócił do Pułku, awansowany na rotmistrza dyplomowanego w 1930.

W 1932 został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Rzeszów”. Brak jest danych odnośnie do jego funkcji w latach 1933–1938.

Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1938 został, zdaje się, kwatermistrzem 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich i był nim w kampanii wrześniowej 1939. Uniknął niewoli niemieckiej oraz sowieckiej i przedostał się do Francji, potem do Wielkiej Brytanii.

Dnia 1 kwietnia 1941, w Szkocji, został dowódcą szwadronu 1 Pułku Rozpoznawczego 1 Dywizji Pancерnej. W tymże roku awansował na podpułkownika dyplomowanego. Był potem, zdaje się, w Sztabie tej Dywizji.

Po wojnie wyjechał do Republiki Południowej Afryki i tam zmarł na początku lat siedemdziesiątych.

79. KOTARSKI Władysław, ur. 1895. W 1915 wstąpił na ochotnika do 2 Pułku Ułanów Legionowych. Po rozwiązaniu Pułku w lutym 1918 został internowany w Huszt, na Węgrzech. Zwolniony w październiku 1918, zgłosił się w stopniu podporucznika do formującego się Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego w czerwcu 1919 na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku do 1929, awansowany na rotmistrza 1 sierpnia 1924.

W 1929 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, do Szkoły Podchorążych Kawalerii, zostając dowódcą Szwadronu Szkolnego. Pozostawał w Centrum Wyszkozenia Kawalerii do końca 1933, awansowany na majora dnia 1 stycznia 1932. Odnośnie do pełnionych przez niego funkcji w okresie 1933–1935, brak danych.

W 1935 przeszedł do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. Edmunda Różyckiego, na kwatermistrza. W dniu 1 stycznia 1938 otrzymał awans na podpułkownika i został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939, do dnia 30 września.

Uniknął niewoli sowieckiej i przedostał się do Lwowa, gdyż zamierzał przez Rumunię dotrzeć do Francji. Został jednak przez NKWD aresztowany, osadzony w więzieniu „Brygidki” i tam zamordowany wiosną 1940 roku.

80. KOZAKIEWICZ-KOLUMNA względnie KOLUMNA-KOZAKIEWICZ Roman, ur. 1886 w Niemirowie na Podolu, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914.

Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do II lub III Polskiego Korpusu na Wschodzie, w randze porucznika. W końcu 1918 lub na początku 1919 roku znalazł się w Królestwie i zgłosił do Wojska Polskiego.

Nie dało się ustalić, w którym z Pułków Jazdy odbył kampanie wojenne 1919–1920. Wiadome jest tylko, że został awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

W październiku 1921 wszedł do przeorganizowanego 2 Pułku Strzelców Konnych. W 1928, w Pułku tym, otrzymał awans na majora.

Odnośnie do dalszej jego kariery wojskowej brak danych. Zdaje się, że w 1933 lub 1934, awansowany na podpułkownika, przeszedł w stan spoczynku. Nie wydaje się, aby wziął udział w kampanii wrześniowej 1939.

Brak danych, kiedy wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Wiadome jest tylko, że zmarł w Londynie w styczniu 1972 roku.

81. Dyplomowany KOZŁOWSKI Jerzy Stanisław, ur. 1898, na Białorusi. Wstąpił w styczniu 1919 na ochotnika do „Szwadronu rtm. Jaworskiego”, przemianowanego w lutym na Dywizjon Jazdy Kresowej.

W marcu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją 1 maja 1920 w stopniu podporucznika i dołączył do IV Wołyńskiego Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych. W połowie sierpnia 1920, wraz z Dywizjonem, wszedł w skład „Brygady Jazdy Ochotniczej” mjr. F. Jaworskiego.

Dnia 23 września 1920, w związku z reorganizacją Pułków Brygady Ochotniczej Jazdy, przeszedł do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. W Pułku tym pozostawał do końca 1928, awansowany na porucznika 1 lutego 1921, na rotmistrza 1 stycznia 1928.

W 1929 został pełniącym obowiązki szefa Sztabu V Samodzielnej Brygady Kawalerii w Krakowie, pozostając nadal w ewidencji Pułku.

Od 1931 do 1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). Nie udało się znaleźć danych odnośnie do jego dalszej kariery wojskowej. Został majorem dyplomowanym, zdaje się, w 1938, ale brak danych, w którym pułku względnie sztabie odbył kampanię wrześniową. Nie wiadomo także, czy był w niewoli niemieckiej. Wziął w każdym razie udział w walkach na Zachodzie, uzyskując awans na podpułkownika.

Po wojnie pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w lutym 1975 roku.

82. Dyplomowany KROGULSKI Stanisław, ur. 1893, był przypuszczalnie w 1914 zmobilizowany do Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego.

Przeszedł na przełomie lat 1918 i 1919, w stopniu porucznika, do Wojska Polskiego, prawdopodobnie do ówczesnego 3 Pułku Ułanów Wielkopolskich, od lutego 1920 roku – 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansował na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. W Pułku tym wziął udział w kampaniach wojennych 1919 i części 1920 roku.

W połowie września 1920 przeszedł do nowo sformowanego 215 Ochotniczego Pułku Ułanów. W Pułku tym, przemianowanym w styczniu 1921 roku na 26 Pułk Ułanów Wielkopolskich, pozostawał do końca 1927. W latach 1923–1925 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IV), po czym, awansowany na majora dyplomowanego, został zastępcą dowódcy Pułku.

W 1928 przeszedł do dyspozycji Ministra Skarbu, pozostając nadal w ewidencji Pułku. W 1932 został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Równie”. Od 1934 do września 1935 był zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich. Przeszedł następnie do DOK Grodno, na szefa II Oddziału. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1936. W kampanii wrześniowej 1939 pozostawał w DOK.

Wzięty do niewoli sowieckiej, został wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku i zamordowany, tam lub w Katyniu, wiosną 1940 roku.

83. KRYCZYŃSKI Zenon, ur. 1880, polski Tatar – muzułmanin. Był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego, w randze majora, na przełomie lat 1918 i 1919. Brak jest danych, w których z Pułków Jazdy odbył kampanię 1919.

W lutym 1920 przeszedł do Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza, na zastępcę dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do połowy marca, po czym został dowódcą.

Dnia 27 maja przeszedł do Dowództwa VII Brygady Jazdy. Brak jest danych odnośnie do jego funkcji w dalszej fazie kampanii antybolszewickiej, jak również po jej zakończeniu. Awansował na podpułkownika, zdaje się, 1 stycznia 1921.

Przeszedł w stan spoczynku w 1927. Przebywał w Wilnie. Zmarł 7 kwietnia 1956 r. Pochowany na Muzułmańskim Cmentarzu Tatarskim w Warszawie.

84. KRZECZKOWSKI Jerzy, ur. 1897, był junkrem w Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918, w randze korneta, przeszedł do III Polskiego Korpusu na Wschodzie, do Pułku, który nosił kolejno nazwy: 2 Pułku Strzelców Konnych, 5 Pułku Ułanów i 7 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa.

W lutym 1919 wszedł, w stopniu podporucznika, do Dywizjonu noszącego nazwę „Kadry 12 Pułku Ułanów”, biorąc w jego szeregach udział w walkach na froncie ukraińskim.

W połowie września 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły w Przemyślu. Ukończył ją 30 kwietnia 1920, po czym dołączył do Pułku, biorąc udział w kampanii antybolszewickiej.

Awansował na porucznika, dowodząc szwadronem. Został następnie adiutantem Pułku. Pozostawał w 12 Pułku Ułanów Podolskich przez cały okres międzywojenny.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1927, na majora 1 stycznia 1936.

W 1937 został adiutantem Marszałka E. Śmigłego-Rydza. Pełnił tę funkcję również w czasie kampanii wrześniowej 1939 i wraz z nim został internowany w Rumunii, w Czajova, następnie w Dragostarela. Ułatwił Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi ucieczkę do Polski.

Aresztowany przez wojskowe władze rumuńskie miał być wydany Niemcom. Uciekł z więzienia i przez Bułgarię oraz Turcję przedostał się do Syrii. Tam zgłosił się do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, w której został dowódcą Kompanii Legii Oficerskiej.

Awansowany w 1943 na podpułkownika, w 1944 został oficerem łączności do dowódcy 2 Polskiego Korpusu we Włoszech, gen. Wł. Andersa. Po zakończeniu działań wojennych wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Stirling, w Szwecji, w styczniu 1970 roku.

85. KRZECZUNOWICZ Kornel, doktor praw, ur. około 1890, w rodzinie polskich Ormian. Odbił służbę wojskową w Kawalerii austriackiej. Zrobił studia prawnicze, zdaje się, na Uniwersytecie Lwowskim, uzyskując doktorat.

Zmobilizowany w czasie I wojny światowej, był w 1917 podporucznikiem rezerwy 1 Pułku Ułanów austriackich. Wraz z Pułkiem był na Ukrainie, gdy państwa centralne podpisały trakt brzeski, w lutym 1918. Przeszedł do Wojska Polskiego z Pułkiem, który przyjął nazwę 1 Pułku Ułanów Ziemi Krakowskiej, w połowie listopada 1918 i został oficerem Wojska Polskiego, w stopniu porucznika. Dnia 14 stycznia 1919 roku Pułk otrzymał Nr 8, a 19 kwietnia zostało mu przyznane szefostwo honorowe Księcia Józefa Poniatowskiego.

Dr K. Krzeczunowicz przez całe życie był związany z 8 Pułkiem Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W jego szeregach odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1920. W końcu sierpnia i na początku września 1920

pełnił obowiązki dowódcy Pułku, dowodząc 31 sierpnia brawurową szarżą pod Komarowem.

Pozostawał w Pułku przez parę lat po zakończeniu kampanii antybolszewickiej, awansowany na majora prawdopodobnie w końcu lat dwudziestych. Przeszedł następnie do rezerwy.

Brak jest danych, czy wziął w Pułku udział w kampanii wrześniowej 1939. W każdym razie nie dostał się do niewoli ani niemieckiej, ani sowieckiej. Udało mu się zimą 1939/1940 roku przedostać do Francji, a w czerwcu 1940 do Wielkiej Brytanii. Wszedł tam do Wojska Polskiego.

Po zakończeniu wojny pozostał w Anglii, awansowany na podpułkownika 3 maja 1945. Był bardzo aktywny w Kole 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego.

Napisał dwie książki: *Ułani Księcia Józefa* i *Ostatnia kampania konna* oraz szereg artykułów w „Przeglądzie Kawalerii i Broni Pancerniej”.

Zmarł w Londynie, prawdopodobnie w 1973 roku.

86. KUCZEK Andrzej, ur. 1893. W 1914 powołany do służby wojskowej w Kawalerii austriackiej, otrzymał zezwolenie na przejście do 2 Pułku Ułanów Legionowych. W Pułku tym walczył na froncie rosyjskim, awansowany stopniowo na chorążego, następnie podporucznika. Po rozwiązaniu Pułku był internowany w Huszt, na Węgrzech.

Zwolniony z obozu w październiku 1918, zgłosił się do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych, przyjęty w randze porucznika. W Pułku tym, który 15 czerwca 1919 otrzymał nazwę 9 Pułku Ułanów Małopolskich, odbył kampanię na froncie ukraińskim, a od 8 sierpnia 1919 i przez cały rok 1920 na froncie antybolszewickim.

Awansował na rotmistrza 1 lipca 1920. Pozostawał w 9 Pułku Ułanów Małopolskich do 1930. Awansowany na majora dnia 1 stycznia 1927, został kwatermistrzem Pułku. Od 1930 do 1931 był inspektorem regionalnym Kawalerii KOP w Łucku, pozostając stale w ewidencji Pułku.

W 1932 powrócił do 9 Pułku Ułanów Małopolskich, zostając zastępcą dowódcy Pułku.

W styczniu 1935 został skierowany do Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu na IX Kurs dla Oficerów Sztabu.

Awansował na podpułkownika z dniem 1 stycznia 1936.

W kwietniu 1936 został dowódcą 12 Pułku Ułanów Podolskich.

Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939. Po rozproszeniu Pułku w czasie walk odwetowych dnia 15 września dołączył z kilkoma plutonami do Grupy płk. Wł. Płonki, staczając dalsze walki.

Dnia 2 października, pod Biłgorajem, dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku Po rozpoczęciu likwidacji obozu przez NKWD zamordowany w kwietniu 1940 w Charkowie.

87. KUŁAGOWSKI Konstanty, ur. 1898. Jako młody chłopiec zgłosił się na ochotnika do I Brygady Legionów, służąc w piechocie. W listopadzie 1918 zgłosił się ponownie do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Ułanów Lubelskich.

Skierowany we wrześniu 1919 do Szkoły Podchorążych Jazdy, zdaje się, w Starej Wsi, w maju 1920, w stopniu podporucznika, dołączył do Pułku. Odbył w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika dnia 1 października 1920.

Pozostawał w 7 Pułku Ułanów Lubelskich do końca 1927, po czym przeszedł, pozostając w ewidencji Pułku, do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, do Szkoły Podchorążych Kawalerii, na instruktora Wyszkozenia Strzeleckiego i Nauki o Broni. Awansował tam na rotmistrza w 1928 roku.

W 1933 został skierowany do KOP, na dowódcę jednego ze szwadronów, gdzie pozostawał do 1938. Awansowany na majora, przeszedł, zdaje się, przeszkolenie w Broni Pancernej.

W połowie 1939 wrócił do Warszawskiej Brygady Pancerno-Motorowej, jako dowódca Dywizjonu Rozpoznawczego. Dowodził nim do dnia 20 września, do rozwiązania Brygady pod Tomaszowem Lubelskim.

Wzięty do niewoli niemieckiej lub sowieckiej, przedostał się do Warszawy. W czasie okupacji niemieckiej był czynny najpierw w ZWZ, potem w AK. Awansowany przez Dowództwo AK na podpułkownika, wziął udział w szeregu akcji bojowych oraz w powstaniu warszawskim.

Po upadku powstania został wzięty do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu powrócił do Polski.

Zmarł w Łodzi w czerwcu 1977 roku.

88. KURNATOWSKI Tadeusz, ur. 1887, był niewątpliwie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Na przełomie roku 1918 i 1919 wszedł w randze rotmistrza do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W jego składzie odbył kampanie wojenne 1919–1920 i pozostawał przez pierwsze lata powojenne.

Dnia 1 stycznia 1927, awansowany na majora, przeszedł do 5 Pułku Strzelców Konnych, na kwaterymistrza. Od 1932 do 1935 był zastępcą dowódcy Pułku, awansowany na podpułkownika.

Dnia 1 stycznia 1936 został dowódcą 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał na tym stanowisku do 1938. Przeszedł potem, zdaje się, w stan spoczynku, ale we wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej, obejmując w końcowym etapie kampanii dowództwo Pułku Marszowego Podolskiej Brygady Kawalerii.

W okresie mobilizacji został dowódcą Ośrodka Zapasowego Kawalerii „Stanisławów”. Po wybuchu II wojny światowej i kampanii wrześniowej był internowany na Węgrzech, gdzie zmarł w 1940 roku.

Po 60 latach został ekshumowany i pochowany na cmentarzu parafialnym w Śremie.

89. KWIATKOWSKI Zdzisław Karol, ur. 1890, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914 roku. Brak jest danych, czy na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie.

Przedostał się jesienią 1918 do Królestwa i w styczniu 1919 roku zgłosił, w randze porucznika, do nowo sformowanego 10 Pułku Ułanów. W jego składzie odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. Wraz z Pułkiem, który przyjął nazwę 10 Pułku Ułanów Litewskich, był od połowy grudnia 1920 do 18 kwietnia 1922 w służbie Wojsk Litwy Środkowej. Pozostawał w Pułku do końca 1929 roku, awansowany na majora 15 sierpnia 1924 i będąc kwatermistrzem od 1925.

Dnia 1 stycznia 1930 został awansowany na podpułkownika i mianowany dowódcą 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego. Pełnił dowództwo do 1935. Był potem najprawdopodobniej w Dowództwie Suwalskiej Brygady Kawalerii.

W 1939 otrzymał skierowanie do Ośrodka Zapasowego Suwalskiej i Podlaskiej Brygady Kawalerii. Zorganizował tam, z nadwyżek mobilizacyjnych 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego, 103 Pułk Szwoleżerów, obejmując jego dowództwo. Pułk ten, którego nie dało się zaopatrzyć w konie, wziął udział w walkach jako spieszony.

Po boju pod Sopoćkiniami dnia 22 września 1939 zmuszony był przekroczyć granicę Litwy Środkowej. Wszyscy oficerowie zostali internowani.

Czy podpułkownikowi Z.K. Kwiatkowskiemu udało się uniknąć niewoli sowieckiej – brak danych.

Zmarł w 1956 roku.

90. LECHOWSKI Bronisław Kazimierz, ur. 1894. Powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej w 1916, przeszedł w listopadzie 1917, w randze korneta, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Wysłany został 20 listopada 1917, rozkazem dowódcy Korpusu, wraz z grupą oficerów, na Podole, celem werbowania do formowanego 2 Pułku Ułanów oficerów i żołnierzy Polaków. Wszedł do tego Pułku.

Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu został ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów.

Skierowany 1 marca 1919 do Oficerskiej Szkoły Jazdy, ukończył ją 31 lipca 1919 i dołączył do Pułku. Odbył w nim całą kampanię antybolszewicką, awansowany na porucznika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, a na rotmistrza w sierpniu 1920.

Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1930. Awansowany na majora dnia 15 lipca 1924, przez szereg lat był kwatermistrzem Pułku.

Dnia 1 stycznia 1931 przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych na zastępcę dowódcy Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1935, awansowany na podpuł-

kownika w 1934. Przez krótki okres, od 1 sierpnia do 28 października 1931, pełnił obowiązki dowódcy Pułku.

Odnośnie do dalszych losów podpułkownika B.K. Lechowskiego, jego funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939, działalności po jej zakończeniu – nie udało się znaleźć żadnych danych.

91. LEWICKI Stanisław, ur. 1896. Wstąpił w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny jako prosty ułan. Awansował stopniowo na podporucznika.

Internowany po „kryzysie przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, od 8 stycznia 1919 noszącego nazwę 1 Pułku Szwoleżerów. Wziął w nim udział w walkach, awansowany 1 kwietnia 1919 na porucznika. Skierowany został następnie do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi, którą ukończył w maju 1920.

Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, ale już w lipcu 1920 przeszedł do formującego się 201 Pułku Szwoleżerów. W jego składzie uczestniczył w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej. W Pułku tym, przemianowanym w kwietniu 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego, pozostawał do końca 1927, awansowany na rotmistrza. Z początkiem 1928 przeszedł do Dowództwa 1 Dywizji Kawalerii.

Nie dało się znaleźć danych odnośnie do jego kariery wojskowej w następnych latach. Awansowany został na majora, następnie podpułkownika. W tej randze został 1 stycznia 1938 dowódcą 1 Pułku Strzelców Konnych.

Na przełomie lat 1938 i 1939 Pułk został zmotoryzowany. Ppłk S. Lewicki dowodził nim na początku kampanii wrześniowej 1939.

Ranny 12 września koło Puław został wzięty do niewoli niemieckiej. Był w oflagu w Tangerhutte koło Magdeburga.

Zmarł tam wiosną 1940 roku.

92. Dyplomowany LEWICKI Wilhelm, ur. 1898. Po zgłoszeniu się do wojska z początkiem 1919 roku, został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją 1 maja 1920 w randze podporucznika. Nie dało się odnaleźć, w którym z Pułków Jazdy odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej.

W końcu 1921 wszedł, w randze porucznika, do 9 Pułku Strzelców Konnych. Awansował w nim na rotmistrza 1 stycznia 1927. W latach 1930–1932 ukończył Wyższą Szkołę Wojenną (Promocja XI).

Doskonały jeździec sportowy, wziął udział w licznych konkursach hippicznych krajowych i zagranicznych. Trzykrotnie ekipa, której był członkiem, zdobyła Puchar Narodów – w 1933 w Warszawie, a w 1934 w Rydze i Tallinie.

W 1934 awansował na majora dyplomowanego i został kwatermistrzem Pułku.

W 1939 został szefem Sztabu Wołyńskiej Brygady Kawalerii. W nim brał udział w kampanii wrześniowej 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej 6 października.

Po wyzwoleniu z oflagu w 1944 wyjechał do Włoch. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, został dowódcą 25 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Wielkopolskich. Dowodził Pułkiem od października 1944 do sierpnia 1945, po czym przeszedł do Sztabu 2 Korpusu. Wyjechał następnie do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w pierwszej połowie lat siedemdziesiątych.

93. LITEWSKI Jan Hipolit, ur. 1893. Powołany do służby w Kawalerii rosyjskiej w 1914, został skierowany do Szkoły Kawalerii w Twerze, następnie do któregoś z pułków.

Jesienią 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, w stopniu korneta (niższy stopień oficerski używany dawniej w kawalerii). Po rozbrojeniu Korpusu został ewakuowany do Królestwa.

W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, gdzie awansowany został do stopnia porucznika w 1919. Jako dowódca plutonu brał udział w odsieczy Lwowa. Odznaczony za udział Orderem Virtuti Militari. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920 i był z nim związany do końca życia. Był przez pewien czas adiutantem Pułku.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1920, na majora 1 stycznia 1928. Od 1928 do 1932 był kwatermistrzem, od 1932 do 1936 zastępcą dowódcy 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego.

W 1936, pozostając w ewidencji Pułku, przeszedł do Centrum Wyszkożenia Kawalerii, na stanowisko komendanta Szkoły Podchorążych Kawalerii. Pełnił tę funkcję do połowy maja 1938 roku. 17 maja 1938 został dowódcą 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 11 września 1939 roku, w walce o Zambrów, poległ w boju.

94. SG dyplomowany LUBIŃSKI Stanisław (Mieczysław?), ur. 1884. Był zapewne oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914. Brak jest danych, kiedy, w jakich okolicznościach i do którego z pułków Polskiej Jazdy przeszedł, ani w którym odbył kampanie wojenne 1918–1920.

W 1921 był majorem 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W latach 1921 i 1922 odbył I Kurs Doszkoleniowy w Wyższej Szkole Wojennej.

Po jego ukończeniu powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Awansowany na podpułkownika dyplomowanego (SG), był od 1924 do 1926 zastępcą dowódcy Pułku.

W 1927 przeszedł do 1 Pułku Strzelców Konnych, prawdopodobnie też na zastępcę dowódcy, a w 1928 został powołany do Sztabu Generalnego, do IV Oddziału.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934. Jako oficer stanu spoczynku pozostawał

w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł po 19 września 1938 roku.

95. ŁASKI Michał, ur. 1901, w 1920 był ochotnikiem w którymś z Pułków Jazdy. We wrześniu 1922 wstąpił do Centralnej Szkoły Jazdy, kończąc 10-miesięczny Kurs Podchorążych, po czym otrzymał przydział do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego.

Otrzymał awans na podporucznika 1 sierpnia 1923, na porucznika w 1925, na rotmistrza w 1932. Dnia 1 stycznia 1939 awansowany na majora, został kwatermistrzem Pułku.

Po złożeniu broni przez Pułk dnia 6 października, dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu w 1944, wyjechał do Włoch, gdzie w październiku 1944 wszedł do organizowanego 25 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Wielkopolskich. Został zastępcą dowódcy Pułku. Pozostawał nim do rozwiązania w lipcu 1947. Awansowany na podpułkownika wyjechał do Wielkiej Brytanii. Przebywał w Londynie, będąc aktywnym w Zrzeszeniu Kół Pułków Kawalerii.

Zmarł w Londynie w grudniu 1975 roku.

96. ŁĘKAWSKI Tadeusz, ur. 1894. Wstąpił w sierpniu 1914 do 2 Szwadronu Ułanów Legionowych, w którym brał udział w szarży pod Rokitną. Był w 2 Pułku Ułanów Legionowych do jego rozwiązania 19 lutego 1918, awansując stopniowo na chorążego, podporucznika i porucznika.

W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, od stycznia 1919 noszącego nazwę 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1920. Pozostawał w Pułku przez cały okres swej służby wojskowej.

W marcu 1921 był w Obozie Szkolnym Jazdy w Grudziądzu, na Kursie Doszkolenia Oficerów.

Po awansie na majora dnia 1 stycznia 1928 został kwatermistrzem Pułku, a w 1929 zastępcą dowódcy Pułku. Awansował na podpułkownika w 1935.

Kampanię wrześniową 1939 rozpoczął jako zastępca dowódcy. Dnia 7 września 1939 roku Pułk, zdziesiątkowany w bojach w Borach Tucholskich, wszedł w skład Kombinowanego Pułku Kawalerii, sformowanego przez płk. dyplomowanego J. Jastrzębskiego, dowódcę 8 Pułku Strzelców Konnych.

Ppłk T. Łękowski został zastępcą dowódcy Kombinowanego Pułku, pełniąc jednocześnie obowiązki dowódcy resztek 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich.

Dnia 27 września, po kapitulacji Warszawy, został wzięty do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu powrócił do Polski. Pozostawał tam stale. Zaangażował się w reżimowej organizacji – Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

Zmarł w Gdyni w lipcu 1983 roku.

97. MACIEJOWSKI Władysław Konstanty, ur. 1889, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie. Zdaje się, że dopiero w końcu października 1918 lub w styczniu 1919 wszedł do tzw. Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, późniejszego 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, w randze podrotmistrza. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920 i pozostawał do 30 czerwca 1923.

Awansowany na majora, z dniem 1 lipca 1923 przeszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych. W latach następnych, pozostając w ewidencji Pułku, przebywał w Centrum Wyszkożenia Kawalerii. W 1927 przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, a 1 stycznia 1928 otrzymał przydział do Komisji Remontowej Nr 2.

Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1936. Kampanię wojenną 1939 odbył w 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku, został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

98. MALECKI Stanisław, ur. 1898. Zgłosił się do służby wojskowej w styczniu 1919. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, ukończył ją w stopniu podporucznika w maju 1920. Był potem, zdaje się, w którymś z Dywizjonów Strzelców Konnych, odbywając ostatnią fazę kampanii antybolszewickiej w randze porucznika. Przeszedł następnie do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Awansował w nim na rotmistrza 1 sierpnia 1925. Pozostawał w nim do końca 1931.

Awansowany na majora 1 stycznia 1932, przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, na kwatermistrza. Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1938 i został zastępcą dowódcy tegoż Pułku.

W pierwszym dniu kampanii wrześniowej 1939, na skutek śmierci w boju dowódcy, płk. K. Mastalerza, objął dowództwo Pułku. Sprawował je do połowy września 1939, po czym został wzięty do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu w 1944 wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po zakończeniu wojny.

Zmarł w Londynie w maju 1977 roku.

99. Dyplomowany MALINOWSKI Antoni, ur. 1899. W styczniu 1919 wstąpił na ochotnika, w Noworosyjsku, do Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Wraz z Dywizjonem, przekształconym w Pułk, został przewieziony do Odessy, a 15 czerwca 1919 do Małopolski Wschodniej. Tam Pułk otrzymał Nr 14, a w krótkim czasie nazwę 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. A. Malinowski walczył w Pułku na froncie ukraińskim, dosługując się stopnia kaprała.

W listopadzie 1919 został odkomenderowany do Szkoły Podchorążych Piechoty, po ukończeniu której przeszedł Kurs Doszkolenia w Oficerskiej Szkole Jazdy w Przemyślu.

Dnia 1 maja 1920 wszedł jako podchorąży do III Dywizjonu 4 Pułku Strzelców Konnych. Został podporucznikiem 1 października 1920. Po reorganizacji Pułków Strzelców Konnych, wraz z Dywizjonem wszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych. Awansował na porucznika 1 maja 1921. Pozostawał w Pułku do końca 1929.

Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1930, w latach 1930–1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). Powrócił do Pułku. Awansował na majora dyplomowanego 1 stycznia 1938 i przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich na kwatermistrza. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu w 1944, wyjechał, zdaje się, do Wielkiej Brytanii, wchodząc do Sztabu 16 Samodzielnej Brygady Pancерnej.

Awansował w 1945 na podpułkownika. Po zakończeniu wojny wyjechał do Argentyny. Zmarł w Buenos Aires w styczniu 1968 roku.

100. MAŁACHOWSKI Roman, ur. 1881, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W 1917 był rotmistrzem w 3 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze majora. Nie dało się ustalić, w którym z Pułków Jazdy odbył kampanie wojenne 1919–1920 lub był w ewidencji, gdyż wydaje się, że w tym okresie był w Sztabach lub Dowództwach.

Dnia 29 lipca 1922 został dowódcą 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Sprawował dowództwo do połowy 1928. Przeszedł następnie do dyspozycji dowódcy OK Nr VII w Poznaniu. Z dniem 1 listopada 1918 otrzymał przydział do Okręgu Generalnego „Kraków”. W 1920 był attaché wojskowym przy Poselstwie Polskim w Kopenhadze. Został awansowany do stopnia podpułkownika kawalerii ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919. Został oficerem 6 pułku ułanów w Stanisławowie, w którym w 1923 pełnił funkcję dowódcy II dywizjonu, a w 1924 jako oficer nadetatowy sprawował stanowisko komendanta Komendy Uzupełnień Koni nr 13 w Krakowie. 4 lutego 1925 został przeniesiony z 6 do 7 pułku strzelców konnych w Poznaniu na stanowisko dowódcy pułku. 28 stycznia 1928 został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym przydziałem na stanowisko rejonowego inspektora koni w Dubnie. 31 marca 1928 został zwolniony z zajmowanego stanowiska z równoczesnym oddaniem do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr VII. Z dniem 31 października 1928 został przeniesiony w stan spoczynku. Zmarł 18 stycznia 1959 w Poznaniu.

101. Dyplomowany MAŁYSIAK Jan, ur. 1896. Wstąpił na ochotnika w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, dosługując się stopnia podporucznika.

Internowany po „kryzysie przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemiano-

wanego na 1 Pułk Szwoleżerów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. W 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego pozostawał do końca 1926, awansowany na rotmistrza w 1922.

Dnia 1 stycznia 1927, awansowany na majora, przeszedł do 1 Pułku Strzelców Konnych. W 1928 został komendantem Szkoły Oficerskiej dla Podoficerów Kawalerii. Od 1929 do 1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X).

Powrócił do 1 Pułku Strzelców Konnych, obejmując funkcję kwatermistrza. Awansowany 1 stycznia 1935 na podpułkownika dyplomowanego, został zastępcą dowódcy 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Został skierowany na IX Kurs dla Oficerów Sztabów w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Funkcję zastępcy dowódcy 18 Pułku Ułanów Pomorskich sprawował do 1938.

W sierpniu 1938 został mianowany dowódcą 3 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Polnego Koronnego Stefana Czarnieckiego. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939, do kapitulacji Zgrupowania Kawalerii „Zaza” w dniu 6 października.

Ppłk dyplomowany J. Małyśiak dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu powrócił do Polski.

Pozostawał tam po wojnie i zmarł w drugiej połowie lat siedemdziesiątych.

102. MICHALSKI Adam Marian Bolesław, ur. 1885, był oficerem Kawalerii rosyjskiej albo austriackiej, prawdopodobnie rezerwy, zmobilizowanym w 1914. Kiedy, w jakich okolicznościach i do którego z polskich Pułków Jazdy przeszedł – brak danych. Również nie dało się ustalić jego funkcji w czasie kampanii wojennych 1918–1920.

Prawdopodobnie awansował na majora w 1921, gdyż w tej randze, w listopadzie 1921 został zastępcą dowódcy nowo sformowanego 9 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał na tym stanowisku do 31 lipca 1925. Przeszedł następnie na zastępcę dowódcy 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Awansowany na pułkownika z dniem 1 stycznia 1928 został inspektorem rejonowym koni w Prużaniu. W 1932 lub 1933 przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku, został tam – lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

103. MIELEŃSKI Józef, ur. 1879, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, był w pierwszych latach wojny na froncie w jednym z Pułków Kawalerii Gwardii.

W marcu 1917, wraz ze szwadronem Polaków, został przewieziony do organizującego się w Czugujewie, na Ukrainie Polskiego Pułku Ułanów, który stał się 1 Pułkiem

Ułanów Krechowieckich. W Pułku tym, w randze podrotmistrza, brał udział w walkach z Niemcami i Austriakami, w tym w szarży pod Krechowcami. Wraz z Pułkiem był potem w I Polskim Korpusie na Wschodzie.

Po rozbrojeniu Korpusu w czerwcu 1918 został ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, obejmując dowództwo szwadronu. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920. Od 10 października do 1 listopada 1919 był zastępcą dowódcy Pułku.

Awansował na majora 1 lipca 1920. Pozostawał w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego do końca 1927. Awansowany na podpułkownika 1 stycznia 1928, przeszedł w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

104. MIELŻYŃSKI Ignacy Maciej Karol, ur. 1871 (szczegółowy życiorys podrozdziale „Sławni kawalerzyści w okresie I wojny światowej”).

105. MIELŻYŃSKI Maciej Ignacy Przeclaw, ur. 1869 w Chobienicach pow. Babimost. Po studiach prawa i malarstwa w Monachium odbył służbę wojskową w 1 Pułku Kirasjerów Gwardii Cesarzowej Augusty Wiktorii we Wrocławiu.

W 1914, jako porucznik, został adiutantem cesarza Wilhelma II. W październiku 1916, w randze rotmistrza, był oficerem-łącznikiem przy Legionach Polskich. Po klęsce Niemiec powrócił do swego majątku w Pomorskiem.

Do Wojska Polskiego zgłosił się na początku 1920. Przyjęty w randze rotmistrza był najpierw szefem Sztabu Frontu Północnego, potem organizatorem 5 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Strzelców Konnych Wielkopolskich, wreszcie, awansowany na majora w lipcu 1920, został mianowany dowódcą 115 Pułku Ułanów. Dowództwa nie zdążył objąć na skutek rozwoju wypadków.

Został dowódcą 1 Dywizjonu Ochotniczej Jazdy Wielkopolskiej i zastępcą dowódcy 1 Dywizji Piechoty. W końcu 1920 został odwołany ze służby wojskowej i mianowany członkiem Międzynarodowej Komisji Delimitacji granicy polsko-niemieckiej.

W styczniu 1921 został awansowany na podpułkownika, 15 stycznia 1921 objął dowództwo Obrony Plebiscytu. W końcu 1921 przeszedł do rezerwy, a w 1927 do pospolitego ruszenia.

W kampanii wrześniowej 1939 udziału nie brał. W okresie okupacji niemieckiej uzyskał zezwolenie na wyjazd do Wiednia.

Zmarł w Wiedniu w styczniu 1944 roku.

106. MIKKE Tadeusz, ur. 1896. W 1916 zgłosił się na ochotnika do Kawalerii rosyjskiej. Skierowany do Szkoły Kawalerii w Twerze, ukończył ją w stopniu korneta w 1917.

W lipcu 1917 przeszedł do Polskiego Pułku Ułanów, biorąc w nim udział w walkach na froncie galicyjskim, w tym we wspaniałej szarży pod Krechowcami. Wraz z Pułkiem, który otrzymał nazwę 1 Pułku Ułanów Krechowcieckich, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Jesienią 1918 został awansowany na porucznika. Po rozbrojeniu Korpusu został ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowcieckich. W grudniu 1918 oraz w styczniu i lutym 1919 wziął udział w odsieczy Lwowa i walkach z Ukraińcami w Małopolsce, dowodząc szwadronem.

Dnia 1 marca 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie. Ukończył kurs 31 lipca 1919, po czym jesienią tegoż roku został wysłany do l'Ecole d'Application de la Cavalerie, do Saumur. Powrócił we wrześniu 1920, po czym wszedł do Pułku, awansowany uprzednio z dniem 1 czerwca 1919 na rotmistrza w 1 Pułku Ułanów Krechowcieckich im. płk. B. Mościckiego. Odbył w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej i pozostawał przez pierwsze lata powojenne. Przeszedł następnie do 10 Pułku Ułanów Litewskich.

Awansowany na majora 1 stycznia 1928, pozostając w ewidencji Pułku, został dowódcą szwadronu Pionierów 1 Dywizji Kawalerii. W październiku 1932 przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich, na zastępcę dowódcy Pułku.

W 1935 awansował na podpułkownika. Został skierowany do Centrum Wyszkolenia Kawalerii na IX Kurs dla Oficerów Sztabowych Kawalerii.

W kwietniu 1938 został mianowany dowódcą 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Dowodził Pułkiem w pierwszej fazie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 12 września 1939, w czasie decydującej Bitwy nad Bzurą, poległ pod Ziewańcami koło Walewic.

107. MIKOŁAJCZYK Tadeusz Bernard, ur. 1893, powołany do służby wojskowej w 1914, był oficerem Kawalerii jednego z trzech państw zaborczych. Brak jest danych odnośnie do tego okresu, jak również, kiedy i do jakiej formacji Wojska Polskiego przeszedł.

Zdaje się, że był w którymś z Dywizjonów Jazdy Dywizyjnej i w nim odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919. Na przełomie lat 1921 i 1922 przeszedł w tej randze do 10 Pułku Strzelców Konnych.

Awansowany na majora w 1925, przeszedł do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Był, zdaje się, dowódcą Pułku od 1936 do 1938, awansowany na podpułkownika 1 stycznia 1936.

Odnośnie do jego funkcji w kampanii wrześniowej 1939 brak danych. Prawdopodobnie był w niewoli niemieckiej i po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Penley, w Anglii, w październiku 1967 roku.

108. Dypłomowany MIŁKOWSKI Jan Zygmunt, ur. 1894. Ukończył w 1916 Szkołę Kawalerii w Twerze i był w jednym z Pułków Kawalerii Gwardii rosyjskiej.

Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do formowanego Pułku Jazdy III Polskiego Korpusu na Wschodzie, noszącego początkowo nazwę 2 Pułku Strzelców Konnych, potem 5 Pułku Ułanów, a od 20 kwietnia 1918 – 7 Pułku Ułanów.

W walkach ze zrewoltowanym chłopstwem ukraińskim został ciężko ranny 17 kwietnia pod Kanawą. Ewakuowany przez wojskowe władze austro-węgierskie do Królestwa, w końcu 1918 wszedł do rekonstruowanego eks-7 Pułku Ułanów, który od 20 czerwca 1919 nosił nazwę 12 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1920. Pozostawał w 12 Pułku Ułanów Podolskich do końca 1927.

Awansowany na majora 1 stycznia 1928, został dowódcą 3 Szwadronu Samochodów Pancernych w Brześciu nad Bugiem.

W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). Powrócił do 12 Pułku Ułanów Podolskich. Dnia 1 stycznia 1934 otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego i został zastępcą dowódcy 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Pełnił tę funkcję do czerwca 1935. W połowie tegoż roku otrzymał nominację na dowódcę 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, skierowany jednocześnie na IX Kurs dla Oficerów Sztabów w Centrum Wyszkołenia Kawalerii.

Dowodził 23 Pułkiem Ułanów Grodzieńskich czasie kampanii wrześniowej 1939 do 29 września. Uniknął niewoli niemieckiej oraz sowieckiej i w przebraniu przedostał się do Warszawy. Wziął czynny udział w działalności najpierw ZWZ, potem AK.

Wykryty i aresztowany przez Gestapo, wywieziony do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, został tam rozstrzelany wiosną 1944 roku.

109. MIRECKI Stanisław, ur. 1896. Został w 1917 powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do jednego z Polskich Korpusów na Wschodzie, I lub II, uzyskując rangę podporucznika. Po przedostaniu się do Królestwa, w listopadzie 1918 zgłosił się do któregoś z Pułków Jazdy, ale brak jest danych, do którego. Zdaje się, że był w którymś z Dywizjonów Jazdy Dywizyjnej.

Awansował na porucznika 1 czerwca 1919. W listopadzie 1921 wszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych. W 1924 lub 1925 przeszedł do służby w Taborach. Awansowany na kapitana, dowodził 7 Dywizjonem Taborów. W 1928 przeszedł do kadr Służby Taborowej.

Awansowany na majora w 1936, powrócił do Kawalerii. Skierowany do Centrum Wyszkołenia Kawalerii, był instruktorem Wyszkołenia Strzeleckiego i Nauki o Broni. W 1938 przeszedł do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich.

W 1939 organizował Ośrodek Zapasowy Kresowej Brygady Kawalerii, zostając zastępcą dowódcy. Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 dowodził przez pewien czas Pułkiem Marszowym Ośrodka Zapasowego, walcząc pod Lwowem.

Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej, w przebraniu przechodząc do Warszawy. Wziął aktywny udział w działalności WZW, potem AK, prowadząc akcje bojowe. Awansowany na podpułkownika przez Komendę Główną AK, zginął w walce w 1944, w miejscu i okolicznościach nieznanymi.

Dane dotyczące majora, potem podpułkownika St. Mireckiego są bardzo nieściśle i fragmentaryczne, a często sprzeczne, zatem niniejsze informacje mogą być uważane jedynie za zbliżone do rzeczywistości.

110. Dyplomowany MOSSOR Stefan Adolf, ur. 1896. W sierpniu 1914 wstąpił do Dywizjonu Ułanów II Brygady Legionów, zaczątku 2 Pułku Ułanów Legionowych. W lutym 1918, w randze podporucznika, pozostał w Szwadronie Zapasowym Ułanów Polskich Sił Zbrojnych, stacjonującym w Mińsku Mazowieckim.

W połowie listopada 1918, wraz ze Szwadronem, wszedł w skład formującego się 5 Pułku Ułanów. Odbił w nim kampanię wojenną 1919 i część 1920, awansowany na porucznika z dniem 1 czerwca 1919.

W lipcu 1920 przeszedł do 201 Pułku Szwoleżerów, odbywając w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej. W Pułku tym, przemianowanym w 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozietulskiego, pozostawał do końca 1927, awansowany na rotmistrza.

W latach 1927–1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Awansowany na majora dyplomowanego, został bezpośrednio po tym skierowany do l'École Supérieure de Guerre w Paryżu, którą ukończył w 1932.

W latach 1932–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej wykładowcą Taktyki Ogólnej. Uważany był za jednego z najwybitniejszych teoretyków wojskowości w Wojsku Polskim. Awansował w tym czasie na podpułkownika dyplomowanego. Od 1934 do 1936 był zastępcą dowódcy 10 Pułku Strzelców Konnych.

W 1938 został mianowany dowódcą 6 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939, ale przez krótki okres. Dnia 11 września, pod Osuchowem, dostał się do niewoli niemieckiej.

Do lutego 1945 przebywał w oflagu w Grossborn-Radewitz. Wiosną 1943 został przez niemieckie władze wojskowe włączony do delegacji oficerów-jeńców alianckich, wysłanej do Katynia, dla wizji lokalnej. Złożył z tej wizji, dnia 23 sierpnia 1943, raport pisemny naczelnemu wodzowi Armii Polskiej.

Po zajęciu 1945 roku oflagu przez wojska sowieckie odmówił ewakuacji na Zachód i zgłosił natychmiastowy akces do „armii ludowej”. Wziął udział w walkach na Pomorzu, jako zastępca szefa Sztabu I Armii. W marcu 1945 awansował na pułkownika, a w końcu 1945 na generała brygady.

Wstąpił do partii komunistycznej, najpierw PPR, potem PZPR. Od grudnia 1945 do 1947 reżim zlecał mu szereg odpowiedzialnych funkcji, również za granicą. Wydaje

się niepojęte, że oficer, który naocznie stwierdził zbrodniczy mord swoich kolegów – towarzyszy broni, ulegając chęci zrobienia kariery, przy pierwszej okazji zgłosił swe usługi reżimowi zależnemu od morderców.

W 1947 był w tzw. Komitecie Bezpieczeństwa, który kierował krwawymi represjami wobec ruchu niepodległościowego. Widocznie władze reżimowe niezbyt wysoko oceniały jego wierną służbę, gdyż w 1950 został wplątany w proces polityczny, będący skutkiem rozgrywek wewnętrznych, i skazany na dożywocie.

Zrehabilitowany w 1956 i przyjęty ponownie do służby czynnej w wojsku reżimowym, zmarł w Warszawie we wrześniu 1957 roku.

111. MOSZCZEŃSKI Zygmunt, ur. 1899. W styczniu 1919 zgłosił się do służby wojskowej, do 3 Pułku Ułanów Gnieźnieńskich. Został skierowany do Poznańskiej Szkoły Oficerskiej. Ukończył ją w lipcu 1919 i w stopniu podporucznika wszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W jego składzie odbył kampanię wojenną 1920, awansowany na porucznika, a w 1921 na rotmistrza.

W marcu 1921 został skierowany do Obozu Szkolnego Jazdy, na Kurs Doszkolenia Oficerów. Powrócił po jego ukończeniu do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich, pozostając w nim do 1933. Awansowany na majora 1 stycznia 1928, został kwatermistrzem Pułku.

W 1933 został przeniesiony do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do czerwca 1936. Przeszedł następnie przeszkolenie w Broni Pancernej i w 1937, awansowany na podpułkownika, został dowódcą Ośrodka Zapasowego Broni Pancernej w Żurawicy.

W kampanii wrześniowej 1939 był dowódcą Dywizjonu Pancernego X Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej. W połowie września 1939 roku X Brygada Kawalerii Zmotoryzowanej dostała rozkaz przejścia na Węgry. Początkowo internowany tam ppłk Z. Moszczeński przedostał się do Francji, następnie do Wielkiej Brytanii. W latach 1940–1942 był dowódcą 2 Pułku Pancernego.

O dalszych latach jego udziału w wojnie brak danych. Po jej zakończeniu powrócił do Polski.

Zmarł w Krakowie w październiku 1974 roku.

112. Dypłomowany MOSZYŃSKI Julian, ur. 1889, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914. W listopadzie 1917, w randze porucznika, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów.

Ewakuowany do Królestwa po rozbrojeniu Korpusu, w listopadzie 1918 zgłosił się do 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. Pozostawał w 3 Pułku Ułanów Śląskich do 1922, po czym został wysłany do l'École Supérieure de Guerre w Paryżu, którą ukończył w 1924.

Powrócił do 3 Pułku Ułanów Śląskich, awansowany na majora dyplomowanego 1 lipca 1927. Przeszedł następnie do 5 Pułku Strzelców Konnych.

Oдноśnie do dalszej jego kariery wojskowej brak danych. Wiadomo tylko, że w randze podpułkownika dyplomowanego przeszedł w 1934 w stan spoczynku. Nie dało się stwierdzić, czy wziął udział w kampanii wrześniowej 1939.

Brał udział w powstaniu warszawskim w Okręgu Warszawskim Armii Krajowej – Komenda Placu Warszawa-Południe – Referat Bezpieczeństwa. Szlak bojowy: Śródmieście Południe. Niewola niemiecka – brak informacji o miejscach pobytu.

Zmarł w Paryżu 25 grudnia 1967 roku.

113. MÜLLER Władysław, ur. 1886, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w randze porucznika w 1914. Nie dało się ustalić, czy na przełomie roku 1917 i 1918 przyszedł do jednego z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie.

Zdaje się, że dołączył w sierpniu 1918 do formowanego w Stanicy Paszkowskiej Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, przemianowanego w styczniu 1919 w Noworosyjsku na Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Wraz z Pułkiem został przewieziony z Odessy do Małopolski Wschodniej 15 czerwca 1919. Tam Pułk został przemianowany na 14 Pułk Ułanów, a w krótkim czasie otrzymał zaszczytną nazwę „Jazłowieckich”. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, w randze rotmistrza. Pozostawał w 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich do końca 1930, awansowany na majora 1 stycznia 1924.

W 1924 roku został mianowany komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii 4 Dywizji Kawalerii w Zaleszczykach. Sprawował tę funkcję krótko, po czym powrócił do Pułku. Ponownie objął ją w parę miesięcy później, pełniąc przez okres 1925–1926. Pozostawał stale w ewidencji Pułku.

Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1927. Od 1929 do 1930 był dowódcą 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. W 1931 został dowódcą 8 Pułku Strzelców Konnych.

W 1934 przeszedł w stan spoczynku. Brak jest danych, czy brał udział w kampanii wrześniowej 1939, jak również dotyczących jego dalszych losów.

114. MYŚLAKOWSKI-ŚWIESTA względnie ŚWIESTA-MYŚLAKOWSKI Marek Stanisław, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W listopadzie 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, w randze rotmistrza. Wszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego i w jego szeregach wziął udział w kampanii przeciw Ukraińcom.

W październiku 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, w charakterze instruktora i dowódcy plutonu podchorążych. Pełnił tę funkcję do 30 kwietnia 1920, po czym powrócił do Pułku, biorąc udział w kampanii antybolszewickiej.

Awansował na majora 1 czerwca 1919, po czym przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. W latach następnych został skierowany do Obozu Szkolnego Kawalerii w Grudziądzu, na instruktora Kursu Dowódców Szwadronów.

W 1927 przeszedł do 3 Pułku Strzelców Konnych, na zastępcę dowódcy Pułku. Awansował na podpułkownika 1 stycznia 1928. Pełnił tę funkcję do końca 1930. Był potem, zdaje się, w Ministerstwie Spraw Wojskowych, w Departamencie Kawalerii.

Przeszedł w stan spoczynku w 1937. W czasie kampanii wrześniowej 1939 zgłosił się do 3 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Polnego Koronnego Stefana Czarnieckiego, biorąc udział w akcji bojowej. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1944 roku.

115. Dyplomowany NARZYMSKI Jan Jerzy, ur. 1894. Został w 1915 powołany do służby w Kawalerii rosyjskiej.

W grudniu 1917 przeszedł do formowanego przy 8 Dywizji Kawalerii rosyjskiej w Besarabii Dywizjonu Jazdy Polskiej, w randze porucznika. Dywizjon, który zwiększył się do stanu Pułku, otrzymał 30 stycznia 1918 nazwę 6 Pułku Ułanów.

Por. J.J. Narzymski brał udział w szarży pod Kaniowem. Wraz z pozostałymi po walkach Szwadronami przeszedł do Chersonia, następnie do Odessy. Tam 6 Pułk Ułanów Kaniowskich wszedł w skład 4 Dywizji Strzelców Polskich. Dnia 15 czerwca 1919 znalazł się w Małopolsce Wschodniej, biorąc udział w walkach z Ukraińcami.

Por. J.J. Narzymski został awansowany na rotmistrza ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W 6 Pułku Ułanów Kaniowskich wziął udział w kampaniach antybolszewickich końca 1919 i 1920 roku. Pozostawał w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich do końca 1926.

W latach 1927–1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1930, był instruktorem Taktyki Kawalerii w Centrum Wyszkożenia Kawalerii, a następnie, w latach 1933–34, asystentem Katedry Taktyki Ogólnej, Kawalerii i Historii Wojskowości w Wyższej Szkole Wojennej, pozostając wciąż w ewidencji 6 Pułku Ułanów Kaniowskich.

Z początkiem 1935 przeszedł do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1936. Kampanię wrześniową 1939 rozpoczął, pełniąc tę funkcję. Został ranny 8 września pod Wolą Cyrusową i dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Po zakończeniu wojny wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł tam, w New Britain Connecticut, w październiku 1979 roku.

116. Dyplomowany NIEDZIŃSKI Aleksander, ur. 1893, był oficerem w Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Informacji o tym, kiedy i w jakich okolicznościach prze-

szedł do Wojska Polskiego, nie dało się odnaleźć. Wiadomo, że awansował na rotmistrza 1 czerwca 1919, ale brak danych, w którym Pułku.

W sierpniu 1920 przeszedł do formowanego 11 Pułku Konnych Strzelców Granicznych i w nim odbył ostatnią fazę kampanii antybolszewickiej 1920 roku. W Pułku tym, który 20 października 1920 otrzymał nazwę 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, pozostawał do końca 1927. Przeszedł potem do dyspozycji Biura Personalnego Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W 1929 awansował na majora i przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Od 1930 do 1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI), po czym powrócił do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. W okresie 1933–34 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Rzeszów”.

Odnośnie do jego dalszych funkcji nie dało się odnaleźć żadnych danych. Wydaje się, że był w Sztabach większych jednostek, ale nie Kawalerii lub w Dowództwie którejś z Armii. Awansował na podpułkownika zapewne w roku 1938.

W kampanii wrześniowej uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej. Od 1939 był aktywny w ZWZ, następnie w AK, biorąc udział w akcjach bojowych. W czasie jednej z tych akcji, w 1943 lub 1944, zginął w nieznanych okolicznościach.

117. OBIEDZIŃSKI Jan, ur. ok. 1885 roku, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do II Polskiego Korpusu na Wschodzie do tzw. Polskiego Kawaleryjskiego Dywizjonu, w ramach 9 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, przemianowanego 1 lutego 1918 na 5 Pułk Ułanów. Był wówczas w randze rotmistrza lub podpułkownika. Po rozbrojeniu Korpusu został przewieziony przez okupacyjne władze niemieckie, w czerwcu 1918, do Królestwa.

W listopadzie 1918 współdziałał w rekonstruowaniu 5 Pułku Ułanów. Dnia 14 listopada 1918 został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję przez cały okres kampanii wojennych 1918–1920, do końca września 1920. W okresie od lipca do 25 sierpnia 1920 dowodził Pułkiem w związku z chorobą dowódcy.

Żadnych danych dotyczących dalszych losów ppłk. J. Obiedzińskiego nie dało się odnaleźć.

118. OLSZEWSKI Jan Kanty, ur. 1885, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, w randze podrotmistrza. Nie dało się odnaleźć danych, do którego z Pułków został przydzielony.

Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się lub może został ewakuowany do Królestwa i tam zgłosił się do jednego z rekonstruowanych Pułków, ale znów nie można było ustalić, do którego.

Awansował na majora z dniem 1 czerwca 1919. W listopadzie 1920 Pułk został przemianowany na 24 Pułk Ułanów. W marcu 1921 mjr Jan K. Olszewski został jego dowódcą. Sprawował dowództwo do listopada 1921.

W 1924 został dowódcą 5 Pułku Strzelców Konnych. Awansował na podpułkownika 15 sierpnia 1924. Sprawował dowództwo do końca grudnia 1927. Dnia 1 stycznia 1928 został inspektorem rejonowym koni w Kołomyi. W 1933 lub 1934 przeszedł w stan spoczynku.

W kampanii wrześniowej 1939 udziału nie wziął, mimo to został przez władze bolszewickie wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku, po czym – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

119. OLSZEWSKI Mirosław, ur. 1896. W 1914 lub 1915 wstąpił na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. W 1917, po „kryzysie przysięgowym”, został internowany. W listopadzie 1919 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, w randze podporucznika. W Pułku wziął udział w akcjach wojennych przeciw Ukraińcom, następnie na froncie białoruskim.

We wrześniu 1919 został skierowany do jednej ze Szkół Jazdy, zdaje się, do Starej Wsi. Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego w maju 1920, odbywając w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej, w randze porucznika.

Awansował na rotmistrza w 1921. Pozostawał w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, zdaje się, do końca 1932, po czym, awansowany na majora, przeszedł do rezerwy. Został starostą, najpierw w Mołodecznie, potem w Słonimiu.

Brak jest danych, czy wrócił do służby czynnej we wrześniu 1939 i wziął udział w kampanii wrześniowej. Wydaje się bardziej prawdopodobne, że udało mu się przedostać do Francji i Wielkiej Brytanii i tam wstąpić do Armii Polskiej na Zachodzie. W tym przypadku rangę podpułkownika uzyskałby na Zachodzie. Brak jest odnośnie do tego jakichkolwiek danych.

W każdym razie po zakończeniu wojny wyemigrował do Kanady i zmarł w Ottawie w lutym 1971 roku.

120. OLSZEWSKI Stanisław Edward, ur. 1896. Powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej, przeszedł na przełomie lat 1917 i 1918, zdaje się, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Nie dało się ustalić, do którego z Pułków, ale najprawdopodobniej był to 3 Pułk Ułanów.

Ewakuowany po rozwiązaniu Korpusu do Królestwa, w listopadzie 1918, w randze podporucznika, zgłosił się do formowanego przez rtm. T. Kossaka Szwadronu Ułanów Województwa Mazowieckiego. W nim był w pierwszej połowie 1919 na froncie litewsko-białoruskim, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919.

Dnia 25 czerwca objął dowództwo Szwadronu, przemianowanego z tym dniem na 1 Szwadron 2 Pułku Dragonów. Dowodził nim do września. Dnia 1 października 1919 roku Pułk został przemianowany na 2 Pułk Strzelców Konnych. Por. S.E. Olszewski odbył w nim kampanię wojenną 1920 roku.

W październiku 1921 przeszedł do formowanego 10 Pułku Strzelców Konnych. Awansował na rotmistrza 1 lutego 1924. Pozostawał w Pułku do końca 1928, awansowany na majora. Przeszedł następnie do Broni Panczernej. W niej awansował na podpułkownika.

Odnosnie do jego działalności w kampanii wrześniowej 1939 i w dalszym ciągu wojny nie dało się odnaleźć danych. Po wojnie wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Chicago w styczniu 1968 roku.

121. OSSOWSKI Janusz Władysław, ur. 1895. Wstąpił w 1915 roku do Jazdy Legionu Pułaskiego, od końca 1915 noszącej nazwę Polskiego Ułańskiego Dywizjonu, następnie 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w I Korpusie Polskim. W listopadzie 1918 zgłosił się do 2 Pułku Ułanów Grochowskich. Walczył z Ukraińcami. Porucznik z dniem 1 czerwca 1919.

W połowie października 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu. Ukończył Kurs 30 kwietnia 1920 i powrócił do 2 Pułku Ułanów Grochowskich. Odbił w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej. Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen J. Dwernickiego do końca 1927, w międzyczasie awansowany na rotmistrza, a następnie na majora z dniem 1 stycznia 1928. Tego dnia przeszedł do Dowództwa IX Brygady Kawalerii „Baranowicze”.

Nie dało się odnaleźć danych odnośnie do jego funkcji w następnych latach międzywojennych. Wiadomo tylko, że był przez pewien okres kwatermistrzem 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Otrzymał awans na podpułkownika, zdaje się, 1 stycznia 1938.

Brak jest danych dotyczących jego udziału w kampanii wrześniowej 1939. Wydaje się, że był w dowództwie Nowogródzkiej Brygady Kawalerii i dostał się do niewoli niemieckiej. Prawdopodobnie wyjechał do Wielkiej Brytanii po wyzwoleniu z oflagu.

Zmarł w Anglii, w Penley, w sierpniu 1968 roku.

122. PAJĄK Józef, ur. 1893. W Małopolsce. Odbił służbę wojskową w Kawalerii austriackiej. W 1917 był podporucznikiem rezerwy w 1 Pułku Ułanów austriackich.

W listopadzie 1918 przeszedł wraz z Pułkiem, następnie 8 Pułkiem Ułanów Księcia J. Poniatowskiego, do Wojska Polskiego. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920 i pozostał w nim do końca 1923.

Awansowany na rotmistrza w 1923, w latach 1923–1924 był p.o. szefa Sztabu X Brygady Kawalerii „Rzeszów”. Awansowany na majora 1 lipca 1925, przeszedł do 22 Pułku Ułanów Podkarpackich, na kwatermistrza.

W okresie 1927–1929 był komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu, po czym powrócił do 23 Pułku Ułanów Podkarpackich. W 1932 prze-

szedł do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego na zastępcę dowódcy Pułku.

Awansowany na początku 1933 na podpułkownika, pełnił tę funkcję do końca 1934. W marcu 1937 został dowódcą 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego. Dowodził Pułkiem w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

123. Dyplomowany PEUCKER Włodzimierz Bronisław, ur. 1895. Został powołany do służby wojskowej w Kawalerii niemieckiej w 1916. W styczniu 1919, w stopniu Offiziersstellvertreter, przeszedł do Strzelców Konnych Straży Miasta Poznania, przemianowanych 29 stycznia 1919 na 1 Pułk Ułanów Wielkopolskich.

Zweryfikowany na podporucznika, wziął w 1919 udział w kampanii antybolszewickiej na froncie litewsko-białoruskim. W zimie 1919/1920 prowadził w Poznaniu Pułkową Szkołę Podoficerów. Awansowany wiosną 1920 na porucznika, w Pułku, przemianowanym na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, odbył kampanię wojenną 1920. Pozostawał w nim do 1927, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1925. Przeszedł następnie na instruktora do Szkoły Podoficerów Zawodowych Kawalerii w ramach Centralnej Szkoły Kawalerii w Grudziądzu, pozostając nadal w ewidencji Pułku.

W latach 1928–1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). Awansowany na majora dyplomowanego w 1934, był w latach 1934–1936 asystentem Katedry Taktyki Ogólnej i Kawalerii w Wyższej Szkole Wojennej.

Brak jest danych odnośnie do jego funkcji w ostatnich latach międzywojennych i w czasie kampanii wrześniowej 1939. Był w tym czasie, zdaje się, w GISZ. Awansował na podpułkownika dyplomowanego 1 stycznia 1938. Prawdopodobnie w czasie kampanii wojennej był w dowództwie którejś z Armii. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagi wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po zakończeniu wojny.

Zmarł w Londynie w styczniu 1958 roku.

124. Dyplomowany PĘTKOWSKI Józef Zygmunt, ur. 1894, był, zdaje się, oficerem Kawalerii rosyjskiej, powołanym do służby wojskowej w 1915. Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł przypuszczalnie do jednego z Polskich Korpusów na Wschodzie. Brak jest danych, w którym Pułku odbył kampanie wojenne 1918–1920.

Przeszedł z początkiem 1921, w randze rotmistrza, do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W latach 1922–1924 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja III).

Powrócił do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, pozostając w nim w stopniu rotmistrza dyplomowanego do końca 1926. Przeszedł następnie do Sztabu 3 Dywizji Kawalerii, w którym awansował na majora dyplomowanego z dniem 1 sierpnia 1928.

Został szefem Sztabu Dywizji. Pozostawał na tym stanowisku do rozwiązania 3 Dywizji Kawalerii.

Brak jest danych dotyczących jego funkcji w latach 1930–1934. W 1935 został zastępcą dowódcy 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. Edmunda Różyckiego. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1936 lub 1937. W 1938 został dowódcą tegoż Pułku. Dowodził nim w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Dnia 30 września dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku zginął, zamordowany – tam lub w Katyniu – wiosną 1940 roku.

125. Dyplomowany PLATONOFF-PLATER Zygmunt Antoni Józef, ur. 1893, był w 1914 powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy przeszedł do któregoś z Polskich Pułków na Wschodzie, jak również, w którym z Pułków Jazdy odbył kampanie wojenne 1918–1920. Zdaje się, że końcową fazę kampanii antybolszewickiej odbył, w randze porucznika, w 201 Pułku Szwoleżerów, przemianowanym w kwietniu 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego.

Awansowany na rotmistrza z dniem 1 lipca 1923, przeszedł następnie do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w którym od lutego 1925 do końca 1926 był zastępcą dowódcy Pułku. W latach 1927–1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Przeszedł następnie do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, awansowany na majora dyplomowanego w 1930. Następnym awans otrzymał w tymże Pułku w 1938.

Na początku 1939 został powołany do Sztabu Naczelnego Wodza. Był w nim w czasie kampanii wrześniowej 1939. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców, przypuszczalnie w Kozielsku, został wiosną 1940 zamordowany w Katyniu.

126. PLATONOFF Stefan Jan Józef, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie. W każdym razie przedostał się w 1917 do Francji, gdzie zgłosił się do formowanej Armii Polskiej.

Wszedł w randze rotmistrza do 1 Pułku Szwoleżerów „Błękitnej Armii”. Przybył wraz z Pułkiem do Polski w czerwcu 1919. Kampanie wojenne 1919–1920 odbył w Jeździe Dywizyjnej, początkowo w Dragonach, potem w Strzelcach Konnych. Po zakończeniu wojny był do 1933 roku w 2 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na majora w 1928, dowodził szwadronem zapasowym. Przeszedł następnie do 3 Pułku Strzelców Konnych, na zastępcę dowódcy Pułku. W 1936 otrzymał awans na podpułkownika.

W kampanii wrześniowej 1939 wziął udział jako zastępca dowódcy. Dnia 6 października 1939, po złożeniu broni przez 3 Pułk Strzelców Konnych im. Hetmana Polnego Koronnego Stefana Czarnieckiego, dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł przypuszczalnie w 1953 roku.

127. POMORSKI Czesław, ur. 1901. Wiosną 1919 wstąpił na ochotnika do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W Pułku tym początkowo jako ułan, potem podoficer, odbył kampanie wojenne 1919–1920.

We wrześniu 1922 został skierowany na pierwszy 10-miesięczny Kurs Podchorążych w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu. Po jego ukończeniu otrzymał przydział do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich.

Podporucznik w końcu 1923, otrzymał awans na porucznika 1 czerwca 1924. Przez cały okres międzywojenny i wojenny pozostawał w tym Pułku.

Awansował stopniowo na rotmistrza, majora i w 1938 na podpułkownika. Pełnił w Pułku funkcję adiutanta, jako major – kwatermistrza, i wreszcie od 1938 – zastępcy dowódcy. W tym charakterze uczestniczył w kampanii wrześniowej 1939. W końcowej fazie, z resztkami rozgromionego Pułku, przedostał się do Warszawy, biorąc udział w jej obronie.

Dnia 27 września, po kapitulacji stolicy, dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu powrócił do Polski.

Zmarł w Leśnicy Opolskiej (pow. Strzelce Opolskie) we wrześniu 1967 roku.

128. Dyplomowany PROTASSOWICKI Rafał Lucjan, ur. 1894, był powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej w 1915 roku. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł prawdopodobnie do III Polskiego Korpusu na Wschodzie, do ówczesnego 5, następnie 7 Pułku Ułanów, względnie do „Oddzielnego Dywizjonu Szwoleżerów”.

Zdaje się, że kampanie wojenne 1918–1920 odbył w „Ochotniczej Jeździe mjr. F. Jaworskiego”. Nie dało się znaleźć żadnych danych odnośnie do jego działalności w tym okresie. Wiadomo jedynie, że w sierpniu 1920 był w jednym z trzech Pułków Brygady Jazdy Ochotniczej i we wrześniu 1920 wszedł, w randze porucznika, do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. W Pułku tym pozostawał do końca 1923, awansowany na rotmistrza w 1922.

W latach 1924–1926 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja V). Powrócił do Pułku w stopniu rotmistrza dyplomowanego. Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na majora dyplomowanego i przeniesienie do GISZ. Pozostawał w nim do 1932, w tym samym czasie będąc asystentem Katedry Taktyki Ogólnej, Kawalerii i Historii Wojskowości w Wyższej Szkole Wojennej.

Od 1932 do 1935 był zastępcą dowódcy 25 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Awansował na podpułkownika dyplomowanego w 1936. Odnośnie do jego dalszych funkcji nie dało się znaleźć danych. Był prawdopodobnie w sztabie lub dowództwie którejś z Armii. Również brak danych odnośnie do pełnionych przez niego funkcji w kampanii wojennej 1939.

Był przypuszczalnie w niewoli niemieckiej, po czym, po wyzwoleniu z oflagu, wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w grudniu 1957 roku.

129. RABIŃSKI Stanisław Józef, ur. 1886, odbył służbę wojskową w Kawalerii austriackiej, jako jednoroczny. W 1914, w stopniu chorążego, wstąpił do 3 Szwadronu Ułanów Legionowych, obejmując dowództwo plutonu.

Awansował na podporucznika, a w październiku 1915 na porucznika i dowódcę 3 szwadronu. Rozkazem z dnia 1 stycznia 1916 szwadrony 2, 3, 5 i 6 zostały złączone w Pułk, który otrzymał nazwę 2 Pułku Ułanów Legionowych.

Po rozwiązaniu 2 Pułku Ułanów Legionowych, w związku przejściem pod Rarańczą II Brygady Legionowej, por. S.J. Rabiński został powołany do armii austriackiej i wysłany na front włoski. Dostał się do niewoli włoskiej, po czym niezwłocznie zgłosił ochotniczo do formującej się we Francji Armii Polskiej.

W marcu 1918, awansowany na rotmistrza, objął dowództwo tzw. I Grupy Szwadronów 1 Pułku Szwoleżerów przy 1 Dywizji Strzelców Polskich. Wraz z „Błękitną Armią” został przewieziony do Polski w kwietniu lub maju 1919.

Odnośnie do jego funkcji w czasie kampanii wojennej 1919–1920, jak również pierwszych lat powojennych, brak jakichkolwiek danych. Wydaje się, że awansowany na majora 1 czerwca 1919, dowodził III Dywizjonem 4 Pułku Dragonów, od 1 października 1919 – 4 Pułku Strzelców Konnych, przy 5 Dywizji Piechoty.

Dnia 28 października 1920, po przeorganizowaniu, 4 Pułk Strzelców Konnych został przemianowany na 6 Pułk Strzelców Konnych. Nasuwa się przypuszczenie, chociaż brak jest potwierdzenia, że do 15 czerwca 1924 był zastępcą dowódcy tegoż Pułku. W tym okresie przypuszczalnie awansował na podpułkownika.

W styczniu 1928 został dowódcą 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Pozostawał na tym stanowisku do grudnia. Dnia 1 stycznia 1929 został powołany do Komisji Remontowej Nr 2.

Przeszedł w stan spoczynku w 1933 lub 1934.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

130. RADOMYSKI Adam, ur. 1893. Został w 1914 powołany do służby w Kawalerii rosyjskiej. Ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze.

Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale nie dało się ustalić, do którego z Pułków. Zapewne ewakuowany do Królestwa, zgłosił się w randze porucznika, w listopadzie 1918, do formującego się 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył całą kampanię wojenną 1919–1920.

Awansowany na rotmistrza 1 listopada 1920, przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Dnia 1 maja 1923 został powołany na stanowisko Adiutanta Generalnego przy Prezydencie RP. Otrzymał awans na majora kawalerii ze starszeństwem od 15 sierpnia 1924. Pełnił tę funkcję przy Prezydencie S. Wojciechowskim, a następnie Prezydencie I. Mościckim.

W lipcu 1926 powrócił do Pułku, zostając zastępcą dowódcy do grudnia 1929. Od 1 stycznia 1930 do połowy 1932 był w Kawalerii KOP jako inspektor Północnej Grupy Szwadronu KOP w Wilnie.

Dnia 1 stycznia 1933 awansował na podpułkownika. Brak danych odnośnie do funkcji ppłk. A. Radomyskiego w okresie od 1933 do 1939 i w czasie kampanii wrześniowej 1939. Nasuwa się przypuszczenie, że był w GISZ lub Departamencie Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, a później w Dowództwie w którejś z Armii.

W czasie kampanii wrześniowej został wzięty do niewoli sowieckiej.

Wysłany do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

131. RELISZKO Jan, ur. 1886, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Ukończył Szkołę Kawalerii w Twerze. W listopadzie 1917, jako podrotmistrz, przybył wraz z grupą oficerów i żołnierzy-kawalerzystów do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, wchodząc w skład formowanego 3 Pułku Ułanów. Został dowódcą 3 szwadronu.

Po rozbrojeniu Korpusu ewakuowany do Królestwa, zgłosił się już w połowie października 1918 do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. W randze rotmistrza został zastępcą dowódcy Pułku z dniem 8 listopada 1918.

Awansował na majora 1 czerwca 1919 (po wojnie miał starszeństwo podpułkownika od tej daty). W dniach 14–16 sierpnia 1920, w czasie decydującego uderzenia pod Cychowem, pełnił obowiązki dowódcy Pułku, zwanego w tym czasie „Dziećmi Warszawy”.

Dnia 23 sierpnia objął dowództwo tzw. Kombinowanego Pułku Jazdy, złożonego ze szwadronów marszowych czterech Pułków i Dywizjonu Jazdy Ochotniczej. Dowodził nim w czasie walk pościgowych. Powrócił do 3 Pułku Ułanów około połowy października, po rozwiązaniu Kombinowanego Pułku Jazdy.

Był zastępcą dowódcy do stycznia 1921. W lutym 1921 ppłk J. Reliszko został dowódcą 27 Pułku Ułanów. Sprawował dowództwo do 1927. Z dniem 1 stycznia 1928 został inspektorem rejonowym koni w Sandomierzu.

W 1934 przyszedł w stan spoczynku. Prawdopodobnie w końcu września 1939 udało mu się wyjechać do Francji, następnie Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w 1957 roku.

132. ROMAŃSKI Wilibald Jan, ur. 1886, był zapewne oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej, zmobilizowanym w 1914. Przeszedł w listopadzie 1918 do Wojska Polskiego, ale brak danych, do jakiej jednostki wojskowej. Wydaje się, że kampanie wojenne 1919–1920 odbył w którymś z Dywizjonów Jazdy Dywizyjnej. Również brak danych dotyczących jego funkcji w pierwszym okresie powojennym.

Wiadomo dopiero, że dnia 1 stycznia 1927 został awansowany na podpułkownika i został zastępcą dowódcy 5 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał na tym stanowiu-

sku do końca 1932, po czym został inspektorem rejonowym koni w Bielsku Podlaskim. Zdaje się, że w 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Nie wydaje się, aby wziął czynny udział w kampanii wrześniowej 1939, mimo to został przez wojska sowieckie potraktowany jako jeńiec wojenny i wywieziony do obozu w Starobielsku, po czym wiosną 1940 – tam lub w Katyniu – zamordowany.

133. ROŻAŁOWSKI Mieczysław Karol, ur. 1883, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy w końcu grudnia 1917 dołączył do II Polskiego Korpusu na Wschodzie i po jego rozbrojeniu przedostał się w styczniu 1919 do Odessy, czy przeszedł tam bezpośrednio z armii rosyjskiej. W każdym razie w połowie maja 1919 wraz z 4 Dywizją Strzelców Polskich został przeniesiony do Małopolski Wschodniej.

Był, zdaje się, początkowo w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, w stopniu majora. Wiosną 1920 był w 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, od 10 kwietnia będąc zastępcą dowódcy Pułku. Od 31 maja do 1 lipca dowodził Pułkiem. Dnia 15 lipca przekazał zastępstwo dowódcy, przechodząc prawdopodobnie do Dowództwa VI Brygady Jazdy.

Był awansowany na podpułkownika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Odnosić do jego funkcji w pierwszych latach międzywojennych brak danych. Dnia 1 czerwca 1919 został dowódcą 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. Pełnił dowództwo do końca 1928, po czym został inspektorem rejonowym koni w Katowicach.

Przeszedł w stan spoczynku w roku 1931 lub 1932. W kampanii wrześniowej 1939 nie brał udziału. Okres wojenny i powojenny spędził w Polsce.

Zmarł najprawdopodobniej w końcu lat pięćdziesiątych XX wieku na Śląsku Opolskim.

134. RÖMMEL Karol, ur. 1888 w Grodnie. Od najmłodszych lat zdradzał wybitny talent jeździecki, co spowodowało, że ojciec jego, obawiając się, że nie będzie interesował się wojskowością, kazał mu wstąpić do piechoty.

Był oficerem w jednym z Pułków Piechoty Gwardii rosyjskiej, odnosząc mimo to sukcesy na zawodach hippicznych. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, po czym w randze majora otrzymał przydział do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1919.

W styczniu 1920 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, na zastępcę komendanta. Po zakończeniu Kursu powrócił do Pułku, biorąc udział w ofensywie na Ukrainę. Na początku sierpnia 1920 został dowódcą Pułku. Dowodził nim w czasie walk pościgowych za uchodzącymi armiami sowieckimi.

W końcu stycznia 1924 przeszedł do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Awans na podpułkownika otrzymał ze starszeństwem od 1 lipca 1919. Od 1922 miał zadanie przygotowywania ekip sportowych do międzynarodowych konkursów hippicznych.

Był szefem polskiej ekipy na dwóch olimpiadach: VIII w 1924 w Paryżu i IX w 1928 w Amsterdamie. Na drugiej z nich polska ekipa zdobyła srebrny medal w Pucharze Narodów i brązowy we Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchowego (WKKW). Był ponadto szefem ekipy na szeregu konkursów, w czym w Nowym Jorku – trzykrotnie Puchar Narodów, dwukrotnie w Nicei, także zdobywając wspomniany Puchar.

W 1928 przeszedł do ewidencji 1 Pułku Strzelców Konnych, pozostając stale w Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu. Z chwilą sformowania tzw. Grupy Olimpijskiej, został jej kierownikiem.

Przeszedł w stan spoczynku, zdaje się, w 1936. Nie znajduje się nigdzie wzmianki, aby wziął udział w kampanii wrześniowej 1939. Pozostał pod okupacją niemiecką, zdaje się w Warszawie. Był aktywny w ZWZ, potem w AK.

Aresztowany przez gestapo został zesłany do obozu koncentracyjnego w Mauthausen-Gusen. Przetrwiał ciężki okres obozu i po klęsce Niemiec powrócił do Polski.

W 1957 roku został przez władze reżimowe mianowany inspektorem Obozu Sportu Konnego. Pozostawał na tym stanowisku zapewne przez krótki okres, ze względu na zaawansowany wiek.

Zmarł w Elblągu w marcu 1967 roku.

135. SEELIGER-REKLEWSKI względnie REKLEWSKI-SEELIGER Tadeusz, ur. 1890, był oficerem Kawalerii austriackiej.

W listopadzie 1918 w stopniu rotmistrza przeszedł do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora 1 lipca 1920. Pozostawał w Pułku przez pierwsze lata okresu międzywojennego. W marcu 1921 został skierowany do Obozu Szkolnego Jazdy w Grudziądzu, na Kurs Doszkolenia Oficerów. Od 1922 do końca 1924 był zastępcą dowódcy Pułku.

W 1927 został zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich. Awansowany na podpułkownika, pozostawał na tym stanowisku do końca 1928.

W 1929 został mianowany dowódcą Kawalerii KOP. Pełnił tę funkcję do końca 1930. Odnośnie do jego działalności w latach następnych, jak również w czasie kampanii wrześniowej 1939, brak danych. Był przypuszczalnie w dowództwie którejś z Armii, względnie Brygady lub Dywizji. Dostał się prawdopodobnie do niewoli niemieckiej. Wydaje się również, że po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Polski i tam zmarł, chyba w latach sześćdziesiątych XX wieku.

136. Dyplomowany SIENKIEWICZ Józef, ur. 1898 na Ukrainie, był w Szkole Junaków w 1917, gdy zaczął formować się I Polski Korpus na Wschodzie.

W listopadzie 1917, w stopniu wachmistrza, zgłosił się do Antonina, do organizowanego tam 2 Pułku Ułanów. W nim przeszedł na Białoruś, dołączając do Korpusu. Po

rozbrojeniu tegoż został ewakuowany do Królestwa. Tam, w listopadzie 1918, zgłosił się do rekonstruowanego Pułku, w stopniu podporucznika odbył w Pułku walki 1918 i kampanię wojenną 1919–1920, awansowany 1 czerwca 1919 na porucznika. Pozostał wierny 2 Pułkowi Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego przez całe życie.

Awansował na rotmistrza 15 sierpnia 1924. W 1928 przeszedł do GISZ, pozostając w ewidencji Pułku. W 1930 otrzymał awans na majora.

W latach 1931–1933 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XII). Od 1934 do maja 1936 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Białystok”. Był następnie ponownie w GISZ awansowany na podpułkownika dyplomowanego.

W końcu 1938 powrócił do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Miał objąć zastępstwo dowódcy Pułku, ale w związku z objęciem przez dotychczasowego dowódcę dowództwa Suwalskiej Brygady Kawalerii, potem Brygady „Plis”, został pełniącym obowiązki dowódcy Pułku przez cały okres kampanii wrześniowej 1939.

Bezpośrednio przed złożeniem broni przez Brygadę, na początku października 1939, został ranny i wzięty do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagi wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po zakończeniu wojny.

Zmarł w Londynie w listopadzie 1985 roku.

137. SKRZYNECKI Marian, ur. 1891 w Piotrkowie Trybunalskim. Jako uczeń wstąpił do Organizacji Bojowej PPS już w 1908. W grudniu 1910 musiał uciekać do Krakowa, zagrożony aresztowaniem przez władze rosyjskie, a następnie studiował we Lwowie.

Z chwilą wybuchu I wojny światowej był najpierw w Grupie Wywiadowczej I Brygady Legionowej, potem w 1 Szwadronie 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Po „kryzysie przysięgowym” był internowany w Szczypiornie, następnie w Łomży. Zwolniony w październiku 1918 z obozu, zgłosił się do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Wziął udział w walkach końca 1918 i większości 1919 roku, jako podporucznik, adiutant Pułku.

We wrześniu 1919 został skierowany do Szkoły Jazdy w Starej Wsi. Ukończył ją w maju 1920 i powrócił do Pułku, w którym dowodził plutonem. Był ranny pod Cycowem 16 sierpnia, potem pod Gulbieniszkami 4 września, awansowany na porucznika.

W 1921 został adiutantem Naczelnika Państwa, Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po przekazaniu przez niego stanowiska Głowy Państwa Prezydentowi G. Narutowiczowi dnia 14 grudnia 1922 przeszedł do Kancelarii Wojskowej Prezydenta RP.

W końcu 1922 roku powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Na początku 1926, awansowany na rotmistrza, był na Kursie Dowódców Szwadronów w Centrum Wyszkolenia Kawalerii. W 1927, przez krótki okres, był kwatermistrzem Pułku.

Od 1930 do 1932 był w Kawalerii KOP, jako dowódca szwadronu w Dederkałach. Awansowany na majora w 1932, był zastępcą dowódcy 8 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał na tym stanowisku do 1937, awansowany na podpułkownika w 1935.

W 1937 powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego, na zastępcę dowódcy. W końcu sierpnia 1939 został dowódcą tegoż Pułku. Dowodził nim w ciągu całej kampanii wrześniowej 1939.

Po bitwie pod Suchowolą w dniach 22 i 23 września Pułk został zdziesiątkowany. Ppłk M. Skrzynecki starał się przeprowadzić ocalałą grupę oficerów i ułanów na Węgry. Dnia 30 września we wsi Krukiewica koło Mościsk wpadł w ręce komunistycznej milicji ukraińskiej i żołdaków sowieckich. Ci ciężko go poranili. Z trudnością dało się go wyrwać z rąk oprawców.

Przewieziony do szpitala w Mościskach, zmarł tam 3 października 1939 roku.

138. Dyplomowany SŁATYŃSKI Emil, ur. ok. 1900, W 1920 zgłosił się na ochotnika do któregoś z Pułków Jazdy. We wrześniu 1922 był na pierwszym 10-miesięcznym Kursie Podchorążych w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu.

W sierpniu 1923 otrzymał przydział do 10 Pułku Strzelców Konnych. W Pułku tym pozostawał przez cały okres międzywojenny, awansując z podporucznika na porucznika i rotmistrza, a w 1936 na majora. Został wówczas kwatremistrzem Pułku.

W czasie kampanii wrześniowej 1939, dnia 16 września, na skutek ciężkiej rany dowódcy i śmierci zastępcy, objął w charakterze p.o. dowództwo Pułku. Dnia 20 września przeprowadził go na Węgry. Udało mu się wydostać z obozu internowania i przedostać do Francji.

Tam wiosną 1940 formował II Batalion im. 10 Pułku Strzelców Konnych przyszłej 10 Brygady Pancerniej, obejmując jego dowództwo. Dnia 21 czerwca, wraz z Batalionem, został przewieziony do Szkocji. Tam Batalion rozrósł się do stanu Pułku, a mjr E. Słatyński został 16 lipca jego dowódcą.

Ukończył Szkołę Sztabową, uzyskując tytuł majora dyplomowanego. Dnia 30 sierpnia 1942 został dowódcą Oddziału Rozpoznawczego Dywizji Grenadierów, przemianowanego 7 stycznia 1944 roku na 9 Pancerno-Motorowy Pułk Ułanów Małopolskich. Sprawował dowództwo do czerwca 1946.

Awansowany na podpułkownika dyplomowanego, przeszedł w stan spoczynku. Pozostał w Londynie.

Zmarł tam w latach osiemdziesiątych XX wieku.

139. Dyplomowany SŁOMOWSKI Józef, ur. 1899. W 1919 wstąpił na ochotnika do któregoś z Pułków Jazdy. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, w maju 1920 otrzymał przydział do 12 Pułku Ułanów Podolskich. W jego szeregach, już w stopniu podporucznika, odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej i po-

został w pierwszych latach powojennych. Awansował na porucznika 1 sierpnia 1923. W latach 1927–1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Powrócił do Pułku, awansowany na rotmistrza dyplomowanego w 1930.

Odnosnie do dalszego przebiegu jego kariery wojskowej nie dało się znaleźć bliższych danych. Zdaje się, że w 1936 został awansowany na majora dyplomowanego i przeszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, ale nie dało się ustalić na jak długo.

Brak danych odnośnie do jego funkcji w kampanii wrześniowej 1939. Prawdopodobnie uniknął niewoli niemieckiej lub sowieckiej i zdołał przedostać się do Francji, następnie Wielkiej Brytanii. Rangę podpułkownika dyplomowanego uzyskał w Armii Polskiej na Zachodzie.

Po wojnie pozostał w Anglii i zmarł w Londynie w listopadzie 1956 roku.

140. Dyplomowany SŁONIŃSKI Marian Aleksander Wincenty, ur. 1891 (dokładny życiorys podany w podrozdziale „Szefowie Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych”).

C. MAJOROWIE

1. ALEXANDROWICZ Stanisław, ur. 1895. W 1918 ochotnik-ułan 13 Pułku Ułanów, porucznik z dniem 1 marca 1922, pozostawał stale w tym Pułku. Awansował na rotmistrza w 1929, na majora, zdaje się, w 1938.

Po wojnie znalazł się w Wielkiej Brytanii. Pisał szereg wspomnień z walk w 13 Pułku Ułanów Wileńskich do „Przeglądu Kawalerii i Broni Pancерnej”.

Zmarł w Nottingham, w Anglii, we wrześniu 1982 roku.

2. ANDRZEYKOWICZ Kazimierz, ur. 1884, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł w 1917 do 7 Pułku Ułanów III Polskiego Korpusu na Wschodzie, przekształconego następnie w 12 Pułk Ułanów Podolskich. Odbył w nim kampanie 1918–1920, pozostając nadal w Pułku.

Dnia 1 stycznia 1928 otrzymał awans na majora i został kwatermistrzem.

Z dniem 30 września 1930 został przeniesiony w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 został powołany do czynnej służby i przydzielony do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr II. Dostał się do niemieckiej niewoli. Przebywał w oflagu VII A Murnau.

Po zakończeniu II wojny światowej, jako żołnierz Polskich Sił Zbrojnych, wrócił do kraju i został zarejestrowany w jednej z rejonowych komend uzupełnień.

Zmarł 19 lipca 1974 roku. Cztery dni później został pochowany na cmentarzu Oliwskim w Gdańsku.

3. ANTONIEWICZ-WOJSYM Michał Jerzy, ur. 1897. Zgłosił się do wojska w 1918, do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920 i pozostał w nim do końca kariery wojskowej.

Awansował na porucznika dnia 1 czerwca 1919, na rotmistrza dnia 1 lipca 1923. Doskonały jeździec sportowy, porucznik, następnie rotmistrz, Michał Jerzy Antoniewicz-Wojsym brał udział w całym szeregu międzynarodowych konkursów hippicznych. W 1928 był w ekipie polskiej na IX Olimpiadzie w Amsterdamie. Ekipa zdobyła drużynowo srebrny medal w konkursie Pucharu Narodów, a rtm. M.J. Antoniewicz-Wojsym uzyskała również srebrny medal indywidualnie oraz brązowy medal w WKKW drużynowo.

Od 1923 rtm. M.J. Antoniewicz-Wojsym był instruktorem jazdy konnej, najpierw w Centralnej Szkole Kawalerii, potem w Centrum Wyszkozenia Kawalerii. Od 1931 do 1935 był szefem Ekwitacji na Oficerskich Kursach Instruktorów Jazdy, w Promocjach 1932/1933 i 1933/1934 jednocześnie kierownikiem Kursów.

W 1927 i 1928 roku był w ekipie polskiej, która zdobyła Puchar Narodów na Międzynarodowym Konkursie Hippicznym w Nowym Jorku. Puchar przeszedł na własność Polski w 1929 roku, po trzecim kolejnym zwycięstwie.

Awansował na majora 1 stycznia 1931.

W 1931 mjr M.J. Antoniewicz-Wojsym był szefem ekipy polskiej na konkursach w Rydze i Tallinie. W 1934 został odkomenderowany na staż do „Reitlehrer Institut” w Wiedniu, po odbyciu którego powrócił do Centrum Wyszkozenia Kawalerii. Podczas jednego z treningów uległ wypadkowi. Został przygnieciony przez konia (został operowany – po usunięciu płuca startował z jednym).

Był uczestnikiem wojny obronnej 1939. Po 17 września 1939 przeszedł na Węgry, gdzie przebywał do marca 1944. Po wkroczeniu wojsk niemieckich do końca wojny był jeńcem oflagów w Kaiserslautern, Luckenwalde i Genshagen.

Po wojnie przebywał na emigracji w Wielkiej Brytanii, następnie zamieszkał na stałe w USA, pracując jako trener – koordynator. W 1956 był trenerem jeździeckiej reprezentacji USA podczas Igrzysk Olimpijskich w Melbourne.

Zmarł w Austin 12 grudnia 1989 roku. Pochowany został w Forest Hill Memorial Park Lexington, Davidson County.

4. AUGUSTYNOWICZ Roman, ur. 1883, był najprawdopodobniej oficerem zawodowym Kawalerii albo austriackiej, albo rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w 1918 roku, ale nie dało się ustalić, do którego z Pułków Jazdy. Otrzymał awans na majora z dniem 1 lipca 1919.

W 1924 mjr R. Augustynowicz wszedł do 10 Pułku Strzelców Konnych, jako kwartmistrz Pułku. Sprawował tę funkcję do końca 1927, po czym przyszedł do Kadry Oficerów Kawalerii, mianowany inspektorem Rejonowego Inspektoratu Koni (RIK) w Przemyślu.

Prawdopodobnie został przeniesiony w stan spoczynku w roku 1933 lub 1934. Odnośnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć danych.

5. BALIŃSKI Michał Władysław, ur. 1897. W 1918 wstąpił do 4 Pułku Ułanów. Skierowany w stopniu podporucznika w marcu 1919 do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie, we wrześniu 1920 został wytypowany do École d'Application de la Cavalerie w Saumur. Po jej ukończeniu powrócił do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, biorąc w nim udział w końcowej fazie kampanii przeciw bolszewickiej.

Otrzymał awans na porucznika z dniem 1 lipca 1922. Pozostawał stale w 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, awansowany na rotmistrza w 1929, na majora w 1938. Był, zdaje się, w czasie kampanii wrześniowej 1939, kwatermistrzem Pułku.

Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej. Przedostał się w 1939 lub 1940 roku do Francji, stamtąd do Wielkiej Brytanii. W sierpniu 1942 wszedł do 10 Batalionu Dragonów, przemianowanego w marcu 1944 na 10 Pułk Dragonów. Po zakończeniu wojny pozostał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w 1962 roku.

6. BARANOWSKI-TUHAN MIRZA względnie TUHAN-MIRZA BARANOWSKI Eugeniusz, ur. 1885, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego, w stopniu porucznika, w końcu 1918.

W styczniu 1919 został skierowany do formującego się Pułku Tatarskiej Jazdy, biorąc udział w ofensywie na Mińsk Litewski. W połowie października 1919 został wysłany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, którą ukończył 30 kwietnia 1920. Powrócił do Pułku, który od 3 lutego 1920 nosił nazwę „Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza”.

W czerwcu 1920, na skutek ogromnych, poniesionych strat, Pułk wszedł w skład tzw. Szwadronu Kombinowanego, sformowanego z resztek Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza i 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Wraz z tym Szwadronem por. E. Baranowski-Tuhan Mirza przeszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1928, na majora w 1930. Wiosną 1938, w składzie Polskiej Misji Wojskowej został wysłany do Londynu. Tam zastał go wybuch II wojny światowej. Spędził ją w Wielkiej Brytanii, w Ministerstwie Obrony Narodowej.

Po wojnie pozostał w Londynie, gdzie zmarł w grudniu 1978 roku.

7. BARANOWSKI Wiktor Stanisław, ur. 1893. Odbył służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej, będąc zmobilizowany od 1914 roku.

Przeszedł do Wojska Polskiego w 1918 roku. W lipcu 1920 sformułował w Pińczowie 4 szwadron 115 Pułku Ułanów, ze szwadronu marszowego 2 Pułku Strzel-

ców Konnych i rezerwistów byłej Kawalerii rosyjskiej. W 115 Pułku Ułanów odbył końcową fazę kampanii przeciw bolszewickiej. W lutym 1921 roku Pułk otrzymał nazwę 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, a por. W.S. Baranowski otrzymał awans na rotmistrza.

Pozostawał w Pułku do końca 1927. Awansowany na majora 1 stycznia 1928 przeszedł do kawalerii KOP, pozostając w ewidencji 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Zmarł w 1938 roku.

8. BARTMAŃSKI Zygmunt, ur. ok. 1885, odbył służbę wojskową w Kawalerii austriackiej. Zmobilizowany w 1914, osiągnął rangę majora.

Przeszedł w październiku 1918 do Wojska Polskiego. Dnia 15 maja 1919 otrzymał dowództwo Pułku Strzelców Konnych, późniejszego 9 Pułku Ułanów Małopolskich.

Cztery dni później, dowodząc Pułkiem, poległ w boju pod Drohobyczem dnia 19 maja 1919 roku.

9. BAZYLCZUK Stanisław Kazimierz, ur. 1901 w Lublinie. Zgłosił się w 1919 na ochotnika do 13 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanię antybolszewicką w 1919–1920, a także litewską.

Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Jazdy powrócił do 13 Pułku Ułanów Wileńskich, awansowany na podpułkownika w 1922, na porucznika w 1926. Pozostawał stale w tym Pułku, awansując na rotmistrza, a następnie w 1939 na majora.

Wziął udział w kampanii wrześniowej 1939, w której dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii, a po zakończeniu wojny do Stanów Zjednoczonych.

Zmarł w Chicago w lutym 1970 roku.

10. BĄCZKOWSKI Jan, ur. 1898, ułan-ochotnik 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w listopadzie 1918. Ukończył 1 maja 1920 roku Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu, po czym powrócił do Pułku w stopniu podporucznika.

Awansował na porucznika 1 października 1921, na rotmistrza w 1929, na majora w 1938. Kampanię wrześniową 1939 odbył w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego. Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej, następnie przedostał się w 1940 do Francji, a później do Wielkiej Brytanii.

W styczniu 1941 uczestniczył w Zjeździe Kawalerii w Szkocji. Nie dało się ustalić jego działalności w Wojsku Polskim na Zachodzie ani jego dalszych losów.

11. BEDNARSKI Franciszek Władysław Józef, ur. 1897, był, zdaje się, od początku 1919 roku w formacji Konnych Strzelców Granicznych, awansowany z dniem 1 czerwca 1919 na porucznika.

Na początku sierpnia 1920, w związku z formowaniem 11 Pułku Strzelców Granicznych, przeszedł do tego Pułku, odbywając w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920 roku. Pozostawał w Pułku, przemianowanym na 21 Pułk Ułanów Nadwiślańskich, do 1927, po czym awansowany na rotmistrza, przeszedł do 24 Pułku Ułanów.

W 1938, awansowany na majora, przeszedł do 13 Dywizji Piechoty, na stanowisko dowódcy Kawalerii Dywizyjnej. W czasie kampanii wrześniowej 1939, walcząc w składzie Dywizji, dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został tam lub może w Katyniu zamordowany w 1940 roku.

12. BEREŻECKI Jan, ur. 1892, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł do 3 Pułku Ułanów I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W listopadzie 1918 powrócił do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów, odbywając w nim kampanie 1919 i częściowo 1920 roku.

W połowie lipca 1920 przeszedł do formowanego 203 Pułku Ułanów w stopniu porucznika. Odbył w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921. Awansował następnie 1 lutego 1924 na majora Pułku, który w lutym 1921 został przemianowany na 27 Pułk Ułanów.

W 1928 przeszedł do dyspozycji dowódcy OK II w Lublinie.

Danych odnośnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć.

13. BERG Leopold, ur. 1894, odbywał służbę wojskową w Kawalerii austriackiej. W listopadzie 1918, w stopniu podporucznika, przeszedł do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w grudniu na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Odbył w Pułku kampanie 1918–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1928, po czym, awansowany na rotmistrza, przeszedł do Kawalerii KOP.

W 1932 otrzymał przydział do Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu na dowódcę szwadronu podchorążych. Sprawował tę funkcję od 1932 do 1937 roku. Awansowany na majora, był od 1937 do początku 1939 zastępcą dowódcy Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii.

W przeddzień napaści hitlerowskiej otrzymał skierowanie do 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego, na kwatermistrza. W Pułku tym był w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został tam – lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

14. BIAŁOBŁOCKI-ZAWISZA względnie ZAWISZA-BIAŁOBŁOCKI Włodzimierz Ludwik Józef, ur. 1894, odbywał przypuszczalnie służbę wojskową w Kawalerii au-

striackiej lub rosyjskiej, ale nie dało się znaleźć żadnych dokładniejszych danych. Również nie dało się ustalić początków jego służby wojskowej w Kawalerii polskiej. Dopiero (według *Rocznika Oficerskiego 1928*) 1 lipca 1925 otrzymał awans na rotmistrza 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

W 1936, awansowany na majora, został zastępcą dowódcy 1 Pułku Strzelców Konnych. W czasie kampanii wrześniowej 1939, w połowie września, został p.o. dowódcy, na skutek ciężkiej rany i wzięcia do niewoli niemieckiej dowódcy Pułku.

Major Włodzimierz L.J. Zawisza-Białobłocki, w wyniku kapitulacji Warszawskiej Brygady Pancerno-Motorowej, dostał się do niewoli niemieckiej.

Dalszych jego losów nie dało się ustalić.

15. BŁASIŃSKI Karol, ur. 1896, zgłosił się do służby wojskowej w 1919. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu, w maju 1920 wszedł do któregoś z dywizjonów, z których powstał 3 Pułk Strzelców Konnych. Odbył w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej, mianowany podporucznikiem.

Awansował na porucznika 3 Pułku Strzelców Konnych dnia 1 grudnia 1922. Pozostawał w Pułku do 1929, po czym, awansowany na rotmistrza, otrzymał przeniesienie do 1 Pułku Strzelców Konnych. W 1936, po awansie na majora, przeszedł do Kawalerii KOP.

W połowie 1939, w związku z wyłonieniem ze szwadronów Kawalerii KOP pułku liniowego – 1 Pułku Kawalerii KOP o kryptonimie „Feliks”, mjr K. Błasiński został zastępcą dowódcy tego Pułku. Wziął w nim udział w kampanii wrześniowej 1939, w pewnym okresie dowodząc większą częścią szwadronów, na skutek ich rozdzielenia się.

Uniknął niewoli niemieckiej lub sowieckiej i w przybraniu przedostał się do Warszawy. Był tam aktywny w ZWZ i AK. Już w 1940 sformował szwadron 1 Pułku Strzelców Konnych, który wszedł następnie w skład Dywizjonu „Nowak”.

Mjr K. Błasiński wziął udział w powstaniu warszawskim i poległ w walce 3 sierpnia 1944 roku.

16. Dyplomowany BOGUSŁAWSKI Walerian, ur. 1895, ułan-ochotnik 1 Pułku Szwoleżerów, ukończył Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu. W lipcu 1920, w stopniu podporucznika, wszedł do 201 Pułku Szwoleżerów, przemianowanego 2 kwietnia 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego.

Awansował na rotmistrza w 1928. Od 1932 do 1934 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII). Awansowany na majora dyplomowanego przeszedł do 24 Pułku Ułanów, pełniąc funkcję szefa komunikacji.

Kampanię wrześniową 1939 odbył w 24 Pułku Ułanów. Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu w Starobielsku został zamordowany – tam lub w Kатыniu – wiosną 1940 roku.

17. Dyplomowany BORAWSKI Zygmunt, ur. 1888, Beliniak. Wszedł w stopniu porucznika, w listopadzie 1918, do tzw. Szwadronu Kadry 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 11 Pułk Ułanów Legionowych. Odebrał w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansując na rotmistrza z dniem 1 lipca 1923.

W latach 1925–1927 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VI). Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1928 ze starszeństwem z dniem 1 lipca 1923 roku. Został przydzielony do Prokuratury przy Wojskowym Sądzie Okręgowym Nr I w Warszawie na stanowisko podprokuratora.

5 grudnia 1930 roku Prezydent RP zwolnił go ze stanowiska podprokuratora przy wojskowych sądach okręgowych, a minister Spraw Wojskowych mianował sędzią rejonowym i przydzielił do Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie na stanowisko kierownika sądu. Z dniem 30 listopada 1934 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

Zmarł w 1956 roku.

18. BOREYSZA Witold, ur. 1897, ochotnik-ułan 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich w styczniu 1919. Odebrał w Pułku kampanie 1919–1920, awansowany na podporucznika 1 czerwca 1919, na porucznika 1 stycznia w 1922, na rotmistrza w 1929.

W 1938, po awansie na majora, przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, na dowódcę Szwadronu Szkoły Podchorążych Kawalerii.

Kampanię wrześniową 1939 odebrał w Zgrupowaniu płk. T. Komorowskiego i Brygadzie płk. Bogoria-Zakrzewskiego. Został prawdopodobnie wzięty do niewoli niemieckiej.

Zmarł w 1939 roku.

19. BRODZKI Jan, ur. 1902, ochotnik-ułan. W 1920, ukończył pierwszy pokojowy Kurs Oficerskiej Szkoły Kawalerii w Centrum Wyszkozenia Kawalerii, otrzymując przydział do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

Awansował na porucznika 1 października 1926. W 1928 przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Doskonały jeździec sportowy, był dwukrotnie mistrzem Armii w „Militari” indywidualnie, dwukrotnie w ekipie, która uzyskała mistrzostwo zespołowe i raz w ekipie mającej I wicemistrzostwo.

Awansował na rotmistrza w 1935, na majora w 1939.

Kampanię wrześniową 1939 odebrał w 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Dostał się do niewoli niemieckiej, w której pozostał do końca wojny. Po wyzwoleniu z obozowca powrócił do Polski.

Zmarł w Poznaniu w maju 1980 roku.

20. BUCHOLC Adolf, ur. 1896. Wstąpił w grudniu 1918 do formującego się 10 Pułku Ułanów. W nim odbył kampanie wojenne 1919–1920, a następnie służbę w wojskach Litwy Środkowej. Awansował na podporucznika 1 czerwca 1919, w 1921 na porucznika, a w 1924 na rotmistrza 10 Pułku Ułanów Litewskich.

Przeszedł potem do 5 Pułku Strzelców Konnych, awansowany na majora. Był początkowo dowódcą Szwadronu Zapasowego, następnie kwatermistrzem Pułku.

W latach 1933–1934 był zastępcą dowódcy 3 Pułku Ułanów Śląskich. W 1938 został rejonowym inspektorem koni w Kaliszu.

Odnosnie do udziału mjr. A. Bucholca w kampanii wrześniowej 1939 brak danych, nie wiadomo również, czy był w niewoli niemieckiej. Po wojnie zamieszkał na terenie Polski.

Zmarł w Kaliszu w grudniu 1971 roku.

21. BUSZKIEWICZ Czesław, ur. 1895, był oficerem 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Awansowany na rotmistrza z dniem 15 sierpnia 1924, przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Kiedy w 1925 roku, w składzie 5 Brygady Ochrony Pogranicza rozpoczęto formowanie jednostki 16 Szwadronu Kawalerii, został wyznaczony do tego zadania i z dniem 14 marca 1925 przeniesiony do Korpusu Ochrony Pogranicza na stanowisko dowódcy Szwadronu. Tam pozostawał do 1927 roku. Później został przydzielony do 21 Pułku Ułanów w Równem na stanowisko dowódcy szwadronu.

W 1931, w formie wyróżnienia, został przeniesiony do Centrum Wyszkolenia Broni Pancernej w Modlinie. Tam awansowano go do stopnia majora broni pancernej 1 stycznia 1933 roku. Prawdopodobnie w 1932 otrzymał awans na majora. Był wykładowcą, a potem kierownikiem kursów. We wrześniu 1939 wziął udział w szefostwie służby samochodowej w Sztapie Armii „Poznań”.

Był uczestnikiem walk z Niemcami na całym jej szlaku bojowym, włącznie z obroną stolicy. Po kapitulacji Warszawy dostał się do niewoli niemieckiej i został osadzony w oflagu II C Woldenberg (Dobiegniew).

Po wojnie powrócił do kraju. Rodzinę pozbawiono wszelkiego majątku. Sam był obywatelem z grupy ideologicznie podejrzanych. Zamieszkał w Szczecinie. Był cichym pionierem polskości na ziemiach odzyskanych. Do związków kombatanckich nie należał. Socjalistyczna ojczyzna nie chciała pamiętać o jego zasługach dla Polski. Dokonał żywota jako zapomniany bohater.

Zmarł w Szczecinie 27 lipca 1981 roku. Został pochowany na tamtejszym Cmentarzu Centralnym.

22. BYSZEWSKI Józef, ur. 1892. Brak jest danych dotyczących jego służby wojskowej w Kawalerii, zapewne rosyjskiej.

W czasie I wojny światowej walczył w Legionach Polskich. Był przydzielony do III plutonu 3 szwadronu II Dywizjonu Kawalerii. 25 czerwca 1915 został mianowany chorążym, a 15 grudnia tego roku podporucznikiem w kawalerii.

15 listopada 1918 został przyjęty do Wojska Polskiego, a 6 lutego 1919 przydzielony do Zapasu Koni Nr 1 w Warszawie. 27 sierpnia 1920 został zatwierdzony z dniem 1 kwietnia 1920 w stopniu rotmistrza, w kawalerii, w grupie oficerów byłych Legionów Polskich. Pełnił wówczas służbę w Dowództwie 6 Dywizji Piechoty.

31 marca 1924 został mianowany majorem ze starszeństwem od 1 lipca 1923 i czwartą lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. W tym samym roku został przeniesiony do 9 Pułku Ułanów Małopolskich w Czortkowie na stanowisko kwatermistrza. Później został przeniesiony do 24 Pułku Ułanów w Kraśniku na takie samo stanowisko.

W lipcu 1929 został przeniesiony macierzyście do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym przeniesieniem służbowym na stanowisko rejonowego inspektora koni w Ciechanowie. We wrześniu 1930 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I.

Z dniem 31 stycznia 1931 został przeniesiony w stan spoczynku. W 1934, jako oficer stanu spoczynku, pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „w dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr 1”.

Zmarł po 1939 roku.

23. CALEWSKI Waclaw, ur. 1893, ułan 1 Pułku Ułanów Legionów Beliny. Po wyjściu z obozu internowania, w stopniu podporucznika, w listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany 1 czerwca 1919 na porucznika.

Pozostawał w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego do 1932, awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924. Po awansie na majora w dniu 1 grudnia 1932 przeszedł do 26 Pułku Ułanów, obejmując dowództwo Szwadronu Zapasowego, następnie kwatermistrzostwo Pułku.

Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 dowodził szwadronem Ośrodka Zapasowego Nowogródzkiej Brygady Kawalerii.

Dostał się do niewoli sowieckiej i wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

24. CENDRO Wincenty Witold, ur. 1895, był w Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł, w stopniu korneta, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

W grudniu 1918, w stopniu porucznika, wszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, po czym przeszedł do 26 Pułku Ułanów. Otrzymał awans na rotmistrza 1 stycznia 1927 roku.

W 1937, po awansie na majora, przeszedł do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, zostając kwatermistrzem Pułku. W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

25. Dyplomowany CHMIELOWSKI Stanisław, ur. 1887, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W końcu 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Przewieziony po rozbrojeniu Korpusu do Królestwa, wszedł najprawdopodobniej do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich i w nim odbył kampanię wojenną 1919 roku i większą część 1920.

W lipcu 1920 został przeniesiony do nowo sformowanego 214 Ochotniczego Pułku Ułanów, przemianowanego w grudniu tegoż roku na 24 Pułk Ułanów, w stopniu rotmistrza.

Awansowany 1 stycznia 1921 na majora, od marca 1921 do 1926 był zastępcą dowódcy Pułku. Od 1927 do 1929 był w École Supérieure de Guerre w Paryżu. Był następnie, jako major SG (dyplomowany), w Ministerstwie Spraw Wojskowych, w Departamencie Kawalerii.

W 1934 przeszedł w stan spoczynku. Brak jest danych, czy był powołany do służby czynnej we wrześniu 1939, ale wydaje się, że raczej nie. Na przełomie roku 1939 i 1940 przedostał się do Francji, następnie Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Perth, w Szkocji, w maju 1943 roku.

26. CHOJECKI Edmund, ur. 1892, był przypuszczalnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. W styczniu 1919 zgłosił się do 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 16 Pułk Ułanów Wielkopolskich, w stopniu porucznika. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany z dniem 1 czerwca 1919 na rotmistrza.

W 1924 przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. Dobry jeździec sportowy, w 1925 zdobył dla Ekipy Pułku mistrzostwo Armii, a dla siebie wicemistrzostwo indywidualne w międzybrygadowym konkursie Militari.

Awansowany na majora, został skierowany do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. W latach 1930–1931 był szefem Ekwitacji na Oficerskich Kursach Instruktorów Jazdy.

W 1935 przeszedł na stanowisko inspektora rejonowego koni w Łucku.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu w Kozielsku, został zamordowany 1940 roku, zapewne w Katyniu.

27. CHOJECKI Lucjan, ur. 1881, był oficerem rezerwy Kawalerii jednej z trzech armii zaborczych. W 1920 zgłosił się do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w stopniu

rotmistrza. Odbił w nim kampanię 1920 i w nim pozostawał do 1923. Był potem, zdaje się, w dyspozycji DOK Nr VIII w Toruniu. Awansowany na majora w 1926, przeszedł w stan spoczynku.

Odnosnie do jego dalszych losów nie dało się odnaleźć danych.

Wiadomo tylko, że zmarł w Krakowie w maju 1970 roku.

28. CHRAPOWICKI Józef Włodzimierz Franciszek, ur. 1887, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. W 1919 wstąpił w stopniu rotmistrza do 15 Pułku Ułanów Poznańskich, odbywając w nim kampanie 1919–1920.

Pozostał w Pułku po zakończeniu wojny, awansowany na majora 15 sierpnia 1924. W 1927 przeszedł na stanowisko inspektora rejonowego koni w Gnieźnie.

O dalszych jego losach brak danych.

29. Dyplomowany CIBICKI Medard Ludwik, ur. 1895, podporucznik 3 Pułku Ułanów w 1919, odbył w tym Pułku kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 sierpnia 1920. Po awansie na rotmistrza w 1923 został szefem Sztabu V Samodzielnej Brygady Kawalerii.

W okresie 1923–1924 był w Wyższej Szkole Wojennej. Po ukończeniu kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera Sztabu Generalnego został przydzielony do Dowództwa 9 Samodzielnej Brygady Kawalerii w Baranowiczach na stanowisko szefa Sztabu.

3 maja 1926 roku został mianowany majorem ze starszeństwem z dniem 1 lipca 1925 roku i 19 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. 11 października 1926 roku został przeniesiony do 3 Pułku Ułanów Śląskich w Tarnowskich Górach na stanowisko dowódcy szwadronu.

31 października 1927 roku został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym przydziałem do Dowództwa 16 Pomorskiej Dywizji Piechoty w Grudziądzu na stanowisko szefa sztabu. 23 sierpnia 1929 roku został przeniesiony do 8 Pułku Strzelców Konnych w Chełmnie, a 31 marca 1930 roku wyznaczony na stanowisko zastępcy dowódcy tego oddziału. Z dniem 30 września 1931 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzuppełnień Małkinia. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „w dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I”. W 1936 roku był komendantem „Strzelca” w Wołominie.

W czasie okupacji niemieckiej został pierwszym komendantem Obwodu Służby Zwycięstwu Polski, a następnie Związku Walki Zbrojnej. W lipcu 1940 roku został zatrzymany i przewieziony na Pawiak, lecz wkrótce zwolniony. 25 kwietnia 1941 roku został ponownie zatrzymany w łapance.

17 września 1941 roku został zwolniony jako jedyny z zatrzymanych w kwietniowej obławie. Podjął pracę na Poczcie Głównej na Placu Napoleona w Warszawie. Po jego zatrudnieniu na poczcie doszło do aresztowań członków ruchu oporu. Podejrzenia zostały skierowane na jego osobę.

W czerwcu 1942 roku na skrzyżowaniu ulicy Przejazd (obecnie Mieczysława Sasi-
na) z ulicą Gdyńską został zastrzelony przez nieznaną sprawców. Został pochowa-
ny na cmentarzu w Kobyłce.

30. CISZEWSKI Edward, ur. 1889, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 2 Pułku Ułanów. Ewakuowany w 1918 do Królestwa, powrócił w listopadzie 1918 do 2 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika. Odbył w tym Pułku kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921.

Otrzymał awans na majora 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego z dniem 1 stycznia 1927. Został szefem Zapasu Młodych Koni Nr 1. Przeszedł w stan spoczynku w 1938.

Odnośnie do jego dalszych losów żadnych danych nie udało się odnaleźć.

31. CZAPSKI Bronisław, brak danych o roku urodzenia, był majorem w stanie spoczynku 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Po napaści hitlerowskich Niemiec we wrześniu 1939 zgłosił się do Pułku, biorąc udział w kampanii wojennej.

Dostał się do niewoli sowieckiej i wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

32. CZARNECKI Jan Janusz, ur. 1890, był oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego na 15 Pułk Ułanów Poznańskich w styczniu 1919.

W 1920 dowodził 4 szwadronem Pułku w kampanii antybolszewickiej. Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1921, na majora w 1926. Pozostawał stale w 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Zmarł na skutek choroby w końcu 1926 lub na początku 1927 roku.

33. CZARNECKI Stefan Jan Wiktor, ur. 1893, był, zdaje się, oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. W 1919 walczył w partyzantce w powstaniu wielkopolskim. W 1920 wstąpił w randze rotmistrza do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W nim wziął udział w kampanii antybolszewickiej, od 24 czerwca do 16 lipca będąc zastępcą dowódcy Pułku, a w krótkim okresie – od 18 czerwca do 16 lipca – pełniąc obowiązki dowódcy.

Otrzymał awans na majora w 1923. Pozostawał w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich do 1938, po czym przeszedł do rezerwy. W 1939, po napaści hitlerowskich Niemiec, zgłosił się do służby czynnej.

Uniknął zarówno niewoli niemieckiej, jak i sowieckiej. Przebywał pod okupacją niemiecką, aktywny w AK. W 1945 zapewne nieostrożnie zdradził się z tym, gdyż został w lipcu wywieziony do Rosji i tam zmarł lub został zamęczony.

34. CZUCZEŁOWICZ Stanisław, ur. 1881 (pełny życiorys został podany w podrozdziale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej”).

35. DĄBROWSKI Bolesław Jan, ur. 1893, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1918 zgłosił się do 3 Pułku Ułanów. Odbił w tym Pułku kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 lipca 1919, a na rotmistrza w 1923.

Oдноśnie do dalszego przebiegu jego kariery wojskowej nie dało się znaleźć danych. Był przypuszczalnie w kadrach oficerów Kawalerii, awansowany na majora w latach trzydziestych.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu w Kozielsku został tam, względnie w Katyniu, zamordowany wiosną 1940 roku.

36. DĄBROWSKI Eugeniusz Bożydar, ur. ok. 1890, Beliniak, był długoletnim oficerem 7 Pułku Ułanów Lubelskich, w którym odbył też kampanie wojenne 1918–1920.

Oдноśnie do jego dalszej kariery wojskowej nie dało się znaleźć danych. Był niewątpliwie awansowany na majora przed 1927, ale czy przeszedł do rezerwy, czy może zmarł, nie dało się ustalić, gdyż nie wymienia go *Rocznik Oficerski 1928*.

37. DĄBROWSKI Janusz Władysław, ur. 1900, ochotnik-ułan 7 Pułku Ułanów Lubelskich w 1918, odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansując na porucznika 1 listopada 1920. Przeszedł następnie do 24 Pułku Ułanów, awansowany na rotmistrza w 1928, na majora w 1934.

Oдноśnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć danych.

38. DĄMBROWSKI Bohdan, ur. 1887, był oficerem zawodowym kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917, będąc rotmistrzem 2 Pułku Ułanów Lejbgwardii, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, przyprawdzając prawie pełny szwadron ułanów-Polaków ze swego Pułku. Po rozbrojeniu I Korpusu został ewakuowany lub przedostał się do Królestwa, zgłaszając się do Wojska Polskiego.

Został w marcu 1919 skierowany, jako instruktor, do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie, w stopniu majora. Po zakończeniu Kursu w sierpniu 1919 przeszedł na wykładowcę do Podoficerskiej Szkoły Strzelców Granicznych. W lipcu 1920 sformo-

wał z wychowanków tej szkoły 11 Pułk Konnych Strzelców Granicznych, przez kilka dni sprawując jego dowództwo.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się znaleźć danych. Musiał przejść w stan spoczynku w końcu lat trzydziestych.

39. DĄMBROWSKI Władysław, ur. 1892 (pełny życiorys został podany w podrozdziale: „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej”).

40. DILLENIOUS Karol Teodor, ur. 1895, był w końcowej fazie I wojny światowej zmobilizowany do Kawalerii austriackiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, zdaje się, do 9 Pułku Ułanów Małopolskich, w stopniu podporucznika. W Pułku tym odbył kampanię 1919 i część 1920 roku, awansowany na porucznika.

W sierpniu 1920 przeszedł do formowanego 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, z-czętka 22 Pułku Ułanów Podkarpackich. Awansował na rotmistrza 1 lipca 1923. Pozostawał w Pułku do 1932, po czym, awansowany na majora, przeszedł do 27 Pułku Ułanów. Od 1934 do 1937 był zastępcą dowódcy Pułku, który otrzymał szefostwo honorowe Króla Stefana Batorego.

W 1937 mjr K.T. Dillenius przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii na Instruktora Wyszkozenia Strzeleckiego i Nauki o Broni. W lipcu 1939, będąc w ewidencji 27 Pułku Ułanów, został Głównym Instrukтором Wyszkozenia Strzeleckiego. Pełnił tę funkcję do końca sierpnia, do chwili wybuchu wojny.

Kampanię wojenną odbył w Zgrupowaniu płk. Komorowskiego, następnie Brygadzie płk. Bogoria-Zakrzewskiego. Dostał się prawdopodobnie do niewoli niemieckiej.

Zmarł 19 czerwca 1963 roku. Pochowany został na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie.

41. DOBRZAŃSKI Henryk, ur. 1896. W maju 1916 wstąpił na ochotnika do 2 Pułku Ułanów Legionowych, dosługując się stopnia podporucznika. Uniknął w lutym 1918 internowania przez Austriaków.

W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstytuowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w krótkim czasie na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansując na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostał w nim do 1927, awansowany na rotmistrza w 1923.

Po awansie na majora w dniu 1 stycznia 1927 przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. W 1928 był w ekipie polskiej na IX Olimpiadzie w Amsterdamie, będąc w zespole, który zdobył w WKKW drużynowo brązowy medal. Utalentowany jeździec sportowy, rotmistrz, następnie major, H. Dobrzański odnosił sukcesy w szeregu międzynarodowych konkursów hipicznych, w Polsce i za granicą.

W 1929 mjr H. Dobrzański przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, w 1934 do 2 Pułku Strzelców Konnych, a w 1937 do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 został zastępcą dowódcy sformowanego z nadwyżek mobilizacyjnych Pułków Suwalskiej i Podlaskiej Brygady Kawalerii, 110 Pułku Ułanów. Dalsze losy mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” zostały podane w rozdziale „Kawaleria Polska w kampanii wrześniowej 1939 roku”.

42. DOLLAR Primus Felicjan, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej w 6 Pułku Ułanów. W listopadzie 1918, wraz z większą częścią Pułku, przeszedł do Jazdy Polskiej. Wraz z Ochotniczą Jazdą Lwowską, były 6 Pułk Ułanów austriackich, walczył w końcu 1918 i pierwszej połowie 1919 pod Lwowem i na froncie galicyjskim.

Dnia 28 czerwca 1919 nastąpiło połączenie z 6 Pułkiem Ułanów Kaniowskich. Porucznik, następnie rotmistrz P.F. Dollar odbył w tym Pułku resztę kampanii antyukraińskiej i antybolszewicką 1919–1920. Pozostawał stale w tym samym Pułku.

Awansował na majora 1 sierpnia 1924. W 1927 został kwatermistrzem Pułku. Przeszedł w 1936 do rezerwy lub w stan spoczynku. Ppłk Primus Felicjan Dollar był szefem łączności przy obronie Lwowa w 1939 roku.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

43. DOMANIEWSKI Karol Ludwik, ur. 1888, oficer 15 Pułku Ułanów Poznańskich, był oficerem zawodowym lub rezerwy Kawalerii jednego z trzech państw zaborczych. Do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich wszedł wiosną 1919, gdyż został awansowany na rotmistrza 1 lipca 1919 roku.

Po zakończeniu kampanii wojennych 1919–1920 pozostawał stale w Pułku, awansując na majora w 1928. Przeszedł w stan spoczynku prawdopodobnie w 1934 roku.

Odnosnie do jego dalszych losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

44. DOWGIAŁŁO Stanisław, ur. 2 listopada 1890 w Wilnie.

Studia weterynaryjne ukończył w Instytucie Weterynaryjnym w Dorpacie (uczelnia ta przejęła tradycje po likwidacji przez carat w 1842 roku Uniwersytetu Wileńskiego). Uzyskał cenzus oficerski w carskiej Rosji. Uczestnik walk na granicy rosyjsko-tureckiej w 1917 roku. Po odzyskaniu niepodległości przez Polskę wrócił do kraju i został przyjęty do Wojska Polskiego.

3 maja 1922 roku został zweryfikowany w stopniu kapitana ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 39 lokatą w korpusie oficerów weterynaryjnych, w grupie lekarzy weterynarii, a jego oddziałem macierzystym była Kadra Okręgowego Szpitala Koni Nr I.

W latach 1923–1928 pełnił służbę w Centralnej Wojskowej Szkole Podkuwnicznej na stanowisku dowódcy Oddziału Szkolnego, pozostając oficerem nadetatowym Kadry Okręgowego Szpitala Koni Nr I.

1 listopada 1925 roku został przeniesiony macierzyście do kadry oficerów korpusu weterynaryjnego i wyznaczony na stanowisko pełniącego obowiązki komendanta szkoły. 3 maja 1926 roku został mianowany majorem ze starszeństwem z dniem 1 lipca 1925 roku i drugą lokatą w korpusie oficerów weterynaryjnych, w grupie lekarzy weterynarii.

W latach 1928–1935 pełnił służbę w Szkole Podoficerów Zawodowych Służby Weterynaryjnej w Warszawie na stanowisku kierownika kuźni szkolnej, a następnie kierownika Centralnych Kursów Majstrów Podkuwaczy. Jako wykładowca z zakresu chirurgii prowadził wykłady i szkolenia na reaktywowanym Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warszawskiego, obejmujące tematycznie schorzenia kopyt i kucie koni.

Obronił pracę doktorską pt. „Zastosowanie masy kontrastowej w rozpoznawaniu schorzeń chrząstki kopytowej u koni”. Uzyskał tytuł doktora medycyny weterynaryjnej na Uniwersytecie Warszawskim. 12 marca 1933 został mianowany podpułkownikiem ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1933 i drugą lokatą w korpusie oficerów weterynaryjnych, w grupie lekarzy weterynarii. Z dniem 1 czerwca 1935 roku został przeniesiony do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr III w Grodnie na stanowisko szefa weterynarii.

Po kampanii wrześniowej 1939 roku ukrywał się w Wilnie. W grudniu 1940 roku, zadenuncjowany przez nacjonalistów litewskich, został aresztowany przez NKWD. Po pobycie w więzieniu został zesłany do obozu pracy w Workucie, gdzie mimo morderczych warunków pracy przy wyrębie lasów udało mu się przetrwać. Gdy dotarł do formujących się na terenie ZSRR Polskich Sił Zbrojnych, ważył 46 kg, mając 173 cm wzrostu, co dobitnie świadczy, w jakich warunkach pracowali więźniowie sowieckich obozów pracy.

15 października 1941 roku został zatwierdzony na stanowisku szefa służby weterynaryjnej Dowództwa PSZ w ZSRR. Wraz z Armią Andersa, przez Irak, Iran, Palestynę został ewakuowany do Włoch, a następnie do Wielkiej Brytanii.

W Anglii doszło do jedyne go podczas wojny spotkania z bratem (mjr. dr. Józefem Dowgiałło, wykładowcą polskich roczników Royal (Dick) School of Veterinary Studies w Edynburgu) i synem (kpr. pchor. Zdzisławem Dowgiałło, żołnierzem powstania warszawskiego o pseudonimie „Zalega”, po powstaniu przetrzymywanym w stalagu, który po uwolnieniu służył w 1 Dywizji Pancerniej gen. Maczka), na którym to spotkaniu postanowili o powrocie do Polski.

Po powrocie do kraju w 1946 roku, wobec zarekwirowania przez komunistyczne władze domu wybudowanego w 1934 roku na warszawskim Żoliborzu przy al. Wojska Polskiego 15 i braku innego lokum, przeniósł się do Łodzi. Pracował kolejno na

stanowiskach zastępcy dyrektora ds. weterynaryjnych Łódzkich Zakładów Mięsnych i kierownika Weterynaryjnej Inspekcji Sanitarnej w ZM.

Był członkiem Lwowskiego Koła Medyków Weterynaryjnych, w odrodzonej Polsce Zrzeszenia Lekarzy Weterynarii, do którego wstąpił także po wojnie, po likwidacji izb lekarsko-weterynaryjnych. W 1965 roku obchodził 50 rocznicę pracy zawodowej.

Zmarł w czerwcu 1967 roku. Został pochowany na cmentarzu przy ul. Ogrodowej w Łodzi.

45. DREWSKI-RADWAN względnie RADWAN-DREWSKI Wacław, ur. 1888, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale nie udało się odnaleźć, do którego z Pułków Ułanów.

W grudniu 1918 zgłosił się, w stopniu porucznika, do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921. Przeszedł następnie do 13 Pułku Ułanów Wileńskich. Po awansie na majora z dniem 1 stycznia 1927 został kwatermistrzem Pułku.

W 1934 przeszedł w stan spoczynku. We wrześniu 1939, w związku z napaścią hitlerowskich Niemiec, zgłosił się do służby czynnej. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku został tam – lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1941 roku.

46. DROZDOWSKI Ignacy Fabian, ur. 1886, był oficerem Kawalerii austriackiej lub rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego prawdopodobnie w listopadzie 1918. Nie udało się odnaleźć danych odnośnie do jego służby wojskowej w czasie kampanii wojennych 1918–1920 ani w pierwszych latach okresu międzywojennego.

Został awansowany na majora 6 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stefana Żółkiewskiego z dniem 15 sierpnia 1924. Został kwatermistrzem tego Pułku do 1927, po czym objął stanowisko zastępcy dowódcy. Pełnił tę funkcję do 1931.

W 1934 przeszedł w stan spoczynku. Nie udało się znaleźć danych, czy zgłosił się do służby czynnej we wrześniu 1939.

Został aresztowany przez NKWD w 1939 i wiosną 1940 roku zamordowany w więzieniu Brygidki we Lwowie.

47. DUBICZ-PENTHER Karol, ur. 1892 w Żyrardowie.

Po ukończeniu gimnazjum studiował na Wydziale Filozofii i Wydziale Medycyny Uniwersytetu Ruprechta i Karola w Heidelbergu. W październiku 1914 roku wstąpił do Legionów Polskich. Walczył w szeregach 2 Pułku Ułanów. 2 września 1916 roku został mianowany chorążym kawalerii.

Od 8 listopada 1918 w Wojsku Polskim. 3 maja 1922 roku został zweryfikowany w stopniu rotmistrza ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 134 lokatą

w korpusie oficerów jazdy (od 1924 roku – kawalerii), a jego oddziałem macierzystym był 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich.

1 grudnia 1924 roku został awansowany na majora ze starszeństwem z dniem 15 sierpnia 1924 roku i trzydziestą lokatą w korpusie oficerów kawalerii. Pełnił służbę w Wydziale Wojskowym przy Komisarzu Generalnym RP w Wolnym Mieście Gdańsku (kierownik Ekspozytury Nr 7 Oddziału II SG), pozostając oficerem nadetatowym 2 Pułku Szwoleżerów.

Z dniem 2 listopada 1926 roku został powołany do Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie, w charakterze słuchacza Kursu 1926–1928. Dnia 31 sierpnia 1928 roku, po ukończeniu Kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera sztabu generalnego, został przeniesiony w stan nieczynny na okres 12 miesięcy.

31 sierpnia 1929 roku czas pozostawania w stanie nieczynnym został mu przedłużony o kolejne trzy miesiące. Dnia 31 grudnia 1930 roku został przeniesiony do rezerwy i przydzielony w rezerwie do 2 Pułku Szwoleżerów w Starogardzie Gdańskim.

Pozostając w stanie nieczynnym przeszedł do służby dyplomatycznej. Od 1 września 1928 roku był prowizorycznym sekretarzem Poselstwa II klasy w Poselstwie RP w Teheranie.

Od 1 listopada 1929 roku był zatrudniony w Departamencie Polityczno-Ekonomicznym Ministerstwa Spraw Zagranicznych w charakterze prowizorycznego radcy ministerstwa w VI stopniu służbowym. 1 stycznia 1931 roku został radcą ministerstwa w VI stopniu służbowym, w tym samym departamencie. 1 listopada 1932 roku został mianowany radcą poselstwa II klasy w Ambasadzie RP w Ankarze. 1 sierpnia 1934 roku awansował na stanowisko radcy ambasady. 1 lutego 1937 roku otrzymał nominację na posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego w Poselstwie RP Lizbonie. Placówką kierował do 31 sierpnia 1943 roku.

Zmarł w Lizbonie 15 stycznia 1945 roku.

48. DUDZIŃSKI Julian, ur. 1893, był prawdopodobnie w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. W listopadzie 1918 zgłosił się ponownie do Pułku, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. Wziął udział w walkach na froncie ukraińskim i bolszewickim w stopniu wachmistrza.

We wrześniu 1919 został skierowany, w stopniu podporucznika, do Szkoły Podchorążych Jazdy, którą ukończył w maju 1920. Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, pozostając w nim do 1924, awansowany kolejno na porucznika i rotmistrza.

Przeszedł następnie do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansowany na majora w 1930. W 1938, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy. Powrócił do Pułku we wrześniu 1939, biorąc udział w kampanii wojennej.

Zginął bohaterską śmiercią w dniu 16 września 1939 roku w szeregach cywilnej obrony miasta Lublina.

49. DUKAJ Stefan, ur. 1896. W końcu 1918 roku wstąpił na ochotnika do 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, ostatni etap kampanii antybolszewickiej odbył w tym Pułku, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Przeszedł potem do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, awansując na rotmistrza w 1924, a na majora w 1930.

O dalszych jego losach brak danych.

50. DZIEDUSZYCKI Konstanty, ur. 1885, był oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej. W sierpniu 1915 zorganizował, w dużym stopniu własnym sumptem, pluton „Strzelców Konnych”, jako zwiadowców dla I Brygady Legionowej. W listopadzie 1915 pluton ten wszedł do 4 szwadronu 1 Pułku Ułanów Beliny. Po drugim „kryzysie przysięgowym”, w stopniu porucznika, K. Dzieduszycki wycofał się z wojska.

W grudniu 1918 wstąpił do Ochotniczej Jazdy Lwowskiej. W końcu czerwca 1919, w stopniu rotmistrza, dołączył do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. W Pułku tym odbył resztę kampanii ukraińskiej i całą antybolszewicką 1920 roku. Awansowany na majora został w październiku 1920 zastępcą dowódcy 5 Pułku Ułanów Zasławskich. Sprawował tę funkcję do drugiej połowy 1921 roku. Przeszedł następnie, na własne życzenie, do rezerwy.

W kampanii wrześniowej 1939 udziału nie brał. Udało mu się wyjechać do Francji, następnie Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w maju 1964 roku.

51. DZIERDZIEJEWSKI Leon, ur. 1894, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Zaraz potem otrzymał od dowódcy Korpusu, wraz z grupą oficerów, rozkaz werbowania kawalerzystów-Polaków na Wołyniu i Podolu.

W grudniu 1917, w randze korneta, wszedł do formowanego w Antoninach 2 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu ewakuowany do Królestwa, zgłosił się do sformowanego 2 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany kolejno na porucznika i rotmistrza. Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1927.

Awansowany na majora 1 stycznia 1928, przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W 1938 przeszedł w stan spoczynku. Powołany do służby czynnej rok później, dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

52. DZIEWICKI Tadeusz, ur. 1892, oficer zawodowy Kawalerii rosyjskiej przeszedł w listopadzie 1917 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, skierowany do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich.

Ewakuowany po rozbrojeniu Korpusu do Królestwa, wstąpił w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku do 1924, po czym przeszedł do 12 Pułku Ułanów Podolskich, a w 1926, awansowany na majora, do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

W 1928, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

Oдноśnie do dalszych jego losów nie dało się znaleźć danych.

53. EIZERMAN Stanisław, ur. 1883, był oficerem zawodowym Kawalerii. Austriackiej, zapewne w 1 Pułku Ułanów austriackich, który stał się potem 8 Pułkiem Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Одноśnie do jego kariery wojskowej nie dało się znaleźć danych, z wyjątkiem informacji, że awansowany 1 stycznia 1928 na majora, został kwatermistrzem Pułku. Z dniem 31 sierpnia 1929 został przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Miechów. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr V. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Oдноśnie do dalszych jego losów brak jest danych.

54. EKSE Dymitr, ur. 1882, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917 przeszedł, w stopniu podrotmistrza, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Ewakuowany, po rozbrojeniu I Korpusu, do Królestwa, wszedł w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich i odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na majora z dniem 1 lipca 1919.

W 1924 przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich na kwatermistrza. W 1927, jako major 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich, został skierowany do Centrum Wyszkolenia Kawalerii, gdzie w latach 1927–1930 był szefem Ekwitacji i Kierownikiem Kursu Oficerskich Instruktorów Jazdy. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

Oдноśnie do dalszych jego losów żadnych danych nie dało się odnaleźć.

55. ENGELKING Edward, ur. 1891, był, zdaje się, oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, w stopniu podporucznika lub porucznika, w styczniu 1919. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920. Pozostawał stale w tym samym Pułku, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1927, a na majora w 1932.

Przeszedł prawdopodobnie w stan spoczynku w 1937.

Oдноśnie do dalszych jego losów żadnych danych nie dało się odnaleźć.

56. ERTMAN Zygmunt, ur. 1902. Ukończył 1 maja 1920 roku Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu i w stopniu podporucznika został skierowany do 5 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920 roku. Pozostawał nadal w 5 Pułku Ułanów Zasławskich, awansowany 1 stycznia 1922 na porucznika.

W 1926 w Mistrzostwach Konnych „Militari” był w ekipie swego Pułku, która zdobyła Mistrzostwo Armii, a indywidualnie zdobył tytuł Mistrza. Awansował na rotmistrza w 1930, na majora w 1936.

Odnośnie do jego dalszych losów żadnych danych nie dało się odnaleźć.

57. Dyplomowany FALKOWSKI Jerzy, ur. 1899, był w 1919 ochotnikiem-ułanem w 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Po zakończeniu wojny ukończył Szkołę Podchorążych Jazdy i powrócił do tegoż Pułku. Podporucznik w 1922, awansował na porucznika w 1926, a na rotmistrza w 1933.

Od 1934 do 1936 był w École Supérieure de Guerre w Paryżu. Powrócił znów do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich jako rotmistrz dyplomowany. Awansował na majora dyplomowanego w 1938.

Na początku 1939 przeszedł do sztabu Armii „Lwów”. W nim rozpoczął kampanię wojenną we wrześniu 1939.

Zginął w boju pod Lwowem 20 września 1939 roku.

58. Dyplomowany FIEDLER Mieczysław Henryk Aleksander Jan, ur. 1898 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Szefowie Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, od końca 1919 do końca września 1939”).

59. FISCHER-DRAUENEGG Julian Jerzy, ur. 1896, był zmobilizowany w 1916 do Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. W styczniu 1919, w stopniu porucznika, wstąpił do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich. Awansował z dniem 1 czerwca 1919 na rotmistrza. W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1919–1920 i pozostawał przez cały okres międzywojenny.

W 1927 został awansowany na majora. W 1938 został dowódcą Ośrodka Zapasowego Wielkopolskiej Brygady Kawalerii w Kraśniku.

Po wybuchu wojny w 1939 w pierwszej połowie września mjr J.J. Fischer-Drauenegg sformował w ośrodku jeden szwadron marszowy jazdy i jeden pieszy. Szwadron pieszy bronił przeprawy przez Wisłę, na czele jeźdźnego mjr Fischer-Drauenegg usiłował dołączyć do Zgrupowania Kawalerii gen. Andersa.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Ponieważ zadeklarował się jako Niemiec, został wydany wojskowym władzom niemieckim. Podpisał volkslistę i odzyskał wolność. Okres okupacji niemieckiej spędził, zdaje się, w Krakowie.

Dalsze jego losy są nieznanne.

60. Dyplomowany FREYMAN Marcin Stanisław, ur. 1898. Ukończył 1 maja 1920 roku Szkołę Podchorążych Jazdy w Przemyślu i w stopniu podporucznika dostał przydział do 2 Pułku Ułanów Grochowskich. W jego składzie odbył ostatnią fazę kampanii antybolszewickiej, już 1 sierpnia 1920 awansowany na porucznika. Pozostawał w Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1927.

Z dniem 1 stycznia 1928 przeszedł do dyspozycji komendanta Kadr Oficerów Kawalerii. Awansowany na rotmistrza w 1929, przeszedł do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. W okresie 1933–1935 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIV). Powrócił do Pułku, awansując w 1937 na majora dyplomowanego.

W 1938 został szefem Sztabu Mazowieckiej Brygady Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku na początku kampanii wrześniowej 1939, do 10 września. Stracił prawdopodobnie, w chaosie, który zapanował, kontakt z Brygadą. Brak jest danych odnośnie do jego działalności w dalszym ciągu kampanii, wiadomo tylko, że dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został tam, lub w Katyniu, zamordowany wiosną 1940 roku.

61. FUKSIEWICZ Michał, ur. 1890. Bardzo mało informacji dotyczących jego kariery wojskowej udało się uzyskać. Wiadomo, że 1 stycznia 1928, będąc w 5 Pułku Ułanów Zasławskich, awansował na majora i przeszedł do dyspozycji komendanta Kadr Oficerów Kawalerii.

Nie dało się ustalić, w którym Pułku lub jednostce dowodzenia odbył kampanię wrześniową 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej i został zamordowany w jednym z obozów lub w Katyniu.

62. GAŁECKI Paweł, ur. 1887. Był oficerem, zawodowym lub rezerwy, Kawalerii austriackiej względnie rosyjskiej, ale brak jest odnośnie do tego bliższych danych, jak również odnośnie do jego służby w Kawalerii Wojska Polskiego w okresie kampanii wojennych 1918–1920.

Wiadomo, że wszedł do 2 Pułku Strzelców Konnych w listopadzie 1921, po jego zorganizowaniu w nowej formie. Będąc w stopniu rotmistrza, został dowódcą szwadronu.

Dnia 15 lipca 1924 awansował na majora i został, zdaje się, kwatermistrzem 2 Pułku Strzelców Konnych. W 1927 został inspektorem rejonowym koni we Włodzimierzu Wołyńskim.

W 1935 lub 1936 przeszedł w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

63. GARLIŃSKI Jarosław, ur. 1889, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. W styczniu 1918 przeszedł do „Pułku Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii”, przemianowanego następnie na 5 Pułk Ułanów, w stopniu podrotmistrza. Został dowódcą szwadronu.

Po rozbrojeniu II Polskiego Korpusu gen. Hallera przez Niemców został ewakuowany do Królestwa. W listopadzie 1918 uczestniczył w rekonstruowaniu 5 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920.

Pozostawał w 5 Pułku Ułanów Zasławskich do 1926. Awansowany na majora, przeszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W 1934, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

Zmobilizowany w 1939, w związku z napiętą sytuacją polityczną, we wrześniu 1939 wziął udział w kampanii wojennej. Nie dało się ustalić, w którym Pułku walczył.

Dostał się do niewoli sowieckiej, wywieziony do Starobielska i – tam lub Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

64. GARNIEWICZ Ryszard, ur. 1894, był oficerem, zawodowym lub rezerwy, Kawalerii rosyjskiej. Kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, nie dało się ustalić.

Wydaje się, że nastąpiło to w styczniu 1919. Wtedy w stopniu porucznika wszedł do Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, przemianowanego, po przejściu do Polski w drugiej połowie czerwca 1919, na 14 Pułk Ułanów, a 12 sierpnia 1919 na 14 Pułk Ułanów Jazłowieckich. W Pułku tym por. R. Garniewicz odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921. Pozostawał stale w tym Pułku.

Dnia 1 stycznia 1928 otrzymał awans na majora. Dowodził szwadronem zapasowym. Odnośnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

65. GĄSIEWICZ-DANIŁŁO Edward Alfred, ur. 1898. Nie dało się odnaleźć wielu dotyczących go danych. Wiadomo tylko, że był w 4 Pułku Strzelców Konnych, a następnie przeszedł do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich. W 1939 był w Ośrodku Zapasowym Wołyńskiej Brygady Kawalerii w Hrubieszowie. Zapewne był w sformowanym przez dowódcę Ośrodka Zgrupowaniu Kawalerii ppłk. K. Halickiego i w nim wziął udział w kampanii wrześniowej.

Dostał się do niewoli sowieckiej i wywieziony do Starobielska, został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

66. GĄSOWSKI Stanisław, ur. 17 stycznia 1892 w Miedzierzy, w ówczesnym powiecie koneckim guberni radomskiej.

Był uczniem szkół handlowych w Radomiu, Kielcach i Tomaszowie Rawskim, gdzie w 1911 zdał egzamin maturalny. Od 1912 studiował w Wyższej Szkole Handlowej

w Warszawie. Od 1913 był członkiem Związku Strzeleckiego. W 1915 wstąpił do Legionów Polskich, walczył w szeregach 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich, w stopniu kaprała. Od 20 lipca 1917 do 9 grudnia 1917 był internowany w Szczypiornie.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości został przyjęty do Wojska Polskiego. Służył początkowo w szwadronie radomskim 11 Pułku Ułanów, następnie w Dowództwie Okręgu Generalnego Lublin.

W stopniu podporucznika brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej 1918–1920 w szeregach 7 Pułku Ułanów Lubelskich, w którym służył od marca 1919.

Został awansowany do stopnia rotmistrza kawalerii ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919. W latach dwudziestych pozostawał oficerem 7 Pułku w Mińsku Mazowieckim, gdzie był m.in. dowódcą szwadronu. W lutym 1928 otrzymał przeniesienie do 2 Pułku Strzelców Konnych w Hrubieszowie na stanowisko kwatermistrza. 18 lutego 1928 roku awansował na majora ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1928 roku i 23 lokatą w korpusie oficerów kawalerii.

23 października 1931 został przesunięty na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku. W czerwcu 1934 został przeniesiony do Rejonowego Inspektoratu Koni Płock na praktykę, z zachowaniem dotychczasowego dodatku służbowego. W grudniu 1934 został zatwierdzony na stanowisku rejonowego inspektora koni w Płocku.

Dnia 1 sierpnia 1935 został przydzielony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na sześciomiesięczną praktykę. Od lutego 1936 pozostawał w dyspozycji dowódcy 13 Brygady Kawalerii, 31 maja 1936 został przeniesiony do rezerwy.

26 września 1936 Minister Spraw Wewnętrznych mianował go starostą przeworskim. Został zwolniony z urzędu we wrześniu 1937 roku. 26 listopada 1937 został starostą lidzkim i pełnił tę funkcję do 17 września 1939, kiedy przekroczył granicę z Litwą i został internowany.

Do 1941 był więziony w obozie jenieckim NKWD w Griazowcu. 25 sierpnia 1941, po uwolnieniu, został przyjęty do Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR i wyznaczony na stanowisko zastępcy kwatermistrza Ośrodka Organizacyjnego Armii. 24 stycznia 1942 objął stanowisko kwatermistrza 8 Dywizji Piechoty, a 17 maja tego roku kwatermistrza obozu na terytorium Brytyjskiego Mandatu Palestyny.

13 lipca 1942 został dowódcą transportu jeńców niemieckich z Suez do Nowego Jorku. 5 września 1942 przybył z USA do Szkocji i został przydzielony do 2 Batalionu Oficerskiego na stanowisko dowódcy kompanii. Ukończył kurs w Centrum Wyszko-lenia Etapowego.

Od 20 lipca 1943 pełnił służbę w Inspektoracie Zarządu Wojskowego dla spraw cywilnych na stanowisku kierownika sekcji samorządowej. 16 września 1944 został kwatermistrem Obozu Nr 3 w Lille we Francji. 1 października 1945 z powodu przekroczenia granicy wieku został przeniesiony do rezerwy personalnej oficerów i oddany do dyspozycji Komendy Garnizonu Inverurie w Szkocji. 5 grudnia 1947 wrócił do Polski i zarejestrował się w Punkcie Przyjęcia PUR Gdynia Port.

Zmarł w Warszawie 20 września 1952 roku. Został pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach (kwatery A 23-1-24).

67. GEPNER Stanisław, ur. 1889, był oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej, powołany w 1914 do służby czynnej. Przeszedł w listopadzie 1918 do Wojska Polskiego, do formującego się Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego na 9 Pułk Ułanów Małopolskich, w stopniu porucznika.

W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918-1920. Awansował na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919. Po zakończeniu wojny przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego.

Awansował na majora w 1928. Najprawdopodobniej w 1934 przeszedł do rezerwy. Poświęcił się pracy nad historią wojskowości, wydając szereg publikacji.

We wrześniu 1939 nie został powołany do służby czynnej. Okres okupacji spędził w Polsce, pozostając tu nadal po wojnie.

Zmarł przypuszczalnie w latach sześćdziesiątych XX wieku.

68. GIECEWICZ Wacław, ur. 1889, był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, przeszedł w styczniu 1918 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, w stopniu porucznika. Został skierowany do formowanego 4 Pułku Ułanów.

Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego od nowa 4 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1919-1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919.

W okresie międzywojennym przeszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych. Awansował w nim na majora w 1928. Przeszedł w stan spoczynku prawdopodobnie w 1932. Losy Wacława Giecewicza do wybuchu II wojny światowej nie są znane.

Latem 1941 roku Oddział II Komendy Głównej ZWZ-AK zlecił mu organizację siatki wywiadowczej w okręgu wileńskim, a następnie kierownictwo Ośrodka nr 2 Dalekiego Wywiadu. Około roku później został aresztowany przez gestapo i przebywał w więzieniu aż do czerwca 1943 r. To właśnie wówczas zwerbował Giecewicza Juliusz Christiansen, major Abwehry, który zorganizował później ucieczkę z transportu.

Rotmistrz był prawdopodobnie najwyższym postawionym oficerem wileńskiej AK, z którym służby niemieckie nawiązały współpracę. Przekazane przez niego informacje doprowadziły do licznych strat po stronie polskiej.

Wileńska AK od początku podejrzewała kolaborację i już kilka miesięcy po aresztowaniu „Montera” nakazała zerwanie z nim kontaktów. Jesienią 1943 roku wydany został wyrok kary śmierci, lecz wileńska Egzekutywa nie była w stanie go wykonać, co było jedną z największych porażek wileńskiego podziemnego wymiaru sprawiedliwości. Zagadką pozostaje, dlaczego mimo licznych obciążających zeznań nie był ścigany po wojnie przez służby bezpieczeństwa.

Zmarł w Toruniu w 1961 roku.

69. GLIŃSKI Jerzy, ur. 1896. Zgłosił się do Wojska Polskiego na przełomie roku 1918 i 1919. Został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Odbył kampanie wojenne 1919–1920 w jednym z Dywizjonów Strzelców Konnych.

Po wojnie otrzymał przydział do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. Awansował w nim na rotmistrza, a następnie, z dniem 1 stycznia 1928, na majora.

Został kwatermistrzem Pułku. Pełnił tę funkcję do 1934, po czym przeszedł do 5 Pułku Ułanów Zasławskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Pozostawał na tym stanowisku do 1936.

Zmarł w 1940 roku.

70. GŁĘBOCKI Józef, ur. 1877, był oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej w randze podporucznika. W 1914 roku, przypuszczalnie ze względu na wiek, nie został zmobilizowany. W listopadzie 1918, w stopniu podporucznika wziął udział w formowaniu we Włocławku szwadronu dla 2 Pułku Ułanów, który przyjął nazwę „Jazdy Kujawskiej”. Stał się on 1 szwadronem 1 Pułku Strzelców Konnych. J. Głębocki, awansowany na porucznika, w jego szeregach walczył na froncie antybolszewickim, awansowany 1 czerwca 1919 na porucznika, a 1 stycznia 1920 na rotmistrza.

Dnia 4 stycznia 1920 objął dowództwo I Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych, sprawując je do lipca 1920, po czym objął dowództwo 1 szwadronu. Po reorganizacji Pułków Strzelców Konnych z dniem 28 października 1920 przeszedł do 2 Pułku Strzelców Konnych. W październiku 1921 został zastępcą dowódcy Pułku, awansowany na majora. Sprawował tę funkcję do 1924 roku.

W 1925 przeszedł w stan spoczynku. O dalszych jego losach nie dało się znaleźć bliższych danych. Wiadomo tylko, że do wybuchu II wojny światowej zamieszkiwał w Stanisławowie. Powstaje przypuszczenie, że został przez bolszewików albo wywieziony w głąb Rosji, albo zamęczony w więzieniu.

71. GŁUCHOWSKI-HUT Antoni Alojzy, ur. 1898. W listopadzie 1918 wszedł jako ochotnik-ułan do 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Ułanów Lubelskich.

Wiosną 1919 został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Powrócił do Pułku w maju 1920, w stopniu podporucznika, biorąc udział w pościgu za uchodzącymi armiami bolszewickimi. Pozostawał w Pułku do końca 1926 roku, po czym w stopniu porucznika przeszedł do 24 Pułku Ułanów.

Awansował na rotmistrza dnia 1 stycznia 1928. W 1936 powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, awansowany na majora. W 1939 przeszedł do Centrum Wyszkolenia Kawalerii. W lipcu 1939 został Dyrektorem Nauki i zastępcą komendanta Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii.

Wybuch wojny spowodował na początku września 1939 rozwiązanie Szkoły. Major A.A. Głuchowski-Hut wszedł do organizowanego z nadwyżek mobilizacyjnych Warszawskiego Pułku Ułanów, jako kwatermistrz.

Wziął udział w walkach stoczonych przez Pułk i w połowie września 1939 padł w boju pod Bożą Wolą.

72. GŁUCHOWSKI Lech Jerzy, ur. 1902 w Rakowie pod Częstochową, był w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany po „kryzysie przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się, w stopniu podporucznika, do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych – 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika. W drugiej połowie 1921, ze względu na stan zdrowia, został na własną prośbę przeniesiony do rezerwy.

We wrześniu 1939 zgłosił się ochotniczo do Pułku i odbył całą kampanię w 4 szwadronie 7 Pułku, który to szwadron po bitwie pod Suchowolą przebił się w kierunku walczącej Warszawy. O jej kapitulacji dowiedziano się dopiero 2 października. Skierowali się wówczas w stronę Mińska Mazowieckiego, gdzie 9 października nastąpiło rozwiązanie szwadronu i zakopanie broni.

Następnie ruszył do Warszawy, gdzie nawiązał kontakt z ZWZ, początkowo działając w „Strzelcu”, by z kolei pracować nad odtworzeniem 7 Pułku Lubelskich AK (kryptonim „Jeleń”), w którym został zastępcą dowódcy Pułku. W 1944 awansowany na rotmistrza.

17 lipca 1944 objął dowództwo Pułku, równocześnie dowodząc jego warszawskim I dywizjonem. 1 sierpnia 1944 dowodził natarciem dywizjonu „Jeleń” na Aleję Szucha, by następnie, z grupą pozostałych przy życiu ułanów, przedrzeć się na Mokotów. Tam dowodził resztkami dywizjonu, biorąc między innymi udział w natarciu na szkołę przy ul. Woroniczej.

21 sierpnia objął dowództwo rejonu Sadyby, gdzie „Jeleń” stanowił trzon obrony, podczas której znów poniósł ogromne straty. Po wycofaniu się na Mokotów 15 września 1944, w czasie obrony przeciw natarciu niemieckich czołgów w okolicy ulicy Dolnej, został śmiertelnie ranny i aby nie narażać, pragnących go wynieść żołnierzy, pozbawił się życia strzałem w skroń.

Pochowany w tymczasowej mogile, po ekshumacji spoczywa w grobie rodzinnym na cywilnym cmentarzu na Powązkach (kwatery 99-I-27). Pośmiertnie awansowany do stopnia majora i odznaczony Krzyżem Virtuti Militari.

73. GOEBEL Roman Wincenty, ur. 1883, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do formowanego w Antoninach 2 Pułku Ułanów, w stopniu podrotmistrza. Wraz z Pułkiem był następnie w I Polskim Korpusie na Wschodzie.

Evakuowany, po rozbrojeniu Korpusu, do Królestwa, powrócił w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na majora z dniem 1 czerwca 1919.

Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do 1927 roku. Został następnie inspektorem rejonowym koni w Ciechanowie.

O dalszych jego losach nie dało się odnaleźć danych.

74. GOETT vel GÖTT Edward, ur. 1898, był oficerem 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Nie dało się odszukać bliższych danych odnośnie do jego kariery wojskowej, z wyjątkiem wzmianki, że w latach 1928–1929 był przy Dowództwie I Brygady Kawalerii, w stopniu rotmistrza.

Awansował na majora 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego w 1938. W Pułku odbył kampanię wrześniową 1939 i dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

75. GOŁKO Albin Konstanty, ur. 1886, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej lub rosyjskiej. Wszedł do Wojska Polskiego w randze rotmistrza, prawdopodobnie jesienią 1918. Nie dało się znaleźć danych, do którego z Pułków Kawalerii ani jakie były jego funkcje w czasie kampanii 1918–1920, wiadome jest tylko, że został awansowany na majora 1 czerwca 1919.

W pierwszych latach międzywojennych przeszedł do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W 1927 został inspektorem rejonowym koni w Złoczowie. Przeszedł prawdopodobnie w 1934 w stan spoczynku.

Odnośnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć danych.

76. Dyplomowany GÓRKA Olgierd, ur. 1887 w Rawie Ruskiej, był oficerem Kawalerii austriackiej. Ukończył prawdopodobnie Szkołę Sztabu Generalnego w Wiedniu, gdyż w listopadzie 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, do 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 7 Pułk Ułanów Lubelskich, w stopniu rotmistrza SG (dyplomowanego). Odbył w tym Pułku kampanię antyukraińską, awansowany 1 czerwca 1919 na majora SG. Wysłany został następnie na stanowisko attaché wojskowego do Berna, potem do Bukaresztu.

Przypuszczalnie w 1926 przeszedł do rezerwy, dla podjęcia pracy naukowej w dziedzinie historii. Był od 1930 profesorem tytularnym Uniwersytetu Lwowskiego.

W 1939 zgłosił się do służby czynnej i wziął udział w kampanii wrześniowej, prawdopodobnie w Naczelnym Dowództwie Wojska Polskiego. Przedostał się na przełomie 1939 i 1940 roku do Francji, potem Wielkiej Brytanii. Pozostawał tam do końca wojny. W 1945 powrócił do Polski.

Zmarł w Warszawie w listopadzie 1955 roku.

77. GRABOWSKI Emil, ur. 1886, był przypuszczalnie oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej lub rosyjskiej. Kiedy, w jakich warunkach i do którego z Pułków Jazdy Polskiej przeszedł, nie dało się ustalić. Również brak jest danych odnośnie do jego służby w kampaniach 1918–1920.

Wszedł do 1 Pułku Strzelców Konnych, w stopniu rotmistrza, najprawdopodobniej w czerwcu 1921. Awansowany na majora 15 sierpnia 1924, został kwatermistrzem Pułku.

W 1927 został inspektorem rejonowym koni w Siedlcach. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

O dalszych jego losach brak danych.

78. GRUDZIŃSKI Józef, ur. 1893, zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej w 1916. W listopadzie 1917, w randze korneta, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Powrócił do rekonstruującego się Pułku w listopadzie 1918 i odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansując na porucznika, w 1922 na rotmistrza, a 1 stycznia 1927 na majora.

Został kwatermistrzem 3 Pułku Ułanów Śląskich. Pozostawał na tym stanowisku do 1932. Przeszedł następnie do 24 Pułku Ułanów, zostając zastępcą dowódcy tego Pułku. Pełnił tę funkcję do 1934 roku.

Nie dało się znaleźć danych dotyczących jego dalszych losów.

79. Dyplomowany GRUŻEWSKI-LUBICZ względnie LUBICZ-GRUŻEWSKI Mieczysław, doktor, ur. 1889, był oficerem rezerwy Kawalerii austriackiej w 1 Pułku Ułanów. Został podporucznikiem w 1917. W 1918 był z Pułkiem na Ukrainie. W listopadzie 1918 roku 1 Pułk Ułanów, który przyjął nazwę „Ziemi Krakowskiej”, wszedł w skład Jazdy Polskiej, otrzymując nazwę 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego.

Mieczysław Grużewski przeszedł do Wojska Polskiego w stopniu porucznika. W 8 Pułku odbył kampanie wojenne 1919–1920. Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1920. W latach 1920–1921 pełnił służbę w Oddziale V Personalnym Sztabu Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie, a jego oddziałem macierzystym był 8 Pułk.

15 lipca 1920 został zatwierdzony z dniem 1 kwietnia 1920 w stopniu majora, w kawalerii, w grupie oficerów byłej armii austro-węgierskiej. 3 maja 1922 został zweryfikowany w stopniu majora ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 107 lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 – Kawalerii). W 1923 pełnił służbę w Generalnym Inspektoracie Jazdy w Warszawie na stanowisku oficera sztabu, pozostając oficerem nadetatowym 8 Pułku Ułanów.

2 listopada 1923 został przydzielony do 8 Pułku z jednoczesnym odkomenderowaniem do Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie, w charakterze słuchacza III Kursu Doszkolenia. 15 października 1924, po ukończeniu Kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera Sztabu Generalnego, został przeniesiony do Doświadczalnego Centrum Wyszkożenia w Rembertowie na stanowisko wykładowcy.

Od 15 września 1927 dowodził szwadronem w 8 Pułku w Krakowie. 5 listopada 1928 został przeniesiony macierzyście do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym

przeniesieniem służbowym do Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie. 6 lipca 1929 został przeniesiony do 22 Pułku Ułanów Podkarpackich w Brodach na stanowisko zastępcy dowódcy pułku. 28 stycznia 1931 został zwolniony ze stanowiska zastępcy dowódcy pułku z zachowaniem dodatku służbowego, z jednoczesnym oddaniem do dyspozycji szefa Sztabu Głównego. Został delegatem Sztabu Głównego przy Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie.

23 października 1931 został przeniesiony do dyspozycji szefa Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, a następnie dowódcy Okręgu Korpusu Nr I. Z dniem 31 marca 1932 został przeniesiony w stan spoczynku z powodu uznania przez komisję superrewizyjną za trwale niezdolnego do pełnienia zawodowej służby wojskowej.

W 1934 jako oficer stanu spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Wilno Miasto. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr III. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”. 24 kwietnia 1938 został sekretarzem Wileńsko-Nowogródzkiego Wojewódzkiego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej. Prezesem Zarządu został Stanisław Świątecki, wiceprezesami Zofia Iwaszkiewiczowa i Zenon Mikulski, a jednym z członków podpułkownik Tadeusz Podwysocki.

Zmarł 6 stycznia 1953 roku. Został pochowany na Cmentarzu Komunalnym Starym w Tarnowie.

80. GULKOWSKI Aleksander Józef, ur. 1890. Służył w Pułku Ułanów Obrony Krajowej Nr 5 w Stockerau, który w 1917 roku został przemianowany na 5 Pułk Strzelców Konnych. 1 listopada 1917 roku został mianowany rotmistrzem.

27 sierpnia 1920 roku został zatwierdzony z dniem 1 kwietnia 1920 roku w stopniu rotmistrza, w kawalerii, w grupie oficerów byłej armii austro-węgierskiej. Pełnił wówczas służbę w 9 Pułku Ułanów Małopolskich. W następnym roku pełnił służbę w 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. 3 maja 1922 roku został zweryfikowany w stopniu majora ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 88. lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 roku – Kawalerii), a jego oddziałem macierzystym był nadal 7 Pułk Strzelców Konnych Wielkopolskich.

W 1924 roku pełnił służbę w Oddziale Szkolnym Centralnej Szkoły Kawalerii w Grudziądzu, pozostając oficerem nadetatowym 7 Pułku Strzelców Konnych. 23 października 1925 roku został przeniesiony do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich w Bielsku na stanowisko pełniącego obowiązki zastępcy dowódcy pułku. W grudniu 1926 został przeniesiony do 27 Pułku Ułanów w Nieświeżu na stanowisko kwatermistrza, a w maju 1927 przeniesiony do 2 Pułku Strzelców Konnych w Hrubieszowie na stanowisko zastępcy dowódcy pułku.

23 grudnia 1927 roku został „powołany do składania egzaminu przedwstępnego do Wyższej Szkoły Wojennej w Paryżu (École Supérieure du Génie)”, w dniach 9–14 stycznia 1928 roku w gmachu Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie. W czasie

egzaminu nie uzyskał pomyślnego wyniku, ale 27 marca 1928 roku został „powołany do składania egzaminu wstępnego do Wyższej Szkoły Wojennej na kurs normalny 1928–1930”, w dniach 10–11 kwietnia oraz 8–9 maja 1928 roku. 2 listopada 1928 roku został przydzielony macierzyście do kadry oficerów kawalerii i powołany na kurs normalny 1928–1930 Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie.

1 listopada 1930 roku, po ukończeniu kursu i uzyskaniu dyplomu naukowego oficera dyplomowanego, został przydzielony do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr VIII w Toruniu. Następnie pełnił funkcję delegata Sztabu Głównego przy Dyrekcji Robót Publicznych w Toruniu. 23 grudnia 1931 roku został zwolniony z zajmowanego stanowiska i pozostawiony bez przynależności służbowej, z równoczesnym przeniesieniem do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr VIII w Toruniu.

Z dniem 30 czerwca 1932 roku został przeniesiony w stan spoczynku. Był wówczas jedynym majorem kawalerii w służbie czynnej posiadającym starszeństwo z dniem 1 czerwca 1919 roku. Przeniesienie w stan spoczynku nastąpiło na skutek „stwierdzonej przez komisję superrewizyjną utraty zdolności fizycznej”. Pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Od 1 stycznia 1934 roku był tłumaczem przysięgłym języka francuskiego i niemieckiego z siedzibą w Warszawie przy ulicy Żłotej 57/22. Pięć lat później mieszkał w Warszawie przy ulicy Miodowej 6. W trakcie wojny przedostał się do Londynu przez Węgry. Po wojnie mieszkał w Londynie przy ulicy 116 Mortlake Road, Kew Gardens, Surrey. Był dyrektorem Ogniska Polskiego.

Zmarł w 1959 roku.

81. GUZOWSKI Marian, ur. 1894, był w 1915 powołany do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej, w której otrzymał stopień korneta. Przedostał się w 1918 do Królestwa i w styczniu 1919 zgłosił do formującego się 10 Pułku Ułanów. W nim odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1920. Wraz z Pułkiem był następnie, do maja 1922, w służbie Wojsk Litwy Środkowej.

Pozostawał w 10 Pułku Ułanów Litewskich do 1927 roku, awansowany na rotmistrza dnia 1 lipca 1923. W 1927 został skierowany do Szkoły Czołgów i Samochodów Pancernych. Po ukończeniu jej przeszedł, zdaje się, do Broni Pancernych, gdzie awansował na majora.

Oдноśnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć danych.

82. HACZYŃSKI Wacław, ur. 27 stycznia 1894 w majątku Brańszczyk, był w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany po „kryzysie przysięgowym”, po wyjściu z obozu zgłosił się do 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich, w stopniu porucznika. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany 1 stycznia 1920 na rotmistrza.

Pozostawał w 7 Pułku Ułanów Lubelskich do końca 1926. W 1934, jako inwalida wojenny, przeniesiony do pospolitego ruszenia, pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Lublin Miasto. Posiadał przydział mobilizacyjny do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr II i był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”. Czynnym w życiu politycznym, był posłem na Sejm.

We wrześniu 1939, po napadzie hitlerowskich Niemiec, stawiał się w 7 Pułku Ułanów Lubelskich, aby wziąć udział w walce. W czasie kampanii dostał się do niewoli sowieckiej i trafił do obozu jeńców w Kozielsku.

Został zamordowany między 16 a 19 kwietnia 1940 roku w Katyniu.

5 października 2007 roku Minister Obrony Narodowej Aleksander Szczygło mianował go pośmiertnie majorem.

83. HART Józef, ur. 1892, był oficerem Kawalerii austriackiej, przypuszczalnie w 6 Pułku Ułanów. W 1918 przeszedł do Wojska Polskiego wraz z częścią 6 Pułku Ułanów austriackich. Po połączeniu byłego 6 Pułku Ułanów austriackich z 6 Pułkiem Ułanów II Polskiego Korpusu na Wschodzie znalazł się w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. W nim, w stopniu porucznika, odbył kampanie wojenne 1918–1920.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1920. Pozostawał stale w tym samym Pułku. Dnia 1 stycznia 1928 awansował na majora, pełniąc funkcję dowódcy szwadronu zapasowego.

W 1936 przeszedł w stan spoczynku.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się odnaleźć żadnych danych.

84. HEJNICH Stanisław Tadeusz, ur. 1894. Nie dało się ustalić początków jego kariery wojskowej. Wydaje się, że był w 1915 zmobilizowany do Kawalerii austriackiej, w której uzyskał stopień porucznika.

Przypuszczalnie w listopadzie 1918 wszedł do 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów, i w nim odbył kampanie wojenne 1919 i część 1920. W lipcu 1920, będąc w szwadronie zapasowym Pułku, przeszedł do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów i w jego składzie wziął udział w ostatniej fazie kampanii antybolszewickiej. Dnia 1 sierpnia 1923 otrzymał awans na rotmistrza w tym Pułku, który przemianowany został na 3 Pułk Szwoleżerów im. płk. J. Koziatulskiego.

W 1924 przeszedł do KOP na dowódcę 3 Szwadronu w Dederkałach, na Wołyniu. W 1929 otrzymał przydział do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich. Awansowany na majora w 1934, przeszedł do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich, na kwatermistrza. W 1938 został zastępcą dowódcy tego Pułku, który od 1936 nosił nazwę 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego Jana Karola Chodkiewicza.

Z Pułkiem walczył w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku. Dnia 28 września dostał się do niewoli sowieckiej. Został umieszczony w więzieniu w Samborze. Jak

wy dostał się stamtąd, trudno dociec, gdyż informacje są sprzeczne, łącznie ze stwierdzeniem, że tam zginął. Z drugiej strony istnieje informacja, że „mjr Stanisław Hejnich, były zastępca dowódcy 26 Pułku Ułanów, oficer łącznikowy 3 Dywizji Strzelców Karpackich we Włoszech, zginął od bomby lotniczej w listopadzie 1944, pod Loreto”.

85. HORSETZKY Wilhelm, ur. 1889, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, ale nie dało się ustalić, do którego z Pułków Jazdy. Niewątpliwie jest tylko, że był w randze rotmistrza. Brak jest również danych, w którym z Pułków odbył kampanie wojenne 1919–1920.

W 1922 wszedł do 10 Pułku Strzelców Konnych, awansując na majora 1 lutego 1924. Od 1926 do 1930 był kwatermistrzem tego Pułku. Przeszedł następnie w stan spoczynku.

Zmarł 25 marca 1942 roku.

86. Dyplomowany HORWATT Stanisław, ur. 1895, był powołany w 1916 do służby wojskowej w Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917, w stopniu korneta, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Powrócił do tego Pułku w listopadzie 1918, po jego zrekonstruowaniu. W jego składzie odbył kampanie wojenne 1919–1920 awansowany na porucznika 1 września 1920.

W latach 1927–1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII), po czym powrócił do 3 Pułku Ułanów Śląskich, awansowany w 1929 na rotmistrza dyplomowanego, a w 1933 na majora dyplomowanego.

W latach 1933–1934 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Hrubieszów”. Brak jest danych, w jakiej jednostce wojskowej miał funkcję w okresie 1935–1939.

Wiadomo jedynie, że 18 września 1939 roku poległ w boju w obronie Lublina.

87. IWANOWSKI Wincenty, ur. 1896, był ochotnikiem-ułanem w jednym z pułków I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W grudniu 1918, w stopniu podporucznika, wszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich i w jego składzie odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany 1 czerwca 1920 na porucznika.

Pozostawał w 7 Pułku Ułanów Lubelskich do końca 1927, awansowany na rotmistrza z dniem 1 stycznia 1927. Na początku 1928 przeszedł do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do składu osobowego Biura II Wiceministra. Awansował na majora w 1934.

Oдноśnie do jego dalszych losów żadnych danych nie dało się odnaleźć.

88. Dyplomowany IZNOKOFF Mikołaj, ur. 1895, był prawdopodobnie zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej w 1916 lub 1917, ale nie osiągnął stopnia oficerskiego. W końcu 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego i został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu.

Dnia 1 maja 1920, w stopniu podporucznika, wszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. W jego szeregach odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej. Pozostawał w Pułku do 1928, awansowany na rotmistrza z dniem 1 stycznia 1928. W okresie 1928–1930 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX).

W latach 1932–1933 był szefem Sztabu XVII Brygady Kawalerii „Hrubieszów”. W 1935, awansowany na majora dyplomowanego, przeszedł do Centrum Wyszkolenia Kawalerii, zostając komendantem kursu ckm.

Nie dało się odnaleźć danych, czy major dyplomowany M. Iznokoff był w kampanii wrześniowej 1939 roku w 18 Pułku Ułanów Pomorskich, czy w Zgrupowaniu płk. Komorowskiego względnie płk. Wani. Również brak danych odnośnie do dalszych jego losów.

89. JABŁOŃSKI Witold I, ur. 1892, był według wszelkiego prawdopodobieństwa oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł przypuszczalnie na przełomie 1917 i 1918 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Nie dało się znaleźć żadnych danych odnośnie do początków jego służby w Kawalerii polskiej. Został rotmistrem 1 czerwca 1919. W 1922 przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W 1924, jako rotmistrz, był od czerwca do września adiutantem Pułku. Na początku lat trzydziestych awansował na majora.

Dnia 10 sierpnia 1939 roku został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do 5 września 1939, gdy 16 Pułk Ułanów Wielkopolskich im. gen. G. Orlicz-Dreszera, otoczony przez przeważające siły wroga, uległ rozwiązaniu.

Mjr W. Jabłoński dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu, powrócił do Polski. Zmarł we Wrzeszczu, w lipcu 1956 roku.

90. Dyplomowany JABŁOŃSKI Witold II, ur. 1896. Ukończył w 1919 jedną ze Szkół Podchorążych Jazdy i otrzymał przydział do 12 Pułku Ułanów Podolskich. W jego szeregach odbył kampanię wojenną 1919–1920, awansując na porucznika. W Pułku pozostał przez przeważającą część okresu międzywojennego.

Dnia 1 lipca 1923 otrzymał awans na rotmistrza. W latach, zdaje się, 1929–1931, był w Wyższej Szkole Wojennej. Awansowany w 1932 na majora dyplomowanego, w latach 1933–1934 był szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Toruń”. Nie dało się odnaleźć informacji o jego funkcji w okresie 1934–1939.

W maju 1939 został zastępcą dowódcy 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Pełnił tę funkcję do początku działań wojennych. Przeszedł potem do Sztabu Pomorskiej Brygady Kawalerii. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Zmarł w 1945 roku.

91. JACHIMOWSKI Stefan Władysław, ur. 1885, był niewątpliwie oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przeszedł prawdopodobnie do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale brak jest jakichkolwiek danych, do którego z Pułków Jazdy. Musiał mieć stopień podrotmistrza, gdyż otrzymał awans na majora z dniem 1 czerwca 1919, ale nie wiadomo, w którym z Pułków.

W okresie międzywojennym był w 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. W 1927, w stopniu majora, został inspektorem rejonowym koni w Bielsku.

Odnosnie do dalszych jego losów brak danych.

92. JACYNA Jan, ur. 1894. Z danych dotyczących jego osoby dało się znaleźć wyłącznie informacje, że był majorem w stanie spoczynku 13 Pułku Ułanów Bielańskich i zginął z rąk sowieckich w 1939 lub 1940 roku.

93. JAKOWLEW Konstanty, ur. 1879, rotmistrz Kawalerii rosyjskiej, przyjęty do Wojska Polskiego jako major. Był w okresie od września 1919 do maja 1920 instruktorem jazdy w Szkole Podchorążych Jazdy w Starej Wsi.

Nie dało się odnaleźć żadnych danych, w którym z Pułków służył lub był w ewidencji. Przeszedł w stan spoczynku w 1927 roku.

Dalsze jego losy pozostają nieznane.

94. JANOWICZ-CZAIŃSKI Dawid, ur. 1887, Tatar-muzułmanin. Był oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, powołanym do służby czynnej w 1914 roku. Przeszedł do Wojska Polskiego z końcem 1918 roku, w stopniu podrotmistrza.

W styczniu 1919 został skierowany do formowanego Pułku Tatarskiej Jazdy, przemianowanego następnie na Pułk Tatarski Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza. We wrześniu 1919 został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, którą ukończył 30 kwietnia 1920. Dołączył do Pułku, który znajdował się na froncie pod Kijowem. Pozostawał w nim przez pierwszy okres walk odwrotowych, po czym został skierowany do Wilna, do szwadronu zapasowego. Do Pułku nie powrócił, przechodząc, po rozwiązaniu Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. M. Achmatowicza z dniem 19 sierpnia 1920, do 3 Pułku Strzelców Konnych.

Otrzymał awans na majora 1 stycznia 1928, będąc dowódcą szwadronu zapasowego 3 Pułku Strzelców Konnych. W kwietniu 1929, jako rejonowy inspektor koni w Wołkowysku, otrzymuje Odznakę Pułkową 3 PSK. W czerwcu 1929 zdaje obowiązki dowódcy szwadronu zapasowego. W lipcu 1929, zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych, przekazany zostaje do dyspozycji dowódcy OK III.

31 grudnia 1929 przeniesiony został w stan spoczynku. Przebywał w Wilnie. Pod koniec 1939, aresztowany przez NKWD w Słonimie, uznany został za zaginionego. Figuruje na tzw. Białoruskiej Liście Katyńskiej.

Symboliczna mogiła majora Dawida Janowicz-Czaińskiego znajduje się na Muzułmańskim Cmentarzu w Warszawie.

95. Dyplomowany JAROSZEWICZ Tadeusz, ur. 27 listopada 1890 w Mytnicy, podpułkownik dyplomowany kawalerii Wojska Polskiego i dyplomata II Rzeczypospolitej, kawaler Krzyża Srebrnego Orderu Virtuti Militari.

Ukończył gimnazjum w Kijowie i studiował na Wydziale Mechanicznym Politechniki Kijowskiej. Od końca 1914 do czerwca 1915 był członkiem Polskiej Organizacji Wojskowej w Warszawie. Uwięziony został przez władze carskie. Walczył w 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich.

Od 5 lutego do 31 marca 1917 był słuchaczem kawaleryjskiego kursu oficerskiego przy 1 Pułku Ułanów w Ostrołęce. Kurs ukończył z wynikiem dobrym. Posiadał wówczas stopień starszego ułana. Latem tego roku, w czasie „kryzysu przysięgowego”, jako poddany Królestwa Polskiego odmówił złożenia przysięgi i 20 lipca został internowany w Szczypiornie.

Od połowy 1918 w Pogotowiu Bojowym PPS, następnie, w stopniu podporucznika, zastępca szefa sztabu Komendy Głównej Milicji Ludowej. Od lipca 1919 w Wojsku Polskim, brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako rotmistrz 1 Pułku Szwoleżerów. W 1920 roku został skierowany do Wyższej Szkoły Kawalerii w Saumur we Francji. W 1923 pełnił służbę w Oddziale Szkolnym Centralnej Szkoły Kawalerii w Grudziądzu, pozostając oficerem nadetatowym 1 Pułku Szwoleżerów. W następnym roku powrócił do macierzystego Pułku. 25 września 1925 został przeniesiony do Dowództwa XII Brygady Kawalerii w Ostrołęce na stanowisko oficera Sztabu.

3 maja 1926 został awansowany na stopień majora ze starszeństwem z dniem 1 lipca 1925 i 12. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. 2 listopada 1927 został przeniesiony do Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie, w charakterze słuchacza Kursu normalnego 1927–1929. 23 sierpnia 1929, po ukończeniu Kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera dyplomowanego, został przeniesiony służbowo do Oddziału II Sztabu Głównego.

24 grudnia 1929 roku został mianowany podpułkownikiem ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1930 roku i 13. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. Z dniem 1 listopada 1931 został przeniesiony na stanowisko attaché wojskowego w Helsingforsie, z jednoczesnym pełnieniem obowiązków attaché wojskowego w Sztokholmie z siedzibą w Helsingforsie. Od 20 maja 1933 był chargé d'affaires RP w Egipcie.

Z dniem 31 sierpnia 1933 został przeniesiony z dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych do rezerwy, z jednoczesnym przydziałem w rezerwie do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Placówką w Kairze kierował do lipca 1934.

Po powrocie do Warszawy zmarł 28 sierpnia 1934 roku. 1 września 1934 roku został pochowany w Warszawie.

96. JARUZELSKI Franciszek Ksawery Edmund Antoni, ur. 1 grudnia 1882 w Jaworniku Ruskim. Był synem Józefa Benedykta Jaruzelskiego herbu Ślepowron (właściciela dóbr w Babicach nad Sanem) i Baltazary. Od 1897 (IV klasa) uczył się w c.k. Gimnazjum w Sanoku, gdzie w 1903 ukończył VIII klasę i zdał egzamin dojrzałości (w jego klasie byli m.in. Leopold Dręgiewicz, Józef Ekkert, Ludwik Jus, Feliks Młynarski, Kazimierz Ślęczka). Podczas nauki w Sanoku pozostawał pod opieką urzędników: Stanisława Biegi i Władysława Adamczyka. Odbył studia rolnicze w Lipsku.

W czasie I wojny światowej walczył w szeregach cesarskiej i królewskiej Armii. Jego oddziałem macierzystym był Pułk Ułanów Nr 2. W czasie służby awansował na kolejne stopnie w Korpusie Oficerów Rezerwy Kawalerii: podporucznika (1 lipca 1915) i porucznika (1 sierpnia 1917).

8 stycznia 1924 został zatwierdzony w stopniu majora ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 i 44. lokatą w Korpusie Oficerów Rezerwy Kawalerii. Posiadał przydział w rezerwie do 9 Pułku Strzelców Konnych we Włodawie.

Był prezesem Koła Ziemiaków i Związku Oficerów Rezerwy w Skałacie. Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej II kadencji (1928–1930) z województwa tarnopolskiego (nr 54: Tarnopol–Trembowla–Skałat–Zbaraż–Podhajce–Czortków–Buczacz–Husiatyn–Borszczów–Zaleszczyki) z listy BBWR (Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem Józefa Piłsudskiego).

Zmarł 6 lipca 1930 roku w Kaczanówce, w trakcie sejmowej kadencji (Sejm został rozwiązany 30 sierpnia 1930).

97. JASIEWICZ Jerzy, ur. 1900. W 1919 zgłosił się na ochotnika do 2 Pułku Ułanów Grochowskich. Odbył w nim kampanię wojenną 1919–1920. W 1921 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, którą ukończył w 1922 w stopniu podporucznika.

Awans na porucznika otrzymał 1 lipca 1923. Pozostawał w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1927, po czym przeszedł na instruktora do Szkoły Podchorążych Kawalerii. W 1929, awansowany na rotmistrza, został skierowany do Szkoły Czołgów i Samochodów Pancernych. Przeszedł następnie do Broni Pancernej.

Awansowany w 1938 na majora, do wybuchu II wojny światowej był w Centrum Wyszkozenia Kawalerii – jako major Broni Pancernej – wykładowcą Broni Pancernej. W kampanii wrześniowej dowodził jednostką czołgów lub samochodów pancernych.

Zdaje się, że dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagu powrócił do Polski, gdzie zmarł w latach siedemdziesiątych XX wieku.

98. JAWORSKI Feliks, ur. 1892 (szczegółowy życiorys został podany w podrzędiale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej – organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcy”).

99. JAWORSKI-SAS względnie SAS-JAWORSKI Romuald, ur. 1897, był ochotnikiem-ułanem w jednym z Pułków I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich.

Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, powrócił do Pułku w maju 1920, w stopniu podporucznika, i odbył w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920 roku. Awansowany na porucznika 1 stycznia 1920, pozostawał w Pułku do końca 1927.

Dnia 1 stycznia 1928 został awansowany na rotmistrza i skierowany do KOP, na dowódcę jednego ze szwadronów. W 1933 powrócił do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Awansowany na majora w 1935, został kwatermistrzem Pułku, który od 1936 nosił nazwę 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. Kazimierza Sosnkowskiego. W Pułku tym wyruszył do walki we wrześniu 1939. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

100. JEDIGAR BEK Arczył, ur. ok. 1895, Azerbejdżanin, był oficerem armii rosyjskiej w Kaukaskiej Dywizji Jazdy, a następnie Kawalerii Republiki Azerbejdżanu. Przybył do Polski prawdopodobnie w 1921 i otrzymał zezwolenie na wstąpienie do szeregów Wojska Polskiego. Wszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, w stopniu rotmistrza, awansowany w 1924 na majora, po podpisaniu kontraktu. Przeszedł w latach następnych do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, a potem do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej.

Brak jest danych, czy wziął udział w kampanii wrześniowej 1939, czy też rozwiązał kontrakt jeszcze w okresie międzywojennym. Jeżeli wziął udział w wojnie, dostał się zapewne do niewoli niemieckiej. W takim przypadku jako cudzoziemiec zostałby zwolniony z oflagu w 1940. Do Polski nie powrócił, brak również danych, czy był w Wielkiej Brytanii. Prawdopodobnie wyjechał do któregoś z krajów neutralnych, możliwe, że do Turcji.

101. Dyplomowany JEDIGAR BEK Israfit, ur. 7 sierpnia 1888 w Tbilisi, Azerbejdżanin, zapewne brat wspomnianego wcześniej Arczyła. Był również oficerem Kaukaskiej Dywizji Jazdy, potem Kawalerii Republiki Azerbejdżanu.

Do Wojska Polskiego wszedł do 11 Pułku Ułanów Legionowych. Awansowany na majora w 1923 roku, od 1923 do 1925 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IV). Przeszedł następnie, jako major dyplomowany, do 1 Pułku Strzelców Konnych.

Zmarł w 1939 roku, pochowany został na Tatarskim Cmentarzu na Powązkach w Warszawie.

102. JERCHO Władysław Franciszek, ur. 1889, był prawdopodobnie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918.

Brak jest danych, w którym Pułku Jazdy odbył kampanie wojenne 1919 i część 1920, ale wydaje się, że był w 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego i wraz z dywizjonem tego Pułku przeszedł w lipcu 1920 do formującego się 108 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej, w stopniu rotmistrza. W grudniu 1921 roku Pułk otrzymał nazwę 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego.

Dnia 1 stycznia 1927 rotmistrz Wł. F. Jercho, po awansie na majora, został kwatermistrzem. Przeniesiony do rezerwy w 1929 na rok obejmuje stanowisko starosty grodzkiego w Białymstoku (powstały wakat oficerski w 20 Pułku Ułanów obejmuje w tym czasie mjr Henryk Dobrzański „Hubal”). W latach trzydziestych poświęcił się pracy dydaktycznej związanej z szeroko pojętą obroną cywilną. Występował z odczytami i współprowadził kursy dla jednostek administracji państwowej i przyszłych instruktorów obrony cywilnej, między innymi w Warszawie w 1934 roku, dla przedstawicieli resortu obrony narodowej i stołecznego magistratu. Wydał również książkę zatytułowaną „Organizacja obrony przeciwlotniczej domów mieszkalnych”, rekomendowaną przez Ministerstwo Spraw Wojskowych i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Odnośnie do jego dalszych losów brak danych.

103. JUNIEWICZ Józef, ur. 1895, był w grudniu 1918 roku ochotnikiem tzw. 1 Pułku Ułanów Wileńskich, kolejno noszącego nazwę Dywizjonu Jazdy Wileńskiej, a od czerwca 1919 roku – 13 Pułku Ułanów.

Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi, ukończył ją, w stopniu podporucznika, w maju 1920 roku i dołączył do 13 Pułku Ułanów. W jego szeregach odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej i służbę w Wojsku Litwy Środkowej, awansowany na porucznika 1 stycznia 1921.

Pozostawał w 13 Pułku Ułanów Wileńskich do 1 stycznia 1928. Awansowany na rotmistrza, otrzymał przeniesienie do 12 Pułku Ułanów Podolskich. Od 1932 do 1935 był kwatermistrzem, a w 1935 został zastępcą dowódcy Pułku.

W czasie kampanii wrześniowej 1939, dowodząc dywizjonem, utracił łączność z Pułkiem. Doprowadził dywizjon pod Warszawę.

Poległ w boju pod Łomiankami 22 września 1939 roku.

104. Dyplomowany JURGIELEWICZ Kazimierz Gedymin, ur. 1891. Nie dało się odnaleźć danych dotyczących początków jego kariery wojskowej. Nie wiadomo więc, czy był Beliniakiem, czy oficerem Kawalerii jednej z armii zaborczych, rosyjskiej lub austriackiej. Wszedł w każdym razie, w stopniu porucznika, w listopadzie 1918, do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk

Szwolężerów. W jego szeregach odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza ze starszeństwem od 1 czerwca 1919.

Dnia 15 czerwca 1926, w stopniu rotmistrza 1 Pułku Szwolężerów J. Piłsudskiego, został adiutantem przybocznym Prezydenta RP. Awansowany na majora w 1928, z końcem tegoż roku uzyskał zwolnienie z tego stanowiska.

W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). Początkowo powrócił do swego Pułku, ale na niezbyt długi okres. Jego funkcje względnie zajmowane stanowiska w następnych latach okresu międzywojennego i w czasie kampanii wojennej września 1939 pozostają nieznane. Przymuszczałnie w 1936 otrzymał awans na podpułkownika dyplomowanego.

Uniknął niewoli niemieckiej lub sowieckiej i przedostał się na przełomie 1939 i 1940 do Francji, następnie Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w czerwcu 1956 roku.

105. KAŁLAUR Jan, ur. 1892, pochodzący z Tatarów Polskich, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Przedostał się do Królestwa na przełomie 1918 i 1919, zgłaszając się do Wojska Polskiego w stopniu porucznika. Skierowany został do sformowanego Pułku Tatarskiej Jazdy. W Pułku tym, przemianowanym w lutym 1920 na Pułk Tatarski Ułanów im. płk. Mustafy Achmatowicza, brał udział w akcjach bojowych 1919 roku i ofensywie na Ukrainę w 1920.

W lipcu 1920 został wycofany z frontu, z zadaniem zorganizowania dywizjonu zapasowego. Na jego czele dołączył do Pułku Ułanów Obrony Wilna. Po rozwiązaniu Pułku Tatarskiego Ułanów im. płk. M. Achmatowicza z dniem 19 sierpnia 1920 J. Kałłaur, awansowany na rotmistrza, przeszedł do formowanego w Małopolsce Wschodniej 209 Ochotniczego Pułku Jazdy. W listopadzie 1920 roku Pułk ten, zredukowany do stanu dywizjonu, wraz z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy, sformował 22 Pułk Ułanów Podkarpackich. Rtm. J. Kałłaur został dowódcą I Dywizjonu Pułku.

W 1921 skierowany został na Kurs Doszkalający Oficerów w Obozie Szkoleniowym Jazdy w Grudziądzu. Po ukończeniu tegoż przeszedł do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Awansował na majora 1 stycznia 1927, a w 1929 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, na stanowisko kwatermistrza. Pozostawał na nim do 1932, po czym został przeniesiony do 10 Pułku Ułanów Litewskich na zastępcę dowódcy Pułku. W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

W 1939, powołany znów do służby czynnej, odbył kampanię wrześniową w 10 Pułku Ułanów Litewskich. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagu w 1944, wyjechał do Włoch, potem do Egiptu, gdzie został komendantem Szwadronu Szkoleniowego 14 Wielkopolskiej Brygady Panczernej w RAC (Royal Armoured Corps) School w Abassia.

Po zakończeniu wojny powrócił do Polski.

Zmarł w Lublinie w lutym 1973 roku.

106. KAŃSKI Celestyn, ur. 1895, był w Kawalerii rosyjskiej, a następnie w jednym z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie. Po przedostaniu się do Królestwa w 1918, w listopadzie zgłosił się, w stopniu podporucznika, do formującego się 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostawał w nim do końca 1927.

Zamiłowany jeździec sportowy, w 1923 i 1924 był w ekipie Pułku, która zdobyła I wicemistrzostwo Armii w Międzybrygadowych Zawodach Militari. Awansował na rotmistrza 15 sierpnia 1924. Na początku 1928 przeszedł do GISZ, pozostając w ewidencji 7 Pułku Ułanów Lubelskich.

W 1936 otrzymał awans na majora i przeszedł do 12 Pułku Ułanów Podolskich, na stanowisko szefa Biura Historycznego. W czasie kampanii wrześniowej 1939 miał przypuszczalnie zlecone pozostanie w garnizonie Pułku.

Po wdarciu się na teren Polski wojsk sowieckich usiłował przedostać się do Lwowa, aby dołączyć do Armii „Lwów”.

Został aresztowany przez NKWD w Małopolsce Wschodniej i zamordowany jesienią 1939 roku.

107. KARNICKI Waław, ur. 1882, był najprawdopodobniej oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. W końcu 1918 lub na początku 1919 wszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich, prawdopodobnie w stopniu rotmistrza. Odbył w tym Pułku kampanię 1919 i część kampanii 1920.

W czasie walk pościgowych za uchodzącymi armiami bolszewickimi przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, który miał ogromne straty w kadrach oficerskich. Pozostawał w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, awansowany na majora, do końca 1923.

Przeszedł w stan spoczynku przed 1 stycznia 1928. Tylko fragmentaryczne dane dotyczące majora W. Karnickiego udało się znaleźć.

Zmarł 6 lipca 1949 roku. Pochowany został na Cmentarzu Komunalnym w Gdyni-Witomino.

108. KARSKI-WITEŹ Mieczysław, ur. ok. 1898. Zgłosił się w styczniu 1919 na ochotnika do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w Pułku kampanie wojenne 1919–1920. Brak jest jakichkolwiek danych odnośnie do jego dalszej kariery wojskowej.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 uniknął niewoli. Działal w konspiracji i został rozstrzelany przez gestapo w maju 1944 roku.

109. KASIMIR Stefan, urodził się 11 sierpnia 1893 we wsi Łuka, w ówczesnym powiecie złoczowskim Królestwa Galicji i Lodomerii, w rodzinie Mieczysława i Marii.

Ukończył sześć klas gimnazjum i średnią szkołę rolniczą. Z wykształcenia był agronomem. 15 maja 1913 wstąpił do XX Polskiej Drużyny Strzeleckiej w Złoczowie. 3 sierpnia 1914 razem z innymi członkami drużyny wstąpił do oddziałów strzeleckich. Był wykazany w IV plutonie 1 Szwadronu 1 Pułku Ułanów. 4 kwietnia 1917 ukończył kawaleryjski kurs podoficerski w Ostrołęce z wynikiem dobrym. Był wówczas kapralem. Pozostawał w Pułku do „kryzysu przysięgowego” (lipiec 1917). Potem wcielony do armii austro-węgierskiej, w której służył do rozbrojenia austriackiej załogi wojskowej w Krakowie.

Jako dowódca plutonu wyruszył w listopadzie 1918 w składzie Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów na odsiecz Przemyśla, po odsieczy wcielony ze swym plutonem do Grupy podpułkownika Tokarzewskiego i w jej składzie wysłany na odsiecz Lwowa. 18 marca 1919 jako podoficer byłych Legionów Polskich został mianowany z dniem 1 marca 1919 podporucznikiem kawalerii z równoczesnym przeniesieniem z I Brygady Kawalerii do 11 Pułku Ułanów. Wziął udział w walkach z Ukraińcami, a następnie bolszewikami.

1 grudnia 1924 Prezydent RP nadał mu stopień rotmistrza z dniem 15 sierpnia 1924 roku i 63. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. Pozostawał w 11 Pułku Ułanów Legionowych do 1927, awansowany na rotmistrza z dniem 15 lipca 1924. Przeszedł następnie do GISZ. Awansował na majora w 1932 roku. W międzyczasie był przeniesiony służbowo do Oddziału Sztabowego Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W grudniu 1931 został zwolniony z zajmowanego stanowiska w GISZ i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I. W marcu 1932 został przeniesiony do 24 Pułku Ułanów w Kraśniku. W listopadzie tego roku został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr II, a z dniem 31 marca 1933 przeniesiony w stan spoczynku.

Zmarł w wyniku zamachu samobójczego 27 stycznia 1935 roku.

110. KENTRO Bolesław, ur. 1897. Zgłosił się na ochotnika, w listopadzie 1918, do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Skierowany w 1919 do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, powrócił do Pułku, w randze podporucznika, w maju 1920. W jego szeregach odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1932, awansowany na porucznika w 1922, na majora w 1927.

Po awansie na majora z dniem 1 stycznia 1933 przeszedł do Centrum Wyszkolenia Kawalerii, na stanowisko kwatermistrza. Pozostawał na nim do końca sierpnia 1939.

Wziął prawdopodobnie udział w kampanii wrześniowej 1939 w Zgrupowaniu płk. Komorowskiego albo ppłk. Wani, ale nie udało się tego ustalić.

Oдноśnie do dalszych jego losów brak jest danych.

111. KERNER Jan Witold, ur. 1892, był oficerem Kawalerii austriackiej lub rosyjskiej. Przeszedł do Wojska Polskiego, w stopniu prawdopodobnie porucznika, w koń-

cu 1918 lub na początku 1919. Brak jest danych, w którym z pułków odbył kampanie wojenne 1919–1920, ale wydaje się, że w jednym z dywizjonów Jazdy Dywizyjnej.

Prawdopodobnie w 1919 lub 1920 był awansowany na rotmistrza. W październiku lub listopadzie 1921 wszedł w tej randze do formowanego we Włodawie 9 Pułku Strzelców Konnych. W tym Pułku awansował na majora 1 czerwca 1925.

W latach 1927–1930 był kwatermistrzem 9 Pułku Strzelców Konnych.

Brak jest danych dotyczących jego dalszej kariery wojskowej w okresie międzywojennym, funkcji w kampanii wrześniowej 1939 i dalszych losów.

112. KĘDZIERSKI Mieczysław, ur. 1892, był ochotnikiem-ułanem w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie po „kryzysie przysięgowym”, po wyjściu z obozu zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 1 Pułk Szwoleżerów. Wszedł do niego w stopniu podporucznika, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. W Pułku odbył kampanie 1918–1920.

W lipcu 1920 przeszedł do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów, odbywając w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej. Pozostawał w Pułku, który od 2 kwietnia 1922 nosił nazwę 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozietułskiego, do końca 1927, awansowany w międzyczasie w 1923 na rotmistrza. Po awansie na majora 1 stycznia 1928 przeszedł do Służby Uzbrojenia Wojska Polskiego.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 uniknął niewoli. Pozostając pod okupacją niemiecką, działał aktywnie, początkowo w ZWZ, następnie w AK. Uniknął niewoli również po powstaniu warszawskim. Pozostał po zakończeniu wojny w Polsce.

Zmarł w Bydgoszczy w styczniu 1961 roku.

113. Dyplomowany KŁOPOTOWSKI Michał, ur. 1894. Został na przełomie 1915 i 1916 zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej i skierowany do jednej ze szkół wojskowych. W listopadzie 1917 przeszedł do formującego się w Antoninach 2 Pułku Ułanów, a następnie w jego szeregach, w stopniu podporucznika, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Evakuowany, po rozbrojeniu Korpusu, do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Grochowskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika z dniem 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego do końca 1929, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1925.

Od 1930 do 1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII), po czym powrócił do Pułku macierzystego. W 1934, jako rotmistrz dyplomowany, został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Stanisławów”. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1935.

Awansowany na majora dyplomowanego, został asystentem Katedry Taktyki Ogólnej, Kawalerii i Historii Wojskowości w Wyższej Szkole Wojennej.

W lipcu 1939, w związku z groźbą wojny, został powołany na szefa Sztabu Armii „Prusy”. W czasie kampanii wojennej dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

114. Dyplomowany KNIAZIOŁUCKI Leon, ur. 1891, był oficerem, zapewne rezerwy, Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym od 1914. Na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do formowanego w Bobrujsku 3 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika.

Ewakuowany do Królestwa po rozbrojeniu I Polskiego Korpusu na Wschodzie, powrócił w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza w 1922. Pozostawał w Pułku do 1929, awansowany na majora z dniem 1 stycznia 1927.

W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X). 15 października 1931 otrzymał dyplom naukowy oficera Sztabu Generalnego i został przydzielony do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr VIII w Toruniu. Z dniem 1 lutego 1925 został przydzielony do 11 Pułku Ułanów z równoczesnym odkomenderowaniem do Oddziału V Sztabu Generalnego. W tym samym roku został przydzielony do Oddziału II Sztabu Generalnego.

12 kwietnia 1927 został mianowany majorem ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1927 roku i 2 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. W sierpniu 1927 został przeniesiony służbowo do składu osobowego generała, do prac przy Generalnym Inspektorze Sił Zbrojnych, gen. bryg. Gustawa Orlicz-Dreszera, na czas do 15 października tegoż roku. W październiku 1927 został przeniesiony z Oddziału II SG do 3 Pułku Ułanów na stanowisko dowódcy szwadronu.

Z dniem 31 sierpnia 1930 został przeniesiony w stan spoczynku. W 1934 pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

W kampanii wrześniowej 1939 służył jako oficer Oddziału III Sztabu Armii „Łódź” i Armii „Warszawa”. Od 20 września 1939 był dyrektorem sekretariatu Komitetu Obywatelskiego w Warszawie. W 1939 został osadzony na Pawiaku. 2 maja 1940 został wysłany do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen, a później do Dachau, w którym przebywał do 29 kwietnia 1945.

Po wojnie osiadł w Belgii, gdzie został wydawcą „News Exchange”. Był ministrem pełnomocnym Rządu RP na Uchodźstwie.

Zmarł w Brukseli 11 września 1973 roku.

115. KOBYLAŃSKI Jerzy Karol, ur. ok. 1890, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. W lutym 1918 przeszedł w stopniu porucznika do sformowanego w Besarabii 5 Pułku Ułanów II Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Po rozbrojeniu II Korpusu przedostał się do Królestwa. W listopadzie 1918 wszedł do rekonstruowanego 5 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza w 1920. Pozostawał stale w 5 Pułku Ułanów Zaslawskich, awansowany na majora 1 stycznia 1928. W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej i wziął udział w bojach. W czasie kampanii dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku lub Kozielsku, został tam, względnie w Kатыniu, zamordowany wiosną 1940 roku.

116. Dyplomowany KOBYLAŃSKI Tadeusz, ur. 1895, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917, w stopniu porucznika, przeszedł do 3 Pułku Ułanów, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie.

Evakuowany, po rozbrojeniu Korpusu, do Królestwa. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920.

Został awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919. Pozostawał w 3 Pułku Ułanów Śląskich do końca 1925, awansowany na majora 1 sierpnia 1924.

W latach 1926–1928 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VII). W 1928, w stopniu majora dyplomowanego, został attaché wojskowym w Moskwie. W 1934, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

W służbie dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych przebywał od 1 lutego 1929 roku. Od marca 1929 do maja 1930 jako radca Poselstwa RP w Bukareszcie, oddelegowany do służby w II Oddziale Sztabu Generalnego Wojska Polskiego (wywiad) w latach 1930–1935. Od maja do października 1935 roku w centrali Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w Departamencie Polityczno-Ekonomicznym jako radca. Od 1 grudnia 1935 roku do 17 września 1939 roku wicedyrektor Departamentu Polityczno-Ekonomicznego MSZ i nacelnik Wydziału Wschodniego (P.III). Zastąpił na obu stanowiskach Tadeusza Schaetzla.

Po agresji ZSRR na Polskę, wraz z centralą MSZ, przekroczył granicę polsko-rumuńską. Wyjechał do Francji, lecz nie otrzymał tam przydziału do wojska. Po klęsce Francji przeniósł się do Lizbony, a następnie do Brazylii, gdzie przebywał do końca życia.

Zmarł w Rio de Janeiro w 1967 roku.

117. KOENIG Edward, ur. ok. 1885, był, zdaje się, oficerem Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do Wojska Polskiego na początku 1919, otrzymując przydział do 3 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich.

W sierpniu 1919 został skierowany do Przemyśla, do Centralnego Obozu dla Podoficerów Kawalerii. W stopniu rotmistrza objął dowództwo 1 Szwadronu Szkolnego.

Pozostawał w Przemyślu do lipca 1920, po czym dołączył do Pułku, który po dotkliwych stratach na froncie wymagał uzupełnienia i reorganizacji.

Otrzymał awans na majora 1 stycznia 1921, po czym przeszedł do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu na instruktora Kursów Dowódców Szwadronów.

Żadnych danych odnośnie do jego dalszych losów nie udało się odnaleźć.

118. KOENITZ Juliusz, ur. 1897. Nie dało się znaleźć danych dotyczących początków jego kariery wojskowej. Był prawdopodobnie w 1919 w jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, potem w którymś z Pułków odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920. Wiadomo tylko, że w 1933, w stopniu majora, przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał w Pułku do końca 1938.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

119. KON Leon, ur. 1888, był oficerem, prawdopodobnie rezerwy, Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, kiedy wstąpił do Wojska Polskiego, ale wydaje się, że miało to miejsce między rokiem 1918 a 1920. Wszedł w stopniu porucznika do 2 Pułku Ułanów, uczestnicząc w nim w kampaniach wojennych 1919–1920.

Doskonały instruktor konnej jazdy, ponieważ w cywilu prowadził szkołę jazdy, od 1921 był w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu. Od 1923 do 1927 był instruktorem Oficerskich Kursów Instruktorów Jazdy w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. Od 1922 do 1924 trenował ekipę jeździecką mającą uczestniczyć w VIII Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu. Pozostawał stale w ewidencji 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego.

Dnia 1 lipca 1925 awansował na rotmistrza. Od 1926 do 1928 przygotowywał ekipę jeździecką na IX Olimpiadę w Amsterdamie. Był stale w Komisji Technicznej Międzynarodowych Konkursów Hippyicznych w Warszawie, a w czasie konkursu inspektorem toru. Dnia 1 stycznia 1936 awansował na majora, przechodząc w 1937 w stan spoczynku.

W kampanii wrześniowej 1939, zdaje się, nie brał udziału. W czasie okupacji niemieckiej przebywał w Polsce, ukrywając się ze względu na swe żydowskie pochodzenie. Pozostał potem w Polsce. W końcu lat czterdziestych formował młodych jeźdźców cywilnych.

Zmarł w Poznaniu w listopadzie 1964 roku.

120. KOPEĆ-KROJA względnie KROJA-KOPEĆ Teodor Piotr, ur. ok. 1895, oficer 10 Pułku Ułanów Litewskich, potem 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Nie dało się znaleźć żadnych bliższych danych dotyczących jego osoby.

121. KORCZYŃSKI Janusz Feliks, ur. 1887, był porucznikiem rezerwy Kawalerii austriackiej. Przeszedł w listopadzie 1918 do Wojska Polskiego wraz z częścią 6 Pułku Ułanów austriackich.

W czerwcu 1919, po połączeniu 6 Pułku Ułanów austriackich z 6 Pułkiem Ułanów II Polskiego Korpusu na Wschodzie, znalazł się w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. W jego szeregach odbył kampanię na froncie ukraińskim w 1919. Przeszedł następnie do Sztabu II Brygady Jazdy, a od 10 sierpnia 1920 do 17 września 1920 był w Sztabie Grupy Operacyjnej „Płock” gen. Z. Kosteckiego. Powrócił następnie do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1921.

Od 1923 do 1925 był szefem Sztabu III Samodzielnej Brygady Jazdy/Kawalerii (zmiana nazwy z Jazdy na Kawalerię w 1924). Został następnie przeniesiony do 11 Pułku Ułanów Legionowych, w którym awansował na majora 1 stycznia 1927, zostając kwatermistrzem Pułku. Przeszedł w stan spoczynku w 1934 roku.

W 1939 roku zgłosił się do służby czynnej i został mianowany komendantem Kwatery Głównej Suwalskiej Brygady Kawalerii. Dostał się, w czasie kampanii wrześniowej, do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagi wyjechał do Wielkiej Brytanii, a po zakończeniu wojny wyemigrował do Kanady.

Zmarł w Montrealu w sierpniu 1966 roku.

122. KORYTKO-POHORZEC Paweł, ur. 1884 w Suchodole, na Ziemi Jędrzejowskiej. Po studiach w Krakowie i Wiedniu odbył służbę wojskową w Kawalerii austriackiej, w 2 Pułku Ułanów, osiągając stopień porucznika rezerwy. W czasie wojny został przeniesiony do 2 Pułku Dragonów Schwarzenberga.

W listopadzie 1918 zgłosił się do Wojska Polskiego, wchodząc w stopniu rotmistrza do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowickich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na majora 1 stycznia 1920. W czasie walk odwrotowych na Wołyniu, a następnie decydującej bitwy w rejonie Żółkwi, od 13 do 20 sierpnia 1920 dowodził 1 Pułkiem Ułanów Krechowickich w charakterze p.o. dowódcy.

W 1921 roku, na własną prośbę, został przeniesiony do rezerwy.

Dnia 1 września 1939, w związku z napaścią hitlerowskich Niemiec, zgłosił się w Lublinie do służby czynnej. Otrzymał przydział do 2 Rezerwowego Pułku Piechoty płk. Grunowskiego, do Dowództwa Pułku. Odbył tam całą kampanię wrześniową, dnia 4 października dostając się pod Chełmem do niewoli niemieckiej. Ponieważ rozchorował się na skutek trudów, został przez Niemców przewieziony do szpitala w Peterswalde.

Zmarł tam 3 grudnia 1939 roku.

123. Dyplomowany KOSSAK Hilary Wiktor, doktor praw, ur. 1889, ukończył studia w Krakowie i Wiedniu, po czym odbył służbę wojskową w Kawalerii austriackiej. Ukończył Akademię Wojskową w Wiener Neustadt. Był prawdopodobnie w którymś z Pułków Obrony Krajowej. Zmobilizowany w 1914, awansował stopniowo do rangi rotmistrza SG.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, do formowanego w Dębicy tzw. Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego następnie na 9 Pułk Ułanów Mało-

polskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na majora dyplomowanego z dniem 1 czerwca 1919.

Pozostawał w okresie powojennym w Pułku, do końca 1929. Od listopada 1926 do listopada 1929 był zastępcą dowódcy Pułku. Przyszedł następnie, na własną prośbę, do rezerwy.

Po wybuchu II wojny światowej, podczas kampanii wrześniowej 1939, pełnił funkcję zastępcy szefa Sztabu (kwatremistrza) w Dowództwie Grupy Obrony Lwowa.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

124. KOSSAK Tadeusz, ur. 1 stycznia 1857 w Paryżu. Od 1878 do 1885 był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej w 1 Pułku Ułanów. Przeszedł do rezerwy w randze rotmistrza i gospodarzył na roli na Podolu.

Na przełomie 1917 i 1918 zgłosił się do formowanego w Antoninach 2 Pułku Ułanów. Nie przeszedł z Pułkiem na Białoruś, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, pozostając na miejscu. W październiku 1918 udało mu się w przebraniu przedostać do Krakowa. Zgłosił się tam do Wojska Polskiego, do dyspozycji Naczelnego Dowództwa.

Dnia 12 listopada 1918 otrzymał rozkaz sformowania tzw. Szwadronu Ułanów Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Na jego czele odjechał w lutym 1919 na front litewsko-białoruski. Tam dowodził, przez krótki okres, dywizjonem Jazdy. Przeszedł następnie do 2 Pułku Ułanów, w którym odbył kampanię wojenną 1920 roku.

W 1921 przeszedł w stan spoczynku, w stopniu majora, aby powrócić do pracy na roli w dzierżawionym majątku Górki Wielkie.

Zmarł tam w lipcu 1935 roku.

125. KOSSAK Wojciech, ur. 31 grudnia 1856 w Paryżu, brat bliźniak wcześniej wspomnianego, jeden z najwybitniejszych malarzy-batalistów w skali europejskiej.

W latach 1876–1877, jako jednoroczny ochotnik, odbył służbę wojskową w 1 Pułku Ułanów austriackich, uzyskując stopień podporucznika. Awansował z biegiem lat na porucznika i rotmistrza. W 1914 był przydzielony do I Korpusu Krakowskiego Wojsk austriackich, jako oficer ordynansowy, potem komendant Kolumny Samochodowej. W 1915 był w Naczelnym Dowództwie c.k. (cesarsko-królewskich) wojsk austro-węgierskich, w stopniu majora.

W końcu października 1918 przeszedł do Wojska Polskiego, do 3 Pułku Ułanów. Opuścił służbę wojskową w 1919, przechodząc w stan spoczynku.

Zmarł w Krakowie, w czasie okupacji niemieckiej, dnia 29 lipca 1942 roku.

126. KOTULSKI Ryszard Emeryk, ur. 1882, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej, od 1917 porucznikiem 12 Pułku Dragonów. Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w stopniu rotmistrza, ale nie udało się ustalić, do którego z Pułków Jazdy. Brak więc danych, w którym Pułku odbył kampanie wojenne 1918–1920, wiadomo tylko, że awansował na majora 1 czerwca 1919.

Zapewne w lipcu 1920 przeszedł do formowanego 214 Ochotniczego Pułku Ułanów, przemianowanego w grudniu 1920 roku na 24 Pułk Ułanów. Pozostawał w Pułku do 1927, po czym przeszedł na stanowisko inspektora rejonowego koni w Czortkowie.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych. Można przypuszczać, że został przez bolszewików wywieziony do któregoś z obozów jeńców, względnie w głąb Rosji, tam zamordowany lub zmarł.

127. KOWNACKI Eugeniusz Stanisław Marian, ur. 13 sierpnia 1890 w Samborze, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej, od 1917 porucznikiem w 3 Pułku Ułanów austriackich.

Przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918. Nie dało się ustalić, do którego z Pułków wstąpił. Nasuwa się przypuszczenie, że był to albo 2 Pułk Ułanów Legionowych, następnie przemianowany na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich, albo późniejszy 9 Pułk Ułanów Małopolskich. W Pułku tym odbył kampanię 1919 i większą część 1920, awansując na rotmistrza.

Na początku sierpnia 1920 przeszedł do formowanego 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, który, po połączeniu z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy dnia 24 listopada 1920, sformował 22 Pułk Ułanów Podkarpackich. Rtm. E.St.M. Kownacki był od 1923 do 1926 zastępcą dowódcy Pułku.

Awansował na majora z dniem 1 stycznia 1927, po czym został mianowany inspektorem rejonowym koni w Dęblinie. W lipcu 1929 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I, a z dniem 31 grudnia tego roku przeniesiony w stan spoczynku. W 1934, jako oficer stanu spoczynku, był przydzielony do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VI jako „oficer przewidziany do użycia w czasie wojny” i pozostawał wówczas w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Lwów Miasto.

Zmarł po 1934 roku.

128. Dyplomowany KOZŁOWSKI Stanisław Edward, ur. 1896. Zgłosił się na ochotnika, w listopadzie 1918, do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. Został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Większą część kampanii wojennej 1919–1920 odbył w Pułku, awansowany kolejno na porucznika, rotmistrza, a 1 stycznia 1927 na majora.

Między rokiem 1923 a 1926 był w Wyższej Szkole Wojennej. W 1927, jako major dyplomowany, przeszedł do Dowództwa V Samodzielnej Brygady Kawalerii „Kraków”. Następnie od czerwca 1929 do października 1932 był zastępcą dowódcy 10 Pułku Strzelców Konnych.

O dalszych jego losach nie dało się znaleźć danych.

129. KOZUBSKI Władysław Stanisław, ur. 1886, był oficerem Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Nie udało się znaleźć żadnych danych, kiedy, w jakich okolicznościach i do jakiego Pułku Jazdy przeszedł w 1918, ani jakie były jego funkcje w czasie kampanii wojennych 1918–1920. Wiadomo tylko, że w kwietniu 1922, w stopniu rotmistrza, wszedł do 3 Pułku Strzelców Konnych.

Awansował na majora dnia 1 maja 1925. Z końcem 1927 został inspektorem rejonowym koni w Wołkowysku. Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

We wrześniu 1939 zgłosił się do 3 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Polnego Koronnego Stefana Czarnieckiego, wziął udział w kampanii i dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku został – tam lub Katyniu – zamordowany.

130. KRÓLIKIEWICZ Adam, ur. 1894. Wstąpił w 1914, jako ułan, do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie po „kryzysie przysięgowym”. Po zwolnieniu z obozu zgłosił się, jako podoficer, do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. Odbył w nim kampanie 1918–1919, we wrześniu 1919 skierowany do Szkoły Jazdy w Starej Wsi.

W maju 1920 powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, uczestnicząc w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej. Awansowany na porucznika pozostawał w Pułku do końca 1927, awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924.

Utalentowany jeździec sportowy, rtm. A. Królikiewicz był w polskiej ekipie na VIII Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu w 1924. Zdobył tam indywidualnie brązowy medal w konkursie o Puchar Narodów. Przyczynił się też do zdobycia Pucharu Narodów na Międzynarodowych Konkursach Hippychnych w Nice, w latach 1927 i 1928, w Warszawie w 1927, a ponadto wielokrotnie drugie miejsca.

Pod koniec 1927 roku przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu, pozostając stale w ewidencji 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. Był początkowo instruktorem na Kursach dla Dowódców Szwadronów. Awansowany na majora 1 stycznia 1928, był instruktorem Jazdy Centrum Wyszkozenia Kawalerii, a od 1936 do 1939 szefem Ekwitacji Oficerskich Kursów Instruktorów Jazdy i komendantem Szkoły Jazdy Konnej.

Nie udało się znaleźć danych dotyczących funkcji mjr. A Królikiewicza w kampanii wrześniowej 1939. Wydaje się, że był w zgrupowaniu płk. Komorowskiego lub płk. Wani. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Polski.

W 1965 roku zgodził się wziąć udział w filmie *Popioły*, w którym miał prowadzić szarżę pod Somosierrą. W czasie nagrywania tej sceny uległ ciężkiemu wypadkowi złamania kręgosłupa. Przez 9 miesięcy pozostawał w gipsie, władzy w nogach jednak nie odzyskał.

Zmarł w Warszawie w maju 1966 roku.

131. KRYŃSKI Wacław, ur. 1898. Wszedł do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, w stopniu podporucznika, w 1919, po ukończeniu jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. W Pułku odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika dnia 1 czerwca 1920. Pozostawał w Pułku do roku 1935.

Awansowany został 1 stycznia 1928 na rotmistrza. Na majora został awansowany ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1936 roku w Korpusie Oficerów Kawalerii. W 1937 roku objął dowództwo dywizjonu kawalerii KOP „Niewirków” na Wołyniu.

We wrześniu 1939, w związku z napaścią hitlerowskich Niemiec, 4 Dywizjon został przydzielony, jako oddział zwiadowczy, do Pułku piechoty KOP „Zdołbunów”. Po wtargnięciu na tereny polskie wojsk sowieckich wszelka łączność z Pułkiem „Zdołbunów” została przerwana. Mjr W. Kryński doprowadził Dywizję do Bugu, gdzie weszła w skład Podlaskiej Brygady Kawalerii.

Zmuszony był złożyć broń 7 października, po czym dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagi powrócił do Polski.

Zmarł w Toruniu na początku lat osiemdziesiątych XX wieku.

132. KRZYSZKOWSKI-ODROWĄŻ względnie ODROWĄŻ-KRZYSZKOWSKI Jerzy, ur. 1899. Zgłosił się w listopadzie 1918 na ochotnika do Wojska Polskiego. Skierowany został do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. W maju 1920 otrzymał przydział do 8 Pułku Ułanów im. Księcia J. Poniatowskiego, w stopniu podporucznika. W Pułku tym odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej i pozostawał w nim przez szereg lat.

Awansował na porucznika 1 marca 1922, na rotmistrza 1 stycznia 1930. W 1936, awansowany na majora, przeszedł do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej. Po wyzwoleniu z oflagi wyjechał do Wielkiej Brytanii.

Zmarł w Londynie w sierpniu 1970 roku.

133. KUCHARSKI Stanisław, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1917, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Ewakuowany, po rozbrojeniu Korpusu, do Królestwa. Zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora 1 czerwca 1919.

Pozostawał w 3 Pułku Ułanów Śląskich do końca 1927. Według *Rocznika Oficerskiego w 1928* wstąpił do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, ale nie udało się ustalić jego funkcji. Przeszedł prawdopodobnie w stan spoczynku w roku 1936 lub 1937.

Brak danych odnośnie do jego działalności w czasie kampanii wrześniowej 1939. Wiadomo jedynie, że znalazł się w 1940 w Wielkiej Brytanii, gdyż 6 października 1940 brał udział w Zjeździe Oficerów Kawalerii w Glasgow.

Zmarł prawdopodobnie w Wielkiej Brytanii, w latach sześćdziesiątych lub siedemdziesiątych XX wieku.

134. KULESZA Seweryn Roman, ur. 1900. Wstąpił w listopadzie 1918, jako ułan-ochotnik, do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odebrał w nim kampanie wojenne 1918–1920, skierowany w międzyczasie do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, którą ukończył w randze podporucznika.

Awansowany 1 listopada 1921 na porucznika, został przeniesiony do 10 Pułku Strzelców Konnych. Przebywał w Pułku do 1931 roku. Doskonały jeździec sportowy, od 1923 brał udział w szeregu międzynarodowych konkursów hippicznych, początkowo w Warszawie, a od 1928 był w ekipie polskiej na konkursach zagranicznych.

W 1931 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, na instruktora Oficerskich Kursów Instruktorów Jazdy, pozostając nadal w ewidencji 10 Pułku Strzelców Konnych. Awansował na rotmistrza w 1933.

Był instruktorem Kursów Dowódców Szwadronu I Ekipy Olimpijskiej. W 1936 był w ekipie olimpijskiej na XI Igrzyskach w Berlinie. Ekipa zdobyła zespołowo, w WKKW (Wszechstronny Konkurs Konia Wierzchowego) srebrny medal.

W latach 1936–1937 rtm. S.R. Kulesza był kierownikiem Kursu Oficerskiego Kursów Instruktorów Jazdy. Awansował na majora z dniem 1 stycznia 1938, przechodząc do 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego. W Pułku tym wziął udział w kampanii wrześniowej 1939, dowodząc dywizjonem.

W końcu września dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu, wyjechał do Włoch, gdzie sformowany został 7 Pancerno-Motorowy Pułk Rozpoznawczy Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego. Od 18 stycznia 1945 do czerwca 1946 był zastępcą dowódcy Pułku.

Po zakończeniu wojny wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie zmarł w maju 1983 roku.

135. KWIECIEŃ Stefan, ur. 1884, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Kiedy i w jakich okolicznościach wszedł do 13 Pułku Ułanów, brak danych. Możliwe, że był w jednym z konnych oddziałów samoobrony, po czym wszedł do tzw. Dywizjonu Jazdy Wileńskiej, przemianowanego w czerwcu 1919 roku na 13 Pułk Ułanów.

Podrotmistrz Stefan Kwiecień został awansowany na majora, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Odebrał w Pułku kampanie wojenne drugiej połowy 1919 i 1920 roku, po czym był z nim od 18 października 1920 do grudnia 1921 w Wojskach Litwy Środkowej. Pozostawał w 13 Pułku Ułanów Wileńskich do końca 1927, po czym został inspektorem rejonowym koni w Kowlu.

W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Dalszych jego losów nie dało się ustalić. Możliwe, że po wtargnięciu wojsk sowieckich został wywieziony w głąb Rosji i tam zmarł lub został zamordowany.

136. LATAWIEC Wilhelm, ur. 1895 w Potokach koło Rawy Ruskiej (obecnie Ukraina). Nie dało się odnaleźć danych dotyczących początków jego służby wojskowej. Ukończył prawdopodobnie w 1919 jedną ze szkół podchorążych Kawalerii, otrzymując, w stopniu podporucznika, przydział do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich albo do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich.

Na początku sierpnia 1920 wszedł do formowanego 214 Ochotniczego Pułku Jazdy. W jego szeregach odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej. W grudniu 1920 roku Pułk został przemianowany na 24 Pułk Ułanów.

W. Latawiec awansował na porucznika 1 marca 1921. Pozostawał stale w 24 Pułku Ułanów, awansowany na rotmistrza w 1928, a na majora prawdopodobnie w 1938. Następnie przebywał w 20 Pułku. Przeniesiony do służby administracyjnej, 19 marca 1939 roku awansował na kapitana administracji. Był wówczas oficerem placu w Rzeszowie.

Po II wojnie światowej służył w LWP (Ludowe Wojsko Polskie). W latach 1945–1949 pozostawał pod kontrolą operacyjną komunistycznego aparatu bezpieczeństwa.

Zmarł po 1949 roku.

137. Dyplomowany LIDWIN Józef, ur. 1895. Zmobilizowany w 1916 do Kawalerii rosyjskiej, ukończył jedną ze szkół wojskowych. W listopadzie 1917, w stopniu korneta, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 2 Pułku Ułanów.

Evakuowany do Królestwa po rozbrojeniu Korpusu, wstąpił w listopadzie 1918 do rekonstruującego się 2 Pułku Ułanów. W nim odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na porucznika z dniem 1 czerwca 1919. Pozostawał stale w 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego, awansowany w 1927 na rotmistrza. Był w latach 1930–1932 w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI).

Awansowany w 1934 na majora dyplomowanego, przeszedł do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do któregoś z obozów zginął – w nim lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

138. LISOWSKI Hieronim, ur. 1888, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do jednego z Polskich Korpusów na Wschodzie, ale nie udało się ustalić, do którego.

W 1918 był w Królestwie i w randze rotmistrza wziął czynny udział w organizowaniu Pułku Ułanów, który otrzymał początkowo Nr 12, a wkrótce został przemianowany.

nowany w na 10 Pułk Ułanów. Objął dowództwo 2 szwadronu, wyruszając na front w kwietniu 1919. W maju tegoż roku został dowódcą dywizjonu, 1 czerwca 1919 awansowany na majora.

W 10 Pułku Ułanów odbył kampanie wojenne 1919–1920, a następnie służbę w wojskach Litwy Środkowej, do maja 1922. Pozostawał w 10 Pułku Ułanów Litewskich do 1922. Przeszedł następnie do 12 Pułku Ułanów Podolskich, zdaje się, na kwatermistrza. W końcu 1927 został inspektorem rejonowym koni w Zamościu.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934 roku.

Dalsze jego losy są nieznane.

139. LIWICKI Ryszard Stanisław, ur. 1897. W listopadzie 1918 zgłosił się na ochotnika do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych. Wziął w nim udział, jako strzelec, potem podoficer, w walkach przeciw Ukraińcom.

Na początku 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Powrócił do Pułku, przemianowanego na 9 Pułk Ułanów Małopolskich, z początkiem maja 1920, biorąc udział w ostatniej fazie kampanii antybolszewickiej. Pozostawał w Pułku do końca 1927, awansowany na porucznika w 1922.

Dnia 1 stycznia 1928 otrzymał awans na rotmistrza i został przeniesiony do 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Awansował w nim na majora w 1936, po czym otrzymał przydział do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, do Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii, na zastępcę komendanta. Pełnił tę funkcję w latach 1936–1937, po czym otrzymał przeniesienie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

Po wybuchu wojny we wrześniu 1939, wraz z dyrektorem Departamentu gen. P. Skurnatowiczem, został skierowany do obrony Dubna. W końcu września 1939 dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do Starobielska, został zamordowany w Charkowie w 1940 roku.

140. LIZOŃ Włodzimierz, ur. 1894, był prawdopodobnie w 1915 zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy przeszedł na przełomie 1917 i 1918 do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Przypuszczalnie w końcu 1918 lub na początku 1919 zgłosił się, w stopniu podporucznika, do rekonstruującego się 3 Pułku Ułanów, odbywając w nim kampanie wojenne 1919 i połowę 1920.

Awansowany na porucznika prawdopodobnie w 1919 roku. W lipcu 1920 był w szwadronie zapasowym 3 Pułku Ułanów w Kaliszu. W związku z organizacją 203 Pułku Ułanów wszedł do jego Kadr, odbywając wraz z nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej. Pozostawał w okresie międzywojennym w tym Pułku, który od lutego 1921 nosił nazwę 27 Pułku Ułanów, a od 1936 miał szefostwo honorowe Króla Stefana Batorego.

Otrzymał awans na rotmistrza w 1921, a na majora dnia 1 stycznia 1927. Został w tym czasie dowódcą szwadronu zapasowego. W kwietniu 1928 został wyznaczony

na stanowisko dowódcy szwadronu zapasowego 27 Pułku Ułanów w Baranowiczach. W lipcu 1929 został przeniesiony do 26 Pułku Ułanów w Baranowiczach na stanowisko kwatermistrza. Obowiązków kwatermistrza nie objął, ponieważ złożył prośbę o skierowanie do komisji lekarskiej. Pozostawał w ewidencji 26 Pułku do czasu przeniesienia w stan spoczynku, co nastąpiło z dniem 31 października 1930.

W międzyczasie (27 listopada 1929) Wojskowy Sąd Okręgowy Nr IX w Brześciu uznał majora Lizonia winnym tego, że „w lutym 1927 jako dowódca 4 szwadronu 27 Pułku, mając do swojej dyspozycji gotówkę uzyskaną ze sprzedaży nawozu z oszczędności przy zakupie paszy itp. przeznaczoną na opędzenie potrzeb szwadronu, z pieniędzy tych podjął kwotę 500 zł i zużył ją na własne potrzeby, przez co dopuścił się występku sprzeniewierzenia z art. 121 cz. I kkw z cech. art. 574 cz. I kk 03” i za ten czyn skazał go na karę pięciu miesięcy więzienia i wydalenie z korpusu oficerskiego. Najwyższy Sąd Wojskowy wyrokiem z 18 czerwca 1930 uwzględnił częściowo zażalenie majora Lizonia, uznał go winnym popełnienia występku przywłaszczenia z art. 121 cz. I kkw z cech. z art. 574 cz. I i III kk 03 i skazał na karę sześciu tygodni więzienia. Na złagodzenie kary przez NSW miał wpływ fakt, że oskarżony w 1929, po wszczęciu śledztwa, lecz przed ogłoszeniem wyroku dobrowolnie zwrócił kwotę 500 złotych. 29 lipca 1931 Sąd Honorowy dla oficerów sztabowych przy Dowództwie Okręgu Korpusu Nr IX skazał go na karę nagany.

W 1934 jako oficer stanu spoczynku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzuppełnień Baranowicze. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr IX. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”. Mieszkał w majątku Wierzby, w gminie Snów powiatu nieświeskiego (poczta Swojatyce). W czerwcu 1938 pełnił społecznie funkcję komendanta szwadronu Przynsposobienia Wojskowego Konnego „Krakusów” w powiecie nieświeskim i prezesa koła Związku Rezerwistów RP w Snowiu.

Prezydent RP, uwzględniając prośbę majora Lizonia, decyzją z 21 maja 1938 w drodze łaski darował mu skutki karno-sądowego skazania prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego Nr IX z 27 listopada 1929, w związku z wyrokiem Najwyższego Sądu Wojskowego z 18 czerwca 1930, zarządziwszy zatarcie skazania.

W kampanii wrześniowej 1939 walczył na stanowisku komendanta Kwatery Głównej Nowogródzkiej Brygady Kawalerii.

Poległ 26 września 1939 pod Brozskami. Jego symboliczny grób znajduje się na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

141. LOSSOW Józef Antoni, ur. 1874 (szczegółowe dane zostały podane w podrozdziale „Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej – organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcy”).

142. LUBIAK Romuald Klemens, ur. 1884. Nie dało się znaleźć żadnych danych dotyczących początków jego kariery wojskowej. Był niewątpliwie oficerem Kawalerii

rosyjskiej lub austriackiej, gdyż do Wojska Polskiego przeszedł w randze rotmistrza, awansowany na majora 1 czerwca 1919. Do 1927 był w 1 Pułku Strzelców Konnych, po czym przeszedł do Komisji Remontowej Nr 3.

W 1932 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

Oдноśnie do dalszych jego losów brak danych.

143. ŁAPIN Marian, ur. 1886, był oficerem, zapewne rezerwy, Kawalerii rosyjskiej. Prawdopodobnie przeszedł na przełomie roku 1917 i 1918, w stopniu podrotmistrza, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale brak danych, do którego z Pułków Ułanów. W listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruującego się 3 Pułku Ułanów i w nim odbył kampanie wojenne 1918–1920.

W okresie międzywojennym pozostawał w 3 Pułku Ułanów Śląskich, awansowany na majora 1 lipca 1922. W 1927 został przeniesiony do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

1 grudnia tego roku został kierownikiem wydziału administracyjnego w Wojskowym Zakładzie Remontu Koni. Przed 1932 rokiem został przeniesiony w stan spoczynku. Mieszkał w Warszawie. Współpracował przy opracowywaniu *Encyklopedii Wojskowej*.

Zmarł po 1934 roku.

144. ŁAZARSKI Edgar Józef, ur. 1888, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. W grudniu 1918 przeszedł w randze rotmistrza do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W jego składzie odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku do końca 1927. Został następnie inspektorem rejonowym koni w Tarnowie.

W czasie okupacji niemieckiej pozostawał w Polsce. O dalszych jego losach brak danych.

145. ŁĄCZYŃSKI Włodzimierz Hipolit, ur. 1898. Zgłosił się w styczniu 1919 do wojska i skierowany został do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją w maju 1920, po czym otrzymał przydział do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. W jego szeregach, w stopniu podporucznika, odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920 roku, awansując na porucznika. Pozostawał w Pułku przez cały okres międzywojenny, awansowany na rotmistrza 15 lipca 1924.

4 lutego 1934 został awansowany na majora ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1934 i 6. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. W następnym miesiącu został przeniesiony z 8 do 27 Pułku Ułanów w Nieświeżu na stanowisko dowódcy szwadronu zapasowego w Baranowiczach.

Przed wybuchem II wojny światowej (prawdopodobnie 16 sierpnia 1939) został zastępcą dowódcy 2 Pułku Strzelców Konnych w Hrubieszowie (Wołyńska Brygada

Kawalerii – Armia „Łódź”). W tej funkcji brał udział w kampanii wrześniowej. Został ranny 24 września 1939 w walkach koło Chełma.

Po klęsce polskiej wojny obronnej przedostał się przez Węgry (tymczasowo internowany w Hidasnémeti) do Francji. Został oficerem Polskich Sił Zbrojnych. W 1940 był dowódcą 3 Oddziału Rozpoznawczego. Uczestniczył w kampanii francuskiej, w maju i czerwcu 1940 w szeregach 1 Dywizji Grenadierów kontynuował walkę przeciwko Niemcom na linii Maginota. 10 lipca 1940 dostał się do niewoli niemieckiej.

Został osadzony w oflagu VI B Dössel, gdzie zginął 27 września 1944 w wyniku zbombardowania obozu. Razem z 184 innymi zabitymi w tym tragicznym zdarzeniu został pochowany na tamtejszym cmentarzu w Dössel (obecnie część miasta Warburg). Dowodzony przez mjr. Wł.H. Łączyńskiego 3 Oddział Rozpoznawczy był zaczątkiem 9 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów Małopolskich im. gen. Bora-Komorowskiego.

146. ŁOŚ Alfred, ur. 1896. Zgłosił się do Wojska Polskiego na przełomie lat 1918 i 1919. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu, 1 maja 1920 wszedł do III Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych. W jego składzie odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920 roku. Pozostał w 1 Pułku Strzelców Konnych do końca 1927, awansowany na porucznika w 1922. Po awansie na rotmistrza w dniu 1 stycznia 1928, pozostając w ewidencji Pułku, przeszedł do dyspozycji komendanta Kadr Oficerskich Kawalerii.

Od 1932 do 1934 był, w randze rotmistrza, w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansowany na majora 1 stycznia 1935, był, zdaje się, attaché wojskowym w Finlandii.

O dalszych jego losach brak danych.

147. ŁUBIEŃSKI Aleksander Jan, ur. 1894, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. W końcu 1917, w stopniu korneta lub porucznika, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, prawdopodobnie do 3 Pułku Ułanów.

W listopadzie 1918, już w Królestwie, zgłosił się do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku do 1923, po czym otrzymał nominację na attaché wojskowego w Finlandii.

Powrócił do 3 Pułku Ułanów Śląskich w końcu 1926, a w 1927 został skierowany do Sztabu Generalnego, do II Oddziału, pozostając w ewidencji Pułku. Awansował na majora w 1929.

W latach 1929–1933 był zastępcą attaché wojskowego we Francji. 1 stycznia 1933 został odkomenderowany z Ministerstwa Spraw Wojskowych do Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Od 1 lipca 1933 radca ministerialny, od 1 lutego 1934 kierownik referatu, od 1 sierpnia 1935 zastępca dyrektora, od 1 stycznia 1939 p.o. dyrektora protokołu dyplomatycznego MSZ.

Zmarł w Republice Południowej Afryki 26 lutego 1951 roku.

148. ŁUBIEŃSKI Bernard, ur. 1894, był oficerem Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. W listopadzie 1918, w stopniu porucznika, wszedł do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1919. Pozostawał w Pułku do 1927. Przeszedł następnie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

Awansował na majora w 1930.

O dalszych jego losach nie udało się odnaleźć żadnych informacji.

149. Dyplomowany ŁUBIEŃSKI Henryk Konstanty Marian Ignacy ur. 25 maja 1901. Walczył podczas wojny w 1920 roku. W okresie międzywojennym pracował jako korespondent wileńskiego „Słowa” w Berlinie. Na stopień podporucznika został mianowany ze starszeństwem od 1 grudnia 1920 w Korpusie Oficerów Rezerwy Kawalerii. W 1934 posiadał przydział w rezerwie do 5 Pułku Strzelców Konnych w Tarnowie. W latach 1933–1934, jako rotmistrz dyplomowany, był w Sztapie X Samodzielnej Brygady Kawalerii „Rzeszów”, po czym otrzymał awans na majora.

Przed wybuchem II wojny zbiegł przez Danię do Francji, gdzie zgłosił się, podobnie jak jego brat Alfred, do dywizji gen. Bronisława Prugar-Ketlinga. Po kampanii 1940 działał we francuskim ruchu oporu, organizował kanał przerzutowy przez Pireneje dla Polaków udających się tą drogą do jednostek polskich organizowanych w Anglii. Działał również na terenie Algierii. Później został attaché prasowym Rządu Londyńskiego w Madrycie. Po wojnie pozostał na Zachodzie.

Zmarł 17 lipca 1960 roku.

150. Dyplomowany ŁUBIEŃSKI Mieczysław, ur. 1898. W 1919 zgłosił się do służby wojskowej. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Kawalerii, po ukończeniu jej 1 maja 1920 otrzymał, w stopniu podporucznika, przydział do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich. W Pułku tym odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920, awansowany na porucznika w 1921. Pozostawał w nim do końca 1926, po czym, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1927, został przydzielony do 20 Dywizji Piechoty, pozostając nadal w ewidencji Pułku.

Otrzymał awans na majora najprawdopodobniej w 1932.

Jego dalsza kariera wojskowa, funkcje w czasie kampanii wrześniowej 1939 i dalsze losy pozostają nieznane.

151. MACIELIŃSKI Emil, ur. 8 kwietnia 1892 w Stryju, był najprawdopodobniej oficerem Kawalerii austriackiej. W Wojsku Polskim w okresie od lipca 1919 do października 1923 roku służył w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w Bydgoszczy, pozostając w nim do końca 1926. Pełnił w nim służbę na stanowiskach: oficera broni gazowej,

dowódcy szwadronu karabinów maszynowych i referenta wyszkolenia. W kwietniu 1925 roku został przeniesiony do 18 Pułku Ułanów w Grudziądzu na stanowisko kwatermistrza. Następnie był komendantem Szkoły Podoficerów Zawodowych i dowódcą 3 Szwadronu Szkolnego Kawalerii 3 Dywizji Kawalerii w Biedrusku. We wrześniu 1926 powrócił do macierzystego 18 Pułku na stanowisko kwatermistrza.

Z dniem 6 marca 1929 roku został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii z równoczesnym przeniesieniem służbowym do Inspektoratu Armii w Warszawie na stanowisko referenta, a w lipcu tegoż roku do Inspektoratu Armii we Lwowie. Od stycznia 1931 do lutego 1932 roku pełnił funkcję rejonowego inspektora koni w Gródku Jagiellońskim (przed nim tę funkcję sprawował mjr Zygmunt Wrześniowski, a po nim mjr Edward Baranowicz). W kwietniu 1932 przeniesiony został w stan spoczynku.

Od schyłku 1939 działał w ZWZ we Lwowie. W kwietniu 1940 został mianowany komendantem Obszaru Nr 3 we Lwowie, p.o. dowódcy lwowskiego ZWZ (ZWZ 1). Dwa (lub więcej) razy był zatrzymywany przez NKWD i trzymany w więzieniu, a następnie wypuszczany, co było standardową metodą kontaktu NKWD z agentem. Podejrzewany był, że wydał NKWD szereg działaczy ZWZ, m.in. komendanta ZWZ okupacji sowieckiej gen. Leopolda Okulickiego, Karolinę Lanckorońską i księdza Włodzimierza Cieńskiego.

Po ataku Niemiec na ZSRR i okupacji Lwowa przez Wehrmacht 11 września 1941 roku prokurator Sądu Kapturowego przy Komendzie Głównej ZWZ w Warszawie kpt. Lucjan Milewski ps. „Baczyński” skierował przeciwko niemu akt oskarżenia do sądu, w którym zarzucił mu, że od stycznia 1940 do czerwca 1941 roku współpracował z władzami sowieckimi, przekazując informacje o stanie ZWZ oraz ujawniając nazwiska członków organizacji, przez to spowodował m.in. aresztowania ppłk. dypl. Stanisława Pstrokońskiego ps. „Łoziński”, kpt. Romana Kędzierskiego ps. „Sosna”, szefa wywiadu ZWZ-1 i Włodzimierza Kordeckiego ps. „Marcyniuk” – kuriera Komendy Głównej ZWZ, tj. popełnienie czynu z art. 12 par. 2 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 24.10.1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu państwa (Dz. U. R. P. z 1934 r., Nr 94, poz. 851).

Sprawa karna E. Macielińskiego została zarejestrowana z nr. KI 2/41. Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd Kapturowy przy Komendzie Głównej ZWZ w Warszawie, w składzie: płk Konrad Zieliński ps. „Karol”, „Andrzej” (NN) i por. Wacław Osiński ps. „Kos”, wyrokiem z dnia 26 września 1941 uznał E. Macielińskiego za winnego zarzucanego czynu i skazał go na karę śmierci. Wyrok, po zatwierdzeniu 25 października 1941 r. przez komendanta głównego ZWZ Stefana Grota-Roweckiego, wykonął w dniu 17 grudnia 1941 w Warszawie ppor. Leszek Kowalewski ps. „Twardy” z komórki 993/W tj. oddziału likwidacyjnego Wydziału Bezpieczeństwa i Kontrwywiadu Komendy Głównej ZWZ. W rozkazie oficerskim nr 56 z dnia 18 grudnia 1941 roku gen. Stefan Rowecki ps. „Grot” stwierdził, że ppłk E. Macieliński popełnił zdradę Polski i akcji wojskowo-niepodległościowej, przechodząc na służbę wroga, za co skazano go na karę śmierci.

Jerzy Węgierski twierdził, że w sprawie Emila Macielińskiego doszło do pomyłki sądowej. Wojskowy Sąd Specjalny, orzekając karę śmierci, miał oprzeć się na fałszywych dowodach dostarczonych przez kpt. Edwarda Metzgera i por. Edwarda Gołę, agentów NKWD, zdemaskowanych i skazanych na śmierć wyrokami Wojskowego Sądu Specjalnego ZWZ, zatwierdzonych przez komendanta ZWZ Stefana Grota-Roweckiego 20 listopada 1941, a także na meldunkach składanych przez mjr. Aleksandra Klotza, który miał żywić osobistą niechęć do Emila Macielińskiego. Jerzy Węgierski zarzucał Macielińskiemu skrajną nieudolność, ale nie zdradę.

W sprzeczności z tą teorią jest treść meldunku pułkownika Leopolda Okulickiego, który pisze o Macielińskim jako o agencie NKWD, a także wspomnienia Karoliny Lanckorońskiej, Aleksandra Klotza i raport ppłk. dypl. Stanisława Pstrokońskiego ps. „Lubicz” sporządzony w 1941 po uwolnieniu z więzienia sowieckiego.

152. MAJEWSKI Jerzy, ur. 1898. Zgłosił się do wojska z początkiem 1919. Skierowany został do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, po czym otrzymał, w stopniu podporucznika, przydział do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Był w nim na froncie do 10 września 1920, po czym wraz z Pułkiem powrócił do Gniezna.

Nie dało się znaleźć danych odnośnie do jego kariery wojskowej w okresie międzywojennym. Wiadomo jedynie, że w 1939, w randze majora, był w Ośrodku Zapasowym Wielkopolskiej Brygady Kawalerii w Kraśniku i objął dowództwo szwadronu pieszego, wydzielonego ze szwadronu marszowego.

Na czele tego szwadronu bronił w pierwszym tygodniu wojny przeprawy przez Wisłę pod Annapolem i tam poległ na polu walki.

153. Dyplomowany MAKOWIECKI Józef, ur. 1899. Zgłosił się na początku 1919 do wojska. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Starej Wsi, po ukończeniu jej w maju 1920 otrzymał przydział do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego. W Pułku tym, w stopniu podporucznika, odbył ostatni etap kampanii antybolszewickiej i pozostawał do 1932, awansowany na porucznika w 1922 i na rotmistrza 1 stycznia 1928.

Od 1932 do 1934 był w École Supérieure de Guerre w Paryżu. Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego jako rotmistrz dyplomowany, awansowany na majora dyplomowanego z dniem 1 stycznia 1935, był zdaje się, kwatermistrzem Pułku.

Dnia 15 lipca 1939 przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. gen. G. Orlicz-Dreszera, na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku, ale już 10 sierpnia 1939, w związku z groźbą wybuchu wojny, został powołany do Sztabu Armii „Łódź”.

Dnia 6 września 1939, w wyniku śmierci szefa Sztabu, objął to stanowisko, ale już 9 września zginął w bitwie pod Mszczonowem.

154. MASSALSKI Piotr Antoni, ur. 1894, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Nie dało się odnaleźć danych, czy przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie na przełomie lat 1917 i 1918, czy może dołączył w końcu stycznia 1919 do tzw. Pułku Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, sformowanego w Odessie, a przemianowanego następnie, w czerwcu 1919, na 14 Pułk Ułanów. Wszedł do niego w każdym razie w stopniu porucznika i 15 sierpnia 1919 objął dowództwo 2 szwadronu 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1920. W 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich odbył całą kampanię 1919–1920, od 18 do 27 sierpnia 1920 pełniąc obowiązki dowódcy, kontuzjowanego w boju. Został ranny pod Chłopietyczem 27 sierpnia 1920.

Z początkiem 1921 przeszedł do 20 Pułku Ułanów, od 11 października 1921 im. Króla Jana III Sobieskiego. Pełnił w nim do 1926 roku funkcję zastępcy dowódcy Pułku. W 1925 otrzymał awans na majora. Nie dało się znaleźć żadnych danych dotyczących okresu 1927–1939, możliwe, że mjr P.A. Massalski przeszedł do rezerwy.

We wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej, biorąc udział w kampanii. W tym samym miesiącu został wzięty do niewoli przez Sowieców i osadzony w Kozielsku.

Został zamordowany wiosną 1940 w lesie katyńskim. Figuruje na trzeciej liście wywózkowej z 2 kwietnia 1940, poz. 98.

5 października 2007 minister obrony narodowej Aleksander Szczygło awansował go pośmiertnie na stopień podpułkownika. Awans został ogłoszony 9 listopada 2007, w Warszawie, w trakcie uroczystości „Katyń Pamiętamy – Uczcijmy Pamięć Bohaterów”.

155. MATUSZEWICZ Władysław Franciszek, ur. 1892. Był niewątpliwie oficerem Kawalerii jednego z trzech mocarstw zaborczych, ale nie dało się ustalić którego, jak również brak danych dotyczących jego służby w Wojsku Polskim. Wiadomo jedynie, że od końcowej fazy kampanii wojennej 1920 do końca 1927 był w 26 Pułku Ułanów, w randze rotmistrza.

Awansowany na majora 1 stycznia 1928, został przeniesiony do Kawalerii KOP.

Oдноśnie do dalszych jego losów brak danych.

156. Dyplomowany MAX (względnie MAKŚ) Kazimierz, ur. 1897. Zgłosił się w styczniu 1919 do 1 Pułku Szwoleżerów. We wrześniu tego roku został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi. Ukończył ją w maju 1920, po czym w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, w stopniu podporucznika, odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej.

Awansowany na porucznika w 1921, a na rotmistrza w 1926, od 1927 do 1929 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja VIII). Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, jako rotmistrz dyplomowany, na niedługo, gdyż w 1933 objął stanowisko szefa Sztabu i inspektora Armii gen. dyw. G. Orlicz-Dreszera.

W 1934 awansował na majora dyplomowanego i w 1935 został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Poznań”. Był potem w 1937 i 1938, zdaje się, w GISZ.

W 1939 został szefem Sztabu Pomorskiej Brygady Kawalerii i pozostał na tym stanowisku w czasie kampanii wrześniowej 1939. W końcu września dostał się do niewoli niemieckiej. Był w oflagu Murnau IV.

W przededniu wolności, w kwietniu 1945, został przez Niemców zastrzelony na terenie obozu.

157. MAY Karol Wilhelm, ur. 1890, był zapewne oficerem w Kawalerii austriackiej i przeszedł do Wojska Polskiego w listopadzie 1918, w randze porucznika lub rotmistrza. Został prawdopodobnie skierowany do którejś z Dywizji Piechoty, dla objęcia dowództwa szwadronu lub Dywizjonu Jazdy Dywizyjnej.

Nasuwa się przypuszczenie, że formował w Tarnowie 7 i 8 szwadron dla 3 Pułku Strzelców Konnych, a następnie walczył na czele jednego z nich. W każdym razie, po sformowaniu 28 października 1920 roku 3 Pułku Strzelców Konnych, znalazł się w stopniu rotmistrza w kadrach oficerskich tego Pułku, pozostając w nim do końca 1927.

Dnia 1 stycznia 1928, awansowany na majora, przeszedł na kwatermistrza do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. Sprawował tę funkcję do 1934, po czym został mianowany inspektorem rejonowym koni w Poznaniu. Prawdopodobnie w 1938 przeszedł w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 zgłosił się przypuszczalnie do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich i wziął udział w kampanii, gdyż wiadomo, że dostał się do niewoli sowieckiej, został wywieziony do obozu w Starobielsku lub Kozielsku i zamordowany – tam lub w Katyniu.

158. MAZURKIEWICZ Walenty, ur. 1889, był oficerem, zapewne rezerwy, Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, przeszedł do Wojska Polskiego w końcu 1918, w stopniu porucznika, ale nie dało się ustalić, do którego z Pułków.

Awansował na rotmistrza 1 czerwca 1919. Był potem w 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, w którym awansował na majora z dniem 15 sierpnia 1924. Do połowy 1927 był, zdaje się, kwatermistrzem Pułku. Został następnie mianowany inspektorem rejonowym koni w Postawach.

Przeszedł w stan spoczynku w 1934.

Zmarł prawdopodobnie w Toledo (Ohio) USA w 1966 roku.

159. MICHNIEWICZ Mikołaj, ur. 1895, był zapewne zmobilizowany w 1916 do Kawalerii rosyjskiej i na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów, w randze korneta. Powrócił do Pułku, rekonstytuowanego w Królestwie, w listopadzie 1918 i odbył w nim kampanie wojenne 1919 i część 1920.

W lipcu 1920 był prawdopodobnie w szwadronie zapasowym 3 Pułku Ułanów, awansowany uprzednio na porucznika. Przeszedł do formowanego w Kaliszu 203 Pułku Ułanów i w jego składzie odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej.

W lutym 1921 roku Pułk został przemianowany na 27 Pułk Ułanów. Mikołaj Michniewicz awansował na rotmistrza. Pozostawał w Pułku, który w 1926 otrzymał szefostwo honorowe Króla Stefana Batorego, do końca 1926 roku.

Awansowany z dniem 1 stycznia 1927 na majora, otrzymał nominację na inspektora rejonowego koni w Pińsku.

O dalszych jego losach brak danych.

160. MICHOROWSKI Witold Stanisław, ur. 1892, był prawdopodobnie zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej w 1914. Przeszedł potem do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, w randze porucznika. W nim odbył kampanie wojenne 1919–1920 i pozostawał w okresie międzywojennym.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1927, na majora w 1936.

W 6 Pułku Ułanów Kaniowskich odbył kampanię wrześniową 1939. Uniknął niewoli niemieckiej i sowieckiej. Przebywał w latach II wojny światowej na terenach tzw. Gener Gouvemant.

Jego losów po styczniu 1945 nie dało się ustalić.

161. MIECZKOWSKI Tadeusz Franciszek, ur. 1891, był niewątpliwie oficerem Kawalerii jednego z trzech mocarstw zaborczych, ale nie udało się ustalić którego. Również brak dostępnych danych, kiedy przeszedł do Wojska Polskiego, do którego z Pułków i jaki był jego udział w kampaniach wojennych 1918–1920. Wiadomo jest tylko, że awansował 15 lipca 1924 na majora, zapewne w 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich, gdyż od 1927 do 1930 był zastępcą dowódcy 26 Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Litewskiego Jana Karola Chodkiewicza.

Zmarł w Warszawie 24 maja 1965 roku.

162. Dyplomowany MIESZCZANKOWSKI Zygmunt, ur. 1896. Nie dało się znaleźć żadnych danych odnośnie do początków jego kariery wojskowej. Prawdopodobnie kampanie wojenne 1919–1920 odbył w jednym z dywizjonów ówczesnego 4 Pułku Strzelców Konnych (w II, III lub IV), gdyż z tych Dywizjonów został sformowany później 6 Pułk Strzelców Konnych, w którym Z. Mieszczankowski został rotmistrzem dnia 1 lipca 1925.

W 1928 otrzymał przeniesienie do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, na instruktora, pozostając w ewidencji Pułku. W latach 1931–1933 był w École Supérieure de Guerre w Paryżu, w randze rotmistrza. Po powrocie do Pułku awansował w 1934 na majora dyplomowanego.

Odnosnie do dalszych jego losów brak danych. Nie wydaje się, aby kampanię wrześniową 1939 odbył w 6 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego. Bardziej prawdopodobne, że był w Sztapie lub w Dowództwie którejs z Armii. Brak również danych, czy był w niewoli niemieckiej.

Wiadomo jedynie, że zmarł w Wielkiej Brytanii w 1949 roku.

163. MIKOŁAJEWSKI Kazimierz, ur. 4 maja 1897 w Radomsku. W latach 1913–1917 służył w armii rosyjskiej. Ukończył szkołę podoficerską, w latach 1915–1916 walczył na froncie. Od 1917 roku w 1 Pułku Ułanów I Korpusu Polskiego na Wschodzie. Po rozwiązaniu Korpusu w maju 1918 przedarł się przez terytorium Rosji Sowieckiej do zajętego przez Brytyjczyków Murmańska. Następnie był oficerem werbunkowym Armii Polskiej we Francji i w Archangielsku.

Razem z wojskiem generała Hallera powrócił do Polski i wstąpił do Wojska Polskiego. W czasie wojny polsko-bolszewickiej służył w 4 Pułku Kresowym Strzelców Konnych, przemianowanym w maju 1921 roku na 6 Pułk Strzelców Konnych. W jednostce tej służył do 1924 roku.

Po zakończeniu działań wojennych pozostał w wojsku i został zweryfikowany do stopnia porucznika ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku. Z dniem 15 października 1924 został przeniesiony do Korpusu Ochrony Pogranicza. 1 grudnia 1924 został mianowany rotmistrzem ze starszeństwem z 15 sierpnia 1924 roku i 58 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. Z dniem 15 marca 1925 został przeniesiony z KOP do macierzystego 6 Pułku Strzelców Konnych.

W kwietniu 1928 został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii, z równoczesnym przydziałem do 4 Dywizji Kawalerii we Lwowie na stanowisko II oficera sztabu. W marcu 1930, w związku z likwidacją 4 Dywizji Kawalerii, został przeniesiony do 5 Pułku Ułanów w Ostrołęce. Na stopień majora został mianowany ze starszeństwem z 19 marca 1938 roku i 3 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii.

W 1939 pełnił służbę w Dowództwie 7 Dywizji Piechoty w Częstochowie na stanowisku komendanta Rejonu Przysposobienia Wojskowego Konnego.

W kampanii wrześniowej 1939 walczył jako dowódca kawalerii dywizyjnej 7 Dywizji Piechoty. Po agresji ZSRR na Polskę wzięty do niewoli sowieckiej i przewieziony do obozu w Starobielsku.

Wiosną 1940 został zamordowany przez NKWD w Charkowie i pochowany w bezimiennym mogile zbiorowej. Obecnie spoczywa w Piatichatkach na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Charkowie.

5 października 2007 roku Minister Obrony Narodowej awansował go pośmiertnie do stopnia podpułkownika. Awans został ogłoszony 9 listopada 2007 w Warszawie, w trakcie uroczystości „Katyń Pamiętamy – Uczcijmy Pamięć Bohaterów”.

164. MIKULIN Mikołaj, ur. 1887, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Nie dało się ustalić, kiedy i do jakiej formacji Jazdy polskiej przeszedł i odbył kampanie wojenne 1918–1920. W latach tych był w randze rotmistrza.

W październiku lub listopadzie 1921 przeszedł do formowanego 9 Pułku Strzelców Konnych, awansując 1 lipca 1922 na majora. Pozostawał w Pułku do 1927, na stanowisku, zdaje się, kwatermistrza. W 1927 przeszedł do Komisji Remontowej Nr 2.

W 1934 lub 1935 przeszedł w stan spoczynku.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

165. MRÓWCZYŃSKI Czesław, ur. 1896, był przypuszczalnie zmobilizowany w 1917 do Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego, gdzie uzyskał stopień porucznika. W lutym 1919 zgłosił się do 3 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego w lutym 1920 na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich. W jego szeregach odbył kampanię antybolszewicką 1920, awansowany na porucznika. Pozostawał w Pułku do 1927, uzyskując 15 sierpnia 1924 awans na rotmistrza.

Przeszedł na instruktora do Szkoły Podoficerów Zawodowych Kawalerii przy Centrum Wyszkozenia Kawalerii, a następnie został instruktorem Wyszkozenia Strzeleckiego i Nauki o Broni w Szkole Podchorążych Kawalerii.

Awansował na majora w 1936. Pozostawał w Centrum Wyszkozenia Kawalerii prawdopodobnie do września 1939.

Brak jest danych odnośnie do jego działalności w kampanii wrześniowej 1939, a także jego dalszych losów.

166. NEYMAN Stanisław, ur. 1901, był w 1920 ochotnikiem-ułanem 12 Pułku Ułanów Podolskich. Po ukończeniu w czerwcu 1923 pierwszego jednomiesięcznego kursu podchorążych otrzymał skierowanie do tegoż Pułku.

Dnia 1 września 1925 awansował na porucznika, a w 1929 na rotmistrza. Pozostawał w 12 Pułku Ułanów Podolskich do końca 1935. Awansowany na majora 1 stycznia 1936, przeszedł do Kawalerii KOP, do Inspektoratu Regionalnego Środkowej Grupy Szwadronów w Warszawie.

W końcu sierpnia 1939, w związku z planem mobilizacyjnym, objął dowództwo Dywizjonu, składającego się ze szwadronów: 9 Stołpce i 10 Kleck. Dywizjon ten został przydzielony do 38 rezerwowej Dywizji Piechoty, mającej wejść w skład armii „Karpaty”.

W kampanii wrześniowej dowodził szwadronem Kawalerii Dywizyjnej nr 49. Po zakończeniu walk dostał się do niewoli niemieckiej i został osadzony w oflagu VII A Murnau.

Po zakończeniu wojny zamieszkał w Wielkiej Brytanii.

Odnośnie do dalszych losów mjr. St. Neymana żadnych danych nie dało się odnaleźć.

167. NOWACKI Władysław, ur. 1895, był zmobilizowany w 1916 do Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy przeszedł do któregoś z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie, czy do formowanego na Kubaniu tzw. Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, późniejszego 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich. Był w 1918 w randze korneta.

W 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika dnia 1 września 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1930, po czym przeszedł, w randze rotmistrza, do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, pozostając w ewidencji.

W latach 1931–1934 był dowódcą 1 szwadronu w Szkole Podchorążych Kawalerii. W 1935 przeszedł do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej. Awansowany na majora, został kwatermistrem Pułku. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Poległ w boju pod Krasnobrodem dnia 21 września 1939 roku.

168. NOWAKOWSKI Tadeusz, ur. 1898. Początków jego kariery wojskowej nie dało się ustalić. Wszedł prawdopodobnie w 1919, jako ochotnik, do któregoś z dywizjonów Jazdy Dywizyjnej, został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy i w 1920 wszedł albo do ówczesnego 1 Pułku Ułanów Grodzieńskich, albo do 211 Ochotniczego Pułku Ułanów Nadniemeńskich, które w Wojskach Litwy Środkowej sformowały 23 Pułk Ułanów Grodzieńskich. W każdym razie w tym Pułku został rotmistrzem dnia 1 stycznia 1927. Został następnie przeniesiony do Kawalerii KOP, obejmując dowództwo jednego ze szwadronów.

W 1932 przeszedł do 13 Pułku Ułanów Wileńskich, w którym, awansowany na majora, został kwatermistrem.

W 1939, w związku z napaścią hitlerowskich Niemiec, został mianowany kwatermistrem Wileńskiej Brygady Kawalerii. W czasie kampanii wrześniowej dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Starobielsku i – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

169. NOWICKI Michał, ur. 1884, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł, w randze podrotmistrza, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Miał wejść do formowanego 4 Pułku Ułanów, ale Korpus został rozbrojony. Na terenie Królestwa, w listopadzie 1918, wziął udział w organizowaniu tegoż Pułku, po czym objął dowództwo szwadronu.

W 4 Pułku Ułanów wziął udział kampaniach wojennych 1919–1920, awansując na majora z dniem 1 czerwca 1919. Pozostawał w 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich do końca 1921, po czym przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, na kwatermistrza. Funkcję tę pełnił od 1922 do 1926. Został następnie inspektorem regionalnym koni w Kaliszu.

Przeszedł w stan spoczynku w 1932 roku.

O dalszych jego losach brak danych.

170. OBERTYŃSKI Aleksander, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1918, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do przybyłego do Noworosyjska tzw. Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, przemianowanego w styczniu 1919 w Odessie po połączeniu dwóch szwadronów, na Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Objął w nim dowództwo 4 szwadronu. Wraz z Pułkiem został w czerwcu 1919 przewieziony do Małopolski. W Pułku tym, przemianowanym w Polsce na 14 Pułk Ułanów, a w krótkim czasie Jazłowieckich, odbył kampanię na froncie ukraińskim.

Dnia 15 sierpnia 1919 wyszedł z Pułku, przechodząc na wykładowcę do Szkoły Podoficerskiej Strzelców Granicznych w Warszawie. W trzecim kwartale 1920 roku wziął udział w formowaniu 11 Pułku Konnych Strzelców Granicznych. Dnia 28 lipca został zastępcą dowódcy tego Pułku, wyruszając z nim na front 8 sierpnia. Od 17 do 25 września pełnił obowiązki dowódcy.

Dnia 20 października 1920 roku Pułk został przemianowany na 21 Pułk Ułanów Nadwiślańskich. Z końcem września 1921 rtm. A. Obertyński zgłosił prośbę o przejście do rezerwy. Awansowany na majora 1 października 1921, otrzymał zgodę.

O dalszych jego losach brak danych.

171. OBERTYŃSKI Marian Adam, ur. 27 sierpnia 1893, był oficerem Kawalerii rosyjskiej, zapewne rezerwy. W styczniu 1918 przeszedł do Pułku Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii (rosyjskiej), w randze porucznika. Pułk ten, wchodząc w skład II Polskiego Korpusu na Wschodzie, otrzymał nazwę 6 Pułku Ułanów, a po bitwie pod Kaniowem – „Kaniowskich”. Z Pułkiem przeszedł do Odessy, potem do Małopolski, i odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

Pozostawał w 6 Pułku Ułanów Kaniowskich do końca 1926. W 1927 przeszedł do DOK II w Lublinie. Awansowany na majora 1 stycznia 1932. W 1932 pracował w Departamencie Uzuppełnień Ministerstwa Spraw Wojskowych.

31 marca 1933 został przeniesiony w stan spoczynku i zamieszkał w Warszawie.

Podczas II wojny światowej, od 1940 roku, przebywał w Wielkiej Brytanii. Służył w Polskich Siłach Zbrojnych.

Po wojnie i demobilizacji pozostał na emigracji, zamieszkał w Wielkiej Brytanii.

Zmarł w 28 października 1967 roku w Dartford (Kent) i tam został pochowany.

172. OBREBOWICZ Tadeusz, ur. 1885, był oficerem Kawalerii, zapewne rezerwy, Kawalerii rosyjskiej lub Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł w styczniu 1919 roku do

3 Pułku Ułanów Gnieźnieńskich, przemianowanego w lutym 1919 roku na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich, w stopniu rotmistrza. Awansował na majora z dniem 1 czerwca 1919. Był najprawdopodobniej dowódcą szwadronu zapasowego w Gnieźnie. W 1924 przeszedł do rezerwy.

W 1939, po napaści hitlerowskich Niemiec, zgłosił się do służby czynnej. W czasie kampanii wrześniowej dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

173. ORDYNIEC Albin Michał, ur. 1891, był zapewne oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Zmobilizowany w 1914, przeszedł do Wojska Polskiego w 1917 lub 1918, ale brak danych, do którego z pułków Jazdy. Nasuwa się przypuszczenie, że był w jednym z dywizjonów Jazdy Dywizyjnej.

Awansował na rotmistrza 1 czerwca 1919, ale *Rocznik Oficerski 1928* nie podaje, w którym z pułków. W październiku lub listopadzie 1921 wszedł w skład 9 Pułku Strzelców Konnych. Przebywał tam prawdopodobnie do końca 1933.

Awansowany na majora 1 stycznia 1934, przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, na kwatermistrza. W 1938 został zastępcą dowódcy pułku. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej do połowy września. Prawdopodobnie dostał się do niewoli niemieckiej.

Odnosnie do dalszych jego losów nie dało się znaleźć danych.

174. ORTWEIN Henryk, ur. 1 lutego 1890, był oficerem Kawalerii Imperium Rosyjskiego. 14 stycznia 1918 roku został przyjęty do Wojska Polskiego z „byłych Korpusów Wschodnich armii rosyjskiej”, z zatwierdzeniem posiadanego stopnia porucznika, i przydzielony z dniem 15 listopada 1918 roku do 4 Pułku Ułanów. Od 10 marca do 19 kwietnia 1919 roku był słuchaczem I Kursu Adiutantów w Warszawie.

29 kwietnia 1919 roku, po ukończeniu kursu i otrzymaniu tytułu adiutanta sztabowego, został przydzielony do Oddziału IV Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego. Od 16 czerwca do 30 listopada 1919 roku był słuchaczem I Kursu Wojennej Szkoły Sztabu Generalnego w Warszawie.

Od 1 czerwca 1921 roku pełnił służbę w Oddziale Naczelnej Kontroli Wojskowej, a jego oddziałem macierzystym był wówczas 4 Pułk Ułanów.

3 maja 1922 roku został zweryfikowany w stopniu kapitana ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 12 lokatą w Korpusie Oficerów Administracji, dział kontroli administracyjnej, a jego oddziałem macierzystym była Wojskowa Kontrola Generalna. 18 maja 1923 roku został zweryfikowany w stopniu majora ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 12 lokatą w Korpusie Oficerów Administracji, dział kontroli administracyjnej. W tym samym roku służył w Oddziale Kontroli Administracyjnej Wojskowej Kontroli Gospodarczej.

Przeniesiony do Korpusu Oficerów Kawalerii w 1924 roku, pełnił służbę w 15 Pułku Ułanów Poznańskich w Poznaniu. 20 lutego 1928 roku został przeniesiony do Komisji Remontu Nr 2 w Poznaniu na stanowisko członka. 27 kwietnia 1929 roku został przeniesiony z Komisji Remontowej Nr 1 w Warszawie do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie na stanowisko referenta.

6 lipca 1929 roku został zwolniony z zajmowanego stanowiska służbowego w Departamencie Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie i pozostawiony bez przynależności służbowej z równoczesnym oddaniem do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I. Z dniem 31 grudnia 1929 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934 roku pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Białystok. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr III. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”. Był plenipotentem Klukowa i wójtem tej gminy. W 1935 roku nabył folwark Gródek, w którym gospodarował do września 1939 roku.

W czerwcu 1941 roku powrócił do Gródka i gospodarował folwarkiem „jako Niemiec”. W 1944 roku ponownie opuścił Gródek i podjął pracę nauczyciela w wiejskiej szkole w Łysym. Po wojnie był sądzony „za zdradę polskość”, a jego syn został ukarany za służbę w Wehrmachcie.

Zmarł po 1945 roku.

175. OSSOWSKI Marian Józef, ur. 1891, odbył prawdopodobnie służbę wojskową w Kawalerii rosyjskiej. W listopadzie 1918 zgłosił się, w stopniu podporucznika, do 4 Pułku Ułanów. W jego szeregach był na froncie do września 1919, po czym został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Starej Wsi, którą ukończył w maju 1920.

Powrócił do 4 Pułku Ułanów, odbywając tam w randze porucznika końcową fazę kampanii antybolszewickiej. Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1921. Pozostawał w 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich do końca 1929. Awansowany na majora 15 sierpnia 1924, był od 1927 do 1929 kwatermistrzem.

Przeszedł następnie do 18 Pułku Ułanów Pomorskich, sprawując do końca 1935 zastępstwo dowódcy Pułku. Był potem prawdopodobnie inspektorem rejonowym koni, ale brak danych gdzie.

Wziął udział w kampanii wrześniowej 1939. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

176. OWIDZKI Marian, ur. 1884, był oficerem, prawdopodobnie rezerwy, Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Brak jest danych, kiedy i do którego z Pułków Jazdy Polskiej przeszedł w 1918 lub 1919. Wiadomo jedynie, że był w randze rotmistrza w sierpniu 1920, gdy wszedł do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów, w jego składzie odbywając końcowy etap kampanii antybolszewickiej.

W Pułku tym, przemianowanym w kwietniu 1922 roku na 3 Pułk Szwoleżerów, a następnie na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Koziętulskiego, pozostawał do 1927, awansowany z dniem 15 sierpnia 1924 na majora. Przeszedł następnie na inspektora rejonowego koni w Ostrołęce.

O dalszych jego losach nie dało się odszukać danych.

177. OŻEGALSKI-KOŚCIESZA względnie KOŚCIESZA-OŻEGALSKI Franciszek, ur. 1875, był oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej w 13 Pułku Ułanów. W 1917 roku, będąc w randze rotmistrza, dostał się do niewoli na froncie włoskim. Gdy w lipcu 1918 zaczęto we Francji formować szwadrony Jazdy przyszłej „Błękitnej Armii”, rtm. F. Ożegalski, zwolniony z obozu jeńców, zgłosił swój akces.

Wszedł do I Grupy szwadronów 4 Pułku Szwoleżerów, przydzielony do 7 Dywizji Strzelców Polskich. Przybył wraz z dwoma szwadronami do Polski 4 maja 1919. We wrześniu 1919 roku grupa otrzymała nazwę I Dywizjonu 1 Pułku Dragonów, a rtm. Ożegalski został jego dowódcą.

Dnia 1 października 1919 nazwa Dywizjonu została zmieniona na III Dywizjon 1 Pułku Strzelców Konnych. Stanowił on Jazdę Dywizyjną 8 Dywizji Piechoty. Mjr F. Kościeszka-Ożegalski dowodził Dywizjonem w kampaniach wojennych końca w 1919 i w 1920 roku.

Dnia 28 października 1920 nazwa Dywizjonu została zmieniona na II Dywizjon 1 Pułku Strzelców Konnych. W kwietniu 1921 roku z II Dywizjonu i szwadronów zapasowych został sformowany przeorganizowany 1 Pułk Strzelców Konnych, pod dowództwem mjr. F. Kościeszka-Ożegalskiego.

Dnia 15 lipca 1920 roku został mianowany majorem ze starszeństwem od 1 kwietnia 1920 roku. Po wojnie stacjonował wraz z jednostką w Ostrowi Mazowieckiej. W 1923 roku przeszedł do rezerwy.

Zmarł w 1951 roku.

178. PACIORKOWSKI Rudolf Marian, ur. 1885, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Brak jest danych, czy w 1919 zgłosił się do Wojska Polskiego, a jeśli tak, do którego z Pułków.

W lipcu 1920 zgłosił się, zapewne w randze rotmistrza, do organizowanego 215 Ochotniczego Pułku Ułanów. W jego składzie odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej.

W drugiej połowie stycznia 1921 roku Pułk został przemianowany na 26 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Rtm. R.M. Paciorkowski, awansowany na majora z dniem 1 stycznia 1927, pozostawał w Pułku do 1930 roku.

Zmarł w 1930 roku.

179. PANCZAKIEWICZ Leon, ur. ok. 1900. Nie dało się znaleźć danych odnośnie do jego kariery wojskowej. W czasie kampanii wojennej 1939, w randze majora, w ewidencji 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego, był w Ministerstwie Spraw Wojskowych, w Departamencie Kawalerii.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku lub Kozielsku, został tam, względnie w Katyniu, zamordowany.

180. PASZOTA-PANIEŃSKI Jan Kazimierz, ur. 1897. Zgłosił się do służby wojskowej w 1919. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, odbył kampanię antybolszewicką 1920 w stopniu podporucznika. Nie dało się ustalić, w którym z Pułków służył w tym czasie.

W 1923, w randze porucznika, przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansował w nim na rotmistrza dnia 1 stycznia 1928, po czym został skierowany na instruktora Jazdy Konnej, do Szkoły Podchorążych Piechoty, pozostając nadal w ewidencji Pułku. Powrócił doń w 1930, od czerwca do grudnia 1930 pełniąc funkcję adiutanta.

Bardzo dobry jeździec sportowy, brał udział w szeregu zawodów konnych. W 1925 ekipa 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w której uczestniczył, zdobyła zespołowo I wicemistrzostwo Armii w międzybrygadowych zawodach Militarii. W 1932 osiągnęła II wicemistrzostwo. W 1936 J.K. Paszota, awansowany uprzednio na majora, zdobył indywidualnie na zawodach Militari w Łucku tytuł Mistrza Armii.

Awansował na majora w 1935, początkowo tylko z prawem do tytułu. Pozostawał w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. gen. G. Orlicz-Dreszera do końca 1938 roku.

Na początku 1939, w związku z napiętą sytuacją, został przeniesiony do 15 Dywizji Piechoty, na dowódcę Kawalerii dywizyjnej. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagi wrócił do Polski.

Zmarł w Sopocie w październiku 1986 roku.

181. PERKOWSKI Ryszard, ur. 1895, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł, w randze korneta, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, włączony do 3 Pułku Ułanów i awansowany na porucznika.

Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się na Kubań, do Stancicy Paszkowskiej, wchodząc we wrześniu 1919 w skład tzw. Dywizjonu 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich, w którym został dowódcą 2 szwadronu. Przeszedł z Dywizjonem do Noworosyjska, następnie został przewieziony do Odessy, także wraz z Dywizjonem.

W końcu stycznia 1919 został sformowany Pułk Ułanów 1 Dywizji Jazdy przy 4 Dywizji Strzelców Polskich. Dnia 15 lipca 1919 roku Pułk znalazł się w Małopolsce, przemianowany w połowie sierpnia 1919 na 14 Pułk Ułanów Jazłowieckich.

Por. R. Perkowski powrócił do 3 Pułku Ułanów, odbywając w nim kampanie wojenne końca 1919 i 1920 roku, awansowany na rotmistrza. W końcu października 1920 przeszedł do 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, z którego, po połączeniu z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy, powstał 22 Pułk Ułanów Podkarpackich.

Awansował na majora 15 sierpnia 1924. Pozostawał w Pułku do końca 1927, po czym został inspektorem rejonowym koni w Grudziądzu.

Zamordowany przez NKWD w Charkowie w 1940 roku.

182. PESZKOWSKI Kazimierz, ur. 24 sierpnia 1892 w Ustrzykach Dolnych, w ówczesnym powiecie liskim Królestwa Galicji i Lodomerii.

Uczęszczał do cesarsko-królewskiej II Szkoły Realnej we Lwowie, a w latach 1913–1914 studiował w Szkole Politechnicznej we Lwowie. Od 1912 był członkiem Polowych Drużyn Sokolich. 29 sierpnia 1914 wraz z Polową Drużyną Sokoła przy Sokole „Macierzy” wyszedł ze Lwowa wraz z Legionem Wschodnim.

10 września 1914 w Krakowie wstąpił do Baonu Albina Fleszara (pseudonim „Satyr”), z którym wyjechał do Piotrkowa, gdzie został przydzielony do II plutonu 2 szwadronu późniejszego 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich. Od 3 lutego do 4 kwietnia 1917 był słuchaczem kawaleryjskiego kursu podoficerskiego w Ostrołęce, który ukończył w stopniu kaprała z wynikiem dobrym. W Pułku przebywał do 10 września 1917, a następnie został wcielony do armii austro-węgierskiej.

1 listopada 1918 w Krakowie wstąpił do dywizjonu rotmistrza Jabłońskiego. 31 grudnia 1918 został ranny pod Czystkami. Do 25 marca 1919 leczył się w szpitalach w Przemyślu i Krakowie.

18 marca 1919, jako podoficer byłych Legionów Polskich, został mianowany podporucznikiem kawalerii ze starszeństwem od 1 marca 1919, z równoczesnym przeniesieniem z 1 Brygady Kawalerii do 11 Pułku Ułanów. W szeregach tego oddziału walczył na wojnie z bolszewikami, a po jej zakończeniu kontynuował służbę jako żołnierz zawodowy.

3 maja 1922 został zweryfikowany w stopniu rotmistrza ze starszeństwem z 1 czerwca 1919 roku i 336 lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 – Kawalerii). 18 lutego 1928 został mianowany majorem ze starszeństwem z 1 stycznia 1928 roku i 42 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii.

W kwietniu 1928 roku został przeniesiony do 13 Pułku Ułanów w Nowej Wilejce na stanowisko dowódcy szwadronu zapasowego. W lipcu 1929 został przesunięty na stanowisko kwatermistrza. W marcu 1930 został przeniesiony do 21 Dywizji Piechoty Górskiej w Bielsku na stanowisko szefa taborów, a w maju 1932 na stanowisko komendanta placu Płock. W marcu 1934 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr I, a z dniem 31 lipca tego roku przeniesiony w stan spoczynku. Od 1934 pracował jako radca w Ministerstwie Skarbu.

Wziął udział w powstaniu warszawskim. Po kapitulacji dostał się do niemieckiej niewoli. Przebywał w oflagu II C Woldenberg, nr jeniecki 101454. Po uwolnieniu z niewoli powrócił do kraju, ujawnił swoją przynależność do AK i został zarejestrowany w jednej z rejonowych komend uzupełnień.

W Oddziałowym Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach przechowywane są materiały operacyjne dotyczące Kazimierza Peszkowskiego, „byłego majora w oddziale AK operującym w okolicach Lwowa w czasie II wojny światowej”.

Po wojnie był prześladowany przez UB. Jego brat, Leopold Konrad, po sfinansowanym procesie spędził 10 lat w więzieniu.

Kazimierz Peszkowski zmarł na zawał serca w 1952 roku w Warszawie. Pochowany został na Cmentarzu Parafii Katedralnej św. Mikołaja w Bielsku-Białej (sektor 21-2-22).

183. PESZKOWSKI Konrad Leopold, ur. 1894. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie po „kryzysie przysięgowym”, w listopadzie 1918 zgłosił się, w stopniu podporucznika, do formującego się tzw. Szwadronu Kadrowego 1 Pułku Ułanów, następnie 11 Pułku Ułanów Legionowych. W jego składzie wziął udział w walkach z Ukraińcami.

Awansowany na porucznika, został z dniem 1 marca 1919 skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie. Ukończył kurs 31 lipca 1919, po czym powrócił do Pułku. Odbył w nim kampanie wojenne końca 1919 i 1920 roku. Pozostawał w 11 Pułku Ułanów Legionowych do 1931.

Od 1931 do końca 1935 był prawdopodobnie w Kawalerii KOP, dowodząc jednym ze szwadronów. Przeszedł następnie do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, awansowany na majora.

Kampanię wrześniową 1939 odbył w Pułku. Uniknął niewoli i od końca 1939 brał czynny udział w akcjach ZWZ, następnie AK. W początkach 1940 dowódca 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej, ppłk Z. Marszewski, rozpoczął akcję odtwarzania Pułku. Mjr K.L. Peszkowski wziął w tym czynny udział, jako zastępca. W 1941 objął dowództwo sformowanego oddziału. Na jego czele przeprowadził szereg akcji bojowych.

Brak jest danych odnośnie do jego udziału w powstaniu warszawskim. Zdaje się, że uniknął niewoli niemieckiej po upadku powstania i pozostał na terenach Polski.

Po wojnie zamieszkał z rodziną w Słupsku. Był prześladowany (otrzymał wyrok 12 lat więzienia). Zanim osiadł w Zgierzu, mieszkał krótko w Woli Branickiej.

Zmarł 28 lipca 1974 roku i został pochowanym na Starym Cmentarzu w Zgierzu.

184. PFANN Eryk, ur. 1889, był zapewne oficerem Kawalerii austriackiej. W listopadzie 1918, w stopniu rotmistrza, przeszedł do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów

Legionowych, przemianowanego następnie na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920 i pozostawał do 1936 roku.

Awansował na majora dnia 1 czerwca 1925, będąc dowódcą szwadronu zapasowego, a od 1930 prawdopodobnie kwatermistrzem Pułku. Przeszedł w stan spoczynku w 1936.

W 1939 powołany do służby czynnej, w czasie kampanii wrześniowej dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

185. Dyplomowany PIOTROWSKI Stanisław, ur. 1895, był ułanem 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie lub Beniaminowie po „kryzysie przysięgowym”. Po zwolnieniu z obozu zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego następnie na 1 Pułk Szwoleżerów, w stopniu podporucznika. Odbył tym Pułku część kampanii 1919, skierowany do Szkoły Jazdy w Starej Wsi we wrześniu 1919. W maju 1920 powrócił do Pułku, biorąc udział w walkach na froncie wschodnim.

W końcu lipca 1920 przeszedł, w stopniu porucznika, do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów. W jego składzie odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej. W Pułku tym, przemianowanym w kwietniu 1922 na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Koziatulskiego, pozostawał do końca 1922.

W latach 1923–1925 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IV). Przeszedł następnie do 15 Pułku Ułanów Poznańskich, awansowany na rotmistrza dyplomowanego z dniem 1 lipca 1925. W 1927 został skierowany do Centrum Wyszkożenia Kawalerii na funkcję instruktora. Powrócił do Pułku w 1930, awansując na majora dyplomowanego 1 stycznia 1932. W nim odbył kampanię wrześniową 1939.

Został wzięty do niewoli sowieckiej, prawdopodobnie przy próbie przedostania się na Węgry lub do Rumunii.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

186. PLACKOWSKI Tadeusz, ur. 1896, zgłosił się do wojska z początkiem 1919. Skierowany został do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją 1 maja 1920. Nie dało się ustalić, w którym z Pułków Jazdy odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920.

W pierwszym dziesięcioleciu po wojnie był w 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928. Przeszedł potem do 5 Pułku Strzelców Konnych, gdzie w 1936 awansował na majora i został prawdopodobnie kwatermistrzem Pułku.

W 1939, w związku z sytuacją polityczną, został skierowany do Ośrodka Zapasowego Krakowskiej Brygady Kawalerii. W połowie września został dowódcą Ośrodka.

Po złożeniu broni przez Krakowską Brygadę Kawalerii starał się przedostać przez Rumunię do Francji.

W Małopolsce Wschodniej został ujęty przez NKWD i zamordowany w nieznannej miejscowości w 1940 roku.

187. PLATONOFF Antoni Józef, ur. 1897, zgłosił się do służby wojskowej w 1919. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, po ukończeniu jej w maju 1920 wszedł do jednego z dywizjonów 4 Pułku Strzelców Konnych, w stopniu podporucznika. W jego składzie odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej.

Dnia 28 października 1920 roku 4 Pułk Strzelców Konnych został przemianowany na 6 Pułk Strzelców Konnych, po czym nastąpiła reorganizacja, trwająca do sierpnia 1921.

A.J. Platonoff, awansowany w 1921 na porucznika, wszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych wraz ze swym szwadronem. Pozostawał w nim do końca 1927, awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924. W 1928 przeszedł do Centrum Wyszkożenia Kawalerii w Grudziądzu, na instruktora.

Awansował na majora 1 sierpnia 1936, po czym objął zastępstwo dowódcy 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939, dostając się do niewoli niemieckiej po kapitulacji Pułku.

Wyzwolony z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po zakończeniu wojny. Zmarł w Manchesterze w kwietniu 1973 roku.

188. POHOSKI Wojciech, ur. 1898. Zgłosił się na przełomie lat 1917 i 1918, na ochotnika, do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Był w jednym z Pułków Ułanów. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa i w listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego późniejszego 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w nim, w stopniu podporucznika, kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika dnia 1 listopada 1920.

Pozostawał w Pułku przez cały okres międzywojenny, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928, a na majora w 1936. Od 1936 do 26 sierpnia 1939 był najprawdopodobniej kwatermistrzem.

Dnia 26 sierpnia 1939 został zastępcą dowódcy 7 Pułku Ułanów Lubelskich im. gen. K. Sosnkowskiego. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939.

Ciężko ranny 29 września 1939 pod Suchowolą, dostał się do niewoli niemieckiej.

Później został oficerem Polskich Sił Zbrojnych. W strukturze Polskiego Korpusu Przystosobienia i Rozmieszczenia sprawował stanowisko kwatermistrza 45 Grupy Brygadowej w Blackshaw Moor Camp koło Leek. W 1957 roku został awansowany na podpułkownika kawalerii. W czerwcu 1958 zamieszkał na Polskim Osiedlu w Penrhos.

Zmarł w 1959 w Clwyd (Walia). Pochowany został na cmentarzu w Wrexham w Walii (kwatery H, gr. 14900).

189. POPŁAWSKI Antoni Seweryn, ur. 1892, był oficerem Kawalerii rosyjskiej lub Cesarstwa Niemieckiego, zapewne rezerwy. W styczniu 1919 wszedł do formowanego 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego w styczniu 1920 roku na 15 Pułk Ułanów Poznańskich.

Awansował na rotmistrza dnia 15 lipca 1919. Pozostawał w Pułku do końca 1927, po czym przeszedł do Dowództwa VII Brygady Kawalerii. W 1932 przeszedł do Broni Pancernych, obejmując dowództwo 3 Szwadronu Samochodów Pancernych w Brześciu nad Bugiem, awansowany na majora.

W kampanii wrześniowej 1939 wziął udział w walkach Broni Pancernych. Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do Starobielska został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

190. POPŁAWSKI Piotr, ur. 1879, był najprawdopodobniej oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914 roku. Brak jest danych, czy przeszedł do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie. W każdym razie przeszedł do Wojska Polskiego w randze rotmistrza, przypuszczalnie do któregoś z oddziałów Jazdy dywizyjnej.

W kwietniu 1922, w chwili reorganizacji 3 Pułku Strzelców Konnych, wszedł do tego Pułku w stopniu majora, przypuszczalnie na kwatermistrza. W 1924 przeszedł do Komisji Uzupełnień Koni Nr 9 w Grodnie. W 1926 lub 1927 przeszedł w stan spoczynku.

Prawdopodobnie w 1939, po wtargnięciu wojsk sowieckich na teren Polski, został aresztowany i wywieziony w głąb Rosji. Został tam zamordowany wiosną 1940 roku.

191. POSTĘPSKI Jerzy, ur. 1891, był przypuszczalnie oficerem Kawalerii rosyjskiej. Kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, brak danych. Wydaje się, że miało to miejsce z początkiem 1919, po czym przeszedł, w stopniu porucznika, do któregoś z oddziałów Jazdy dywizyjnej.

W końcu 1921, to znaczy po przeorganizowaniu 2 Pułku Strzelców Konnych, był w tym Pułku, w randze rotmistrza.

Awansował na majora 1 stycznia 1927. Można domniemywać, że w 1937 lub 1938 przeszedł w stan spoczynku, ale nie dało się znaleźć żadnych danych dotyczących okresu po 1927 roku.

192. Dyplomowany PRONASZKO Stefan Oskar, ur. 1896, był ochotnikiem-ułanem 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Zapewne internowany po „kryzysie przysięgo-

wym". W listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1919 i 1920, w randze podporucznika.

We wrześniu 1920 wszedł do formowanego 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, który po połączeniu z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy sformował w końcu listopada 1920 roku 22 Pułk Ułanów Podkarpackich. Awansował w tym Pułku na porucznika dnia 1 lipca 1921, następnie na rotmistrza w 1929.

W latach 1930–1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI). Przeszedł następnie, w stopniu rotmistrza dyplomowanego, do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1938, przeszedł do Centrum Wyszko- lenia Kawalerii na stanowisko instruktora.

W lipcu 1939 został mianowany komendantem Szkoły Podchorążych Kawalerii. Sprawował tę funkcję tylko przez dwa miesiące, do napaści hitlerowskich Niemiec.

W kampanii wrześniowej 1939 roku był zastępcą szefa Oddziału IV Sztabu Dowództwa Obrony Warszawy. Następnie jako jeńiec w oflagu VI B Dössel. Członek władz konspiracyjnych w oflagu.

Wykryty przez gestapo, został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie i tam zamordowany w październiku 1943 roku.

193. Dyplomowany PRÓCHNICKI Stanisław Marian, ur. 15 listopada 1893 w Strzemieszycach Wielkich. W 1910 zdał maturę w Gimnazjum Realnym w Tarnowie i podjął studia (1911–1913) na Akademii Eksportowej w Wiedniu.

W 1915, jako obywatel Królestwa Polskiego, wcielony do armii rosyjskiej i skierowany do Szkoły Oficerskiej w Irkucku. Awansowany na podporucznika (22 lipca 1916) służył w 39 Pułku Strzelców Syberyjskich, następnie, od 13 grudnia 1916 roku, w 70 Pułku Piechoty. Od 5 października 1917 w Sztabie 2 Dywizji Korpusu Polskiego w Rosji.

Od 28 listopada 1918 w odrodzonym Wojsku Polskim, jako adiutant Sztabu w Dowództwie Wojsk Polskich na Syberii. Od 31 stycznia 1919 pełnił obowiązki szefa Sztabu 5 Dywizji Syberyjskiej. 10 stycznia 1919 pod Klukwienną wzięty do niewoli bolszewickiej po kapitulacji Dywizji. Osadzony został w Krasnojarsku, skąd 20 kwietnia 1919 uciekł i przedostał się do Warszawy. Tam przydzielono go do komisji likwidacyjnej 5 Dywizji.

Wraz z Brygadą Syberyjską Piechoty brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Za postawę i inicjatywę w walkach 14 sierpnia 1920 odznaczony Orderem Virtuti Militari.

Po zakończeniu wojny nadal służył jako żołnierz, między innymi w 9 Dywizji Piechoty (15 września 1920 – 7 stycznia 1921) oraz w Brygadzie Syberyjskiej (8 stycznia 1921 – 6 marca 1921). Od 1 czerwca 1921 roku pełnił służbę w Oddziale I Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego, a jego oddziałem macierzystym był wówczas 25 Pułk Ułanów Wielkopolskich.

3 maja 1922 został zweryfikowany w stopniu rotmistrza ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 i 259 lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 – Korpus Oficerów Kawalerii).

Od 7 marca 1921 do 30 czerwca 1923 roku był w oddziale IV Naczelnego Dowództwa. Od 1 lipca 1923 honorowy attaché wojskowy przy Poselstwie Polskim w Moskwie.

17 sierpnia 1924 został powołany do służby czynnej z równoczesnym odkomenderowaniem na roczny kurs doszkolenia w Wyższej Szkole Wojennej 1924/1925 z dniem 1 listopada 1924 roku. 23 października 1924 został przesunięty na dwuletni Kurs Normalny 1924–1926. Będąc słuchaczem Wyższej Szkoły Wojennej (1 listopada 1924 – 28 kwietnia 1926) pozostawał oficerem nadetatowym 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich w Prużanie.

Z dniem 11 października 1926, po ukończeniu kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera sztabu Generalnego, został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii i przydzielony do Gabinetu Ministra Spraw Wojskowych na stanowisko kierownika referatu. 18 lutego 1928 awansował na majora ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1928 roku i 27 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii.

Z dniem 24 lutego 1931 został zwolniony z zajmowanego stanowiska w Gabiniecie Ministra Spraw Wojskowych, z równoczesnym oddaniem do dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych, gdzie objął stanowisko naczelnika wydziału na okres trzy miesiące. 21 maja 1931 roku przedłużono mu okres pozostawania w dyspozycji MSZ o kolejne trzy miesiące. 21 sierpnia 1931 po raz drugi przedłużono mu okres pozostawania w dyspozycji o dalsze trzy miesiące.

31 marca 1932 przeniesiono go do rezerwy. Z dniem 31 marca 1932 został przeniesiony z dyspozycji MSZ do rezerwy z równoczesnym przeniesieniem w rezerwie do 7 Pułku Ułanów Lubelskich w Mińsku Mazowieckim. W Departamencie Administracyjnym Ministerstwa Spraw Zagranicznych pełnił stanowisko kierownika wydziału oraz naczelnika Wydziału Gospodarczego (A. III).

24 sierpnia 1933 roku „Nowiny Codzienne” podały: „[...] wczoraj o godzinie 16 min. 30 w gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia naczelnik wydziału kpt. [sic!] Stanisław Próchnicki. Strzał w skroń okazał się śmiertelny. Gdy do pokoju nadbiegli woźni, Próchnicki dawał już tylko słabe oznaki życia. Denat pozostawił list, z którego wynika, że powodem tragicznego strzału były przeżycia natury osobistej. Ostatnio Próchnicki wykazywał silny rozstrój nerwowy. Zmarły liczył lat 35. Niedawno przeszedł do MSZ ze służby wojskowej”.

Profesor Paweł Wieczorkiewicz sugeruje, że przed oddaniem śmiertelnego strzału do siebie były major usłyszał oskarżenie o szpiegostwo na rzecz Związku Radzieckiego. Oficerowie kontrwywiadu mieli przedstawić mu dowody zwerbowania na służbę wrogiego mocarstwa – ponoć nastąpiło to w czasie, gdy sprawował misję attaché wojskowego w Moskwie. Pułkownik Marian Romeyko, wspominając swoją służbę w Od-

dziale II Sztabu Generalnego, napisał: „kierownikiem placówki moskiewskiej był rtm. Stanisław Próchnicki. Przeniesiony już w stopniu majora do MSZ i zamieszany w jakąś aferę, popełnił później przymusowe samobójstwo w gmachu MSZ. Moralnym tego sprawcą był ponoć dyrektor departamentu MSZ, Drymmer”.

Stanisław Próchnicki został pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie (kwatery 186-3-20).

194. Dyplomowany PRUSZANOWSKI Leon, ur. 1896, był prawdopodobnie, na przełomie roku 1917 i 1918, ochotnikiem-ułanem w jednym z Pułków I Polskiego Korpusu na Wschodzie i zapewne w styczniu 1919 zgłosił się do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego w styczniu 1920 na 15 Pułk Ułanów Poznańskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1919-1920 i pozostawał w Pułku do końca w 1927 roku, awansowany na rotmistrza dnia 1 lipca 1925.

W 1928 został skierowany na instruktora do Centrum Wyszkozenia Kawalerii. W latach 1930-1931 był dowódcą 1 szwadronu w Szkole Podchorążych Kawalerii. W latach 1932-1934 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII).

W 1935, awansowany na majora dyplomowanego, przeszedł do 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, zdaje się, na kwaterymistrza. W Pułku tym odbył kampanię wrześniową 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej, wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku został - tam lub w Katyniu - zamordowany wiosną 1940 roku.

195. PRZERADZKI Stefan Jan, ur. 1893, był oficerem Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914. Przeszedł prawdopodobnie na przełomie lat 1917 i 1918 do jednego z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie, w stopniu porucznika.

Brak jest danych, w jakiej jednostce Kawalerii odbył kampanie wojenne 1919-1920. W 1921 przeszedł, w stopniu porucznika, do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał w nim do 1938, awansowany kolejno na rotmistrza i majora. W 1938 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii na stanowisko instruktora Wyszkozenia Strzeleckiego w Szkole Podchorążych Kawalerii.

Kampanię wrześniową 1939 odbył przypuszczalnie w Kombinowanej Brygadzie Kawalerii płk. Heldut-Tarnasiewicza, w Dowództwie lub Sztabie Brygady.

Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu w Kozielsku został - tam lub w Katyniu - zamordowany wiosną 1940 roku.

196. PTAK Jan, ur. 1902, był ochotnikiem-ułanem w 1920. Ukończył w czerwcu 1923 pierwszy 10-miesięczny Kurs Podchorążych Jazdy Centralnej Szkole Jazdy i otrzymał skierowanie do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Podporucz-

nik w 1923, awansował na porucznika dnia 1 września 1925. W 1934 awansował na rotmistrza. W tym Pułku odbył kampanię wrześniową 1939, dowodząc szwadronem.

Dnia 20 września w Chełmnie, na skutek utraty łączności z Dowództwem swego Pułku, dołączył do sformowanej przez płk. dyplomowanego Płonkę Grupy Kawalerii. Dnia 30 września dowódca grupy, wobec beznadziejności sytuacji, zdecydował złożenie broni przed wojskami sowieckimi.

Rtm. J. Ptak zdecydował się, wraz z grupą oficerów, przedostać na Węgry. Zamiar nie udał się, wobec czego postanowił zostać na terenie Polski.

Już w październiku 1939 wszedł do ZWZ, następnie AK. Został przez komendę AK awansowany na majora. Działał na terenie Jasła.

Wykryty przez gestapo, został zamordowany w Jasle w 1943 roku.

197. RAGO Stefan, ur. 1896, był w jednym z Polskich Korpusów na Wschodzie. Po przybyciu do Królestwa, na początku 1919 roku, zgłosił się, w randze podporucznika, do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika dnia 1 czerwca 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1937, awansowany na rotmistrza w 1928.

Dobry jeździec sportowy, zdobywca nagród na konkursach hippicznych, prowadził w Pułku kurs jazdy konnej. Awansował na majora 1 stycznia 1938 i przeszedł do 24 Zmotoryzowanego Pułku Ułanów, prawdopodobnie na kwatermistrza. Wziął z Pułkiem udział w akcji odzyskania Zaolzia.

W czasie jednego z nielicznych starć z wojskiem czechosłowackim poległ w walce dnia 27 listopada 1938 roku.

198. RAHDEN Leon, ur. 1889, był najprawdopodobniej oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Przymuszczałnie w styczniu 1918 przeszedł do tzw. Pułku Jazdy Polskiej przy 8 Dywizji Kawalerii rosyjskiej, ale brak jest danych odnośnie do tego faktu.

Po przedostaniu się do Królestwa w listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstytuowanego 5 Pułku Ułanów, w stopniu podrotmistrza. W jego szeregach odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora 1 kwietnia 1919. Pozostawał w 5 Pułku Ułanów Zaslawskich do końca 1927.

W 1928 przeszedł do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, pozostając nadal w ewidencji Pułku. W 1936 przeszedł w stan spoczynku.

Zgłosił się do służby czynnej we wrześniu 1939. Brak jest danych odnośnie do jego funkcji w kampanii wrześniowej.

Dostał się do niewoli sowieckiej i wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku lub Kozielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

199. RAJNER-KOTULSKI Leon, ur. 1886, był prawdopodobnie oficerem zawodowym Kawalerii austriackiej. Do Wojska Polskiego przeszedł w stopniu rotmistrza, w listopadzie 1918, ale brak danych, do którego z pułków.

Został awansowany na majora 1 czerwca 1919. Nie dało się odnaleźć żadnych informacji odnośnie do jego udziału w kampaniach wojennych 1919–1920. W sierpniu 1920 wszedł do formowanego 209 Ochotniczego Pułku Jazdy, który po połączeniu z 212 Ochotniczym Pułkiem Jazdy, dnia 24 listopada 1920 stał się 22 Pułkiem Ułanów Podkarpackich.

Pozostawał w Pułku do 1928, po czym został inspektorem rejonowym koni w Tarnopolu. Przeszedł zapewne w stan spoczynku w 1934 lub 1935.

Odnośnie do dalszych jego losów brak danych.

200. RODZIEWICZ Franciszek Karol, ur. 15 października 1894 w majątku Bandyżówka, w ówczesnym powiecie jampolskim, guberni podolskiej.

Do Wojska Polskiego został przyjęty z byłych Korpusów Wschodnich armii rosyjskiej. Do wiosny 1933 służył nieprzerwanie w 5 Pułku Ułanów Zaslawskich. 3 maja 1922 został zweryfikowany w stopniu rotmistrza ze starszeństwem z 1 czerwca 1919 roku i 201 lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 roku – Kawalerii), a 18 lutego 1928 mianowany majorem ze starszeństwem z 1 stycznia 1928 roku i 12 lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii.

1 stycznia 1928 został też mianowany kwatermistrzem 5 Pułku Ułanów Zaslawskich. W kwietniu 1933 został przeniesiony z 5 Pułku na stanowisko rejonowego inspektora koni Czortków. Obowiązki na tym stanowisku wykonywał do 1939. Latem 1944 pełnił służbę w Komendzie Obszaru Lwowskiego Armii Krajowej na stanowisku szefa służby taborowej.

Zmarł po 1944 roku.

201. Dyplomowany RODZIEWICZ Mikołaj, ur. 1901. W 1920 zgłosił się na ochotnika do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Po wojnie ukończył, między wrześniem 1922 a czerwcem 1923, pierwszy 10-miesięczny Kurs Podchorążych w Centralnej Szkole Jazdy w Grudziądzu i otrzymał skierowanie do swego dawnego Pułku.

Podporucznik w 1923, awansował na porucznika dnia 1 września 1925. Awans na rotmistrza otrzymał w 1929. Od 1930 do 1932 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XI).

Powrócił do Pułku jako rotmistrz dyplomowany. Awansował na majora dyplomowanego 1 stycznia 1939 i został przydzielony do Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich w chwili wybuchu wojny. W czasie kampanii wrześniowej dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

202. ROMISZEWSKI Modest, ur. 1894, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do formowanego w okolicy Winnicy Pułku Jazdy Polskiej, którego nazwa ulegała zmianom: 2 Pułk Strzelców Konnych, 5 Pułk Ułanów, 7 Pułk Ułanów. W Pułku tym, w stopniu podrotmistrza, objął dowództwo 3 szwadronu.

Po rozbrojeniu III Polskiego Korpusu na Wschodzie przybył do Królestwa. Brak jest danych, czy wszedł do rekonstruowanego Pułku, który otrzymał nazwę 12 Pułku Ułanów Podolskich, oraz czy w nim odbył kampanie wojenne 1919–1920. Wiadomo jest tylko, że 15 sierpnia 1924 awansował na majora; potem przeszedł do 3 Pułku Strzelców Konnych, ale brak danych, w którym roku. W każdym razie był kwatermistrzem tego Pułku w 1928.

Przeszedł następnie do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. W tym też Pułku brał udział w kampanii wrzesniowej 1939. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku zginął – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

203. ROYCEWICZ-LELIWA względnie **LELIWA-ROYCEWICZ** Henryk, ur. 1898. Zgłosił się do służby wojskowej z początkiem 1919. Skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Przemyślu, ukończył ją w maju 1920.

W lipcu 1920 wszedł do formowanego 115 Pułku Ułanów. Odbył w nim końcowy etap kampanii antybolszewickiej 1920, w stopniu podporucznika. W Pułku tym, przemianowanym 25 lutego 1921 na 25 Pułk Ułanów Wielkopolskich, pozostawał do 1928, awansowany na porucznika dnia 1 września 1922.

W 1928, pozostając w ewidencji Pułku, wstąpił do Oficerskiej Szkoły Inżynierskiej. Ukończył ją w 1932. Dnia 1 stycznia 1936 awansował na rotmistrza i został instruktorem Jazdy Konnej na Kursie Dowódców Szwadronów w Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu.

Doskonały jeździec sportowy, odnosił liczne sukcesy na międzynarodowych konkursach hippicznych. W 1938, na XI Igrzyskach Olimpijskich w Berlinie, był w ekipie, która zdobyła dla Polski srebrny medal we Wszechstronnym Konkursie Koni Wierzchowych. W międzybrygadowych zawodach Militari osiągnął w 1935 indywidualnie tytuł Mistrza Armii, a w latach 1924, 1933, 1935, 1936 i 1937 zespołowo: raz mistrzostwo, raz pierwsze wicemistrzostwo i trzy razy drugie.

W 1939 rtm. inż. H. Roycewicz został instruktorem Jazdy Konnej Starszego Roczника Szkoły Podchorążych Kawalerii w Centrum Wyszkolenia Kawalerii.

Po napaści na Polskę hitlerowskich Niemiec powrócił do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich i w nim odbył kampanię wojenną, dowodząc 2 szwadronem Pułku. Po rozwiązaniu Pułku, po bitwie pod wsią Chlipie 27 września, po nieudanej próbie przedostania się na Węgry, powrócił do Warszawy.

Już w październiku rozpoczął działalność konspiracyjną, początkowo w ZWZ, następnie w AK. Awansowany na majora przez Komendę Główną AK, sformował „Batalion Kiliński”, na czele którego brał udział w szeregu akcji bojowych, między innymi w powstaniu warszawskim.

Po upadku powstania dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu polkęs Niemiec powrócił na teren Polski.

Zmarł w Warszawie 18 czerwca 1990 roku.

204. RUCIŃSKI Zdzisław Wincenty, ur. 1895. Brak jest danych odnośnie do jego kariery wojskowej. Zapewne w 1916 był zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej i przeszedł w końcu 1918, w stopniu podporucznika lub porucznika, do któregoś ze szwadronów Jazdy dywizyjnej, prawdopodobnie do I Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego w październiku 1920 na I Dywizjon 3 Pułku Strzelców Konnych.

Był następnie w 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, awansowany na rotmistrza. Przypuszczalnie w 1936 otrzymał awans na majora i został przeniesiony do dowództwa KOP. W nim wziął udział w kampanii wrześniowej 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

205. RUDNICKI-CEDRO względnie CEDRO-RUDNICKI Adolf Stanisław, ur. 1885, był zapewne oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. W 1914 wstąpił, w stopniu podporucznika, do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie, po wyjściu z obozu zgłosił się do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich, w stopniu porucznika.

W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansując na rotmistrza dnia 1 czerwca 1919. Pozostawał w Pułku do końca 1926. Przeszedł następnie do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich.

Awansowany na majora z dniem 1 stycznia 1928, otrzymał przydział do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych. W roku 1932 lub 1933 przeszedł w stan spoczynku.

Nie został powołany do służby czynnej we wrześniu 1939. W czasie okupacji niemieckiej pozostawał w Polsce.

Zmarł w czerwcu 1946 roku.

206. RUDNICKI Janusz, ur. 1898. W listopadzie 1918 zgłosił się na ochotnika do formującego się 2 Pułku Ułanów. Wziął udział w akcjach bojowych Pułku w końcu 1918 i pierwszej połowie 1919 roku. Skierowany został następnie do Szkoły Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Przemyślu.

W maju 1920, w stopniu podporucznika, otrzymał skierowanie do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W jego składzie odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej. Awansował na porucznika 1 stycznia 1921. Pozostawał w Pułku do końca 1937, awansowany na rotmistrza w 1932. Był dwukrotnie adiutantem Pułku, w okresach: wrzesień 1929 – grudzień 1925 jako porucznik oraz maj 1931 – kwiecień 1934 początkowo jako porucznik, następnie rotmistrz.

W 1938 otrzymał przeniesienie, prawdopodobnie do Dowództwa Pomorskiej Brygady Kawalerii. Pozostając w ewidencji 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. gen. G. Orlicz-Dreszera, otrzymał awans na majora tegoż Pułku.

Kampanię wrześniową 1939 odbył w dowództwie Brygady. Uniknął niewoli niemieckiej i przez Węgry przedostał się do Francji, następnie Wielkiej Brytanii.

Odnośnie do dalszej jego działalności dane są bardzo skąpe. Wiadomo, że był w dowództwie 1 Dywizji Pancерnej, następnie w 16 Samodzielnej Brygadzie Pancерnej.

Po wojnie pozostał w Londynie.

Zmarł w lipcu 1979 roku.

207. RUDNICKI Karol Stefan, ur. 1898. Zgłosił się do służby wojskowej w 1919. Skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Przemyślu, otrzymał przydział do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, w stopniu podporucznika. W Pułku tym odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej i pozostawał do końca 1926, awansowany na porucznika 1 stycznia 1920. Dnia 1 stycznia 1927 otrzymał awans na rotmistrza i został skierowany na stanowisko instruktora Jazdy Konnej do Szkoły Podoficerów Kawalerii.

W 1937, awansowany na majora, został zastępcą dowódcy 27 Pułku Ułanów im. Króla Stefana Batorego. Na tym stanowisku wziął udział w kampanii wrześniowej 1939 roku.

Dostał się do niewoli sowieckiej i przewieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

208. RUSIECKI Stanisław Bohdan, ur. 1898. Wstąpił w grudniu 1918 na ochotnika do tzw. 1 Pułku Ułanów Wileńskich, przemianowanego następnie na „Oddział mjr. Dąbrowskiego”, do Dywizjonu Jazdy, którego pierwszym dowódcą był mjr Władysław Dąbrowski ps. „Dąb”. Oddział został w czerwcu 1919 przemianowany na 13 Pułk Ułanów. W Pułku tym odbył część kampanii 1919, skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Starej Wsi.

Powrócił do 13 Pułku Ułanów, w stopniu podporucznika, w maju 1920, biorąc udział w końcowym etapie kampanii antybolszewickiej w służbie w oddziale kawalerii Samoobrony Litwy i Białorusi, Wojska Litwy Środkowej, Wojska Polskiego II RP.

Awansowany na porucznika 1 stycznia 1922, przeszedł do 10 Pułku Strzelców Konnych. Pozostawał w nim do końca 1927. Awansowany na rotmistrza 1 stycznia

1928, przeszedł do Kawalerii KOP, obejmując dowództwo 19 szwadronu w Olkieniach. Sprawował je do końca 1935 roku. Awansowany na majora 1 stycznia 1936, przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, na kwatermistrza.

W przededniu wybuchu wojny, 16 sierpnia 1939, został zastępcą dowódcy tego Pułku. Pełnił tę funkcję do 29 września 1939, chwili rozwiązania Pułku. Uniknął niewoli niemieckiej lub sowieckiej.

W czasie okupacji niemieckiej pozostawał na terenie Polski, będąc aktywny w ZWZ, następnie w AK.

Wykryty i aresztowany przez gestapo, został wywieziony do Oświęcimia i tam zamordowany, prawdopodobnie w 1943 roku.

209. Dyplomowany RYTAROWSKI Włodzimierz Waldemar, ur. 1895, był prawdopodobnie ochotnikiem w 2 Pułku Ułanów Legionowych w 1914. Stopniowo awansował i w randze porucznika wszedł w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 2 Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza z dniem 1 czerwca 1919.

Przebywał w 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich do końca 1927, po czym został przeniesiony do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii. W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X).

Awansowany w 1932 na majora dyplomowanego, został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Stanisławów”. W 1933 przeszedł do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego. Od 1934 do 1936 był zastępcą dowódcy tego Pułku.

Odnośnie do jego dalszych losów, zarówno funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939, jak i okresu wojennego i powojennego, nie udało się odnaleźć żadnych danych.

210. RZESZOTARSKI Adam, ur. 1903. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Kawalerii został skierowany do 11 Pułku Ułanów Legionowych i mianowany podporucznikiem 15 lipca 1927. Awansował na porucznika w 1932 i został adiutantem Pułku. W 1938 awansował na rotmistrza 11 Pułku Ułanów Legionowych im. Marszałka E. Śmigłego-Rydza i w kampanii wrześniowej 1939 dowodził szwadronem.

Po rozwiązaniu Pułku dnia 27 września 1939, po nieudanej próbie przedostania się na Węgry, powrócił do Warszawy. Rozpoczął działalność konspiracyjną, początkowo w ZWZ, potem w AK. Sformował z oficerów, podoficerów i ułanów Pułku oraz ochotników Dywizjon 11 Pułku Ułanów Legionowych.

Awansowany na majora przez komendę główną AK, objął dowództwo dywizjonu. Dołączył z nim do sformowanej przez płk. Z. Marczewskiego Mazowieckiej Brygady Kawalerii AK i wziął udział w szeregu akcji bojowych. Działał pod pseudonimami „Janusz” i „Żmija”.

Wziął udział w powstaniu warszawskim. Po jego upadku dostał się do niewoli niemieckiej. Wyzwolony z oflagu powrócił na teren Polski. Uniknął wciągnięcia do tzw. Wojsk PRL.

Zmarł w Ciechanowie w kwietniu 1971 roku.

211. SALMONOWICZ Antoni, ur. 1898. Na przełomie lat 1917 i 1918 zgłosił się na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w I Polskim Korpusie na Wschodzie. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa i w listopadzie 1918 ponownie zgłosił się do rekonstruowanego Pułku.

Wziął udział w działaniach wojennych końca 1918 roku i początku 1919, po czym został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Przemyślu. Powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich w maju 1920 i w randze podporucznika wziął udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej.

Pozostawał w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. B. Mościckiego do 1938, awansowany na porucznika 1 sierpnia 1923, na rotmistrza w 1929, na majora 1 stycznia 1938.

W 1938 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, na dowódcę szwadronu starszego rocznika w Szkole Podchorążych Kawalerii, pozostając nadal w ewidencji 1 Pułku Ułanów Krechowieckich.

W końcu sierpnia 1939, w przededniu napaści hitlerowskich Niemiec, został mianowany zastępcą dowódcy Ośrodka Zapasowego Mazowieckiej i Wielkopolskiej Brygady Kawalerii w Garwolinie, z przeniesieniem do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich.

Wziął udział w walce w szwadronie marszowym Wielkopolskiej Brygady Kawalerii i dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

212. Dyplomowany SCHAITTER Jan Stanisław Antoni Erazm, ur. 1898. W grudniu 1918 zgłosił się na ochotnika do tzw. 1 Pułku Ułanów Wileńskich, przemianowanego następnie na Oddział mjr. Dąbrowskiego, a w czerwcu 1919 roku na 13 Pułk Ułanów.

Skierowany został do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy (zapewne w Starej Wsi lub Przemyślu). Po ukończeniu jej, w stopniu podporucznika, dołączył w maju 1920 do 13 Pułku Ułanów, biorąc w nim udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej w służbie w oddziale kawalerii Samoobrony Litwy i Białorusi, Wojska Litwy Środkowej, Wojska Polskiego II RP.

Awansował na porucznika 1 stycznia 1922. Po reintegracji Wojsk Litwy Środkowej był od maja 1922 do kwietnia 1923 pełniącym obowiązki zastępcy dowódcy Pułku.

Najprawdopodobniej w maju 1923 przeszedł do 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Awansował w nim na rotmistrza dnia 15 sierpnia 1924. W 1928 wszedł do Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, do I Oddziału.

Od 1932 do 1934 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja XIII). Awansowany na majora dyplomowanego 1 stycznia 1935, został szefem Sztabu Brygady Kawalerii „Wilno”, pozostając na tym stanowisku przez okres 1935–1936. Przeszedł następnie do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, od sierpnia 1938 pełniąc funkcję zastępcy dowódcy Pułku.

Dnia 15 sierpnia 1939, wobec napiętej sytuacji politycznej, przeszedł do dyspozycji dowódcy Wileńskiej Brygady Kawalerii. W niej rozpoczął kampanię wrześniową 1939, w ostatniej fazie trwania przechodząc do Sztabu Grupy Operacyjnej Kawalerii gen. Andersa.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

213. SIEMIĘŃSKI Stanisław, ur. 1897. W 1916 wstąpił na ochotnika do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany po „kryzysie przysięgowym”, w listopadzie 1918 zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego w styczniu 1919 na 1 Pułk Szwoleżerów, w stopniu podporucznika. W Pułku tym wziął udział w działaniach bojowych we wschodniej Małopolsce i akcji na Wilno, po czym został skierowany do Oficerskiej Szkoły Jazdy w Warszawie.

Powrócił do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego w końcu 1919, awansowany na porucznika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. Odbył w nim kampanię antybolszewicką 1920 i pozostawał do 1927, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1923.

W 1927 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, gdzie dowodził plutonem w Szkole Podchorążych Kawalerii. Awansował na majora 1 stycznia 1930 i został zastępcą dowódcy 26 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Sprawował tę funkcję do początku 1931, po czym do połowy 1937 był w Kawalerii KOP inspektorem rejonowym koni w Równem.

Odnośnie do jego funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939 i dalszych jego losów, żadnych danych nie dało się odnaleźć.

214. SIERŻYCKI Zenon, ur. 1896, był zapewne zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej na początku 1917. W styczniu 1918 przeszedł do Dywizjonu Szwoleżerów rotmistrza Feliksa Sas Jaworskiego, w III Polskim Korpusie na Wschodzie.

Przez cały okres wojenny 1918–1920 był w Ochotniczej Jeździe rotmistrza, następnie majora Feliksa Sas Jaworskiego, w stopniu początkowo podporucznika, potem porucznika. W tej randze przeszedł dnia 1 września 1920 do sformowanego z Jazdy Ochotniczej 19 Pułku Ułanów Wołyńskich.

Awansował na rotmistrza 1 stycznia 1921, na majora 1 stycznia 1928. Z dniem tym przeszedł do Inspektoratu Kawalerii KOP przy dowództwie Korpusu. W 1934

otrzymał przeniesienie do 3 Pułku Strzelców Konnych, zdaje się, na kwaterymistrza. W 1937 lub 1938 wyszedł ze służby czynnej, przeniesiony w stan spoczynku, przypuszczalnie z uwagi na stan zdrowia.

Brak jest danych, czy we wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej, do 3 Pułku Strzelców Konnych im. Hetmana Polskiego Koronnego Stefana Czarnieckiego.

Wiadomo jest tylko, że aresztowany na przełomie 1939 i 1940 przez NKWD, zmarł lub został zamordowany w więzieniu w Krzemieńcu.

215. SKARŻYŃSKI Stefan, ur. 1893, był prawdopodobnie zmobilizowany na początku 1917 do Kawalerii rosyjskiej i na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do formującego się 4 Pułku Ułanów. Po rozwiązaniu Korpusu przedostał się do Królestwa, zgłaszając się do formowanego ponownie 4 Pułku Ułanów.

Wziął udział w akcjach bojowych Pułku w pierwszej połowie 1919, uzyskując rangę podporucznika, po czym we wrześniu 1919 został skierowany do Szkoły Jazdy w Starej Wsi. Ukończył ją w maju 1920 i powrócił do Pułku, biorąc udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej, a następnie w służbie granicznej, w dyspozycji dowódcy Wojsk Litwy Środkowej.

Awansował na porucznika w 1920, na rotmistrza w 1923. Przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych, w którym awansował na majora 1 stycznia 1927. W 1932 został przeniesiony do 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, na zastępcę dowódcy Pułku. Pozostał na tym stanowisku do 1934.

Odnosnie do jego dalszej służby, udziału w kampanii wrześniowej 1939 i losów w czasie II wojny światowej i po niej, nie dało się znaleźć żadnych danych.

216. SKAWIŃSKI Jan, ur. 1896, był niewątpliwie zmobilizowany na początku 1917 do Kawalerii rosyjskiej, w której został podporucznikiem. W grudniu 1918 zgłosił się do formowanego przy Dywizji Litewsko-Białoruskiej Pułku Ułanów, który otrzymał 30 grudnia 1918 roku numer 10. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920 oraz służbę w Wojskach Litwy Środkowej, awansowany na porucznika dnia 1 stycznia 1920.

Pozostawał w 10 Pułku Ułanów Litewskich do końca 1929, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1925. W 1928 był dowódcą Szwadronu Samochodowo-Pancernego 1 Dywizji Kawalerii.

Awansowany na majora w 1930, przeszedł do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. J. Koziatulskiego. Pozostając w ewidencji tego Pułku, został dowódcą 1 Szwadronu Samochodowo-Pancernego w Brześciu nad Bugiem. Przeszedł następnie do Broni Pancernej.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 był zastępcą dowódcy dywizjonu rozpoznawczego X Zmotoryzowanej Brygady Kawalerii. Uniknął niewoli i przez Węgry

przedostał się do Francji, gdzie dywizjon, przekształcony na 10 Oddział Rozpoznawczy 10 Brygady Kawalerii Pancernej, wziął udział w walkach.

Od 24 grudnia 1939 do 18 czerwca 1940 we Francji dowodził 4 Oddziałem Rozpoznawczym, a po ewakuacji do Wielkiej Brytanii, od 25 czerwca do 4 grudnia 1940 był dowódcą 10 Oddziału Rozpoznawczego, a później dowódcą Pociągu Pancernego „J” (do stycznia 1942) i Pociągu Pancernego „D” (do grudnia 1942). Od 1943 do grudnia 1946 pełnił służbę na stanowisku zastępcy komendanta Centrum Wyszkolenia Pancernego i Technicznego. Na podpułkownika został mianowany ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1945.

1 stycznia 1947, po zgłoszeniu się na powrót do kraju, został przeniesiony do obozu oficerskiego. 3 sierpnia 1947 wrócił do Polski i 20 sierpnia tego roku został zarejestrowany w Rejonowej Komendzie Uzupełnień Lublin Powiat.

Zmarł w 1982 i został pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

217. SKORYNA Augustyn, ur. 1883, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Kiedy, w jakich okolicznościach i do jakiej formacji Wojska Polskiego przeszedł, nie dało się ustalić. Wydaje się, że był w którymś ze szwadronów Jazdy dywizyjnej. Wiadomo, że został majorem z dniem 1 czerwca 1919.

Od końca października 1920, tzn. od II reformy numeracji Pułków Strzelców Konnych, był w 6 Pułku Strzelców Konnych, przypuszczalnie pełniąc funkcję kwatermistrza. W 1927 został inspektorem rejonowym koni w Rzeszowie. Prawdopodobnie w 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w Poznaniu 5 lutego 1966 roku.

218. SKRZYPKOWSKI Józef, ur. 1898. Brak jest danych dotyczących początków służby wojskowej. Był niewątpliwie ochotnikiem w końcu 1918 lub w 1919 roku, ale nie wiadomo w jakiej formacji. Ukończył w latach 1919–1921 jedną ze Szkół Podchorążych Jazdy. Na początku lat dwudziestych był porucznikiem w 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928.

Po następnym awansie na majora, w 1936, przeszedł do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich, na kwatermistrza, a od 1938 na zastępcę dowódcy Pułku.

W 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. Króla Bolesława Chrobrego rozpoczął kampanię wrześniową 1939. Został prawdopodobnie ranny w boju 4 września i dostał się do niewoli niemieckiej.

Początkowo przebywał w oflagu XI B Braunschweig. W lipcu 1940 został przeniesiony do oflagu II C Woldenberg, a w 1944 do oflagu VII A Murnau. Od kwietnia 1945, po uwolnieniu z niewoli, pozostawał w Polskim Ośrodku Wojskowym w Murnau. We wrześniu 1945 został przyjęty do 2 Korpusu Polskiego i wyznaczony na stanowisko kwatermistrza Centrum Wyszkolenia Wojsk Pancernych. Służbę na tym stanowisku

pełnił do marca 1947 (od lipca 1946 na terytorium Wielkiej Brytanii). Kolejne trzy miesiące spędził w obozach repatriacyjnych w Anglii i Szkocji.

13 czerwca 1947 wrócił do Polski, a siedem dni później został zarejestrowany w Rejonowej Komendzie Uzpełnień Leszno.

Zmarł po 20 czerwca 1947 roku.

219. SKUPIŃSKI Stefan Waław, ur. 1895, był zapewne zmobilizowany w 1916 do Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy przeszedł na przełomie 1917 i 1918 do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie.

Na początku 1919 zgłosił się do 10 Pułku Ułanów. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920 w stopniu podporucznika, awansowany na porucznika 1 stycznia 1921. Wiosną 1921 przeszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pozostawał w nim do końca 1933, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928.

Dobry jeździec sportowy, był członkiem ekipy polskiej w szeregu międzynarodowych konkursów hippicznych. W międzybrigadowych zawodach Militari ekipa 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w której uczestniczył, zdobyła w 1924 i 1927 grupowo Mistrzostwo Armii, a w 1926 i 1929 roku – I Wicemistrzostwo.

W 1934 przeszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na majora w 1938, został prawdopodobnie kwatermistrem Pułku. Odbył w nim kampanię wrześniową 1939. Dostał się do niewoli niemieckiej.

Po wyzwoleniu z oflagu wyjechał do Wielkiej Brytanii, pozostając tam po zakończeniu wojny.

Zmarł w latach sześćdziesiątych lub na początku siedemdziesiątych XX wieku.

220. SŁATYŃSKI Emil, ur. 1897. Zgłosił się na ochotnika, w listopadzie 1918, do formującego się 3 Pułku Ułanów. W jego szeregach brał udział w walkach na froncie ukraińskim, następnie polskim.

Skierowany w marcu 1919 do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, zdaje się, w Przemyślu, powrócił do Pułku w maju 1920, w stopniu podporucznika. W lipcu 1920 przeszedł do formowanego w Kaliszu 203 Pułku Ułanów. W jego składzie wziął udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika 1 stycznia 1921.

W lutym 1921 roku Pułk został przemianowany na 27 Pułk Ułanów. Pozostawał w tym Pułku do 1932, awansowany na rotmistrza 1 lipca 1923. Po awansie na majora 1 stycznia 1932 przeszedł do 10 Pułku Strzelców Konnych, na stanowisko kwatermistrza. Pełnił tę funkcję w chwili wybuchu wojny.

Dnia 5 września 1939 zginął zastępca dowódcy i mjr E. Statyński przejął jego funkcję. Dnia 16 września został ciężko ranny dowódca Pułku, wobec czego mjr E. Statyński przejął dowództwo, przeprowadzając Pułk na Węgry. Przedostał się stamtąd do

Francji, gdzie wiosną 1940 sformował II Batalion im. 10 Pułku Strzelców Konnych w 10 Brygadzie Pancерnej.

Po kapitulacji Francji przewieziony został 21 maja, wraz z Batalionem, do Wielkiej Brytanii. Dnia 16 sierpnia, uznany za zbyt młodego, zdał dowództwo Batalionu, przekształconego następnie na 10 Pułk Strzelców Konnych.

Dnia 8 stycznia 1944 został mianowany dowódcą nowo sformowanego 9 Pancerno-Motorowego Pułku Ułanów Małopolskich. Dowodził nim do czerwca 1946.

Po zakończeniu wojny wyjechał do Ziemi Ognistej (Chile lub Argentyna).

Zmarł tam najprawdopodobniej w końcu lat sześćdziesiątych XX wieku.

221. SOKOŁOWSKI Józef, ur. 1891, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, wchodząc w randze porucznika do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich.

Ewakuowany po rozbrojeniu Korpusu do Królestwa, zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbył w nim kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

W 1921 przeszedł do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, od 1922 do 1924 będąc instruktorem Kursów Podchorążych Jazdy. W 1924 został komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii przy 1 Dywizji Kawalerii w Suwałkach.

Awansował na majora 1 lipca 1925. W 1927 został mianowany kwatermistrzem 27 Pułku Ułanów Podkarpackich. W 1932 przeszedł do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. W 1936 został inspektorem rejonowym koni w Tarnopolu. Przeszedł w stan spoczynku w 1938.

We wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku, został zamordowany w Katyniu wiosną 1940 roku.

222. Dyplomowany SOŁTAN Adam, ur. 1898. W listopadzie 1918 zgłosił się na ochotnika do rekonstruującego się 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. W szeregach Pułku wziął udział w walkach na froncie ukraińskim, po czym w marcu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją z rangą podporucznika 1 maja 1920 i powrócił do 1 Pułku Ułanów Krechowieckich. Odbył w nim ostatnią fazę kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika 1 października 1920.

Przez okres międzywojenny pozostawał w 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. Bolesława Mościckiego lub był z nim związany. Awansował na rotmistrza w 1927, po czym od 1929 do 1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X).

W 1932 awansował na majora dyplomowanego. Przeszedł do Centrum Wyszkolenia Kawalerii, zostając wykładowcą Taktyki i Historii Kawalerii w Szkole Podchorą-

zych Kawalerii. Pozostawał na tym stanowisku od 1933 do 1937, będąc wciąż w ewidencji Pułku.

W 1939 został szefem Sztabu Nowogródzkiej Brygady Kawalerii. W czasie kampanii wrześniowej dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku, został tam zamordowany wiosną 1940 roku.

223. SOZAŃSKI Władysław, ur. 1886, był oficerem Kawalerii jednego z trzech państw zaborczych. Kiedy dokładnie i do jakiej formacji Wojska Polskiego przeszedł, nie dało się ustalić. Wiadomo tylko, że był wówczas w randze rotmistrza, gdyż dnia 1 czerwca 1919 awansował na majora.

W listopadzie 1921 był w nowo sformowanym 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. W połowie 1924 został mianowany komendantem Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii przy 3 Dywizji Kawalerii w Poznaniu. Pozostawał na tym stanowisku do końca 1926, po czym przeszedł do 6 Pułku Strzelców Konnych.

W 1928 został mianowany inspektorem regionalnym koni w Żółkwi. Przeszedł w stan spoczynku w roku 1934 lub 1935.

O dalszych jego losach nie dało się znaleźć żadnych danych.

224. STANKIEWICZ Artur, ur. 1886, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy przeszedł do któregoś z Polskich Korpusów na Wschodzie. Przeszedł w każdym razie w randze porucznika lub podrotmistrza. Nie dało się stwierdzić, w jakiej formacji Jazdy Polskiej odbył kampanie wojenne 1919–1920.

Na przełomie lat 1921 i 1922 przeszedł do formującego się 10 Pułku Strzelców Konnych, w którym awansował na majora z dniem 15 sierpnia 1924. W 1927 otrzymał nominację na inspektora rejonowego koni w Piotrkowie Trybunalskim.

Prawdopodobnie w roku 1934 lub 1935 przeszedł w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

225. STAPF Józef, ur. 1895, był najprawdopodobniej oficerem Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do Pułku Jazdy Polskiej, który od lutego 1918 nosił nazwę 5 Pułku Ułanów. Zgłosił się w każdym razie w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 5 Pułku Ułanów, odbywając w nim kampanie 1919–1920, awansowany z porucznika na rotmistrza 1 stycznia 1920.

Pozostawał w 5 Pułku Ułanów Zasławskich do końca 1928, awansowany na majora 1 stycznia 1928. Przeszedł następnie na kwatermistrza do 10 Pułku Strzelców Konnych, sprawując tę funkcję od 1929 do 1932.

Nie dało się uzyskać danych odnośnie do dalszych jego losów.

226. STARZECKI-OSTOJA względnie OSTOJA-STARZECKI Stanisław Ignacy, ur. 1894, był oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego, w stopniu podporucznika. W lipcu 1920, w związku z formowaniem 115 Pułku Ułanów z ochotników z Wielkopolski, zorganizował szwadron, który otrzymał Nr 2. Awansowany na porucznika ze starszeństwem od 1 czerwca 1919, został jego dowódcą.

Pozostawał w Pułku, przemianowanym na 25 Pułk Ułanów Wielkopolskich, do 1925, po czym, awansowany na rotmistrza, przeszedł do 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich. W 1928 otrzymał przeniesienie do Kawalerii KOP na stanowisko dowódcy jednego ze szwadronów.

W 1933 przeszedł do 23 Pułku Ułanów. W 1937 otrzymał awans na majora i przeszedł do 8 Pułku Ułanów Księcia J. Poniatowskiego. Dowodził w nim szwadronem zapasowym. W składzie tego Pułku wziął udział w kampanii wrześniowej 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

227. STECKIEWICZ Jerzy, ur. 1884, był oficerem, prawdopodobnie rezerwy, Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej. Brak jest danych, kiedy i do jakiej formacji Jazdy Polskiej przeszedł i odbył kampanie wojenne 1919–1920. Wiadomo tylko, że był wówczas w randze rotmistrza, awansowany na majora 1 lipca 1919.

W październiku 1921 przeszedł do formowanego 8 Pułku Strzelców Konnych, najprawdopodobniej na zastępcę dowódcy Pułku. Pozostawał w nim do 1927, po czym otrzymał nominację na inspektora rejonowego koni w Równem.

O dalszych jego losach brak bliższych danych. Wydaje się prawdopodobne, że znajdując się na terenach zagrabionych przez Sowieców, został wywieziony w głąb Rosji i tam zaginął lub został zamordowany.

228. STETKIEWICZ Oskar, ur. 1894, był prawdopodobnie w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Po internowaniu w związku z „kryzysem przysięgowym” zgłosił się, w stopniu porucznika, do formowanego 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1918–1920, awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1920.

Od 8 do 14 października 1920 na froncie antybolszewickim pełnił obowiązki zastępcy dowódcy Pułku. Przystąpił w 1925 do 15 Pułku Ułanów Poznańskich. Awansowany na majora dnia 1 lipca 1927, objął dowództwo Szwadronu Pionierów 3 Dywizji Kawalerii. Sprawował je do rozwiązania Dywizji w 1929, po czym ze szwadronem wszedł w skład 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

W marcu 1930 został przeniesiony ze Szwadronu Pionierów Brygady Kawalerii „Poznań” do 13 Pułku Ułanów w Nowej Wilejce na stanowisko kwatermistrza. W li-

stopadzie 1932 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr III, a z dniem 31 marca 1933 przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934, jako oficer stanu spoczynku, pozostawał w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Warszawa Miasto III. Posiadał przydział do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr I. Był wówczas „przewidziany do użycia w czasie wojny”.

Zmarł 30 stycznia 1954 roku. Został pochowany na Cmentarzu św. Rocha w Częstochowie.

229. STRZAŁKOWSKI Jan Piotr, ur. 1899. Zgłosił się z początkiem 1919 na ochotnika do tzw. Pułku Strzelców Konnych, przemianowanego w połowie czerwca 1919 roku na 9 Pułk Ułanów Małopolskich. Wziął udział w walkach na froncie ukraińskim, po czym został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy, prawdopodobnie w Przemyślu.

Powrócił do 9 Pułku Ułanów Małopolskich w maju 1920, w randze podporucznika. Wziął w nim udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej, po czym pozostawał w nim do końca 1932, awansowany na porucznika 1 lipca 1922. Przeszedł następnie do Kawalerii KOP na dowódcę jednego ze szwadronów. Awansował na rotmistrza w 1936.

Doskonały jeździec sportowy, zarówno będąc w Pułku, jak i w KOP, wziął udział w szeregu międzynarodowych zawodów konnych, odnosząc sukcesy. W 1928 w międzybrygadowych zawodach Militari zdobył II wicemistrzostwo. W latach 1936 i 1937 był w ekipie KOP, która zdobyła zespołowo tytuł Mistrza Armii. W końcu 1937 powrócił do 9 Pułku Ułanów Małopolskich.

Awansował na majora 1 stycznia 1939. W czasie kampanii wrześniowej 1939 dowodził dywizjonem Pułku. Wziął udział w obronie Warszawy i po jej kapitulacji dostał się do niewoli niemieckiej.

Wyzwolony z oflagi wyjechał do Wielkiej Brytanii. Pozostał tam po wojnie.

Zmarł w Liverpoolu w styczniu 1979 roku.

230. SUCHODOLSKI Teodor Eustachy, ur. 1886, był oficerem Kawalerii rosyjskiej, prawdopodobnie rezerwy, powołanym do służby czynnej w 1914. Na przełomie 1917 i 1918 przypuszczalnie przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, w stopniu porucznika, ale nie dało się ustalić, do którego z Pułków. Brak jest również danych, w którym z Pułków Jazdy wziął udział w kampanii 1919, w której awansował na rotmistrza 1 czerwca 1919.

Od sierpnia 1919 do lipca 1920 dowodził 2 szwadronem szkolnym w Centralnym Obozie dla Podoficerów Jazdy. W sierpniu 1920 przeszedł do formowanego we Lwowie 214 Ochotniczego Pułku Ułanów, przemianowanego w grudniu 1920 roku

na 24 Pułk Ułanów. W Pułku tym odbył końcowy etap kampanii antybolszewickiej i pozostawał do końca 1927. Przeszedł potem do Kawalerii KOP na dowódcę jednego ze szwadronów. Pełnił tę funkcję w latach 1926–1927.

W 1933 lub 1934, awansowany na majora, przeszedł w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

231. SURYN Jerzy Telesfor, ur. 1892, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1917 i 1918 przeszedł do formującego się Pułku Jazdy III Polskiego Korpusu na Wschodzie, który nosił kolejno nazwy: 2 Pułku Strzelców Konnych, 5 Pułku Ułanów i 7 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu lekkiej brygady III Polskiego Korpusu przedostał się do Królestwa.

W lutym 1919 zgłosił się do rekonstruowanego Pułku, który otrzymał nazwę 12 Pułku Ułanów Podolskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza dnia 1 czerwca 1919. Pozostawał w 12 Pułku Ułanów Podolskich przez cały okres międzywojenny, awansowany na majora w 1928.

Przeszedł w stan spoczynku prawdopodobnie w 1938, ale w 1939 stawiał się w Pułku gotów do służby czynnej. Uniknął niewoli, zarówno niemieckiej, jak i sowieckiej. Pozostał na terenach okupowanych przez Niemców.

Czynny w ZWZ, został zdemaskowany przez Gestapo, po aresztowaniu wywieziony do obozu koncentracyjnego w Dachau i tam zamordowany zimą 1939 roku.

232. SZAMOTA Jerzy, ur. 1881, był najprawdopodobniej oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Przeszedł do Wojska Polskiego, w randze rotmistrza, przypuszczalnie na przełomie lat 1918 i 1919, ale nie dało się stwierdzić, do jakiej formacji. Przeszedł potem do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora 1 czerwca 1919, i pozostawał do 1927. W tymże roku został inspektorem rejonowym koni w Chełmie.

W 1930 przeszedł w stan spoczynku.

Zginął 30 października 1933 roku, podczas ratowania z pożaru trójki dzieci w miejscowości Zburaż w pow. Brzeskim.

233. SZENDZIELARZ Zygmunt, ur. 1910 (szczegółowy życiorys został podany w podrozdziale „Dowódcy Brygad Kawalerii Armii Krajowej na terenach pod okupacją”).

234. SZOSLAND Kazimierz, ur. 1891. Brak jest danych, czy i w której z armiiaborczych odbywał służby wojskowe. Wydaje się nieprawdopodobne, aby nie był zmobilizowany w 1914. Nasuwa się przypuszczenie, że nie miał wówczas rangi oficera.

W listopadzie 1918 zgłosił się na ochotnika do rekonstruowanego 2 Pułku Ułanów. Wziął udział w działaniach wojennych na froncie ukraińskim, po czym w mar-

cu 1919 został skierowany do Szkoły Podchorążych Jazdy w Przemyślu. Ukończył ją 1 maja 1920 i dołączył, w stopniu podporucznika, do 2 Pułku Ułanów. W jego szeregach wziął udział w końcowej fazie kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika 1 września 1920.

Pozostawał związany z 2 Pułkiem Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego przez cały okres międzywojenny i kampanii wrześniowej 1939, będąc stale w jego ewidencji.

Jeden z najwybitniejszych jeźdźców sportowych, swoją karierę wojskową poświęcił na rzecz kształtowania nowych talentów jeździeckich i na współzawodnictwo w hípice. Wziął dwukrotnie udział w Igrzyskach Olimpijskich – VIII w Paryżu w 1924 roku i IX w Amsterdamie w 1928, na których ekipa polska zdobyła zespołowo srebrny medal. Brał ponadto udział w około trzydziestu międzynarodowych konkursach hípicznych, w tym dziesięciokrotnie w ekipie, która zespołowo zdobyła Puchar Narodów. Miał ponadto liczne sukcesy indywidualne.

Od 1923 przebywał prawie stale w Centrum Wyszkołenia Kawalerii w Grudziądzu. W latach 1926–1928 był instruktorem jazdy na Kursie dla Instruktorów Jazdy.

Awansował na rotmistrza w 1931, a na majora w 1939. W 1938 był kierownikiem sportowym ekipy polskiej, w 1939 szefem ekipy na zawodach zagranicznych i kierownikiem sportu jeździeckiego w Centrum Wyszkołenia Kawalerii.

Zginął 20 kwietnia 1944 roku w lasach pod Grodziskiem Mazowieckim, w nie do końca wyjaśnionych okolicznościach.

235. ŚWIATOŁDYCZ-KISIEL Wilhelm, ur. 1886, był najprawdopodobniej oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Brak jest danych, czy na przełomie 1917 i 1918 przeszedł do któregoś z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie. W każdym razie z końcem 1918 roku był w Polsce i w randze majora wszedł do Kadr Jazdy.

W styczniu 1919 wziął udział w formowaniu Pułku Tatarskiej Jazdy, od połowy lutego do 4 maja 1919 pełniąc obowiązki dowódcy. Z początkiem 1920 wszedł do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, dnia 3 marca 1920 zostając zastępcą dowódcy Pułku. Od 24 kwietnia do 18 czerwca dowodził Pułkiem w charakterze pełniącego obowiązki dowódcy. Został ciężko ranny przy przeprawie przez Słucz.

Po wyleczeniu z ran otrzymał przydział do 2 Pułku Ułanów, od marca 1921 noszącego nazwę 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Bawił w tym Pułku niedługo, po czym współdziałał przy reorganizacji 5 Pułku Strzelców Konnych.

Na początku 1922 powrócił do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W latach 1925–1926 był kwatermistrzem Pułku. 30 listopada 1926 został zwolniony z czynnej służby rozkazem 4148/1916. Dnia 15 maja 1930 roku został przemianowany na oficera zawodowego w stopniu majora, ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1928 roku i 69. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. Z dniem 20 lipca 1930 roku został przeniesiony z 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich na stanowisko rejonowego inspektora koni w Sieradzu. Z dniem 31 grudnia 1931 roku został przeniesiony w stan spoczynku.

We wrześniu 1939 zgłosił się do służby czynnej. Brak jest danych, w jakiej formacji odbył kampanię wojenną 1939 roku, w każdym razie nie w 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. gen. G. Orlicz-Dreszera.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

236. ŚWIDERSKI Władysław Włodzimierz, ur. 1895, magister prawa, odbył służbę wojskową przypuszczalnie w Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Zgłosił się do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego następnie na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, w stopniu podporucznika, w styczniu 1919. W Pułku tym, w 1 szwadronie, odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika w 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1927, awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924. Przeszedł następnie do Centrum Wyszkozenia Kawalerii na stanowisko instruktora.

Odbył Kurs Broni Pancерnej, po czym prowadził w Centrum Wyszkozenia Kawalerii Kursy Samochodów Pancерnych i Czołgów. Awansował na majora w 1936, był przez pewien czas w Broni Pancерnej. W sierpniu 1939, jako major Broni Pancерnej, podjął ponownie wykłady w Centrum Wyszkozenia Kawalerii, przerwane wybuchem wojny.

Kampanię wrześniową 1939 odbył prawdopodobnie w Broni Pancерnej, ale nie dało się ustalić w jakiej formacji.

Zmarł w Kalamazoo (Michigan, USA) 18 listopada 1973 roku.

237. ŚWIĘCICKI Kazimierz Bolesław, ur. 1885, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Przepuszczalnie przeszedł na przełomie 1917 i 1918 do jednego z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie, ale nie dało się ustalić, do którego. Również brak danych odnośnie do udziału rtm. K.B. Święcickiego w kampaniach wojennych 1918–1920.

W końcu 1920 lub na początku 1921 przeszedł do 5 Pułku Strzelców Konnych. Awansował w nim na majora 1 lipca 1925. W 1927 został inspektorem rejonowym koni w Mołodecznie.

Przeszedł w stan spoczynku przypuszczalnie w 1933.

Oдноśnie do dalszych jego losów brak jest danych.

238. TARŁO Henryk, ur. 1887, był oficerem Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie roku 1917 i 1918 przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, ale brak danych, do którego z Pułków Jazdy. Po rozbrojeniu Korpusu przedostał się do Królestwa, zgłaszając się w randze rotmistrza do Wojska Polskiego. Otrzymał rozkaz sformowania Szwadronu Żandarmerii Konnej i objęcia dowództwa.

W końcu listopada 1918 przybył pod Lwów, dołączając do Szwadronu Jazdy tzw. Wilków Lwowskich i tworząc „Dywizjon Ułanów Lwowskich”. W czerwcu 1919 objął

jego dowództwo, ale sprawował je tylko do końca tegoż roku. Przeszedł potem do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, w której był kwatremistrzem od 1920 do 1922.

W 1923 przeszedł do 8 Pułku Strzelców Konnych. Dnia 1 lipca 1925 otrzymał awans na majora i został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję do końca 1927, po czym został mianowany inspektorem rejonowym koni w Sieradzu. Przypuszczalnie w 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Brak jest danych, czy zgłosił się do służby czynnej we wrześniu 1939, jak również odnośnie do jego dalszych losów w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu.

239. TATARA Jan, ur. 1897, był prawdopodobnie ochotnikiem-ułanem w 2 Pułku Ułanów Legionowych w 1915 roku, w którym dosłużył się stopnia podporucznika. W listopadzie 1918 zgłosił się do formowanego w Dębicy Pułku Strzelców Konnych i w jego szeregach walczył na froncie galicyjskim. W czerwcu 1919 roku Pułk został przemianowany na 9 Pułk Ułanów Małopolskich, a podporucznik Jan Tatara awansowany na porucznika.

W składzie 9 Pułku Ułanów Małopolskich odbył kampanie antybolszewickie 1919 i 1920 roku, awansowany na rotmistrza w 1921. Pozostawał w Pułku do 1928, awansowany na majora 15 lipca 1924, po czym odbył studia w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja IX), w charakterze słuchacza Kursu Normalnego 1927–1929.

Dnia 23 sierpnia 1929 roku, po ukończeniu kursu i otrzymaniu dyplomu naukowego oficera dyplomowanego, został przeniesiony do Oddziału II Sztabu Głównego na stanowisko szefa Ekspozytury Nr 3 Oddziału II SG. Został awansowany na podpułkownika ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1930 roku i 5. lokatą w Korpusie Oficerów Kawalerii. Dnia 29 stycznia 1930 roku został przeniesiony do Oddziału II Sztabu Głównego w Warszawie na stanowisko pełniącego obowiązki szefa wydziału.

Zmarł w piątek 24 października 1930 roku około godz. 7.30 pod Drobinem, w następstwie obrażeń ciała doznanych w wypadku drogowym na szosie gdańskiej. Sprawcą wypadku był porucznik rezerwy i radca ministerialny Stanisław Zaćwilichowski, który kierując samochodem, nie dostosował prędkości jazdy do warunków panujących na drodze (mgła). Porucznik Zaćwilichowski zmarł tego samego dnia o godz. 17.40 w Szpitalu Ujazdowskim w następstwie obrażeń ciała doznanych w wypadku drogowym. Trzeci uczestnik wypadku, szofer Zawistowski, doznał jedynie ogólnych potłuczeń.

Obaj oficerowie jechali do Grudziądza, gdzie mieli złożyć zeznania w charakterze świadków, w procesie o szpiegostwo, przed Wojskowym Sądem Okręgowym Nr VIII. Proces został przeprowadzony bez ich udziału, a oskarżony o szpiegostwo Bronisław Fude został skazany na 11 lat ciężkiego więzienia, pozbawienie praw obywatelskich na okres 10 lat i grzywnę w wysokości 50 tys. zł. Pułkownik Tatara został pochowany we wtorek 28 października 1930 roku na Cmentarzu Obrońców Lwowa. W imieniu pracowników Ekspozytury Oddziału II Sztabu Głównego pożegnał go kapitan Jan Żychoń.

240. TER-GAZAROW Włodzimierz, Ormianin, ur. 1884 na Kaukazie, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. Na przełomie lat 1914 i 1915, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do 1 Pułku Dagestańskiego Ochotniczej Kaukaskiej Dywizji Jazdy, tzw. Dzikiej Dywizji.

W końcu 1918, w wyniku rewolucji bolszewickiej, przeszedł do Polski wraz z oddziałem rtm. Bahauddin-Bej Emir Hassan Chursza. Brak jest danych, do jakiej formacji został skierowany, na czele sformowanego z ochotników Szwadronu Jazdy, wiadomo jedynie, że dołączył w czerwcu 1919 do przybyłej z Francji Jazdy Dywizyjnej „Błękitnej Armii”. Oddział został nazwany 3 szwadronem 1 Pułku Dragonów i wraz z 4 szwadronem sformował II Dywizjon 1 Pułku Dragonów, od 1 października 1919 roku – 1 Pułku Strzelców Konnych.

Brak jest danych, czy i przez jaki okres dowodził 3 szwadronem 1 Pułku Strzelców Konnych, jak również jakie funkcje pełnił w kampaniach wojennych końca 1919 i połowy 1920 roku. Nie dało się także ustalić, w jakich okolicznościach rtm. W. Ter-Gazarow przeszedł do IV Wołyńskiego Dywizjonu 1 Pułku Strzelców Konnych. W każdym razie, w okresie zagrożenia Warszawy i przygotowania kontrofensywy polskiej, w sierpniu 1920, wszedł do Brygady Jazdy Ochotniczej mjr. F. Jaworskiego. W jej składzie wziął udział w walkach pościgowych.

Dnia 19 września 1920, na skutek decyzji rozformowania Brygady Ochotniczej Jazdy, rtm. W. Ter-Gazarow objął dowództwo 2 Lubelskiego Pułku Jazdy Ochotniczej, przemianowanego na 212 Pułk Ułanów Lubelskich. Przeprowadził Pułk do Przemyśla, gdzie 24 listopada 1920 zlał się on z 209 Podkarpackim Pułkiem Jazdy w 22 Pułk Ułanów Podkarpackich.

Rtm. W. Ter-Gazarow otrzymał awans na majora ze starszeństwem od 1 czerwca 1919. W 22 Pułku Ułanów Podkarpackich pozostawał krótko, uzyskując przeniesienie do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W 1926 przeszedł do 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozińskiego. Na początku lat dwudziestych zostało mu przyznane, tytułem zasług bojowych, obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej.

W 1928 mjr W. Ter-Gazarow otrzymał nominację na inspektora rejonowego koni w Samborze. W 1932 lub 1933 przeszedł w stan spoczynku.

Zmarł w 1971 roku.

241. TRENKWALD Józef Piotr, ur. 1897. Został w 1915 powołany do służby w Kawalerii austriackiej i skierowany do Szkoły Kawalerii w Wiener Neustadt. Ukończył ją w 1918 i w randze podporucznika wszedł do 2 Pułku Ułanów austriackich.

W grudniu 1918 przeszedł do tzw. 1 Pułku Ułanów Ziemi Krakowskiej, od stycznia 1919 roku – 8 Pułku Ułanów, a od 19 kwietnia 1919 roku – 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostawał stale w Pułku do 1927, otrzymując awans na rotmistrza 1 sierpnia 1923.

W 1927 został kierownikiem Kursu w Szkole Podoficerskiej Kawalerii w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. Doskonały jeździec sportowy, wszedł w skład ekipy olimpijskiej. Wziął udział w IX Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie w 1928, w których polska ekipa zdobyła zespołowo, w WKKW, brązowy medal. Brał wielokrotnie udział w międzynarodowych konkursach hippicznych, odnosząc sukcesy indywidualnie, a trzykrotnie zespołowo – Puchar Narodów w 1931 w Rydze i Warszawie oraz 2 miejsce w 1929 w Budapeszcie.

Otrzymał awans na majora w 1931. W latach 1931–1932 był kierownikiem Kursu i instruktorem na Oficerskim Kursie dla Instruktorów Jazdy w Centrum Wyszkozenia Kawalerii w Grudziądzu. Przez cały ten okres był ewidencji 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego.

W 1933 lub 1934 przeszedł do 9 Pułku Strzelców Konnych na kwatermistrza, a od 1936 na zastępcę dowódcy Pułku.

W 9 Pułku Strzelców Konnych im. gen. K. Pułaskiego odbył kampanię wrześniową 1939, pełniąc zastępstwo dowódcy do 7 października, dnia kapitulacji Pułku. Niewołą niemiecką spędził w oflagu w Murnau.

Tam odmówił podpisania volkslisty i przyjęcia obywatelstwa niemieckiego. Podczas pobytu w obozie odwiedził go ojciec, który po Anschlussie Austrii z 1938 został powołany do służby czynnej w Wehrmachcie. Pozostał w obozie do jego oswobodzenia. Po wyzwoleniu przebywał we Włoszech, gdzie służył w szeregach 6 Pułku Pancernego „Dzieci Lwowskich”.

Po wojnie pozostał na emigracji. W Anglii zajmował się szkoleniem tamtejszych jeźdźców.

Zmarł w Londynie 19 listopada 1956 roku. Został pochowany na Cmentarzu Brompton w Londynie. Pośmiertnie awansowany do stopnia podpułkownika.

242. TROJANOWSKI Leon, ur. 1896. W 1914 wstąpił do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany w Szczypiornie po „kryzysie przysięgowym”.

1 listopada 1918 roku został przyjęty do Wojska Polskiego i przydzielony do 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W jego szeregach walczył na wojnie z bolszewikami. 19 stycznia 1921 roku został zatwierdzony z dniem 1 kwietnia 1920 roku w stopniu porucznika, w kawalerii, w grupie oficerów byłych Legionów Polskich.

Od 1 czerwca 1921 roku pełnił służbę w Centralnej Szkole Kawalerii w Grudziądzu, a jego oddziałem macierzystym był wówczas 7 Pułk Ułanów. 3 maja 1922 roku został zweryfikowany w stopniu porucznika ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 roku i 35. lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy.

Po wojnie kontynuował służbę w 7 Pułku Ułanów Lubelskich w Mińsku Mazowieckim. 31 marca 1924 roku został awansowany na rotmistrza ze starszeństwem z 1 lipca 1923 roku i 28. lokatą w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 roku – Kawalerii). 31 marca 1930 roku został przeniesiony do Korpusu Ochrony Pogranicza na

stanowisko dowódcy 11 Szwadronu KOP. Na majora został awansowany ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1930 roku w Korpusie Oficerów Kawalerii. 23 marca 1932 roku został przeniesiony z KOP do 5 Pułku Ułanów Zasławskich w Ostrołęce, na stanowisko kwatermistrza.

Zmarł w Warszawie 26 stycznia 1934 roku. Pochowany został na cmentarzu Powązkowskim (kwatery 105-3-19,20).

243. TUŁASIEWICZ Tadeusz, ur. 1896. Nie dało się ustalić początków służby wojskowej w Wojsku Polskim T. Tułasiewicza. Nie wydaje się, aby ze względu na wiek był powołany do służby w którejś z armii zaborczych. Prawdopodobnie ukończył w latach 1919–1921 jedną ze Szkół Podchorążych Jazdy i był w którymś ze szwadronów Jazdy Dywizyjnej.

W październiku lub listopadzie 1921, w stopniu rotmistrza, wszedł do formującego się we Włocławku 8 Pułku Strzelców Konnych. Awansowany na majora 1 stycznia 1928, został kwatermistrem tego Pułku.

Odnośnie do jego dalszej kariery wojskowej, funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939 i dalszych losów po II wojnie światowej brak danych.

244. UGRELICHIDZE-UGORSKI Witaliusz, Gruzin, ur. 1903 w Gruzji. W 1921, będąc w Oficerskiej Szkole Kawalerii w Tbilisi, wziął udział w walkach w obronie niepodległości Republiki Gruzińskiej. W połowie marca 1921, po zdławieniu przez Bolszewię oporu wojsk gruzińskich, został morzem ewakuowany do Turcji.

Na mocy zgody Rzeczypospolitej Polskiej na przyjęcie do wojska podchorążych Gruzinów, przybył do Warszawy w połowie grudnia 1921. Po przeszkoleniu w Rembertowie został w 1922 skierowany na 10-miesięczny kurs do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu. Po jego ukończeniu został skierowany do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich.

W kwietniu 1924 został ustalony status oficerów kontraktowych, obcokrajowców, w wyniku czego W. Ugrechilidze został podporucznikiem z dniem 15 maja 1924.

W 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. E. Różyckiego pozostawał do 1934, awansowany w 1930 na porucznika. W 1934 przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, otrzymując awans na rotmistrza. W 1938 został przeniesiony do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. Króla Bolesława Chrobrego.

We wrześniu 1939 został skierowany do Ośrodka Zapasowego Wielkopolskiej Brygady Kawalerii w Kraśniku. Wszedł do szwadronu marszowego mjr. F. Fischer-Dranennega i w jego składzie dołączył do Zgrupowania Kawalerii gen. Andersa. Z częścią kolumny szwadronu marszowego dołączył do Grupy płk. Płonki. Walczył w niej do 30 września. Gdy w tym dniu płk Płonka był zmuszony złożyć broń przed wojskami bolszewickimi, rtm. W. Ugrechilidze, zdając sobie sprawę, że dostanie się w szpony bolszewickie, grozi mu nieuchronną śmiercią, odbił od Grupy i poddał się oddziałom niemieckim.

Przebywał w oflagu tylko rok, zwolniony jako obcokrajowiec w 1940. Powrócił do Warszawy, nawiązując kontakt z władzami ZWZ, następnie z AK. Przyjął wówczas pseudonim „Ugorski”, który zachował następnie w nazwisku. Z tytułu swego udziału w kampanii wrześniowej w 1939 roku uzyskał obywatelstwo polskie.

Od roku 1940 do lipca 1944 brał udział w akcjach bojowych AK, awansowany na majora. W lipcu 1944 otrzymał formalny rozkaz, podobnie jak wszyscy oficerowie kontraktowi kaukazscy, opuszczenia Warszawy i przejścia na Zachód. Dostał się do Wielkiej Brytanii, okrężną drogą, przypuszczalnie dopiero w 1945 roku.

Pozostawał stale w Londynie. Napisał szereg artykułów do „Przeglądu Kawalerii i Broni Pancernej” oraz do „Orła Białego”.

Zmarł w Londynie w styczniu 1983 roku.

245. UJEJSKI Witold Józef Marian, ur. 1892, był najprawdopodobniej oficerem Kawalerii austriackiej. Przeszedł do Wojska Polskiego, do 8 Pułku Ułanów, w stopniu porucznika, w listopadzie 1918. Kampanię 1919 i większą część kampanii 1920 odbył w 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego, awansowany na rotmistrza.

W końcu lipca 1920 przeszedł do formowanego 108 Pułku Ułanów. Odbył w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej 1920. W Pułku tym, przemianowanym 15 stycznia 1921 na 20 Pułk Ułanów, a w październiku 1921 na 20 Pułk Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, pozostawał do końca 1927. W latach 1922–1923, w stopniu rotmistrza, będąc w ewidencji Pułku, był instruktorem na Kursie Dowódców Szwadronów.

Awansowany na majora dnia 1 stycznia 1928, przeszedł do 25 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W 1929 został kwatermistrzem Pułku.

W marcu 1929 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr IX, a z dniem 30 września tego roku przeniesiony w stan spoczynku.

W 1934, jako oficer stanu spoczynku, był przydzielony do Oficerskiej Kadry Okręgowej Nr VI jako oficer w dyspozycji dowódcy OK VI. Pozostawał wówczas w ewidencji Powiatowej Komendy Uzupełnień Lwów Miasto. Był członkiem Towarzystwa Hodowli Konia Arabskiego w Polsce.

Po wybuchu II wojny światowej i agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939 został aresztowany przez Sowietów na terenach wschodnich II Rzeczypospolitej.

Został zamordowany przez NKWD w 1940 roku.

Jego nazwisko znalazło się na tzw. Ukraińskiej Liście Katyńskiej, opublikowanej w 1994 roku (został wymieniony na liście wywózkowej 55/4–33, oznaczony numerem 3004). Ofiary z tej części zbrodni katyńskiej zostały pochowane na otwartym w 2012 roku Polskim Cmentarzu Wojennym w Kijowie-Bykowni.

246. ULANKIEWICZ Stanisław, ur. 1884, był przypuszczalnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, powołanym do służby czynnej w 1914 roku. Brak jest danych, kiedy i do jakiej formacji Wojska Polskiego przeszedł, a następnie odbył kampanie wojenne 1919–1920.

W 1921 był rotmistrzem w 1 Pułku Strzelców Konnych, dowódcą szwadronu. Awansował na majora 1 czerwca 1924, zostając prawdopodobnie kwatermistrzem Pułku.

W 1928 roku dowodził szwadronem zapasowym Pułku. Z dniem 31 marca 1930 przeniesiony został w stan spoczynku. Mieszkał w Warszawie i Łodzi.

Zmarł po 1939 roku.

247. WELDON Otton, ur. 1893, doktor praw. W 1918 wszedł do 6 Pułku Ułanów austriackich, w stopniu podporucznika. W listopadzie 1918, wraz z Ochotniczą Jazdą Lwowską, Pułk ten walczył w obronie Lwowa.

W końcu czerwca 1919 były 6 Pułk Ułanów austriackich połączył się z 6 Pułkiem Ułanów byłego II Polskiego Korpusu na Wschodzie w 6 Pułk Ułanów Kaniowskich. W Pułku tym dr O. Weldon, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919, odbył resztę kampanii wojennej na froncie ukraińskim, a następnie do lipca 1920 uczestniczył w kampanii antybolszewickiej.

W końcu lipca 1920, wraz ze szwadronem 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, wszedł do formowanego 108 Pułku Ułanów. W nim odbył fazę końcową kampanii antybolszewickiej. W Pułku tym, przemianowanym następnie na 20 Pułk Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego, pozostawał do 1930 roku, awansowany na rotmistrza w 1927. Przeszedł następnie do 10 Pułku Ułanów Litewskich.

Awansował na majora w 1936, po czym otrzymał skierowanie do Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, pozostając w ewidencji Pułku.

Brak jest danych, czy z chwilą napaści hitlerowskich Niemiec we wrześniu 1939 powrócił do Pułku. W każdym razie wziął udział w kampanii wojennej i dostał się do niewoli sowieckiej.

Wywieziony do obozu jeńców, zdaje się, w Kozielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

248. WENDORFF Stefan, ur. 1895. Wstąpił w 1914 do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, awansując w nim na podporucznika.

Internowany w Szczypiornie po „kryzysie przysięgowym”, zwolniony z obozu w październiku 1918, zgłosił się do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów. Odbył w nim kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 czerwca 1919. Pozostawał w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego do 1926, otrzymując awans na rotmistrza 1 stycznia 1921.

Przeszedł następnie do Korpusu Kontrolerów, w którym awansował na majora. W 1930 przeszedł do rezerwy. Był kolejno starostą w Stolinie, potem w Wejherowie, a w latach trzydziestych wicewojewodą w Łódzkiem. Brak danych, czy brał udział w kampanii wrześniowej 1939, ale wydaje się, że raczej nie.

Okres okupacji spędził w Polsce i pozostał w niej po zakończeniu wojny.

Zmarł we wrześniu 1969 roku.

249. WIECZORKIEWICZ Bohdan Konstanty, ur. 1897. Zgłosił się do służby w Wojsku Polskim w listopadzie 1918. Wziął udział w walkach o Lwów, po czym został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Po ukończeniu jej, w maju 1920 w stopniu podporucznika, wszedł do 11 Pułku Ułanów Legionowych. W jego szeregach odbył końcową fazę kampanii antybolszewickiej.

Awansował na porucznika 1 stycznia 1921. Brak jest danych, czy pozostawał w 11 Pułku Ułanów Legionowych przez cały okres międzywojenny. Dnia 1 lipca 1925 awansował w nim na rotmistrza.

Możliwe, że był potem przez pięć lat w Kawalerii KOP. W każdym razie był w 11 Pułku Ułanów Legionowych im. Marszałka E. Śmigłego-Rydza w 1938, gdyż awansował w nim na majora.

Dnia 1 stycznia 1939 został zastępcą dowódcy Pułku. Pełnił tę funkcję w czasie kampanii wrześniowej 1939 do 27 września 1939. Między 10 a 15 września, dowodząc jednym z dywizjonów Pułku, wszedł do zgrupowania płk. Albrechta, po utracie kontaktu z dowódcą swego Pułku.

Dnia 27 września, po złożeniu broni przez Pułk, dostał się do niewoli niemieckiej. O jego dalszych losach nie dało się znaleźć żadnych danych.

250. WILCZYŃSKI Edward, ur. 1884. Wstąpił w 1914 roku do 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny, będąc podporucznikiem lub porucznikiem rezerwy Kawalerii austriackiej. Internowany w Szczypiornie w związku z „kryzysem przysięgowym”, po uwolnieniu z obozu zgłosił się do formującego się 3 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 7 Pułk Ułanów Lubelskich. W Pułku tym odbył kampanię wojenną 1919–1920, awansowany na rotmistrza.

Dnia 1 stycznia 1927 został awansowany na majora i mianowany kwatermistrzem Pułku. W lipcu 1929 roku przeniesiony do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich w Starogardzie na stanowisko zastępcy dowódcy Pułku. Z dniem 1 czerwca 1930 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i skierowany na dwumiesięczny urlop, a z dniem 31 lipca tego roku został przeniesiony w stan spoczynku.

2 grudnia 1930 został mianowany z dniem 31 lipca 1930 roku podpułkownikiem, wyłącznie z prawem do tytułu. W latach 1930–1933 był komendantem Korpusu Kadetów Nr 3 w Rawiczu, a następnie, aż do śmierci, starostą powiatowym w Kole. Od 1934 roku był przewodniczącym rady nadzorczej spółdzielni mleczarskiej w Kole.

Zmarł 16 stycznia 1937 roku. Pochowany został 19 stycznia 1937 na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach (kwatery A20-8-29).

251. WINNICKI-RODZIEWICZ Aleksander, ur. 1889, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W 1917 miał rangę podrotmistrza. Brak jest danych, kiedy i do którego z Polskich Korpusów na Wschodzie przeszedł, jak również, w którym z Pułków Polskiej Jazdy brał udział w kampanii wojennej pierwszej połowy 1919 roku.

W sierpniu 1919 przeszedł do 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przemianowanego w lutym 1920 roku na 16/2 Pułk Ułanów Wielkopolskich. Był początkowo dowódcą szwadronu zapasowego, następnie kwatermistrzem Pułku.

Awansowany na majora w 1921, pełnił tę funkcję do 1 sierpnia 1922. Przeszedł następnie do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich i został skierowany do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, na stanowisko instruktora, następnie kierownika Kursu Dowódców Szwadronów.

Pozostawał nim, zdaje się, do 1927 roku.

Zmarł 30 września 1927 roku.

252. WISZNIOWSKI Eugeniusz, ur. 1896. Nie udało się odnaleźć danych dotyczących przebiegu jego kariery wojskowej. Zapewne w 1918 zgłosił się jako ochotnik do któregoś z formowanych Pułków Jazdy, po czym w 1919, po udziale w bojach na froncie ukraińskim lub białoruskim, został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. O jego losach w okresie międzywojennym brak danych.

Na początku 1939, jako major 19 Pułku Ułanów Wołyńskich im. gen. E. Różyckiego, został zastępcą dowódcy Ośrodka Zapasowego Wołyńskiej Brygady Kawalerii. Po sformowaniu przez dowódcę, płk. K. Halickiego, ze szwadronów zapasowych, Zgrupowania Kawalerii swojego imienia, objął z dniem 10 września 1939 dowództwo Ośrodka.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

253. WITTWER Adam, ur. 1886, był podoficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego. Zmobilizowany w 1914, został tzw. Offiziersstellvertreter.

W styczniu 1919 zgłosił się do ówczesnego 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, przyjęty w randze podporucznika. W Pułku tym, przemianowanym w styczniu 1920 roku na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, odbył kampanie wojenne 1919–1920, w szwadronie ckm, awansując na porucznika 1 lipca 1920.

Pozostawał w Pułku do 1933 roku, awansowany na rotmistrza 15 sierpnia 1924. Po następnym awansie na majora w 1933, przeszedł w stan spoczynku.

Brak jest danych, czy zgłosił się do służby czynnej we wrześniu 1939, jak również odnośnie do jego dalszych losów w okresie okupacji i po wojnie.

254. WODZIŃSKI Stanisław, ur. 1883, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii rosyjskiej, zmobilizowanym w 1914 roku. Brak jest danych, czy przeszedł do jednego z trzech Polskich Korpusów na Wschodzie. Przymuszczałnie w styczniu 1919 zgłosił się do formowanego 10 Pułku Ułanów, wchodząc do niego w stopniu rotmistrza. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, a potem walczył w służbie Wojsk Litwy Środkowej.

Pozostawał w Pułku Ułanów Litewskich do 1928 roku, awansowany na majora 15 sierpnia 1924. W 1928 został mianowany inspektorem rejonowym koni w Białymstoku.

W 1930 lub 1931 przeszedł w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

255. WOJTOWICZ Władysław Paweł, ur. ok. 1895. Nie dało się znaleźć żadnych dotyczących go danych. Wiadomo jedynie, że w randze majora został w 1937 zastępcą dowódcy 13 Pułku Ułanów Wileńskich. W Pułku tym odbył kampanię wojenną września 1939.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Kozielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

256. Dyplomowany WOŁOWSKI Zygmunt, ur. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. W grudniu 1917, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, do 3 Pułku Ułanów. Po rozbrojeniu Korpusu ewakuowany do Królestwa, zgłosił się w listopadzie 1918 do rekonstruowanego 3 Pułku Ułanów. W Pułku tym odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na majora dnia 15 sierpnia 1919.

Pozostawał w 3 Pułku Ułanów Śląskich do 1924, po czym przeszedł do Sztabu 3 Dywizji Kawalerii, pozostając w ewidencji Pułku. W 1925 został wysłany do Paryża do École Supérieure de Guerre. Po jej ukończeniu w 1927, w stopniu majora dyplomowanego, przeszedł do Sztabu Generalnego do III Oddziału.

W 1930 został skierowany do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich, w którym do końca 1932 był zastępcą dowódcy Pułku. W 1933 został skierowany do DOK Łódź. W 1934 przeszedł w stan spoczynku.

Brak jest danych, czy zgłosił się we wrześniu 1939 roku do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Wiadomo jest natomiast, że dostał się do niewoli sowieckiej. Został wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku i zamordowany wiosną 1940 roku.

257. WRÓBLEWSKI Edmund Edward, ur. 1887. Nie dało się znaleźć danych dotyczących początków jego kariery wojskowej. Wydaje się, że był „beliniakiem”, ale brak jest potwierdzenia. Przymuszczałnie kampanię wojenną 1919 i częściowo 1920 roku

odbył w 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego, po czym w lipcu 1920 przeszedł, w randze rotmistrza, do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów. Odbył w nim końcową fazę kampanii antybolszewickiej i pozostawał w Pułku jako dowódca szwadronu.

W kwietniu 1922 roku Pułk został przemianowany na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich, a wkrótce potem otrzymał szefostwo honorowe „płk. J. Kozińskiego”. Dnia 15 lipca 1924 rtm. E.E. Wróblewski otrzymał awans na majora i został kwatermistrzem Pułku.

W 1927 został zastępcą dowódcy. Pełnił tę funkcję do końca 1931. Przymuszalnie przeszedł potem do Ministerstwa Spraw Wojskowych, do Departamentu Kawalerii.

W 1934 lub 1935 został przeniesiony w stan spoczynku.

O dalszych jego losach brak danych.

258. WRZEŚNIEWSKI Zygmunt August, ur. 1891, był oficerem Kawalerii austriackiej lub rosyjskiej, możliwe, że rezerwy, zmobilizowanym w 1914 roku. Brak jest danych, kiedy i do jakiej formacji Jazdy Polskiej przeszedł w 1918 lub na początku 1919.

Wydaje się prawdopodobne, że był w którymś z dywizjonów Jazdy dywizyjnej. W każdym razie w czasie kampanii wojennych 1919–1920 był rotmistrzem, a 15 sierpnia 1924 awansował na majora 2 Pułku Strzelców Konnych. W Pułku tym pozostawał do 1928, po czym otrzymał nominację na inspektora rejonowego koni w Gródku Jagiellońskim.

Brak jest danych odnośnie do dalszych jego losów, ale nasuwa się przypuszczenie, że będąc pod okupacją sowiecką, został wywieziony w głąb Rosji i tam zaginął lub został zamordowany.

259. WYGONOWSKI Lucjan, ur. 1897. Na przełomie lat 1918 i 1919 zgłosił się na ochotnika do formującego się 12 Pułku Ułanów. Wziął udział w walkach z Ukraińcami wiosną i latem 1919, po czym został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy.

W maju 1920, w stopniu podporucznika, powrócił do 12 Pułku Ułanów Podolskich, odbywając w nim ostatnią fazę kampanii antybolszewickiej. Prawdopodobnie pozostawał w Pułku przez cały okres międzywojenny, awansowany stopniowo na porucznika, rotmistrza, a w 1938 na majora.

W związku z zagrożeniem ze strony hitlerowskich Niemiec, w 1939 został skierowany do Ośrodka Zapasowego Kresowej Brygady Kawalerii, na zastępcę dowódcy. Wziął udział, w składzie Grupy szwadronu ppłk. St. Gołaszewskiego, w walkach pod Lwowem.

Dostał się do niewoli sowieckiej. Wywieziony do obozu jeńców w Starobielsku został – tam lub w Katyniu – zamordowany wiosną 1940 roku.

260. ZAKRAWACZ Edward, ur. 1900. Zgłosił się w 1919 na ochotnika do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Walczył w jego szeregach, jako szwoleżer, na froncie wołyńskim, potem na Śląsku Cieszyńskim.

We wrześniu 1919 został skierowany do jednej ze Szkół Podchorążych Jazdy. Powrócił do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich, w stopniu podporucznika, w maju 1920. Odbył w nim ostatni etap kampanii antybolszewickiej, awansowany na porucznika 1 grudnia 1920. Pozostawał w Pułku do końca 1928, po czym, awansowany na rotmistrza, przeszedł do 7 Pułku Ułanów Lubelskich.

W 1936 przeszedł do Centrum Wyszkozenia Kawalerii, pozostając w ewidencji 7 Pułku Ułanów Lubelskich. W latach 1936–1938 był dowódcą szwadronu w Szkole Podchorążych Kawalerii. Awansował na majora w 1937. W roku szkolnym 1938/1939 był instruktorem Wyszkozenia Strzeleckiego i Nauki o Broni.

Brak jest danych, w jakiej jednostce Kawalerii odbył kampanię wrześniową 1939, jak również odnośnie do jego dalszych losów.

Zmarł po 1939 roku.

261. ZAKRZEWSKI Bartłomiej, ur. 1892, był prawdopodobnie oficerem rezerwy Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego, zmobilizowanym w 1914 roku. W styczniu 1919 wszedł do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich, w stopniu porucznika, obejmując dowództwo 4 szwadronu. W jego składzie walczył na froncie białoruskim. W styczniu 1914 roku Pułk został przemianowany na 15 Pułk Ułanów Poznańskich.

Awansowany z dniem 1 czerwca 1919 na rotmistrza, dowodził szwadronem przez cały okres kampanii antybolszewickiej 1920 roku. Przeszedł następnie, przypuszczalnie w 1921 roku, do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich. W 1928 awansował na majora. W 1937 został mianowany inspektorem rejonowym koni, prawdopodobnie w Rawiczu.

Brak jest danych dotyczących jego działalności w kampanii wrześniowej 1939. Zdaje się, że dostał się do niewoli niemieckiej. Odnośnie do dalszych jego losów brak jest również danych.

262. ZAKRZEWSKI Michał, ur. 1895, był zmobilizowany do Kawalerii rosyjskiej w 1916, po czym przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. W styczniu 1919 zgłosił się, w stopniu porucznika, do 1 Pułku Ułanów Wielkopolskich. W Pułku tym, przemianowanym rok później na 15 Pułk Ułanów Poznańskich, odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na rotmistrza 1 czerwca 1919.

Pozostawał w Pułku w okresie międzywojennym, awansowany na majora w 1929 lub 1930 roku.

Odnośnie do dalszej jego kariery wojskowej, funkcji w czasie kampanii wrześniowej 1939 i dalszych losów brak danych.

263. ZAKRZEWSKI Seweryn, ur. ok. 1890, był oficerem zawodowym Kawalerii rosyjskiej. We wrześniu 1917, w stopniu podrotmistrza, przeszedł do I Polskiego Korpusu na Wschodzie, prawdopodobnie do 3 Pułku Ułanów.

Ewakuowany po rozbrojeniu Korpusu do Królestwa, zgłosił się do formowanego 4 Pułku Ułanów, w którym, w randze rotmistrza, objął zastępstwo dowódcy Pułku. Pełnił je od listopada 1918 do lipca 1920. Od 21 lutego do 14 kwietnia 1919 pełnił obowiązki nieobecnego w tym okresie dowódcy.

Awansował na majora dnia 1 lipca 1920. Został, zdaje się, ciężko ranny w czasie walk nad Berezyną w początku lipca 1920.

O dalszych jego losach brak jakichkolwiek danych.

264. ZAKRZEWSKI Stanisław Kazimierz, ur. 1896, był prawdopodobnie zmobilizowany do Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego w 1917. Na przełomie lat 1918 i 1919 zgłosił się do formowanego 2 Pułku Ułanów Wielkopolskich, do którego został przyjęty w stopniu podporucznika. W Pułku tym, przemianowanym w lutym 1920 na 16/2 Pułk Ułanów Wielkopolskich, odbył kampanie wojenne 1919–1920, awansowany na porucznika 1 września 1919 i jednocześnie na dowódcę szwadronu technicznego. Pozostawał w składzie Pułku do końca 1930.

Awansowany na rotmistrza 1 stycznia 1928, będąc w ewidencji Pułku, został przydzielony do Dowództwa XIV Brygady Kawalerii „Toruń”. Był potem prawdopodobnie w GISZ awansowany na majora w 1937.

O jego funkcjach w czasie kampanii wrześniowej 1939 i dalszych losach, zarówno w okresie wojennym, jak i powojennym, brak danych.

265. Dyplomowany ZALESKI Jerzy, ur. 1895. Brak jest danych odnośnie do początków jego kariery wojskowej. Nie dało się znaleźć, w którym z Pułków Jazdy odbył kampanie wojenne 1919–1920, ani w którym roku przeszedł do 21 Pułku Ułanów Nadwiślańskich. Był w nim, w każdym razie, w latach powojennych.

W 1927, w stopniu rotmistrza, dowodził szwadronem. Awansował na majora 1 stycznia 1928. W latach 1929–1931 był w Wyższej Szkole Wojennej (Promocja X).

Jako major dyplomowany przeszedł do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, w którym od 1932 do 1934 był zastępcą dowódcy Pułku. Był następnie zapewne w GISZ lub Departamencie Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, ale brak jest bliższych danych, jak również nieznana jest jego funkcja w kampanii wrześniowej 1939 i dalsze losy.

266. Dyplomowany ZALEWSKI Zygmunt Józef, ur. 1894, był zapewne w 1 Pułku Ułanów Legionowych Beliny. Internowany po „kryzysie przysięgowym”, po zwolnieniu z obozu zgłosił się, w stopniu porucznika, do rekonstruowanego 1 Pułku Ułanów Legionowych, przemianowanego na 1 Pułk Szwoleżerów J. Piłsudskiego. W jego szeregach odbył kampanie od grudnia 1918 do połowy 1920 roku, awansowany na

rotmistrza dnia 1 lipca 1920. Przeszedł następnie do formowanego 201 Pułku Szwoleżerów. W jego szeregach, dowodząc szwadronem, odbył ostatni etap kampanii anty bolszewickiej. Pozostawał w Pułku przemianowanym 2 lipca 1922 roku na 3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozietulskiego.

Awansował na majora dnia 15 sierpnia 1924. Brak jest danych, w których latach ukończył Wyższą Szkołę Wojenną, ale musiało to być między 1922 a 1927 (Promocja III–VI), gdyż *Rocznik Oficerski 1928* wymienia go jako majora dyplomowanego w 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozietulskiego.

W 1928 pełnił służbę w 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich w Suwałkach na stanowisku dowódcy szwadronu. 6 lipca 1929 został wyznaczony na stanowisko II oficera Sztabu Inspektora Armii w Warszawie generała dywizji Leonarda Skierskiego. Z dniem 6 kwietnia 1932 został przeniesiony ze składu osobowego Inspektora Armii generała dywizji Daniela Konarzewskiego do Dowództwa Okręgu Korpusu Nr X w Przemyślu. 30 marca 1934 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i pozostawiony bez przynależności służbowej, z równoczesnym oddaniem do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr X. Z dniem 31 sierpnia 1934 został przeniesiony w stan spoczynku.

W 1939 został powołany do służby czynnej i przydzielony do 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich w Starogardzie na stanowisko dublera pierwszego zastępcy dowódcy Pułku. Podpułkownik Tadeusz Łękawski, który był etatowym pierwszym zastępcą dowódcy Pułku, scharakteryzował go jako „bardzo pracowitego, zdolnego i poważnego oficera”, a następnie dodał: „[...] nasz pułk otrzymał jako jeden z dwóch pułków kawalerii zadanie od Ministra Spraw Wojskowych – jako eksperyment – opracowania szczegółowego rocznego planu wyszkolenia w układzie lekcyjnym z minutowym programem. W tej nad wyraz żmudnej pracy miałem dużą pomoc w osobie Majora Zalewskiego”.

26 czerwca 1939 roku major Zalewski popełnił samobójstwo przy użyciu broni palnej.

W 1958 pułkownik Łękawski tak opisał okoliczności i powody samobójczej śmierci majora Zalewskiego: „[...] wyjechaliśmy z dowódcą pułku na obserwację oficerskich zawodów międzypułkowych w Bydgoszczy, czy też w Grudziądzu. Przed wyjazdem poleciłem dublującemu moje obowiązki pierwszego zastępcy dowódcy pułku – majorowi dypl. Zalewskiemu – przeprowadzenie ćwiczenia załadowania i wyładowania z wagonów szwadronów – przy silnym lotnictwie nieprzyjaciela. Chodziło o przeprowadzenie opracowanego przeze mnie założenia i uzgodnionego z koleją – odnośnie do podstawienia składów wagonowych. Po powrocie z zawodów, wieczorem, zostaliśmy zatrzymani przy dowództwie pułku przez adiutanta pułkowego, który meldował, że ćwiczenie to odbyło się w jakiejś niesamowitej atmosferze. Major Zalewski na wstępnym instruktażu do ćwiczenia zajął stanowisko istotnego zagrożenia przez Niemców, i w tej atmosferze wraz z wydaniem ostrej amunicji odbyło się całe ćwiczenie. Major Zalewski był bardzo podniecony. Nazajutrz zostałem zaalarmowany wieścią, że major

Zalewski się zastrzelił, i tak istotnie było. Była to pierwsza tragiczna ofiara przyszłej wojny. Dochodzenie ustaliło, że wyjeżdżał motocyklem na granicę, gdzie miał stwierdzić ruch oddziałów niemieckich. Ćwiczenie przeprowadził, jakby istotnie Niemcy już byli. Był przejęty i przekonany, że nie jesteśmy zabezpieczeni. Równowaga umysłowa została zachwiana i to spowodowało targnięcie się na własne życie”.

267. ZAWADIL Oskar, ur. 1891 w Rzeszowie. W 1909 roku został powołany do zawodowej służby wojskowej w c.k. Armii i wcielony do 3 Galicyjskiego Pułku Ułanów, który wówczas stacjonował w Wiedniu, a w 1910 został przeniesiony do Krakowa i Bielska. W szeregach tego Pułku wziął udział w mobilizacji sił zbrojnych Monarchii Austro-Węgierskiej, wprowadzonej w związku z wojną na Bałkanach (1912–1913), a następnie walczył na frontach I wojny światowej. W czasie służby w c.k. Armii awansował na kolejne stopnie w Korpusie Oficerów Kawalerii: chorążego (1 września 1909), podporucznika (1 listopada 1911), porucznika (1 sierpnia 1914) i rotmistrza (1 listopada 1917).

12 kwietnia 1919, razem z bratem, został przyjęty do Wojska Polskiego z byłej armii austro-węgierskiej, z zatwierdzeniem posiadanego stopnia rotmistrza ze starszeństwem od dnia 1 listopada 1917, i przydzielony z dniem 1 listopada 1918 roku do 6 Pułku Ułanów. 15 lipca 1920 roku został zatwierdzony z dniem 1 kwietnia 1920 roku w stopniu majora, w kawalerii, w grupie oficerów byłej armii austriacko-węgierskiej.

9 listopada 1920 został przeniesiony z 6 Pułku Ułanów do szwadronu zapasowego 4 Pułku Strzelców Konnych na stanowisko dowódcy. Od 15 stycznia 1921 do roku 1923 pełnił obowiązki dowódcy 4 Pułku Strzelców Konnych w Żółkwi, który w międzyczasie został przemianowany na 6 Pułk Strzelców Konnych. 3 maja 1922 został zweryfikowany w stopniu majora ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919 w Korpusie Oficerów Jazdy (od 1924 – Kawalerii).

W 1924 był kwatermistrzem 18 Pułku Ułanów w Grudziądzu. W grudniu 1925 został przesunięty ze stanowiska kwatermistrza na stanowisko pełniącego obowiązki zastępcy dowódcy Pułku. W grudniu 1927 został przeniesiony do kadry oficerów kawalerii i przydzielony na stanowisko rejonowego inspektora koni we Włocławku. W lutym 1929 został zwolniony z zajmowanego stanowiska i oddany do dyspozycji dowódcy Okręgu Korpusu Nr VIII, a z dniem 31 sierpnia tego roku przeniesiony w stan spoczynku.

W chwili wybuchu II wojny światowej, jako major w stanie spoczynku, pełnił funkcję komendanta Kwatery Głównej Pomorskiej Brygady Kawalerii.

Poległ 3 września 1939 roku pod Bukowcem, walcząc w szeregach 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Pochowany został na cmentarzu komunalnym przy ul. Kcyńskiej w Bydgoszczy (sektor KW-8-9).

268. ŻNIŃSKI Mieczysław Józef, ur. 1895, był prawdopodobnie zmobilizowany do Kawalerii Cesarstwa Niemieckiego w 1916. Na przełomie roku 1918 i 1919 zgłosił się do formującej się Jazdy Wielkopolskiej, przypuszczalnie do 3 Pułku Ułanów. Przyjęty w stopniu podporucznika, w Pułku tym, przemianowanym w lutym 1920 na 17 Pułk Ułanów Wielkopolskich, pełnił w roku 1919 służbę na froncie północno-wschodnim, a w 1920 wziął udział kampanii antybolszewickiej.

Prawdopodobnie w lipcu 1920 przeszedł do formowanego w Poznaniu 115 Pułku Ułanów i w nim odbył końcowy etap kampanii. W Pułku tym, przemianowanym 25 lutego 1921 roku na 25 Pułk Ułanów Wielkopolskich, otrzymał 1 czerwca 1921 roku awans na porucznika. Pozostawał w nim do końca 1928, po czym, awansowany na rotmistrza, przeszedł do 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

Awansowany na majora 1 stycznia 1938, pozostawał w 15 Pułku Ułanów Poznańskich do końca kampanii wrześniowej 1939, podczas której dostał się do niewoli niemieckiej.

Zmarł po 1939 roku.

269. ŻUKOWSKI Stanisław, ur. 1896. Zgłosił się, prawdopodobnie w listopadzie 1917, na ochotnika do I Polskiego Korpusu na Wschodzie. Po rozbrojeniu Korpusu w czerwcu 1918 był w jednym z Oddziałów Konnych „Samoobrony Ziemi Wschodnich”. Wraz z nim przeszedł do III Dywizjonu 3 Pułku Strzelców Konnych, tzw. Grodzieńskiego, awansując uprzednio 1 lipca 1919, na porucznika.

Dnia 7 października 1920 roku Dywizjon oddał się do dyspozycji generała Żeligowskiego i 9 października pierwszy wkroczył do Wilna. W parę dni później został przemianowany na 1 Pułk Ułanów Grodzieńskich. W służbie Wojsk Litwy Środkowej został, po połączeniu się z 23 Ochotniczym Pułkiem Ułanów Grodzieńskich, przemianowany na 23 Pułk Ułanów Grodzieńskich.

Por. St. Żukowski pozostawał w Pułku prawdopodobnie do 1930 roku. Awansowany na rotmistrza, przeszedł do 2 Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. J. Dwernickiego. Awansował na majora w 1938.

W 1939, w związku z zagrożeniem ze strony hitlerowskich Niemiec, dowódca Ośrodka Zapasowego Suwalskiej i Podlaskiej Brygady Kawalerii, płk Heldut-Tarnasiewicz, sformował Brygadę Kawalerii swego imienia z nadwyżek mobilizacyjnych Pułków obu Brygad. Mjr St. Żukowski został mianowany dowódcą 101 Pułku Ułanów, w składzie tej Brygady. Walczył na jego czele, głównie z wdzierającymi się wojskami sowieckimi, do 22 września 1939.

Ciężko ranny pod Sopoćkinami, został przewieziony na Litwę Kowieńską i tam internowany w Olicie, gdzie wkrótce zmarł z powodu ran.

270. ŻUŁAWSKI Janusz, ur. 1885, uczęszczał do gimnazjów w Nowym Sączu i Bochni, Gimnazjum arcyksięcia Rudolfa w Drohobyczu i Gimnazjum św. Anny w Kra-

kowe, gdzie w 1905 zdał egzamin maturalny. Podjął studia historyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. Od 1906 do 1911 studiował na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Do 1914 kontynuował studia medyczne na uczelniach w Pradze, Monachium i Lozannie.

Rozwijał pasję narciarza, alpinisty i taternika na przełomie pierwszej i drugiej dekady XX wieku. Wspinał się w Tatrach i Alpach. Wraz z bratem Jerzym 28 sierpnia 1909 dokonał pierwszego letniego wejścia na Przełęczkę pod Kopą Popradzką i Smoczą Grań w Tatrach Wysokich. Wraz z Mariuszem Zaruskim w 1911 dokonał pierwszego zimowego wejścia na Rohacz Ostry i Rohacz Płaczliwy w Tatrach Zachodnich. W 1910 uczestniczył w wyprawie ratunkowej Klemensa Bachledy. Był jednym z pierwszych członków Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Po wybuchu I wojny światowej wstąpił do Legionów Polskich – 13 sierpnia 1914 roku. Służył jako podoficer sanitarny w V Batalionie od połowy września 1915 do połowy czerwca 1915. Następnie służył w 3 szwadronie Dywizjonu Kawalerii płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego. Mianowany został podporucznikiem kawalerii 19 listopada 1915 (inne źródło wskazało awans na chorążego). Był oficerem gospodarczym 1 Pułku Ułanów Legionów Polskich do „kryzysu przysięgowego” w 1917. Po wyroku Austriackiego Sądu Wojennego został wcielony do c.k. Armii na początku listopada 1917. Przydzielony do Ośrodka Wyszkozenia nr 6 w Marosvásárhely, następnie skierowany na front włoski w szeregach 77 Pułku Piechoty Austro-Węgier.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości został przyjęty do Wojska Polskiego. Od 6 listopada 1918 był oficerem szwadronu kadrowego pod dowództwem por. Antoniego Jabłońskiego, z którym brał udział w odsieczy Przemyśla w trakcie wojny polsko-ukraińskiej. Został awansowany do stopnia porucznika kawalerii 17 grudnia 1918.

Od stycznia 1919 był dowódcą szwadronu w składzie Dywizjonu Jazdy Kresowej rtm. Feliksa Jaworskiego. Od połowy marca 1919 służył w 11 Pułku Ułanów. W składzie jednostki uczestniczył w wyprawie wileńskiej i walkach na froncie litewsko-białoruskim podczas wojny polsko-bolszewickiej.

W 1920 roku służył także w I Brygadzie Jazdy. Podczas Bitwy Warszawskiej był dowódcą 3 szwadronu ochotniczego w składzie 201 Pułku Ułanów. Został awansowany do stopnia rotmistrza kawalerii ze starszeństwem z dniem 1 czerwca 1919.

W latach dwudziestych XX wieku pozostawał oficerem zawodowym macierzystego 201 Pułku Ułanów, przemianowanego na 3 Pułk Szwoleżerów i stacjonującego w garnizonie Suwałki. W 1924 był wskazany jako pełniący obowiązki dowódcy szwadronu zapasowego.

Od lutego 1924 do kwietnia 1925 był urlopowany z uwagi na problemy zdrowotne. Po leczeniu został absolwentem kursu kwatermistrzowskiego. Został awansowany do stopnia majora kawalerii ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1927. Został oficerem 24 Pułku Ułanów w Kraśniku, w którym był dowódcą szwadronu zapasowego

w 1928, kwatermistrzem w 1929. Od marca 1930 sprawował stanowisko dowódcy taborów w 5 Dywizji Piechoty.

Z dniem 15 października 1930 roku został przydzielony do Wojskowego Biura Historycznego w Warszawie na okres trzech miesięcy. 16 lutego 1931 został przeniesiony do Centrum Wyższych Studiów Wojskowych w Warszawie. Dnia 31 grudnia 1931 został przeniesiony w stan spoczynku.

W latach trzydziestych XX wieku został pracownikiem Polskiego Radia. Przez półtora roku był dyrektorem Polskiego Radia Lwów. Od 1 sierpnia 1937 był dyrektorem Polskiego Radia Wilno. Publikował prace historyczne. Został zastępcą szefa sekcji propagandowej w ramach powołanego 5 października 1936 roku Obywatelskiego Komitetu Akcji na rzecz Funduszu Obrony Narodowej we Lwowie.

Zmarł w Wilnie 28 listopada 1937 roku. Został pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach (kwatera A5-5-16).

271. ŻUROMSKI Jerzy Józef, ur. 1892, był oficerem Kawalerii rosyjskiej lub austriackiej, zmobilizowanym w latach wojny. Kiedy i w jakich okolicznościach przeszedł do Wojska Polskiego, jak również odnośnie do jego udziału w kampaniach wojennych 1919–1920, brak danych. Wiadomo jedynie, że w 1927, w randze rotmistrza, był w 22 Pułku Ułanów Podkarpackich dowódcą szwadronu zapasowego.

Awansował na majora dnia 1 stycznia 1928 roku.

Przebieg dalszej jego działalności, ewentualny udział w kampanii wrześniowej 1939, jak również późniejsze jego losy – pozostają nieznanne.

OFICEROWIE CUDZOZIEMSCY LUB CUDZOZIEMSKIEGO POCHODZENIA W KAWALERII POLSKIEJ

Już w zaraniu niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, w listopadzie 1918, w wyniku rozpadania się Monarchii Austro-Węgierskiej, zgłosiło się do Wojska Polskiego sporo oficerów byłej cesarsko-królewskiej armii (c.k. armii).

Monarchia Habsburska była państwem wielonarodowościowym. Znaczna część jej poddanych, z wyjątkiem Polaków i Węgrów, nie miała wyraźnego poczucia przynależności narodowej. W związku z tym nie odczuwali oni łączności z nowo powstającymi republikami, o wyraźnie nacjonalistycznym charakterze, względnie, jeśli chodziło o Chorwatów i Słowenów, z nowo uformowanym Królestwem Jugosławii, z serbską dominacją.

Najliczniej zgłosili się do Kawalerii Polskiej oficerowie austriaccy i Chorwaci, którzy służyli uprzednio w Pułkach Ułanów austriackich, mających kadry oficerskie złożone w znacznej mierze z Polaków, a wśród ułanów przeważali Polacy i Rusini.

Niektórzy z tych c.k. oficerów mieli w żyłach mniej lub więcej krwi polskiej. Inni zdawali sobie sprawę, że służba w Wojsku Polskim daje im możliwość kontynuowania kariery wojskowej wówczas, gdy powstała w październiku 1918 roku Republika Niemiecko-Austriacka zmuszona była zredukować swe siły zbrojne do niezbędnego minimum.

Na Węgrzech, z którymi związani byli Chorwaci i Słowacy, powstanie tzw. republiki ludowej stwarzało sytuację bardzo niejasną. Czechosłowacja zajęła stanowisko nacjonalistyczne, formując kadry oficerskie z Czechów i Morawian.

Wstępując do Kawalerii Polskiej i walcząc w jej szeregach przez cały okres wojen 1918–1920, byli c.k. oficerowie uzyskiwali obywatelstwo polskie, nawet jeśli nie potrafili opanować należycie języka. Wielu spośród nich wyróżniało się w akcjach bojowych, uzyskując wysokie odznaczenia wojskowe.

Najwybitniejsi kawalerzyści byłej c.k. armii:

Gen. dyw. Robert Franciszek Lamezan Salins, który do WP przeszedł w randze generała podporucznika. Przebieg jego służby w WP został podany w rozdziale „Dowódcy Broni Jezdnej, Kawalerii i Artylerii Konnej w niepodległej Polsce”, w podrozdziale „Generałowie”.

Płk Franciszek Adamovich de Crespin, mjr 1 Pułku Ułanów austriackich, Chorwat. Był on od października 1919 do 30 kwietnia 1920 komendantem Oficerskiej Szkoły Jazdy w Przemyślu, a od czerwca 1921 do 1925 – zastępcą dowódcy Centralnej Szkoły Jazdy (następnie: Kawalerii) w Grudziądzu. Zginął w 1925 roku w wypadku samochodowym.

Płk Ryszard Gieszkowski Wolff Plottegg, mjr 6 Pułku Ułanów austriackich, w latach 1927–1930 dowódca X Brygady Kawalerii „Rzeszów”. Przebieg jego służby w WP został podany w podrozdziale „Brygadierzy”.

Płk Gwido Erwin Poten, mjr 4 Pułku Ułanów austriackich, w latach 1924–1928 dowódca XVI Brygady Kawalerii „Lwów”. Przebieg jego służby w WP został podany w podrozdziale „Brygadierzy”.

Następna fala zgłoszeń do służby w Wojsku Polskim, zwłaszcza w Kawalerii, przyszła z odległego Kaukazu. W parę lat później Kaukazczycy, a zwłaszcza Gruzini, stanowili najliczniejszą grupę oficerów cudzoziemców, przeważnie na tzw. Kontrakcie.

W końcu listopada lub na początku grudnia 1918 oficer Dagestańskiego Ochotniczego Pułku Jazdy, wchodzącego w skład Ochotniczej Dywizji Jazdy Kaukaskiej zwanej „Dziką Dywizją”, podrotmistrz Bahauddin Bej Emir Hassan Chursz, przyprowadził na tereny odzyskane na wschodzie przez Wojska Polskie dwa pełne szwadrony „dżygitów” ze swego Pułku.

Nie udało się niestety stwierdzić ani jaką drogą oddział ten przybył, ani ustalić daty tego wydarzenia. Wiadomo tylko, że w oddziale było sześciu oficerów: podrotmistrz Włodzimierz Ter-Gazarew (Ormianin), porucznicy Temir Bulat Gucnajew i Dawlet Girej Sacharow, korneci Ewgraf Cucjew i Wassan Bek Totjew oraz chorąży Aznaur (Ormianin). Dżygitów było 226.

Oba szwadrony zostały włączone, z początkiem 1919, do formowanego Pułku Tatarskiej Jazdy. Weszli też do niego, z wyjątkiem podrotmistrza Ter-Gazarowa, wszyscy wymienieni oficerowie. Uczestniczyli oni potem w bojach Pułku, przemianowanego na Pułk Ułanów Tatarskich im. płk. Mustafy Achmatowicza, aż do jego rozwiązania w sierpniu 1920, a następnie w innych jednostkach bojowych Jazdy Polskiej.

Dla zrozumienia przyczyny licznego zgłaszania się do Wojska Polskiego Kaukazczyków trzeba uświadomić sobie historię narodów i ludów zamieszkujących obszary objęte ogólną nazwą Kaukazu.

Na terenie tym, przewyższającym obszarem Hiszpanię kontynentalną, zamieszkiwało przeszło 80 różnych ludów i plemion, należących do różnorodnych grup etnicznych rasy białej lub turańskiej, mówiących ponad 70 językami i dialektami.

Ten konglomerat ludów nie był w stanie nigdy stworzyć jednolitego tworu państwowego. Tylko na południe od pasma gór Kaukazu, w tzw. Kraju Zakaukaskim, w różnych epokach powstawały królestwa, ale trwałość ich istnienia nie przekraczała najczęściej jednego lub dwóch stuleci.

Ulegały one zawsze inwazjom i podbojom różnych potęg: Rzymu, Persji, Bizancjum, Turków Seldżuków, Arabów, Mongołów, a wreszcie stały się obiektem licznych wojen między trzema państwami: Turcją, Persją i Rosją, aby w pierwszej połowie XIX wieku przejść pod władztwo Moskwy. Pierwsza uległa Gruzja, która po świetnej przeszłości pod dynastią Bagratydów, rozpadła się w XIII wieku na trzy królestwa i trzy niezależne księstwa. Wszystkie one od XV do XVIII wieku ulegały na zmianę zwierzchnictwu Turcji lub Persji. Dopiero w XVIII wieku Królestwo Imerytynii wyzwoliło się spod zwierzchnictwa Turcji, a Królestwa Kartelii i Kachetii spod zwierzchnictwa Persji.

Król Imerytynii Herakliusz bezskutecznie zabiegał o pomoc wojskową i finansową państw zachodnioeuropejskich, przede wszystkim Francji, Austrii i Neapolu. Nie uzyskawszy jej, zmuszony został do oddania się pod protektorat Carycy Katarzyny II w 1783 roku. Korzystając z tego, car Aleksander I zaanektował we wrześniu 1801 wschodnią Gruzję, a w 1810 cała Gruzja dostała się pod władztwo Moskwy.

W Azerbejdżanie, w drugiej połowie IX wieku, pod panowaniem Arabów powstało szereg niewielkich państw. Z wyjątkiem największego, Królestwa Szyrwanu, rozpadły się one na skutek najazdów Turków Seldżuków, a potem Mongołów Czyngis-Chana. Większa część kraju weszła potem w skład Persji pod dynastią Safewidów. Przestało istnieć Królestwo Szyrwanu, natomiast powstał szereg drobnych chanatów, uniezależniających się stopniowo od władców Persji, ale pozostających pod jej zwierzchnictwem.

Po persko-rosyjskiej wojnie z lat 1805–1813 układem w Gulistanie został przyznany Rosji północny Azerbejdżan. Potwierdził to w 1826 pokój w Turkmancaj, po ponownej wojnie persko-rosyjskiej.

Armenia była królestwem już w VI wieku przed narodzeniem Chrystusa. Pod naporem Rzymu z jednej strony, a Medów, następnie Persji, z drugiej, Wielka Armenia traciła coraz bardziej swe południowe prowincje, wypierana w stronę Kaukazu. Stanowiła jednak królestwo, które jako pierwsze w świecie przyjęło w IV wieku chrześcijaństwo jako religię państwową.

Od VII wieku naszej ery, pod panowaniem Arabów, wzrastało znaczenie rodziny Bagrationi w administracji kraju. Doszło do utworzenia, w roku 888, królestwa dynastii Bagratydów. Przetrwało ono do roku 1080, do czasu wtargnięcia Turków Seldżuków. Tylko północna część Armenii zachowała względną niepodległość, jako księstwo wasalne Królestwa Gruzji. Ta część Armenii podzieliła też losy Gruzji.

Południowo-zachodnia część Armenii dostała się pod panowanie Turcji. Traktat berliński z 1878 roku przyznał ją Rosji.

Tak zwany Kraj Przedkaukaski, zamieszkały przez przeszło 70 różnych ludów, nie stanowił nigdy jednolitego państwa. Tylko sporadycznie tworzyły się tam niewielkie księstwa czy chanaty, najczęściej walczące między sobą. W samym Dagestanie istniało ich 18, z czego największym był Chanat Awarów.

Zaborcze zamiary carów moskiewskich w stosunku do Północnego Kaukazu istniały od końca XVII wieku. W 1774 roku pokój w Kuczuk-Kainardzi zawarty między Turcją a Rosją przyznał tej ostatniej całe wybrzeże Morza Czarnego, aż po przedgórze Kaukazu. Odtąd zaczęła się ekspansja moskiewska na Przedkaukazie i Północny Kaukaz. Na czarnoziemach nadkubańskich osadzili Moskale Kozaków z Ukrainy i rozpoczęli masową kolonizację, wypierając z terenów stepowych osiadłych tam Czerkiesów. Potem osadzili Kozaków nad Terekiem, wdzierając się na tereny zamieszkałe przez Czeczenów, Inguszów, Osetyńców i ludy Dagestanu.

Zawarty w 1813 roku traktat w Gulistanie oddał pod władztwo Moskwy cały Dagestan. Wkrótce potem wybuchło tam powstanie przeciwko jarzmu moskiewskiemu.

Przywódcą religijny Kazi-Muła, twórca ascetycznego kierunku „murydów”, ogłosił „dżihad”, czyli świętą wojnę.

W 1824 na czele powstania stanął Imam Szamil, stając się przywódcą, nie tylko wojskowym i religijnym, ale również politycznym, ludów Północnego Kaukazu. Po raz pierwszy w historii uzyskał on zjednoczenie grupy ludów i plemion górali w jednostkę o charakterze prawie państwowym.

Powstanie rozszerzyło się na cały Kraj Przedkaukaski, pociągając Czerkiesów, Karaczai, Kabardów, północnych Osetów i Czeceńców. Było ono początkowo popierane przez Wielką Brytanię, która udzielała pomocy finansowej i dostarczała broń. Pomoc ta wzmożyła się zwłaszcza w czasie wojny krymskiej, w 1854, ale ustała całkowicie po jej zakończeniu. Ówczesny premier Wielkiej Brytanii, Gladstone, oświadczył delegatom z Północnego Kaukazu, że „walka ludów Kaukazu o wyzwolenie nie interesuje rządu Jej Królewskiej Mości”. Walka trwała nadal do 1864 r., ale w 1859 zabrakło jej prawdziwego wodza, gdyż Imam Szamil został wzięty do niewoli. Po zakończeniu powstania nastąpiła masowa emigracja, zwłaszcza Czerkiesów, do Turcji.

Moskale starali się wszelkimi środkami zrusyfikować Przedkaukazie, ale celu tego nigdy nie osiągnęli. Znikoma część ludności tego kraju, i to tylko z klas wyższych, wysyłających dzieci do szkół, znała język rosyjski. Powodem tego, oprócz wrogości do ciemnydziela, było to, że rząd carski, prowadzący w tym czasie wojny z Turcją, nie ufał ludom muzułmańskim z zagrabionych prowincji i z tego względu nie brał rekrutów ani z Azerbejdżanu, ani z Północnego Kaukazu. Służba wojskowa, jak wiadomo, jest najłatwiejszym sposobem nauczania, choćby elementarnych, podstaw narzuconego języka. W przeciwieństwie do muzułmanów, narody i ludy chrześcijańskie, jak Gruzini, Ormianie i południowi Osetyni, miały obowiązek dostarczania rekruta.

Nie znaczy to, że w wojsku rosyjskim nie było zupełnie Kaukazczyków-muzułmanów. Byli oni wśród kadr oficerskich – synowie emirów, chanów i begów, zarówno z Azerbejdżanu, jak i liczniej jeszcze, z Północnego Kaukazu. Postępowaniem wielu z nich, oprócz wrodzonej wojowniczości, kierowała nadzieja, że zdobyta w zaborczych szkołach wojennych wiedza może w przyszłości posłużyć do walki z tym zaborcą.

Po raz pierwszy carska Rosja sięgnęła do tego zbiorowiska wspaniałych jeźdźców i urodzonych wojowników, gdy wybuchła I wojna światowa.

Car Mikołaj II własnoręcznie podpisał apel do ludów Kaukazu, aby zgłaszali się ochotniczo do „własnych” formacji Jazdy, które zostaną dla nich zorganizowane. Naczelnym dowódcą przyszłej większej jednostki kawaleryjskiej, dla zaspokojenia dumy tych niezależnych górali, został mianowany Wielki Książę Michał, brat cara.

Napływ ochotników był masowy, co pozwoliło na sformowanie czterech pełnych Pułków: Czerkieskiego, Kabardyńskiego, Dagestańskiego i Tatarskiego, połączonych w Kaukaską Ochotniczą Dywizję Jazdy, zwaną potocznie „Dziką Dywizją”. Kadry oficerskie Pułków i Dowództwa Dywizji rekrutowały się przede wszystkim z Kaukazczy-

ków-muzułmanów, ale zgłosiło prośbę o przydział wielu oficerów z arystokracji gruzińskiej i rosyjskiej, w tym znaczna liczba służących dotychczas w Kawalerii Gwardii.

Wśród oficerów było też kilku Polaków, ale wiadome jest tylko, że dowodził Dywizjonem Artylerii Konnej Dywizji kpt. Władysław Obuch-Woszczytyński, awansowany w 1916 na podpułkownika.

Dywizja Ochotniczej Jazdy Kaukaskiej walczyła na froncie zachodnim, na Wołyniu i Podolu. Wiosną 1916 uczestniczyła w ofensywie Brusilowa, latem tegoż roku docierając do Karpat. Walczyła następnie na przełęczach karpackich, ażeby przejść do Galicji Wschodniej i Besarabii. Przesunięta potem została na Ukrainę, dla uzupełnienia strat i reorganizacji.

Wybuch rewolucji rosyjskiej i abdykacja w dniu 14 marca 1917 roku cara Mikołaja II na rzecz Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza, który odmówił przejęcia tronu, spowodowały, że ten ostatni zrzekł się dowództwa Kaukaskiej Ochotniczej Dywizji Jazdy. Nie udało się odnaleźć danych odnośnie do jej dalszych losów. Znanym jest tylko, że w przeciwieństwie do większości pułków armii rosyjskiej, pułki kaukaskie nie ulegały propagandzie bolszewickiej, nie destytuowały oficerów, nie formowały rad żołnierskich i nie opuszczały samowolnie zajętych pozycji.

Część Kaukaskiej Ochotniczej Dywizji Jazdy przeszła niewątpliwie z gen. Kornilowem na Kubań i północno-zachodni Kaukaz, gdyż weszła ona potem do Białej Armii gen. Denikina, walcząc z bolszewikami.

Należy powrócić do sytuacji na Kaukazie. W krajach ujarzmionych przez Moskwę upadek caratu obudził nadzieje na odzyskanie niepodległości. Nadzieje te wzmocniło przyznanie przez rząd Kiereńskiego – manifestem z 30 marca 1917 – Polsce prawa do niepodległości.

Początkowo przypuszczano, że niepodległość da się uzyskać drogą legalną. Pogląd ten dominował zwłaszcza w Gruzji, która jeszcze w carskiej Dumie miała szereg wybitnych polityków. Ci, będąc mienszewikami, wzięli czynny udział w spowodowaniu rewolucji. Jeden z nich, N. Czcheidze, został następnie przewodniczącym Dumy republikańskiej.

Pośród krajów zakaukaskich Gruzja była najbardziej przygotowana do przejścia po zaborcach przysłych rządów krajem. Gruzini stanowili znaczną część kadr administracyjnych administracji kraju. Objęci obowiązkiem służby wojskowej, mieli przeszkolonego żołnierza, a mając wrodzonego ducha bojowego, ogromne kadry oficerskie, w tym wielu generałów. Wprawdzie pułki gruzińskie walczyły przeważnie z dala od ojczyzstego kraju, na frontach niemieckim i austriackim, a oficerowie służyli często w formacjach nieobejmujących żołnierzy gruzińskich, ale istniała perspektywa ich powrotu do Gruzji, z chwilą odzyskania przez nią niepodległości. Ponadto, w czasie wojny dowództwo wojsk carskich sformowało na froncie tureckim oddziały gruzińskie, w sile 12 batalionów piechoty, 3 pułków kawalerii i 2 brygad konnej artylerii górskiej.

Dnia ogłoszenia niepodległości Republiki Gruzjińskiej oczekiwano niecierpliwie od wiosny 1917 roku.

Nie nastąpiło to szybko, ponieważ przywódcy polityczni niepodległościowców gruzjińskich zdawali sobie sprawę, że przyszła Republika, licząca w tym czasie w swych granicach etnograficznych niepełne trzy miliony mieszkańców, będzie zawsze zagrożona przez moskiewskiego kolosa. Jedyną formą pewnego zabezpieczenia przed tym zagrożeniem było sfederowanie się z obu krajami Zakaukazia – Armenią i Azerbejdżanem, jak również z ludami Północnego Kaukazu, przewidując ustalenie się w niedługim czasie ich form państwowych.

Na terenie Armenii nad organizacją niepodległej republiki pracowała socjaldemokratyczna partia „dasznaków”. Opóźniało organizację zmasowanie, zwłaszcza na zdobytych na Turcji wschodnich terenach kraju, ogromnych ilości wojsk rosyjskich. Istniał ponadto problem integracji ludności zdobytych w 1916 roku terenów z miastami Erzerum i Trebizonda. Na obszarze tym, po masowej rzezi Ormian w 1915, stanowili oni znikomą mniejszość, a miejsce ich zajęli Turcy i Kurdowie.

Azerbejdżan, będąc oddalonym od teatru wojny, nie dostarczając rekruta, mając ożywione stosunki handlowe i kulturalne z sąsiadującą Persją, prawie nie odczuł zaszłych zmian i był najmniej przygotowany do niezależnego bytu. Do wojska carskiego wstąpiło, oprócz oficerów z miejscowej arystokracji, tylko niezbyt wielu ochotników – do Kaukaskiej Dywizji Jazdy. W kraju stacjonowały tylko pułki rdzennie rosyjskie, względnie gruzjińskie lub ormiańskie.

Azerbejdżan był politycznie mało aktywny. Niepodległościową była tylko nacjonalistyczna partia „musawatystów”, grupująca wyłącznie Turków-azeri. W skład partii „mieszewików” i „eserów” wchodziła inteligencja rosyjska, ormiańska, gruzjińska i tylko nieliczni Turcy-azeri.

Bardzo aktywne politycznie było tylko Baku, stolica kraju i największe w owym czasie w świecie zagłębie naftowe.

W Baku powstała mocna komórka komunistyczna, kierowana przez Stalina, złożona głównie z Gruzinów i Ormian. Kierowała ona wszelkimi posunięciami robotników zagłębia naftowego i powstałych w mieście zakładów przemysłowych. Pracowali w nich jako robotnicy w przeważającej większości Moskale i Ormianie, a następnie Gruzini, ze znikomym udziałem miejscowych Turków-azeri.

W drugiej połowie 1917 roku w armii rosyjskiej tureckiego frontu, pod wpływem agitacji wysłanników partii bolszewickiej, nastąpił całkowity rozkład. Najpierw pojedynczy żołnierze, potem całe oddziały, do pułków włącznie, zaczęły opuszczać front. Całe masy tego żołdactwa sunęły przez Armenię do Gruzji, plądrując kraj, rabując, szerząc gwałty i pożary. Znaczna ich część nie śpieszyła się do domów. Tylko dużym wysiłkiem udało się miejscowym władzom gruzjińskim zmusić ich do opuszczenia tego kraju.

Dnia 7 listopada 1917 nastąpił w Piotrogradzie przewrót obalający rząd republikański i oddający władzę w ręce bolszewików. Zmieniło to dotychczasową sytuację w krajach Kaukazu i spowodowało nowe komplikacje polityczne.

W Azerbejdżanie, w Baku, tzw. Rada Delegatów Robotniczych ogłosiła 13 listopada 1917 objęcie władzy przez partię bolszewicką.

W Armenii rządy objęła partia „Dasznak”, ale władza jej istniała tylko teoretycznie. Na terenie kraju pozostawały jeszcze masy zrewolucjonizowanego wojska, a ponadto podnosiły bunt bandy bolszewickie.

W Gruzji ostatni Naczelnny Dowódca Armii Republiki Rosyjskiej, gen. M.W. Aleksejew, zdecydował utworzyć bazę organizacyjną tzw. Białej Armii, do walki z bolszewizmem. Gdy na początku 1918 roku jego następcą, gen. A.I. Denikin, przeniósł bazę organizacyjną na Przedkaukazie, do północno-zachodniej Gruzji wtargnęła tzw. Zielona Armia partyzancka, walcząca zarówno z „Czerwoną”, jak i „Białą”. Tylko z trudem udało się ją wyprzeć.

Dnia 9 lutego 1918 rząd bolszewicki, pokojem zawartym w Brześciu nad Bugiem z państwami centralnymi, zrzekł się na rzecz Turcji nie tylko zdobytych w tej wojnie terenów w Anatolii, ale i południowego odcinka gruzińskiego Morza Czarnego, z portem Batum. Kraj ten był wprawdzie zamieszkały przez muzułmańskich Adżarów, ale od 1878 roku wchodził w skład Gruzji.

Ponownie masy zbolszewizowanego żołdactwa wtargnęły do Gruzji i ponownie trzeba je było stopniowo wypierać.

Inicjatywę obrony frontu południowego Kaukazu, w porozumieniu z Ententą, podjęła partia „Dasznak”. Z jej ramienia gen. Nazarbekow zorganizował armię ormiańsko-gruzińską, stawiając opór wojskom tureckim. Udało się jej powstrzymać ofensywę turecką od zachodu, ale w maju 1918 wojska nieprzyjacielskie zajęły południowo-wschodnią część kraju. Pozostawały tam niedługo, wyparte przez wojsko gen. Nazarbekowa, wzmocnione przez przybyłe Morzem Czarnym oddziały brytyjskie.

W Gruzji w tym czasie sytuacja była mniej więcej opanowana. Dnia 26 maja 1918 sformowany przez mienszewików rząd tymczasowy ogłosił niepodległość Republiki Gruzjińskiej. Zaczęło się formowanie armii narodowej. Nie było to zadaniem łatwym, gdyż w ubiegłych latach wojny, na froncie zachodnim poległo przeszło 100 tys. żołnierzy Gruzinów, a oprócz tego znaczna ich liczba była albo w niewoli niemieckiej lub austriackiej, albo nie mogła powrócić do kraju przez obszary Rosji i Ukrainy, objęte wojną domową. Ponadto parę pułków gruzińskich brało udział w walce z Turkami w zachodniej Armenii.

Pomimo to zdołano sformować 16 pułków piechoty, 3 pełne pułki kawalerii plus 8 szwadronów jazdy dywizyjnej oraz 8 baterii konnej artylerii górskiej.

28 maja 1918 ogłosiły niepodległość republiki Armenii i Azerbejdżanu.

W Azerbejdżanie uprzednio komuna rozszerzyła się na prawie cały kraj. W marcu 1918 tzw. sowieci bakijscy, pozostający pod przewodnictwem bolszewika SG Szaumiana, a złożony w przeważającej większości z Ormian i Moskali, zachęcił do przejścia na tereny Azerbejdżanu cztery zbolszewizowane pułki ormiańsko-gruzińskie, poduszczono przez agitatorów komunistycznych do opuszczenia frontu tureckiego.

Po przybyciu tych pułków Ormianie bakijscy, pewni bezkarności, postanowili wziąć odwet za rzeź dokonaną przez Turków-azeri w 1905 roku. Rozpoczęli oni masowe mordy muzułmanów, nie oszczędzając kobiet i dzieci oraz paląc meczety. Musawatyści, mienszewicy i eserzy, aczkolwiek odsunięci przez bolszewików od rządów, pozostali w kraju. Po wspólnym porozumieniu nawiązali kontakty z Dowództwem wojsk brytyjskich na Bliskim Wschodzie i wezwali Anglików do zajęcia zagłębia naftowego.

Chcąc nie dopuścić do tego, aby dostało się ono w ręce państw centralnych, wojska brytyjskie, w sile około dwóch tysięcy żołnierzy, wylądowały w Baku w sierpniu 1918. Nie chcąc ingerować w wewnętrzne sprawy Republiki Azerbejdżanu, oddały one rządy kraju nowo sformowanej tzw. Dyktaturze Centro-Kaspija, w której większość stanowili musawatyści. Ci przejęli całkowicie władzę z dniem 15 sierpnia 1918 roku.

Wojsko brytyjskie interesowało się tylko militarnym zabezpieczeniem zagłębia naftowego. Umocniło ono swoją pozycję w Baku, fortyfikując otaczające miasto wzgórze.

Dotychczasowi bolszewicy władcy kraju, orientując się, że będą musieli ponieść konsekwencje swojej zbrodniczej działalności, usiłowali, wraz z oddziałami Czerwonej Armii, uciec przez Morze Kaspijskie do Astrachania. Rząd musawatystów zdołał zatrzymać ich i po krótkiej rozprawie sądowej 26 komisarzy bolszewickich, wśród nich Szaumian, zostało rozstrzelanych.

Opuściły tereny Azerbejdżanu oddziały gruzińskie, przechodząc do niepodległej ojczyzny. Pozostały natomiast jeszcze oddziały ormiańskie, kontynuując masakrę Turków-azeri, do końca sierpnia 1918 roku.

Muzułmańska większość ludności, za poparciem musawatystów i zachęcona przez mułłów, zaniósła prośbę o interwencję do Sułtana Turcji.

Prośba znalazła należyty oddźwięk. Trzy dywizje tureckie, pod dowództwem Nuri-paszy, przemaszerowały przez zachodnią Armenię, mordując po drodze mieszkańców wiosek i miasteczek armeńskich, przekroczyły rzekę Kurę i dotarły do Baku.

Miasto Baku, na podstawie układu z Dowództwem brytyjskim, miało sformować armię obrony krajowej, w sile 60 tys. żołnierza. Zbliżanie się wojsk tureckich spowodowało pośpieszne formowanie tej armii. Rekrutowano do niej przede wszystkim Ormian, Moskali, Ukraińców, pozostałych jeszcze Gruzinów, a ponadto wszelkich obcokrajowców nie-muzułmanów.

Armia ta nie osiągnęła nawet połowy przewidzianej liczebności, większość jej nie została przeszkolona i nie odegrała większej roli w obronie miasta Baku. Walczyła przez parę tygodni, ale przed końcem września 1918 wycofała się i większa jej część ewakuowała się statkami na wschodni brzeg Morza Kaspijskiego.

Wojska brytyjskie broniły się przez pewien czas, ale uległy przewadze wroga. Walka była bezlitosna, obie strony nie brały jeńców.

Turcy-azeri wzięli odwet za rzezie w okresie władztwa komuny i z kolei rozpoczęli rzeź Ormian, nie pomijając Moskali, Ukraińców, Żydów i innych, podejrzanych o współdziałanie w okresie rządów komuny.

W ciągu kilku dni zostało wymordowanych ponad siedemdziesiąt tysięcy ludzi.

Dnia 30 października 1918 Turcja skapitulowała, podpisując zawieszenie broni w Mondros. Stambuł został okupowany przez wojska Ententy, Dardanele i Bosfor otwarte dla alianckich okrętów i statków. Wojska tureckie musiały opuścić okupowane tereny na Zakaukaziu.

Wreszcie, z końcem 1918 roku, mogła zostać zrealizowana Federacja Kaukaska, ale obejmująca tylko trzy kraje zakaukaskie, gdyż na Przedkaukaziu sytuacja była niestabilizowana.

Po wybuchu rewolucji w Rosji i abdykacji cara w marcu 1917 w mieście Groźny sformowała się Rada delegatów robotników, żołnierzy i chłopów.

Rada ta, kierowana przez działaczy bolszewickich, dążyła do objęcia władztwa nad całym środkowym i północno-wschodnim Przedkaukaziem. Spotkała się jednak z oporem. Ludom Północnego Kaukazu zaświtała nadzieja na odzyskanie upragnionej niezależności.

We wschodniej części Przedkaukazia i w Dagestanie powstała, na początku 1918, Republika Dagestańsko-Inguska, ze stolicą w Temir-Chan-Szura, rodzinnej miejscowości niezapomnianego Imama Szamila. Republika ta miała stać się zaczątkiem Federacji Północnego Kaukazu, obejmującej również centralne Przedkaukazie.

Wiosną 1918 czeczeński mieńszewik G.B. Bicerachow zorganizował z Czeczenów, Inguszów i Lezginów oddziały partyzanckie, do walki z komuną. Oddziały te, od sierpnia do listopada 1918, oblegały miasto Groźny. Federacja Północnego Kaukazu, obejmująca ludy muzułmanów-sunnitów, szukała oparcia w Turcji. Ta niestety, zbyt oddalona, nie była w stanie udzielić żadnej pomocy militarnej. Jednocześnie tereny obejmujące Federację stały się od początku 1918 roku przedmiotem ataków ze strony Białej Armii gen. Denikina, zgrupowanej na Kubaniu. Odwieczna moskiewska zabobczość spowodowała, że zamiast uznać niepodległość ludów Federacji Północnego Kaukazu i tym sposobem zabezpieczyć sobie tyły przed natarciem wojsk bolszewickich, Biała Armia wołała zwalczać ruch wolnościowy.

„Święta” dla carskich oficerów maksyma „jedynej i niepodzielnej Rosji”, niedopuszczająca idei o uniezależnieniu się zdobytych „prowincji”, była jedną z głównych przyczyn rozgromienia w niedługim czasie Białej Armii przez bolszewików.

Północny Kaukaz, broniący się początkowo przed bolszewizmem, w obliczu zabobczych zapędów armii gen. Denikina, siłą rzeczy zmuszony był do obrony przed nimi. Partyzanckie oddziały górali kaukaskich walczyły przeciw Białej Armii, wspierając tym samym „czerwonych”.

Nawet wierne początkowo i odporne na bolszewicką agitację Pułki Kaukaskiej Ochotniczej Dywizji Jazdy zaczęły się rozprzegać. Po rozgromieniu przez bolszewi-

ków wojsk gen. Denikina w 1920 znaczna część oddziałów Dywizji dała włączyć się do Konnej Armii Budionnego.

Północny Kaukaz został w marcu 1920, prawie bez walki, opanowany przez wojska bolszewickie.

Sytuacja polityczna na Zakaukaziu nie wywołała większego zainteresowania państw zwycięskiej Ententy. Wspierające Białą Armię w walce z bolszewizmem mocarstwa, Wielka Brytania, a zwłaszcza Francja, nie chciały urazić uczuć narodowych byłych oficerów carskich. Interwencje brytyjskie w Armenii i Gruzji miały na celu zabezpieczenie przeciw masowemu wejściu wojsk tureckich, a w Azerbejdżanie – od zajęcia zagłębia przez bolszewików.

Konferencja pokojowa w Paryżu, mająca przygotować traktaty pokojowe z państwami centralnymi, trwająca od stycznia do czerwca 1919, nie zajęła wyraźnego stanowiska odnośnie do uznania niepodległości republik Federacji Kaukaskiej.

Wprawdzie Prezydent Stanów Zjednoczonych, W. Wilson, w swych „14 punktach” uznawał prawa narodów do samostanowienia o swej niepodległości, ale Wielka Brytania i Francja, przyjmując do wiadomości ogłoszenie niepodległości przez Azerbejdżan i Gruzję, faktycznie jej nie uznały. Oba te mocarstwa wypowiedziały się, że nie zamierzają dać tym Republikom gwarancji jej utrzymania, gdyż mogłaby ona wymagać interwencji militarnej. Jedynie Armenia uzyskała taką gwarancję ze strony Stanów Zjednoczonych, co było wynikiem starań licznych emigrantów, Ormian z Turcji. Ten protektorat amerykański, wymierzony przeciw Turcji, nie został zresztą zrealizowany.

Jedynym mężem stanu w Europie, doceniającym rolę niepodległości narodów Kaukazu, był Marszałek J. Piłsudski. Znając zaborczość Rosji, zarówno „czerwonej”, jak i „białej”, miał koncepcję federacji Polski z Litwą, Białorusią i Ukrainą, a może również z Łotwą i Estonią. Federacja ta stanowiłaby mocną tamę przeciw parciu Moskwy na zachód, odsuwałaby ją od Morza Czarnego i zostawiała jej dostęp do Bałtyku tylko skrawkiem wybrzeża, między Wyborgiem a Narwą.

Niepodległe państwa Kaukazu stanowiłyby zabezpieczenie tej Federacji od południowego wschodu. Była to koncepcja na dalszą przyszłość, ponieważ na razie trwała wojna z Ukraińcami i pokój, zmieniający Republikę Ukraińską z wroga w sprzymierzeńca Rzeczypospolitej, zawarty został dopiero 1 października 1919.

Pewne przebłyski tej idei miały wyraz we włączeniu do Wojska Polskiego, już na początku 1919, szwadronów byłego Pułku Dagestańskiego, a w 1920, przez integrację całych pułków górali Północnego Kaukazu, oddziałów Azerbejdżan, Tatarów krymskich, Tekińców, a nawet Kozaków dońskich, kubańskich i terskich, którzy z konnej armii Budionnego lub konnego korpusu Gaja przechodzili na polską stronę.

Po zakończeniu wojny z Sowiecami, w latach dwudziestych, koncepcja Marszałka Piłsudskiego zainicjowała tzw. ideę prometejską, to znaczy zacieśnianie stosunków kulturalnych i popieranie działalności niepodległościowej ludów Kaukazu, a ponadto wszystkich ludów niesłowiańskich pod jarzmem moskiewskim, zarówno w Rosji

europiejskiej, jak i w środkowej Azji. Realizował tę ideę, w dużym stopniu, założony w 1925 roku w Warszawie, Instytut Wschodni.

Związane z tym było też przyjmowanie do Wojska Polskiego i kształcenie w szkołach podchorążych, a nawet w Wyższej Szkole Wojennej, emigrantów z ujarzmionych krajów, na zasadzie specjalnego Kontraktu.

W 1919 roku Republiki Gruzji, Armenii i Azerbejdżanu miały względny spokój ze strony bolszewików, zagrożonych w swym istnieniu przez armie „białych generałów”. W stanie nieustannych walk był tylko Kaukaz Północny. Sytuacja uległa zmianie, gdy gen. Wrangel, po przejściu po Denikinie dowództwa Białej Armii, przeszedł z nią z Kubania do południowej Ukrainy i na Krym.

Pierwsze zakusy bolszewickie, po zagarnięciu w marcu 1920 północnego Kaukazu, skierowały się na Azerbejdżan. Początkowo bolszewicy działali w podziemiu, przygotowując lokalne bunty przeciw rządowi musawatystów. W 1919 Gruzja, mająca znaczne nadwyżki kadr oficerskich, skierowała do Azerbejdżanu 400 oficerów, pod dowództwem gen. Makaszwili, jako wsparcie dla bratniego narodu, w ramach Federacji. Oficerowie ci rozpoczęli szkolenie wojska azerbejdżańskiego.

Na początku kwietnia 1920 komuniści spowodowali rozruchy robotnicze w Baku i wezwali na pomoc wojska bolszewickie z północnego Kaukazu. Młodzi, niedostatecznie wyszkoleni żołnierze azerbejdżańscy, dowodzeni przez gruzińskich oficerów, mimo rozpaczliwego oporu nie byli w stanie powstrzymać naporu znacznie potężniejszego wroga. Ponieśli straty w ludziach ogromne. Zginęło też wielu oficerów Gruzinów. Gen. Makaszwili, wzięty do niewoli, został przez bolszewików rozstrzelany.

Dnia 28 kwietnia 1920 bolszewicy ogłosili powstanie Azerbejdżańskiej Sowieckiej Republiki Radzieckiej. Azerbejdżan utracił całkowicie niepodległość.

Po zagarnięciu Azerbejdżanu zakusy bolszewickie skierowały się na Republikę Armeńską. W maju 1920 komuniści tamtejsi, działający w podziemiu, wywołali rozruchy, skierowane przeciw rządowi dasznaków, w szeregu miejscowości. Bunty te zostały wkrótce stłumione.

W tym czasie w sąsiedniej Turcji zaszły decydujące przemiany. Uległość Sułtana w stosunku do nadmiernych wymagań Ententy, sformułowanych przy podpisaniu zawieszenia broni w Mudros, spowodowała gwałtowne reakcje ze strony większości korpusu oficerskiego i znacznej części społeczeństwa. W Ankarze powstał rząd nacjonalistyczny, niezależny od władzy Sułtana. Jego kierownictwo objął Mustafa Kemal-pasza, równocześnie Naczelnny Wódz grupy wojsk, które zdecydowały się walczyć o utrzymanie suwerenności Państwa Tureckiego.

Rząd bolszewicki w Moskwie był pierwszym, który uznał rząd Kemala i potwierdził swe ustępstwa ustalone traktatem brzeskim.

Dnia 1 sierpnia 1920 państwa Ententy podpisały w Sèvres traktat pokojowy z delegacją Imperium Tureckiego. Traktatem tym została zagwarantowana niepodległość Republiki Armeńskiej, pod protektoratem Stanów Zjednoczonych.

Rząd Kemala nie uznał ważności tego traktatu. Opierając się na nim, Grecja rozpoczęła ofensywę w Anatolii, dążąc do zdobycia jej zachodniej części, wraz ze Smyrną.

W sierpniu 1920 roku Republika Armenii, pod rządami dasznaków, wypowiedziała również Turcji wojnę, zachęcona do tego przez Anglików. Celem wojny było odzyskanie terenów od Erzerum po Trebizondę, zdobytych w 1916 przez wojska carskie, a utraconych traktatem brzeskim.

Wojska tureckie Kemala odparły ofensywę armeńską i wkroczyły do kraju. W Armenii wybuchła rewolucja, kierowana przez agitatorów bolszewickich. Ci wezwali na pomoc, rzekomo przeciw tureckiemu okupantowi, wojsko bolszewickie z Azerbejdżanu. Wtargnęło ono do Armenii, wyparło Turków, ale jednocześnie obaliło rząd dasznaków, ogłaszając 29 listopada 1920 objęcie władzy przez rady robotniczo-żołniersko-chłopskie.

Tego dnia Republika Armeńska utraciła swą niepodległość.

W Gruzji faktyczna niepodległość, od dnia jej ogłoszenia, w pierwszej fazie istnienia była bardzo krótka.

Wtargnęły najpierw na tereny południowo-zachodniej Gruzji wojska tureckie. Po podpisaniu układu z dnia 4 czerwca 1918 okupacyjne garnizony tureckie, a wkrótce po nich niemieckie, obsadziły wszystkie większe miejscowości w całym kraju. Oddziały tureckie wycofały się w październiku 1918, po podpisaniu przez Turcję zawieszenia broni i kapitulacji. Wojska niemieckie pozostały jeszcze do połowy listopada 1918 roku. Po ich wycofaniu się przybyły do Gruzji oddziały brytyjskie, pozostając tam do początku 1919. Pod ich osłoną Republika Gruzińska mogła wreszcie uformować rząd, pod przewodnictwem Noego Żordani, zorganizować administrację i wojsko, którego Naczelnym Dowódcą został gen. Jerzy Kwintadze.

Odsunęci całkowicie od kierownictwa sprawami państwowymi działacze komunistyczni rozpoczęli swą krecią robotę. Za ich poduszczeniem, na przełomie roku 1919 i 1920, rozpoczęły się rozruchy w niektórych ośrodkach przemysłowych. Legalny rząd Republiki opanował je, ale komuniści nawiązali łączność z wojskami bolszewickimi. Te, pod pretekstem „wezwania na pomoc warstwom uciśnionym”, wtargnęły w marcu 1920 w granice kraju. Wprawdzie zostały wyparte i 7 maja 1921 roku Republika Gruzińska podpisała z Sowietami pokój, ale Gruzja nie zaznała już spokoju. Podpisanie przez rząd bolszewicki traktatu pokojowego nie oznaczało, że rezygnuje on z projektów podbicia Gruzji. Na razie pozostawili bolszewicy przygotowanie akcji miejscowym komunistom.

Na początku 1921 roku mocarstwa stanowiące Radę Najwyższą Ententy uznały wreszcie *de iure* Republikę Gruzińską. Pomimo tego aktu politycznego mocarstwa te z całą obojętnością przyjęły dalszy przebieg wypadków w Gruzji.

Dnia 11 lutego 1921, dla wsparcia działających we wschodniej Gruzji band komunistycznych, wojska bolszewickie wtargnęły w granice Republiki od strony Azerbejdżanu, łamiąc zawarty w 1921 traktat „pokoju i przyjaźni”.

Wojsko gruzińskie stawiało zdecydowany opór, ale w niedługim czasie wojska bolszewickie uderzyły również od północy. Walka stała się rozpaczliwa, tym bardziej że z wojskami bolszewickimi współdziałały, często na tyłach armii gruzińskiej, dywersyjne bandy. Naporu wroga nie dało się powstrzymać. W połowie stycznia 1921 zagrożony został Tyflis, stolica kraju. Broniony był do 25 lutego, po czym wojsko gruzińskie zaczęło wycofywać się na zachód, chcąc stawić opór na przełęczy Surami, aby bronić prastarej Kolchidy. Niestety, było to niemożliwe do zrealizowania, gdyż w Abchazji wróg sunął od Soczi na Gagrę i Suchumi.

Wojska gruzińskie zmuszone były wycofać się na południe, do Adżarii. Tymczasem na Batum uderzyły wojska tureckie Kemala, motywując to warunkami pokoju brzeskiego. Resztki armii gruzińskiej dotarły do Batum, aby powstrzymać inwazję turecką. Ponieważ od północy, wzdłuż wybrzeża Morza Czarnego, nadciągały wojska bolszewickie, armia gruzińska dostała się między dwa ognie. Sytuacja stała się katastrofalna. Żołnierze gruzińscy bili się z całą determinacją, osłaniając ewakuację na okręty wojenne gruzińskie i francuskie Rządu Republiki, Dowództwa i Sztabu Armii, generalicji i Szkoły Podchorążych.

Po trzech dniach podróży morskiej okręty zawinęły do Stambułu, okupowanego przez wojska Ententy.

Republika Gruzji, która pierwsza z krajów Kaukazu ogłosiła swą niepodległość, utraciła ją jako ostatnia, w połowie marca 1921 roku.

Po wyparciu wojsk tureckich z Adżarii bolszewicy sformowali rząd rad robotniczo-żołniersko-chłopskich. W grudniu 1922 włączyli oni Gruzję do tzw. Republiki Socjalistycznej Zakaukazia.

Wojskowi uchodźcy gruzińscy pozostawali w Stambule do lata 1921 roku. Dopiero w końcu czerwca tegoż roku zdecydowane zostało, że niektóre państwa przyjmą określoną liczbę podchorążych, aby dać im możliwość dalszego kształcenia się na oficerów. Polska i Grecja zgłosiły chęć przyjęcia po 25 kandydatów, Francja tylko pięciu, natomiast Japonia każdą liczbę, ale nie pojechał tam żaden.

Podchorążowie Gruzini przyjęci przez Polskę przybyli do Warszawy w połowie grudnia 1921. Skierowani zostali od razu do Szkoły Podchorążych, gdzie sformowano z nich „Pluton Gruzinów” w jednej z Kompanii. Wszyscy oni ukończyli kurs unitarny w lipcu 1922, po czym przydzielono ich do różnych rodzajów broni.

Los pozostałych w Stambule oficerów Gruzinów rozstrzygnął się dopiero w końcu listopada 1922. Za pośrednictwem przedstawicielstwa dyplomatycznego RP proponowano im przyjazd do Polski i wstąpienie do wojska.

Przybyło wówczas: 5 generałów, 7 pułkowników, 4 majorów, 9 kapitanów względnie rotmistrzów i 5 poruczników. Wszyscy oni zostali skierowani do Rembertowa, na kurs szkoleniowy.

Spośród przybyłych, generałowie, większość pułkowników i podpułkowników zostało skierowanych do działalności administracyjnej Ministerstwa Spraw Wojskowych lub poszczególnych DOK. Z majorów żaden nie był kawalerzystą. Spośród rotmistrzów,

kapitanów i poruczników zostało do broni jezdnych przyjętych czterech, a mianowicie:
rtm. Pawleniszwili, do 4 Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej;
kpt. Dawid Kuteładze, do 7 DAK;
por. Aleksander Kipiani, do 5 Pułku Strzelców Konnych;
por. Dmitri Szlikaszwili, do 1 Pułku Szwoleżerów J. Piłsudskiego.

We wrześniu 1922 nastąpił w Grecji pucz wojskowy, zmuszający do abdykacji Króla Konstantyna I. Wobec nieustalonej sytuacji politycznej w tym kraju, władze polskie zaproponowały podchorążym Gruzinom przybycie do Polski. Przyjazd ich nastąpił 16 grudnia 1922. Zostali oni skierowani do odpowiednich szkół podchorążych, dla ukończenia normalnych kursów.

Spośród pierwszej grupy Gruzinów, przybyłych w grudniu 1921 do Centralnej Szkoły Jazdy w Grudziądzu, na 10-miesięczny kurs 1922/1923, zostało skierowanych pięciu podchorążych, którzy otrzymali następnie przydziały do Pułków, jak poniżej:

Jan Bakradze, do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich;
Dawid Czcheidze, do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich;
Jerzy Czcheidze, do 20 Pułku Ułanów im. Króla Jana III Sobieskiego;
Alemawes vel Aleksander Głowacki, do 27 Pułku Ułanów;
Witaliusz Ugrelidze, do 19 Pułku Ułanów Wołyńskich.

Z grupy przybyłej z Grecji, na pierwszy pokojowy kurs dwuletni 1923–1925, skierowano trzech podchorążych Gruzinów, dając im następnie następujące przydziały pułkowe:

Szymon Kobiaszwili, do 18 Pułku Ułanów Pomorskich;
Michał Kwaliaszwili, do 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich;
Dmitri Łagidze, do 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich.

Następny kurs, 1924–1926, ukończyło również trzech. Otrzymali następujące przydziały:

Michał Dadiani, do 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich;
Jaszwili, do 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich;
Parnaus Nacwiliszwili, do 9 Pułku Strzelców Konnych.

Nie udało się odnaleźć, z wyjątkiem podchorążego Jerzego Ratiszwili (prawdopodobnie w 1 DAK im. gen. J. Bema), ilu Gruzinów ukończyło Szkołę Podchorążych Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, aby objąć służbę w Artylerii Konnej.

W początkowym okresie oficerowie i podchorążowie Gruzini, podobnie jak i inni obcokrajowcy niemający obywatelstwa niepodległego państwa i pozostający na tzw. paszportach nansenowskich, zostali przyjęci do Wojska Polskiego na warunkach nie-

ustalonych. Dopiero w kwietniu 1924 został ustalony i zatwierdzony status, na mocy którego wojskowi ci podpisywali Kontrakt służby w Wojsku Polskim.

Oficerowie kontraktowi mieli prawo do normalnych awansów wojskowych, nie przewidywano tylko dla nich dowodzenia pułkami, a tym bardziej większymi jednostkami bojowymi.

| WYKAZ SKRÓTÓW

AK – Armia Krajowa

BBWR – Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem

c.k. – cesarsko-królewski

ckm – ciężki karabin maszynowy

c.k. armia – cesarsko-królewska armia

CWK – Centrum Wyszkozenia Kawalerii

DAK - Dywizjon Artylerii Konnej

DOG – Dowództwo Okręgu Generalnego

DOK – Dowództwo Okręgu Korpusu

GISZ – Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych

KOP – Korpus Ochrony Pogranicza

LWP – Ludowe Wojsko Polskie

MSWojsk.– Ministerstwo Spraw Wojskowych

MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych

NKWD – Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych ZSRR (ros. Народный комиссариат внутренних дел СССР)

OG – Okręg Generalny

OR – Oddział Rozpoznawczy

OTO – Oficerski Trybunał Orzekający

PAK – Pułk Artylerii Konnej

PNZ – Państwowe Nieruchomości Ziemskie

p.o. – pełniący obowiązki

POW – Polska Organizacja Wojskowa

PKPiR – Polski Korpus Przynsposobienia i Rozmieszczenia

PKU – Powiatowa Komenda Uzupełnień

PSK – Pułk Strzelców Konnych

PSZ – Polskie Siły Zbrojne

RAC – Royal Armoured Corps

RIK – Rejonowy Inspektorat Koni

RP – Rzeczpospolita Polska

SG – Sztab Generalny

SS – Schutzstaffel

WKKW – Wszechstronny Konkurs Konia Wierzchowego

WP – Wojsko Polskie

WSWoj. – Wyższa Szkoła Wojenna

ZBoWiD – Związek Bojowników o Wolność i Demokrację

ZWZ – Związek Walki Zbrojnej

| Spis treści

Dowódcy broni jezdnych, Kawalerii i Artylerii Konnej w niepodległej Polsce	5
I Generałowie	
A. Dowodzący wielkimi jednostkami Kawalerii Polskiej w okresie wojen 1918–1920, którzy przeszli do wojsk polskich mając stopień generałów z armii zaborczych, zostali zweryfikowani w tej randze, względnie uzyskali awans na generałów za działalność bojową do 1921 roku	5
a) Generałowie broni	5
b) Generałowie dywizji	7
c) Generałowie brygady	15
B. Awansowani na generałów w okresie międzywojennym, od roku 1921 do października 1939	19
a) Generałowie broni	19
b) Generałowie dywizji	21
c) Generałowie brygady	26
C. Awansowani na generałów po październiku 1939, przez Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich na Zachodzie, względnie przez Rząd RP w Londynie	43
a) Generałowie dywizji	43
b) Generałowie brygady	47
II Brygadierzy	
A. Dowodzący Brygadami Jazdy Polskiej w okresie wojen 1918–1920	71
B. Dowodzący Brygadami Kawalerii Polskiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej	82
Pełniący obowiązki dowódców, względnie dowódcy sformowanych dorywczo Brygad Kawalerii	87
C. Dowodzący Brygadami Pancernymi (względnie zastępcy dowódcy Dywizji Pancernych) na Zachodzie, w okresie 1940–1947, w dalszym przebiegu II wojny światowej	97
D. Dowódcy Brygad Kawalerii Armii Krajowej na terenach Polski, pod okupacją niemiecką i sowiecką	101
Szefowie Departamentu Kawalerii Ministerstwa Spraw Wojskowych, od końca 1919 do końca września 1939 roku	105
Zastępcy szefów Departamentu Kawalerii	107
Sławni kawalerzyści z okresu I wojny światowej – organizatorzy Pułków Kawalerii i zagońcy	109

Oficerowie sztabowi i wyżsi Kawalerii Polskiej	121
I. Od zarania niepodległości Rzeczypospolitej w 1918 do jej utraty we wrześniu 1939 roku	121
A. Pułkownicy	121
Pułkownicy tytularni lub wyłącznie z prawem do tytułu	187
B. Podpułkownicy	190
C. Majorowie	257
Oficerowie cudzoziemscy lub cudzoziemskiego pochodzenia w Kawalerii Polskiej	371
Wykaz skrótów	387

Koordinacja pracy wydawniczej

Natalia Roszkowska

Redakcja językowa

Teresa Kołakowska-Bajtklik

Administracja

Dorota Dobrońska

Promocja

Dorota Panowek

DTP

Wojciech Jelonek

ISBN 978-83-67398-77-0

Wydawnictwo Muzeum Niepodległości
(identyfikator wydawnictwa naukowego 42 700)

al. Solidarności 62; 00-240 Warszawa

wydawnictwo@muzn.pl

tel. 22 826 90 91 w. 41

Realizacja poligraficzna
Fundacja im. Władysława Orkana

Nakład 300 egz.

Zygmunt Szrednicki (1913–1987)

Urodził się 28 lutego 1913 roku w Kochmie (obecnie przedmieście przemysłowego miasta Gorki), na północny wschód od Moskwy, jako wnuk powstańca z 1863 roku, zesłanego na Syberię. Rodzina powraca do Polski po odzyskaniu przez nią niepodległości. Pokolenie jego rodziców czynnie włącza się w odbudowę i rozwój kraju. Ojciec był dyrektorem upaństwowionych Żyrardowskich Zakładów Przemysłu Lniarskiego, jeden z braci ojca posłem na Sejm, drugi, były żołnierz legionów, generałem tworzącego się wojska polskiego.

W domu Zygmunta Szrednickiego bywa wiele osobistości należących do świata gospodarczego i politycznego, a także wojskowych. Jest wśród nich wielu kawalerzystów, których wspomnienie pozostanie Autorowi na całe życie.

Po studiach rolniczych w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego Zygmunt Szrednicki podejmuje pracę w administracji państwowej i wykonuje ją do wybuchu II wojny światowej. W czasie okupacji wstępuje do Armii Krajowej, gdzie poznaje przyszłą żonę Marię Kołodziejak (pseudonim Maruta).

Po wojnie pracuje w instytucjach państwowych oraz organizacjach doradczych związanych z przemysłem cukrowniczym. Jest redaktorem działowym „Gazety Cukrowniczej”, czasopisma naukowego zajmującego się tą dziedziną oraz autorem licznych artykułów fachowych. Wyjeżdża również do krajów Trzeciego Świata, które budują przemysł cukrowniczy.

W 1959 roku Zygmunt Szrednicki zostaje jednym z pierwszych ekspertów cudzoziemskich pracujących w Afganistanie. Jest zafascynowany specyfiką tego kraju, patriotyzmem mieszkańców oraz ich miłością do koni. Swoje wrażenia opisuje w książce „Afganistan”, wydanej w 1963 roku przez Państwowe Wydawnictwo „Wiedza Powszechna”.

W początkach lat sześćdziesiątych XX wieku przenosi się do Maroka, gdzie spędza siedem lat, pracując przy rozbudowie powstającego tam przemysłu cukrowniczego. Również w Maroku interesuje się końmi i kawalerią.

W 1968 roku Zygmunt Szrednicki osiedla się we Francji, gdzie przebywa do końca życia. Mieszkając w okolicach Paryża, zostaje członkiem Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego, w którym znowu spotyka byłych kawalerzystów polskich, niektórych znanych mu z lat młodości.

Po przejściu na emeryturę czas pozwala Autorowi wreszcie na powrót do pasji z okresu młodości. Opracowując niniejszy manuskrypt, przez kilka lat studiuje bogaty księgozbiór Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego, koresponduje z osobami związanymi ze zdarzeniami historycznymi oraz odtwarza własne wspomnienia z lat międzywojennych.

Krótko przed ukończeniem książki, 25 października 1987 roku, Zygmunt Szrednicki ginie tragicznie w wypadku samochodowym. Mimo że niezakończone według planów Autora, obecne opracowanie pozwala Czytelnikowi na zapoznanie się z interesującym rozdziałem współczesnej historii Polski.

Maria Szrednicka